Sarah Waters

Din vârful degetelor

Roman ecranizat de BBC în serialul de succes *Fingersmith*, nominalizat la premiile BAFTA 2006

POLIROM

PROZĂ XXI

Roman nominalizat la Booker Prize şi Orange Prize, 2002

„O carte cu o atmosferă intensă, un ritm impecabil şi o structură ingenioasă, constituind o raritate în peisajul literar contemporan: un roman serios şi o lectură extraordinar de antrenantă totodată."

Mail on Sunday

„Uneori poţi să invidiezi un prieten pentru că n-a citit încă un anumit roman, gândindu-te la plăcerea ce îl aşteaptă. Ei bine, *Din vârful degetelor* se înscrie în această categorie de cărţi. Consistent, întunecat, palpitant prin neaşteptatele răsturnări de situaţie, acest roman oferă cititorului o experienţă pe care n-o va uita prea curând."

Guardian

„Sarah Waters are un talent narativ rar printre scriitorii generaţiei sale."

Independent on Sunday

(1819-1856), *Cele două surori*, ulei pe pânză, 1843, Paris

www.polirom.ro

POLIROM

PROZĂ XXI

Colecţia BIBLIOTECA POLIROM este coordonată de
Bogdan-Alexandru Stănescu.

Sarah Waters, *Fingersmith*

Copyright © Sarah Waters 2002
All rights reserved
First published by Virago Press 2002

© 2009 by Editura POLIROM, pentru prezenta traducere

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33, O.P. 5 -
P.O. BOX 1-728, 030174

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României

WATERS, SARAH

Din vârful degetelor/Sarah Waters; trad. şi note de Ioana Filat. – Iaşi : Polirom, 2009

ISBN: 978-973-46-1202-4

I. Filat, Ioana (trad.)

821.111-31=135.1

Printed in ROMANIA

Sarah Waters

Din vârful degetelor

Traducere din limba engleză și note
de Ioana Filat

POLIROM
2009

Sarah Waters s-a născut în 1966, în Neyland (Ţara Galilor). A studiat literatura engleză la universităţile din Kent şi Lancaster şi a obţinut un doctorat în literatură istorică gay. În timp ce lucra la teza de doctorat, a făcut o pasiune pentru viaţa londoneză din secolul al XIX-lea şi a început să scrie un roman, *Tipping the Velvet*, despre un cuplu feminin care încearcă să dea lovitura pe scenele de music-hall ale epocii victoriene. Cartea, publicată în 1998, s-a bucurat de aprecierea criticii şi a publicului, fiind distinsă cu Betty Trask Award în 1999 şi nominalizată la *Mail on Sunday*/John Llewelyn Rhys Prize. Tot în 1999 îi apare al doilea roman, *Affinity*, pentru care i s-a decernat Somerset Maugham Prize şi *The Sunday Times* Young Writer of the Year Award (2000). *Fingersmith* (*Din vârful degetelor*, 2002), cea de-a treia carte a ei, a fost nominalizată la Orange Prize şi Man Booker Prize şi a fost declarată cartea anului 2003 în Marea Britanie. În 2006, Sarah Waters a publicat romanul *Nightwatch* (*Veghea*; Polirom, 2007), nominalizat la mai multe premii literare prestigioase: Booker Prize şi Orange Prize în 2006, precum şi James Tait Black Memorial Prize şi Cartea Anului în Marea Britanie, în 2007. Datorită succesului lor, *Tipping the Velvet* şi *Fingersmith* au fost ecranizate în forma unor miniseriale difuzate la BBC în 2002, respectiv 2005. În 2003, Sarah Waters a apărut pe lista celor mai buni tineri romancieri britanici publicată de revista *Granta* şi a fost desemnată scriitoarea anului la British Book Awards.

Din vârful degetelor continuă seria romanelor gay în care Sarah Waters rescrie ingenios şi critic teme clasice ale romanului victorian englez. Sue Trinder este o orfană crescută într-un cuib de borfaşi din cel mai rău famat cartier al Londrei. Atunci când Domnu, un şarlatan fermecător, prieten de-al casei, îi face o propunere avantajoasă, Sue îşi dă seama că aceasta este ocazia să-şi dovedească iscusinţa şi să confirme aşteptările celor care au ocrotit-o întreaga viaţă. Nu trebuie decât să câştige încrederea unei domnişoare naive dintr-un conac de la ţară şi să dea o mână de ajutor la tentativa de seducţie pusă la cale de Domnu pentru a-şi însuşi averea acesteia. Dar, odată ce ajunge să o cunoască pe victima înşelăciunii plănuite şi să trăiască laolaltă cu ea, Sue descoperă că sentimentele sale faţă de aceasta iau o turnură neaşteptată... doar prima din seria de răsturnări spectaculoase din acest roman dickensian plin de suspans şi surprize.

Lui Sally O-J

Mulţumiri

Le datorez mulţumiri următorilor oameni: Lennie Goodings, Julie Grau, Judith Murray, Markus Hoffmann, Bridget Ibbs, Caroline Halliday, Laura Gowing, Kate Taylor, Joanne Kalogeras, Judith Bennett, Cynthia Herrup, Hirāni Himona şi Veronica Rago.

Partea întâi

Capitolul unu

În vremurile acelea mă chema Susan Trinder. Mi se spunea Sue. Ştiu în ce an m-am născut, însă mult timp n-am ştiut în ce zi şi mi-o sărbătoream de Crăciun. Din câte socot, sunt orfană. Mama ştiu că a murit. Dar nu am văzut-o niciodată, nu însemna nimic pentru mine. Dacă era să fiu a cuiva, eram copilul doamnei Sucksby şi drept tată îl aveam pe domnul Ibbs, un lăcătuş cu atelierul pe Lant Street, în Borough, în preajma Tamisei.

Iată prima oară când îmi amintesc că m-am gândit la lume şi la locul meu în ea.

Era o fată, Flora, care i-a dat doamnei Sucksby un penny ca să mă lase la cerşit cu ea la o piesă de teatru. Pe atunci, din pricina culorii aprinse a pletelor mele, oamenilor le plăcea să mă ia cu ei la cerşit, iar Flora, şi ea foarte bălaie, se putea da drept sora mea. Teatrul unde m-a dus în seara de care îmi amintesc acum era Surrey, în St George's Circus. Piesa era *Oliver Twist*. Ţin minte că a fost o grozăvie. Ţin minte înclinarea galeriei şi hăul ce se căsca până la fosa orchestrei. Ţin minte că o femeie beată se agăţa de panglicile rochiei mele. Ţin minte lumânările pâlpâitoare ce dădeau scenei un aer tare sinistru, răcnetele actorilor şi ţipetele ascuţite ale mulţimii. Costumaseră un personaj cu o perucă roşcată şi favoriţi. Eram convinsă că e o maimuţă în veston. Straşnice tumbe mai făcea! Şi mai cumplit era câinele rânjitor, cu ochi roz, dar cel mai cumplit dintre toţi era stăpânul câinelui – Bill Sykes, codoşul. Când o pocni pe sărmana Nancy cu bastonul, toată lumea de pe rândul nostru se ridică în picioare. Cineva aruncă o gheată pe scenă. O femeie de lângă mine strigă:

— Vai, bestie! Canalie! Fata asta face cât patruzeci de golani de teapa ta!

Nu știu dacă a fost din pricina oamenilor care se ridicau în picioare, părând să salte toată galeria odată cu ei, din pricina femeii care țipa sau a imaginii lui Nancy, care zăcea încremenită și palidă la picioarele lui Bill Sykes, dar m-a cuprins o groază de nedescris. Am crezut c-o să ne omoare pe toți. M-am pus pe urlat, iar Flora nu mai reușea să mă potolească. Când femeia care țipase mă atinse cu mâinile ei și zâmbi, m-am apucat să urlu și mai abitir. Apoi Flora s-a pus și ea pe bocit – trebuie să fi avut vreo doișpe-treișpe ani pe atunci. M-a dus acasă și doamna Sucksby a plesnit-o.

— Da' ce-a fost în capu' ăla al tău, s-o duci la așa ceva? o întrebă. Era vorba să stai cu ea pe scări. De-asta îmi tocmesc io pruncii, să mi-i aduci înapoi în halu' ăsta, vineți de-atâta urlat? De ce boroboațe te-ai ținut?

M-a luat în poală, iar eu m-am pus din nou pe plâns.

— Haide, gata, drăguța mea, zise ea.

Flora stătea în fața ei fără să zică nici pâs, trăgându-se de o șuviță de păr coborâtă peste obrazul ei îmbujorat. Doamna Sucksby era un drac de femeie când o apucau pandaliile. Se uită la Flora, bătu din papuc pe covor, legănându-se neîncetat în scaunul ei – un ditamai balansoarul de lemn care scârțâia din toate încheieturile și în care nu se așeza nimeni în afară de ea – și mă mângâie pe spatele tremurător cu mâna ei butucănoasă și grea. Apoi zise încet:

— Știu ce hram porți. (Știa ce hram poartă toată lumea.) Cu ce te-ai ales? Cu vreo două ștergătoare, așa-i? Două ștergătoare și o poșetă?

Flora își duse șuvița la gură și mușcă din ea.

— O poșetă, răspunse ea după o clipă. Și o sticluță de parfum.

— Arată-mi, spuse doamna Sucksby, întinzând mâna.

Flora se întunecă la față. Dar își duse degetele la talia rochiei, unde materialul era rupt, își vârî mâna acolo și puteți să vă închipuiți ce uluită am fost când ruptura aia se dovedi a nu fi nicidecum o ruptură, ci gura unui buzunăraș de mătase cusut pe dosul rochiei. Scoase o poșetă neagră de pânză și o sticluță cu dop, prinsă de un lănțug de argint. Poșeta avea trei lire în ea și o jumătate de nucșoară. Poate că i-o fi dat-o femeia beată care s-a agățat de rochia mea. Când o destupai, sticluța mirosea a trandafiri. Doamna Sucksby o amușină.

— Nu-i cine știe ce pradă, așa-i? zise ea.

Flora își înălță trufașă capul.

— Aș fi pus io mâna pe mai multe, spuse ea, aruncându-mi o privire, dacă n-ar fi apucat-o 'stericalele.

Doamna Sucksby se aplecă și o pocni iarăși.

— Dacă știam ce-ți coace capu' ăla, replică ea, puneai tu mâna pe dracu'! Acum ascultă la mine: dacă vrei un prunc pentru ciordit, ia alt copilaș de-al meu. Nu o iei pe Sue. Ai auzit?

Flora se bosumflă, dar spuse că a auzit.

— Bun, făcu doamna Sucksby. Acuma roiu'. Și lasă marfa aicea, altfel îi zic maică-tii că umbli cu domni.

După aceea mă culcă în patul ei – mai întâi frecând cearșafurile cu palmele, ca să le încălzească, apoi aplecându-se să-mi sufle peste degete, ca să mă încălzească și pe mine. Dintre toți pruncii ei, numai pentru mine făcea așa ceva.

— Acuma nu mai ți-e frică, nu, Sue? mă întrebă.

Dar îmi era și i-am zis. Am spus că mi-e teamă că Bill codoșul o să mă găsească și o să mă altoiască cu bastonul. A zis că auzise ea de netrebnicul ăla: numai gura-i de el.

— Bill Sykes, așa-i că el era? mă întrebă. Ei, ăsta-i din Clerkenwell. N-are el treabă cu Borough. Flăcăii din Borough sunt prea mari și tari pentru el.

— Vai, doamnă Sucksby! am spus. Da' mata n-ai văzut-o pe sărmana Nancy, cum a prăvălit-o la pământ și a omorât-o!

— A omorât-o? făcu ea. Pă Nancy? Apăi, doar ce trecu pe la mine acu' vr'un ceas. Era numa' un pic umflată la față. Acuma și-a încrețit păru' altfel, nici nu-ți dai seama că a atins-o măcar.

— Da' n-o s-o bată iară? am întrebat-o.

Atunci îmi spuse că lui Nancy i-a venit în sfârșit mintea la cap, că l-a lăsat baltă pe Bill Sykes și că a întâlnit un flăcău de treabă din Wapping, care i-a găsit o slujbă într-o prăvălioară, unde vinde șoricei din zahăr candel și tutun.

Îmi ridică părul de pe ceafă și mi-l întinse pe pernă. Pe atunci, cum spuneam, aveam părul foarte bălai – pe măsură ce-am crescut, mi s-a făcut castaniu –, iar doamna Sucksby mi-l spăla cu oțet și mi-l pieptăna până scotea scântei. Acum mi-l netezi bine și ridică o șuviță, ducând-o la buze.

— Dacă Flora aia mai încearcă să te ia cu ea la ciordit, să-mi zici, bine?

Am spus că așa o să fac.

— Bravo, ești o fetiță cuminte, zise ea.

Apoi plecă. Luă și lumânarea cu ea, însă ușa o lăsă întredeschisă, iar perdeaua de la geam era din dantelă și lăsa să pătrundă lumina felinarelor de pe stradă. Nu era niciodată beznă acolo, înăuntru, și nici liniște nu era. La etajul de sus se aflau două odăi unde trăgeau câteodată băieți și fete: râdeau și tropăiau pe acolo, scăpau monede din mâini și uneori dansau.

De cealaltă parte a peretelui zăcea sora domnului Ibbs, pe care-o ţineau la pat: o apucau adesea pandaliile şi-atunci se trezea şi se punea pe ţipat. Şi prin toată casa – culcaţi în pătuţuri şi înşiruiţi cu capetele lângă picioruşele celorlalţi, ca scrumbiile în lăzile cu sare – erau pruncii doamnei Sucksby. Se puteau pune pe scâncit şi orăcăit la orice oră din noapte şi îi stârnea orice fleac. Atunci doamna Sucksby mergea printre ei şi-i doftoricea cu o sticlă de gin, folosind o linguriţă de argint pe care o auzeai clincănind când se lovea de sticlă.

În noaptea aia însă cred că odăile de deasupra erau goale, iar sora domnului Ibbs era liniştită şi poate că, fiind linişte, pruncii dormeau duşi. Obişnuită cu zarva, eu am rămas trează. Stăteam şi mă gândeam iarăşi la Bill Sykes, omul ăla fără inimă, şi la Nancy, moartă la picioarele lui. De la o casă din apropiere se auzi o voce de bărbat înjurând. Apoi clopotul unei biserici bătu ora, iar dangătele răsunară ciudat pe străzile măturate de vânt. Mă întrebam dacă pe Flora o mai durea obrazul unde fusese plesnită. Mă întrebam cât de lung era drumul din Clerkenwell până în Borough şi cât de uşor i-ar fi venit unui bărbat cu baston să-l străbată.

Chiar şi pe-atunci aveam o imaginaţie aprinsă. Când se auziră paşi ce se apropiau pe Lant Street şi se opriră sub fereastră, când paşii au fost urmaţi de scheunatul unui câine, de zgomotul ghearelor câinelui scurmând ţărâna şi de apăsarea cu fereală a clanţei de la uşa noastră, am zvâcnit de pe pernă, gata să ţip – doar că, înainte să apuc s-o fac, câinele scoase un lătrat, iar lătratul avea o tremur ce mi s-a părut cunoscut: nu era monstrul cu ochi roz de la teatru, ci câinele nostru, Jack. Era tare ca fierul când era să se bată. Apoi se auzi un fluierat. Bill Sykes nu fluiera aşa de melodios. Erau buzele domnului Ibbs. Ieşise să ia o budincă fierbinte cu carne pentru cină, pe care o împărţea cu doamna Sucksby.

— Toate bune? l-am auzit. Ia miroase aici, ce suc a lăsat carnea asta.

Apoi glasul i se preschimbă într-un murmur, iar eu m-am lăsat înapoi pe pernă. Să fi avut vreo cinci-şase ani. Cu toate astea, îmi amintesc totul de-a fir a păr. Ţin minte că stăteam întinsă şi auzeam cum clincăneau cuţitele, furculiţele şi porţelanurile, cum ofta doamna Sucksby, cum îi scârţâia scaunul, cum bătea cu papucul în podea. Şi ţin minte că am văzut ceva ce nu mai văzusem până atunci, şi anume cum era alcătuită lumea – avea în ea de-alde Bill Sykes răi, domni Ibbs buni şi fete ca Nancy, care pot să fie oricare din astea două. M-am gândit ce

bine era că eu eram deja de partea unde a ajuns până la urmă și Nancy. Adică de partea celor buni, cu șoricei de zahăr în ea.

Doar mulți ani mai târziu, când am văzut a doua oară *Oliver Twist*, am înțeles că Nancy, de bună seamă, a fost până la urmă omorâtă. Pe atunci Flora ajunsese ditamai borfașa: Surrey era floare la ureche, iar acum luase la rând teatrele și sălile de spectacole din West End. În mulțime lucrurile se făceau nevăzute în mâinile ei cum se topește sarea în apă. Însă nu m-a mai luat niciodată cu ea. Doamna Sucksby făcuse cu ea ce făcea cu toți: îi vârâse frica-n oase.

Până la urmă au prins-o, biata de ea, cu mâinile pe brățara unei doamne și au trimis-o la pușcărie pentru furt.

Noi, toți cei din Lant Street, eram mai mult sau mai puțin palmagii. Dar eram genul de hoți care mai degrabă ușurau treaba asta delicată decât să o facă ei, cu mâna lor. Dacă făcusem ochii mari când o văzusem pe Flora ducându-și mâna la ruptura din rochie și scoțând o poșetă și un parfum, a doua oară nu m-am mai mirat, fiindcă pentru noi era o zi tare plictisitoare când se întâmpla să nu vină nimeni la atelierul domnului Ibbs cu o geantă sau un pachet ascunse în căptușeala hainei, în pălărie, în mânecă sau în ciorapi.

— Toate bune, domnu' Ibbs? spunea omul.

— Toate bune, fiule.

Vorbea așa, cam pe nas.

— Care-i treaba?

— Nu mare lucru.

— Ai ceva pentru mine?

Omul făcea cu ochiul.

— Am ceva, domnu' Ibbs, ceva strașnic și neobișnuit...

Toți spuneau asta sau ceva asemănător. Domnul Ibbs dădea din cap, apoi trăgea jaluzelele de la ușa atelierului și întorcea cheia în broască, întrucât era un om prudent și nu cerceta prada lângă vreo fereastră. De partea cealaltă a tejghelei era o perdea verde de aba, iar în dosul ei era un coridor care ducea direct în bucătăria noastră. Dacă îl cunoștea pe hoț, domnul Ibbs îl aducea la masă.

— Haide, fiule, zicea. Nu fac așa ceva pentru fitecine. Da' tu ești așa vechi în meserie, că, deh, parc-am fi de-același sânge.

Și-l punea pe om să-și întindă marfa printre cești, coji de pâine și linguriițe.

Se putea să fie de față și doamna Sucksby, care hrănea vreun prunc cu terci. Hoțul o vedea și de-ndată își scotea pălăria.

— Toate bune, doamnă Sucksby?

— Toate bune, dragă.

— Toate bune, Sue? Măi, da' ce-ai mai crescut!

În ochii mei erau mai ceva ca magicienii. Asta pentru că din paltoanele și mânecile lor scoteau la lumină cărți în ediții de buzunar, batiste de mătase și ceasuri de mână sau, dacă nu, atunci bijuterii, tipsii de argint, sfeșnice de aramă, jupoane și, uneori, rânduri întregi de haine.

— Astea îs marfă a-ntâia, spuneau în vreme ce-și întindeau lucrurile, iar domnul Ibbs își freca mâinile și privea încrezător.

Însă mai apoi le cerceta marfa, iar chipul parcă i se năruia. Era un om tare blând la înfățișare și foarte cinstit dacă te luai după aparențe – cu obrajii teribil de palizi și cu buze și favoriți frumoși. Chipul i se amăra și ți se strângea inima când îl vedeai.

— Gioarsă, zicea el uneori, clătinând din cap, cu o bancnotă falsă între degete. Foarte greu de învârtit.

Sau zicea:

— Sfeșnice. Mai săptămâna trecută mi-a venit o duzină de sfeșnice a-ntâia de la un clocar[1] din Whitehall. N-am putut să fac nimic cu ele. Nici n-am putut să le dau.

Și stătea acolo, prefăcându-se că își chinuie creierii să socotească un preț, dar arătând de parcă nici nu îndrăznea să deschidă gura și să-i spună omului cât face marfa, de teamă să nu-l jignească. Apoi venea cu propunerea, iar hoțul era tot numai dezgust.

— Domnu' Ibbs, zicea el, la banii ăștia nici nu se făcea să bat drumu' de la Podu' Londrei încoace. Haide, fii cinstit!

Însă înainte să termine el de vorbit, domnul Ibbs se dusese deja la cutia lui și acuma număra șilingii pe masă: unu, doi, trei... și aici, poate, se oprea, cu al patrulea în mână. Hoțul vedea cum lucea argintul – domnul Ibbs își lustruia zdravăn monedele tocmai din pricina asta –, ca un ogar care zărise niște iepuri.

— Nu se poate cinci, domnu' Ibbs?

Domnul Ibbs își ridica fața lui de om cinstit și dădea din umeri.

— Aș vrea să-ți dau, fiule. Aș vrea din toată inima. Și dacă mi-ai aduce vreun lucru mai din cale-afară, banii mei te-ar răsplăti cu vârf și îndesat. Astea însă... arăta cu un gest larg al mâinii mormanul de mătăsuri sau bancnote sau alămurile lucitoare. Ăștia-s firfirici. M-aș fura singur. Aș rupe mâncarea de la gura pruncilor lu' doamna Sucksby.

Și îi întindea șilingii hoțului, iar hoțul îi vâra în buzunar, se încheia la haină și tușea sau se ștergea la nas.

---

1. Gazdă de hoți, tăinuitor (arg.).

Iar după aceea domnul Ibbs părea să se răzgândească. Se ducea iar la cutia lui.

— Ai mâncat ceva azi, fiule? zicea el.

— Nici măcar un coltuc de pâine, răspundea de fiecare dată hoţul.

Atunci domnul Ibbs îi întindea şase penny şi îi zicea să-i dea negreşit pe mâncare, nu pe curse de cai, iar hoţul spunea:

— Eşti mare la inimă, domnu' Ibbs, mare la inimă, zău...

Sau cam aşa ceva.

De la un asemenea om domnul Ibbs scotea de obicei un câştig de zece-doişpe şilingi şi totul din pricina aerului său de cinste şi nepărtinire. Pentru că, desigur, ce zicea el despre boarfe sau sfeşnice era curat merchez: ştia el mult prea bine să deosebească alama de o ceapă degerată. Odată hoţul plecat, îmi căuta privirea şi-mi făcea cu ochiul. Apoi îşi freca din nou mâinile şi se însufleţea tot.

— Acuma, Sue, zicea el, ce-ar fi să pui cârpa pe astea şi să le dai un luciu straşnic? Dup-aia, dacă ai o clipă de răgaz, draga mea, dacă n-are nevoie de tine doamna Sucksby, ai putea să-ţi încerci un picuţ mâna pe broderia asta simandicoasă de pe ştergătoare. Numai un pic de tot şi uşurel-uşurel, cu forfecuţa şi, poate, cu un ac, pentru că – vezi tu, drăguţa mea? – e bumbac şi-o să se deşire dacă tragi prea tare.

Bănuiesc că aşa am învăţat alfabetul: nu înşiruind litere, ci descosându-le. Ştiu că am învăţat cum arată numele meu de pe batistele care veneau însemnate cu numele de Susan. Cât despre citit cărţi şi din astea, nu ne băteam noi capul cu aşa ceva. Doamna Sucksby ştia să citească dacă trebuia, domnul Ibbs ştia să citească şi chiar să scrie, dar nouă, celorlalţi, ni se părea o idee... păi, cum ar veni, era ca ebraica sau tumbele: vedeai că erau bune şi astea la ceva dacă erai evreu sau saltimbanc, dar dacă tot era felia ăstora, ce rost avea să te încurci tu cu aşa ceva?

Sau cel puţin aşa gândeam pe atunci. În schimb, am învăţat cifrele. Le-am învăţat de la lucrul cu monede. Monedele bune le păstram, desigur. Alea calpe lucesc prea tare şi trebuie ponosite cu negreală şi unsoare înainte să le dai mai departe. Şi pe-asta am învăţat-o. Mătăsurile şi pânzeturile se pot spăla şi călca şi ele cumva, ca să pară noi-nouţe. Pietrele preţioase le lustruiam cu oţet obişnuit. Argintăria o foloseam la cină, dar numai o dată, din pricina blazoanelor sau a însemnelor de marcă, iar după ce terminam domnul Ibbs lua paharele şi vasele şi le topea, preschimbându-le în lingouri. La fel făcea şi cu aurul şi vasele din

cositor. Nu risca în ruptul capului nimic – tocmai de-aia era așa de bun. Tot ce ajungea la noi în bucătărie cu o anumită înfățișare era preschimbat la plecare în cu totul altceva. Și chiar dacă venise prin față – prin prăvălie, prin Lant Street de plecat pleca prin altă parte. Pleca pe ușa din spate. Acolo nu era nici o stradă. Nu erau decât un gang și o curte mică, umbrită. Puteai să stai acolo și să te scarpini în cap cât voiai. Totuși exista o cărare, dacă știai unde să te uiți. Te ducea la o alee care dădea într-o străduță neagră și șerpuitoare, ce se întindea până la stâlpii arcuiți ai căii ferate, iar de sub una din arcadele acelea – n-o să spun care anume, deși aș putea – pornea o altă alee și mai întunecoasă, ce te ducea, foarte iute și ferit, la fluviu. Știam vreo doi-trei oameni care-și țineau bărcile acolo. Pe tot brațul acela cotit trăiau prieteni de-ai noștri – să zicem nepoți de-ai domnului Ibbs, veri de-ai mei, cum le spuneam eu. Puteam să trimitem marfa din bucătărie prin oricare din ei spre orice parte a Londrei. Puteam învârti orice, absolut orice, cu o iuțeală de necrezut. Puteam învârti gheață în august și sloiul nu apuca să se dezgheațe nici pe sfert. Puteam învârti și raze de soare vara – sigur găsea domnul Ibbs vreun mușteriu.

Ce mai tura-vura, mai nimic din ce ni se aducea acasă nu făcea mulți purici pe-acolo, fiind luat din nou pe sus și scos cât ai clipi din ochi. De fapt, un singur lucru intrase și prinsese rădăcini, un singur lucru, cumva, nu se lăsase dus, suflat în puhoiul de marfă, un singur lucru căruia domnul Ibbs și doamna Sucksby nu păreau dispuși să-i pună un preț.

Vorbesc, desigur, despre mine.

Și asta mulțumită mamei. Povestea ei e una tragică. Venise în Lant Street într-o noapte anume din 1844. „Era cu tine când a venit, fată dragă, cu burta la gură", mi-a zis doamna Sucksby – ceea ce eu, până când mi-a mai venit mintea la cap, am crezut că însemna că mama mă adusese cu ea, poate vârâtă într-un buzunar de pe dosul fustei sau cusut în căptușeala hainei. Căci știam că fusese hoțomană.

— Și încă ce hoțomană! spunea doamna Sucksby. Câtă îndrăzneală! Și mai era și frumoasă foc!

— Era, doamnă Sucksby? Era blondă?

— Avea părul mai bălai decât al tău, însă trăsăturile ascuțite, ca ale tale, era slabă ca foaia de hârtie. Am găzduit-o sus. Nimeni nu știa că e aici, în afară de mine și de domnu' Ibbs, căci era căutată, zicea ea, de potera din patru ținuturi și, dacă puneau mâna pe ea, ar fi atârnat-o în ștreang. Ce treburi învârtea? Ea zicea că doar vântură mălaiul. Eu cred că era mai rău de-atât.

Da' ştiu că era tare ca piatra, pen' că te-a născut pe tine şi, jur, nici n-a crâcnit. Nici un ţipăt n-a scos. Doar s-a uitat la tine şi te-a pupat pe căpşor. Apoi mi-a dat şase lire ca să am grijă de tine – toate în monede de aur, nici una calpă. Zicea că mai are o singură trebuşoară de mântuit, care i-ar fi adus o căruţă de bani. Voia să vină după tine când or să-i piardă urma.

Aşa depăna povestea doamna Sucksby şi de fiecare dată, deşi la început vorbea cu glas stăpânit, până la urmă vocea începea să-i tremure, iar ochii i se umpleau de lacrimi. Pentru că o aşteptase pe mama şi mama nu venise. În schimb, veniseră nişte veşti îngrozitoare. Trebuşoara care ar fi trebuit să-i aducă o căruţă de bani ieşise prost. Fusese ucis un om care încercase să-şi salveze argintăria. A murit răpus de cuţitul mamei mele. Prietena ei a turnat-o. Poliţia i-a dat în sfârşit de urmă. A stat o lună la închisoare. După aia au spânzurat-o.

Au spânzurat-o, cum făceau cu criminalele pe vremea aia, pe acoperişul închisorii din Horsemonger Lane. Doamna Sucksby a stat şi a privit cum atârna mama în ştreang de la fereastra odăii în care m-am născut.

De acolo aveai o privelişte minunată – cea mai faină din sudul Londrei, toţi ziceau asta. Lumea era dispusă să dea bani frumoşi pe un loc la fereastra aia în zi de spânzurătoare. Şi cu toate că unele fete chiţăiau când trapa se deschidea zornăind, eu nici gând. Nu m-am cutremurat şi n-am clipit nici măcar o dată.

— Aia e Susan Trinder, se întâmpla să şoptească unul sau altul. Maică-sa a fost spânzurată pentru omor. Ce curaj pe fata asta, aşa-i?

Îmi plăcea să-i aud vorbind aşa. Cui nu i-ar plăcea? Dar adevărul e – şi nu-mi pasă cine află acum –, adevărul e că nu aveam deloc curaj. Căci pentru a avea curaj când vine vorba de aşa ceva, mai întâi trebuie să-ţi pară rău. Şi cum să-mi pară rău de cineva pe care nici nu-l cunoscusem? Bănuiesc că era păcat că mama sfârşise în ştreang, dar, dacă tot atârnase în laţ, mă bucuram că ajunsese acolo din pricina unui isprăvi vajnice, cum ar fi să omori un scârţar ca să-i smulgi argintăria, nu pentru vreo ticăloşie cumplită, cum ar fi să gâtui un plod. Mare păcat, presupun, că mă lăsase orfană – dar, la o adică, unele fete pe care le cunoşteam aveau mame beţive sau smintite, mame pe care le urau şi cu care nu se înţelegeau neam. Mai bine o mamă moartă decât una din astea!

Mai bine doamna Sucksby. Era de-o mie de ori mai bună. Primise bani să mă ţină o lună. M-a ţinut şaptesprezece ani. Dacă asta nu-i dragoste, atunci nu ştiu cum ar putea fi dragostea.

Putea să mă trimită la orfelinat. Putea să mă lase să plâng în vreo casă jefuită, să mă sufle vântul pe-acolo. În loc să facă una ca asta, mă prețuia atâta, că nici nu mă lăsa la ciordit, de frică să nu mă înhațe vreun caraliu. Mi-a dat voie să dorm lângă ea, în același pat. Îmi spăla părul cu oțet, ca să-i dea strălucire. Așa se face cu pietrele prețioase.

Iar eu nu eram o piatră prețioasă. Nici măcar perlă nu eram. Până la urmă părul mi-a devenit ca al oricui altcuiva. Chipul meu n-avea nimic deosebit. Puteam să sparg un lacăt obișnuit, puteam să pilesc o cheie obișnuită, puteam să lovesc o monedă de masă și să zic, după clinchet, dacă moneda era bună sau calpă. Însă oricine poate face așa ceva dacă a fost învățat. În jur tot veneau prunci, zăboveau oleacă, apoi mamele îi cereau înapoi sau se găseau alte mame sau pruncii piereau. Firește că pe mine nu m-a cerut nimeni și nici nu am pierit, ci am crescut mare, până când am ajuns și eu în sfârșit la vârsta când puteam să trec printre pătuțuri cu sticla de gin și lingurița de argint. Pe domnul Ibbs îmi părea uneori că-l prind uitându-se lung la mine, cu o lumină anume în ochi – ca și cum, mă gândeam eu, vedea dintr-odată ce marafet strașnic eram de fapt și se întreba cum de se potcoviseră cu mine atâta vreme și cui m-ar putea plasa în continuare. Dar când lumea zicea – cum se mai întâmplă uneori – că sângele apă nu se face, doamna Sucksby își lua un aer sumbru.

— Vino-ncoa', fată dragă, zicea ea. Hai să mă uit la tine.

Apoi își așeza mâinile pe creștetul meu și îmi mângâia obrajii cu degetele mari, cercetându-mi gânditoare chipul.

— O văz în tine, zicea ea. Se uită la mine cum s-a uitat în noaptea aia. Crede că o să se întoarcă și-o să te facă bogată. De unde să știe ea? Sărmana, n-o să se mai întoarcă-n veci! Norocul tot singură trebuie să ți-l faci. Norocul tău, Sue, și, odată cu el, și-al nostru...

Așa-mi spunea adesea. De câte ori bodogănea sau ofta, de câte ori se ridica de deasupra unui pătuț, frecându-și șalele care-o dureau, ochii ei se opreau asupra mea, privirea i se limpezea și se lumina toată de mulțumire.

A, dar uite-o pe Sue, parcă zicea ea. *Acuma ne merge tare greu. Dar uite-o pe Sue. Ea o să aranjeze lucrurile...*

O lăsam să gândească așa, dar credeam că știu eu mai bine care-i treaba. Odată auzisem că a avut și ea, cu mulți ani în urmă, o copilă care se născuse moartă. Socoteam că, pesemne, îi vede chipul când se uită țintă la mine. Gândul ăsta îmi cam dădea fiori, căci era curios lucru să mă știu iubită nu pentru mine, ci pentru cineva pe care nici nu-l întâlnisem...

Pe atunci credeam că mă lămurisem ce-i cu dragostea. Credeam că mă lămurisem cum merg toate. Dacă mă întrebai ce-aveam de gând să fac cu viața mea, mă prind c-aș fi răspuns că mi-ar plăcea să muncesc într-o crescătorie de prunci. Mi-ar fi plăcut, de ce nu, să mă mărit cu vreun borfaș sau clocar. Odată, când aveam cinșpe ani, un băiat a furat o agrafă pentru mine și mi-a zis că i-ar plăcea să mă sărute. Ceva mai târziu a mai apărut unul, care tot stătea la ușa din spate și fluiera *Fata lăcătușului* anume ca să mă vadă înroșindu-mă. Doamna Sucksby i-a alungat pe amândoi. Stătea cu ochii pe mine când venea vorba de asemenea lucruri, așa cum stătea pentru orice altceva.

— Da' pentru cine te ține ea chitită? ziceau băieții. Pentru prințu' Eddie?

Bănuiesc că oamenii care veneau în Lant Street mă credeau grea de cap. Grea, adică de-abia mă urneam. Poate că așa și eram – după rânduielile din Borough. Dar mie mi se părea că mă duce mintea. N-aveai cum să crești într-o casă ca aceea, care învârtea asemenea treburi, fără să-ți faci o idee despre ce-i una și ce-i alta, ce-o să se aleagă de una și de ailaltă și cum or să se potrivească lucrurile.

Înțelegeți ce vreau să zic?

Tot așteptați să-mi încep povestea. Poate că și eu așteptam pe atunci. Însă povestea mea începuse deja – doar că eram ca voi și habar n-aveam.

Iată când am crezut eu că a început totul, de fapt.

O noapte de iarnă, la câteva săptămâni după Crăciun, care însemna pentru mine cea de-a șaptesprezecea aniversare. O noapte întunecată, apăsătoare, înțesată de o ceață care era mai mult sau mai puțin ploaie și de o ploaie care era mai mult sau mai puțin ninsoare. Nopțile întunecate le prind tare bine hoților și clocarilor. Nopțile întunecate de iarnă sunt numai bune, pentru că atunci oamenii stau pe la casele lor, bogătanii se duc la țară, iar marile reședințe din Londra sunt zăvorâte și pustii și parcă te îmbie să le spargi încuietorile. În asemenea nopți ne alegeam cu o groază de marfă, iar domnul Ibbs scotea un câștig mai gras ca oricând. Frigul le dă ghes hoților să cadă cât mai iute la înțelegere cu negustorul.

În casa din Lant Street nu prea simțeam frigul, căci, pe lângă focul din bucătărie, mai era vatra de meșteșugar a domnului Ibbs. Ținea tot timpul flacăra aprinsă sub cărbuni, fiindcă n-aveai de unde să știi dacă nu cumva ne pomeneam cu ceva de încropit

sau de topit. În noaptea aceea munceau trei sau patru băieţi, care topeau aurul de la nişte monede de douăzeci de şilingi. Lângă ei stătea doamna Sucksby pe scaunul ei încăpător, având alături doi prunci într-un leagăn, precum şi un băiat şi o fată găzduiţi pe atunci în casa noastră – John Vroom şi Dainty Warren.

John era un băiat de vreo paişpe ani, slăbănog, negricios şi cu trăsături ascuţite. Tot timpul mânca. Cred că avea viermi în burtă. În noaptea aceea spărgea alune şi azvârlea cojile pe podea.

Doamna Sucksby îl luă la ochi.

— Ia vezi cum te porţi! zise ea. Uite ce mizerie faci. Sue o să trebuiască să adune după tine.

— Vai, sărmana Sue! făcu John. Mi se rupe inima de mila ei.

Nu mă avea deloc la suflet. Cred că era gelos. Venise la noi în casă din pruncie, ca şi mine, şi, tot ca şi mine, rămăsese orfan de mamă. Dar era un copil aşa de ciudat la înfăţişare, că nimeni nu i-l lua doamnei Sucksby de pe cap. L-a ţinut până când a împlinit patru-cinci ani, apoi l-a dat în grija parohiei. Însă, chiar şi-aşa, nu te scăpa nici naiba de el. Una-două fugea de la azil. Cum deschideam uşa prăvăliei, cum îl găseam dormind pe prag. Doamna Sucksby l-a dat până la urmă unui căpitan de vas, ca să-l ia cu el pe mare, şi băiatul a ajuns departe, hăt în China. După aceea, când s-a întors în Borough, avea bani şi a putut să se fudulească la toată lumea. Banii l-au ţinut o lună. Acum îşi făcea de lucru în Lant Street, în slujba domnului Ibbs. Pe lângă asta, învârtea tot felul de mişmaşuri necurate în cârdăşie cu Dainty.

Dainty era o roşcată trupeşă de douăş'trei de ani, mai mult sau mai puţin săracă cu duhul. Dar avea mâini albe şi îngrijite şi se pricepea de minune la cusut. Acuma John o pusese să coasă blănuri pe nişte câini furaţi, ca să pară mai de soi.

Avea o înţelegere cu un hoţ de câini. Omul avea două căţele. Când căţelele intrau în călduri, John le scotea pe stradă, momind câinii de lângă stăpânii lor şi cerând apoi zece lire drept răsplată ca să-i aducă înapoi. Asta mergea cel mai bine când era vorba de câinii de vânătoare şi de câinii cu stăpâne sentimentale. Însă unii nu plăteau nici în ruptul capului – n-aveai decât să le tai cozile şi să li le trimiţi prin poştă, că tot nu pupai un ban, aşa de hapsâni erau –, aşa că amicul lui John le sucea gâtul celor care îi rămâneau pe mână, apoi îi vindea lui la un preţ de nimic. Nu ştiu ce făcea John cu toată carnea aia. Poate că o vindea drept carne de iepure sau poate că o mânca el. Însă blănurile, cum spuneam, o punea pe Dainty să le coasă pe câini vagabonzi, pe care-i scotea apoi la vânzare în piaţa Whitechapel.

Peticele de blană rămase Dainty le cosea unele de altele pentru a-i face un ditamai paltonul lui John. Şi în noaptea aceea cosea. Terminase gulerul, umerii şi jumătate din mâneci, iar acolo erau deja petice de la vreo patruzeci de câini. Mirosea de-ţi muta nasul din loc de la căldura focului, stârnindu-l la culme pe câinele nostru – nu bătăuşul ăla bătrân de Jack, ci altul, cu blană cafenie, pe care-l botezaserăm Charley Wag, după hoţul din poveste.

Când şi când Dainty ridica paltonul, ca să vedem toţi ce fain arăta.

— Ce bine de Dainty că nu eşti prea înalt, John, am zis eu odată, când fata ne arătă iar haina.

— Ce bine de tine că n-ai dat în primire pân' acuma, mi-a răspuns el.

Era scund de statură şi o ştia prea bine.

— Însă vai de noi, restu'! Ce bine mi-ar prinde un picuţ din pielea ta pe mânecile hainei – poate pe manşete, să-mi şterg mucii de ele. Bine te-ai mai potrivi lângă un buldog sau un boxer!

Îşi luă cuţitul, pe care-l ţinea tot timpul la îndemână, şi-i încercă tăişul pe degetul mare.

— Încă nu m-am hotărât în care noapte să vin şi să-ţi jupoi un petic de piele când dormi, spuse el. Ce-ai zice, Dainty, dacă ţi-aş da la cusut aşa ceva?

Dainty îşi duse mâna la gură şi scoase un ţipăt. Purta un inel prea mare pentru mâna ei. Îşi pusese nişte aţă pe deget, pe sub inel, şi aţa se înnegrise de tot.

— Mare zurbagiu mai eşti! zise ea.

John zâmbi şi-şi lovi uşor cu vârful cuţitului un dinte ciobit.

— Gata, să nu te mai aud, spuse doamna Sucksby. Altfel îţi zbor de pe umeri capu' ăla afurisit! Nu îndur eu să văz cum o necăjeşte careva pe Sue.

Pe loc am zis că mai bine-mi tai gâtul decât să-l las pe un ţânc cu caş la gură ca John Vroom să mă necăjească. John răspunse că tare i-ar mai plăcea să mi-l taie cu mâna lui. Atunci, cum stătea pe scaunul ei, doamna Sucksby se aplecă şi-l pocni zdravăn, aşa cum se aplecase din acelaşi scaun şi o lovise pe sărmana Flora în seara aceea, cu atâta amar de vreme în urmă şi cum se aplecase şi-i lovise şi pe alţii în anii care trecuseră de atunci – tot de dragul meu.

Preţ de o clipă John păru că de-abia se abţine să nu-i tragă şi el una. Apoi se uită la mine de parcă mie mi-ar fi altoit una şi mai abitir. După aceea Dainty se foi în scaunul ei, iar John se întoarse şi o pocni taman pe ea.

— Nu pricep şi pace de ce-i pornită toată lumea să-mi facă zile fripte, zise el după aceea.

Dainty se pusese pe bocit. Se întinse să-l apuce de mânecă.

— Nu pune la sufleţel răutăţile lor, Johnny, zise ea. Io de tine mă ţin şi pace, aşa-i?

— Da, te ţii, n-am ce zice, răspunse el. Ca rahatu' de lopată.

Îi dădu mâna deoparte şi fata se legănă în scaunul ei, cu paltonul din blană de câine în poală, plângând cu nasul vârât în cusături.

— Şşş, gata, Dainty! o linişti doamna Sucksby. Strici bunătate de muncă.

Fata boci încă o vreme. Apoi unul din băieţii de la vatră se fripse la deget cu o monedă fierbinte şi începu să înjure. Dainty se porni să râdă în gura mare. John îşi mai vârî o alună în gură şi scuipă coaja pe podea.

Apoi am stat în linişte cam vreun sfert de ceas. Charley Wag era lungit lângă foc şi zvâcnea când şi când, alergând după birje prin somn. Coada îi era răsucită: i-o strivise roata unei trăsuri. Am scos nişte cărţi ca să-mi fac pasienţe. Dainty cosea. Doamna Sucksby picotea. John stătea fără nici o treabă. Doar când şi când trăgea cu ochiul la cărţile mele, ca să-mi spună unde să le aşez.

— Fantele de pică pe curva de cupă, zicea el.

Sau:

— Doamne! Da' mocăită mai eşti!

— Da' ce urâcios eşti tu! răspundeam eu văzându-mi de joc.

Pachetul era vechi, iar cărţile erau moi ca nişte cârpe. Cândva fusese ucis un om din pricina unui joc măsluit cu cărţile alea. Le-am mai aranjat o dată şi mi-am întors un pic scaunul, ca să nu vadă John cum picau.

Şi apoi, dintr-odată, unul din prunci se trezi din toropeală şi se puse pe plâns, iar Charley Wag se deşteptă şi lătră. O pală de vânt se iscă din senin, flăcările se înălţară până hăt, sus, pe coş, iar ploaia picură şi mai vârtos pe cărbuni, făcându-i să sfârâie. Doamna Sucksby deschise ochii.

— Ce-i asta? zise ea.

— Ce să fie? întrebă John.

Apoi am auzit: o bufnitură înfundată în gangul care ducea în spatele casei. După aceea se auzi altă bufnitură. Apoi bufniturile se preschimbară în paşi. Paşii se opriră la uşa bucătăriei. Urmă o clipă de linişte şi apoi, rar şi apăsat, un ciocănit.

Cioc... cioc... cioc. Aşa. Cum se ciocăneşte la uşă într-o piesă de teatru, când se întoarce stafia mortului. Oricum, nu aşa bate

la ușă un borfaș. Ăla o face repezit și ușor. Când auzeai așa ceva, știai care-i treaba. Treaba asta, în schimb, putea fi orice, absolut orice. Treaba asta s-ar putea să nu miroasă deloc a bine.

Așa ne-am zis cu toții. Ne-am uitat unii la alții, doamna Sucksby s-a întins spre leagăn, ca să salte pruncul și să-i potolească scâncetele la pieptul ei, iar John l-a înșfăcat pe Charley Wag și i-a închis botul. Băieții de la vatră s-au oprit locului, tăcuți ca niște șoareci. Domnul Ibbs zise în șoaptă:

— Așteaptă vreunu' din voi musafiri? Flăcăi, ascundeți marafeții! Chit că vă frigeți degetele. Dacă sunt băieții în albastru, s-a zis cu noi.

Se apucară să strângă galbenii și aurul pe care îl topiseră din monede, înfășurând totul în batiste, iar batistele le strecurară sub căciuli sau în buzunarele de la pantaloni. Unul din ei – nepotul cel mai mare al domnului Ibbs, Phil – merse repede la ușă și rămase lângă ea, cu spatele lipit de zid și mâna vârâtă în haină. Fusese de două ori la pușcărie și se jurase că a treia oară n-o să mai calce pe-acolo.

Se auzi din nou ciocănitul.

— Totu-i aranjat? șopti domnul Ibbs. Acuma țineți-vă bine, băieți, țineți-vă bine. Ce zici, Sue dragă, nu deschizi tu ușa aia?

M-am mai uitat o dată la doamna Sucksby și, când ea încuviință din cap, m-am dus și am tras zăvorul. Ușa mi se deschise atât de repede în nas, că Phil crezu că a fost împinsă cu umărul. L-am văzut sprijinindu-se de zid, scoțându-și cuțitul și ținându-l ridicat. Însă doar vântul răbufnise pe ușă: dăduse buzna în bucătărie într-o rafală vijelioasă, stingând jumate din lumânări, stârnind scântei în vatră și împrăștiind cât colo cărțile de joc. În gang era un om îmbrăcat în haine închise la culoare, ud ciuciulete, cu apa curgând pe el și cu o geantă de piele la picioare. Penumbra îi dezvăluia obrajii palizi și favoriții, însă ochii îi erau ascunși sub borul pălăriei. Nu l-aș fi recunoscut dacă n-ar fi deschis gura.

— Sue! zise el. Slavă Domnului! Am bătut patruzeci de mile ca să te văd. Ai de gând să mă ții la ușă? Teamă mi-e că frigul ăsta o să-mi facă de petrecanie!

Atunci l-am recunoscut, deși nu-l mai văzusem de mai bine de un an. Nici măcar un om dintr-o sută nu vorbea ca el în Lant Street. Îl chema Richard Rivers sau Dick Rivers sau – uneori – Richard Wells. Oricum, noi îi spuneam pe alt nume și numele ăsta l-am rostit acum, când doamna Sucksby m-a văzut privindu-l lung și a strigat:

— Ei, cine e?

— E Domnu, am zis.

Aşa îl rosteam, de bună seamă: nu cum l-ar fi zis un om de vază, cu toţi dinţii, ci de parcă vorba asta ar fi fost un peşte pe care-l tăiam felii – *Do'nu'*.

— E Domnu, am zis şi Phil lăsă de îndată cuţitul deoparte, scuipă şi se duse înapoi la vatră.

Doamna Sucksby, la rândul ei, se puse iar pe scaun, ţinând la piept pruncul care îşi boţea faţa stacojie şi căsca gura.

— Domnu! strigă ea.

Pruncul se puse pe urlat şi Charley Wag, scăpat de mâna lui John, se repezi hămăind la Domnu şi-şi urcă labele pe paltonul lui.

— Ce sperietură am mai tras din pricina ta! Dainty, ia fă-te cu o feştilă la lumânările alea. Pune nişte apă pe foc pentru ceai.

— Am crezut că-s băieţii în albastru, am zis când Domnu a intrat în bucătărie.

— Cred că m-am albăstrit şi eu de frig, răspunse Domnu.

Îşi puse geanta jos, cutremurat de un frison, şi îşi scoase pălăria şi mănuşile îmbibate de apă, apoi paltonul lung, din care se scurgeau picături de ploaie şi care începu pe dată să scoată aburi. Îşi frecă mâinile, apoi şi le trecu peste păr. Avea părul şi favoriţii lungi, iar acum, că ploaia îi netezise buclele, aceştia păreau mai lungi ca oricând, întunecaţi şi lucioşi. Purta inele pe degete şi un ceas la vestă, cu o piatră preţioasă prinsă de lanţ. Nu era nevoie să le cercetez ca să ştiu că inelele şi ceasul erau făcătură, iar piatra era din stras. Dar, oricum, erau nişte falsuri al naibii de izbutite.

Odaia se mai lumină după ce Dainty se îngriji de lumânări. Domnu aruncă o privire în jur, frecându-şi în continuare mâinile şi dând din cap.

— Cum îţi mai merge, domnule Ibbs? strigă el plin de voie bună. Cum vă merge, flăcăi?

— Foarte bine, drăguţule, zise domnul Ibbs.

Băieţii nu răspunseră. Phil comentă în treacăt:

— A dat prin dos, este?

Un băiat izbucni în râs.

Băieţii ăştia au mereu impresia că bărbaţii de soiul lui Domnu sunt creţari[1].

Râse şi John – mai straşnic decât ceilalţi. Domnu se uită la el.

— Salut, păduche mic, zise el. Ţi-ai pierdut maimuţica?

John se cam îngălbeni la faţă. Toată lumea îl lua drept italian. Acum, la vorbele lui Domnu, îşi duse degetul la nas.

— Poţi să mă pupi în cur, zise el.

---

1. Homosexuali (arg.).

— Chiar pot? întrebă Domnu zâmbind.

Îi făcu cu ochiul lui Dainty, care își plecă fruntea.

— Bună, făptură fermecătoare, îi zise el.

Apoi se aplecă spre Charley Wag și îl trase de urechi.

— Bună, Wagster. Unde-s poliţaii? Ai? Unde-s poliţaii? Ia alungă-i tu!

Charley Wag se dezlănţui.

— Bravo, băiatu', spuse Domnu, ridicându-se și scuturându-se de părul de câine. Bravo, băiatu'! Gata acum.

Apoi se duse lângă scaunul doamnei Sucksby.

— Sărut mâna, doamnă S., zise el.

Pruncul hăpăise o linguriţă de gin și plânsese până îl luase somnul. Doamna Sucksby îi întinse musafirului mâna. Domnu i-o luă și i-o sărută – mai întâi la încheieturile degetelor, apoi la vârfuri. Doamna Sucksby porunci:

— Scoală din scaunu' ăla, John, și lasă-l pe Domnu să șadă.

Preţ de-o clipă John păru că se mânie foc, apoi se ridică și îi luă taburetul lui Dainty. Domnu se așeză și-și întinse picioarele spre foc. Era înalt și cu picioare lungi. Avea vreo douăș'șapte, douăș'opt de ani. Pe lângă el, John părea un ţânc de șase anișori.

Doamna Sucksby se uită la el nesmintită câtă vreme Domnu căscă și se frecă la ochi. Apoi îi întâlni privirea și zâmbi.

— Ei, ia ziceţi. Cum merg treburile?

— Ca unse, răspunse ea.

Pruncul se liniștise de tot, iar doamna Sucksby îl mângâia, așa cum mă mângâiase și pe mine cândva. Domnu arătă spre el cu o înclinare a capului.

— Și gâgâlicea asta, zise el, e în crescătorie sau în familie?

— În crescătorie, firește, răspunse doamna Sucksby.

— Gâgâlice sau gâgâlici?

— Gâgâlici, Dumnezeu să-l purice! Încă un prunc sărman rămas fără mamă, care o să se facă mare în mâinile mele.

Domnu se aplecă spre ea.

— Norocosul! zise, făcându-i cu ochiul.

Doamna Sucksby scăpă un „O!" și se făcu trandafirie la faţă.

— Numa' măscări scoţi pe gură!

Fie că era creţar, fie că nu, Domnu se pricepea de minune să facă fetele să roșească.

Îi spuneam Domnu pentru că era cu adevărat domn – învăţase, zicea el, la o școală pentru domni, avea tată, mamă și o soră, toţi cu stare, și la toţi le frânsese inima. Odinioară fusese plin de bani și-i tocase pe toţi la jocuri de noroc. Taică-său zisese că nu

mai pupă nici un bănuţ din averea familiei, aşa că a trebuit să facă rost de lovele pe vechile căi, prin mangleli şi mişmaşuri de tot felul. Numai că aşa de bine îl prindea traiul ăsta, cum ziceam cu toţii, că mai mult ca sigur trebuie să fi fost ceva sânge necurat în familia lui şi ăla se nimerise să curgă tocmai prin vinele lui.

Era în stare să picteze destul de bine când avea el chef şi se îndeletnicise cu iconăritul la Paris. Când treaba a căzut, cred că vreun an a tălmăcit cărţi franţuzeşti în englezeşte – sau cărţi englezeşti în franţuzeşte. Oricum, le-a tălmăcit un pic altfel de fiecare dată şi le-a pus alte titluri, aşa că o poveste veche ajungea să treacă drept douăzeci de poveşti noi-nouţe. Dar ocupaţiile sale de căpătâi erau să tragă pe sfoară diferiţi oameni după ce le câştiga încrederea şi să-şi facă veacul prin marile cazinouri, ca jucător de meserie – căci, de bună seamă, ştia cum să se poarte în societate şi să pară la fel de cinstit ca restul lumii. Mai cu seamă femeile se înnebuneau după el. De trei ori aproape că se însurase cu câte o moştenitoare bogată, însă de fiecare dată tatăl domnişoarei intrase la bănuieli şi toată treaba picase. Adusese mulţi oameni la sapă de lemn vânzându-le acţiuni la bănci plăsmuite. Era chipeş foc, aşa că doamna Sucksby prinsese slăbiciune pentru el. Venea la noi în Lant Street o dată pe an, aducând marfă pentru domnul Ibbs şi săltând monede calpe, preveniri şi ponturi.

Bănuiam că venise să aducă iar ceva marfă şi aşa socotea, din câte se părea, şi doamna Sucksby, căci după ce Domnu se încălzi lângă foc şi Dainty îi dădu ceai cu rom, doamna Sucksby aşeză pruncul adormit înapoi în leagăn, îşi netezi poala rochiei şi zise:

— Ei bine, Domnu, e-o plăcere să te vadă omu', ce mai. Nu te aşteptam decât peste vreo lună sau două. Ai adus ceva pe gustul lu' domnu' Ibbs?

Domnu clătină din cap.

— Mă tem că n-am nimic pentru domnul Ibbs.

— Cum nimic? Auzi, domnu' Ibbs?

— Foarte trist, răspunse de lângă vatră domnul Ibbs.

Doamna Sucksby îşi luă un ton de taină.

— Atuncea ai ceva pentru mine?

Dar Domnu clătină iarăşi din cap.

— Nici pentru dumneata, doamnă S., zise el. Nici pentru dumneata, nici pentru Garibaldi al nostru (vorbea de John), nici pentru Dainty, nici pentru Phil şi nici pentru băieţi. Nici măcar pentru Charley Wag.

În timp ce vorbea, dădu roată încăperii cu privirea. La urmă se uită la mine şi nu zise nimic. Eu adunasem cărţile risipite şi

le aranjam la loc pe culori. Când l-am văzut privindu-mă lung – başca John şi Dainty şi doamna Sucksby, încă trandafirie la faţă, care se zgâiau şi ei la mine am lăsat baltă cărţile. Domnu se întinse pe dată după ele, le luă şi începu să le amestece. Era unul din oamenii aceia care trebuie să aibă tot timpul mâinile ocupate.

— Ei, Sue, zise el, pironindu-mă cu privirea.

Avea ochii de un albastru foarte limpede.

— Ei, ce? am răspuns.

— Ce zici de asta? După tine am venit.

— După ea?! făcu dezgustat John.

Domnu încuviinţă din cap.

— Am ceva pentru tine. O propunere.

— O propunere, zise Phil, care prinsese replica de pe locul unde stătea. Păzea, Sue, ăsta vrea să te ia de nevastă!

Dainty scoase un ţipăt, iar băieţii mustăciră. Domnu clipi şi-şi luă în sfârşit ochii de la mine, aplecându-se spre doamna Sucksby pentru a-i spune:

— Trimite-i, rogu-te, la plimbare pe amicii de la vatră. Dar lasă-i să rămână pe John şi Dainty. O să am nevoie de ajutorul lor.

Doamna Sucksby şovăi, apoi îi aruncă iute o privire domnului Ibbs, iar domnul Ibbs spuse pe dată:

— Bun, băieţi, galbenii ăştia s-au topit aşa de rău, că sărmana regină arată de tot plânsu'. Dac-o ţinem tot aşa, or să ne umfle pentru înaltă trădare.

Luă un ciubăr şi începu să arunce monedele fierbinţi în apă, una câte una.

— Ia auziţi cum mai şuşotesc galbenii! zise el. Auru' ştie tot ce mişcă. Acuma, ce ştie auru'?

— Dă-i bătaie, unchiu' Humphry, zise Phil.

Îşi trase paltonul pe el şi-şi ridică gulerul. Ceilalţi băieţi făcură întocmai.

— Cu bine, salutară ei cu o înclinare din cap spre mine, John, Dainty şi doamna Sucksby.

Lui Domnu nu i-au zis nimic. El îi urmări cum i se perindă prin faţă.

— Păziţi-vă fundul, flăcăi! strigă după ei în timp ce închideau uşa.

Îl auzirăm pe Phil scuipând iarăşi.

Domnul Ibbs întoarse cheia în broască. Apoi veni şi-şi turnă o ceaşcă de ceai, picurând nişte rom în ea, aşa cum făcuse Dainty cu ceaiul lui Domnu. Izul de rom se înălţă odată cu aburul, amestecându-se cu mirosul focului, al aurului topit, al pieilor de

câine și al paltonului ud și aburind. Ploaia picura mai blând pe grătarul căminului. John molfăia o alună, culegându-și cojile de pe limbă. Domnul Ibbs mutase lămpile. Masa, chipurile și mâinile noastre luceau aprins, însă restul încăperii era cufundat în umbră.

Preț de câteva clipe nu vorbi nimeni. Domnu chinuia în continuare cărțile, iar noi stăteam și ne uitam la el. Domnul Ibbs îl privea mai abitir decât toți. Își mijea ochii și-și înclina capul, de parcă l-ar fi ochit prin cătarea unei puști.

— Așa, fiule, zise el. Care-i povestea?

Domnu înălță privirea.

— Povestea, începu el. Povestea e următoarea.

Luă o carte și o așeză pe masă, cu fața în sus. Era riga de caro.

— Închipuiți-vă un om, zise el pe când făcea asta. Un bătrân – un înțelept în felul său –, de fapt un cărturar de vază, dar cu obiceiuri curioase. Locuiește într-o casă anume, una din casele acelea retrase, lângă un sat anume, unul din satele acelea retrase, la câteva mile de Londra – deocamdată nu contează unde. Are o încăpere mare, ticsită cu cărți și stampe și nu-i e mintea decât la ele și la o lucrare pe care o alcătuiește – să zicem, un dicționar. E un dicționar al tuturor cărților, dar el își pune nădejdea și în stampe. Și-a propus să le lege în albume elegante. Numai că toată treaba asta e mai mult decât e el în stare să ducă. Dă un anunț la ziar: are nevoie de serviciile unui – și aici Domnu mai așeză o carte lângă prima: fantele de pică – tânăr deștept, pentru a-l ajuta să pună la punct colecția, și un anume tânăr deștept, la vremea cu pricina deja mult prea cunoscut prin tripourile din Londra și foarte dornic să găsească o slujbă din asta ușoară și discretă, cu masă și casă asigurate, răspunde la anunț, este examinat și găsit pe potrivă.

— Tu fiind tânărul deștept, zise domnul Ibbs.

— Eu fiind tânărul deștept. Iute te mai prinzi dumneata!

— Iar conacu' de la țară, spuse John, absorbit de povestea lui Domnu, cu toată țâfna lui, să zicem că dă pe dinafară de bogății. Și ți-ai pus în cap să spargi încuietorile de la toate dulapurile și cuferele. Ai venit la domnu' Ibbs să-ți deie pe mână niște clești și scoabe și o vrei pe Sue, cu ochii ei nevinovați – nici usturoi n-a mâncat, nici gura nu-i miroase –, să facă pe cârtița.

Domnu își înclină capul, trase aer în piept și ridică un deget în glumă. Apoi spuse:

— Rece ca gheața! Conacul de la țară e un loc uitat de Dumnezeu: vechi de două veacuri, întunecos, bătut de vânturi

și ipotecat până la acoperiș – prin care, apropo, intră ploaia. Mă tem că nu găsești acolo vază sau tipsie pentru care să miști măcar un deget. Bătrânul domn ia cina din farfurii de porțelan, întocmai ca noi.

— Boșorog scârțar! spuse John. Numa' că oamenii ăștia cu arici în buzunare își bagă banii la bancă, așa-i? Și l-ai îmbrobodit să dea un înscris că-ți lasă toți banii, iar acum ești aicea ca să faci rost de o sticluță cu otravă...

Domnu clătină din cap.

— Nici un gram de otravă? întrebă John cu nădejde pe chip.

— Nici un gram. Nici un pic. Și nici un bănuț la bancă – oricum, nu pe numele bătrânului. Trăiește atât de potolit și de năstrușnic, că de-abia știe la ce-s buni banii. Dar, vedeți voi, treaba e că nu trăiește singur. Ia uitați-vă aici pe cine ține el în preajmă...

Dama de cupă.

— He, he! făcu John. O nevastă. Foarte șmecher.

Dar Domnu clătină iarăși din cap.

— O fiică și așa mai departe? întrebă John.

— Nu-i nevastă. Nici fiică, zise Domnu, cu ochii și degetele pe chipul nefericit al damei. E nepoată. De vârsta – și se uită țintă la mine –, să zicem de vârsta lui Sue. La înfățișare să zicem frumoasă. La inimă, judecată și învățătură, zâmbi el, păi, să zicem grozav de sfioasă.

— O tută! exclamă John, în culmea încântării. Zi-mi barem că *ea* e aia bogată.

— O, e bogată, nu-i vorbă, spuse Domnu, încuviințând din cap. Însă doar așa cum o omidă e bogată în aripi sau trifoiul în miere. E moștenitoare, Johnny: averea ei e sigură, unchiul nu se poate atinge de ea. Dar există o condiție neobișnuită. Nu pupă un bănuț până în ziua când se mărită. Dacă moare fată bătrână, banii se duc la o verișoară. Dacă-și ia un soț – și mângâie cartea cu un deget alb – e bogată ca o regină.

— Cât de bogată? întrebă domnul Ibbs.

Până acum nu scosese o vorbă. Domnu îl auzi, ridică privirea și se uită în ochii lui.

— Zece mii la îndemână, zise el încet. Cinci mii în titluri de stat.

Un tăciune trosni în foc. John fluieră prin dintele spart, iar Charley Wag lătră. Eu m-am uitat la doamna Sucksby, dar își ținea capul plecat și avea chipul întunecat. Domnul Ibbs sorbi din ceai, cu un aer gânditor.

— Pun rămășag că moșul n-o lasă să umble slobodă, așa-i? zise el odată ce înghiți ceaiul.

— Eşti pe-aproape, spuse Domnu, încuviinţând şi lăsându-se pe spate. Şi-a luat-o ca secretară de ani buni şi o pune să-i citească ceasuri în şir. Cred că nici nu prea-şi dă seama că s-a făcut mare, că-i de-a dreptul o domnişoară.

Domnu zâmbi tainic.

— Dar mai cred că ea îşi dă seama. Nici n-apuc să mă-ngrijesc cum se cuvine de tablouri, că fata îşi descoperă în suflet o pasiune pentru pictură. Vrea lecţii, cu mine drept maestru. Acuma, când vine vorba de aşa ceva, mă pricep eu destul de bine ca să mă dau drept om de meserie, iar ea, în inocenţa ei, nu poate să deosebească un pastel de un jambon. Dar nu se abate de la învăţătură – nici cât un fir de păr. Îi dau lecţii o săptămână: o învăţ tuşe, o învăţ umbre. Se scurge şi a doua săptămână: trecem de la umbre la schiţe. În a treia săptămână la rumenele acuarele. Apoi la amestecul uleiurilor. În a cincea săptămână...

— În a cincea îi tragi o ciocăneală! strigă John.

Domnu închise ochii.

— În a cincea săptămână se termină cu lecţiile, spuse el. Crezi cumva că o asemenea fată are voie să stea singură între patru pereţi cu un domn profesor? Ne-a păzit tot timpul slujnica ei irlandeză, care tuşea şi se înroşea toată de fiecare dată când degetele mele se abăteau prea aproape de ale stăpânei sau răsuflarea mea îi încălzea prea de tot obrazul alb şi delicat. Am crezut-o pudoarea întruchipată. Până la urmă am aflat că de fapt avea scarlatină – e pe moarte chiar în clipa asta, biata cutră. Acum doamna mea nu mai are altă însoţitoare decât pe menajeră, iar menajera e prea ocupată ca să stea cu noi la lecţii. Aşadar, lecţiile trebuie să fie curmate. Vopselele se usucă pe paletă. Acum o văd pe domnişoară doar la cină, lângă unchi, iar uneori, dacă trec pe lângă iatacul ei, o aud oftând.

— Tocmai când vă-nţelegeaţi aşa de bine, zise domnul Ibbs.

— Tocmai, zise Domnu. Tocmai.

— Sărmana de ea! o căină Dainty.

Avea lacrimi în ochi. Plângea din orice fleac.

— Şi zici că-i o mândreţe de fată? La trup şi la chip?

Domnu îşi luă un aer nepăsător.

— Socot că ţi-ar putea încânta ochiul, răspunse el, ridicând din umeri.

— Tare mi-ar plăcea să-i încânt eu ochiul, râse John.

— Tare mi-ar plăcea să-ţi încânt *eu* ochiul, îi răspunse Domnu domol, apoi clipi. Vreau să zic, cu pumnul.

John se făcu negru la faţă şi sări cât colo.

— Ia hai s-o văz şi p-asta!

Domnul Ibbs ridică mâinile.

— Băieţi! Băieţi! Ajunge! Să nu văd aşa ceva când sunt doamne şi copii de faţă! John, stai jos şi nu-ţi mai da în petic. Domnu, ne-ai făgăduit o poveste pe cinste. Pân-acuma ne-ai dat firimituri. Unde-i ciolanu', fiule? Unde-i ciolanu'? Şi, ce ne arde pe noi acuma, ce ciolan îi dai de ros lu' Susie?

John trase un şut zdravăn în piciorul taburetului, apoi se aşeză. Domnu scosese un pachet de ţigări. Am aşteptat să găsească un băţ de chibrit şi să-l aprindă. Am urmărit flăcăruia de pucioasă sticlindu-i în ochi. Apoi Domnu se aplecă iarăşi deasupra mesei şi îşi făcu de lucru cu cele trei cărţi aranjate acolo, îndreptându-le marginile.

— Vreţi ciolanul, zise. Prea bine, iată-l.

Bătu uşor cu degetul în dama de cupă.

— Pun la cale s-o iau pe fata asta de nevastă, cu tot cu averea ei. Pun la cale s-o răpesc – şi trase uşor de carte într-o parte – de sub nasul unchiului. Deja m-am apropiat binişor de ţintă, după cum aţi auzit. Însă e o fată de un soi sucit şi nu-şi poate purta singură de grijă, iar dacă-şi ia cumva de slujnică vreo muiere isteaţă şi destoinică, atunci s-a zis cu mine. Am venit la Londra să ridic o duzină de coperte pentru albumele moşului. Vreau s-o trimit pe Sue acolo înaintea mea. Vreau s-o chitesc în toată treaba asta în chip de slujnică a domnişoarei, ca să mă ajute la peţit.

Îmi întâlni privirea. Încă se juca alene cu cartea, sucind-o între degetele lui pale. Acum îşi coborî glasul.

— Şi mai am nevoie de ajutorul lui Sue pentru ceva, spuse el. Odată ce m-am însurat cu fata asta, n-o să-mi mai ardă s-o am prin preajmă. Ştiu eu un om care poate să mă scape de ea. Are o casă unde s-o ţină. O casă de nebuni. O s-o ţină din scurt. Atât de din scurt, că se prea poate să...

Nu-şi termină vorba, ci întoarse cartea cu faţa în jos, apăsând-o mai departe sub degete.

— Nu trebuie decât să mă-nsor cu ea, zise, şi – vorba lui Johnny – să-i trag o dată o ciocăneală, de dragul banilor. Apoi am s-o duc, fără ca ea să ştie, la poarta casei de nebuni. Pagubă-n ciuperci! N-am zis că-i lipsesc deja câteva doage? Însă vreau să fiu sigur. O să am nevoie de Sue să stea cu ea, s-o ţină scrântită cum e şi s-o convingă să îmi facă jocul cu scrânteala ei.

Trase din nou din ţigară şi, ca şi mai înainte, toată lumea mă pironi cu privirea. Toată lumea, în afară de doamna Sucksby. Ascultase fără să scoată un cuvânt cât vorbise Domnu. Am urmărit-o când şi-a turnat un pic de ceai din ceaşcă în farfurioară,

l-a vânturat o vreme și l-a dus în sfârșit la gură, în timp ce Domnu povestea mai departe. Nu suferea ceaiul fierbinte. Zicea că aspreşte buzele. Şi, ce-i drept, nu ştiu să mai fi cunoscut vreo femeie în toată firea cu buze la fel de moi ca ale ei.

Acum, în tăcerea care se lăsase, îşi puse jos ceaşca şi farfurioara, apoi îşi scoase batista şi se şterse la gură. Se uită la Domnu şi în sfârşit vorbi:

— De ce Sue, zise ea, din toate fetele câte sunt în Anglia? De ce tocma' Sue a mea?

— Pentru că e a dumitale, doamnă S., răspunse Domnu. Pentru că am încredere în ea. Pentru că e fată bună, adică rea, şi nu se sinchiseşte ea de subtilităţile legii.

Doamna Sucksby înţuviinţă.

— Şi cum anume te gândeşti să împărţiţi şperla?

Domnu se uită iar la mine, dar de vorbit, vorbi cu ea.

— Se va alege cu două mii de lire, zise, netezindu-şi favoriţii. Şi va lua orice va pofti din lucruşoarele, rochiile şi bijuteriile domnişoricii.

Asta era înţelegerea.

Am chibzuit cu toţii.

— Ce spui? zise Domnu într-un sfârşit, vorbind de astă dată cu mine.

Iar cum eu nu i-am răspuns a continuat:

— Regret că am revărsat toate astea asupra ta dintr-odată, dar vezi şi tu că n-am avut prea multă vreme ca să trec la treabă. Trebuie să fac rost de o fată cât mai curând. Mi-ar plăcea să fii tu, Sue. Mi-ar plăcea să fii tu fata aia, mai mult decât oricare alta. Dar dacă nu e să fie, zi-mi iute, bine? Ca să-mi găsesc alta.

— Dainty o s-o facă, zise John când îl auzi. Dainty a fost odată slujnică – nu, Daint? – la o cucoană cu un căsoi în Peckham.

— Din câte ţin io minte, spuse domnul Ibbs, sorbind din ceai, Dainty a rămas fără lucru pentru că a-nfipt un ac de pălărie în braţul cucoanei.

— A făcut pe tartoriţa cu mine, spuse Dainty, aşa că mi-a sărit bâzdâcul. Fătuca asta n-ai zice că-i tartoriţă. Îi bleagă, cum ai zis. Po' să slujesc la o bleagă.

— Pe Sue a poftit-o, zise încet doamna Sucksby. Şi încă n-a zis nici da, nici ba.

Apoi se uitară iarăşi toţi la mine. Privirile lor mă stânjeneau. Am întors capul.

— Nu ştiu, am zis. Mie urzeala mi se pare cam putredă. Să mă chiteşti ca slujnică de cucoană? De un' să ştiu io ce să fac?

— Te putem învăţa, spuse Domnu. Te poate învăţa Dainty, că tot ştie meserie. Cât de greu poate fi? Nu trebuie decât să stai, să surâzi ca o gâsculiţă şi să-i ţii cucoanei sărurile la nas.

— Şi dacă nu mă vrea cucoana de slujnică? l-am întrebat. De ce să mă vrea, la o adică?

Dar Domnu se gândise deja la asta. Se gândise la toate. Spuse că avea în cap să mă dea drept fiica surorii doicii lui din copilărie – o fată de la oraş răzbită de necazuri. Socotea, zise el, că atunci, de dragul lui, domnişoara mă va lua.

— O să-ţi scriem o recomandaţie, semnată de *lady* Fanny de pe Strada Popoului sau cam aşa ceva. N-are cum să se prindă. Nu ştie ce-i aia societate. Londra sau Ierusalim, totuna îi e. Pe cine să întrebe?

— Nu ştiu, am spus iarăşi. Şi dacă nu te are la inimioară aşa de tare cum tragi tu nădejde?

Domnu îşi luă o faţă smerită.

— Ei bine, zise el, socot că de-acum mi se îngăduie să-mi dau şi eu seama când mă place o trufanda.

— Şi dacă nu te place destul? intră atunci în vorbă doamna Sucksby. Dacă e şi ea de aceeaşi teapă cu don'şoara Bamber sau don'şoara Finch?

Don'şoarele Bamber şi Finch erau alte două fete cu avere pe care fusese cât p-aci să le îmbrobodească. Însă de cum le auzi numele, Domnu pufni.

— Nu va face ca ele, zise el. Bag mâna-n foc. Fetele alea aveau taţi – taţi ambiţioşi, cu avocaţi cât cuprinde. Unchiul fetei ăsteia stă cu nasul numai în cartea lui şi altceva nu vede. Şi dacă ziceţi că nu mă place de-ajuns... păi, doar atât pot să vă spun: socot că mă va plăcea.

— Destul cât s-o şteargă frumos din casa lu' unchiu-său?

— E o casă tare apăsătoare pentru o fată de anii ei, răspunse Domnu.

— Păi, tocmai anii îţi vor sta împotrivă, zise domnul Ibbs. (În meseria lui de bună seamă că mai prinzi din zbor câte ceva despre lege.) Până nu face douăş'unu, are nevoie de învoiala lu' unchiu-său. Umfl-o tu cât de iute şi pe şest ai chef, că omu' tot o să vie s-o ia înapoi acasă. N-o să-i pese nici cât negru sub unghie că eşti bărbatu-său.

— Dar că ea mi-e soţie, de asta o să-i pese... dacă mă-nţelegeţi, spuse Domnu şiret.

Dainty privea tâmp. John văzu ce faţă făcuse.

— Ciocăneala, spuse el.

— O să se facă de pomină, explică doamna Sucksby. După una ca asta n-o s-o mai vrea nici un domn bine.

Dainty căscă şi mai tare gura.

— N-are-a face, spuse domnul Ibbs, ridicând mâna, apoi către Domnu: E groasă treaba. Din cale-afară de groasă.

— Nici eu nu spun că nu e. Dar trebuie să riscăm. Ce-avem de pierdut? Dacă nu iese şi nu iese, măcar Sue se alege c-o vacanţă.

John izbucni în râs.

— Ce mai vacanţă! zise el. Una al dracului de lungă dacă te prind.

Mi-am muşcat buza. Avea dreptate. Dar pe mine nu primejdia mă îngrijora mai tare. N-ai cum să fii palmagiu – şuţ de meserie şi să stai mereu cu inima strânsă şi gândul la pericole, că te scrânteşti la cap. Doar că nu eram prea sigură că vreau o vacanţă. Nu eram sigură că mă trăgea aţa afară din Borough. Mersesem odată cu doamna Sucksby în vizită la o verişoară de-a ei din Bromley, iar la venire mă apucase tremuriciul. Ţineam minte că la ţară totul mi se păruse potolit şi năstrupnic, iar oamenii locului erau fie nătângi, fie ţigani.

Cum o să-mi fie traiul lângă o fată nătângă? Nu ca Dainty, care era doar un pic dusă şi nu era violentă decât uneori. Ar putea să fie nebună de legat. Ar putea încerca să mă gâtuie şi n-o să fie nimeni prin preajmă pe mile întregi, ca să mă audă cum strig. Cu ţiganii nu faci nimic. Ăştia nu-şi văd decât de-ale lor. Toată lumea ştie că şi dacă ai arde de viu, ţiganul n-ar trece drumul nici să te scuipe.

— Fata asta... am spus. Cum e? Ziceai că e sărită.

— Nu sărită, spuse Domnu. Numai că e ce-aş numi eu lunatică. E nevinovată şi neprefăcută. A fost ţinută departe de lume. E orfană, ca şi tine, dar dacă tu ai avut-o pe doamna Sucksby să te şcolească, ea... n-a avut pe nimeni.

Dainty îl privi iarăşi. Maică-sa fusese o beţivancă şi se înecase în fluviu. Taică-său o bătuse mai mereu. Pe soră-sa o omorâse în bătaie. Dainty spuse în şoaptă:

— Şi nu-i mare păcat, Domnu, ce ţi-ai pus în gând?

Nu cred că vreunuia din noi trecuse prin cap aşa ceva până-n clipa aceea. Acuma, că vorbise Dainty, m-am uitat bine-n jur şi nimeni n-a vrut să-mi întoarcă privirea.

Apoi Domnu râse.

— Păcat? zise el. Să fii tu sănătoasă, Dainty! De bună seamă că-i păcat! Dar e păcat cu cântec. Cum sună cincisprezece mii de lire? Oho! Dulce melodie, oricum ai lua-o. Şi, până la urmă, tu crezi că prima dată când au pus ăştia mâna pe bani erau bani curaţi? Nici pomeneală! Banii nu sunt în veci curaţi. Au fost

adunați de cei din familii ca a ei pe spinarea sărmanilor – douăzeci de spinări rupte pentru fiece șiling. Ai auzit de Robin Hood, nu?

— Cum să nu?! făcu ea.

— Ei bine, Sue și cu mine o să facem ca el: o să luăm aurul bogătanilor și o să-l dăm înapoi oamenilor de la care l-au luat.

John se strâmbă acrit.

— Cutră ce ești! zise el. Robin Hood a fost un erou, un flăcău pe cinste. Să dai înapoi banii la oameni? Din ce oameni te tragi tu?! Vrei să jecmănești o cucoană, du-te și jecmănește-o pe mă-ta.

— Maică-mea? răspunse Domnu, aprinzându-se la față. Ce-are a face maică-mea? Vedea-o-aș cu lațul de gât!

Apoi întâlni privirea doamnei Sucksby și se întoarse spre mine.

— Vai, Sue! zise. Te rog să mă ierți.

— Nu face nimic, am răspuns repede.

Am aruncat o privire în jurul mesei și iarăși toată lumea tăcu. Poate că își ziceau, ca-n zilele de spânzurătoare, „Ce curaj pe ea!". Așa nădăjduiam. Sau mai bine nu – căci, cum am spus, nu avusesem niciodată cine știe ce curaj. Doar făcusem pe curajoasa șapteșpe ani și lumea nu se prinsese. Și uite-l acuma pe Domnu, chitit să găsească o fată înfigăreață, venit la Londra cale de patruzeci de mile – așa spusese –, pe frigul și zloata asta, taman după mine.

Mi-am ridicat ochii și l-am măsurat lung.

— Două miare, Sue, zise el încet.

— Îți iau ochii, nu alta, spuse domnul Ibbs.

— Bașca toate rochiile și giuvaiericalele alea! strigă Dainty. Vai, Sue! Tare frumos or să-ți mai șadă!

— O să arăți ca o cucoană, zise doamna Sucksby.

Am auzit-o și i-am întâlnit privirea. Știam că se uită la mine – ca de-atâtea ori – și că sub chipul meu îl vede pe-al maică-mii.

Norocul tot singură trebuie să ți-l faci, parc-o auzeam că zice. *Norocul tău, Sue, și, odată cu el, și-al nostru...*

Și până la urmă avusese dreptate. Iată ce noroc mă găsise din senin – mă găsise în sfârșit. Ce puteam să zic? L-am privit iar pe Domnu. Inima îmi bătea ca un ciocan în piept. Am zis:

— Bine. O fac. Dar pentru trei miare, nu două. Iar dacă don'șoara nu mă place și mă trimite la plimbare, vreau oricum o sută, așa, că m-am deranjat să-mi încerc norocul.

Domnu șovăi. Chibzuia. Bineînțeles, era de ochii lumii. După o clipă zâmbi, îmi întinse mâna, iar eu i-am dat-o pe a mea. Îmi strânse degetele și izbucni în râs.

John se încruntă mânios.

— Pun rămăşag zece la unu că se-ntoarce bâzâind într-o săptămână.

— O să mă-ntorc într-o rochie de catifea, i-am răspuns. Cu mănuşi pân-aici, cu pălărie cu voal şi cu punga doldora de arginţi. Şi-atunci n-o să ai încotro şi o să-mi spui domnişoară. Nu-i aşa, doamnă Sucksby?

John scuipă cât colo.

— Mai bine-mi smulg limba decât să fac una ca asta!

— Ţi-o smulg eu înainte!

Parc-aş fi fost un ţânc. Păi, eram un ţânc! Poate că şi doamna Sucksby îşi zicea taman asta, căci n-a suflat o vorbă. Stătea doar şi mă privea lung, cu mâna la buzele ei moi. Zâmbea, dar pe chip i se citea tulburarea. Mai că-mi vine să zic că se temea.

Poate chiar se temea.

Sau poate-mi spun asta de-abia acum, când ştiu ce lucruri sumbre şi înfricoşătoare aveau să urmeze.

Capitolul doi

După cum am aflat mai târziu, pe bătrânul şoarece de bibliotecă îl chema Christopher Lilly. Nepoata lui se numea Maud. Locuiau la vest de Londra, pe Maidenhead-way, în apropierea unui sat pe nume Marlow, într-un conac căruia i se zicea Briar. Domnu plănuia să mă trimită acolo singură, cu trenul, peste două zile. El trebuia să mai rămână la Londra încă o săptămână – pe puţin, a spus el –, ca să se ocupe de copertele cărţilor, aşa cum îl însărcinase bătrânul.

Nu prea îmi surâdea să călătoresc până acolo şi să ajung la casa lor de una singură. În partea de vest nu mai ajunsesem înainte decât până la Cremorne Gardens, unde mergeam când şi când sâmbătă seara cu nepotul domnului Ibbs, ca să ne uităm la dansatoare. Am văzut-o pe franţuzoaică străbătând fluviul pe o sfoară, mai să se prăbuşească. Asta a fost ceva pe cinste. Lumea zicea că poartă ciorapi fini, numai că mie mi se părea că e-n picioarele goale. Dar ţin minte că stăteam pe Battersea Bridge, în vreme ce femeia păşea pe sfoara ei, şi mă uitam în

zare, dincolo de Hammersmith, la peisajul de țară ce se întindea acolo: doar copaci și dealuri cât vezi cu ochii, nu tu horn sau turlă de biserică... Îți îngheța sângele-n vine. Dacă mi-ai fi zis atunci că într-o zi o să plec din Borough, o să-mi las aici toți prietenii, pe doamna Sucksby și pe domnul Ibbs și o să merg singură cuc să slujesc într-o casă pierdută undeva, dincolo de dealurile acelea întunecate, ți-aș fi râs în nas.

Însă Domnu spunea că trebuie să plec curând, ca nu cumva cucoana – domnișoara Lilly – să ne strice ploile și să-și ia din întâmplare altă slujnică. A doua zi după sosirea lui în Lant Street, s-a apucat să-i întocmească un răvaș. Spunea că nădăjduiește să-l ierte că-i scrie atât de slobod, dar s-a dus să-și vadă bătrâna doică – ce-i fusese ca o mamă pe vremea când era de-o șchioapă – și o aflase aproape înnebunită de durere, gândindu-se ce soartă o așteaptă pe fiica surorii sale răposate. De bună seamă, fiica surorii răposate trebuia să fiu eu: povestea era că slujeam la o cucoană care se mărita în curând și pleca în India, așa că-mi pierdusem rostul, că-mi căutam stăpână, dar între timp mă îmbia răul din toate părțile și de nu se îndura vreo doamnă milostivă să-mi dea nădejdea unui rost departe de păcatele de la oraș... și tot așa.

— Dac-o să-nghită gogoșile astea, Domnu, am spus, tre' să fie și mai bătută în cap decât ne-ai zis tu.

Dar el îmi răspunse că vreo sută de fete care-și făceau veacul între Strand și Piccadilly mâncau pe săturate cinci seri pe săptămână punând pe tavă povestea asta și, dacă grangurii din Londra, unși cu toate alifiile, se îndurau să se despartă de șilingii lor auzind-o, atunci nu mi se pare că domnișoara Maud, care-i singurică, neștiutoare și tristă și fără nici un suflet alături care s-o învețe de bine, s-ar putea dovedi și mai omenoasă?

— O să vezi, mi-a spus el.

Pecetlui scrisoarea, scrise adresa și puse un băiat din vecini să dea o fugă până la poștă.

Apoi, convins că planul său va da roade, spuse că trebuie să înceapă pe dată să mă-nvețe cum se cade să fie slujnica unei cucoane.

Întâi și-ntâi m-au spălat pe cap. Pe atunci îmi aranjam părul ca multe fete din Borough, împărțit în trei, cu un pieptene la ceafă și cu câțiva zulufi dolofani pe laturi. Dacă încolăceai zulufii pe un fier foarte încins după ce umezeai părul cu apă îndulcită cu zahăr, stăteau țepeni băț. Țineau așa o săptămână, dacă nu mai mult. Domnu spuse însă că pieptănătura aia i se părea prea deșănțată pentru o cucoană de la țară. Mă puse să mă spăl până

ce părul se netezi de tot, apoi îmi spuse să-mi fac o cărare – pe mijloc – după care să-l prind cu spelci la ceafă într-un coc simplu. O îndemnă și pe Dainty să se spele pe cap, iar după ce mi-am tot pieptănat și răspieptănat părul și l-am aranjat și răsaranjat în coc până ce s-a arătat mulțumit, mă puse să o pieptăn și să o aranjez și pe ea aidoma, de parcă ar fi fost chiar cucoana, domnișoara Lilly. Atâta ne-a frecat, de parcă era o fetișcană. Când am fost gata, Dainty și cu mine arătam așa de șterse și de bucălate, că puteam să ne încercăm norocul la o mănăstire de măicuțe. John spuse că dacă lipeau desene cu noi în lăptării, ar izbuti să închege laptele într-un fel cu totul nou.

Când Dainty auzi una ca asta, își scoase spelcile din păr și le aruncă în foc. Unele încă mai aveau fire de păr prinse de ele și flăcările sfârâiră când le cuprinseră.

— Tu pe fata asta a ta numa' să plângă știi s-o faci? întrebă domnul Ibbs.

— Îmi place s-o văd cum plânge, râse John. Asudă mai puțin așa.

Un împieliţat și jumătate.

Dar era prins până peste cap în urzeala Domnului, cu toată împotrivirea lui. Toți eram. Pentru prima oară de când mă știam, domnul Ibbs lăsă storurile trase la ușa atelierului și cărbunii din vatră să se stingă. Când veneau oameni să le taie chei, îi trimitea la plimbare. Celor doi-trei hoți care i-au adus marfă le-a zis, clătinând din cap:

— Nu se poate, fiule. Nu azi. Am o trebușoară de mântuit.

Doar lui Phil i-a zis să vină cu noaptea-n cap. A stat cu el și i-a înșirat lista pe care i-o întocmise Domnu cu o seară înainte. După aceea Phil și-a tras șapca pe ochi și dus a fost. Când s-a întors, două ceasuri mai târziu, a adus o desagă și un ditamai cufărul învelit în pânză tare, de care făcuse rost de la o cunoștință ce avea pe malul fluviului un depozit pentru tot felul de matrapazlâcuri.

Cufărul era pentru mine, să am ce lua la țară. În desagă se găsea o boarfă de rochie cafenie, mai mult sau mai puțin pe măsura mea, o pelerină, încălțări, ciorapi negri de mătase – și deasupra se lăfăia un morman de rufărie albă, cum poartă cucoanele.

Domnul Ibbs doar desfăcu sfoara desagii, aruncă o privire înăuntru și zări albiturile. Apoi se duse de se așeză în cealaltă parte a bucătăriei, unde avea o încuietoare Bramah pe care îi plăcea să o desfacă din când în când în bucăți, s-o dea cu praf de talc și să potrivească părțile la loc. Îl luă pe John cu el, ca

să-i țină șuruburile. Domnu, în schimb, luă unul câte unul veșmintele de damă și le întinse bine pe masă. Lângă masă așeză un scaun de bucătărie.

— Acum, Sue, să presupunem că scaunul ăsta e domnișoara Lilly. Cum o s-o îmbraci? Hai să zicem că începi cu ciorapii și pantalonașii.

— Pantalonașii? am întrebat. Doar nu-i goală!?

Dainty își duse mâna la gură și se hlizi. Ședea la picioarele doamnei Sucksby, care îi aranja la loc zulufii.

— Goală? spuse Domnu. Păi, da, goală pușcă. Cum altfel? Trebuie să-și lepede veșmintele când se feștelesc. Trebuie să le dea jos când se îmbăiază. Va fi treaba ta să le iei. Va fi treaba ta să-i întinzi veșminte primenite.

La una ca asta nu mă gândisem. Mă întrebam cum o să fie să n-am încotro decât să stau sluj și să-i întind o pereche de pantalonași unei fete străine, în pielea goală. O fată străină, în pielea goală, alerga odată pe Lant Street, țipând cât o ținea gura și fugărită de un polițai și o infirmieră. Și dacă domnișoara Lilly se pierde așa cu firea și trebuie s-o umflu? M-am înroșit toată, iar Domnu m-a văzut.

— Ei, haide, spuse el, zâmbind ușor. Să nu-mi zici că ești vreo fandosită!

Mi-am ridicat semeață bărbia, ca să arăt că nici gând. Domnu încuviință din cap și luă o pereche de ciorapi, apoi o pereche de pantalonași. Le lasă ca să atârne pe spătarul scaunului de bucătărie.

— Ce urmează? mă întrebă.

— Furou', aș zice, am răspuns, ridicând din umeri.

— Combinezonul, așa trebuie să-i zici, îmi spuse el. Și trebuie negreșit să-l încălzești înainte să-l îmbrace.

Luă furoul și-l ținu o vreme lângă focul din cămin. Apoi îl așeză cu băgare de seamă deasupra pantalonașilor, pe spetează, de parcă ar fi înțolit scaunul.

— Acum corsetul, urmă el. Va dori să i-l legi și să-l strângi cât mai bine. Hai să te vedem.

Așeză corsetul peste furou, cu șireturile la spate. În vreme ce el ținea bine scaunul, mă puse să trag de șireturi și să le fac fundă. În palme îmi rămaseră linii albe și roșii, de parcă mă bătuse cineva cu nuiaua.

— Da' de ce nu poartă lenjuri d-alea de se înnoadă în față, din care poartă toate fetele normale? făcu Dainty, căscând gura la noi.

— Pentru că atunci ce nevoie ar mai avea de slujnică? răspunse Domnu. Iar dacă n-are nevoie de slujnică, de unde să știe că e mare cucoană? Ai?

Şi ne făcu cu ochiul.

După corset urmă un camizol, după ăsta un pieptăraş, dup-aia o crinolină cu nouă cercuri, apoi alte şi alte jupoane, de data asta de mătase. Domnu o trimise pe Dainty sus, după o sticluţă de parfum de-a doamnei Sucksby, şi mă puse să stropesc cu el locul de pe spetează dintre panglicile combinezonului, acolo unde zicea că va fi gâtul domnişoarei Lilly.

Şi în tot timpul ăsta trebuia să spun:

„Aţi putea să ridicaţi braţele, domnişoară, ca să aranjez volănaşul acesta?" şi

„Vă place plisat sau cu falduri, domnişoară?" şi

„Acum sunteţi pregătită, domnişoară?",

„V-ar plăcea să-l strâng tare?",

„V-ar plăcea mai strâns?",

„Vai! Iertaţi-mă dacă v-am ciupit cumva!".

Până la urmă, tot cocoşându-mă şi vânzolindu-mă, m-am încins ca un cal. Domnişoara Lilly şedea în faţa noastră, cu corsetul legat zdravăn şi jupoanele întinse pe podea, parfumată ca un trandafir, însă, de bună seamă, cu gâtul şi umerii cam despuiaţi.

— Nu prea-i merge fleanca, aşa-i? spuse John.

Tot trăsese cu ochiul la ce făceam, în timp ce domnul Ibbs îşi dădea încuietoarea cu talc.

— E cucoană, spuse Domnu, mângâindu-şi barba, aşa că e timidă din fire. Dar se va da ea pe brazdă cât ai zice peşte când va fi Sue acolo şi eu o s-o învăţ ce şi cum. Nu-i aşa, dragă?

Se ghemui lângă scaun şi îşi trecu degetele peste jupoanele înfoiate. Apoi îşi vârî mâna pe sub ele, strecurând-o tot mai sus prin rufăria de mătase. Îşi făcea loc cu atâta îndemânare, că-mi era clar că ştie drumul ca-n palmă, iar când mâna îi ajunse şi mai sus, Domnu se aprinse în obraji, mătasea foşni, crinolina se încordă şi scaunul tremură pe picioare, scârţâind uşor pe la încheieturi. Apoi rămase nemişcat.

— Aşa, boarfă mică şi dulce, spuse Domnu încet.

Îşi trase mâna, care ţinea un ciorap fin. Mi-l întinse cu un căscat.

— Acuma să zicem că e vremea de culcare.

John încă ne privea fără să spună nimic, ci numai clipind şi bâţâind din picior. Dainty se frecă la ochi, cu jumate din păr zulufat, răspândind un miros puternic de acadele.

Am început cu panglicile de jos ale pieptăraşului, apoi am desfacut şireturile corsetului şi l-am desprins de pe spetează.

„Ați putea să ridicați piciorul, domnișoară, ca să vi-l scot?"

„Ați putea să respirați un pic mai ușor, domnișoară? Că după aia o să iasă."

M-a tot muncit așa mai bine de un ceas. După aia a încins un fier de călcat.

— Ia scuipă, rogu-te, pe ăsta, Dainty, zise el întinzându-i-l.

Dainty făcu întocmai, iar când scuipatul sfârâi, Domnu își scoase o țigară și și-o aprinse, lipind-o de talpa fierbinte a fierului. Apoi, în vreme ce Domnu stătea și fuma, doamna Sucksby – care cu mult timp în urmă, înainte să-i treacă măcar prin cap să se apuce de crescut țânci, fusese călcătoreasă într-o spălătorie – mi-a arătat cum se netezește cu fierul și se împătureşte rufăria de cucoană, iar asta, tre' să zic, a mai luat vreun ceas.

Apoi Domnu mă trimise sus, să îmbrac rochia pe care mi-o adusese Phil. Era simplă, cafenie, cam de aceeași nuanță cu părul meu și, cum pereții bucătăriei erau tot cafenii, când am coborât de-abia dacă mă vedeam. Mi-ar fi plăcut mai degrabă o rochie albastră sau violetă, însă Domnu a zis că era perfectă pentru o iscoadă sau o servitoare – așadar cu atât mai potrivită pentru mine, care mergeam la Briar ca să mă îndeletnicesc cu amândouă treburile.

Atunci am râs. Apoi, după ce m-am fâțâit o vreme prin odaie, ca să mă obișnuiesc cu poalele rochiei (care erau strâmte) și pentru ca Dainty să vadă unde era croită prea larg și mai trebuia luată cu acul, Domnu mă puse să încerc o reverență. A fost mai greu decât pare. Orice-ați zice despre traiul pe care-l duceam, el nu cunoștea stăpâni. Nu mă mai înclinasem ca la carte în fața nimănui. Acuma Domnu m-a tot pus să mă aplec și să mă ridic până am crezut că mă ia cu greață. Domnu zise că slujnicele fac reverențe cu ușurința cu care scapă oamenii pârțuri. Zise că dacă o să prind chichirezul, n-o să-l mai uit în veci – și măcar aici a avut dreptate, căci până și-n ziua de azi pot să trag o reverență ca lumea. Sau aș putea, dacă mi-aș pune mintea.

În fine. Când am terminat partea cu plecăciunile, m-a pus să-mi învăț povestea. Apoi, ca să mă încerce, m-a pus să stau în fața lui și să-mi repet rolul, de parc-aș fi recitat catehismul.

— Ei, ia să vedem, spuse el. Cum te cheamă?

— Păi, Susan, am zis.

— Păi, Susan și mai cum?

— Păi, Susan Trinder.

— Păi, Susan, *domnule*! Trebuie să-ți bagi în cap că la Briar nu mai sunt Domnu. Voi fi domnul Richard Rivers. Trebuie să-mi

zici domnule şi domnului Lilly trebuie să-i zici domnule, iar cucoanei trebuie să-i zici domnişoara Lilly sau domnişoara Maud, după cum o să-ţi ceară. Şi toţi o să-ţi spunem Susan.

Aici Domnu se încruntă.

— Dar nu Susan Trinder. Asta o să-i îndrepte frumuşel drept spre Lant Street în caz că lucrurile nu merg cum trebuie. E cazul să-ţi găsim un nume de familie mai potrivit...

— Valentine, m-am repezit eu.

Ce vreţi? Aveam doar şapteşpe ani. Şi o slăbiciune pentru inimioare. Când m-a auzit, Domnu şi-a boţit buza de sus a dispreţ.

— Perfect, zise el. Dar numai dacă vrem să te facem actriţă.

— Ştiu io nişte fete şi chiar le cheamă Valentine! am spus.

— Aşa e, zise Dainty. Floy Valentine şi alea două surori ale ei. Măiculiţă, ce mă seacă la inimă fătucele astea, tre' s-o zic! Doar nu vrei să te cheme ca pă ele, Sue!

— Poate că nu, am spus, muşcându-mi degetul.

— Sigur că nu, zise Domnu. Un nume simandicos s-ar putea să ne pună cruce. E treabă de viaţă şi de moarte aici. Avem nevoie de un nume care să te ferească, nu să atragă atenţia tuturor. Avem nevoie de un nume – chibzui un pic –, un nume fără origine, dar pe care să nu-l uităm cu una, cu două... Brown? Ca să se potrivească cu rochia[1]? Sau... da, de ce nu? Hai să fie Smith. Susan Smith.

Zâmbi.

— La urma urmei, cam asta şi eşti[2]. Adică de soiul ăsta.

Şi Domnu îşi lăsă mâna să cadă, şi-o întoarse cu palma în sus şi îşi îndoi degetul mijlociu. Cum semnul respectiv şi cuvântul pe care-l avea în minte – *palmagiu* – însemnau pe limba noastră din Borough „borfaş", ne-a pufnit iarăşi râsul.

Într-un târziu, Domnu tuşi şi se şterse la ochi.

— Nostimă treabă, pe legea mea, zise. Aşa... Unde eram? A, da. Ia mai zi-mi o dată. Cum te cheamă?

I-am spus, adăugând „domnule" la coadă.

— Foarte bine. Şi de unde eşti de loc?

— Sunt de loc din Londra, domnule, am spus. Cum mama a murit, stau la tuşica mea, adicătelea cucoana de ţi-a fost doică în pruncie, domnu'.

Domnu încuviinţă din cap.

---

1. *Brown* – cafeniu (engl.).
2. *Smith* (engl.) – element ce îndeplineşte funcţia de sufix de agent, având sensul de „meseriaş". În limba română, o funcţie similară îi revine, printre altele, sufixului „-giu".

— Foarte bine în ce privește amănuntele. Nu prea bine totuși în privința stilului. Haide, mai încearcă! Știu că doamna Sucksby te-a educat mai bine de-atât. Doar nu vinzi violete. Mai spune o dată.

M-am strâmbat, însă apoi am spus mai cu grijă:

— Doamna care v-a fost doică în copilărie, domnule.

— Mult mai bine, mult mai bine! Și pe cine ai slujit înainte?

— Pe o doamnă bună la inimă din Mayfair, domnule, care însă, măritându-se de curând și urmând să plece în India, va tocmi o fată din partea locului ca s-o îmbrace, așa că nu va mai avea nevoie de mine.

— Pe legea mea. Ești vrednică de milă, Sue.

— Socot că da, domnule.

— Îi ești recunoscătoare domnișoarei Lilly că te-a primit la Briar?

— Vai, domnule! Apăi, recunoscătoare pân' la Dumnezeu!

— Iar cu violetele!

Dădu apoi din mână a lehamite:

— Lasă, merge. Dar nu te mai uita așa țâfnos la mine când îți vorbesc. Bine? Mai degrabă privește-mi pantoful. Așa da. Acum spune-mi. E important. Ce sarcini ai în slujba noii tale stăpâne?

— Trebuie s-o trezesc dimineața și să-i torn ceaiul, am spus eu. Trebuie să o îmbăiez, să o îmbrac și să o pieptăn. Trebuie să-i țin podoabele în bună rânduială și să nu fur din ele. Trebuie să merg cu ea la plimbare când are dispoziție de plimbare și să stau cu ea când are dispoziție de stat. Trebuie să-i țin evantaiul, ca să-l aibă la îndemână când i se face prea cald, pelerina când o ia cu frig, apa de colonie când o apucă migrenele și sărurile când o apucă slăbiciunea. Trebuie să o veghez la lecțiile de desen și să nu văd când roșește.

— Splendid! Și ce fire ai tu?

— Curată ca o ușă de biserică.

— Și care ți-e țelul, pe care doar noi trebuie să-l cunoaștem?

— Să vă iubească și să-și părăsească unchiul de dragul Domniei Voastre. Să vă facă om cu stare, iar Domnia Voastră să mă faceți la fel pe mine.

Mi-am apucat poalele și i-am arătat o reverență dintr-acelea cu ștaif, fără să-mi ridic o clipă ochii de la degetul său mic, vârât în gheată.

Dainty mă aplaudă cu foc. Doamna Sucksby își frecă mâinile și zise:

— Trei miare, Sue. Măiculiță! Dainty, dă-mi un prunc. Îmi vine să strâng ceva în brațe ca lumea.

Domnu se dădu mai la o parte și-și aprinse o țigară.

— Nu-i rău, zise. Nu-i rău deloc. Doar un picuț de cizelare socot că ar mai trebui. O luăm de la capăt mai târziu.

— Mai târziu? am zis eu. Vai, Domnu, da' nu termini odată cu mine? Dacă don'șoara Lilly o să mă ia de slujnică doar ca să-ți facă pe plac, ce-i mai pasă cât de necioplită sunt?

— S-ar putea să nu-i pese, răspunse el. Cred că am putea la fel de bine să-i punem un șorț lui Charley Wag și să i-l trimitem plocon, la câte gânduri o să-și facă ea. Însă nu doar pe ea trebuie s-o fraiereşti. Mai e și moșul, unchiu-său... Bașca servitorii lui.

— Servitorii? am făcut eu.

Asta nu-mi trecuse prin cap.

— De bună seamă, zise Domnu. Socoți că ditamai căsoiul se îngrijește singur? Întâi și-ntâi e majordomul, domnul Way...

— Domnul Way! pufni John. Și cum îi zic, Milky[1]?

— Nu, i-o tăie Domnu, apoi se întoarse iarăși spre mine. Domnul Way, repetă el. Dar eu zic că n-o să-ți dea cine știe ce bătaie de cap. Însă mai e doamna Stiles, menajera. Ea s-ar putea să te cerceteze ceva mai de-aproape. Trebuie să ai grijă cu ea. Apoi mai e și servitorul domnului Lilly, Charles, și, mi se pare, încă vreo două fete de la bucătărie și vreo două cameriste, bașca grăjdari, rândași și grădinari – dar pe ei nu prea o să-i vezi, așa că nu-ți bate capul.

L-am privit îngrozită.

— De ăștia n-ai zis nici pâs până acuma. Doamnă Sucksby, a zis vreo vorbuliță de ei? A zis cumva că or să fie vreo sută de servitori cu care tre' să fac pe slujnica?

Doamna Sucksby avea un prunc în poală și-l sucea ca pe un aluat.

— Zi-o pe-aia dreaptă, Domnu, spuse ea fără să ridice privirea. Ai ținut sub capac ieri-seară treaba cu servitorii.

— Un mizilic, facu Domnu, ridicând din umeri.

Un mizilic? Uite-așa făcea tot timpul. Îți spunea jumate din poveste și după aia se prefăcea că o știai pe toată.

Dar acum era prea târziu ca să mai dau înapoi. A doua zi Domnu m-a luat iar la frecat, iar în ziua următoare a primit o scrisoare de la domnișoara Lilly.

A primit-o la poșta din City. Dacă ne-ar fi sosit o scrisoare acasă, vecinii noștri s-ar fi întrebat ce punem la cale. A luat-o, a adus-o și a deschis-o sub privirile noastre. Apoi am ascultat-o în liniște. Doar domnul Ibbs bătea darabana în tăblia mesei. Așa mi-am dat seama că e tulburat și m-am tulburat și eu.

---

1. *Milky Way* – Calea Lactee (engl.).

Scrisoarea era scurtă. Domnişoara Lilly zicea mai întâi cât se bucurase să primească răvaşul domnului Rivers şi cât de grijuliu era el şi cât de frumos se purta cu bătrâna lui doică. De bună seamă, îşi dorea ca mai mulţi domni să fie la fel de buni şi de atenţi ca el!

Unchiul ei nu se descurcă deloc, mai zicea ea, acum, că i-a plecat ajutorul. Casa pare foarte schimbată, liniştită şi anostă. Poate din cauza vremii, care s-ar zice că s-a înrăutăţit. În ce o priveşte pe slujnica ei – ajuns aici, Domnu înclină scrisoarea, ca să cadă mai multă lumină pe ea –, în ce o priveşte pe slujnica ei, sărmana Agnes, e în măsură să-i spună, plină de bucurie, că până la urmă Agnes pare ferm hotărâtă să nu moară...

Auzind asta, am tras cu toţii aer în piept. Doamna Sucksby închise ochii şi l-am văzut pe domnul Ibbs aruncând o privire vetrei reci şi socotind câţi muşterii pierduse în ultimele două zile. Însă după aceea Domnu zâmbi. Slujnica nu era pe moarte, dar o ducea aşa de rău cu sănătatea şi moralul i se prăbuşise într-un asemenea hal, că o trimiteau înapoi în Cork.

— Dumnezeu să-i binecuvânteze pe irlandezi! zise domnul Ibbs, scoţându-şi batista şi ştergându-se pe creştet.

Domnu citi în continuare.

„O voi primi cu plăcere pe fata de care vorbeşti", scria domnişoara Lilly. „Voi fi bucuroasă dacă mi-o trimiţi pe dată. Mă simt recunoscătoare faţă de oricine mă poartă în gând. Nu sunt din cale-afară de obişnuită ca oamenii să se gândească la bunăstarea mea. Dacă se dovedeşte a fi măcar cuminte şi săritoare, sunt încredinţată că o voi iubi. Şi-mi va fi cu atât mai dragă, domnule Rivers, cu cât îmi vine de la Londra, care te are pe *dumneata* în sânul ei."

Domnu zâmbi din nou, îşi duse scrisoarea la gură şi şi-o trecu peste buze iar şi iar. Inelul calp îi lucea în lumina lămpilor.

Totul se chitise, de bună seamă, întocmai aşa cum făgăduise diavolul ăsta iscusit.

În seara aceea – care urma să fie ultima mea seară în Lant Street şi prima din şirul de nopţi menite să-l călăuzească pe Domnu spre căpătuire, prin averea domnişoarei Lilly –, în seara aceea domnul Ibbs trimise să se cumpere o friptură fierbinte pentru cină şi puse vătraie la încins în foc, ca să pregătească un şodou sărbătoresc[1].

---

1. În original *flip*, o băutură ce conţine ou, lapte, zahăr şi alcool. Iniţial se prepara amestecând ingredientele cu un vătrai încins, pentru omogenizare.

La cină am avut cap de porc cu urechile umplute – una din mâncărurile mele preferate – cumpărat în cinstea mea. Domnul Ibbs își suflecă mânecile, se duse la pragul de piatră din dos cu cuțitoiul de măcelar, se ghemui și se porni să-l ascută. Se sprijinea cu mâna de tocul ușii, l-am urmărit cu o senzație ciudată, ce-mi cuprindea rădăcina fiecărui fir de păr, căci, cât vedeai cu ochii, de-a lungul tocului ușii erau crestăturile unde, la fiecare Crăciun din copilărie, își culcase lama cuțitoiului pe creștetul meu, ca să vadă cât mai crescusem. Acum plimbă lama încoace și-ncolo pe piatră până prinse să sune armonios, apoi îi dădu cuțitul doamnei Sucksby, care se apucă să împartă carnea. Ea mânuia cuțitul la masă în casa noastră. Câte o ureche de căciulă domnului Ibbs și lui Domnu, râtul lui John și Dainty și fălcile, adică părțile cele mai fragede, mie și ei.

Totul s-a făcut, așa cum am spus, în cinstea mea. Însă... nu știu, poate o fi fost de la semnele de pe toc, poate de la gândul supei ce urma s-o gătească doamna Sucksby din oasele capului de porc fript, pe care eu nu voi mai fi aici ca s-o mănânc, poate chiar de la capul ăsta, care-mi părea mai degrabă că rânjește, cu genele și perii de pe rât încleiați de lacrimi ca de melasă, dar cum stăteam noi așa toți la masă mă apucă tristețea. John și Dainty își hăpăiră porțiile cu hohote de râs și ciondăneli, aprinzându-se când și când la tachinăriile Domnului, iar alteori stând mofluzi. Domnul Ibbs își vedea tacticos de porția lui, doamna Sucksby se ocupa tacticoasă de a ei, iar eu îmi plimbam bucățelele de porc prin farfurie și nu simțeam nici o poftă.

I-am dat jumate lui Dainty. Ea i-a dat-o lui John. John a clănțănit din dinți și a scos un urlet de dulău.

Apoi, după ce farfuriile au fost luate de pe masă, domnul Ibbs se apucă să bată ouăle, zahărul și romul pentru șodou. Umplu șapte pahare, luă vătraiele din vatră, le vântură câteva clipe, ca să le potolească un pic fierbințeala, apoi le cufundă în băutură. Încingerea șodoului era ca aprinderea coniacului împroșcat pe budinca de prune – toată lumea se dădea în vânt să vadă așa ceva și să audă sfârâitul licorii.

— Po' să fac și eu unu', domnu' Ibbs? zise John, roșu la față de la atâta mâncare și lucind ca lacul, asemenea unui țânc din pozele puse în vitrinele magazinelor de jucării.

Șezurăm la un loc și toată lumea sporovăi și hohoti, spunând ce fain o să fie când Domnu o să ajungă bogătan, iar eu o să mă-ntorc acasă cu cele trei miare grase. Dar eu tot tăcută eram și nimeni nu părea să bage de seamă. Într-un târziu doamna Sucksby se bătu peste burtă și grăi:

— Ce zici de un cântecel, domnu' Ibbs, ca să culcăm pruncii ăștia?

Domnul Ibbs putea să fluiere și un ceas întreg fără oprire, ca un ceainic pe foc. Își puse paharul mai la o parte, își șterse șodoul de pe mustăți și se apucă să fluiere mai întâi *Surtucul marinăresc*. Doamna Sucksby fredonă și ea până când ochii prinseră să-i lăcrimeze și murmurul i se curmă. Bărbatul ei fusese marinar și se pierduse pe mare. Adică ea îl pierduse. Acum omul trăia în Bermude.

— Frumoasă cântare, zise când se termină melodia. Dar hai să auzim acuma unul mai sprințar, ce Doamne iartă-mă! Altfel mă apucă dorul și jalea. Hai să-i vedem pe tineri cum dansează un picuț.

Domnul Ibbs începu atunci o nouă melodie, doamna Sucksby bătu din palme, iar John și Dainty se ridicară și împinseră scaunele în lături.

— Îmi ții cerceii, doamnă Sucksby? întrebă Dainty.

Și dansară polca până când figurinele din porțelan de pe polița căminului prinseră a țopăi și praful se înălță cât o plapumă de gros sub picioarele lor care izbeau podeaua. Domnu stătea în picioare, rezemat de perete și îi privea, fumând o țigară și strigând „Șo!" și „Dă-i bătaie, Johnny!", de parcă îndemna în glumă un terier prins într-o luptă pe care nu pariase.

Când mi-au zis să mă alătur și eu le-am răspuns că nu vreau. Praful mă făcea să strănut; pe de altă parte, vătraiul care îmi încinsese șodoul fusese prea fierbinte, iar oul se închegase. Doamna Sucksby pusese deoparte un pahar și o farfurie cu bucățele de carne pentru sora domnului Ibbs și am spus că i le duc eu.

— Bine, fată dragă, îmi răspunse ea, încă bătând din palme pe ritmul melodiei.

Am luat farfuria, paharul și o lumânare și am șters-o sus.

De când mă știam, mi s-a părut că atunci când plecai din bucătăria noastră într-o seară de iarnă parcă părăseai raiul. Chiar și-așa, după ce am lăsat mâncarea la căpătâiul surorii domnului Ibbs, care dormea, și m-am îngrijit de vreo doi prunci care se treziseră din pricina larmei dănțuielii de jos, nu m-am întors la ceilalți. Am mers un pic pe scândura podelei, spre ușa odăii în care dormeam eu cu doamna Sucksby, apoi am urcat scările următoare, spre podul micuț în care mă născusem.

În încăperea asta era întotdeauna frig. În seara aceea vântul pătrundea acolo sus, fereastra rămăsese întredeschisă și era mai frig ca oricând. Podeaua era din lemn, fără altceva pe ea decât niște fâșii aspre de covor. Pe pereți nu era atârnat nimic,

în afară de o bucată de muşama albăstruie, aranjată astfel încât să prindă picurii de apă de la un lavabou. Pe lavabou stăteau acum întinse o vestă şi o cămaşă ale lui Domnu şi vreo două gulere. Aici dormea el de fiecare dată când venea pe la noi, deşi ar fi putut să-şi facă şi el culcuşul jos, în bucătărie, cu domnul Ibbs. Eu ştiu ce aş fi ales din astea două. Pe podea zăceau culcate pe-o parte cizmele sale înalte de piele, pe care le curăţase de noroi şi le lustruise. Lângă ele se afla desaga, din care se revărsau alte albituri. Pe un scaun erau câteva monede scoase din buzunarul său, un pachet de ţigări şi nişte ceară pentru peceţi. Monedele erau uşoare. Ceara era sfărâmicioasă, ca pralinele.

Patul fusese făcut de mântuială. Era acoperit cu o draperie de catifea cu inelele scoase, ce ţinea loc de cuvertură. Fusese şterpelită dintr-o casă în flăcări şi încă mai mirosea a cenuşă. Am săltat-o şi mi-am pus-o pe umeri ca pe o pelerină. Apoi am stins între degete flacăra lumânării şi am stat la fereastră, tremurând şi uitându-mă la acoperişuri, la hornuri şi la închisoarea din Horsemonger Lane, unde o spânzuraseră pe mama.

Pe geamul ferestrei înflorise promoroaca şi mi-am apăsat degetul pe ea, ca să preschimb gheaţa în apă murdară. Încă-mi mai ajungeau la urechi fluieratul domnului Ibbs şi tropotitul lui Dainty, însă în faţă mi se întindeau, cufundate în beznă, străzile din Borough. Doar ici şi colo mai lucea o luminiţă la câte o fereastră ca a mea, apoi felinarul unei trăsuri împrăştie nişte umbre şi câte un om alerga cât îl ţineau picioarele, ca să scape de frig, iute şi întunecat ca umbrele, dar şi el se făcea nevăzut la fel de repede cum apăruse. M-am gândit câţi borfaşi trebuie să fi fost acolo, afară, şi câţi copii aveau borfaşii, apoi câţi bărbaţi şi femei de rând îşi trăiau vieţile – vieţile lor ciudate şi obişnuite – în alte case, pe alte străzi, în părţile mai de soi ale Londrei. M-am gândit la Maud Lilly în căsoiul ei. Nu-mi ştia numele. Nici eu nu i-l ştiusem pe-al ei cu trei zile în urmă. Nu ştia că stau aici şi-i pun la cale nenorocirea în vreme ce Dainty Warren şi John Vroom dansează polca la mine în bucătărie.

Oare cum era Maud? Cunoscusem odată o fată pe care o chema tot Maud şi care avea buza despicată. Îi plăcea să spună poveşti cum că i se trăgea de la o încăierare, dar pot să bag mâna-n foc că aşa se născuse: nu avea ea nici o treabă cu încăierările. Până la urmă a murit – nu în vreo încăierare, ci din pricină că mâncase nişte carne stricată. Un boţ de carne stricată şi gata, se curăţase.

Dar fata aia fusese tare oacheşă. Domnu zisese că Maud cealaltă, Maud a lui, era albă ca laptele şi deloc urâtă. Însă când

mă gândeam la ea, nu mi-o puteam închipui altfel decât slabă, pământie și țeapănă, asemenea scaunului pe care legasem corsetul.

Am mai încercat o reverență. Draperia de catifea îmi stingherea mișcările. Am mai încercat o dată. M-au trecut nădușelile și, dintr-odată, m-a cuprins teama.

După aceea se auzi cum se deschide ușa bucătăriei și niște pași pe scări, apoi glasul doamnei Sucksby strigându-mă. N-am răspuns. Am auzit-o cum se îndreaptă spre dormitoarele de jos, căutându-mă. Apoi s-a lăsat tăcerea și din nou s-au auzit pașii ei pe scara spre pod, unde pătrunse imediat și lumina lumânării. Doamna Sucksby gâfâia un pic din pricina urcușului – dar numai un picuț, căci era foarte sprintenă, deși era trupeșă.

— Aici îmi ești, Sue? zise ea încet. Singură cuc în întuneric?

Aruncă o privire în jur, la tot ce văzusem și eu – la monede și la ceara de peceți, la cizmele lui Domnu și la desaga din piele. Apoi veni la mine și își puse mâna ei caldă și uscată pe obrazul meu, iar atunci am zis – de parcă mă gâdilase sau mă ciupise, iar cuvintele mele erau un hohot de râs sau un țipăt pe care nu-l puteam înăbuși –, așadar, am zis:

— Și dac-o fac de oaie, doamnă Sucksby? Dacă nu-s vrednică? Dacă o bag pe mânecă și vă amărăsc pe toți? Până la urmă n-o fi mai bine s-o trimitem pe Dainty?

Doamna Sucksby clătină din cap și zâmbi.

— Ei, gata, gata...

Mă îndrumă spre pat și, după ce ne așezarăm, îmi trase capul spre poala ei până îl culcă acolo, îmi dădu într-o parte cuvertura de pe obraz și mă mângâie pe păr.

— Gata, gata...

— Și nu-i cale lungă până acolo? am întrebat, uitându-mă în sus, la fața ei.

— Nu chiar atât de lungă, îmi răspunse ea.

— O să te gândești la mine cât oi fi acolo?

Îmi desprinse o șuviță agățată pe după ureche.

— Clipă de clipă, răspunse ea încet. Nu ești tu fata mea? N-o să-mi fac griji pentru tine? Însă o să-l ai pe Domnu alături. Dacă era vreun borfaș de duzină, nu te lăsam să pleci.

Măcar asta era adevărat. Însă inima tot îmi mai ticăia în piept. Mi-am închipuit-o iar pe Maud Lilly stând și oftând în odaia ei și așteptându-mă să vin să-i deznod pieptarul și să-i țin cămașa de noapte lângă foc. *Sărmana de ea*, o căinase Dainty.

Mi-am mușcat o vreme buza pe dinăuntru. Apoi am întrebat:

— Chiar se cuvine s-o fac, doamnă Sucksby? Nu-i o treabă tare câinoasă și mizerabilă?

Se uită o vreme în ochii mei, apoi ridică privirea şi arătă cu capul spre priveliştea de la fereastră. Zise:

— Ştiu că ea ar fi făcut-o fără să stea pe gânduri. Şi ştiu ce-ar simţi în inima ei dacă te-ar vedea că faci una ca asta acuma, ce groază şi ce mândrie – iar mândria ar câştiga.

Ascultând-o, am căzut pe gânduri. Câteva clipe am stat amândouă aşa, fără să spunem nimic. Şi ce-am întrebat-o după aia n-o mai întrebasem niciodată, nici nu mai auzisem pe nimeni să întrebe neam în toţi anii cât trăisem în Land Street. Am spus în şoaptă:

— Crezi că doare, doamnă Sucksby, când atârni în ştreang?

Mâna care îmi netezea părul încremeni. Apoi îşi începu iarăşi dezmierdarea, la fel de sigură ca şi înainte. Doamna Sucksby spuse:

— Socot că nu simţi decât frânghia în jurul grumazului. Cam gâdilă, pasămite.

— Gâdilă?

— Atunci să zicem că pişcă.

Mâna ei îi dădea înainte cu netezitul.

— Dar când se deschide chepengul? am întrebat. N-ai zice că pe-asta o simţi?

Îşi mută piciorul.

— Poate aşa, ca un zvâc, recunoscu ea. Când se deschide chepengul.

M-am gândit la bărbaţii pe care-i văzusem prăvălindu-se cu ştreangul de gât la Horsemonger Lane. Zvâcneau, nu glumă. Zvâcneau şi dădeau din picioare ca nişte maimuţe pe beţe la iarmaroc.

— Însă totu' se termină aşa de iute, continuă ea, că iuţeala, socot eu, ia durerea cu totu'. Şi când e vorba să spânzure o doamnă... ei bine, Sue, ştii că potrivesc laţul în aşa fel că sfârşitu' vine şi mai iute?

Mi-am ridicat iarăşi privirea spre ea. Îşi pusese lumânarea pe podea, iar lumina care bătea de jos făcea ca obrajii să-i pară buhăiţi şi ochii bătrâni. Mă trecu un fior, iar doamna Sucksby îşi duse mâna la umărul meu şi mi-l frecă zdravăn prin catifea. Apoi înclină capul.

— Ce ţi-e şi cu sora lu' domnu' Ibbs, zise ea. Iar are năluceli. O strigă pe mamă-sa. O tot strigă, sărmana de ea, de cinşpe ani. Nu prea aş vrea s-ajung în halul ăsta, Sue. Ascultă-mă pe mine, din toate câte poate să păţească un trup de om, calea cea mai iute şi mai sigură s-ar putea până la urmă să fie şi cea mai bună.

Spuse asta și îmi făcu cu ochiul.

Spuse asta și păru că nu se preface câtuși de puțin.

Totuși mă mai întreb uneori dacă nu cumva a zis-o din bunătate.

Însă atunci nu am stat să mă gândesc la asta. M-am ridicat, am pupat-o și mi-am aranjat părul, pe care mi-l ciufulise cu dezmierdările ei. Apoi se auzi ușa de la bucătărie bufnind, niște pași – de astă dată mai greoi – și glasul lui Dainty:

— Unde ești, Sue? Nu vii să tragi un dans? Domnu' Ibbs fluieră de mama focului, așa că am încins o chindie pe cinste aicea jos.

Dainty trezi jumătate din prunci cu strigătele ei, iar jumătatea asta o trezi și pe cealaltă. Însă doamna Sucksby zise că o să aibă ea grijă de ei, iar eu m-am dus înapoi jos și de astă dată chiar am dansat, cu Domnu ca pereche. Mă conducea în pași de vals. Era afumat și mă ținea prea strâns. John dansă iarăși cu Dainty. Am tot clămpănit așa prin bucătărie vreo jumătate de ceas, Domnu strigând în continuare „Șo, Johnny!" și „Haida, haida, băiatu'!", iar domnul Ibbs oprindu-se o dată să-și dea buzele cu un pic de unt, ca să-i iasă fluieratul mlădios.

A doua zi la prânz m-am despărțit de ei. Mi-am strâns toate catrafusele în cufărul îmbrăcat în pânză și mi-am pus rochia aia simplă, cafenie, și pelerina, iar pe părul lins o bonetă. Băgasem la cap toate câte izbutise Domnu să mă-nveațe în trei zile. Îmi știam și povestea și noul nume – Susan Smith. Un singur lucru mai era de făcut și în vreme ce îmi luam în bucătărie ultima masă – adică pâine cu pastramă, cu carnea prea uscată, care mi se lipea de gingii –, Domnu se ocupă și de asta. Aduse din desaga lui o foaie de hârtie, un condei și niște cerneală și se apucă să-mi scrie o recomandație.

O isprăvi numaidecât. De bună seamă, avea mână de plastograf. O flutură ca să se zvânte cerneala, apoi o citi cu glas tare. Începea așa: „În atenția celor interesați. Lady Alice Dunraven din Whelk Street, Mayfair, o recomandă pe domnișoara Susan Smith"... și tot așa. Am uitat restul, însă mi s-a părut în regulă. Așeză iarăși scrisoarea pe masă și îi trase o iscălitură de domnișoară, cu îmbârligături. Apoi i-o întinse doamnei Sucksby.

— Ce crezi, doamnă S.? întrebă el zâmbind. O s-o căpătuiască pe Sue?

Însă doamna Sucksby zise că nu se poate pune ea să judece.

— Tu știi cel mai bine, băiete dragă, spuse ea, uitându-se în lături.

De bună seamă, dacă umblam vreodată după ajutor pe Lant Street, nu cinste căutam noi, ci lipsa ei. Uneori mai venea pe la

noi o fată mărunţică să fiarbă scutecele pruncilor şi să spele podelele. Însă era borfaşă. N-aveam cum să primim în casă fete cinstite. În trei minute ar fi văzut de-ajuns din câte se cobzăresc acolo ca să ne înfunde pe toţi. Nu puteam face aşa ceva.

Aşa că doamna Sucksby îi făcu semn să-şi ţină hârtia, iar Domnu o mai citi o dată de la cap la coadă, apoi îmi făcu cu ochiul, o împături, o pecetlui şi o puse în cufărul meu. Am înghiţit ultimul dumicat de pâine cu pastramă şi mi-am legat pelerina. Nu-mi puteam lua adio decât de la doamna Sucksby. John Vroom şi Dainty nu se sculau niciodată înainte de unu. Domnul Ibbs era plecat la Bow, să spargă un seif. El mă sărutase pe obraz cu un ceas înainte şi îmi dăduse un şiling. Mi-am pus boneta. Era un lucruşor cafeniu, ca şi rochia. Doamna Sucksby mi-o îndreptă. Apoi îşi lipi palmele de obrajii mei şi zâmbi.

— Domnul să te binecuvânteze, Sue! zise. O să ne faci bogaţi pe toţi.

Însă apoi zâmbetul i se umplu de teamă. Nu mai fusesem nicicând despărţită de ea mai mult de-o zi. Se întoarse în lături, ca să-şi ascundă lacrimile ce-i curgeau pe obraji.

— Ia-mi-o repede, îi zise ea lui Domnu. Ia-mi-o repede, ca să nu văz aşa ceva!

Aşa că Domnu mă luă de după umeri şi mă scoase din casă. Găsi un băiat care să meargă după noi şi să-mi care cufărul. Voia să mă ducă la birjă, să meargă cu mine până la gara din Paddington şi să mă urce în tren.

Era o zi tare posomorâtă. Chiar şi-aşa, rareori aveam prilejul să trec apa şi am zis că mi-ar plăcea să merg pe jos barem până la podul Southwark, ca să admir priveliştea. Socotisem că de-acolo o să văd toată Londra. Însă ceaţa se îndesea tot mai rău pe măsură ce ne îndepărtam. Când am ajuns la pod, părea că mai rău nu se putea. Se zăreau domul negru de la St. Paul şi şlepurile de pe fluviu. Se zăreau toate părţile întunecate ale oraşului, dar nu şi cele luminoase. Cele luminoase erau pierdute ori aidoma umbrelor.

— Curios lucru, dacă stai să te gândeşti la fluviul de-acolo, de jos, zise Domnu, uitându-se lung peste margine.

Se aplecă şi scuipă.

Nu ne aşteptaserăm să fie ceaţă. Din pricina asta pe drumuri mai că nu se putea circula şi, cu toate că am găsit o trăsură, după douăzeci de minute am plătit birjarul şi ne-am pus iarăşi pe mers. Fusese vorba să prind trenul de la unu. Acuma, în vreme ce străbăteam cu pas întins o ditamai piaţa, am auzit că

bate ora cu pricina, apoi sfertul de ceas, apoi jumătatea... Tare jilave şi fără chef mai sunau, mai să te scoată din minţi, de parcă limbile şi clopotele ar fi fost înfofolite în lână.

— Oare n-ar fi mai bine să facem cale întoarsă şi să încercăm iar mâine? am zis.

Însă Domnu spuse că or să trimită pe cineva cu o brişcă la Marlow ca să mă ia de la tren şi el socotea că era mai bine să întârzii decât să nu ajung deloc.

Însă când am ajuns în cele din urmă la Paddington, am aflat că toate trenurile soseau cu întârziere, domolite de ceaţă, ca trăsurile mai înainte. Am avut de aşteptat încă un ceas până să dea impiegatul semnalul că trenul de Bristol – trenul meu până la Maidenhead, unde trebuia să cobor şi să-l schimb cu altul – era gata de îmbarcare. Am stat sub orologiul ticăind, fâţâindu-ne de colo colo fără astâmpăr şi suflându-ne în palme. Aprinseseră felinarele mari, însă cum ceaţa pătrunsese peste tot şi se amestecase cu aburul, se prelingea de la o boltă la alta şi înghiţea mai toată lumina. Pe ziduri atârnau pânze negre, rămase de la moartea prinţului Albert. Cârpele de doliu fuseseră întinate de păsări. Mi s-a părut înfiorător, cu toată fala locului. Şi, de bună seamă, în jur era ditamai îmbulzeala – numai oameni care aşteptau şi blestemau sau dădeau din coate şi-şi lăsau plozii şi câinii să ni se încurce printre picioare.

— În mă-sa de treabă! zise Domnu oţărât când roata unui scaun de invalid îl călcă pe picior.

Se aplecă să-şi şteargă murdăria de pe cizmă, apoi se îndreptă de spate, îşi aprinse o ţigară şi tuşi. Avea gulerul ridicat şi o pălărie cu boruri largi pe cap. Albul ochilor i se îngălbenise, ca muiat în şodou. În clipa aia nu aducea deloc a bărbat după care se prăpădesc fătucile.

Il apucă iar tusea.

— În mă-sa şi cu mahorca asta! zise el, culegând un fir de tutun care-i rămăsese pe limbă.

Apoi îmi întâlni privirea şi se schimbă la chip.

— În mă-sa cu traiul ăsta de sărăntoc, orice chip ar avea! Nu, Suky? În curând noi doi n-o să mai avem parte de-aşa ceva.

Mi-am întors privirea dinspre el fără să deschid gura. În seara din urmă valsaserăm plini de însufleţire. Acum, când Lant Street, doamna Sucksby şi domnul Ibbs rămăseseră în urmă, printre toţi bărbaţii şi femeile acelea care se îmbulzeau şi bodogăneau de jur împrejur Domnu părea un străin ca atâţia alţii şi mă simţeam stingheră în preajma lui. *Puţin îmi pasă mie de tine*, mi-am zis în sinea mea. Şi iar eram gata să spun să facem

bine să ne întoarcem și s-o luăm spre casă. Însă știam că doar l-aș fi stârnit și mai rău să-și verse nervii, așa că n-am mai zis nimic.

Își termină țigara, apoi mai fumă una. Se duse să se ușureze și atunci am dat și eu o tură, ca să fac la fel. În vreme ce-mi aranjam poalele, am auzit un fluierat și, când m-am întors, am văzut că impiegatul își dăduse semnalul și jumate din mulțime se pusese în mișcare și se înghiontea de mama focului ca să ajungă mai repede la tren. Merserăm și noi laolaltă cu ei, iar Domnu mă conduse la un vagon de clasa a doua, apoi îmi predă cufărul omului care aranja gențile și cutiile deasupra noastră. M-am așezat lângă o femeie palidă, cu un prunc pe braț. Pe bancheta din față stăteau doi zdrahoni ce arătau a fermieri. Cred că femeia s-a bucurat că m-am alăturat ei, căci, de bună seamă, dichisită și cuviincioasă cum mă arătam la port, n-avea de unde să știe – ha, ha! – că eram o hoțomană din Borough. După mine veni un băiat cu babacul lui, ținând un canar în colivie. Băiatul se așeză lângă fermieri. Babacul se puse lângă mine. Vagonul prinse a se clătina și a scârțâi, iar noi ne lăsarăm capetele pe spătarul banchetelor, cu ochii pironiți pe firele de praf și lăcuială ce se prăvăleau din tavan, de sus, unde bagajul țopăia și luneca.

Ușa rămase câteva clipe deschisă, apoi se închise. În tot tămbălăul îmbarcării, abia dacă-i aruncasem vreo privire lui Domnu. Mă pasase unde trebuia, apoi se dusese să stea de vorbă cu impiegatul. Acum veni în dreptul geamului deschis și zise:

— Teamă mi-e că vei întârzia ceva vreme, Sue. Însă eu socot că brișca te va aștepta la Marlow. Sunt încredințat că va aștepta. Trebuie să tragi nădejde că așa va fi.

Mi-am dat seama pe loc că n-o să mă aștepte și m-a trecut un fior de nefericire și teamă.

— Nu poți să vii cu mine? am întrebat repede. Să fii acolo până ajung la conac?

Dar cum era să facă una ca asta? Clătină din cap și se arătă întristat. Cei doi zdrahoni cu mutre de fermieri, femeia, băiatul și babacul ne priveau toți – întrebându-se, pasămite, ce conac era ăla și cum de un bărbat cu pălărie din aceea pe cap și cu un glas ca al lui stătea de vorbă despre asemenea lucruri cu o fată de teapa mea.

Apoi hamalul se dădu jos de pe acoperiș, se mai auzi un fluier, trenul se hurducă de ți-era mai mare groaza și se urni din loc. Domnu își scoase pălărioiul și merse pe lângă vagon până ce acesta prinse viteză. După aia se lăsă păgubaș. L-am văzut

cum se întoarce cu spatele, își pune pălăria la loc și își ridică gulerul. Și dus a fost. Vagonul scârțâi și mai vârtos și prinse a se legăna. Femeia și bărbații apucară de curelele banchetei. Băiatul își lipi fața de geam. Canarul își vârî ciocul printre barele coliviei. Pruncul se puse pe orăcăit. O ținu tot așa jumătate de ceas.

— Da' n-ai și mata niște gin, acolo? am întrebat-o într-un sfârșit pe femeie.

— Gin? făcu ea, de parcă i-aș fi zis să-i dea otravă.

Apoi își luă o față acrită și îmi întoarse spatele. Până la urmă nu-i mai convenea așa de tare că ședeam lângă ea, cățea înțepată ce era!

Când cu una, când cu alta, mai cu femeia aia și cu pruncul ei, mai cu canarul zburătăcind prin colivie, cu babacul ăla care adormi și se puse pe sforăit, cu băiatul care făcea cocoloașe de hârtie și cu ceața din pricina căreia trenul se tot smuci și se opri, de ajunse la Maidenhead cu două ceasuri întârziere, așa că am pierdut trenul de Marlow și a trebuit să-l aștept pe următorul, cu toate câte s-au întâmplat puse laolaltă, am avut parte de o călătorie oribilă. Nu-mi luasem merinde pe drum, căci socotiserăm cu toții că voi ajunge în Briar taman la vreme ca să iau gustarea cu servitorii. Nu mai pusesem nimic în gură de când mă înfruptasem din pâinea și pastrama aia, pe la prânz. Atuncea mi se cam lipea de gingii, însă la Maidenhead, cu șapte ceasuri mai târziu, mi s-ar fi părut minunată. Gara aia nu era ca Paddington, unde găseai tarabe cu cafele, tarabe cu lapte și o prăvălie unde vindeau copturi de toate felurile. Era o singură tarabă cu de-ale gurii, dar și aia strânsă și închisă. M-am așezat pe cufăr. Mă usturau ochii de la ceață. Când mi-am suflat nasul, batista mi s-a înnegrit pe-o parte. Un bărbat m-a luat la ochi.

— Nu plânge, a zis el zâmbind.

— Da' de unde până unde să plâng! m-am burzuluit eu.

Bărbatul îmi făcu cu ochiul și mă întrebă cum mă cheamă.

Doar că era cu totul altceva să faci pe cocheta la oraș. Acuma nu mai eram la oraș. N-am vrut să răspund. Când trenul de Marlow trase la linie, m-am așezat în fundul unui vagon, iar bărbatul se așeză în fața mea, însă întors spre mine și se chinui vreun ceas să-mi întâlnească privirea. Mi-am amintit că Dainty îmi povestise cum stătuse odată într-un tren cu un domn în preajmă, iar bărbatul se desfăcuse la pantaloni, îi arătase mădularul și îi zisese să i-l ia în mână. Ea i-l luase și domnul îi dăduse o liră. M-am întrebat ce-aș face dacă mi-ar cere insul

ăsta să-i ating mădularul. Oare m-aş pune pe ţipat, mi-aş feri privirea, l-aş atinge sau ce?

Dar, la o adică, nu stăteam eu să mă uit la o liră, nu pe drumul pe care apucasem acuma!

Orişicum, era greu să învârţi asemenea bani. Dainty nici n-a putut să-i cheltuie, de teamă să nu vadă tac-su şi să se prindă că s-a destrăbălat. I-a ascuns în dosul unei cărămizi din peretele călcătoriei şi a însemnat cărămida într-un fel anume, ca numai ea să ştie. A zis că o să spună unde când o fi pe patul de moarte, ca să o înmormântăm cu lira aia.

Ei bine, bărbatul din trenul meu se chiora el la mine, însă de-avea ori nu nădragii descheiaţi, asta n-am văzut. Până la urmă îşi săltă un pic pălăria de pe creştet şi coborî. După asta urmară mai multe halte şi de fiecare dată mai cobora careva din cam toate vagoanele trenului, dar de urcat nu urca nimeni. Gările erau tot mai mărunte şi mai întunecate, până când nu mai rămase din ele decât câte un copac: cât vedeai cu ochii, nu erau decât copaci, după copaci, boscheţi, după aia ceaţă – ceaţă cenuşie, nu cafenie –, iar deasupra cerul negru al nopţii. Iar când am crezut că toţi copacii şi tufişurile alea se înteţiseră mai dihai, iar cerul ajunsese mai negru decât îmi închipuiam eu că îi stă în fire văzduhului, trenul se opri pentru ultima oară. Ajunsesem la Marlow.

Aici mai rămăsesem numai eu. Eram ultima călătoare din toţi câţi fuseseră. Impiegatul anunţă sosirea şi veni să-mi coboare cufărul.

— O să aveţi nevoie de ajutor cu ăsta. N-a venit nimeni să v-aştepte? mă întrebă el.

I-am răspuns că trebuia să vină cineva cu o brişcă, să mă ducă la Briar. El mă-ntrebă dacă vorbesc cumva de brişca aia de venea să ia poşta? Păi, aia venise şi plecase cu trei ceasuri în urmă. Bărbatul mă măsură din priviri.

— Aţi venit de la Londra, aşa-i? zise el, după care îi strigă mecanicului, care stătea şi se uita de pe locomotivă. A venit de la Londra şi vrea să meargă la Briar. Eu i-am zis că brişca până la Briar fuse şi se duse.

— Fuse şi se duse, aşa-i! strigă mecanicul. Fuse şi se duse acu'... să tot fie vreo trei ceasuri.

Eu stăteam în loc şi mă apucase tremuriciul. Aici era mai frig ca acasă. Era mai frig şi mai beznă, aerul mirosea curios, iar oamenii – am zis-o deja? –, oamenii erau nătărăi din cale-afară. Am spus:

— Nu-i nici un birjar p-aici care să mă ducă?

— Birjar? făcu impiegatul și îi strigă mecanicului: Vrea un birjar!

— Un birjar!

Se puseră amândoi pe hăhăit până-i apucă tusea. Impiegatul se căută după batistă și se șterse la gură, zicând:

— Mamă, Doamne! Măiculiță, Doamne. Auzi tu, birjar la Marlow!

— Of, ia mai duceți-vă dracului! le-am spus. Duceți-vă dracului amândoi!

Mi-am săltat cufărul și am luat-o spre locul unde zăream vreo două luminițe strălucind în noapte – socoteam că trebuie să fie casele din sat. Impiegatul zise:

— Ei, paceaură ce ești! Îi zic eu lu' domnu' Way de tine. Să vedem ce părere are el că ți-ai adus aici limba ta de Londra!

Ce-aveam de gând n-aș putea spune. Habar n-aveam cât era până la Briar. Nu știam nici pe ce drum s-o apuc. Londra era la patruzeci de mile în urmă și, când mă gândeam la vaci și la tauri, mă apuca spaima.

Dar, la urma urmei, drumurile de țară nu-s ca alea de la oraș. Nu-s decât vreo patru și toate ajung până la urmă în același loc. M-am așternut la drum și mergeam eu așa de vreun minut, când am auzit din urmă sunet de copite și scârțâit de roți. Apoi o căruță s-a apropiat de mine, iar vizitiul a oprit și a ridicat un felinar, ca să-mi vadă fața.

— Tu tre' să fii Susan Smith, zise el. Veniși de la Londra. Don'șoara Maud s-a perpelit toată ziulica de grija ta.

Acest ins mai bătrâior, pe nume William Inker, era rândașul domnișoarei Maud. Îmi luă cufărul, mă ajută să mă urc pe capră, lângă el, și mână calul la dreapta, iar când mă simți cum tremur toată în bătaia vântului rece în timp ce căruța se hâțâna pe drum, se întinse după o pătură în carouri și mi-o puse peste picioare.

Până la Briar erau vreo șase sau șapte mile și vizitiul își mână caii la trap ușor, pufăind din lulea. I-am povestit despre ceață – până și acum mai era un fel de pâclă – și despre trenurile întârziate. El îmi zise:

— Păi, așa-i Londra. Vestită pentru ceață, nu? Ai mai fost pe la țară?

— N-aș zice.

— Ești slujnică de oraș, așa-i? A fost bine la ultima stăpână?

— Binișor.

— Ciudat mai vorbești pentru o slujnică, zise el atunci. Ai fost vreodată în Franța?

Am tăcut o clipă, trecându-mi mâna peste pătura din poală.

— De vreo două ori, i-am răspuns.

— Cam mărunței, aș zice io, franțujii ăștia, nu? Scurți de picior, adică.

Ca să spun drept, eu nu cunoșteam decât un singur francez, un spărgător de i se zicea Jack Neamțu', nu știu de ce. Ăla era destul de înalt, însă, ca să-i fac pe plac lui William Inker, am zis:

— Destul de mărunței, aș zice.

— Nu mă miră, răspunse el.

Pe drum era o liniște desăvârșită și o beznă desăvârșită și mi-am închipuit cum colindă peste câmpuri zgomotul făcut de cal, de roți și de glasurile noastre. Apoi am auzit de undeva de aproape dangătul lent al unui clopot – un sunet încărcat de jale, cum mi s-a părut mie atunci, nu vesel, ca acelea de la Londra. Răsună de nouă ori.

— E clopotul de la Briar, zise William Inker. Bate ora.

După asta am rămas tăcuți și, nu după multă vreme, am ajuns la un zid înalt de piatră și am luat-o pe un drum care se întindea pe lângă el. Curând zidul s-a prefăcut într-o boltă înaltă și am zărit dincolo de ea acoperișul și ferestrele țuguiate ale unei case cenușii, pe jumătate acoperite cu iederă. Mi s-a părut un sălaș destul de fălos, dar nu așa de falos și nici așa de sinistru cum îl zugrăvise Domnu. Însă când William Inker încetini mersul căruței, iar eu am dat pătura deoparte și m-am întins după cufăr, bărbatul îmi zise:

— Stai așa, drăguță, că mai avem juma' de milă pân-acolo!

Apoi îi strigă unui ins care se ivise cu un felinar în mână la poarta casei:

— Noapte bună, dom' Mack. Poți să închizi porțile după noi. Uite-o pe don'șoara Smith aici'șa, teafără și nevătămată.

Clădirea pe care o luasem drept Briar nu era decât casa portarului! Am facut ochii mari, fără să scot un cuvânt, și am trecut de ea printre două șiruri de copaci golași și întunecați, ce urmau meandrele drumului, apoi se afundau într-un fel de scobitură unde aerul, ce păruse a se limpezi un pic pe drumurile deschise de țară, se învârtoșă iarăși. Tare învârtoșat se făcu. Îl simțeam, jilav, pe față, pe gene și buze.

Am închis ochii.

Apoi umezeala se topi. M-am uitat și m-am tot uitat. Drumul se înălțase, ieșiserăm dintre șirurile de copaci pe un teren deschis, presărat cu pietriș, și iată-l înălțându-se din ceața lânoasă, imens, trufaș și golaș, cu toate ferestrele întunecate sau oblonite, cu zidurile potopite de un soi de iederă moartă și cu vreo două

din hornuri slobozind spre înalt fuioare plăpânde de fum, iată conacul Briar, măreţul cămin al lui Maud Lilly, care de-acum trebuia să-mi ţină loc de casă.

Nu am luat-o de-a dreptul spre partea din faţă, ci către o latură a conacului, iar apoi am apucat-o pe o alee care cotea spre partea din spate, unde se găsea o încâlceală de curţi, căsuţe şi pridvoare, plus multe alte ziduri întunecate, cu ferestre oblonite şi lătrat de câini. Sus de tot, pe una din clădiri, se zăreau chipul alb şi rotund şi limbile lungi şi negre ale orologiului pe care-l auzisem bătând de pe câmp. William Inker trase căruţa la poalele lui şi mă ajută să cobor. Într-unul din ziduri se deschise o uşă şi se ivi o femeie, care rămase nemişcată şi ne privi, cu braţele încrucişate pe piept ca să se apere de frig.

— Uite-o pe doamna Stiles, zise William. A prins de veste că vine brişca.

Am străbătut curtea până la ea. Sus, deasupra noastră, la o ferestruică, mi s-a părut că văd o lumânare lucind, apoi pâlpâind şi până la urmă stingându-se.

Uşa ducea spre un coridor care, la rândul lui, ducea spre o bucătărie mare şi luminată, cam de cinci ori cât bucătăria noastră din Lant Street, cu oale atârnate în şiruri pe un zid zugrăvit în alb şi câţiva iepuri agăţaţi în cârlige prinse de grinzile tavanului. La o masă mare şi curată şedeau un băiat, o femeie şi trei sau patru fete. De bună seamă, mă sfredeleau cu privirea. Fetele îmi studiară boneta şi croiala pelerinei. Cum rochiile lor de casă şi şorţurile erau doar ţoale de servitori, eu nu m-am sinchisit să le cercetez.

Doamna Stiles zise:

— Ei, mai târziu de-atât nici că se putea să ajungi. Dacă mai întârziai un pic, ai fi fost silită să rămâi în sat. Aici ne orânduim totul cât mai devreme.

Avea vreo cincizeci de ani, o scufie albă cu volănaşe şi un fel al ei de a-ţi ocoli privirea când vorbea cu tine. Purta o legătură de chei pe un lanţ agăţat la şold. Chei simple şi demodate. Puteam să fac oricând altele întocmai.

I-am facut o plecăciune scurtă. N-am spus – aşa cum îmi venea – că mai bine zicea mersi că n-am făcut cale întoarsă de la Paddington, că tare aş mai fi vrut să mă duc înapoi şi că dacă ai de îndurat atâta chin cât îndurasem eu ca să străbat patruzeci de mile de la Londra încoace, poate că una ca asta dovedeşte că nu se face să pleci din Londra aiurea. N-am spus nimic din toate astea. Am zis în schimb:

— De bună seamă, sunt îndatorată că aţi trimis brişca să mă ia.

Fetele de la masă își lungiră gâturile, ca să mă audă mai bine cum vorbesc. Femeia care ședea cu ele – bucătăreasa, așa cum am aflat mai apoi – se ridică și se apucă să-mi pregătească o gustare.

— Don'șoara Smith a venit dintr-o parte tare arătoasă a Londrei, doamnă Stiles, zise William Inker. Și a fost de câteva ori în Franța.

— Așa să fie? făcu doamna Stiles.

— Doar de vreo două ori, am zis eu.

Acuma toată lumea o să creadă că mă fudulesc.

— A zis că franțujii au picioare tare scurte.

Doamna Stiles încuviință din cap. Fetele de la masă lungiră din nou gâturile, iar una din ele șușoti ceva care îl făcu pe băiat să se înroșească tot. Însă gustarea mea era gata, pe o tavă, iar doamna Stiles zise:

— Margaret, poți s-o duci în cămăruța mea. Domnișoară Smith, cred că ar trebui să te duc să te speli cu un pic de apă pe mâini și pe față.

Am înțeles că voia să mă conducă la privată, așa că i-am răspuns că asta îmi doresc și eu. Îmi dădu o lumânare și mă duse pe un alt coridor scurt, într-o altă curte, unde se găsea o umblătoare cu hârtie într-o țepușă.

Apoi mă conduse în cămăruța ei. Avea un cămin cu flori albe de ceară pe poliță, cu un tablou înrămat înfățișând un marinar, căpitanul Stiles, pesemne, plecat pe mare, și încă unul înfățișând un înger și făcut cu totul și cu totul din fire negre de păr, care am bănuit că era tot domnul Stiles, plecat în ceruri. Doamna Stiles șezu și mă privi în vreme ce-mi luam cina. Primisem chiftele de oaie și pâine cu unt și vă dați seama că, moartă de foame cum eram, am dat gata gustarea cât ai clipi din ochi. Pe când hăpăiam așa, se auzi dangătul lent al orologiului pe care-l mai auzisem și care bătea de nouă jumate.

— Orologiul ăsta bate toată noaptea? am întrebat.

— Toată noaptea și toată ziua, la fiece ceas și jumătate de ceas, încuviință doamna Stiles. Domnului Lilly îi place ca zilele să fie bine orânduite. O să vezi și tu.

— Și domnișoara Lilly? am întrebat, culegându-mi firimiturile din colțurile gurii. Dânsei ce-i place?

Doamna Stiles își netezi șorțul.

— Domnișoarei Lilly îi plac aceleași lucruri ca și unchiului ei, răspunse ea.

Apoi își sumeți din nou buzele și grăi:

— Să știi, domnișoară Smith, că domnișoara Maud este destul de tânără, chiar dacă e stăpâna acestui mare conac. Servitorii

nu o tulbură cu nimic, căci servitorii au de-a face cu mine. S-ar cuveni să spun că sunt intendentă de îndeajuns de multă vreme încât să fiu în stare să-i găsesc o slujnică stăpânei mele, dar, ce să-i faci, până și intendentele trebuie să asculte de porunci, iar în privința asta domnișoara Maud m-a nesocotit. M-a nesocotit cu desăvârșire. Nu găsesc că e prea înțelept pentru o fată de vârsta ei. Dar o să vedem cum merg lucrurile.

— Sunt sigură că tot ce face domnișoara Maud iese bine, am zis.

— Am o mulțime de servitori tocmai ca să mă asigur că așa se întâmplă, spuse doamna Stiles. Avem aici o casă în bună rânduială, domnișoară Smith, și nădăjduiesc să-i urmezi obiceiurile. Nu știu cum te-ai învățat unde-ai slujit ultima oară. Nu știu care se crede că sunt îndatoririle unei slujnice la Londra. Nu am fost niciodată acolo (nu fusese niciodată la Londra!), așa că n-am cum să știu. Dar dacă te îngrijești de celelalte fete ale mele, sunt încredințată că și ele se vor îngriji de tine. Desigur, cu bărbații și băieții de la grajduri sper să nu te văd vorbind decât strictul necesar.

O ținu așa vreun sfert de ceas și în toată vremea asta, cum am mai zis, căuta parcă să-mi ocolească privirea. Îmi zise pe unde am voie să merg prin casă, unde am voie să-mi iau masa, la cât zahăr și la câtă bere aveam dreptul și când mă puteam aștepta să-mi fie primenită rufăria. Îmi spuse că, după obiceiul ultimei slujnice, ceaiul ce se fierbea în ceainicul domnișoarei Maud se dădea mai departe fetelor de la bucătărie. La fel și resturile de ceară de la lumânările domnișoarei Maud: i se dădeau domnului Way. Iar domnul Way știa la câte resturi să se aștepte, căci el împărțea lumânările. Dopurile îi reveneau lui Charles, rândașul moșiei. Oasele și pielițele le primea bucătăreasa.

— Oricum, zise doamna Stiles, bucățile de săpun pe care le lasă domnișoara Maud pe lavoar, cum sunt prea uscate ca să mai facem din ele leșie, ai dreptul să le păstrezi.

Ei, uite-așa sunt slugile: se țin cu ghearele de orice petic care le revine. Ce-mi păsa mie de boțurile de ceară și săpun! Dacă încă nu o simțisem pe deplin, atunci am știut pe loc cum era să aștepți să-ți pice trei miare în poală.

Apoi îmi spuse că, dac-am terminat cu cina, mă va conduce bucuroasă spre odaia mea. Însă mă poftea să merg în cea mai mare liniște, căci domnul Lilly voia liniște în casă și nu suporta vreo tulburare, iar domnișoara Maud avea nervi asemenea cu el și nu îngăduia să-i fie răpită odihna sau să-și piardă tihna din pricina cuiva.

Astfel grăi ea. Apoi îşi luă lampa, eu îmi luai lumânarea, iar doamna Stiles mă conduse afară, pe coridor, şi de acolo o apucarăm în sus, pe nişte scări cufundate în beznă.

— Pe aici merg servitorii, zise ea în timp ce mergea, şi pe aici trebuie s-o iei şi tu. Şi să nu te abaţi decât dacă domnişoara Maud îţi dă alte porunci.

Glasul şi pasul îi deveneau tot mai înăbuşite pe măsură ce urcam. Într-un sfârşit, după ce-am străbătut trei şiruri de scări, mă duse la o uşă care, după cum îmi spuse ea în şoaptă, era a odăii mele. Ridicându-şi degetul la buze, apăsă încet pe clanţă.

Nu mai avusesem niciodată o odaie doar a mea. Nici nu-mi doream neapărat una – nu acum. Însă, dacă trebuia, socoteam că aceea în care mă adusese nu era aşa de rea. Era mică şi sărăcăcioasă şi cred că ar fi fost mai arătoasă dacă s-ar fi găsit acolo vreo două ghirlande de hârtie sau nişte căţeluşi de ghips. Însă deasupra poliţei căminului era o oglindă, iar în dreptul căminului o rogojină. Lângă pat se afla cufărul meu – pasămite, îl adusese William Inker.

Lângă capul patului mai era o uşă bine închisă şi fără nici o cheie în broască.

— Unde duce? am întrebat-o pe doamna Stiles, socotind că era, poate, o ieşire spre vreun alt coridor sau că dădea spre o debara.

— Aceea e uşa de la odaia domnişoarei Maud, îmi răspunse ea.

— Domnişoara Maud doarme în patul ei tocmai dincolo? am zis.

Poate că vorbisem prea tare, căci doamna Stiles se cutremură, de parcă ţipasem ca din gură de şarpe sau pornisem vreo pârâitoare.

— Domnişoara Maud doarme foarte prost, îmi zise ea încet. Dacă se trezeşte în toiul nopţii, îi place să vină slujnica la ea. Deocamdată n-o să te cheme, căci acum îi eşti străină. O s-o punem de strajă pe Margaret pe un scaun, la uşa ei, şi tot Margaret îi va duce mâine micul dejun şi o va îmbrăca. După aia trebuie să te aştepţi să fii chemată şi cercetată îndeaproape.

Nădăjduia, a mai zis ea, să fiu pe placul domnişoarei Maud. Am răspuns că aşa nădăjduiam şi eu.

Atunci mă lăsă. Se îndepărtă cu paşi foarte uşori, însă la uşă se opri şi duse mâna la legătura de chei. Când am văzut-o făcând astfel, am simţit că mă ia cu răcori, căci arăta întocmai ca o temniceră. N-am putut să mă abţin să zic:

— Doar n-aveţi de gând să mă încuiaţi aici!

— Să te încui? îmi răspunse, încruntându-se. De ce aş face una ca asta?

Am răspuns că nu ştiu. Mă măsură din cap până-n picioare, îşi coborî bărbia şi mă lăsă singură.

Mi-am ridicat degetul mare. *Ia mai pupă-mă...* ! am zis în gând.

Apoi m-am aşezat pe pat. Era tare. M-am întrebat dacă cearşafurile şi păturile fuseseră schimbate de când plecase ultima slujnică, cea bolnavă de scarlatină. Era prea întuneric ca să văd ceva. Doamna Stiles îşi luase lampa şi eu îmi pusesem lumânarea în curent: flacăra îi sălta dintr-o parte în alta şi arunca umbre late şi negre. Mi-am desfăcut pelerina, dar mi-am lăsat-o pe umeri. Mă simţeam rău de la frig şi de la cât drum bătusem. Iar carnea o mâncasem prea târziu: îmi picase greu şi mă durea stomacul. Era zece seara. Acasă făceam haz de oamenii care se culcă înainte de miezul nopţii.

Puteam la fel de bine să fiu şi la puşcărie, mi-am zis eu. Puşcăria ar fi fost mai însufleţită. Aici nu era decât o linişte înfiorătoare şi, dacă stăteai s-asculţi, îţi tulbura auzul. Iar când te ridicai şi mergeai la fereastră, ca să priveşti afară, mai să leşini când vedeai cât de sus erai, în ce beznă erau cufundate curtea şi grajdurile şi cât de încremenit şi mut era ţinutul de dincolo.

Mi-am amintit de lumânarea pe care o văzusem pâlpâind la o fereastră pe când veneam încoace cu William Inker. M-am întrebat în ce odaie anume lucise lumina aceea.

Mi-am deschis cufărul, ca să arunc o privire la toate lucrurile pe care le adusesem cu mine din Lant Street, însă nici unul nu era cu adevărat al meu. Nu găseai acolo decât jupoanele şi furourile pe care mă silise Domnu să le iau. Mi-am scos rochia şi mi-am lipit-o câteva clipe de faţă. Nici rochia nu era a mea, dar am găsit cusăturile meşterite de Dainty şi le-am amuşinat. Mi se părea că acul ei lăsase acolo mirosul paltonului din blană de câine al lui John Vroom.

M-am gândit la supa pe care probabil că o făcuse doamna Sucksby din oasele capului de porc şi mă simţeam ciudat, aşa cum mă aşteptasem să mă simt, când mi-i închipuiam pe toţi la masă, mâncând din ea şi gândindu-se poate la mine sau poate la cu totul altceva.

Dacă aş fi fost plângăcioasă din fire, de bună seamă că mi-ar fi dat lacrimile închipuindu-mi una ca asta.

Dar eu nu avusesem nicicând nici o treabă cu lacrimile. M-am schimbat în cămaşa de noapte, mi-am pus iar pelerina pe deasupra

și am rămas așa, cu ciorapii și pantofii nedescheiați în picioare. Am privit ușa închisă de la capul patului și gaura cheii. M-am întrebat dacă Maud ținea o cheie la căpătâi și o întorcea în broască. M-am întrebat ce aș vedea dacă m-aș duce, m-aș apleca și m-aș uita pe gaura cheii. Și cui îi poate trece așa ceva prin cap fără ca apoi să încerce? Însă când m-am dus, pășind în vârful picioarelor, și m-am ghemuit în dreptul broaștei, am zărit o lumină chioară, o umbră și nimic mai deslușit – nici un semn care să trădeze vreo fată adormită, trează, agitată sau altceva.

M-am întrebat totuși dacă aș putea să-i aud suflarea. M-am îndreptat de spate, mi-am ținut respirația și mi-am lipit bine urechea de ușă. Mi-am auzit bătăile inimii și sângele în vine. Am auzit apoi un zgomot mărunt și repetat, care venea, de bună seamă, de la vreun vierme ori vreo insectă din lemnărie.

În afară de asta, nu se mai auzea nimic, cu toate că am tras cu urechea vreun minut sau două. Așa că m-am lăsat păgubașă. Mi-am scos pantofii și ciorapii cu jartiere și m-am vârât în pat. Cearșafurile erau reci și păreau umede la atingere, ca niște foi de plăcintă. Mi-am întins pelerina pe deasupra așternuturilor, ca să-mi fie mai cald și ca să o pot înșfăca la repezeală dacă venea cineva peste mine în toiul nopții și voiam să fug. Nu se știe niciodată. Am lăsat lumânarea aprinsă. Dacă domnul Way avea să se plângă că nu-i ieșea un boț de ceară la socoteală, pagubă-n ciuperci.

Până și un șuț ca mine își are slăbiciunile lui. Umbrele dănțuiau în continuare. Cearșafurile ca din aluat rămaseră reci. Marele orologiu bătu zece jumate, unșpe jumate, apoi doișpe. Am stat lungită, am tremurat și am tânjit din toată inima după doamna Sucksby, după Lant Street, după casa mea.

Capitolul trei

M-au trezit la șase dimineața. Mie mi se părea că era toiul nopții, căci lumânarea, bineînțeles, se topise de tot, iar draperiile erau groase și nu lăsau să pătrundă lumina. Când Margaret, camerista, mi-a bătut la ușă, m-am crezut în fosta mea odaie din Lant Street. Puteam să jur că era o borfașă care scăpase din

puşcărie şi avea nevoie de domnul Ibbs să-i pilească fiarele. Se mai întâmpla câteodată. Uneori pungaşii erau oameni de treabă, care ne cunoşteau, alteori erau ticăloşi aduşi la disperare. Odată un ins i-a pus domnului Ibbs cuţitul la gât, spunând că mişcă prea încet pila aia. Aşa că, auzind acuma ciocănitul lui Margaret, am zvâcnit din pat şi am strigat: „A! Nu mişca!", deşi ce să nu mişte şi cine să nu cate cumva să mişte, n-aş şti să vă spun – şi nici Margaret, cred eu. Camerista îşi vârî capul pe uşă, şoptind: „M-aţi strigat, domnişoară?". Îmi adusese un urcior cu apă caldă şi intră să-mi facă focul. Apoi vârî mâna sub pat, îmi luă oala de noapte şi-o goli în căldarea cu lături, apoi o şterse cu o cârpă umedă, atârnată de şorţ.

Acasă eu spălam oalele de noapte. Acum, văzând cum îmi toarnă Margaret udul în căldarea ei, nu prea ştiam dacă-mi convine. Însă am zis „Mulţumesc, Margaret", iar apoi mi-am dorit să nu fi spus nimic, căci mă auzi şi-şi săltă nasul ca pentru a-mi spune: da' cine mă credeam eu, ca să-i mulţumesc?

Slugile astea! Îmi zise că voi lua micul dejun în cămăruţa doamnei Stiles. Apoi îmi întoarse spatele şi se duse, trăgând cu ochiul înainte să iasă – sau aşa mi s-a părut mie – la rochia mea bună, la pantofi şi la cufărul meu deschis.

Am aşteptat să se înteţească focul, apoi m-am sculat şi m-am îmbrăcat. Era prea frig ca să mă spăl. Rochia mi se părea lipicioasă. Când am tras draperiile, lăsând să pătrundă lumina, am văzut ceva ce nu fusesem în stare să văd în seara din urmă la lumina lumânării – că tavanul era brăzdat de dungi cafenii de la umezeală, iar lemnăria pereţilor avea pete albicioase.

Din odaia de alături se auzi murmur de glasuri. Am deslușit vocea lui Margaret zicând „Da, domnişoară". Apoi se auzi închizându-se o uşă.

După aceea se lăsă liniştea. Am coborât la micul dejun, rătăcindu-mă mai întâi pe coridoarele întunecate de la capătul scării servitorilor şi trezindu-mă în curtea cu privata. Privata, cum am văzut acum, era năpădită de urzici, iar prin spărturile cărămizilor din curte creşteau buruieni. Zidurile casei erau îmbrăcate în iederă şi unele ferestre rămăseseră fără geamuri. Până la urmă Domnu nu se înşelase când spusese că nu prea avea rost să dai o spargere aici. Nici în privinţa slugilor nu se înşelase. Când, în sfârşit, am nimerit în cămăruţa doamnei Stiles, am găsit acolo un ins îmbrăcat în pantaloni până la genunchi, ciorapi de mătase şi cu perucă pudrată pe cap. Era domnul Way. El era majordomul domnului Lilly de patruzeci şi cinci de ani şi asta se vedea. Când o fată aduse platourile cu

micul dejun, el a fost servit cel dintâi. Am primit costiță afumată și câte un ou, precum și o cană cu bere. Acolo se bea bere la fiecare masă. Aveau o odaie întreagă unde o pregăteau. Și lumea zice că londonezii trăiesc în huzur!

Domnul Way abia dacă mă învrednici cu vreun cuvânt, însă vorbi cu doamna Stiles despre treburi gospodărești. Se interesă doar de familia de la care ziceam că aș fi plecat și când i-am răspuns că era familia Dunraven, din Whelk Street, Mayfair, încuviință din cap cu un aer cunoscător, zicând că i se pare că îl cunoaște pe majordomul de acolo. Ca să vedeți ce pramatie de om mai era și ăsta!

Domnul Way ieși la ora șapte. Doamna Stiles nu plecă de la masă până nu se ridică el. După aceea îmi zise:

— Fără îndoială că te vei bucura, domnișoară Smith, să afli că domnișoara Maud a dormit bine.

N-am știut ce să răspund la una ca asta. Oricum, doamna Stiles continuă:

— Domnișoara Maud se scoală devreme. A cerut să-i fii adusă. Ai dori să te speli pe mâini înainte să urci? Domnișoara Maud e leit unchiul ei și e pretențioasă.

Mie mâinile mele mi se păreau destul de curate. Totuși m-am spălat într-un mic lavoar de piatră pe care doamna Stiles îl ținea în colțul cămăruței ei.

Berea se facu simțită și mi-am dorit să n-o fi băut. Mi-am dorit să fi mers la privată, dacă tot fusesem în curte. Eram încredințată că a doua oară n-o să mai nimeresc drumul până acolo.

Aveam emoții.

Doamna Stiles mă duse sus. Am luat-o, ca și mai înainte, pe scara servitorilor, însă apoi am cotit-o pe un coridor mai arătos, care ducea la vreo două uși. Doamna Stiles bătu la una din ele. Mie nu mi-a ajuns la ureche răspunsul, însă pesemne că ea l-a auzit. S-a îndreptat de spate, a apăsat pe clanța de fier și m-a condus înăuntru.

Odaia era întunecoasă, ca toate încăperile de aici. Pereții erau îmbrăcați de sus până jos în lambriuri vechi și negre, iar podeaua goală – în afară de vreo două covoare turcești de duzină, roase ici și colo până la urzeală – era de asemenea neagră. Se găseau acolo și niște mese masive, precum și vreo două sofale tari. Mai era un tablou înfățișând un deal cafeniu, o vază ticsită cu frunze uscate și, într-o casetă de sticlă, un șarpe mort cu un ou alb în gură. Prin ferestre se vedeau cerul cenușiu și ramurile ude și desfrunzite ale copacilor. Ochiurile de geam erau mici și plumbuite și zornăiau în cercevele.

Un foc mărunt trosnea într-un şemineu masiv şi vechi, iar în faţa lui – în picioare, cu ochii la flăcările plăpânde şi la fum, însă întorcându-se când îmi auzi paşii, privind cu ochii mari şi apoi clipind – stătea domnişoara Maud Lilly, stăpâna casei, de care depindeau toate uneltirile noastre.

După cele spuse de Domnu, mă aşteptasem să fie din cale-afară de frumoasă. Dar nu era – cel puţin nu mi s-a părut astfel în vreme ce o cercetam. Atunci mi-am zis că arată destul de banal. Era cu vreun ţol, doi mai înaltă ca mine – adică de statură mijlocie, căci lumea zice că eu sunt scundă –, avea părul mai deschis la culoare decât al meu, dar nu foarte tare, iar ochii îi erau căprui şi, de asemenea, mai deschişi la culoare. Buzele şi obrajii îi erau foarte plini şi netezi şi aici m-a bătut, recunosc, căci mie-mi plăcea să-mi muşc buzele şi obrajii îmi erau presăraţi cu pistrui, iar trăsăturile, în mare, îmi erau ascuţite sau aşa mi se spunea. Mi se mai spunea şi că par mai tânără decât sunt, dar în privinţa asta lumea n-avea decât să cate bine la Maud Lilly, cum stătea acum în faţa mea. Căci dacă eu arătam tânără, ea părea de-a dreptul un prunc, un boboc, o porumbiţă neştiutoare. Mă văzu apropiindu-mă şi, cum spuneam, tresări. Înaintă un pas sau doi, ca să-mi vină în întâmpinare, iar obrazul palid i se împurpură. Apoi se opri locului şi îşi duse mâinile în faţă frumos şi îngrijit, lăsându-şi-le pe poalele rochiei. Poalele – nu mai văzusem una ca asta la o fată de vârsta ei –, poalele îi erau înfoiate şi scurte şi lăsau să i se vadă gleznele, iar în jurul taliei, care era uimitor de îngustă, purta o eşarfă. Părul îi era strâns într-o plasă de catifea. În picioare avea papuci roşii din mătase cu fir bătut. Purta mănuşi albe, curate, strânse bine cu nasturi la încheieturi. Îmi zise:

— Domnişoară Smith. Bănuiesc că eşti domnişoara Smith... Şi ai venit de la Londra ca să-mi fii slujnică! Pot să-ţi spun Susan? Sper să-ţi placă la Briar, Susan, şi sper să-ţi plac şi eu. Cum în amândouă cazurile nu sunt prea multe lucruri demne de a fi agreate, socot că s-ar putea să reuşeşti foarte lesne – de minune, aş zice.

Vorbea pe un ton blând, dulce şi cu mici pauze, înclinând capul şi de-abia uitându-se în ochii mei, cu obrajii încă îmbujoraţi.

— Sunt încredinţată că îmi veţi plăcea, domnişoară, am zis [illegible]

Apoi mi-am amintit de toate câte mă străduisem să le învăţ în Lant Street, aşa că mi-am dus mâinile la poalele rochiei şi am făcut o reverenţă. Iar la sfârşit, când m-am îndreptat, a zâmbit, a venit la mine şi mi-a luat mâinile într-ale ei.

Apoi i-a aruncat o privire doamnei Stiles, care rămăsese la ușă, în spatele meu.

— Nu e nevoie să zăboviți, doamnă Stiles, spuse ea pe un ton cald. Însă sunt sigură că v-ați arătat binevoitoare față de domnișoara Smith.

Îmi întâlni privirea.

— Ai auzit, pesemne, că sunt orfană, Susan, ca și tine, zise iarăși ea. Când am venit la Briar, eram doar o copilă foarte fragedă și fără nimeni care să aibă grijă de mine. Nici nu pot să-ți spun câte a făcut doamna Stiles de atunci încoace pentru a-mi arăta ce înseamnă dragostea de mamă.

Zâmbi și își înclină capul. Doamna Stiles nu îndrăzni s-o privească în ochi, dar un strop de culoare i se strecură în obraji, iar pleoapele îi zvâcniră. Eu, una, n-aș fi luat-o în veci drept o muiere mămoasă, însă slugile se înmoaie când vine vorba de bogătanii pe care-i slujesc, așa cum câinii prind drag de stăpânii care îi bat. Ascultați la mine.

Oricum ar fi, doamna Stiles clipi și rămase smerită câteva clipe. Apoi se retrase. Maud zâmbi iarăși și mă conduse spre una din sofalele cu spetează tare de lângă foc. Se așeză lângă mine. Se interesă de călătorie – mi-a zis „Credeam că te-am pierdut pe drum!" – și de odaia mea. Îmi plăcea patul? Mi-a plăcut micul dejun?

— Și chiar ai venit de la Londra? întrebă apoi.

Numai asta mă întrebase toată lumea de când plecasem din Lant Street! De parcă se putea să vin din altă parte! Însă acum mi s-a părut că ea mă întreabă cumva altfel: nu ca un gură-cască de la țară, ci într-un chip cercetător și cumva lacom, ca și cum Londra avea o însemnătate deosebită și domnișoara tânjea să audă vorbindu-se despre ea.

De bună seamă, socoteam că știu de ce.

În continuare îmi înșiră îndatoririle ce le aveam în slujba ei, cea mai însemnată fiind, așa cum iarăși știam, să stau cu ea, să-i țin companie, să mă plimb cu ea prin parc și să mă îngrijesc de rochiile ei. Își coborî privirea.

— Vei vedea că aici, la Briar, suntem străini de mode, zise ea. Prea puțin contează, presupun, căci oricum nu prea vine nimeni în vizită. Unchiul meu nu are alte pretenții decât să am o înfățișare îngrijită. Însă tu, de bună seamă, ești obișnuită cu stilurile pretențioase de la Londra.

Mi-am amintit de claia de păr a lui Dainty și de paltonul din blană de câine al lui John.

— Mda, destul de obișnuită, am răspuns.

— Iar ultima ta stăpână, continuă ea, era o doamnă de vază, nu? Bănuiesc că ar râde de mine dacă m-ar vedea.

Se îmbujoră și mai vârtos când spuse asta și își feri privirea din nou. Și iarăși mi-am spus: „Ce porumbiță!".

Însă i-am răspuns numai că Lady Alice – adică stăpâna pe care mi-o plăsmuise Domnu – era prea blajină ca să râdă de cineva și, orișicum, știa că veșmintele bogate nu înseamnă nimic, căci doar omul din ele se cuvine judecat. Una peste alta, cugetam eu, erau niște vorbe destul de deștepte. Și ea păru să gândească la fel, căci, odată ce le-am spus, mă privi într-un fel nou, iar roșeața i se scurse din obraji. Îmi luă din nou mâna.

— Cred că ești o fată bună, Susan.

— Așa spunea și Lady Alice, domnișoară.

Apoi mi-am adus aminte de recomandația pe care mi-o scrisese Domnu și mi-am zis că era momentul potrivit să i-o înmânez. Am scos-o din buzunar și i-am întins-o. Se ridică și rupse pecetea, apoi se duse la fereastră, unde ținu foaia de hârtie în lumină. Zăbovi acolo multă vreme, privind scrisul îmbârligat, și o dată se uită pe furiș la mine. Atunci inima îmi bătu ceva mai iute în piept, gândindu-mă că poate băgase de seamă ceva necurat. Însă nu era asta, căci am văzut până la urmă că mâna cu care ținea scrisoarea îi tremura și am ghicit că nu știa nici ea mai bine ca mine cum se întocmește o recomandație ca la carte, ci doar cugeta ce-ar fi de cuviință să zică.

Când am priceput cum stau lucrurile, mai că mi s-a făcut milă că nu avea mamă.

— Ei bine, zise ea, împăturind foarte tare hârtia și vârând-o în buzunar, într-adevăr, Lady Alice nu are decât cuvinte de laudă în ce te privește. Cred că greu te-ai îndurat să pleci de la dânsa, nu-i așa?

— Cam greu, așa, domnișoară, am zis. Dar, vedeți, Lady Alice a plecat în India. Socot că soarele de acolo mi s-ar fi părut cam prea aprig.

Maud zâmbi.

— Vei prefera oare cerul cenușiu de la Briar? Vezi tu, aici soarele nu strălucește în veci. I-a interzis unchiul meu. Lumina puternică șterge cerneala, înțelegi?

Râse, arătându-și dinții, care erau mărunți și foarte albi. Eu am zâmbit, însă cu gura închisă, căci dinții mei, acum galbeni de tot, erau, mă tem, destul de îngălbeniți și pe vremea aceea și, când i-am zărit pe ai ei, ai mei mi s-au părut și mai galbeni.

— Știi că unchiul meu e cărturar, Susan? mă întrebă Maud.

— Așa am auzit, domnișoară, i-am răspuns.

— Are o bibliotecă vastă. Cea mai mare de felul ei din toată Anglia. Bănuiesc că o vei vedea curând.

— De bună seamă, domnișoară, va fi ceva cu totul deosebit.

Maud zâmbi din nou.

— Firește că îți place să citești, nu?

— Să citesc, domnișoară? am întrebat, înghițind în sec.

Încuviință din cap, așteptând.

— Da, cam da, am zis într-un sfârșit. Adică fără îndoială că mi-ar plăcea dacă aș avea mai multe cărți și ziare la îndemână. Cum ar veni – și aici am tușit –, dacă mi s-ar arăta cum.

Maud se uită la mine cu ochi mari.

— Cum se citește, adică, am zis.

Mă privi și mai lung. Apoi râse poticnit, cum faci când nu-ți vine să crezi ceva.

— Glumești, spuse ea. Doar nu vrei să zici că nu știi să citești...? Adevărat? Nici un cuvințel, nici o literă?

Zâmbetul îi pieri și se încruntă. Lângă ea se afla o mescioară cu o carte pe ea. Luă cartea și mi-o întinse, pe jumătate zâmbitoare, pe jumătate încruntată.

— Haide, spuse pe un ton blând. Cred că ești prea modestă. Citește-mi de oriunde. Nu mă supăr dacă te poticnești.

Am luat cartea fără un cuvânt, însă mă cam treceau sudorile. Am deschis-o și m-am uitat la o pagină. Era doldora de litere negre, tipărite înghesuit. Am mai încercat o pagină. Asta era și mai rea. Simțeam privirea lui Maud pe obrazul încins, arzându-mă ca focul. Tăcerea mă apăsa. M-am aprins și mai tare la față. Hai, încearcă, mi-am zis.

— Tatăl nostru, am început la plesneală, carele ești în ceruri...

Însă nu-mi aminteam restul. Am închis cartea și mi-am mușcat buza, privind în podea. Mi-am zis cu amar: „Ei, aici se sfârșesc toate mișmașurile noastre! Don'șoara n-o să vrea o slujnică dacă nu-i în stare să-i citească sau să-i dicteze scrisori simandicoase, cu scris îmbârligat!". Mi-am ridicat ochii, i-am întâlnit pe ai ei și am spus:

— Aș putea să învăț, domnișoară. Aș vrea din toată inima! Fără îndoială, aș fi în stare să învăț cât ai clipi...

Însă Maud clătină din cap, iar privirea de pe chipul ei mă lăsă mută.

— Să înveți? zise ea, venind lângă mine și luându-mi cu blândețe cartea din mână. A, nu! Nu, nu, n-am să îngădui așa ceva! Nu știi să citești! Vai, Susan, de-ar fi să trăiești în casa asta, ca nepoată a unchiului meu, ai ști ce-nseamnă! Cât de bine ai ști!

Zâmbi. Şi-n vreme ce mă privea în ochi, cu zâmbetul încă pe buze, se auzi dangătul lent şi greoi al orologiului bătând de opt ori. Zâmbetul i se frânse.

— Acum, zise ea, întorcându-se, trebuie să merg la domnul Lilly. Iar când ceasul bate ora unu, voi fi iarăşi liberă.

Aşa vorbi, iar cuvintele ei mi se părură spuse de o fată dintr-o poveste. Căci sunt destule poveşti cu fete şi unchi mai presus de fire – vrăjitori, fiare şi mai ştiu eu ce...

- La ora unu vino la mine, Susan, în odaia unchiului meu, zise Maud.

— Aşa voi face, domnişoară, am răspuns.

Arunca priviri în jur într-un fel cumva buimac. Deasupra căminului era o oglindă. Merse până în dreptul ei, ducându-şi mâinile înmănuşate la faţă, apoi la guler. Am privit-o cum se înclină. Rochia scurtă i se ridică la spate, dezvelindu-i pulpele.

Îmi întâlni privirea în oglindă. Am făcut încă o reverenţă.

— Să mă retrag, domnişoară? am întrebat.

Ea se dădu un pas în spate şi zise, fluturând o mână:

— Rămâi şi îngrijeşte-te să fie totul rânduit în odăile mele. Bine?

O luă spre uşă. Când să apuce clanţa, se opri totuşi. Zise:

— Sper să fii fericită aici, Susan.

Acum se îmbujorase iarăşi. Când am văzut-o, mi-am simţit obrajii răcindu-mi-se.

— Sper ca mătuşa ta din Londra să nu-ţi ducă prea tare dorul. Parcă domnul Rivers mi-a scris de o mătuşă?

Îşi plecă ochii.

— Sper că domnul Rivers era bine când l-ai văzut...

Rosti vorbele astea în treacăt, de parcă ar fi fost lipsite de însemnătate. Cunoşteam şi eu şnapani care făceau întocmai, strecurau un şiling adevărat într-un morman de monede calpe, astfel ca toate să pară adevărate. Nu mai putea ea de grija mea şi a mătuşii mele!

— Foarte bine, domnişoară. Vă transmite complimente.

Acum deschise uşa şi se ascunse pe jumătate în dosul ei.

— Adevărat? întrebă ea.

— Adevărat, domnişoară.

Îşi lipi tâmpla de lemn şi zise încet:

— Drăguţ din partea lui.

Mi-am amintit cum se ghemuise Domnu lângă scaunul ăla de bucătărie, cu mâna vârâtă până sus de tot pe sub jupoane, şi spusese „Boarfa mică şi dulce".

— Foarte drăguţ, domnişoară, sunt sigură, am zis.

Apoi de undeva din casă veni clinchetul grăbit și arțăgos al unui clopoțel.

— A, unchiul! țipă domnișoara, privind peste umăr.

Îmi întoarse spatele și o luă la fugă, lăsând ușa pe jumătate deschisă. Am auzit lipăitul papucilor și scârțâitul scărilor în vreme ce cobora.

Am așteptat o clipă, apoi m-am dus la ușă, mi-am lipit piciorul de ea și am închis-o dintr-o mișcare. Am mers lângă foc și mi-am încălzit mâinile. De când plecasem din Lant Street nu cred să fi trecut vreo clipă în care să nu simt frigul în oase. Am ridicat capul și, văzând oglinda în care se privise Maud, m-am îndreptat de spate și m-am uitat lung la chipul meu – la obrazul meu pistruiat și la dinții mei. Am scos limba. Apoi mi-am frecat mâinile și am râs pe înfundate, căci era întocmai cum făgăduise Domnu și fără îndoială că încă de pe-acum fetei i se aprinseseră călcâiele după el, cele trei miare erau ca și socotite și împăturite frumos, cu numele meu scris pe hârtie, iar doctorul parcă și aștepta în picioare la poarta balamucului, cu cămașa de forță în mâini.

Așa credeam pe atunci, după ce am văzut-o.

Însă mă simțeam cumva nemulțumită cugetând astfel, iar râsul, trebuie să recunosc, îmi era un picuț silit. Totuși n-aș fi putut să zic de ce. Am dat vina pe aerul sumbru – căci casa părea mai întunecoasă și mai încremenită ca oricând acum, că ea plecase. Nu se auzeau decât cenușa scuturându-se în cămin și ochiurile de geam ciocnindu-se și zornăind. M-am dus la fereastră. Era un curent groaznic. Puseseră niște săculeți roșiatici cu nisip pe pervaz, ca să nu mai pătrundă vântul, însă treaba nu prea mergea, iar săculeții se umeziseră și prinseseră mucegai. Mi-am lipit degetul de unul și când l-am luat de pe el era mânjit cu ceva verde. Am stat acolo în picioare, am dârdâit și am privit peisajul – dacă ăla se putea numi peisaj, fiindcă nu se vedeau decât copaci și iarbă. Vreo câteva ciori vânau râme pe pajiște. M-am întrebat încotro era Londra.

Îmi doream din toată inima să aud plânsetul vreunui prunc sau pe sora domnului Ibbs. Aș fi dat cinci lire ca să am un pachet cu marfă sau niște monede calpe de învârtit.

Atunci mi-a trecut altceva prin minte. „Îngrijește-te să fie totul rânduit în odăile mele“, zisese Maud, iar eu nu vedeam decât o odaie, care bănuiam că era salonul, așa că mai trebuia să fie una pe undeva, aia unde dormea în patul ei. Numai că pereții casei erau toți îmbrăcați în lambriuri închise la culoare, mohorâte la vedere și tare năucitoare, căci ușile erau îmbinate

ușa de bine în tocuri, încât nici nu le zăreai din prima. Însă mi-am încordat privirea și, din locul unde stăteam, am zărit în peretele din față o crăpătură, apoi o clanță, după care forma ușii mi a sărit în ochi, limpede ca lumina zilei.

Era ușa iatacului ei, întocmai cum bănuisem și, de bună seamă, odaia asta mai avea o ușă, aceea care dădea spre odaia mea, unde stătusem noaptea trecută și trăsesem cu urechea, ca să-i aud răsuflarea. Părea curată neghiobie din partea mea acum, că vedeam ce se afla de partea cealaltă. Căci nu era decât un iatac obișnuit de domnișoară – nu foarte, dar îndeajuns de simandicos, cu un miros slab și dulce și un pat cu baldachin din lână veche, brodată. Stăteam la îndoială dacă nu m-ar apuca strănutatul dacă aș dormi într-un asemenea pat. Mă gândeam cât praf, câți țânțari și păianjeni morți se strânseseră, de bună seamă, în pliurile baldachinului, ce arăta de parcă nu mai fusese dat jos de nouăzeci de ani. Patul fusese făcut, însă pe el era o cămașă de noapte. Am împăturit-o și am vârât-o sub pernă. Mai erau vreo două fire de păr bălai, pe care le-am cules și le-am aruncat în cămin. Ce altceva să mai facă o slujnică? Pe polița căminului era o oglindă mare, străveche, cu vine cenușii și argintii precum marmura. Mai încolo era un garderob mic și demodat, cu floricele și struguri sculptați peste tot, înnegrit de la atâta frecuș și ciobit ici și colo. Pesemne că doamnele se înveșmântau numai în frunze la vremea când a fost meșterit, căci acum nu se găseau înăuntru decât vreo șase-șapte rochii vaporoase, azvârlite la întâmplare, sub care gemeau rafturile, și colivia unei crinoline, ce nu lăsa ușile să se închidă. Văzând toate astea, mi-a părut iarăși rău că Maude nu are mamă, căci fără îndoială că ea s-ar fi descotorosit de vechiturile astea și i-ar fi găsit fiică-sii ceva mai modern și mai ales.

Dacă noi, ăștia din Lant Street, ne alegem cu vreo învățătură din îndeletnicirile noastre, aceea e în mod sigur buna folosire a mărfii de calitate. Am luat rochiile – care mai de care mai ciudată, mai scurtă și mai feciorelnică – și le-am scuturat bine, apoi le-am aranjat frumos înapoi pe raft. După aia am proptit un pantof în crinolină, ca s-o turtească, și acum ușile s-au închis cum trebuie. Garderobul ăsta se găsea într-un alcov. În altul era o măsuță de toaletă. Pe ea erau împrăștiate perii, sticluțe și spelci – le-am aranjat și pe astea – iar sub tăblie se găseau mai multe sertărașe elegante. Le-am deschis. În ele erau... ei, ia te uită! În toate erau *mănuși*. Mai multe mănuși decât în prăvălia unei modiste. Albe în sertarul de sus, negre, de mătase, la mijloc și mitene din piele gălbuie în sertarul de jos.

Erau toate însemnate pe dos, la încheietură, cu fir stacojiu, alcătuind, pesemne, numele lui Maud. Tare mi-ar fi plăcut să-mi încerc mâna pe cusătura asta, cu un ac și un foarfece.

De bună seamă, n-am făcut una ca asta, ci am lăsat mănușile aranjate frumos și m-am preumblat prin odaie până am pipăit și m-am învățat cu toate câte erau acolo. Nu prea mai aveam lucruri de cercetat, însă am mai găsit ceva curios, și anume o cutioară de lemn cu incrustații de fildeș, aflată pe o masă de lângă patul domnișoarei.

Cutia era încuiată, iar când am ridicat-o, a scos un zornăit surd. Nu se vedea nici o cheiță la îndemână: pasămite o purta la ea, poate pe un șnur. Numai că încuietoarea era una simplă și, când ai de-a face cu așa ceva, nu trebuie decât să-ți faci un pic de lucru cu o sârmă și se deschide pe dată. E floare la ureche. Am făcut-o cu una din spelcile ei.

Am văzut că lemnul era căptușit cu pluș. Balamaua era din argint și era unsă, ca să nu scârțâie. Nu prea mai știu ce m-am așteptat să găsesc înăuntru. Poate ceva de la Domnu: vreun suvenir, vreun răvaș, vreun flecuștet siropos. Însă am găsit un portret micuț, cu ramă de aur, legat cu o panglică decolorată, ce înfățișa o doamnă frumoasă, cu păr bălai. Avea ochi blânzi. Purta veșminte de acum douăzeci de ani, iar rama era veche. Nu prea semăna cu Maud, însă puteam să pun rămășag că era mama ei. Deși m-am mai gândit că dacă era într-adevăr mama ei, era ciudat că Maud îi ținea portretul încuiat într-o cutie în loc să-l poarte.

Atâta m-am socotit și atâta am răsucit portretul, căutând ceva semne, că rama – rece când o luasem în mâini, ca toate de pe aici – se încălzi. Însă apoi se auzi un zgomot de undeva din casă și m-am gândit cum ar fi dacă Maud – sau Margaret sau doamna Stiles – ar intra în odaie și m-ar prinde cum stau lângă cutia deschisă, cu portretul în mână. L-am pus iute la locul lui și am încuiat cutia.

Agrafa pe care o strâmbasem ca să-mi fac un șperaclu am păstrat-o. N-aveam nici un chef să o găsească Maud și să mă creadă borfașă.

După ce am sfârșit cu asta, nu mi-a mai rămas nimic de facut. Am mai stat o vreme la fereastră. La unsprezece o cameristă veni cu o tavă.

— Domnișoara Maud nu este, am zis când am văzut ceainicul de argint.

Însă ceaiul era pentru mine.

L-am sorbit încet, ca să țină cât mai mult. Apoi am dus tava jos, ca s-o scutesc pe cameristă de un drum. Când m-au văzut cum o duc în bucătărie, fetele s-au holbat la mine, iar bucătăreasa a zis:

— Ei, drăcie! Dacă găsești că Margaret nu-și face treaba destul de iute, tre' să vorbești cu doamna Stiles. Dar îți zic sigur că don'șoara Fee nu s-a plâns niciodată că ar tândăli careva.

Domnișoara Fee era slujnica irlandeză care se îmbolnăvise de scarlatină. Ce răutate să mă creadă mai cu nasul pe sus decât ea, când eu nu voisem decât să fac un bine!

Dar nu am spus o vorbă. Mi-am zis în sinea mea: „N-ai decât să nu mă placi, domnișoara Maud mă place!". Căci, dintre toți, numai ea mă învrednicise cu o vorbă bună. Și, dintr-odată, mi-am dorit ca vremea să treacă mai repede, nu doar așa, pur și simplu, ci fiindcă astfel m-ar fi adus iar alături de ea.

Barem la Briar știai tot timpul cât e ceasul. Mai întâi a bătut de doisprezece, apoi de doisprezece și jumătate, iar atunci m-am îndreptat spre scara din spate și am zăbovit pe acolo până când a trecut una din cameriste și mi-a arătat pe unde s-o iau ca să ajung în bibliotecă. Era o încăpere la etajul întâi, unde ajungeai printr-o galerie ce dădea spre o scară masivă de lemn și spre un hol. Însă totul era închis la culoare, întunecos și ponosit, ca oriunde altundeva în casă. Dacă te uitai în jur, nici nu ți-ar fi trecut prin cap că te aflai în conacul unui cărturar de seamă. Lângă ușa bibliotecii, pe un scut de lemn, era un cap de jivină cu un ochi de sticlă. Am stat și i-am pipăit colții, așteptând să bată ora unu. Prin ușă se auzea glasul lui Maud – foarte slab, însă încet și egal, de parcă îi citea unchiului său dintr-o carte.

Apoi orologiul bătu, iar eu am ridicat mâna și am ciocănit. Un glas subțire de bărbat îmi strigă să intru.

Mai întâi am văzut-o pe Maud: stătea la un birou cu o carte în față și cu mâinile pe coperte. Mâinile îi erau dezvelite. Își ținea mănușile ei delicate și albe întinse frumos, la îndemână, însă stătea lângă o lampă cu abajur care-i lumina degetele ce păreau stinse la culoare, ca scrumul, pe tipăritura unde se odihneau. Deasupra capului ei era o fereastră. Ochiurile de geam erau vopsite în galben. Peste tot în jurul ei, pe toți pereții încăperii, se aflau rafturi, iar pe rafturi erau cărți. N-ai mai văzut în viața ta atâtea. Amețitor de multe. Da' de câte povești poa' să aibă nevoie un singur om? Le priveam cutremurată. Maud se ridică, închizând cartea din fața ei. Luă mănușile albe și și le puse.

Se uită în dreapta, spre capătul încăperii, pe care, din pricina ușii deschise, nu-l vedeam. O voce aspră zise:

— Ce e?

Am deschis ușa mai larg și am văzut încă o fereastră vopsită, și mai multe rafturi, și mai multe cărți, plus încă un birou mare. Acesta din urmă era ticsit cu teancuri de hârtii, iar pe el se afla o altă lampă cu abajur. În dosul lui stătea domnul Lilly, bătrânul unchi al lui Maud, și dacă e să-l descriu cum l-am văzut atunci, aș zice tot ce era de zis despre el.

Purta o haină de catifea și o tichie tot de catifea, cu un smoc de lână roșie acolo unde pe vremuri se poate să fi atârnat un ciucure. Avea în mână un condei pe care-l ținea cu grijă deasupra foii de hârtie. Mâna îi era tuciurie, nu albă, ca a lui Maud, căci era pătată peste tot cu tuș indian, așa cum cea a unui om oarecare e pătată de tutun. Însă părul îi era alb. Bărbia îi era rasă. Avea gura mică și lipsită de orice culoare, însă limba – aspră și ascuțită – îi era aproape neagră, pasămite de la obiceiul de a-și umezi cu ea vârful arătătorului și al degetului mare când întorcea paginile.

Avea ochii umezi și stinși. Deasupra lor purta o pereche de ochelari cu lentile verzi. Dădu cu ochii de mine și zise:

— Cine naiba mai ești și tu?

Maud se încheia la nasturii mănușilor.

— E noua mea slujnică, unchiule, zise ea încet. Domnișoara Smith.

Am văzut cum ochii domnului Lilly se încordează în găvanele lor, umezindu-se și mai tare în dosul lentilelor verzi.

— Domnișoara Smith, zise el, uitându-se la mine, însă vorbindu-i nepoatei. E papistașă, ca și cea dinainte?

— Nu știu, răspunse Maud. Nu am întrebat-o. Ești papistașă, Susan?

Habar n-aveam ce vrea să însemne asta. Dar am răspuns:

— Nu, domnișoară. Nu cred că sunt.

Domnul Lilly își duse pe dată mâna la ureche.

— Nu-mi place deloc vocea ei, zise el. Nu poate să vorbească mai încet? Nu poate să vorbească mai potolit?

Maud zâmbi.

— Poate, unchiule, spuse ea.

— Atunci de ce-a venit să mă tulbure?

— A venit să mă ia.

— Să te ia? se miră el. A bătut ceasul?

Își duse mâna la buzunarul vestei și scoase un ceas mare și vechi din aur, din acela care sună la oră fixă, înclinându-și capul ca să-i audă ticăitul și ținând gura căscată. M-am uitat la Maud, care stătea în picioare, încă luptându-se cu cheotoarele mănușilor.

Eu am făcut un pas în față, cu gând s-o ajut. Însă când mă văzu, bătrânul se smuci ca domnul Punch în spectacolele de păpuși, ițindu-și limba lui neagră.

— Degetul, fato! țipă el. Degetul! Degetul!

Își îndreptă degetul tuciuriu spre mine și-și scutură condeiul până împroșcă picuri de tuș. Mai târziu am văzut că bucata de covor de sub biroul lui era înnegrită toată și-așa am priceput că-și scutura condeiul destul de des. Însă în clipa aceea arăta atât de ciudat și vorbea atât de strident, că parcă mi-a stat inima-n loc. Mi-am închipuit că îl apucau din când în când pandaliile. Am mai făcut un pas, iar asta l-a făcut să țipe și mai dihai. Până la urmă veni Maud la mine și îmi puse mâna pe braț.

— Nu-ți fie teamă, zise ea încet. Uite ce vrea să zică.

Și-mi arătă la picioarele mele, în spațiul dintre ușă și marginea covorului, o mână din bronz cu degetul întins, fixată pe podeaua întunecată.

— Unchiului nu îi place ca servitorii să-și arunce privirea pe cărți, de teamă să nu facă vreo stricăciune, zise ea. Unchiul pretinde ca nici un servitor să nu înainteze în odaie dincolo de semnul de aici.

Își puse vârful papucului pe mâna de bronz. Chipul îi era neted cum e ceara, glasul ca apa.

— O vede? întrebă unchiul.

— Da, răspunse ea, retrăgându-și piciorul. O vede foarte limpede. Data viitoare o să știe. Nu-i așa, Susan?

— Da, domnișoară, am zis, fără să-mi dau seama prea bine ce se cuvenea să răspund ori cum sau la cine ar trebui să mă uit, căci nu mai auzisem de când eram una ca asta: că rândurile tipărite pot suferi vreo stricăciune dacă te uiți la ele.

Da' de unde să mă pricep eu la așa ceva? Mai mult decât atât, bătrânul era așa o ciudățenie de om și mă speriase atât de rău, încât eram în stare să cred orice.

— Da, domnișoară, am zis încă o dată, iar apoi: Da, domnule.

După aia am făcut o reverență. Domnul Lilly pufni, țintuindu-mă cu privirea prin ochelarii săi verzi. Maud se încheie la mănuși și ne-am întors, gata să ieșim.

— Înmoaie-i firea, Maud, zise bătrânul în vreme ce ea închidea ușa în urma noastră.

— Așa o să fac, unchiule, murmură Maud.

Acum coridorul părea mai întunecat ca oricând. Maud mă duse prin galerie și apoi în sus, pe scări, până la etajul al doilea, unde își avea odăile. Aici ne aștepta masa pusă și niște cafea

într-un alt vas de argint. Însă când văzu ce-i trimisese bucătăreasa, Maud se strâmbă.

— Ouă, zise. Moi, așa cum se cuvine să fii și tu. Cum ți s-a părut unchiul meu, Susan?

— Nu mă îndoiesc că e foarte înțelept, domnișoară, am zis.

— Este.

— Și scrie, pesemne, un mare dicționar?

Maude clipi, apoi încuviință.

— Un dicționar, da. O muncă de ani de zile. Deocamdată am ajuns la litera F.

Îmi înfruntă privirea, de parcă voia să vadă ce credeam eu despre una ca asta.

— Nemaipomenit, am spus.

Maud clipi iarăși, apoi lovi cu lingura primul ou și-i reteză vârful. Privi învălmășeala de alb și galben dinăuntru și se strâmbă iarăși, punând oul mai la o parte.

— Trebuie să-l mănânci tu în locul meu, spuse. Trebuie să le mănânci tu pe toate. Iar eu o să iau pâinea cu unt.

Erau trei ouă pe masă. Nu știu ce-a văzut la ele de se fandosea atâta. Mi le dădu și, în vreme ce le mâncam, se tot uită la mine, mușcând din pâine și sorbind din cafea. Într-un rând se apucă să-și frece vreun minut o petișoară de pe mănușă, zicând:

— Un strop de gălbenuș! Uite, a nimerit pe degetul meu. Vai, ce oribil e galbenul ăsta pe albul mănușii!

Am văzut-o că se tot încruntă la pata aceea până am terminat de mâncat. Când veni Margaret să ia tava, se ridică și merse în iatacul ei, iar când se întoarse, avea din nou mănuși albe. Se dusese la sertar și-și luase o pereche nouă. Pe cele vechi le-am găsit mai târziu, pe când puneam cărbuni în focul din iatac: le azvârlise acolo, în adâncul căminului, iar flăcările strâmtaseră pielea de ied, de arătau acum ca niște mănuși de păpușă.

Fără îndoială, pe atunci era o tânără originală, cum s-ar zice. Dar era oare dusă cu pluta sau măcar sărăcuță cu duhul, cum ne zisese Domnu în Lant Street? La vremea aceea nu o socoteam așa. Mi se părea doar cam singuratică, cam prea afundată în cărțile alea și plictisită. Dar cine n-ar fi într-o asemenea casă? Când isprăvirăm cu prânzul, merse la fereastră. Cerul era cenușiu și părea că o să plouă, însă ei îi venise cheful de plimbare. Zise „Oare cu ce să mă îmbrac?" și stăturăm o vreme în fața micului garderob negru, cercetându-i hainele, bonetele și cizmele. Astfel am irosit cam un ceas. Cred că tocmai de-asta se și purta așa. Când m-am încurcat în șireturile cizmelor, și-a așezat mâinile peste ale mele și mi-a zis:

— Mai încet. Ce atâta grabă? N-avem pentru cine să ne zorim, nu?

Zâmbi, însă ochii îi erau trişti.

— Nu, domnişoară, i-am răspuns.

Până la urmă s-a îmbrăcat într-o pelerină gri pal, iar pe deasupra mănuşilor şi-a pus mitene. Ţinea la îndemână o gentuţă de piele, în care avea o batistă, o sticlă cu apă şi un foarfece. Mi le-a dat să i le ţin, fără să-mi zică la ce-i trebuia foarfecele. Mi-am închipuit că voia să culeagă nişte flori. Mă duse pe scara masivă ce ducea la intrare, iar domnul Way ne auzi şi veni într-un suflet să tragă zăvoarele.

— Ce mai faceţi, domnişoară Maud? zise el, făcând o plecăciune, iar apoi: Şi dumneata, domnişoară Smith?

Holul era cufundat în beznă. Când am ieşit, am clipit o vreme, cu mâinile la ochi, ca să ne ferim privirea de văzduh şi de soarele umed.

Când îl zărisem prima oară, după lăsarea serii, pe ceaţă, conacul îmi păruse sinistru şi tare mi-ar mai plăcea să spun că nu era chiar aşa de fioros dacă-l vedeai pe lumină. Însă ziua arăta şi mai rău. Îmi închipui că fusese pe vremuri o casă frăţoasă, însă acum hornurile stăteau povârnite ca nişte beţivani, iar acoperişul se înverzise de la câţi muşchi şi cuiburi de păsări se găseau pe el. Casa era acoperită peste tot cu un soi de plantă agăţătoare uscată şi moartă sau rămăsese pătată acolo unde aceasta fusese agăţată odinioară şi la poalele zidurilor se găseau pretutindeni tulpini de iederă retezate. Avea o ditamai uşa cu două canaturi, însă lemnul se umflase de la ploi şi canaturile nu se deschideau decât pe jumătate. Maud a fost silită să-şi turtească crinolina şi să se sucească într-o parte ca să poată ieşi din casă.

Era tare ciudat s-o văd părăsind sălaşul acela înfiorător, ca o perlă care lunecă dintr-o scoică.

Era tare ciudat s-o văd întorcându-se, să văd cum scoica se deschide, apoi se închide în urma ei.

Însă nu prea aveai de ce zăbovi afară, în parc. Era aleea aceea mărginită de copaci, care ducea spre casă. Era peticul de pietriş în care era înfiptă casa. Mai erau un loc căruia îi ziceau grădină de flori, dar unde creşteau mai mult urzici, şi o pădurice plină de bălării, cu potecile înfundate. La marginea pădurii era o clădire mică, fără ferestre, despre care Maud mi-a zis că era o gheţărie.

— Hai să mergem la uşă şi să aruncăm o privire înăuntru, zicea ea, după care stătea şi se uita pierdută la sloiurile tulburi de gheaţă până o apuca tremuriciul.

În spatele gheţăriei începea un drum nămolit, ce ducea la o capelă veche şi roşiatică, acum închisă, ce era înconjurată de tisă. Era cel mai ciudat şi mai tăcut loc pe care îl văzusem vreodată. N-am auzit o dată să cânte acolo vreo pasăre. Nu-mi plăcea, însă Maud o apuca des într-acolo. Asta fiindcă la capelă se găseau mormintele tuturor membrilor familiei dinaintea ei, iar unul din ele, o lespede simplă de piatră, era mormântul mamei sale.

Era în stare să stea acolo, cu ochii la el, un ceas întreg, abia clipind. Foarfecele nu era pentru flori, ci pentru curăţarea ierbii ce creştea în jur, iar unde era turnat cu litere de plumb numele mamei sale, lustruia piatra cu batista udă, ca să scoată orice pată.

Freca până începeau să-i tremure mâinile şi i se tăia răsuflarea. Nu-mi îngăduia niciodată s-o ajut. În acea primă zi, când am încercat, mi-a zis:

— E de datoria fiicei să îngrijească mormântul mamei. Îndepărtează-te o vreme şi nu te uita la mine.

Aşa că am lăsat-o să facă ce poftеşte şi am rătăcit printre morminte. Pământul era tare ca fierul şi răsuna ca un clopot sub paşii mei. M-am plimbat şi m-am gândit la mama. Ea nu avea nici un mormânt, căci ucigaşele n-aveau parte de morminte. Peste leşurile lor se turna var nestins.

Aţi turnat vreodată sare pe spinarea unui melc fără cochilie? John Vroom făcea aşa ceva şi se punea pe râs când vedea cum îi fâsâie carnea. Odată mi-a spus:

— Şi mă-ta tot aşa a fâsâit. S-a pus pe sfârâit şi-au murit zece bărbaţi de la putoarea ei!

A doua oară n-a mai zis-o. Am luat un foarfece de bucătărie şi i l-am pus la gât.

— Sângele rău se moşteneşte! Sângele rău iese la iveală! am zis.

Şi ce faţă a făcut!

Mă întrebam ce faţă ar face Maud dac-ar şti ce sânge rău îmi curge prin vine.

Dar nu i-a trecut niciodată prin cap să întrebe. Şedea doar pe pământ, cu privirea aţintită la numele mamei ei, în vreme ce eu rătăceam şi băteam din picioare prin preajmă. Atunci într-un târziu oftă, aruncă o privire în jur, îşi trecu mâna peste ochi şi-şi ridică gluga.

— E un loc plin de melancolie, zise ea. Hai să mergem un pic mai încolo.

Mă duse de la cercul de tisă înapoi, pe aleea dintre boscheţi, apoi ne îndepărtarăm de pădure şi de gheţărie, ajungând spre

marginea parcului. Aici, dacă o luai pe o cărare, de-a lungul unui zid, dădeai de o poartă. Maud avea cheia. Pe aici ajungeai la malul fluviului. Dinspre casă fluviul nu se zărea. Acolo vedeai un debarcader străvechi, pe jumătate putrezit, și o barcă răsturnată, ce putea fi folosită în chip de bancă. Fluviul era îngust, cu ape foarte liniștite, nămoloase și pline de pești iuți. Peste tot pe mal creștea papură. Creștea deasă și înaltă. Maud păși încet pe lângă tufișuri, privind lung, cu tulburare, la bezna pe care o făceau acolo unde se afundau în apă. M-am gândit că se teme de șerpi. Apoi smulse o tulpină de papură, o frânse și se așeză, cu vârful plantei lipit de buzele sale pline.

M-am așezat lângă ea. Era o zi fără vânt, însă rece și atât de mută, că te dureau urechile. Aerul era tăios.

— E o întindere de apă drăguță, am zis eu din politețe.

Trecu un șlep. Oamenii ne zăriră și-și duseră mâinile la pălării. Eu le-am făcut cu mâna.

— Se duc la Londra, zise Maud, uitându-se după ei.

— La Londra?

Maud încuviință din cap. Pe atunci nu știam – cine-ar fi ghicit una ca asta? – că firicelul ăla de apă era Tamisa. M-am gândit că ea voise să spună că vasul avea s-o apuce pe un fluviu mai mare ceva mai încolo. Oricum, ideea că urma să ajungă în oraș – plutind, poate, pe sub Podul Londrei – îmi smulse un oftat. M-am întors și l-am urmărit cum o ia pe după un cot al apei. Apoi nu se mai zări. Zgomotul se topi, iar fumul de pe coș se pierdu în văzduhul cenușiu și pieri. Aerul era iarăși tăios. Maud încă mai stătea cu papura la buze și cu privirea pierdută. Am cules niște pietre și m-am apucat să le azvârl în apă. Maud mă urmări, clipind la fiecare plescăit al apei. Apoi mă duse înapoi, în casă.

Merserăm iarăși în odaia ei. Maud scoase o bucată de broderie, un lucrușor fără culoare sau formă, care nu știu dacă se voia să fie o față de masă sau altă treabă. N-am văzut-o niciodată lucrând la altceva. Broda cu mâinile înmănușate și broda foarte prost. Cusăturile îi ieșeau strâmbe, așa că jumătate din ele le deșira. Mă neliniștea să o văd. Am stat împreună lângă focul ce trosnea și împroșca scântei și am vorbit cam fără vlagă – am uitat despre ce –, iar apoi se lăsă întunericul, o servitoare aduse lumânări, vântul se înteți și ferestrele începură să zăngăne mai rău ca oricând. Mi-am zis: „Dumnezeule mare, fă să vie Domnu curând! Cred că încă o săptămână ca asta o să-mi pună cruce". Am căscat. Maud îmi întâlni privirea. Apoi căscă și ea. Asta m-a făcut să casc și mai strașnic. Până la urmă Maud își puse lucrul

de mână deoparte, se ghemui și-și lăsă capul pe brațul canapelei, părând că adoarme.

Altceva nu s-a mai întâmplat până când orologiul a bătut ora șapte. Când îl auzi, Maud căscă pe rupte, își duse degetele la ochi și se sculă. La șapte trebuia să-și schimbe iarăși rochia – și mănușile, cu unele de mătase –, ca să cineze cu unchiul ei.

A stat două ceasuri cu el. Bineînțeles, nu am văzut ce a făcut în vremea asta, ci am luat masa la bucătărie, cu slugile. Mi-au zis că după ce terminau de mâncat, domnului Lilly îi plăcea să-și asculte nepoata citindu-i în salon. Așa se distra el, bănuiesc, căci ziceau că nu prea avea musafiri, iar dacă avea, erau de fiecare dată alți domni cărturari, de la Oxford și Londra, și atunci îi plăcea ca Maud să le citească tuturor din cărți.

— Da' altceva nu mai face, sărmana, decât să citească? am întrebat.

— Nu-i îngăduie unchiul ei, îmi zise o cameristă. Într-atâta o prețuiește. De-abia dacă o lasă afară din casă, de teamă să nu se frângă în două. Știi, el a hotărât să poarte tot timpu' mănușile.

— Ajunge! izbucni doamna Stiles. Ce-ar spune domnișoara Maud?

Camerista amuți. Am stat și m-am gândit la domnul Lilly, cu tichia lui roșie și ceasul lui de aur, cu ochelarii săi verzi, cu degetul și limba lui negre, apoi la Maud, la felul cum se încrunta ea cu ochii pironiți pe ouă ori la cât de zdravăn freca mormântul mamei sale. Părea un soi tare curios de prețuire dacă din pricina lui o fată ca ea ajunsese astfel.

Socoteam că știu totul despre ea. Dar, desigur, nu știam nimic. Am stat la masă și am mâncat, ascultând sporovăiala slugilor, însă fără să spun aproape nici o vorbă. Apoi doamna Stiles m-a întrebat dacă mi-ar plăcea să-mi mănânc budinca în cămăruța ei, împreună cu ea și domnul Way. Mi-am închipuit că așa se cuvenea. Am stat acolo și m-am uitat lung la tabloul făcut tot numai din păr. Domnul Way ne-a citit din gazeta de Maidenhead, iar la fiece articol – toate despre tauri care spărseseră garduri sau despre parohi care ținuseră predici interesante la biserică – doamna Stiles clătina din cap, zicând „Ei, ați mai auzit vreodată una ca asta?", iar domnul Way râdea pe înfundate și îmi spunea „O să vezi, domnișoară Smith, că nu suntem cu nimic mai prejos decât Londra când vine vorba de știri!".

Peste glasul lui răzbătea rumoarea stinsă a râsetelor și a scaunelor târșâite, ce venea de la bucătăreasă, de la fetele care spălau vasele, de la William Inker și de la rândaș, care se veseleau în bucătărie.

Apoi bătu marele orologiu şi, imediat după el, se auzi clopoţelul servitorilor. Asta însemna că domnul Lilly era gata să fie condus de domnul Way în dormitorul său, iar Maud era gata să fie condusă de mine în al ei.

Iarăşi am fost cât pe-aci să mă rătăcesc pe drum când am luat-o pe scări, însă chiar şi aşa, când mă văzu, domnişoara zise:

— Tu eşti, Susan? Eşti mai iute decât Agnes.

Zâmbi.

— Aş zice că eşti şi mai frumoasă. Nu cred că roşcatele pot fi frumoase. Tu crezi asta? Dar nici blondele. Tare mi-ar plăcea să fiu brunetă, Susan!

Băuse vin la cină, iar eu băusem bere. S-ar cuveni să adaug că amândouă eram, în felul nostru, cam cherchelite. Mă puse să stau lângă ea la oglinda mare de argint de deasupra căminului şi îmi trase capul spre al ei, ca să ne comparăm culoarea părului.

— Al tău e mai închis la culoare, zise.

Apoi se îndepărtă de cămin, ca s-o îmbrac în cămaşa de noapte.

Până la urmă nu prea aducea cu dezbrăcatul scaunului din bucătăria noastră. Stătea în picioare, tremurând toată şi îndemnându-mă „Iute! Am să îngheţ aici! Vai, Doamne!", căci iatacul ei nu era mai ferit de curent decât restul casei, iar eu aveam degetele reci şi Maud tresărea când o atingeam. După o vreme mi s-au încălzit. Grea treabă să dezbraci o doamnă. Avea un corset lung, cu balene de oţel, şi era îngustă în talie, cum am mai zis, cred – o talie de soiul acela pe care îl dezaprobă medicii, de-aia care le îmbolnăveşte pe fete. Crinolina era din arcuri de oţel fin. Părul lui Maud, prins într-o plasă, era fixat cu vreo juma' de kil de spelci şi cu un pieptene de argint. Jupoanele şi combinezonul erau din bumbac indian. Dar sub toată rufăria asta Maud era delicată şi netedă ca untul. Mie mi s-a părut prea delicată, M-am gândit că se învineţeşte uşor. Era ca un crab fără carapace. Până îi aduceam cămaşa stătea numai în ciorapi, cu braţele ridicate deasupra capului şi cu ochii strâns închişi. M-am întors o clipă şi m-am uitat la ea. Nu se sinchisea de privirea mea. I-am văzut sânii, fesele, părul dintre coapse, iar în afară de smocul ăla cafeniu ca penele de raţă era albă ca statuile cocoţate pe piedestale în parcuri. Era de o albeaţă atât de pală, că părea să strălucească.

Însă era un soi de paloare tulburătoare şi am acoperit-o bucuroasă. I-am aranjat rochia în garderob şi m-am opintit în uşă. A aşteptat în picioare, căscând, ca să o pieptăn.

Avea păr de soi și era foarte lung când îl lăsa liber. I l-am pieptănat și i l-am strâns în mână, întrebându-mă cam cât ar lua pe el dacă și l-ar vinde.

— La ce te gândești? mă întrebă, cu ochii pironiți într-ai mei, în oglindă. La fosta ta stăpână? Avea părul mai frumos ca al meu?

— Avea părul foarte rar, am răspuns.

Însă apoi, părându-mi rău de Lady Alice, am adăugat:

— Dar avea un mers elegant.

— Eu am un mers elegant?

— Da, domnișoară.

Nu mințeam. Avea picioare mici, cu glezne delicate, asemeni taliei. Maud zâmbi. Tot așa cum îmi apropiase capul de al ei mai înainte, acum mi-a zis să-mi pun piciorul lângă al ei, ca să ne măsurăm.

— Al tău e aproape la fel de delicat, zise ea politicoasă.

Se urcă în pat. Spuse că nu-i plăcea să stea pe întuneric. Avea la căpătâi o lampă cu abajur de tinichea, din acelea cum au bătrâneii zgârciți, și mi-a zis să o aprind de la lumânarea mea. Nu m-a lăsat să leg perdelele baldachinului, ci doar să le trag un pic, astfel încât să vadă odaia de după ele.

— Și să nu-ți închizi ușa de tot, bine? mai zise ea. Agnes nu o închidea niciodată. Nu mi-a plăcut s-o am pe Margaret pe scaun, la ușă, înainte să vii. Mi-era teamă că voi visa urât și va trebui s-o chem. Când te atinge, Margaret te pișcă. Tu, Susan, ai mâini la fel de aspre ca ale ei și totuși te miști cu blândețe.

Zicând asta, întinse mâinile și își puse degetele peste ale mele. M-a cam trecut un fior când am simțit atingerea pieii de ied – căci își scosese mănușile de mătase doar ca să le schimbe cu altele albe. Apoi își retrase mâinile și își vârî brațele sub pătură. Am întins și am netezit pătura cât se putea de bine.

— Mai aveți nevoie de mine, domnișoară? am întrebat.

— Nu, Susan, a răspuns ea.

Își mută obrazul pe pernă. Nu-i plăcea să simtă asprimea părului pe gât. O gâdila. Și-l ridicase și îl aranjase pe pernă, iar acum se unduia, pierzându-se în umbră, întins, întunecat și neted ca o frânghie.

Când mi-am ridicat lumânarea, umbra i s-a așternut pe trup ca un val. În odaie se răspândea lumina slabă a lămpii, dar patul ei era cufundat în întuneric. Am închis ușa pe jumătate și am auzit cum își saltă capul de pe pernă.

— Un pic mai mult, îmi strigă blând, așa că am deschis mai tare ușa.

Apoi am rămas o vreme pe loc și mi-am trecut mâinile peste față. Eram la Briar doar de o zi, dar fusese cea mai lungă zi din viața mea. Mă usturau palmele de cât trăsesem de șnururi. Când am închis ochii, am văzut numai copci. Nu mai avea nici un haz să mă dezbrac odată ce o dezbrăcasem pe ea.

Într-un târziu m-am așezat și am suflat în lumânare. Am auzit cum Maud se mișcă. Din casă nu se auzea nici un sunet. Am auzit-o foarte deslușit pe domnișoara cum se saltă de pe pernă și se răsucește în pat. Am auzit cum întinde mâna, scoate cheia, apoi o vâră în încuietoarea cutiei de lemn. Când aceasta scoase un țăcănit, m-am ridicat din pat. „Ehei", mi-am zis, „eu, una, pot să mă mișc pe nesimțite, nu ca tine. Sunt mai sprintenă decât mă socotiți tu și unchiul tău". Mi-am croit drum până la ușa întredeschisă și am privit cu fereală. Se aplecase peste marginea patului, dincolo de perdele, și ținea în mână portretul cucoanei ăleia arătoase – mama ei. Sub ochii mei, ridică portretul la buze, îl sărută și îi vorbi cu glas încet și trist. Apoi îl depărtă oftând. Ținea cheia într-o carte, la capul patului. Nu-mi trecuse prin cap s-o caut acolo. Încuie la loc cutia, o așeză frumos pe masă, o mai atinse o dată și încă o dată, apoi se trase iar după perdea și rămase nemișcată.

Mă simțeam prea sleită ca s-o mai urmăresc atunci. M-am tras și eu înapoi. În odaia mea era o beznă s-o tai cu cuțitul. Am bâjbâit cu mâinile întinse până am găsit pătura și cearșafurile și le-am dat deoparte. M-am strecurat sub ele și m-am lungit, rece ca o broască, în patul meu îngust, de slujnică.

Cât de mult am dormit, n-aș ști să zic. Și nu știam, când m-am trezit, ce sunet cumplit îmi tulburase somnul. Nici n-am știut, vreun minut sau două, dacă aveam ochii deschiși sau închiși, căci bezna era atât de adâncă, încât nu era nici o deosebire. De-abia când mi-am aruncat privirea spre ușa deschisă ce dădea în odaia lui Maud și am zărit lumina plăpândă de acolo mi-am dat seama că sunt trează și nu dorm. Îmi ajunsese la ureche, socoteam eu, vreun trosnet sau bufnet cumplit, apoi, poate, un țipăt. Acum, în clipa când am deschis ochii, se făcuse liniște, dar când mi-am săltat capul, simțindu-mi bătăile inimii, țipătul se auzi din nou. Era Maud, care striga cu un glas ascuțit și înfricoșat. Își striga slujnica dinaintea mea:

— Agnes! Vai! Vai! Agnes!

Nu știam ce-aveam să văd când o să intru la ea. Poate o fereastră spartă și un tâlhar care o înșfăcase de cap și îi tăia părul. Însă fereastra, deși tot zdrăngănea, era neatinsă și nu se

găsea nimeni la ea, dar domnişoara se ghemuise spre deschizătura perdelelor baldachinului, cu păturile îngrămădite toate sub bărbie şi cu părul răvăşit, acoperindu-i jumătate din faţă. Chipu îi era palid şi ciudat. Ochii, pe care i-i ştiam căprui, acum păreau negri. Negri ca ai lui Polly Perkins şi ca sâmburii de pară.

Repetă:

— Agnes!

— Sunt Sue, domnişoară, i-am răspuns eu.

— Agnes, zise ea, ai auzit zgomotul acela? Uşa e închisă?

— Uşa?

Uşa era închisă.

— E cineva acolo?

— Un bărbat? zise ea.

— Un bărbat? Un hoţ? am întrebat eu.

— La uşă? Nu te duce, Agnes! Mi-e teamă c-o să te rănească!

Chiar se temea. Era atât de înspăimântată, că a-nceput să mă bage şi pe mine în sperieţi.

— Nu cred că e nici un bărbat, domnişoară, am spus. O să încerc să aprind o lumânare.

Însă aţi dat vreodată să aprindeţi o lumânare de la o lampă cu abajur de tinichea? Nu izbuteam să ajung la feştilă, iar Maud îi dădea înainte cu suspinele şi cu Agnes, Agnes, până când a ajuns să-mi tremure mâna în aşa hal, că nu mai eram în stare nici să ţin ca lumea lumânarea.

— Trebuie să vă liniştiţi, domnişoară, am zis eu. Nu e nici un bărbat. Şi dac-o fi, o să-l chem pe domnul Way să-l prindă.

Am ridicat lampa.

— Nu lua lumina! ţipă ea pe dată. Te implor!

I-am spus că o iau doar până la uşă, ca să-i arăt că nu e nimeni acolo. În vreme ce Maud suspina, cu mâinile încleştate pe aşternut, am mers cu lampa la uşa ce dădea în salonul ei şi, cu o mişcare încordată şi tremurătoare, am tras de ea.

Odaia de dincolo era cufundată în beznă. Mobilele mari de-acolo, puţine câte erau, stăteau cocârjate asemenea chiupurilor cu hoţi din piesa cu Ali Baba. M-am gândit ce jalnic ar fi fost să fi venit la Briar tocmai din Borough doar ca să-mi facă de petrecanie nişte tâlhari. Şi dacă tâlharul era vreun ins pe care-l cunoşteam – de pildă, unul din nepoţii domnului Ibbs? În viaţă se mai întâmplă şi ciudăţenii din astea.

Aşa că am stat locului, zgâindu-mă prin bezna odăii şi gândind astfel, pregătită să strig – în caz că erau cu adevărat tâlhari pe-acolo – să-şi ţină mâinile acasă, căci eram de-a lor. Însă, de bună seamă, nu era nimeni – doar tăcere ca în biserică. Am

văzut asta şi apoi m-am dus repede la uşa salonului şi m-am uitat pe coridor. Şi aici era tot beznă şi tăcere – se auzeau numai ticăitul unui orologiu undeva departe şi alte ferestre care zdrăngăneau. Însă, la urma urmei, numai plăcut nu era să stai în cămaşă de noapte, cu o lampă în mână, în bezna unui conac amuţit, care, deşi nu adăpostea tâlhari, se prea putea să adăpostească stafii. Am închis iute uşa, am luat-o înapoi spre odaia lui Maud, am închis şi uşa asta, m-am apropiat de marginea patului şi am pus lampa la locul ei. Maud m-a întrebat:

— L-ai văzut? Vai, Agnes, e acolo?

Am dat să răspund, dar m-am oprit. Asta fiindcă aruncasem o privire spre ungherul unde stătea garderobul cel negru şi ceva nu era cum trebuie. Se vedea ceva lung şi alb care scânteia şi se mişca pe lemn... Ei, mi-am spus, nu-i aşa că am o imaginaţie aprinsă? Eram încredinţată că lucrul acela era mama moartă a lui Maud, care se întorsese din mormânt în chip de strigoi ca să mă bântuie. Inima mi s-a smucit pe gâtlej în sus, mai să-i simt gustul pe limbă. Am scos un ţipăt. Maud a scos şi ea un ţipăt, apoi s-a agăţat de mine, bocind şi mai abitir.

— Nu te uita la mine! striga ea.

Apoi:

— Nu mă lăsa! Nu mă lăsa!

Atunci am văzut ce era de fapt lucrul ăla alb şi am ţopăit de pe un picior pe celălalt, gata să pufnesc în râs.

Căci era doar colivia crinolinei, care ieşise de-acolo de unde o înghesuisem eu pe raft, proptind-o cu un pantof. Uşa garderobului se deschisese şi se trântise de perete – ăsta era zgomotul care ne trezise. Crinolina atârna într-un cârlig şi se scutura. Din pricina paşilor mei, arcurile îi săltau.

Am văzut asta şi, cum spuneam, mai că am râs. Însă când m-am uitat iarăşi la Maud, am văzut că ochii îi erau tot aşa de negri şi de înnebuniţi, chipul tot aşa de palid şi se ţinea de mine cu atâta deznădejde, că mi s-a părut o cruzime să mă vadă zâmbind. Mi-am astupat gura cu mâna. Răsuflarea mi se strecura printre degetele tremurătoare, iar dinţii începuseră să-mi clănţăne. Mi-era mai frig ca oricând.

Am zis:

— Nu-i nimica, domnişoară. Până la urmă nu-i nimic. Aţi visat numa', atâta tot.

— Am visat, Agnes?

Îşi lipi capul de pieptul meu, tremurând toată. I-am dat la o parte părul de pe obraz, netezindu-i-l, şi am ţinut-o în braţe până s-a liniştit.

— Gata, am zis. Acuma vă culcați la loc? Stați numai să aranjez pătura cum trebuie. Uite.

Dar când am dat să o întind cu capul pe pernă, s-a agățat și mai tare de mine.

— Nu mă lăsa, Agnes! a zis iarăși.

— Sunt Sue, domnișoară. Agnes a făcut scarlatină și s-a întors la Cork. Vă amintiți? Acuma trebuie să vă întindeți, altfel o să vă îmbolnăviți de la frigul ăsta.

Atunci s-a uitat la mine, iar privirea ei, deși întunecată, a părut ceva mai limpede.

— Nu mă lăsa, Sue! mi-a șoptit. Mi-e teamă de visele mele!

Avea răsuflarea dulce. Brațele și palmele îi erau calde. Chipul îi era neted ca fildeșul sau alabastrul. Peste câteva săptămâni, mi-am zis, dacă planul nostru merge șnur, o să zacă într-un pat, la balamuc. Atunci cine o să mai fie blând cu ea?

Așa că m-am desprins de ea, însă numai pentru câteva clipe, m-am urcat de cealaltă parte a patului și m-am vârât sub pături, lângă ea. Am cuprins-o cu brațul și s-a lipit pe dată de mine. Măcar atât puteam să fac și eu. Am tras-o mai aproape. Era tare subțirică. Nu ca doamna Sucksby. Nici pomeneală. Era mai degrabă ca un prunc. Încă mai tremura un pic, iar când clipea, îi simțeam bătaia genelor pe gât, ca atingerea unei pene. Cu timpul însă tremurul încetă, genele îi fluturară încă o dată, apoi rămaseră nemișcate. Îi simțeam greutatea și căldura.

— Ce fată bună, am zis încet, ca să n-o trezesc.

A doua zi, dimineața, m-am deșteptat cu câteva clipe înaintea ei. Deschise ochii, mă văzu, se tulbură și încercă să o ascundă.

— M-au trezit visele în toiul nopții? întrebă ea, ocolindu-mi privirea. Am spus prostii? Mi s-a zis că spun aiureli în somn, așa cum alte fete sforăie.

Maud se îmbujoră și râse.

— Dar ce drăguță ai fost că ai venit să-mi ții companie!

Nu i-am zis de crinolină. La ora opt s-a dus la unchiul ei, iar la unu m-am dus s-o iau – de astă dată cu băgare de seamă la degetul de pe podea. Apoi ne-am plimbat prin parc până la morminte și la fluviu. A cusut, a picotit și a fost chemată la cină. Eu am stat cu doamna Stiles până la nouă jumate, când s-a făcut vremea să merg iarăși sus și s-o pregătesc de culcare. A fost întocmai ca-n prima zi. Mi-a spus noapte bună și și-a lăsat capul pe pernă. Apoi am stat nemișcată în odaia mea, am auzit cum se deschide cutia și am tras cu ochiul din ușă, ca să o văd cum ia portretul, îl sărută și îl pune la loc.

Și nu-mi stinsesem lumânarea nici de două minute, când i-am auzit glasul strigându-mă încet:

— Sue... !

A zis că nu poate să doarmă. A zis că i-e frig. A zis că vrea să mă aibă aproape, în caz că o să se trezească din nou şi o s-o apuce spaima.

La fel a zis şi în seara următoare, şi în seara care i-a urmat.

— Ai ceva împotrivă?

Mi-a zis că Agnes n-a avut niciodată nimic împotrivă.

— N-ai dormit niciodată cu Lady Alice în Mayfair? m-a întrebat.

Ce era să-i zic? De unde să ştiu eu dacă nu era ceva obişnuit ca doamnele să-şi împartă culcuşul cu slujnicele lor, cum fac îndeobşte fetele?

La început a fost ceva obişnuit ca eu şi Maud să dormim împreună. N-au mai chinuit-o visele. Dormeam ca două surori. Întocmai ca două surori. Întotdeauna mi-am dorit o soră.

Apoi a sosit Domnu.

Capitolul patru

A sosit, socot eu, la vreo două săptămâni după mine. Trecuseră doar două săptămâni, doar că orele se scurgeau aşa de lent la Briar, iar zilele – aidoma cu toatele – se perindau aşa de lin, de potolit şi agale, că s-ar fi putut la fel de bine să fi trecut de două ori pe-atâta.

Oricum, trecuse îndeajuns de multă vreme ca să prind toate obiceiurile casei, îndeajuns ca să mă învăţ cu celelalte slugi, iar ele să se înveţe cu mine. Coboram la bucătărie şi dădeam bineţe oricui era acolo: „Ziua bună, Margaret!" „Toate bune, Charles?" (Charles era rândaşul.) „Cum vă merge, doamnă Cakebread[1]?" (Adică bucătăreasa – chiar aşa o chema, nu era o glumă şi nu râdea nimeni de numele ei.) Charles se uita la mine de parcă îi era prea teamă să deschidă gura, iar doamna Cakebread răspundea pe un ton ţâfnos: „Păi, socot că îmi merge de minune, mulţam".

Îmi închipuiam că îmi purtau pică pentru că le aminteam de toate minunăţiile de la Londra, pe care ei, stând în sălaşul acela

1. *Cakebread* (engl.) – nume format din două cuvinte: *cake* (prăjitură) şi *bread* (pâine).

mut și uitat de Dumnezeu, nu le vor avea în veci în fața ochilor. Apoi doamna Stiles mă luă odată deoparte.

— Sper că n-ai nimic împotrivă, domnișoară Smith, zise ea, dacă schimbăm câteva vorbe. Nu știu cum mergeau lucrurile în casa unde ai slujit ultima dată. (Așa începea ori de câte ori avea ceva să-mi zică.) Nu știu cum se făcea la Londra, însă aici, la Briar, ne place să fim cu mare băgare de seamă la rânduielile casei...

Se pare că doamna Cakebread se socotise jignită că le dădeam bineți servitoarei și rândașului înaintea ei, iar Charles credea că îl iau în râs când mă sinchiseam să-l salut tocmai pe el. Numai aiureli de doi bani, de râsul curcilor – însă pentru ei erau chestii de viață și de moarte. Îmi închipui că și pentru voi ar fi așa dacă în următorii patruzeci de ani de viață nu v-ați aștepta decât să cărați tăvi și să coaceți plăcinte. Oricum, am văzut că nu puteam să mă înțeleg cu ei decât dacă îmi păzeam fiece mișcare. I-am dat lui Charles un pic de ciocolată, pe care o adusesem cu mine din Borough și n-o mâncasem, lui Margaret i-am dat un boț de săpun parfumat, iar doamnei Cakebread i-am dat o pereche de ciorapi din aceia negri, pe care mi-i rostuise Phil peste mână de la depozitul lui tăinuit, la porunca lui Domnu.

Am zis că nădăjduiesc să nu fi necăjit pe nimeni. Dacă mă întâlneam dimineața cu Charles pe scări, mă făceam că nu-l văd. După aceea s-au purtat mai frumos cu mine.

Așa fac slugile. Sluga zice „Totul i se cuvine stăpânului", însă gândește „Totul mi se cuvine mie". Tocmai prefăcătoria asta n-o înghit eu. La Briar toți umblau cumva cu fereală, însă se ocupau cu tot felul de potlogării care l-ar fi rușinat pe orice borfaș cu ceva obraz – să șterpelești, de pildă, grăsimea care îi rămânea domnului Lilly în farfurie ca s-o vinzi pe furiș argatului de la măcelărie, cum făcea doamna Cakebread. Sau să rupi perle de la cămășile lui Maud și să le pui bine, zicând că s-au pierdut, cum facea Margaret. Am mirosit eu repede ce învârteau cu toții numai stând trei zile cu ochii pe ei. Nu degeaba îmi era doamna Sucksby ca o mamă. În ce-l privește pe domnul Way, avea o pată pe o nară. În Borough îi ziceam „muguraș de gin". Și cum vă închipuiți că s-a ales cu ea într-un asemenea loc? El ținea pe un inel cheia de la pivnița domnului Lilly. N-ați mai văzut de când sunteți așa o cheie – lucioasă de-ți lua ochii! Iar când terminam cu masa în cămăruța doamnei Stiles, el încărca tava cu mare dichis – dar eu îl urmărisem, când credea că nu-l vede nimeni, cum deșartă berea rămasă în pahare într-o ditamai cana și cum o dă pe dușcă.

Vedeam – însă, firește, îmi țineam gura. Nu eram acolo ca să-mi dau în petic. Ce-mi păsa mie dacă bea până crapă? Și, oricum, cea mai multă vreme mi-o petreceam cu Maud. M-am învățat și cu ea. Și ea avea mofturile ei, nu-i vorbă, însă nu erau mare lucru și nu muream dacă-i făceam pe plac. Și mă pricepeam la mărunțișuri. Într-un fel, a început să-mi placă să mă îngrijesc de rochiile ei, să-i orânduiesc spelcile, pieptenii și casetele. Mă învățasem eu să îmbrac prunci. M-am învățat să o îmbrac și pe ea.

— Ridicați brațele, domnișoară, ziceam. Ridicați piciorul. Faceți un pas încoace. Acum încolo.

— Mulțumesc, Sue, murmura ea de fiecare dată, iar uneori închidea ochii. Ce bine mă cunoști, zicea. Cred că știi întocmai cum mi se răsucesc toate mădularele.

Cu timpul chiar am ajuns să știu. Știam tot ce-i place și tot ce nu suferă. Știam ce mănâncă și ce lasă pe tavă, iar când bucătăreasa, de pildă, îi tot trimitea ouă, m-am dus să-i zic să trimită mai bine supă.

— Supă limpede, am spus. Cât de limpede puteți. Bine?

S-a strâmbat.

— Doamnei Stiles n-o să-i placă deloc, a zis.

— Doamna Stiles n-are decât să n-o mănânce, i-am întors-o eu. Și nu doamna Stiles e slujnica domnișoarei Maud. Eu sunt.

Așa că a trimis supă. Maud a mâncat-o până la ultimul strop.

— De ce zâmbești? m-a întrebat cu glasul ei neliniștit după ce a terminat.

I-am zis că nu zâmbeam. Lăsă lingura din mână. Apoi se încruntă, ca mai înainte, și își privi mănușile. Se stropiseră.

— E doar apă, am liniștit-o când i-am văzut chipul. Ce rău vă poate face?

Maud își mușcă buza. Stătu câteva clipe cu mâinile în poală, tot mai frământată, privindu-și când și când degetele pe furiș. În cele din urmă zise:

— Cred că apa are un pic de grăsime...

Atunci îmi venea mai ușor să mă duc în odaia ei și să-i aduc o pereche curată de mănuși decât s-o văd cum se agită.

— Lăsați-mă pe mine, i-am zis, descheindu-i nasturele de la încheietură.

Deși la început nu mi-a îngăduit să-i ating mâinile, cu timpul – cum am zis că o să am mare grijă – a început să mă lase. Când îi creșteau unghiile prea tare, i le tăiam cu un foarfece de argint de-al ei, unul în formă de pasăre în zbor. Avea unghii moi și fără pic de murdărie și-i creșteau iute, ca ale copiilor. Când i le

tăiam, tresărea. Pielea mâinilor îi era netedă, însă, ca tot restul, era prea netedă pentru binele ei și de câte ori o vedeam, mă gândeam la câte lucruri – dure și tăioase – ar putea-o cresta ori tăia. Mă bucuram când își punea la loc mănușile. Crâmpeiele de unghii pe care le tăiasem le adunam în poală și le aruncam pe foc. Ea stătea și se uita cum se înnegresc. Așa făcea și când era vorba de firele de păr pe care le scoteam din perii și piepteni. Se încrunta când se răsuceau pe cărbuni, zbătându-se ca niște viermi, iar apoi se aprindeau și se preschimbau în cenușă. Uneori stăteam și mă uitam cu ea.

Căci la Briar nu aveai de unde să vezi lucrurile pe care stăteai să le vezi acasă. În schimb, rămâneai cu ochii pe chestiile de soiul ăsta: cum se înalță fumul, cum trec norii pe cer... Zilnic mergeam la fluviu, ca să vedem cât crescuse sau cât se retrăsese apa.

— Toamna se revarsă și înghite toată papura, spuse Maud. Nu-mi place când se întâmplă așa. Iar în unele nopți dinspre apă se întinde o ceață albă, ce aproape că atinge zidurile casei unchiului...

Se cutremură. Mereu zicea „a unchiului", niciodată „a mea". Pământul era zgrunțuros, iar când începu să se afunde sub cizmele noastre, Maud spuse:

— Cât de sfărâmicioasă e iarba! Cred că fluviul o să înghețe. Cred că a înghețat deja. Vezi cum se luptă? Vrea să curgă, dar frigul îl ține pe loc. Vezi, Sue? Aici, printre trestii...

Se uită lung și se încruntă. Am urmărit cum se schimbă la chip. Și am răspuns – așa cum îi zisesem când cu supa:

— E doar apă, domnișoară.

— Doar apă?

— Apă cafenie.

Maud clipi.

— V-a luat frigul, am spus atunci. Haideți înapoi în casă. Am stat prea mult afară.

Am luat-o de braț. Am făcut-o fără să mă gândesc. Brațul ei a rămas țeapăn. Însă a doua zi – sau poate în ziua de după – îmi luă iar brațul și nu se mai încordă așa de tare, iar de atunci încolo cred că am mers braț la braț în chip firesc... Nu știu. Doar mai târziu mi-am pus întrebări și am încercat să-mi amintesc. Însă pe atunci nu vedeam decât că fusese o vreme când mergeam despărțite, iar apoi o vreme când mergeam laolaltă.

La urma urmei, era doar o fată, chiar dacă i se zicea cucoană. Era doar o fată care nu avusese nicicând parte de vreo distracție. Într-o zi îi făceam curat într-un sertar și am găsit un pachet de

cărți. A zis că s-ar putea să fie al maică-sii. Știa culorile și-atâta tot fantelui îi zicea cavaler! așa că am învățat-o vreo două jocuri simple de la Borough – „patru atuuri" și „truc". La început am jucat pe bețe de chibrituri și dopuri. Apoi am găsit într-un alt sertar o cutie de jetoane mărunte, din sidef, în formă de peștișori, diamante și semiluni. De atunci am jucat cu astea. Sideful era foarte plăcut și rece la atingere. Adică așa mi se părea mie; Maud, firește, purta în continuare mănuși. Iar când așeza o carte pe masă, o punea cu grijă, astfel încât marginile și colțurile să se potrivească întocmai cu ale cărților jucate. După o vreme am început să fac și eu ca ea.

În timp ce jucam, stăteam la taclale. Îi plăcea să mă asculte povestind despre Londra.

— Chiar e atât de mare? întreba. Sunt teatre? Și, cum li se zice, case de modă?

— Și birturi. Și prăvălii de toate soiurile. Și parcuri, domnișoară.

— Parcuri ca al unchiului meu?

— Cam așa ceva, am răspuns. Numai că pline de oameni, firește. Jucați cu atu, domnișoară, sau fără?

— Cu atu.

Puse o carte pe masă.

— Pline bine, zici tu?

— Cartea mea e mai mare. Trei. Trei peștișori pe lângă doi ai domnișoarei.

— Ce bine joci!... Pline de oameni, ziceai?

— De bună seamă. Însă întunecoase. Doriți să tăiați?

— Întunecoase? Ești sigură? Credeam că la Londra e lumină. Așa zice lumea. Că sunt lămpi mari care se aprind... cu gaz, parcă?

— Lămpi mari, ca niște diamante! am zis. În sălile de teatru și spectacole. Puteți să dansați acolo toată noaptea, domnișoară...

— Să dansez, Sue?

— Să dansați, domnișoară.

Se schimbase la față. Am lăsat cărțile.

— Vă place să dansați, așa-i?

— Nu...

Se aprinse la chip și își plecă privirea.

— Nu m-a învățat nimeni. Socoți, zise ea, ridicând ochii spre mine, că aș putea fi doamnă la Londra... adică, adăugă ea repede, dacă ar fi să ajung vreodată acolo... Crezi că aș putea fi o doamnă adevărată chiar dacă nu știu să dansez?

Își trecu mâna peste buze cu un pic de neliniște.

— Se prea poate. Eu aşa aş zice. Totuşi n-aţi vrea să învăţaţi? Aţi putea găsi un profesor de dans.

— Aş putea?

Păru neîncrezătoare o clipă, apoi clătină din cap.

— Nu sunt sigură...

Am ghicit la ce se gândea. Se gândea la Domnu şi la ce-o să zică el, poate, când o să afle că nu ştie să danseze. Se gândea la toate fetele pe care, probabil, le întâlnea el la Londra şi care ştiau să danseze.

Am urmărit-o vreo două minute cum se frământă. Apoi am zis, ridicându-mă:

— Uitaţi-vă la mine. E simplu. Cam aşa.

Şi i-am arătat vreo doi paşi din vreo două dansuri. Apoi am convins-o să se ridice şi să-i încerce cu mine. Stătea în braţele mele ca o scândură şi se uita lung şi cu frică la picioarele ei. Papucii i se poticneau în covorul turcesc. Aşa că am dat covorul deoparte. Atunci a început să se mişte mai cu uşurinţă. I-am arătat o gigă şi dup-aia o polcă.

— Aşa, am zis. Acuma zburăm, aşa-i?

Ea s-a agăţat de rochia mea de am crezut c-o s-o rupă.

— Încoace, am spus. Acuma încoace. Eu sunt domnul, ţineţi minte. Fireşte, o să fie mai bine cu un domn de-adevăratelea...

Atunci se poticni iarăşi şi zburarăm una de lângă alta, prăbuşindu-ne fiecare pe un scaun. Domnişoara îşi duse mâinile la coaste. Răsufla greu. Era mai aprinsă la faţă decât o văzusem vreodată. Obrazul i se umezise. Rochia i se înfoiase ca la fetiţele olandeze din stampe.

Îmi întâlni privirea şi zâmbi, deşi încă părea speriată.

— Voi dansa la Londra, zise ea. Nu-i aşa, Sue?

— Veţi dansa, am încuviinţat.

Şi în clipa aia chiar aşa credeam. Am convins-o să se ridice şi să danseze iarăşi. Abia după aia, când ne-am oprit şi a apucat-o frigul, aşa că s-a dus lângă foc ca să-şi încălzească mâinile, abia atunci mi-am amintit că, de bună seamă, n-avea să danseze niciodată.

Căci, deşi îi cunoşteam soarta – i-o cunoşteam atât de bine, că doar dădeam şi eu o mână de ajutor la înfăptuirea ei! –, poate că o cunoşteam în felul în care cunoşti soarta unui om dintr-o poveste sau o piesă de teatru. Lumea ei era aşa de stranie, aşa de tăcută şi de închisă, încât lumea adevărată – lumea obişnuită, cea a matrapazlâcurilor, în care stătusem să mănânc dintr-un cap de porc şi să beau şodou pe când doamna Sucksby şi John Vroom râdeau, socotind ce-o să fac cu partea mea din averea şterpelită de Domnu –, lumea aceea părea mai aspră ca oricând,

însă acum era atât de depărtată, încât asprimea nu mai însemna nimic. La început îmi ziceam „Când o să vie Domnu, o să fac cutare lucru" sau „Odată ce-o vâră la balamuc, o să fac cutare lucru". Însă îmi ziceam asta și mă uitam la ea, iar ea era atât de simplă și de bună, că gândul îmi pierea și până la urmă mă trezeam că o pieptăn sau îi îndrept funda rochiei. Nu că mi-ar fi părut rău – sau nu cine știe ce, nu pe atunci. Doar că, socot eu, trebuia să stăm împreună atâtea ceasuri la rând și era mai bine să te porți frumos cu ea și să nu te gândești prea mult la ce-o aștepta decât să cugeți la asta și să-ți simți propria cruzime.

De bună seamă, pentru ea era altfel. Ea își pusese nădejdea în viitor. Îi plăcea să vorbească, însă cel mai adesea îi plăcea să tacă și să se gândească. Vedeam atunci cum se schimbă la chip. Seara stăteam lungită lângă ea și simțeam cum își deapănă gândurile, simțeam cum se încălzește pe dinăuntru și cum se îmbujorează, poate, în întuneric. Atunci știam că se gândește la Domnu, socotind cât mai era până la întoarcerea lui și întrebându-se dacă el se gândea la ea. Aș fi putut s-o încredințez că se gândea. Însă nu aducea deloc vorba despre el. Nu i-a spus nici măcar o dată pe nume. Doar a întrebat de vreo două ori de bătrâna mea mătușă, cea despre care zisesem că îi fusese doică, și îmi doream să înceteze, căci atunci când vorbeam de ea, mă gândeam la doamna Sucksby și mă apuca dorul de casă.

Sosi și dimineața când am aflat că se întorcea Domnu. Era o dimineață ca oricare alta, atât că Maud se trezise, își trecuse mâna peste față și se cutremurase. Poate că despre așa ceva se zice că ar fi o premoniție. Dar gândul ăsta nu mi-a trecut prin cap decât mai târziu. În clipa aia am văzut-o frecându-și obrazul și am întrebat-o ce s-a întâmplat. Își mișcă limba.

— Cred că am un dinte cu un colțișor care mă taie.

— Ia să văd, am spus.

Am tras-o la fereastră și ea a stat acolo, cu fața în mâinile mele, lăsându-mă să-i pipăi gingia. Am găsit aproape pe dată dintele cu micul lui tăiș.

— Ehei, e mai ascuțit decât... am început eu.

— Decât un colț de șarpe, Sue? a continuat ea.

— Decât un ac, mă gândeam eu, domnișoară, am răspuns.

M-am dus la cutioara ei cu ațe de cusut și am scos un degetar. Un degetar de argint, care se potrivea cu foarfecele-pasăre.

Maud își pipăia falca.

— Cunoști pe cineva care să fi fost mușcat de un șarpe, Sue? mă întrebă.

Ce puteai să răspunzi la una ca asta? Numai la așa ceva îi umbla mintea. Să fi fost traiul la țară de vină? Am răspuns că nu. Mă privi, apoi deschise din nou gura, iar eu mi-am pus degetarul și am început să pilesc dintele cel tăios până i-am netezit vârful. O văzusem adeseori pe doamna Sucksby făcându-le așa ceva pruncilor ei. Firește, pruncii se cam bâțâie. Maud stătea încremenită, cu buzele rozalii depărtate, cu capul pe spate, cu ochii mai întâi închiși, apoi deschiși, și cu obrazul rumen. Gâtlejul îi sălta și îi cobora când înghițea. Mâna mi s-a umezit de la suflarea ei caldă. Am mai pilit o vreme, după care am pipăit locul cu degetul mare. Maud înghiți din nou. Genele îi fluturară, apoi îmi întâlni privirea.

Și tocmai atunci se auzi un ciocănit la ușă. Am tresărit amândouă. Eu m-am îndepărtat de ea. Era una din cameriste. Purta o scrisoare pe o tavă.

— Pentru domnișoara Maud, zise ea cu o reverență.

M-am uitat la scris și am știut pe dată că era cu siguranță de la Domnu. Mi-a săltat inima-n piept. La fel și lui Maud, socot eu.

— Adu-mi-o, te rog, spuse ea, apoi adăugă: Îmi dai și șalul?

Rumeneala i se scursese de pe chip, cu toate că obrazul îi era încă înroșit acolo unde o ținusem mai apăsat. Când i-am așezat șalul pe umeri, am simțit că tremura.

Am urmărit-o atunci, deși pe ascuns, în vreme ce mă învârteam prin odăi, ridicând perne și cărți, punând la loc degetarul și închizând cutia. Am zărit-o cum întoarce scrisoarea și se chinuie s-o desfacă. Firește, nu putea să rupă hârtia cu mâinile înmănușate. Așa că m-a privit pe furiș, apoi și-a lăsat mâinile în poală și, încă tremurând, însă cu un aer de nepăsare menit a da de înțeles că nu îi pasă nici un pic, deși se vedea limpede cât de tare prețuia scrisoarea, și-a descheiat o mănușă, a rupt pecetea cu degetul, a scos hârtia din plic, a ținut-o în mâna neînmănușată și a citit-o.

După aia a lăsat să-i scape un oftat greu. Am ridicat o pernă și am lovit-o, ca să scot praful din ea.

— Vești bune, domnișoară, nu-i așa? am întrebat – nu de alta, dar așa se cuvenea.

Maud șovăia.

— Foarte bune, a răspuns într-un târziu. Adică... pentru unchiul meu. Îmi scrie domnul Rivers din Londra. Și ce crezi?

Zâmbi.

— Se întoarce mâine la Briar!

Zâmbetul n-a părăsit-o toată ziua. S-a lipit de buzele ei ca vopseaua, iar după-masă, când s-a întors de la unchiul ei, n-a

vrut nici să brodeze, nici să iasă la plimbare, nici măcar să jucăm cărți, ci s-a tot învârtit prin odaie, uneori oprindu-se la oglindă, netezindu-și sprâncenele și ducându-și degetele la buzele pline. Abia ce mi-a zis vreo două vorbe și aproape că nici nu mă mai vedea.

Am scos oricum cărțile și m-am jucat de una singură. M-am gândit la Domnu, cum înșira el damele și popii în bucătăria din Lant Street, zicându-ne ce plan cocea. Apoi m-am gândit la Dainty. Mama ei – care murise înecată – se pricepea să ghicească în cărți. O văzusem făcând așa ceva adeseori.

M-am uitat la Maud, care stătea visătoare la fereastră, și am grăit:

— Ați vrea să vă aflați viitorul, domnișoară? Știați că se poate citi după felul cum cad cărțile?

Cuvintele o făcură să se întoarcă și să-mi privească fața, în loc să și-o cerceteze pe a ei, ca mai înainte. După câteva clipe zise:

— Credeam că doar țigăncile pot să facă așa ceva.

— Ei bine, să nu-i ziceți lui Margaret sau doamnei Stiles, am răspuns, însă, știți, bunica mea a fost o prințesă țigancă.

Și, la urma urmei, mai știi dacă bunică-mea nu fusese într-adevăr o prințesă țigancă? Am strâns iar cărțile în teanc și i le-am întins. Șovăi, apoi veni lângă mine, se așeză răsfirându-și poalele largi și mă întrebă:

— Ce trebuie să fac?

I-am zis că trebuie să stea câteva clipe cu ochii închiși și să se gândească la oamenii cei mai dragi inimii ei, ceea ce și făcu. Apoi am zis că trebuie să ia cărțile și să le țină, apoi să le întindă pe masă pe primele șapte, cu fața în jos – căci îmi aminteam că așa făcea mama lui Dainty. Sau poate că erau nouă cărți. Oricum, Maud a înșirat șapte. Am privit-o în ochi și am zis:

— Acum... chiar vreți să vă cunoașteți viitorul?

— Sue, mă sperii! mi-a zis ea.

— Chiar vreți să-l cunoașteți? am repetat. Ce vă învață cărțile trebuie să faceți întocmai. Poartă ghinion să le ceri cărților să-ți arate o cale și apoi să urmezi o alta. Promiteți că vă legați de viitorul pe care îl veți găsi aici?

— Vreau, a răspuns ea încetișor.

— Bun, am zis. Iată, aceasta e viața dumneavoastră, așternută dinainte-ne. Să vedem prima parte. Aceste cărți vă arată trecutul.

Am întors primele două cărți. Erau dama de cupă urmată de treiarul de pică. Îmi amintesc ce erau pentru că, firește, cât timp

stătuse ea cu ochii închiși, eu potrivisem frumușel cărțile, după cum zic eu că ar fi făcut oricine în locul meu.

Le-am cercetat și am zis:

— Hmm. Triste cărți. Uite, aici avem o doamnă frumoasă și bună la inimă, iar aici o despărțire și începutul vrajbei.

Maud făcu ochii mari, apoi își duse mâna la gât.

— Continuă, zise ea.

Pălise la față.

— Să vedem acum următoarele trei cărți, am spus. Astea vă arată prezentul.

Le-am întors cu o mișcare de efect, din încheietură.

— Riga de caro, am urmat. Un domn sever și în vârstă. Cinci de treflă. O gură uscată. Cavalerul de pică...

Aici am zăbovit un pic. Maud se aplecă spre mine.

— Cine e? întrebă. Cavalerul?

Am zis că e un tânăr călăreț, cu bunătate în inimă. M-a privit cu un chip atât de uimit și de încrezător, că era să-mi pară rău. A zis apoi cu glas scăzut:

— Acum chiar că mi-e teamă! Nu întoarce cărțile următoare.

— Nu am încotro, domnișoară, am zis. Altfel vă va lăsa tot norocul. Priviți! Acestea două vă arată viitorul.

Am întors-o pe prima. Șase de pică.

— Un drum! am exclamat. Poate o călătorie cu domnul Lilly? Sau, poate, vă dă ghes inima la drum...

Nu îmi răspunse. Șezu doar cu ochii pironiți pe cărțile întoarse. Apoi zise în șoaptă:

— Arat-o pe ultima.

I-am arătat-o. Ea a văzut-o prima.

— Dama de caro, a zis, încruntându-se dintr-odată. Cine-i?

Habar n-aveam. Eu voisem să întorc doiarul de cupă, care însemna amanții. Pesemne că până la urmă încurcasem cărțile.

— Dama de caro, am zis într-un sfârșit. Avere, socot eu.

— Avere?

Își îndepărtă chipul și se uită în jur, la covorul decolorat și la lambriurile negre de stejar. Am luat cărțile și le-am amestecat. Maud își netezi poalele și se ridică.

— Nu cred că bunica ta a fost cu adevărat țigancă, a zis ea. Ești prea albă la față. Nu mă încred în așa ceva. Și nu-mi place ghicitul tău în cărți. E joc de slugi.

Se depărtă de mine, ducându-se iarăși la geam, și, cu toate că mă așteptam să se întoarcă și să zică ceva mai binevoitor, n-a făcut așa. Însă când a plecat, a mișcat un scaun și am văzut doiul de cupă. Căzuse pe podea. Maud își ținuse papucul pe el, iar tocul îi boțise colțul.

Era o încreţitură adâncă. După ea am recunoscut cartea aia în săptămânile următoare de fiecare dată când am jucat.

În după-amiaza aceea mi-a spus totuşi să pun cărţile deoparte, zicând că o apuca ameţeala când le vedea, iar seara s-a tot frământat. S-a urcat în pat, însă m-a pus să torn apă într-o ceaşcă şi, pe când mă dezbrăcam, am văzut cum ia o sticluţă şi picură trei stropi din ea în ceaşcă. Era o doctorie pentru somn. Era prima dată când o vedeam luând aşa ceva. A apucat-o şi iascatul din pricina ei. Însă a doua zi, când m-am deşteptat, ea era deja trează, cu o şuviţă între buze şi cu ochii la desenele de pe perdelele patului.

— Piaptănă-mi zdravăn părul! îmi zise când stătea să o îmbrac. Piaptănă-l zdravăn şi fă-l să strălucească. Vai, ce obraz oribil şi alb am! Ciupeşte-l, Sue.

Îmi duse degetele la faţa ei şi mi le apăsă pe ea.

— Ciupeşte-mi obrajii! Nu lua seama dacă-i învineţeşti. Mai bine vânătăi decât albeaţa asta oribilă!

Ochii îi erau întunecaţi, poate de la picăturile de dormit. Fruntea îi era încreţită. Mă tulbura s-o aud vorbind de vânătăi.

— Nu vă mai mişcaţi, am spus, altfel n-o să fiu în stare să vă îmbrac... Aşa mai merge. Acuma, ce rochie o să purtaţi?

— Pe cea gri... ?

— Griul e prea deschis. Mai bine rochia albastră...

Albastrul făcea să i se vadă mai bine părul bălai. Maud stătu la oglindă şi se privi în vreme ce eu îi încheiam strâns rochia. Chipul i se îndulcea pe măsură ce înaintam cu nasturii. Apoi mă privi. Îmi privi rochia cafenie de slujnică. Zise:

— Porţi o rochie destul de anostă, Sue, nu-i aşa? Cred că ar trebui să te schimbi.

— Să mă schimb? am răspuns eu. Alta n-am.

— Alta n-ai? Doamne sfinte! Deja m-am săturat s-o văd. Ce purtai la Lady Alice cea drăguţă? Nu îţi dădea niciodată vreo rochie de-a ei?

Simţeam – şi pe bună dreptate, socot – că Domnu mă cam lăsase de izbeliţe trimiţându-mă la Briar doar cu o rochie bună în cufăr.

— Păi, am început, adevărul e, domnişoară, că Lady Alice era bună ca un înger. Însă era şi un picuţ zgârcită. Mi-a oprit toate rochiile ca să le ia în India, pentru slujnica ei de acolo.

Maud clipi din ochii ei întunecaţi şi păru înmuiată.

— Aşa se poartă doamnele de la Londra cu slujnicele lor? întrebă ea.

— Numai doamnele mai zgârcite, domnişoară, i-am răspuns.

— Ei bine, zise Maud, aici n-am de ce să mă zgârcesc. Trebuie să ai încă o rochie ca s-o porţi dimineaţa şi o vei avea. Şi, poate, încă una, ca să te schimbi când... Bunăoară, cum ar fi să vină cineva pe la noi?

Îşi ascunse chipul după uşa garderobului şi continuă:

— Bun. Eu zic că avem cam aceeaşi mărime. Uite două-trei rochii pe care nu le port niciodată şi n-o să le duc dorul. Îţi plac rochiile lungi, din câte văd. Unchiului nu îi place să mă vadă în rochii lungi. Crede că nu fac bine la sănătate. Însă, desigur, n-o să zică nimic dacă le vede pe tine. Nu trebuie decât să dai un pic drumul la tiv aici. Poţi face asta, de bună seamă?

Apoi sigur că mă pricepeam la descusut. Şi ştiam şi să trag o cusătură dreaptă dacă era nevoie.

— Mulţumesc, domnişoară, am zis.

Îmi arătă o rochie. Era un soi curios, din catifea portocalie, cu volănaşe şi poale largi. Parcă bătuse vântul la croitorească-n atelier şi lipise la nimereală părţile croite una de alta. Maud mă cercetă şi zise:

— Hai, încearc-o, Susan! Haide! Uite, te ajut.

Veni lângă mine şi se apucă să mă dezbrace.

— Vezi, mă pricep şi eu la fel de bine ca tine. Acum eu sunt slujnica şi tu eşti stăpâna!

Râse un pic nervoasă cât timp mă dezbrăcă.

— Vai, uită-te numai în oglindă! zise ea. Am putea foarte bine să fim surori!

Îmi scosese rochia cafenie şi-mi trăsese peste cap ciudăţenia aceea portocalie. Apoi mă puse să stau la oglindă cât timp se îngrijea ea de copci.

— Trage aer în piept, îmi zise. Trage mai adânc! Rochia se strânge zdravăn, însă îţi va da o siluetă de doamnă.

Desigur, ea era mai îngustă în talie şi era şi mai înaltă cu vreun ţol. Eu aveam părul mai închis la culoare. Nu păream surori, ci arătam ca două paţachine. Rochia îmi lăsa la vedere gleznele. De m-ar fi văzut vreun băiat din Borough, aş fi murit pe loc de ruşine.

Însă nu erau băieţi din Borough care să mă vadă – şi nici fetişcane din Borough. Iar catifeaua era marfă a-ntâia. Am stat la oglindă, trăgând de volanele de la poale, în vreme ce Maud dădu fuga la caseta cu bijuterii ca să ia o broşă, pe care mi-o prinse la piept, înclinând capul, ca să vadă cum îmi stă. Atunci se auzi un ciocănit la uşa salonului.

— A venit Margaret, zise Maud, rozalie la faţă.

Apoi strigă:

— Vino la garderob, Margaret!

Margaret intră și făcu o reverență, cu ochii pironiți la mine. Zise:

— Am venit să iau tava, domni... Vai! Domnișoară Smith! Dumneata ești, nu? În veci nu te-aș fi deosebit de stăpâna dumitale, bag mâna-n foc pentru asta!

Apoi roși toată, iar Maud – care stătea în umbra baldachinului – îmi aruncă o privire de fetișcană, ducându-și mâna la gură. Se cutremură de râs și ochii ei întunecați luciră.

— Ce-ar fi, zise ea după ce plecă Margaret, ce-ar fi să pățească și domnul Rivers ca Margaret și să te confunde cu mine? Ce ne-am face atunci?

Râse iarăși cu tot trupul. Am privit lung în oglindă și am zâmbit.

Căci era ceva să treci drept cucoană, nu-i așa?

Asta și-ar fi dorit mama.

Și, oricum, până la urmă aveam să aleg după pofta inimii dintre toate rochiile și podoabele ei. Începusem treaba ceva mai devreme, atâta tot. Am păstrat rochia portocalie și, cât timp Maud a stat cu unchiul ei, am dat drumul la tiv și am lărgit corsajul. Doar n-aveam de gând să-mi isc vreun beteșug doar ca să am o talie de șaișpe țoli.

— Ei, ce bine arătăm! zise Maud când m-am dus s-o iau.

Mă măsură din cap până-n picioare, apoi își scutură rochia.

— Dar, uite, praf! țipă ea. Praf de la rafturile unchiului! Of! Cărțile, cărțile alea îngrozitoare!

Mai s-o podidească lacrimile. Stătea așa și-și frângea mâinile.

Am curățat praful și mi-am dorit să-i pot spune că se frământa pentru o nimica toată. Putea la fel de bine să tragă un sac pe ea. Putea să aibă o față de mangalagioaică. Atâta vreme cât la bancă așteptau cinșpe miare pe numele ei, Domnu avea s-o dorească necurmat.

Era aproape îngrozitor să o văd așa când știam ce știam și mă prefăceam că nu știu nimica. Iar dacă ar fi fost alt soi de fată la mijloc, poate ar fi fost comic. Aș fi zis: „Nu vă prieește ceva, domnișoară? Să vă aduc ceva? Să vă aduc oglinjoara ca să vă priviți în ea?“, iar ea mi-ar fi răspuns „Cum să nu-mi priască? Numai că mi-e cam frig și mă plimb ca să-mi încălzesc sângele“. Și „Oglinjoara, Sue? La ce să-mi trebuiască oglinjoara?“. „Mi s-a părut că vă priviți chipul mai mult decât de obicei, domnișoară.“ „Chipul! De ce m-ar preocupa acum așa ceva?“ „N-aș putea spune, domnișoară, zău așa.“

Ştiam că trenul lui ajunge la Marlow la ora patru, iar William Inker fusese trimis să-l aducă, aşa cum se făcuse şi cu mine. La ora trei Maud a zis că o să stea la fereastră şi o să brodeze acolo, unde era lumina mai bună. Sigur că la ora aia începuse să se lase întunericul, însă eu n-am spus o vorbă. Lângă ochiurile de geam zornăitoare şi săculeţii mucezi cu nisip se afla un scăunel căptuşit. Acolo era cel mai frig din toată odaia, însă Maud a rezistat un ceas şi jumătate cu un şal pe umeri, tremurând, zgâindu-se la broderie şi aruncând priviri furişe la drumul ce ducea spre conac.

Dacă ăsta nu e amor, mi-am zis în sinea mea, atunci io-s popă! Iar dacă era amor, atunci amorezii sunt proşti ca nişte gâşte. Slavă Domnului că nu sunt şi eu aşa!

Într-un sfârşit Maud îşi duse degetele la inimă şi gemu cumva înăbuşit. Văzuse apropiindu-se lumina felinarului de la brişca lui William Inker. Asta a facut-o să se ridice, să plece de la fereastră şi să se aşeze lângă cămin, cu mâinile strâns împreunate. Atunci se auzi până la noi zgomotul copitelor pe pietriş.

— Să fie domnul Rivers, domnişoară? am întrebat.

— Domnul Rivers? mi-a răspuns. Aşa de târziu s-a făcut? Ei bine, cred că el e. Ce-o să se mai bucure unchiul!

Unchiul l-a primit.

— Poate va trimite să mă cheme, ca să-i urez bun sosit domnului Rivers, spuse Maud. Cum îmi stă rochia acum? N-ar fi mai bine să o port pe cea gri?

Însă domnul Lilly n-a trimis să o cheme. Am auzit glasuri şi uşi care se închideau în odăile de jos, dar a mai trecut un ceas până să vină o cameristă să anunţe că sosise domnul Rivers.

— Domnul Rivers a fost găzduit în vechea lui odaie? întrebă Maud.

— Da, domnişoară.

— Şi bănuiesc că domnul Rivers se simte obosit după drum?

Domnul Rivers îi dădea de ştire că era suportabil de obosit şi de-abia aştepta să o vadă pe domnişoara Lilly la cină, împreună cu unchiul ei. Nici nu se gândea să o deranjeze pe domnişoara Lilly mai înainte.

— Înţeleg, spuse ea când auzi răspunsul şi îşi muşcă buza. Te rog, dă-i de ştire domnului Rivers că domnişoarei Lilly nu i s-ar părea câtuşi de puţin un deranj să-l primească în salonul ei înainte de vremea cinei...

O ţinu tot aşa vreun minut jumate, încurcându-se în cuvinte şi roşind. Până la urmă camerista pricepu ce-avea de spus şi plecă. Lipsi un sfert de ceas. Când se întoarse, era însoţită de Domnu.

Domnu intră în odaie și întâi și-ntâi nici nu se uită la mine. Nu avea ochi decât pentru Maud.

— Domnișoară Lilly, zise el, ce drăguț din partea dumitale să mă primești aici plin de tină și terfelit de la atâta drum! Așa-i firea dumitale...

Vorbea cu un glas blând. Cât despre tină... aiurea, n-avea fir de praf pe el. Îmi închipui că se dusese iute în odaia lui și își schimbase vestonul. Avea părul neted și favoriții dichisiți. Purta un ineluș modest la degetul mic, însă în rest nu mai avea nimic pe mâinile sale foarte curate.

Arăta așa cum se și cuvenea – ca un domn chipeș și bine-crescut. Când se întoarse în sfârșit spre mine, m-am pomenit că-i fac o reverență, aproape încercată de un sentiment de timiditate.

— Și iat-o pe Susan Smith! exclamă el cercetându-mă din cap până-n picioare cum stăteam înțolită în catifea, iar buza de sus îi zvâcni a zâmbet. Aș fi fost încredințat că e o doamnă! Pe cinstea mea!

Veni spre mine și îmi luă mâna, iar Maud se apropie și ea.

— Sper că te simți bine la Briar, Sue, zise el. Sper că te vădești a-i fi o slujnică bună noii tale stăpâne.

— Și eu sper, domnule, am răspuns.

— E o fată tare bună, zise Maud. Tare bună, nici nu încape vorbă.

O spuse cumva pe un ton încordat și recunoscător – cum ai vorbi cu un străin cu care te vezi silit să te întreții despre câinele tău.

Domnu îmi strânse mâna o dată, apoi mi-o lăsă. Zise:

— Firește, nici nu poate fi altfel decât bună, ba aș spune că nici o fată nu poate fi altfel decât bună, domnișoară Lilly, dacă te are pe dumneata ca exemplu.

Lui Maud îi mai pierise rumeneala din obraji. Acum i se aprinse din nou.

— Ești prea amabil, spuse ea.

Domnu clătină din cap și își mușcă buza.

— Nici un domn nu poate fi altminteri dacă dumneata îi îngădui să fie astfel, murmură el.

Acum și obrajii lui erau la fel de rozalii ca ai ei. Pun rămășag că știa el să-și țină cumva respirația astfel încât să i se urce sângele la cap. Nu o slăbea din priviri și în cele din urmă ea se uită țintă la el și zâmbi. Apoi râse.

Și atunci mi-am zis prima oară că Domnu avusese dreptate. Maud era frumoasă, era foarte atrăgătoare și delicată. Am știut asta când am văzut-o stând lângă el, cu ochii ațintiți într-ai lui.

Proşti ca nişte gâşte. Marele orologiu bătu, iar cei doi tresăriră şi îşi feriră privirile. Domnu spuse că o reţinuse prea mult.

— Ne vedem la cină, sper, împreună cu unchiul dumitale?

— Cu unchiul meu, da, răspunse ea încet.

Domnu îi făcu o plecăciune şi se îndreptă spre uşă. Apoi, când dădea să iasă, păru să-şi amintească de mine şi se avântă într-un soi de pantomimă, pipăindu-şi buzunarele în căutarea unei monede. Găsi un şiling şi îmi făcu semn să mă apropii de el şi să-l iau.

— Poftim, Sue, zise.

Îmi ridică mâna şi îmi îndesă şilingul în palmă. Era calp.

— Toate bune? adăugă el încet, ca să nu ajungă la urechea lui Maud.

— Vai, mulţumesc, domnule! am spus.

I-am turnat încă o reverenţă, făcându-i totodată cu ochiul. E ciudat să le faci pe amândouă în acelaşi timp, cum mi s-a întâmplat mie, şi nu v-aş sfătui să încercaţi aşa ceva. Tare mă tem că clipitul din ochi mi-a dezechilibrat reverenţa – şi fără îndoială că reverenţa mi-a tulburat clipitul.

Oricum, nu cred că Domnu a băgat de seamă. Zâmbi numai mulţumit, mai făcu o plecăciune şi ieşi. Maud mă privi o dată, apoi se duse tăcută în odaia ei şi închise uşa. Nu ştiu ce a făcut acolo. Am aşteptat până m-a chemat, o jumătate de ceas mai târziu, ca s-o ajut să se îmbrace în rochia pentru cină.

Am stat şi mi-am făcut de lucru cu şilingul, aruncându-l în sus şi prinzându-l. „Ehei", mi-am spus, „banii calpi lucesc întocmai ca aceia adevăraţi!".

Însă am gândit-o cu un dram de nemulţumire, fără să pricep de ce.

În seara aceea Maud a rămas un ceas sau două după cină şi le-a citit unchiului şi lui Domnu în salon. Pe atunci nu văzusem cum arată salonul. Ştiam ce făcea domnişoara când nu era cu mine doar din vreo vorbă aruncată la masă de domnul Way sau de doamna Stiles. Îmi petreceam în continuare serile la bucătărie şi în cămăruţa doamnei Stiles – şi tare plicticease mai erau de obicei! Totuşi seara asta a fost altfel. Când am coborât, am găsit-o pe Margaret înfigând două furculiţe într-o halcă mare de şuncă la cuptor şi pe doamna Cakebread întinzând miere deasupra. Şunca unsă cu miere, zise Margaret, ţuguindu-şi buzişoarele, este felul preferat al domnului Rivers. Era o adevărată plăcere, adăugă doamna Cakebread, să găteşti pentru domnul Rivers.

În locul ciorapilor vechi de lână îşi pusese ciorapii negri de mătase de la mine. Cameristele purtau scufii cu mai multe

volănașe în locul celor obișnuite. Charles, rândașul, își piep-tănase părul lins, cu o cărare dreaptă ca lama. Acum stătea pe un taburet de lângă foc și fluiera, lustruind una din cizmele lui Domnu.

Era de-o vârstă cu John Vroom, doar că era blonziu, pe când John era oacheș.

— Ce ziceți de una ca asta, doamnă Stiles? întrebă el. Domnul Rivers spune că la Londra poți să vezi elefanți. Spune că țin elefanții în țarcuri, prin parcurile Londrei, cum ținem noi oile. Iar băieții pot să-i dea paznicului șase penny ca să călărească pe spinarea unui elefant.

— Mare minunăție! făcu doamna Stiles.

Își prinsese o broșă la gulerul rochiei. Era o broșă de doliu, împănată cu fire de păr negru.

„Elefanți!" mi-am zis. Vedeam prea bine că Domnu se înfipsese în rândurile lor ca un cocoș într-un coteț de găini gata de scărmănat și toată lumea își înfoia de zor penele de atâta încântare. Spuneau că e chipeș. Spuneau că e mai manierat decât mulți duci și știa cum se cuvine să te porți cu servitorii. Spuneau ce noroc picase pe domnișoara Maud că are iarăși un tânăr iscusit cu el în casă. De m-aș fi ridicat și le-aș fi zis adevărul – că erau o turmă de tolomaci, că domnul Rivers era necuratul cu chip de om și că avea de gând s-o ia pe Maud de nevastă și să pună laba pe bănetul ei, ca apoi să o vâre sub lacăt, cu speranța că își va da duhul – de m-aș fi ridicat și le-aș fi zis una ca asta, n-ar fi crezut-o în ruptul capului. M-ar fi făcut nebună.

Întotdeauna cuvântul unui domn va atârna mai greu decât al cuiva de teapa mea.

Și, de bună seamă, nici prin gând nu-mi trecea să le zic așa ceva. Mi-am spus toate astea doar în sinea mea și mi-am ținut gura, iar mai târziu, când ne mâncam budinca în cămăruța doamnei Stiles, ea ședea mai mult tăcută și își pipăia broșa. Domnul Way și-a luat ziarul cu el la privată. Fusese silit să servească două vinuri alese la masa domnului Lilly și, dintre noi toți, el era singurul care nu se bucura de sosirea lui Domnu.

Eu, cel puțin, îmi închipuiam că mă bucur. „Te bucuri", mi-am zis, „numai că încă n-o știi. O să simți asta când o să-l vezi între patru ochi". Socoteam că vom găsi noi o cale să ne întâlnim într-o zi, două. Totuși au trecut aproape două săptămâni până am reușit. Căci eu, una, firește că nu aveam de ce să bântui fără Maud prin părțile mai de soi ale conacului. N-am văzut niciodată odaia în care dormea, iar el nu a venit niciodată într-a mea. Nu

mai spun că la Briar zilele curgeau una după alta, neschimbate, de parcă eram într-o mare maşinărie, al cărei mers nu îl puteai strica. Orologiul ne trezea în fiecare dimineaţă, după care ne puneam cu toţii în mişcare, fiecare cu treaba lui, dintr-o odaie în alta, pe făgaşele noastre dinainte hotărâte, până după lăsarea serii, când orologiul ne chema înapoi în paturi. La fel de bine puteau să ne sape şănţuleţe în pardoseală şi să lunecăm prin ele pe nişte roţi. Sau ar fi putut exista un mâner mare într-o latură a casei şi o mână uriaşă care să tragă de el. Uneori, când priveliştea de dincolo de ferestre se pierdea în întuneric sau în ceaţa cenuşie, îmi închipuiam mânerul acela şi mi se năzărea că aproape îl aud cum se roteşte. Mi s-a făcut tot mai teamă de ce putea să se întâmple dac-ar fi să se oprească.

Uite ce face din om traiul la ţară!

Când a venit Domnu, maşinăria s-a zdruncinat niţel. S-a auzit cum scrâşnesc pârghiile, oamenii au trepidat o clipă pe rotiţele lor, s-au mai săpat vreo două caneluri – apoi totul a luat-o iarăşi din loc la fel de lin ca mai înainte, doar că scenele îşi schimbaseră ordinea. Maud nu se mai ducea acum la unchiul ei, ca să-i citească în vreme ce el îşi făcea însemnări. Rămânea în odăile sale. Stăteam cu ea şi brodam, jucam cărţi, mergeam la fluviu sau la boscheţii de tisă şi la morminte.

Cât despre Domnu, el se trezea la şapte şi îşi lua micul dejun în pat. Îl servea Charles. La ora opt începea să lucreze la stampele domnului Lilly. Domnul Lilly îi dădea ordine. Era la fel de înnebunit după stampele lui ca şi după cărţi şi aranjase pentru Domnu o cămăruţă de lucru mai întunecată şi mai înghesuită chiar decât biblioteca lui. Îmi închipui că erau stampe vechi şi de preţ. Nu le-am văzut niciodată. Nu le-a văzut nimeni. Domnul Lilly şi Domnu ţineau cheile la ei şi încuiau uşa cămăruţei fie că plecau, fie că erau înăuntru.

Lucrau până la ora unu, după care luau masa. Eu şi Maud o luam separat. Mâncam în tăcere. Uneori ea nici nu se atingea de mâncare, ci doar şedea şi aştepta. Apoi, la două fără un sfert, îşi lua cele trebuitoare pentru pictat – creioane şi vopseluri, coli de hârtie, cartoane şi un triunghi din lemn – şi le pregătea cu mare grijă, într-o ordine ce era mereu aceeaşi. Nu mă lăsa s-o ajut. Dacă pica o pensulă şi o prindeam, lua totul de la capăt – hârtiile, creioanele, vopselurile, triunghiul – şi le orânduia din nou.

M-am învăţat să nu ating nimic. Doar să privesc. Apoi ascultam amândouă cum bate orologiul ceasurile două. Iar după un minut venea Domnu, ca să-i predea lecţia pe ziua aceea.

La început au rămas în salon. Domnu a pus pe o masă un măr, o pară și o carafă și a rămas în picioare, încuviințând din cap, în timp ce Maud încerca să le picteze pe o bucată de carton. Se pricepea să mânuiască penelul la fel de bine cum ar fi mânuit o cazma, însă Domnu ridica în lumină petele de vopsea pe care le făcea Maud, înclina capul sau închidea pe jumătate un ochi și grăia:

— Declar, domnișoară Lilly, că ești pe cale să îți dezvolți o tehnică proprie.

Sau:

— Ce progrese față de schițele de luna trecută!

— Chiar crezi asta, domnule Rivers? răspundea ea, îmbujorată toată. Para nu e cumva cam lunguiață? Oare n-ar trebui să mai exersez perspectiva?

— Perspectiva este, poate, un picuț defectuoasă, răspundea el. Însă ai un dar, domnișoară Maud, care depășește tehnica în sine. Ai ochi pentru esență. Mai că mi se face teamă să stau înainte-ți! Mi-e teamă de ce-ar putea dezvălui ochiul dumitale întors către mine.

Asemenea lucruri spunea Domnu, la început cu un glas hotărât, apoi blând, după care întretăiat și șovăitor, iar ea arăta de parcă ar fi fost de ceară și se apropiase prea tare de foc. Se apuca să picteze iarăși poama. De astă dată para ieșea ca o banană. După aceea Domnu spunea că lumina era prea slabă sau că penelul nu era bun.

— De-aș putea să te duc la Londra, domnișoară Lilly, să-mi vezi atelierul!

Acesta era traiul pe care îl închipuise ca să-i prostească – un trai de artist într-o casă din Chelsea. Zicea că are o mulțime de prieteni artiști, care mai de care mai fascinant.

— Sunt și doamne artiste printre prietenii dumitale? întrebă Maud.

— De bună seamă, răspunse el. Căci eu socot...

Clătină din cap.

— Mă rog, părerile mele sunt neconvenționale și nu prea le convin unora. Uite, aici încearcă o tușă un pic mai fermă.

Se duse la ea și-și puse mâna peste a ei. Maud își întoarse fața spre a lui și zise:

— N-ai putea să-mi spui ce crezi cu adevărat? Poți vorbi pe șleau. Doar nu sunt copil, domnule Rivers!

— Nu ești, răspunse Domnu încet, privind-o țintă în ochi, apoi tresări. La urma urmei, continuă el, am o părere destul de moderată. În ce privește... sexul dumitale și problemele legate

de creaţie. Există un anumit lucru, domnişoară Lilly, pe care sexul dumitale se cuvine să-l aibă.

— Ce anume, domnule Rivers? întrebă Maud, înghiţind cu noduri.

— Ei bine, libertatea de care se bucură al meu, îi răspunse el pe un ton blând.

Maud rămase nemişcată, apoi se cutremură. Scaunul îi scârţâi, iar zgomotul păru să o sperie. Îşi retrase mâna. Ridică ochii spre oglindă, îmi întâlni privirea, pironită asupra ei, şi se îmbujoră. Apoi îşi înălţă şi Domnu ochii şi o urmări, iar asta o făcu să se împurpureze şi să-şi plece capul. Domnu îşi mută privirea de la ea la mine şi de la mine la ea. Îşi duse mâinile la favoriţi şi îi mângâie.

După aceea Maud îşi lipi penelul de foaia cu fructul şi scoase un „Vai!" ascuţit. Vopseaua se scurgea ca o lacrimă. Domnu îi spuse că nu are de ce să se necăjească, fiindcă o muncise destul. Se duse la masă, luă para şi îi şterse roşeaţa. Maud ţinea un briceag în cutia cu pensule şi creioane. Domnu îl scoase şi tăie cu el para în trei bucăţi umede. Îi întinse una ei, una o ţinu pentru sine şi pe ultima o scutură de zeamă şi mi-o aduse mie.

— Aproape coaptă poama, aş zice eu, îmi spuse, făcându-mi cu ochiul.

Duse la gură bucata de pară şi o mâncă din două îmbucături viguroase. În barbă îi rămaseră picuri de zeamă tulbure. Se linse grijuliu pe degete şi eu am făcut la fel, Maud îşi lăsă şi ea mănuşile să se păteze măcar odată-n viaţă, îşi duse poama la buze şi ronţăi din ea, întunecată la chip.

Ne era gândul la taine. Taine adevărate şi josnice. Taine fără şir. Când încerc acum să socotesc cine ce ştia şi cine nu ştia nimic, cine ştia totul şi cine era prefăcutul prefăcuţilor, mă văd silită să mă opresc şi să mă las păgubaşă, căci mi se învârte căpăţâna.

Într-un sfârşit Domnu îi propuse lui Maud să picteze după natură. Am ghicit pe dată ce însemna asta. Însemna că putea hălădui cu ea în parc, prin toate ungherele umbrite şi singuratice, şi totul cu titlu de instrucţie. Cred că şi ea a ghicit.

— Ce zici, va ploua astăzi? întrebă cu un dram de îngrijorare, cu chipul la fereastră şi ochii la nori.

Era sfârşitul lui februarie şi frigul nu trecuse încă. Însă, după cum toţi ai casei se mai învioraseră niţel când văzuseră că domnul Rivers se întorsese la ei, aşa şi vremea părea acum să se înveselească şi să se îmblânzească. Vântul îşi slăbi din tărie

și geamurile încetară să se zgâlțâie. Văzduhul luă o culoare perlată în locul cenușiului obișnuit. Pajiștile se făcură verzi ca niște mese de biliard.

Dimineața, pe vremea când mă plimbam numai eu cu Maud, pășeam laolaltă. Acum, de bună seamă, ea pășea alături de Domnu. El îi oferea brațul și, după ce se prefăcea o vreme că șovăie, Maud îl accepta. Cred că i-l ținea cu mai multă ușurință acum, că se învățase să-l țină pe-al meu. Totuși mergea destul de țeapănă, însă el găsea oricum tot felul de șiretlicuri ca să o tragă mai aproape. Își înclina capul până și-l apropia de al ei. Se prefăcea că îi scutură gulerul de praf. La început între ei era un spațiu liber, însă, încet-încet, spațiul se închidea și până la urmă mâneca lui se freca de a ei, poalele rochiei lui Maud se umflau, fluturând pe lângă pantalonii lui, și cam atâta. Nu-mi scăpa nimic, căci pășeam în spatele lor. Duceam săculețul cu vopseluri și pensule, triunghiul de lemn și un taburet. Uneori se îndepărtau de mine, părând că mă dăduseră uitării. Apoi Maud își amintea, se întorcea și spunea:

— Ești o fată de nădejde, Sue! Ai ceva împotrivă dacă ne mai plimbăm un pic? Domnul Rivers propune să mai mergem un sfert de milă și gata.

Domnul Rivers făcea de fiecare dată propunerea asta. O ținea tot într-o plimbare agale prin parc, zicând că nu face altceva decât să caute scene vrednice de penelul ei, când de fapt o trăgea aproape și îi vorbea șoptit. Iar eu trebuia să mă țin după ei cu tot calabalâcul.

Firește, tocmai mulțumită mie li se îngăduia lor să se plimbe așa. Eu trebuia să fiu cu ochii pe ei și să văd dacă Domnu se poartă cuviincios.

Nu-l scăpam din ochi. Și nici pe ea. Uneori ea îi privea chipul, dar cel mai adesea se uita în pământ și, când și când, la vreo floare, frunză sau pasăre în zbor care-i atrăgea privirea. Iar când ea făcea asta, el se răsucea ușor, îmi surprindea privirea și îmi zâmbea ca un împieliţat. Însă când ea își întorcea ochii spre el, Domnu își ștersese deja zâmbetul de pe chip.

Dacă îl vedeai atunci, puteai să juri că o iubește.

Dacă o vedeai, puteai să juri că și ea îl iubește.

Dar vedeai și că ea se teme tocmai de propria ei inimă palpitândă. El nu putea să-ntindă prea tare coarda. Nu o atingea niciodată decât pentru a-i îngădui să se sprijine de brațul lui și pentru a-i conduce mâna când picta. Se apleca aproape de ea, pentru a o urmări cum înmoaie penelul în culori, iar atunci răsuflările li se uneau, iar părul lui se îmbina cu al ei, dar dacă

se apropia un pic mai mult de-atât, Maud tresărea. Ea nu își scotea niciodată mănușile.

Până la urmă Domnu a găsit un loc pe mal, iar Maud a început să picteze peisajul de acolo, adăugând tot mai multe trestii întunecate în fiecare zi. Seara stătea în salon și le citea – lui și domnului Lilly. Noaptea, la culcare, nu-și găsea astâmpărul. Uneori mai lua picături, iar alteori tremura în somn.

Când se întâmpla așa, o țineam în brațe până îi trecea.

Voiam s-o știu cât mai liniștită, cu gândul la Domnu. Mai târziu el avea să-mi ceară să o tulbur, însă deocamdată mă îngrijeam de liniștea ei, mă îngrijeam să fie aranjată, mă îngrijeam ca rochiile ei să arate bine. Îi spălam părul cu oțet și i-l pieptănam până strălucea. Domnu venea în salonul ei, o cerceta de sus până jos și făcea o plecăciune. Iar când spunea „Domnișoară Lilly, cred că te faci din zi în zi tot mai frumoasă la chip!", știam că nu minte. Însă mai știam și că lauda nu îi era adresată ei, care nu făcuse nimic, ci mie, care făcusem totul.

Când venea vorba de asemenea mărunțișuri o luam pe ghicite. Domnu nu avea cum să grăiască pe șleau, însă se folosea din plin de ochii și de zâmbetul lui, cum am mai zis. Am pândit prilejul unei discuții între patru ochi și chiar când părea că șansa nu va mai apărea nicicând, ea s-a ivit – și tocmai Maud, în nevinovăția ei, ne-a îngăduit-o.

Căci într-o dimineață, devreme, l-a văzut de la fereastra odăii sale. Stătea acolo, își rezemase capul de geam și mi-a zis:

— Uite-l pe domnul Rivers mergând pe pajiște.

M-am dus lângă ea și, ca un făcut, Domnu era acolo. Se plimba alene pe iarbă, fumând o țigară. Soarele încă nu se înălțase pe cer și îi lungea strașnic umbra.

— Nu-i așa că-i înalt? am întrebat-o, uitându-mă pieziș la ea.

Maud încuviință. Răsuflarea ei aburi geamul și domnișoara îl curăță cu mâna. Apoi scoase un „Vai!", de parcă Domnu s-ar fi prăvălit la pământ.

— Vai! Cred că i s-a stins țigara. Bietul domn Rivers!

Domnu își cerceta mucul întunecat al țigării și sufla peste el. Își vârî mâna în buzunarul de la pantaloni, în căutarea unui chibrit. Maud șterse din nou geamul.

— Acum să vedem, zise ea, oare poate să-și-o aprindă? Are chibrit? Vai, nu cred că are! Iar orologiul a bătut jumătatea de ceas acum mai bine de douăzeci de minute. Trebuie să meargă la unchiul curând. Nu, n-are nici un chibrit în toate buzunarele...

Se uită la mine, frângându-și mâinile, de parcă i se rupea inima.

— Nu moare din atâta lucru, domnişoară, am zis eu.

— Dar bietul domn Rivers! repetă ea. Vai, Sue, dacă te mişti iute, ai putea să-i duci un chibrit. Uite, îşi vâră ţigara în buzunar. Ce trist pare acum!

N-aveam nici un chibrit. Margaret le ţinea la ea în şorţ. Când i-am zis lui Maud, a strigat:

— Atunci ia o lumânare! Ia orice! Ia un tăciune din foc! Of, nu poţi să te mişti mai cu vlagă?... Ai grijă, nu spune că te-am trimis eu!

Vă vine să credeţi că m-a pus să fac una ca asta? Să ţopăi pe scări în jos două etaje, cu un tăciune aprins într-un cleşte, doar ca să-i tihnească unui bărbat ţigara de dimineaţă! Vă vine să credeţi că am făcut aşa ceva? Păi, acuma eram slugă, aşa că n-aveam încotro. Domnu mă văzu venind prin iarbă spre el, zări ce aduceam şi râse.

— Bun, am zis. M-a trimis să ţi-l aduc ca să-ţi aprinzi ţigara. Prefă-te bucuros, că stă cu ochii pe noi. Fă mare caz de asta, dacă eşti bun.

El nu şi-a mişcat capul, ci doar şi-a înălţat privirea spre fereastra ei.

— Ce fată bună e, zise apoi.

— Prea bună pentru tine. Aici n-am nici o îndoială.

Domnu zâmbi, însă numai cum îi zâmbeşte un domn unei slugi, şi îşi luă un chip blajin. Îmi închipuiam cum priveşte Maud în jos, răsuflând mai iute în geam. Apoi el spuse încet:

— Ce mai faci, Sue?

— Binişor, i-am răspuns.

— Crezi că mă iubeşte?

— Da. O, da!

Scoase o tabacheră de argint şi desprinse o ţigară din ea.

— Dar nu ţi-a spus-o cu gura ei?

— Nici nu-i nevoie.

Se aplecă spre tăcine.

— Are încredere în tine?

— Cre' că n-are încotro. Nu mai are pe nimenea.

Trase din ţigară, apoi suflă fumul cu un oftat. Fumul se întinse ca o pată albastră în aerul rece.

— A noastră e, zise Domnu.

Se dădu un pic înapoi, apoi îmi făcu un semn din ochi. Am văzut ce voia, m-am făcut că scap tăciunele în iarbă, iar el s-a aplecat să mă ajute.

— Altceva? întrebă atunci.

I-am povestit în şoaptă despre picăturile de somn şi despre frica ei de propriile vise. Mă ascultă zâmbind şi făcându-şi de

lucru cu cleştele şi tăciunele până când, în cele din urmă, îl prinse şi se ridică, apoi îmi puse degetele pe capătul cleştelui şi mi le apăsă bine.

— Picăturile şi visele se nimeresc cum trebuie, zise el încet. Ne vor fi de ajutor mai încolo. Dar ştii ce-ai de făcut deocamdată? Fii cu ochii pe ea. Fă-o să te iubească. E mica noastră nestemată, Suky. Curând am s-o smulg din montură şi am să-mi scot banii pe ea... Ţine-l tot aşa, continuă Domnu pe un ton normal, fiindcă domnul Way venise la uşa din faţă, ca să vadă de ce era deschisă. Aşa, ca nu cumva să cadă tăciunele şi să ardă covoarele domnişoarei Lilly...

I-am făcut o reverenţă, iar el s-a îndepărtat. Pe urmă, în vreme ce domnul Way ieşi să-şi dezmorţească picioarele, să se uite la soare şi să-şi dea peruca pe ceafă, ca să se scarpine sub ea, Domnu spuse ultima oară în şoaptă:

— Au pus rămăşaguri pe tine în Lant Street. Doamna Sucksby a pus la bătaie cinci lire c-o să dai lovitura. Mi-am luat îndatorirea să te sărut din partea ei.

Îşi ţuguie buzele într-un sărut mut, îşi înfipse ţigara în pupătoare şi mai scoase nişte fum albăstrui. Apoi făcu o plecăciune. Părul i se revărsă peste guler. Îşi ridică mâna albă, ca să şi-l vâre înapoi după ureche.

Din locul unde stătea el, pe scări, am văzut că domnul Way îl cercetează cumva ca derbedeii din Borough, de parcă nu se hotăra ce voia să facă mai întâi: să-l ia în râs sau să-l pocnească până-i dă borşul pe nas. Însă Domnu rămase cu aceeaşi privire de mieluşel. Îşi ridică doar faţa înspre soare şi se întinse, astfel ca Maud să-l vadă mai bine din penumbra odăii.

După aceea Maud a stat şi l-a urmărit cum îşi fumează ţigara în fiecare dimineaţă. Nu se clintea de la fereastră, unde rămânea cu faţa lipită de geam, iar sticla îi zugrăvea pe frunte un cerc roşu, un cerc stacojiu desăvârşit pe chipul ei palid. Era ca pata de pe obrazul unei fete chinuite de friguri. Cercul mi se părea tot mai întunecat şi mai fioros cu fiecare zi ce trecea.

Acum nu-l mai scăpa din ochi pe Domnu, iar eu n-o scăpam din ochi pe ea – şi tustrei aşteptam să se dezlănţuie frigurile.

Socotisem că trebuşoara urma să ne ia două-trei săptămâni. Însă deja se scurseseră două săptămâni şi nu ajunseserăm nicăieri. Apoi mai trecură încă două şi tot nimic. Maud era prea plină de răbdare şi casa era prea potolită. Ea facea din când în când câte un salt mic de pe şănţuleţul ei, ca să se apropie un pic de Domnu, iar el făcea un mic ocol tainic pe şănţuleţul lui, ca

să o aibă mai aproape. Dar așa săpau doar două șănțulețe noi, pe care alunecau în continuare amândoi. Trebuia să facem praf toată șandramaua.

Trebuia ca Maud să-mi încredințeze tainele ei, ca să o îndrum pe calea asta. Însă cu toate că i-am strecurat o mie de apropouri mărunte – de pildă, ce bun la inimă e domnul Rivers, ce chipeș și ce manierat e și cât de mult părea să-l placă unchiul ei, cât de mult părea să-l placă ea, cât de mult părea s-o placă el și de-ar fi ca o doamnă să se gândească la măritiș, oare nu socotea că domnul Rivers era numai bun pentru o trebușoară ca asta? –, cu toate că i-am oferit vreo mie de asemenea prilejuri să-și deschidă inima, nu s-a repezit la nici unul. Vremea se făcu iarăși rece, apoi se încălzi. Veni martie. Apoi aproape că se făcu aprilie. În mai stampele domnului Lilly urmau să fie toate înrămate, iar Domnu avea să fie silit să plece. Maud tot nu zicea nimic, iar el se înfrâna să o zorească, de teamă că o mișcare greșită ar putea să o înfricoșeze și s-o facă să renunțe.

Tot așteptând, eu nu-mi mai găseam astâmpărul, Domnu nu-și mai găsea astâmpărul. Ne apucase pe toți trei bâzdâcul. Maud stătea și se frământa ceasuri la rând, iar când bătea orologiul tresărea și tresăream și eu văzând-o, apoi, când venea vremea să apară Domnu, o urmăream cum se înfioară și trage cu urechea la pașii lui. După care se auzea ciocănitul, iar ea sărea cât colo, țipa sau scăpa ceașca și o spărgea. Și-apoi noaptea zăcea țeapănă, cu ochii deschiși sau se tot întorcea și murmura prin somn.

Și toate astea din pricina amorului! Nu mai văzusem așa ceva de când eram. M-am gândit cum se dezlega o treabă ca asta în Borough. M-am gândit câte și mai câte putea să facă o fată când îi plăcea de un flăcău și mirosea că și lui îi cam place de ea.

M-am gândit ce-aș face eu dacă m-ar plăcea un bărbat ca Domnu.

M-am gândit că poate ar trebui s-o iau deoparte și să-i zic asta, ca de la fată la fată.

Apoi m-am gândit că m-ar putea crede necioplită. Sucită treabă a mai fost și asta în lumina a ce s-a petrecut mai încolo.

Însă mai întâi s-a petrecut altceva. În sfârșit s-au dezlănțuit frigurile. Șandramaua s-a făcut praf și toată așteptarea noastră și-a vădit prețul.

L-a lăsat s-o sărute.

Nu pe buze, ci altundeva, mult mai strașnic.

Știu, pentru că am văzut totul cu ochii mei.

S-a petrecut pe malul fluviului, în prima zi a lui aprilie. Era prea cald pentru răstimpul acela al anului. Soarele strălucea vesel pe cerul cenușiu și toată lumea zicea că o să fie furtună.

Maud purta o haină și o pelerină peste rochie și i s-a făcut cald. M-a chemat și m-a pus să-i scot pelerina, apoi haina. Stătea cu trestiile ei pictate în față, iar Domnu i se ținea prin preajmă, uitându-se la ea și zâmbind. Maud își tot mijea ochii de la soare, iar când și când își ducea mâna streașină la frunte. Mănușile i se pătaseră în ultimul hal și avea pete de vopsea pe față.

Aerul era încărcat, cald și greu, însă pământul era rece la atingere. Încă ținea în el frigul iernii și umezeala fluviului. Papura mirosea a rânced. Se auzea un zgomot asemenea pilei unui lăcătuș, despre care Domnu spunea că vine de la brotaci. Mișunau păianjeni pe picioroangele lor și gâze de tot soiul. În apropiere era un boschet cu muguri grași și păroși, gata să plesnească.

M-am așezat lângă boschet, pe luntrea răsturnată. O cărase Domnu până aici, la adăpostul zidului, pentru mine. Mă pusese să șed cât mai departe de el și de Maud – atât cât îndrăznise. Păzeam de păianjeni un coșuleț cu cofeturi. Altă treabă n-aveam câtă vreme Maud picta și Domnu admira, zâmbind și punându-și uneori mâna pe mâna ei.

Maud picta, soarele straniu și fierbinte cobora, văzduhul cenușiu începea să se umple de dungi roșietice, iar aerul deveni mai apăsător. Și atunci am adormit. Am dormit și am visat că sunt în Lant Street. L-am visat pe domnul Ibbs la vasul lui cu cărbuni, arzându-se la mână și urlând. Urletul m-a trezit. M-am ridicat de pe luntre fără să-mi dau seama o clipă unde mă aflu. Apoi m-am uitat în jur. Nici urmă de Maud și de Domnu.

Scaunul era acolo, și tot acolo erau și desenele oribile. Erau acolo și pensulele – una căzuse pe jos – și vopselurile. M-am dus să ridic pensula căzută. Mi-am zis că lui Domnu i-ar fi stat în fire s-o conducă înapoi spre casă și să mă lase pe mine să vin singură și asudată, cu toate catrafusele după mine. Însă nu-mi închipuiam că ea ar fi plecat singură cu el. Mai că m-am temut pentru ea. Mai că m-am simțit ca o slujnică adevărată, îngrijorată de soarta stăpânei sale.

Apoi i-am auzit vocea murmurând. Am mers un pic mai încolo și i-am văzut.

Nu se duseseră prea departe – doar înaintaseră pe mal, acolo unde fluviul cotea pe lângă zid. Nu au auzit cum mă apropii și nu și-au întors privirea. Pesemne merseseră împreună pe lângă

fâşia de papură, iar apoi cred că el îi vorbise în cele din urmă. Vorbise prima oară fără teama că i-aş putea auzi şi m-am întrebat ce cuvinte îşi alesese, de ajunsese să se rezeme toată de el, cum făcea acum. Îşi sprijinea capul de gulerul lui. Poalele i se ridicaseră la spate aproape până la genunchi. Şi totuşi îşi ferea faţa de a lui. Braţele îi atârnau în lături, ca braţele unei păpuşi. Domnu îşi mişca gura, lipită de părul ei, şi şoptea ceva.

Apoi, sub ochii mei, îi ridică unul din braţele neajutorate, îi scoase încetişor mănuşa până la jumătate, după care îi sărută palma dezgolită.

Aşa am ştiut că era de-acum a lui. Cred că el a scos un suspin. Cred că şi ea a scos un suspin. Am văzut cum s-a lăsat şi mai aproape de el, apoi a trecut-o un fior. Poalele i s-au ridicat şi mai tare, dezvelindu-i marginea ciorapilor şi albeaţa coapselor.

Aerul era gros ca melasa. Rochia mi se umezise unde îmi stătea lipită de piele. Şi un drug de fier ar fi asudat dacă l-ai fi vârât într-o rochie pe o vreme ca asta. Un ochi de sticlă s-ar fi rotit în orbită dacă s-ar fi zgâit cum o făceam eu. Nu puteam să-mi întorc privirea. Încremenirea lor – cu mâna ei, atât de palidă, pe barba lui, mănuşa boţită în jurul încheieturilor degetelor şi poalele ei ridicate – părea să mă ţină ca sub vrajă. Orăcăitul broaştelor se auzea mai tare ca înainte. Fluviul plescăia ca o limbă printre trestii. Am privit cum Domnu îşi înclină capul şi o sărută din nou uşor.

Ar fi trebuit să mă bucur că reuşise. Dar nu mă bucuram. În schimb, îmi închipuiam asprimea favoriţilor săi pe palma ei. M-am gândit la degetele ei fine şi albe, la unghiile ei moi şi albe. Tocmai i le tăiasem azi-dimineaţă. O îmbrăcasem şi o pieptănasem. Mă îngrijisem să fie frumoasă. Totul cu gândul la clipa asta. Totul pentru el. Acum, când dincolo de ea se zăreau părul şi vestonul său negru, ea părea atât de firavă, atât de măruntă şi de palidă, că-mi venea să cred că o să se rupă-n două. Îmi venea să cred că el ar putea s-o înghită sau s-o rănească.

Le-am întors spatele. Simţeam tare de tot arşiţa zilei, apăsarea nerului, duhoarea trestiilor. M-am întors şi am luat-o încet spre locul unde rămăsese desenul. După vreun minut veni tunetul, peste încă unul se auzi foşnetul rochiei, iar apoi Maud şi Domnu ieşiră iute de după zidul arcuit, ea la braţul lui, cu mănuşile bine încheiate şi cu ochii în pământ, el acoperindu-i mâna cu degetele lui şi ţinând capul înclinat. Când mă zări, Domnu îmi aruncă o privire cu tâlc.

— Sue! zise el. N-am vrut să te trezim. Ne-am plimbat un pic şi ne-a furat priveliştea râului. Acum s-a dus toată lumina şi cred că o să vină ploaia. Ai cumva o haină pentru stăpâna ta?

Nu i-am răspuns. Dar și Maud rămase tăcută și își privea neîncetat picioarele. I-am pus pelerina pe umeri, apoi am luat desenul, vopselurile, scăunașul și coșul și i-am urmat pe drumul de întoarcere, prin ușa cea mare din perete. Ne-a deschis domnul Way. În vreme ce el închidea ușa, se auzi iarăși tunetul. Apoi se porni ploaia, cu picuri mari, întunecați și tulburi.

— Chiar la timp, zise blând Domnu, privind-o lung pe Maud și îngăduindu-i să-și retragă mâna.

Era mâna pe care i-o sărutase. Pesemne că-i simțea încă buzele acolo, căci am văzut cum ea îi întoarce spatele și și-o duce la piept, trecându-și degetele peste propria-i palmă.

Capitolul cinci

A plouat toată noaptea. Din pricina asta s-au strâns șuvoaie de apă, care s-au scurs pe sub ușile pivniței, în bucătărie, în cămară și în dependințe. A trebuit să ne grăbim cu cina, pentru ca domnul Way și Charles să așeze saci cu nisip. Am stat cu doamna Stiles la o fereastră de lângă scările din dos, privind stropii săltăreți și limbile de lumină. Ea își frecă brațele și se uită pierdută la cer.

— Vai de marinarii de pe mare! zise apoi.

M-am dus mai devreme în odăile lui Maud și am stat pe întuneric, iar când a intrat, vreme de câteva clipe nu a știut că sunt acolo. A rămas o vreme în picioare și și-a acoperit fața cu palmele. Apoi un fulger a brăzdat iarăși cerul, ea m-a zărit și a sărit cât colo.

— Ești aici? întrebă.

Ochii îi păreau mai mari ca oricând. Își petrecuse vremea cu unchiul ei și cu Domnu. M-am gândit „Acuma o să-mi zică". Însă Maud a stat așa o vreme și s-a uitat lung la mine, iar când s-a auzit tunetul, s-a întors și s-a îndepărtat. Am urmat-o în iatacul ei. A stat s-o dezbrac la fel de lipsită de vlagă cum stătuse și în brațele lui Domnu, iar mâna pe care el i-o sărutase și-o ținea un pic în lături, ca și cum și-o păzea. Odată ajunsă în pat, a rămas nemișcată, ridicând doar când și când capul de pe pernă. Din pod răzbătea un picurat monoton.

— Auzi ploaia? mă întrebă, apoi adăugă cu un glas mai stins: Tunetele se îndepărtează.

M-am gândit cum se umplu podurile de apă. M-am gândit la marinarii de pe mare. M-am gândit la Borough. Casele de la Londra gem când plouă. Mă întrebam dacă doamna Sucksby stătea în patul ei și se gândea la mine în vreme ce casa gemea din încheieturi.

„Trei miare!" zisese ea. „Măiculiță!"

Maud ridică iarăși capul și își ținu răsuflarea. Am închis ochii. „Gata, începe", mi-am spus.

Dar până la urmă tot n-a zis nimic.

Când m-am trezit, ploaia încetase și casa era încremenită. Maud stătea întinsă și era albă ca laptele. I-a venit micul dejun și ea l-a dat deoparte, refuzând să mănânce. A vorbit încet despre tot felul de nimicuri. Nu arăta și nu se purta deloc ca o fată îndrăgostită. Mi-am închipuit că avea să spună curând vreo vorbă care să arate că-i înamorată. Socoteam că era amețită de toate câte le simțea.

A urmărit cum vine Domnu și își fumează țigara, așa cum făcea întotdeauna, iar când el s-a dus la domnul Lilly, a zis că vrea să iasă și ea la plimbare. Soarele n-avea pic de vlagă. Văzduhul era din nou cenușiu, iar pământul era presărat cu băltoace de plumb – sau așa păreau să fie. Aerul era atât de spălat și de curat, că mă zgândărea. Totuși am mers, după obicei, în pădure și la ghețărie, apoi la capelă și la morminte. Când am ajuns la mormântul mamei sale, Maud s-a așezat, a rămas un pic lângă el și s-a uitat îndelung la lespede. Se înnegrise de la ploaie. Iarba dintre morminte era jumulită și culcată la pământ. Vreo două-trei ciori se mișcau cu fereală pe lângă noi, căutând râme. Le-am urmărit cum ciugulesc pământul. Apoi cred că am oftat, căci Maud s-a uitat la mine, iar chipul ei – care i se înăsprise de cât stătuse încruntată – se îmblânzi.

— Ești tristă, Sue, zise ea.

Am clătinat din cap.

— Eu așa cred, continuă. E vina mea. Te-am adus iar și iar în locul ăsta însingurat, fără să mă gândesc decât la mine. Dar știi și tu cum e să vezi ce înseamnă dragostea de mamă și apoi să o pierzi.

Mi-am întors privirea de la ea.

— Nu-i nimic, am zis. N-are a face.

— Ești curajoasă...

M-am gândit la mama, cum murise ea semeață în ștreang, și mi-am dorit dintr-odată ceva ce nu-mi mai dorisem nicicând –

ca mama să fi fost o fată ca oricare alta și să fi murit cum moare tot omul. Ca și cum mi-ar fi ghicit gândurile, Maud zise, de data asta încet:

— Și de ce anume... te superi dacă te întreb?... de ce a murit mama ta?

Am cugetat câteva clipe. Până la urmă am zis că înghițise un ac și se sufocase.

Chiar cunoscusem o femeie care murise așa. Maud m-a privit cu ochii mari și și-a dus mâna la gât. Apoi s-a uitat în jos, la mormântul mamei sale.

— Cum te-ai simți, zise ea cu glas stins, dacă tu, cu mâna ta, i-ai fi vârât pe gât acul acela?

Părea o întrebare prea ciudată, însă, de bună seamă, de-acum mă învățasem cu lucrurile ciudate pe care le spunea. I-am răspuns că m-aș simți tristă și rușinată.

— Chiar așa? zise ea. Vezi tu, mă preocupă să aflu. Căci tocmai nașterea mea a ucis-o pe mama. Sunt la fel de vinovată de moartea ei ca și cum aș fi înjunghiat-o cu mâna mea!

Își privi cu un aer ciudat degetele, care i se mânjiseră la vârfuri cu pământ roșiatic.

— Ce prostie! Cine v-a vârât în cap una ca asta? Ar trebui să-i fie rușine.

— Nu mi-a vârât nimeni în cap asta, răspunse ea. Mie mi-a venit ideea.

— Atunci e și mai rău, pentru că aveți destulă minte și ar trebui să fiți mai cu judecată. De parcă o fată poate fi împiedicată să se nască!

— Aș vrea să mă fi împiedicat cineva! spuse Maud.

Mai că țipase. Una din ciori se înălță dintre pietrele de mormânt, bătând aerul cu aripile. Sunetul aducea cu cel al unui covor scuturat la fereastră. Ne-am întors amândouă capetele ca s-o urmărim în zbor și, când m-am uitat iarăși la Maud, avea lacrimi în ochi.

Mi-am zis: „Ce-ai de plângi? Ești îndrăgostită, îndrăgostită!". Am încercat să-i amintesc.

— Domnul Rivers, am început.

Însă când i-a auzit numele, a trecut-o un fior.

— Privește cerul, zise ea iute.

Văzduhul se întunecase.

— Cred că va tuna iar. Uite ploaia cea nouă, uite-o!

Închise ochii și lăsă să-i cadă ploaia pe chip, iar după o clipă n-am mai deslușit care erau picurii de ploaie și care erau lacrimile ei. M-am dus la ea și i-am pus mâna pe braț.

— Puneţi-vă pelerina, i-am spus.

Acum ploaia cădea cu stropi deşi şi grei. M-a lăsat să-i ridic gluga şi să i-o închei, de parcă era un copil mic, şi cred că de n-aş fi tras-o de lângă mormânt ar fi rămas acolo, s-o ude până la piele. Însă am târât-o după mine până la uşa micii capele. Era încuiată bine, cu un lanţ ruginit şi un lacăt, însă deasupra se afla un portic de lemn putred. Ploaia lovea cu putere lemnul, scuturându-l. Rochiile ni se întunecaseră la poale, căci se înmuiaseră în apă. Stăteam vârâte una în alta, cu umerii lipiţi de uşa capelei, iar ploaia cădea drept în jos, ca nişte mănunchiuri de săgeţi. O mie de săgeţi şi o singură inimă sărmană. Maud spuse:

— Domnul Rivers m-a cerut în căsătorie, Sue.

A zis-o cu un glas monoton, ca o fetiţă care îşi spune lecţia şi, cu toate că aşteptasem atâta amar de vreme să zică asta, când i-am răspuns, vorbele îmi părură toropite, ca ale ei.

— Vai, domnişoară Maud! Mă bucur tare mult!

Un strop de ploaie căzu între feţele noastre.

— Chiar te bucuri? zise Maud.

Avea obrajii umezi şi părul lipit de ei.

— Atunci, continuă ea cu un glas amărât, atunci îmi pare rău. Căci nu i-am spus da. Cum aş putea? Unchiul meu... unchiul meu n-o să renunţe în veci la mine. Mai trebuie să treacă patru ani până împlinesc eu douăzeci şi unu. Cum să-i cer domnului Rivers să aştepte atât?

Fireşte, ghicisem că aşa avea să gândească. Nădăjduisem că aşa avea să gândească, căci, dacă gândea aşa, cu atât mai dornică va fi să fugă în lume şi să se mărite în taină. Am spus clar şi cu băgare de seamă:

— Sunteţi sigură că aşa va face unchiul dumneavoastră?

Maud încuviinţă din cap.

— Nu se va lipsi de mine câtă vreme mai sunt cărţi de citit şi de adnotat – şi întotdeauna vor mai fi cărţi! În afară de asta, el e un om mândru. Ştiu că domnul Rivers e fiu de gentilom, dar...

— Dar unchiul dumneavoastră nu-l va socoti destul de nobil?

Maud îşi muşcă buza.

— Mă tem că dacă va prinde de veste că domnul Rivers mi-a cerut mâna, îl va alunga din casă. Însă, oricum ar fi, tot trebuie să plece atunci când îşi sfârşeşte lucrul! Trebuie să plece...

Glasul prinse a-i tremura.

— Şi atunci cum îl voi mai vedea? În asemenea împrejurări cum poţi să păstrezi dragostea cuiva patru ani în şir?

Îşi duse mâinile la faţă şi se puse pe plâns. Îi tresăltau umerii. Era groaznic s-o vezi în halul ăsta.

— Nu trebuie să plângeţi, i-am spus şi i-am atins obrazul, dându-i la o parte părul ud. Zău, domnişoară, nu trebuie să plângeţi! Credeţi că domnul Rivers va renunţa la dumneavoastră acum? Cum ar putea? Vă preţuieşte mai presus de orice. Când o să vadă asta, unchiul dumneavoastră o să-şi schimbe hotărârea.

— Nu-i pasă câtuşi de puţin de fericirea mea, spuse Maud. Numai de cărţile lui! M-a ţinut ca pe-o carte. Nu trebuie să fiu luată în mâni, atinsă şi îndrăgită. Trebuie să fiu ţinută aici, în cât mai puţină lumină, în vecii vecilor!

Vorbise cu atâta amar cum nu o mai auzisem nicicând. Am zis:

— Unchiul dumneavoastră vă iubeşte, fără îndoială. Însă domnul Rivers...

Cuvintele parcă mi se împotmoliră în gât. Am tuşit.

— Şi domnul Rivers vă iubeşte.

— Chiar crezi, Sue? A vorbit cu atâta patimă ieri, pe mal, când tu dormeai. A vorbit de Londra, de casa şi atelierul lui. Spunea că nu-şi doreşte decât să mă ia acolo, nu ca ucenică, ci ca soţie. Spunea că doar la asta se gândeşte. Spunea că ar muri dacă m-ar aştepta atâta amar de vreme! Crezi că vorbeşte serios, Sue?

Maud aştepta să-i răspund. Mi-am zis: „Nu-i minciună, nu-i minciună. Chiar o iubeşte – pentru banii ei. Cred că dacă i-ar pierde acum, ar crăpa".

— Sunt încredinţată, domnişoară.

Maud privi în pământ.

— Dar ce poate face?

— Trebuie să vă ceară de la unchiul dumneavoastră.

— Nu se poate!

— Atunci...

Am tras aer în piept.

— ...Trebuie să găsiţi o altă cale.

Nu mi-a răspuns, însă a clătinat din cap.

— Trebuie să o faceţi.

Tot nici un răspuns.

— Chiar nu mai e nici o altă cale pe care s-o urmaţi...?

Îşi ridică privirea spre mine, abia stăpânindu-şi lacrimile. Se uită neliniştită în stânga şi-n dreapta şi veni un pic mai aproape. Apoi zise în şoaptă:

— N-ai să spui nimănui, nu-i aşa, Sue?

— Ce să spun, domnişoară?

Clipi din nou. Şovăia.

— Trebuie să promiţi că nu spui. Trebuie să juri!

— Jur! am strigat. Jur!

Totodată, îmi spuneam: „Haide odată, zi acuma!", căci era grozaznic s-o văd temându-se atâta să renunțe la taina ei, când eu i-o știam deja prea bine.

Atunci, în sfârșit, a zis-o.

— Domnul Rivers, șopti ea cu un glas mai stins ca oricând, spune că putem să plecăm noaptea.

— Noaptea!

— Spune că ne putem cununa la biserică numai noi doi. Spune că după aia unchiul meu ar putea să mă ceară înapoi, însă nu crede că o va face. Nu dacă îi devin... soție.

Când rosti acest cuvânt, chipul îi păli de tot. Am văzut cum i se scurge sângele din obraji. Apoi se uită la lespedea de pe mormântul mamei sale.

— Trebuie să faceți ce vă zice inima, domnișoară, am spus eu.

— Nu sunt sigură. La urma urmelor, nu sunt sigură.

— Dar ce-ar însemna să îl iubiți și-apoi să-l pierdeți!

Maud mă privea într-un chip ciudat.

— Îl iubiți, nu? am întrebat.

Se răsuci un pic și am văzut că arăta în continuare ciudat, iar de răspuns tot nu-mi răspunse. Abia într-un târziu zise:

— Nu știu.

— Nu știți? Cum să nu știți așa ceva? Nu vă tresaltă sângele când îl vedeți venind? Glasul lui nu vă înfioară când vă ajunge la ureche? Nu simțiți un tremur când vă atinge? Nu îl visați în fiece noapte?

Maud își mușcă buza ei plină.

— Și toate astea înseamnă că-l iubesc?

— De bună seamă! Ce altceva ar putea să însemne?

Nu îmi răspunse. Închise doar ochii și se cutremură. Își împreună mâinile și își trecu iarăși degetele peste locul acela din palmă unde își lipise ieri Domnu buzele.

Doar că acum am văzut: nu mângâia carnea, ci mai degrabă o freca. Nu-i ocrotea sărutarea. Îi simțea gura ca pe o arsură, ca pe o furnicătură, ca pe o așchie înfiptă în carne și încerca să-i șteargă amintirea.

Nu îl iubea câtuși de puțin. Doar se temea de el.

Am tras aer în piept. Maud deschise ochii și-mi întoarse privirea.

— Ce-o să faceți? am întrebat-o în șoaptă.

— Ce pot să fac? spuse ea, tremurând. Mă vrea. M-a cerut. Vrea să fiu a lui.

— Ați putea... spune nu.

Maud clipi, de parcă nu-i venea să creadă că spusesem una ca asta. Nici mie nu-mi venea să cred.

— Să spun nu? întrebă ea domol. Să spun nu?

Apoi se schimbă la față.

— Și după aceea să-l urmăresc de la fereastră cum pleacă? Sau poate că atunci când va pleca eu voi fi în biblioteca unchiului, unde ferestrele sunt astupate, așa că nici măcar n-am să-l văd plecând. Iar apoi... vai, Sue, apoi nu crezi că o să mă întreb mereu ce viață aș fi putut avea? Socoți că va mai veni vreun bărbat care să mă vrea măcar pe jumătate cât el? Chiar am de ales?

Acum avea o privire atât de neclintită și de goală, că m-am ferit de ea, înfiorată. Câteva clipe n-am răspuns nimic, ci m-am întors și mi-am pironit ochii pe lemnul ușii de care ne sprijineam, pe lanțul ruginit care o fereca și pe lacăt. Lacătul e cea mai simplă dintre încuietori. Cele mai afurisite sunt acelea care își păzesc părțile care încuie. E chinul de pe lume să le spargi. Asta m-a învățat domnul Ibbs. Am închis ochii și i-am văzut chipul, apoi am auzit-o pe doamna Sucksby zicând „Trei miare"... Am tras aer în piept, m-am uitat iar la Maud și am zis:

— Măritați-vă cu el, domnișoară. Nu mai așteptați încuviințarea unchiului. Domnul Rivers vă iubește, iar dragostea nu face rău nimănui – nici măcar unei gâze. Cu timpul veți învăța să-l iubiți așa cum se cuvine. Până atunci plecați cu el în taină și faceți ce vă spune.

O clipă îmi păru tare nenorocită – ca și cum trăsese nădejde că o să spun orice altceva. Insă n-a fost așa decât o clipă. Apoi se limpezi la chip și zise:

— Așa voi face. Am s-o fac. Însă nu pot pleca singură. Nu se poate să mă trimiți cu el de una singură! Trebuie să vii cu mine! Zi-mi că vii! Zi-mi că o să vii să-mi fii slujnică în viața mea cea nouă de la Londra!

Am zis că o să vin. O podidi un hohot de râs ascuțit și nervos, iar apoi, de unde până atunci plânsese, cuprinsă de tristețe, parcă o apucă un fel de beție. Vorbi despre casa pe care i-o făgăduise Domnu, despre veșmintele la modă pe care o voi ajuta să și le aleagă din Londra și despre trăsura pe care o s-o aibă. A zis c-o să-mi cumpere rochii frumoase. A zis că atunci n-o să mă mai socotească slujnica ei, ci tovarășa ei. A zis c-o să-mi tocmească o slujnică numai a mea.

— Căci, știi, zise ea fără fasoane, voi fi foarte bogată după ce mă mărit.

Tremură, zâmbi și se agăță de brațul meu, apoi mă trase spre ea și-și sprijini capul de al meu. Obrazul îi era rece și neted ca

o perlă. Părul îi lucea, încărcat cu picuri de ploaie. Cred că plângea. Însă nu m-am tras de lângă ea, ca să încerc să mă încredințez. Nu voiam să-mi vadă chipul. Cred că aveam o privire îngrozitoare.

În acea după-amiază își orândui după obicei vopselurile și desenul, însă pensulele și culorile rămaseră uscate. Domnu veni în salon, se apropie iute de ea și se opri dinainte-i, de parcă tânjea s-o ia în brațe, dar se temea. Îi spuse pe nume: nu domnișoară Lilly, ci Maud. O zise cu un glas coborât și plin de patimă, iar ea se cutremură, șovăi o dată, apoi încuviință din cap. Domnu scoase un suspin prelung, îi prinse mâna și se lăsă în genunchi înaintea ei. Mie mi s-a părut că prea întinde coarda și până și ea păru să se îndoiască o clipă.

— Nu, nu aici! zise Maud și se uită iute la mine.

Iar el, când îi văzu privirea, o întrebă:

— Dar nu putem să ne purtăm slobod față de Sue? Nu i-ai spus? Nu știe totul?

Se întoarse spre mine cu o mișcare stângace din cap, de parcă l-ar fi durut ochii dacă se uita la orice altceva în afară de ea.

— Ah, Sue, dac-ai simțit vreodată prietenie față de stăpâna ta, fii acum o prietenă adevărată! Dac-ai privit vreodată cu bunăvoință doi îndrăgostiți nesăbuiți, privește-ne cu bunăvoință și pe noi!

Mă privi țintă. L-am privit și eu la fel.

— A făgăduit să ne ajute, zise Maud. Dar, domnule Rivers...

— Vai, Maud! spuse el atunci. Chiar vrei să mă jignești?

Maud își plecă fruntea.

— Atunci Richard, zise ea.

— Așa da.

Încă stătea în genunchi, cu chipul înălțat spre ea. Maud îi întinse obrazul. Domnu întoarse capul și îi sărută mâinile, iar ea și le retrase repede, spunând:

— Sue ne va ajuta cât poate. Însă trebuie să fim cu grijă, Richard!

Domnu zâmbi și clătină din cap.

— Și, după cum mă vezi acum, socoți că nu voi fi nicicând așa?

Se ridică și se îndepărtă de ea. După aceea începu:

— Știi cât de grijuliu mă va face dragostea mea? Iată, privește-mi mâinile! Să spunem că între ele e o pânză de păianjen. E dorința mea arzătoare. Și în mijlocul ei e un păianjen de culoarea unei nestemate. Păianjenul ești tu. Astfel te voi purta – cu atâta blândețe și băgare de seamă și fără a te-nchide în vreun vas, că nici n-ai să știi că ești dusă undeva.

Vorbise ţinându-şi palmele albe făcute căuş, iar apoi, după ce se uită în spaţiul dintre ele, îşi răsfiră degetele şi râse. Mi-am întors faţa dinspre el. Când am privit-o iarăşi pe Maud, Domnu îi luase mâinile şi i le ţinea blând în dreptul inimii sale. Ea părea mai puţin stingherită. S-au aşezat şi au vorbit pe şoptite.

Şi mi-am amintit tot ce spusese la morminte şi cum îşi frecase palma. Mi-am zis: „Nu face nimic. Acum a şi uitat. Cum să nu simtă dragoste când el e aşa de chipeş şi pare atât de bun?".

Mi-am zis: „Fireşte că îl iubeşte". I-am urmărit în vreme ce el se înclina spre ea, o atingea şi îi stârnea roşeaţa în obraji. Mi-am zis: „Cine nu l-ar iubi?".

Apoi Domnu îşi ridică faţa şi îmi surprinse privirea, iar atunci am roşit şi eu ca o bleagă.

— Îţi cunoşti îndatoririle, Sue, zise el. Eşti ageră. La timpul potrivit asta ne va fi de mare ajutor. Însă astăzi... ei bine, n-ai de făcut vreo treabă măruntă care să te poarte prin alte părţi?

Arătă din ochi uşa iatacului lui Maud.

— Ai un şiling de la mine dacă faci astfel.

Mai că m-am ridicat. Mai că m-am dus. Aşa de tare mă învăţasem cu rolul de slugă. Apoi am văzut-o pe Maud. Chipul i se golise de orice culoare. Spuse:

— Dar dacă vine Margaret sau vreuna din fete la uşă?

— De ce să vină? întrebă Domnu. Şi dacă vin, ce-or să audă? N-o să facem nici cel mai mic zgomot. Atunci or să plece.

Îmi zâmbi.

— Fii îngăduitoare, Sue, zise el şiret. Fii îngăduitoare cu cei ce se iubesc. Oare n-ai avut şi tu un ibovnic vreodată?

Poate că, dacă nu zicea asta, chiar m-aş fi dus. Însă m-am gândit dintr-odată: Da' cine se crede? Putea să facă el pe nobilul mult şi bine, că tot şuţ rămânea. Purta pe deget un inel de doi bani şi toate monedele lui erau calpe. Eu ştiam mai multe decât el despre tainele lui Maud. Dormeam cu ea în pat. Îi stârnisem o dragoste de soră. El îi stârnise spaima. Dacă voiam, puteam s-o întorc împotriva lui cât ai bate din palme! Era de-ajuns că avea s-o ia în sfârşit de nevastă. Era de-ajuns că putea s-o sărute oricând avea chef. Nu voiam s-o las pradă lui, să mi-o smucească şi să-i stârnească nervii. „La naiba cu tine!" mi-am zis. „O să pun eu cumva mâna pe miarele mele!"

Aşa că am grăit:

— N-am s-o las pe domnişoara Lilly singură. Unchiului dânsei nu i-ar plăcea deloc aşa ceva. Şi dacă ajunge să afle doamna Stiles, o să-mi pierd slujba.

Domnu se uită la mine şi se încruntă. Maud nu mă privi deloc, însă ştiam că-mi era recunoscătoare. Zise cu blândeţe:

— La urma urmei, Richard, nu trebuie să-i pretindem lui Sue să facă atâtea pentru noi. În curând vom avea timp îndeajuns să stăm împreună, nu-i aşa?

Domnu spuse că, din câte se pare, aşa şi era. Stătură alături lângă foc, iar după o vreme eu m-am dus şi m-am aşezat la fereastră cu broderia mea, lăsându-i să se privească netulburaţi. Auzeam şuierul şoaptelor lui şi suflarea sa iute când râdea. Însă Maud rămase tăcută. Şi când el a plecat, luându-i mâna şi lipind-o de buzele lui, ea tremura atât de vârtos, că m-am gândit la toate împrejurările când o mai văzusem tremurând şi m-am întrebat cum de putusem să iau tremurul ăsta drept dragoste. Odată uşa închisă, Maud rămase la oglindă, cum făcea adeseori, şi îşi cercetă chipul. Stătu acolo o vreme. Apoi se întoarse. Trecu foarte încet şi uşor de la oglindă la canapea, de la canapea la scaun, de la scaun la fereastră – într-un cuvânt, străbătu toată odaia şi ajunse lângă mine. Se aplecă să-mi vadă lucrul, iar pletele ei, prinse în plasa lor de catifea, le atinseră uşor pe ale mele.

— Ce bine brodezi! zise ea, cu toate că nu era adevărat – nu pe atunci.

Mânuisem prea tare acul şi totul îmi ieşise strâmb.

Apoi Maud se îndreptă de spate şi tăcu. Răsuflă adânc de vreo două ori. Mi-am zis că voia să mă întrebe ceva, însă nu îndrăznea. Până la urmă s-a îndepărtat iarăşi de mine.

Şi astfel se-ntinse şi capcana noastră, la care de-abia dacă mă gândisem şi pentru care muncisem atâta. Nu mai era nevoie decât să treacă repede timpul şi să se ivească prilejul potrivit. Domnu rămânea secretarul domnului Lilly până la sfârşitul lui aprilie şi avea de gând să-şi îndeplinească îndatoririle până-n ultima clipă – „Pentru ca bătrânul să nu-mi poată pune în cârcă şi încălcarea lor, pe lângă încălcarea altor anumite lucruri“, mi-a zis el râzând. Plănuia să plece la vremea hotărâtă, adică în seara ultimei zile a lunii, însă în loc să ia trenul spre Londra, avea să rămână prin împrejurimi şi să se întoarcă în toiul nopţii, ca să ne ia pe mine şi pe Maud. Trebuia s-o răpească fără ştirea nimănui şi apoi trebuia s-o ia de nevastă cât de iute putea, înainte ca unchiul ei să prindă de veste, să-i dea de urmă şi s-o aducă înapoi la conac. Se gândise la toate. Nu putea s-o ia într-o căruţă cu un căluţ, căci n-avea cum s-o strecoare dincolo de poartă. Se gândise să facă rost de o barcă şi s-o ducă în ea, pe fluviu, până la vreo bisericuţă mai ascunsă de ochii lumii, unde să nu ştie nimeni că e nepoata domnului Lilly.

Dar, ca să te poţi cununa cu o fată la biserică, trebuia să-i fii enoriaş măcar cincisprezece zile. Doar că Domnu a scos-o la capăt, cum a scos-o el la capăt şi cu celelalte. La câteva zile după ce Maud îi acceptase cererea în căsătorie a scornit un motiv oarecare, a luat un cal şi s-a dus călare la Maidenhead. Acolo a făcut rost de o dispensă specială pentru nuntă – asta însemnând că nu mai trebuia să se facă strigare – şi apoi a umblat prin sate, căutând o biserică potrivită. A găsit-o într-un cătun atât de neînsemnat şi de dărăpănat, că nici n-avea nume – sau cel puţin aşa ne-a spus. Ne-a povestit că preotul era un beţivan. În apropierea bisericii se afla casa unei văduve care creştea porci cu rât negru. Ea a zis că pentru două lire avea să-i păstreze o odaie liberă şi să jure de faţă cu cine voia el că locuia acolo de trei luni întregi.

Asemenea muieri ar face orice pentru domnii de teapa lui. În seara aceea s-a întors la Briar vioi ca un popândău şi mai chipeş ca oricând. A venit la Maud în salon, am stat laolaltă şi el a depănat în şoaptă toate câte le împlinise.

Când a terminat de vorbit, Maud se făcuse tare palidă. De la o vreme nu prea mânca mai nimic şi se ascuţise la faţă. Avea pleoapele înroşite. Îşi împreună mâinile.

— Trei săptămâni, zise ea.

Am crezut că ghicisem ce voia să spună. Îi mai rămăseseră trei săptămâni pentru a se convinge că-l doreşte. O vedeam cum numără zilele în minte şi se gândeşte.

Ea se gândea la ce-o aşteaptă la capătul lor.

Căci n-a învăţat nicicând să-l iubească. N-a ajuns să se bucure nicicând de sărutările lui sau de atingerea mâinii lui puse peste a ei. Încă se mai ferea de el, cuprinsă de o spaimă jalnică, iar apoi se silea să-i facă faţă, să se lase trasă spre el, să se lase atinsă pe păr şi pe chip. Îmi închipuiam că la început el o socotea grea de cap. Apoi cred că a început să-i placă încetineala ei. Mai întâi era blând cu ea, apoi o zorea, iar apoi, când Maud se fâstâcea sau se zăpăcea, spunea:

— Vai! Acum eşti crudă! Mi se pare că nu vrei decât să te foloseşti de dragostea mea.

— Nici vorbă, răspundea ea. Nu! Cum poţi să spui aşa ceva?

— Nu cred că mă iubeşti cum se cuvine.

— Nu te iubesc?

— Nu mi-o arăţi prin nimic. Poate – şi aici arunca o ocheadă şireată, vrând să-mi întâlnească privirea –, poate că ţii cumva la altcineva?

Atunci ea îl lăsa să o sărute, ca pentru a-i dovedi că nu ţine la nimeni altcineva. Stătea ţeapănă sau fără vlagă, ca o păpuşă.

Uneori aproape că o podidea plânsul. Atunci Domnu o alina. Zicea că e o brută și că nu o merită, că s-ar cuveni s-o lase în grija altcuiva, care ar iubi-o așa cum se cuvine – și atunci Maud îl lăsa iarăși să o sărute. Stăteam în ungherul meu rece de lângă fereastră și auzeam cum li se ating buzele. Auzeam lunecarea încetată a mâinii lui pe rochia ei. Când și când le aruncam câte o privire – numai ca să mă asigur că nu o vâra prea tare în sperieți. Însă nici nu-mi dădeam seama ce era mai îngrozitor: să văd cum îi înțepenește chipul, cum îi pălește obrazul, cum stă cu buzele lipite de barba lui sau să-i întâlnesc ochii în clipa când lacrimile îi scăpau de sub apăsarea pleoapelor și îi curgeau pe obraji.

— De ce n-o lași în pace? i-am zis odată lui Domnu când Maud fusese chemată din odaia ei ca să-i găsească unchiului ei o carte. Nu vezi că nu-i place să te ții scai de ea în halul ăsta?

Domnu mă privi câteva secunde într-un fel ciudat. Apoi ridică din sprâncene.

— Nu-i place? se miră el. De-abia așteaptă.

— Îi e frică de tine.

— Îi e frică de sine. Așa sunt toate fetele ca ea. Dar n-au decât să se fâstâcească și să facă mofturi cât au chef, că până la urmă toate vor același lucru.

Se opri și râse. I se părea o glumă deșănțată.

— Nu vrea decât s-o duci departe de Briar, am zis eu. Cât privește restul, habar n-are de nimic.

– Toate spun că nu știu nimic, răspunse Domnu căscând. Dar în inimile și în visele lor știu prea bine totul. Află odată cu laptele supt de la mame. N-ai auzit-o în pat? Nu se sucește și nu oftează? De dragul meu oftează. Ciulește bine urechea. Ar trebui să vin să ascultăm împreună. Ce zici, să vin? Să vin în odaia voastră la noapte? Ai putea să mă duci la ea. Am putea pe o cercetăm amândoi, să vedem cât de tare îi bate inima. I-ai putea da cămașa deoparte cu mâna ta, ca să văd mai bine.

Știam că mă necăjește. N-ar fi riscat el să piardă tot doar pentru o toană ca asta. Însă îi auzeam cuvintele și îmi închipuiam cum ar fi. Îmi închipuiam cum îi ridic cămașa. Am roșit și mi-am întors fața de la el.

— N-ai să-mi găsești în veci odaia.

— Ba o s-o găsesc foarte ușor. Știu planul casei de la băiețașul ăla, de la rândaș. E un băiețel tare cuminte și îi merge gura, nu glumă.

Râse din nou, cu și mai multă poftă, și se întinse în scaun.

— Gândește-te numai ce năstrușnic ar fi! Și ce rău i-ar face? M-aș strecura ca un șoricel. Mă pricep să mă strecor. N-aș vrea decât să privesc. Sau poate că ea ar vrea să se trezească și să mă găsească acolo – ca fata din poezia aceea.

Știam multe poezii. Toate despre tâlhari smulși de soldați din brațele iubitelor, dar și una despre o pisică aruncată într-o fântână. Pe asta de care zicea el n-o știam și mi se făcuse ciudă de neștiința mea.

— Las-o-n pace, am zis.

Poate că i-a ajuns la ureche ceva anume din glasul meu. Mă privi din cap până-n picioare, iar glasul îi deveni hâtru.

— Vai, Suky, spuse el, te-ai făcut mofturoasă? Te-ai învățat cu finețuri în răstimpul ăsta, cât ai dat de huzur? La ce tovarăși ai și la ce lume te așteaptă acasă, cine-ar fi zis că o să prinzi așa de repede gust pentru viața de slujnică? Ce-ar spune doamna Sucksby – și Dainty, și Johnny! – dac-ar vedea cum te înroșești acum toată?

— Ar zice că am o inimă simțitoare! i-am răspuns, burzuluindu-mă. Ce-i rău în asta?

— Ei, blestemăție! strigă și se aprinse și el. La ce ajută să ai o inimă simțitoare când ești o fată de teapa ta? Cu ce s-ar alege de-aici o fată ca Dainty? Poate doar cu moartea...

Făcu semn din cap spre ușa pe care Maud plecase la unchiul ei.

— Tu chiar crezi că ea dă doi bani pe ce simți tu? Nu vrea decât o mână care să-i facă toată treaba: să-i strângă corsetul, s-o pieptene, să-i ducă oala de noapte. Uită-te la tine, pentru Dumnezeu!

Eu mă întorsesem, ridicasem șalul lui Maud și mă apucasem să i-l împăturesc. Mi-l smulse din mână.

— Când te-ai făcut așa de supusă și așa de sclifosită? Ce-ți închipui că-i datorezi? Ascultă-mă. Cunosc prea bine oamenii de soiul ei. Doar sunt și eu de-al lor. Nu-mi vorbi de parcă te ține la Briar din bunătatea inimii ei sau de parcă firea ta iubitoare te-ar fi adus aici! La urma urmei, inima ta – sau cum vrei să-i spui – și inima ei sunt aidoma – cum e și a mea sau a oricui altcuiva. Seamănă de minune cu mașinăriile acelea pe care le vezi la țevile de gaz: se înviorează și încep să pompeze doar când arunci monede înăuntru. Doamna Sucksby ar fi trebuit să te învețe atâta lucru.

— Doamna Sucksby m-a învățat multe, am zis, dar nu mi-a zis nici o vorbă despre ce-mi înșiri tu acuma.

— Doamna Sucksby te-a ținut prea mult la sân, mi-o întoarse el. Prea strâns. Au dreptate băieții din Borough când îți zic că ești înceată. Prea strâns și prea multă vreme. Așa!

Şi-mi arătă pumnul.

– Bagă-ţi-l în cur! i-am zis.

Când mă auzi, obrajii i se înroşiră ca racul pe sub favoriţi. Am crezut că o să se ridice şi o să mă pocnească. Însă doar se aplecă înainte şi întinse mâna, prinzându-se de braţul scaunului meu. Apoi zise cu glas potolit:

— Dacă mai văd că te apucă vreodată pandaliile, o să te lepăd ca pe o măsea stricată, Sue. Mă înţelegi? Deja am ajuns destul de departe ca să mă descurc şi fără ajutorul tău dacă n-am încotro. Maud va face tot ce-i spun. Ce-ar fi ca bătrâna mea doică de la Londra să se îmbolnăvească din senin şi să aibă nevoie de îngrijirile nepoatei sale? Ce te faci atunci? Cum ţi-ar plăcea să-ţi pui la loc rochia aia veche de sărăntoacă şi să te întorci în Lant Street cu mâna goală?

— O să-i spun lu' domnu' Lilly! am strigat.

— Crezi că te suferă în odaia lui destulă vreme cât să audă ce ai de zis?

— Atunci o să-i spun lui Maud.

— N-ai decât. Şi de ce nu-i spui, dacă tot veni vorba, că am coadă şi copite despicate? Aşa aş arăta dac-ar fi să-mi joc nelegiuirile pe scenă. Oricum ar fi, nimeni nu se aşteaptă să întâlnească un om ca mine în viaţa normală. Maud va prefera să nu-ţi dea crezare. Nu-şi permite să te creadă! Căci a ajuns şi ea la fel de departe ca noi şi acum nu mai are încotro. Trebuie să mă ia de soţ, altfel e terminată, ce mai încolo şi-ncoace! Trebuie să facă tot ce-i zic – sau să rămână aici şi să nu mai aibă ce face până la moarte. Crezi că asta o să aleagă?

Ce puteam să-i răspund? Maud aproape că-mi spusese cu gura ei că nu va face asta. Aşa că am păstrat tăcerea. Dar din clipa aceea cred că am început să-l urăsc. Atunci a rămas vreo câteva clipe cu mâna pe scaunul meu şi cu ochii pironiţi în ai mei. Apoi s-a auzit fâşâitul papucilor lui Maud pe scări şi, cât ai clipi, chipul ei a apărut la uşă. După aia, fireşte, Domnu s-a lăsat pe spate şi s-a schimbat la chip. S-a ridicat. M-am ridicat şi eu şi am făcut o reverenţă leşinată. Domnu s-a dus repede la ea şi a condus-o lângă foc.

— Te-a luat frigul, i-a zis el.

Stăteau în faţa căminului, însă le vedeam chipurile în oglindă. Maud privea tăciunii din vatră. Domnu se uita lung spre mine. Apoi oftă şi clătină din capul lui urâcios.

— Ei, Sue, zise, tare serioasă mai eşti azi!

Maud ridică privirea.

— Cum adică? întrebă ea.

Am înghițit în sec, dar n-am suflat o vorbă.

— Sărmana Sue s-a săturat de mine. Am necăjit-o nițel cât ai fost plecată.

— Cum ai necăjit-o? îl întrebă Maud, zâmbind și încruntându-se totodată.

— Ei, n-am lăsat-o să brodeze, ci i-am tot vorbit despre tine! Pretinde că are o inimă simțitoare. De fapt e lipsită de inimă. I-am spus că mă dor ochii de când n-au mai avut prilejul să te vadă, iar ea mi-a zis să-i leg cu o fașă și să nu mai ies din odaia mea. I-am spus că îmi țiuie urechile de când nu ți-am mai auzit glasul și ea a dat s-o cheme pe Margaret, ca să-mi toarne în ele niște ulei de castor. I-am arătat mâna aceasta albă și fără pată, care tânjește după sărutările tale. Mi-a zis să mi-o...

Domnu se întrerupse.

— Să ți-o ce? întrebă Maud.

— Păi, să mi-o bag în buzunar.

Domnu zâmbi. Maud îmi aruncă o privire bănuitoare.

— Biata mână, zise ea în cele din urmă.

Domnu își ridică brațul.

— Încă mai tânjește după sărutările tale.

Maud șovăi, apoi îi luă mâna, i-o ținu în mâinile sale subțiri și îi atinse degetele cu buzele la încheieturi.

— Nu acolo, zise el iute. Nu acolo, ci aici.

Își răsuci mâna și-i arătă palma. Maud șovăi iarăși, apoi se plecă spre ea. Palma lui îi acoperi gura, nasul și jumătate din chip.

El îmi întâlni privirea și încuviință din cap. Mi-am întors fața de la el și n-am mai vrut să-l privesc.

Căci avea dreptate, naiba să-l ia! Nu în privința lui Maud – căci, orice-ar fi zis el despre inimi și țevi de gaz, știam că era blândă și bună, că era tot ce putea fi mai dulce, mai frumos și mai bun. Însă avea dreptate în ceea ce mă privea. Cum era să mă întorc în Borough cu mâna goală? Eu trebuia să schimb soarta doamnei Sucksby. Cum să mă duc înapoi la ea, la domnul Ibbs și la John și să le zic că am lăsat baltă învoiala, că am lăsat să-mi scape printre degete trei miare pentru că...

Pentru că? Pentru că aveam simțăminte mai alese decât crezusem? Ar spune că am băgat-o pe mânecă. Mi-ar râde-n nas! Aveam un anume rang. Eram fiica unei ucigașe. Se așteptau de la mine la anumite lucruri. Iar simțămintele alese nu se numărau printre ele. Păi, cum altfel?

Dar să zicem că renunțam la tot. Cum aș fi putut să o salvez astfel pe Maud? Să zicem că mă duceam acasă. Domnu tot ar

li luat-o de nevastă și ar fi închis-o oricum la balamuc. Sau să facem că l-aș fi dat pe goarnă. Ar fi fost alungat de la Briar, iar domnul Lilly ar fi strâns-o pe Maud și mai zdravăn în gheare. La fel i-ar fi traiul și la balamuc, dacă e s-o luăm așa. Oricum ar fi fost, nu prea aveam ce face ca să-i schimb soarta.

Soarta îi fusese deja hotărâtă cu ani în urmă. Era ca o rămurea purtată de un râu vijelios. Era ca laptele – prea albă, prea curată, prea simplă. Era ursită să fie întinată.

Și, în afară de asta, acolo de unde veneam eu nimeni n-avea o soartă prea prielnică. Dacă ea, una, era menită să sfârșească prost, însemna oare că și cu mine trebuia să se întâmple la fel?

Mă îndoiam. Astfel, deși, după cum am spus, îmi era milă de ea, nu-mi era destul de milă încât să încerc să o salvez. Nu mă gândisem niciodată serios să-i spun adevărul, să dau pe față ce licălos afurisit era de fapt Domnu, să fac ceva, orice-ar fi fost, care să ne dea peste cap planurile și să ne împiedice să punem mâna pe averea ei. Am lăsat-o să-și închipuie că Domnu o iubește și că e un om bun. Am lăsat-o să creadă că e blând. O priveam cum se străduiește să-l iubească așa, cu de-a sila, știind totodată că el nu voia decât s-o ia cu japca, s-o îmbrobodească, s-o ciocănească și s-o vâre la balamuc. O priveam cum se topește. O priveam cum pălește și se usucă. O priveam cum stă cu capul în mâini și cum își trece vârful degetelor peste fruntea îndurerată, dorindu-și să fie în pielea oricui altcuiva, numai în a ei nu, ca Briar să fie orice altă casă, numai a unchiului ei nu și ca Domnu să fie oricare alt bărbat din lume, numai acela pe care trebuia să-l ia ea de soț nu. Și uram să văd toate astea, însă îmi întorceam privirea. Îmi spuneam: *Nu se poate face nimic.* Îmi spuneam: *Îi privește.*

Însă se petrecea o ciudățenie. Cu cât mă chinuiam să nu mă mai gândesc la Maud, cu cât îmi repetam mai des „Ce-ți pasă ție de ea?", cu cât mă încrâncenam mai vârtos să mi-o smulg din inimă, cu atât mai tare gândurile acelea se încăpățânau să nu se dea duse. Toată ziua stăteam cu ea sau mă plimbam cu ea și eram atât de potopită de soarta spre care o îndreptam, că de-abia mai eram în stare să o ating sau să mă uit în ochii ei. Iar noaptea stăteam cu spatele la ea, cu pătura trasă peste urechi, ca să n-o mai aud cum suspină. Însă în răstimpul cât mergea la unchiul ei, o simțeam – o simțeam prin pereții casei, cum se zice că simt aurul unii borfași orbi. Era ca și cum, fără ca eu să prind de veste, ajunsese să ne lege una de alta un soi de fir. Și firul ăla mă trăgea spre ea, oriunde s-ar fi aflat. Era ca și cum...

Ca și cum ai iubi-o, mi-am zis.

Asta a schimbat ceva în mine. M-a făcut să mă tulbur și să mă tem. Îmi închipuiam că o să se uite la mine și o să vadă – sau o să vadă Domnu ori Margaret ori doamna Stiles. Îmi închipuiam cum ar fi dacă s-ar duce vestea până în Lant Street, la John – la el mă gândeam mai degrabă, dintre ei toți. Mă gândeam ce față o să facă și cum o să mai râdă. „Da' ce-am făcut?" îmi închipuiam că aș spune. „N-am făcut nimic!" Și nici nu făcusem. Doar mă *gândeam* la ea în felul ăsta și *o simțeam* în felul ăsta, atâta tot. Până și veșmintele ei, pantofii și ciorapii ei îmi păreau altfel: păreau să-i păstreze forma trupului, căldura și mirosul. Nu-mi plăcea să le împăturesc și să le turtesc. Odăile ei mi se păreau altfel. Luasem obiceiul să mă plimb prin ele – așa cum făcusem în prima mea zi la Briar – și să mă uit la toate lucrurile pe care știam că le apucase și le atinsese. Caseta ei și poza mamei sale. Cărțile ei. O să aibă ce citi la balamuc? Pieptenele ei, cu fire de păr prinse între dinți. O să fie cineva acolo care să-i aranjeze părul? Oglinda ei. Am început să stau lângă foc, unde-i plăcea și ei să stea, și să-mi cercetez chipul, așa cum văzusem că face ea.

„Mai sunt zece zile", îmi spuneam. „Încă zece zile și o să fii bogată!"

Îmi ziceam eu asta, dar peste vorbele mele răsuna dangătul orologiului și atunci mă treceau fiorii când mă gândeam că planul nostru era fie și cu un ceas mai aproape de îndeplinire, că fălcile capcanei noastre se mai apropiau un pic, strângând-o tot mai tare între ele, și că era tot mai greu să le deschizi.

Firește, și ea simțea cum se scurg ceasurile. Din pricina asta se agăța de vechile ei obiceiuri – mergea, mânca și stătea întinsă în pat cu mișcări și mai țepene, și mai precise, cumva ca o păpușă mecanică. Cred că o făcea ca să se simtă în siguranță – sau ca să împiedice timpul să se scurgă prea iute. O urmăream cum își bea ceaiul: ridica ceașca, sorbea din ea, o punea pe masă, o ridica și sorbea din nou, ca o mașinărie. Sau o vedeam brodând strâmb, cu mișcări nervoase și iuți și trebuia să-mi întorc privirea de la ea. Mă gândeam la vremea aceea când dădusem covorul deoparte și dansasem polca cu ea. Mă gândeam la ziua în care îi netezisem dintele care avea colțul acela ascuțit. Îmi aminteam cum îi ținusem bărbia în mână și umezeala limbii ei. Pe atunci părea ceva obișnuit. Însă acum nu-mi mai puteam închipui că, dacă mi-aș strecura un deget între buzele ei, mi s-ar părea un gest obișnuit...

Începu iarăși să viseze. Începu să se trezească năucită în toiul nopții. O dată sau de două ori s-a ridicat din pat. Am

deschis ochii și am văzut-o bântuind aiurea prin odaie. „Ești acolo?" a întrebat când m-a auzit mișcându-mă. Apoi s-a întors lângă mine în pat, s-a întins și a început să tremure. Uneori întindea mâinile spre mine, căutându-mă. Când degetele ei mă atingeau, și le retrăgea. Alteori plângea. Sau punea întrebări ciudate: „Chiar exist? Mă vezi? Chiar exist?".

— Culcați-vă la loc, i-am zis într-o noapte.

Era una din nopțile din preajma sfârșitului.

— Mi-e teamă, îmi răspunse ea. Vai, Sue, mi-e teamă...

De astă dată nu avea glasul îngreunat de somn, ci blând, limpede și atât de nenorocit, încât m-am trezit de-a binelea și i am căutat chipul. Nu i l-am zărit. Lămpița pe care o ținea tot timpul aprinsă pesemne că se stinsese sub abajurul căzut sau i se mistuise tot seul. Perdelele baldachinului erau trase, ca în floce noapte. Să fi fost ceasurile trei sau patru. În odaie era boznă ca într-o cutie. Răsuflarea lui Maud se iți din întuneric. Mă izbi în gură.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat.

— Am visat... am visat că eram căsătorită.

Am întors capul. Acum îi simțeam răsuflarea peste ureche. Părea să răsune mult prea tare în tăcerea casei. Mi-am mișcat din nou capul.

— Păi, chiar o să fiți măritată în curând, am zis.

— O să fiu?

— Știți doar. Acum încercați să adormiți la loc.

Dar nu voia. O simțeam cum stă întinsă, nemișcată, însă foarte încordată. Simțeam cum îi bate inima. Până la urmă vorbi din nou, dar șoptit:

— Sue...

— Ce este, domnișoară?

Își umezi buzele.

— Tu crezi că sunt bună? întrebă ea.

Vorbise ca un copil. Cuvintele ei m-au cam tulburat. M-am întors iar și m-am uitat cu atenție prin întuneric, ca să-i deslușesc chipul.

— Bună, domnișoară? am întrebat, mijindu-mi ochii.

— Așa mă crezi, zise ea cu tristețe în glas.

— Firește!

— Aș vrea să nu mă crezi așa. Aș vrea să nu fiu așa. Aș vrea... aș vrea să fiu mai înțeleaptă.

„Aș vrea să dormi acuma", mi-am zis. Însă n-am spus-o cu glas tare. În schimb, am întrebat:

— Înțeleaptă? Nu sunteți înțeleaptă? O fată ca dumneavoastră, care a citit atâtea cărți de-ale unchiului dumneavoastră?

Nu-mi răspunse. Stătea doar întinsă și la fel de încordată. Însă inima îi bătea și mai tare. O simțeam cum îi zvâcnește. Am simțit apoi cum trage aer în piept. Își ținu răsuflarea. Apoi grăi.

— Sue, începu ea, aș vrea să-mi spui...

Să-mi spui adevărul – asta am crezut că va urma. Inima a început să-mi bată la fel de tare ca a ei. M-au trecut nădușelile. Mi-am zis: „Știe. A ghicit!". Eram pe cale să-mi spun *Slavă Domnului*!

Însă nu era asta. Nu era deloc asta. Trase iarăși aer în piept și iarăși am simțit că își face curaj ca să-mi pună cine știe ce întrebare îngrozitoare. Ar fi trebuit să-mi dau seama ce avea de gând să întrebe, căci se tot îmbărbăta să rostească vorbele alea cred că de vreo lună. Până la urmă cuvintele izbucniră de la sine.

— Aș vrea să-mi spui, continuă ea, ce anume se cuvine să facă o soție în noaptea nunții!

Când am auzit-o, am roșit. Poate că și ea. Nu vedeam nimic în bezna aia.

— Chiar nu știți? am întrebat.

— Știu că se face... ceva.

— Dar nu știți ce?

— De unde să știu?

— Nu zău, domnișoară! Vreți să spuneți că nu știți?

— *De unde* să știu? țipă ea, ridicând capul de pe pernă. Tu nu vezi, tu nu vezi? Sunt prea neștiutoare ca să știu în privința căror lucruri sunt neștiutoare!

Se cutremură. Apoi am simțit-o cum se străduiește să se liniștească.

— Aș zice, începu ea cu un glas monoton, nefiresc, aș zice că mă va săruta. Așa va face?

Iarăși i-am simțit răsuflarea pe față. Am simțit cuvântul „săruta". Și am roșit din nou.

— Așa va face?

— Da, domnișoară.

Am simțit cum încuviințează.

— Pe obraz? întrebă. Pe gură?

— Pe gură, aș zice eu.

— Pe gură. De bună seamă...

Își duse mâinile la față. Am zărit în sfârșit prin întuneric albeața mănușilor și am auzit-o cum își trece degetele peste buze. Mișcarea a răsunat mai puternic decât ar fi fost firesc. Patul părea mai îngust și mai negru ca oricând. Îmi doream să nu se fi stins lampa. Îmi doream – și cred că a fost singura dată

când mi-am dorit asta – să se audă orologiul. În jur nu mai era decât tăcerea, întretăiată de răsuflarea ei. Doar bezna și mâinile ei pale. Era ca și cum lumea se făcuse mică de tot sau dispăruse undeva.

— Ce altceva își va dori să fac? întrebă Maud.

„Zi-i iute", m-am gândit. „Iute e cel mai bine. Iute și pe șleau." Dar era greu să-i vorbești lui Maud pe șleau.

— Își va dori, am spus după câteva clipe, să vă îmbrățișeze.

Mâna îi încremeni. Cred că a clipit. Așa mi s-a părut că aud.

— Adică o să stea în picioare, cu mine în brațe?

Când a spus asta, mi-am și închipuit-o în strânsoarea aspră a lui Domnu. I-am văzut pe amândoi, așa cum vezi uneori, noaptea, prin Borough bărbați și fete în pragul ușilor sau sprijiniți de ziduri. Îți întorci privirea de la ei. Am încercat și acum să-mi întorc privirea, însă, firește, nu am reușit, căci nu aveam spre ce să mi-o întorc, peste tot nu era decât beznă. Mintea mea închipuia în întuneric desene la fel de colorate ca acelea ale unei lanterne magice.

Mi-am dat seama că așteaptă să-i răspund. Am spus, un pic cam arțăgoasă:

— N-o să-și dorească să stea în picioare. E mai greu când stai în picioare. Faci asta doar când n-ai unde să stai jos sau când trebuie să te grăbești. Un domn își îmbrățișează soția pe un divan sau pe un pat. Pe pat e cel mai bine.

— Un pat ca ăsta? întrebă ea.

— Poate că da... Deși e al naibii de greu să aranjezi la loc tot puful ăsta după ce isprăvești!

Am râs, însă râsul meu răsună prea tare. Maud tresări. Apoi păru să se încrunte.

— Isprăvești... murmură ea, ca și cum cuvântul o nedumerea. Ce anume isprăvești? întrebă apoi. Îmbrățișarea?

— Isprăvești treaba, am zis.

— Adică isprăvești cu îmbrățișatul?

— Isprăvești treaba.

M-am foit într-o parte și-n alta.

— Ce beznă! Unde-i lumina aia?... Isprăvești treaba. Se poate mai clar de-atât?

— Eu cred că da, Sue. Tot vorbești despre paturi și puf. Ce-mi pasă mie de astea? Tot vorbești despre o treabă anume. Ce treabă?

— E ceea ce decurge firesc din sărutările și îmbrățișările de pe pat, am spus. E chestia în sine. Sărutările doar te încălzesc.

Apoi te cuprinde ceva cum e... cum e cheful de dans pe un ritm, pe muzică. N-aţi mai...?

— Ce anume?

— Lăsaţi, am zis.

Mă tot fâţâiam şi nu-mi mai găseam locul.

— Nu vă mai bateţi capul cu asta. O să fie floare la ureche. Ca dansul.

— Bine, dar să dansezi nu e floare la ureche! insistă ea. Trebuie să înveţi să dansezi. Dar tu m-ai învăţat!

— Acolo-i altceva.

— Cum aşa?

— Poţi să dansezi în mai multe feluri. Dar chestia asta se face într-unul singur. O să vă vină de la sine odată ce vă porniţi.

Am simţit cum clătină din cap.

— Nu cred că mie o să-mi vină, spuse ea cu amărăciune. Nu cred că sărutările mă pot încălzi. Sărutările domnului Rivers nu m-au încălzit niciodată. Poate... poate că gura mea duce lipsă de vreun muşchi sau nerv anume, fără de care...

— Pentru Dumnezeu, domnişoară! am izbucnit. Ce eşti matale, fată sau doftor? Fireşte că gura o să meargă cum trebuie. Uite!

Chiar mă scosese din răbdări. Mă încordase ca pe un arc. M-am săltat de pe pernă.

— Unde-ţi sunt buzele? am întrebat.

— Buzele? răspunse cu un ton mirat. Aici sunt.

I le-am găsit şi am sărutat-o.

Ştiam cum se face. Îmi arătase Dainty odată. Oricum, să o sărut pe Maud era altfel. Era ca şi cum aş fi sărutat bezna. Ca şi cum bezna ar fi avut viaţă, formă şi gust, ar fi avut căldură şi supleţe. La început gura i-a rămas neclintită. Apoi a început să se mişte, lipită de a mea. Apoi buzele i s-au deschis. I-am simţit limba. Am simţit-o cum înghite. Am simţit...

Nu voisem decât să-i arăt. Însă când gura mea s-a lipit de a ei, am simţit cum se stârneşte în mine tot ce zisesem că se va stârni în ea când o va săruta Domnu. Mă ameţea. Îmi aprindea obrajii mai rău ca înainte. Era ca o licoare tare. Mă îmbăta. M-am retras. Când i-am simţit suflarea pe buze, era foarte rece. Mi se umezise gura de la gura ei. Am spus în şoaptă:

— Acum simţi?

Cuvintele îmi sunau straniu, de parcă limba îmi era altfel după ce o sărutasem. Nu mi-a răspuns. Nu făcea nici o mişcare. Respira, însă stătea atât de împietrită, că mi-am zis dintr-odată: „Dacă a intrat într-un soi de transă din cauza mea? Şi dacă nu-şi mai revine? Ce Dumnezeu îi spun lui unchiu-său?...“

Apoi Maud se mişcă un pic. Şi vorbi.

— Simt, zise ea şi glasul îi sună la fel de ciudat ca al meu. M-ai făcut să simt. E ceva atât de curios, de neterminat. N-am mai...

— Fără domnul Rivers e neterminat, am spus.

— Fără domnul Rivers?

— Cred că aşa trebuie.

— Nu ştiu. Nu ştiu.

Vorbi cu tristeţe. Dar se mişcă iar şi mişcarea o aduse mai aproape de mine. Gura i se apropie de a mea. Ca şi cum nici nu ştia ce face – sau ştia, dar nu se putea opri.

— Mi-e teamă, zise iar.

— Nu te speria, am spus eu repede.

Căci ştiam că nu trebuia să se simtă aşa. Dacă se speria cumva aşa de tare, că nu mai voia să se mărite cu el?

Aşa m-am gândit atunci. Mi-am zis că trebuie să-i arăt cum ne face, ca nu cumva teama ei să ne dea planurile peste cap. Aşa m-am sărutat-o iarăşi. Apoi am atins-o. I-am atins faţa. Am pornit din locul unde ni se uneau gurile – de la colţurile umede ale buzelor –, apoi i-am găsit bărbia, obrajii, fruntea... O mai atinsesem şi înainte, ca s-o spăl şi s-o îmbrac, însă niciodată în felul ăsta. Era atât de netedă! Atât de caldă! Ca şi cum i-aş fi adunat căldura şi forma din beznă! Ca şi cum bezna se întărea şi creştea iute sub mâna mea!

Începu să tremure. Mi-am închipuit că încă se mai teme. Apoi am început să tremur şi eu. Şi-atunci am uitat să mă mai gândesc la Domnu. M-am gândit doar la ea. Când obrajii i se umeziră de lacrimi, i le-am şters cu buzele.

— Eşti o perlă, am zis – atât de albă era! Eşti o perlă, o perlă, o perlă...

Uşor de zis în întuneric. Uşor de facut. Însă a doua zi m-am deşteptat, am văzut fâşiile cenuşii de lumină dintre perdelele baldachinului, mi-am amintit ce făcusem şi mi-am zis: *Dumnezeule mare!* Maud încă dormea, cu sprâncenele strânse, încruntată. Avea gura deschisă. I se uscaseră buzele. Şi ale mele erau uscate şi am ridicat mâna, ca să mi le ating. Mi-am luat mâna de la gură. Păstra mirosul ei. Mirosul ăla îmi stârni un tremur adânc. Tremurul era umbra celui care mă cuprinsese – ne cuprinsese – când mă mişcam deasupra ei, în noapte. *Când te ia*, cum spuneau fetele din Borough. *Te-a luat?* Se zicea că se stârneşte ca un strănut, dar n-are nici o treabă cu strănutul, n-are absolut nici o treabă...

Am tremurat iarăşi doar amintindu-mi. Mi-am atins vârful unui deget cu limba. Avea un gust înţepător – ca oţetul, ca sângele.

Ca banii.

Mi s-a făcut frică. Maud s-a mişcat. M-am ridicat din pat fără s-o privesc. M-am dus în odaia mea. Începeam să mă simt rău. Poate că mă îmbătasem. Poate că berea pe care o băusem la cină fermentase prea mult. Poate că aveam febră. M-am spălat pe mâini şi pe faţă. Apa era aşa de rece, că parcă mă înţepa. M-am spălat între picioare. Apoi m-am îmbrăcat. Şi am aşteptat. Am auzit cum Maud se trezeşte, cum începe să se mişte şi m-am dus încet la ea. Am zărit-o printre perdelele baldachinului. Se ridicase de pe pernă. Încerca să-şi lege şnururile cămăşii de noapte. I le desfăcusem eu pe întuneric.

Am văzut ce face şi iar am tremurat în adâncul meu. Însă când a ridicat ochii spre mine, mi-am ferit privirea.

Mi-am ferit privirea! Şi nu m-a chemat lângă ea. Nu a vorbit. M-a urmărit cum mă mişc prin odaie, însă n-a spus nimic. A venit Margaret cu tăciuni şi apă. Eu am stat în faţa garderobului, scoţând haine, în vreme ce ea îngenunchea lângă vatră, şi am simţit că mă înroşesc ca racul. Maud nu s-a ridicat din pat. Apoi Margaret a plecat. I-am întins lui Maud o rochie, jupoane şi pantofi. Am turnat apă.

— Veniţi să vă îmbrac? am zis.

A venit. A stat în faţa mea şi şi-a ridicat încet braţele, iar eu i-am săltat cămaşa de noapte. Pe coapse avea o pată de roşeaţă. Buclele mărunte dintre picioare erau întunecate la culoare. Pe sân avea o vânătaie stacojie, acolo unde o sărutasem prea apăsat.

Am acoperit-o. Ar fi putut să mă oprească. Ar fi putut să pună mâinile pe mine. La urma urmei, ea era stăpâna! Însă nu a făcut nimic. Am dus-o la oglinda argintie de deasupra căminului şi ea a rămas cu ochii în podea, aşteptând să o pieptăn şi să-i prind spelcile în păr. Dacă a simţit cumva cum îmi tremurau degetele când îi atingeau chipul, n-a spus nimic. De-abia când aproape că terminasem, a ridicat capul şi mi-a întâlnit privirea. Apoi a clipit, părând să-şi caute cuvintele.

— Ce greu am dormit, a zis. Nu-i aşa?

— Da, i-am răspuns, dar glasul îmi tremura. Somn fără vise.

— Doar unul singur, a spus atunci ea. Însă a fost un vis tare frumos. Cred... cred că te-am visat şi pe tine, Sue.

Nu mă scăpa din ochi şi parcă aştepta. Am văzut cum îi pulsează sângele în gât. Începu şi al meu să pulseze, în ton cu al ei. Inima parcă mi se răsuci în piept şi cred că dacă în clipa

aceea aş fi tras-o spre mine, m-ar fi sărutat. De-aş fi zis *Te iubesc*, mi-ar fi răspuns la fel – şi atunci totul ar fi fost altfel. Poate că aş fi salvat-o. Poate că aş fi găsit o cale – deşi nu ştiu cum anume – să o abat de la soarta ei. Poate că l-am fi lăsat pe Domnu cu buzele umflate. Poate că aş fi fugit cu ea în Lant Street...

Însă dacă aş fi făcut aşa ceva, şi-ar fi dat seama ce secătură sunt. M-am gândit să-i spun adevărul. M-a cuprins un tremur şi mai înfricoşător. Nu puteam. Era prea simplă. Era prea bună. De-ar fi avut măcar o pată, un fir de răutate în inima ei...! Dar nu avea nimic. Doar vânătaia aceea stacojie. Un singur sărut i-o lăsase. Cum o să rămână teafără în Borough?

Şi cum o să mă descurc eu acasă, în Borough, cu ea lângă mine?

Am auzit iarăşi râsul lui John. M-am gândit la doamna Sucksby. Maud îmi privea chipul. I-am prins în păr ultima agrafă, apoi i-am întins plasa de catifea. Am înghiţit în sec şi am spus:

— Pe mine? Nu prea cred, domnişoară. Nu pe mine. Aş zice... aş zice că pe domnul Rivers.

M-am dus la fereastră.

— Uitaţi-l acolo! Aproape că şi-a fumat ţigara. N-o să-l mai prindeţi dacă zăboviţi!

Toată ziua ne-am purtat cu stinghereală. Ne-am plimbat, însă n-am mers laolaltă. Ea a întins mâna, dând să-mi apuce braţul, iar eu m-am îndepărtat. Iar seara, când am pregătit-o de culcare şi am desfăcut perdelele baldachinului, m-am uitat la locul pustiu de lângă ea şi am spus:

— Nopţile sunt aşa de calde acum, domnişoară! Nu credeţi c-o să dormiţi mai bine singură?

M-am întors la patul meu îngust, cu aşternuturi ca de aluat. Am auzit-o cum se răsuceşte şi oftează toată noaptea şi m-am răsucit şi am oftat şi eu. Am simţit cum firul acela care ajunsese să ne lege trăgea, trăgea de inima mea – atât de tare că mă durea. De-o sută de ori am fost pe cale să mă ridic şi să merg la ea. De-o sută de ori mi-am zis: *Du-te la ea! Ce mai aştepţi? Du-te înapoi lângă ea!* Însă de fiecare dată m-am gândit la ce avea să se întâmple dacă făceam asta. Ştiam că n-aş fi putut să stau lângă ea în pat fără să-mi doresc s-o ating. N-aş fi putut să-i simt răsuflarea pe buze fără să-mi doresc s-o sărut. Şi n-aş fi putut s-o sărut fără să-mi doresc s-o salvez.

Aşa că n-am făcut nimic. Nici în noaptea următoare n-am făcut nimic, nici în cea de după, şi nu peste mult timp s-au

isprăvit şi nopţile. Vremea, care se scursese întotdeauna atât de leneş, acum s-a topit dintr-odată. A sosit sfârşitul lui aprilie. Şi atunci s-a făcut prea târziu ca să se mai schimbe ceva.

Capitolul şase

Domnu a plecat primul. Domnul Lilly şi cu Maud l-au privit din prag cum pleacă, iar eu m-am uitat de la fereastră. Ea i-a strâns mâna, iar Domnu i-a făcut o plecăciune. Apoi brişca l-a luat să-l ducă la gara din Marlow. Stătea cu mâinile încrucişate pe piept, cu pălăria dată pe ceafă, cu chipul întors spre noi şi cu ochii pironiţi când la ea, când la mine.

Uite-l cum trece, diavol împieliţat ce e! mi-am zis.

N-a făcut nici un fel de semn. Nici nu era nevoie. Deja ne depănase planurile lui şi le ştiam pe dinafară. Urma să meargă trei mile cu trenul şi apoi să aştepte. Noi trebuia să rămânem în salonul lui Maud până la miezul nopţii şi după aia să plecăm. Trebuia să ne întâlnim cu el pe malul fluviului când orologiul va bate jumătatea de ceas.

Ziua a trecut ca toate celelalte. Maud s-a dus la unchiul ei, după obicei, iar eu m-am perindat încet prin odăile ei, cercetându-i lucrurile – doar că de astă dată, firește, socoteam ce anume trebuia să luăm cu noi. Am luat prânzul. Ne-am plimbat prin parc până la gheţărie, morminte şi mal. Era ultima dată când le mai vedeam, însă totul arăta întocmai ca întotdeauna. Numai noi ne schimbaserăm. Am mers fără să vorbim. Când şi când ni se atingeau poalele rochiilor, iar o dată ni s-au atins mâinile şi ne-am depărtat una de alta cu o tresărire, de parcă ne-am fi ars, însă dacă a roşit şi ea ca mine, nu ştiu, că nu m-am uitat. Când ne-am întors în odaia ei, a rămas nemişcată ca o statuie. Doar din când în când o auzeam oftând. Am stat la masă cu caseta ei plină de broşe şi inele şi cu o farfurioară cu oţet şi am lustruit nestematele. Mai bine fac asta, mi-am zis, decât să stau cu mâinile în sân. A venit o dată să se uite. Apoi s-a îndepărtat, ştergându-se la ochi. A zis că o ustură de la oţet. Şi pe mine mă usturau.

Apoi s-a lăsat seara. Maud s-a dus la cina ei şi eu m-am dus la a mea. Jos, la bucătărie, toţi erau îmbufnaţi.

— Nimic nu mai e la fel acuma, că a plecat domnul Rivers, aceea ei.

Doamna Cakebread era întunecată la față ca vremea rea. Când Margaret a scăpat o lingură din mână, a pocnit-o cu un polonic și Margaret a țipat. Apoi, de-abia ce ne așezaserăm la masă, când Charles a izbucnit în lacrimi și a trebuit să fugă din bucătărie, ștergându-și mucii de pe bărbie.

— Nu i-a picat deloc bine, zise una din cameriste. Își pusese nădejdea că o să plece la Londra, ca lacheu al domnului Rivers.

— Treci înapoi! îi strigă domnul Way, ridicându-se și împroșcând cu pudră în jur. Un băiat de vârsta ta cu un ins de teapa lui? Nu ți-ar fi rușine!

Însă Charles n-a vrut să se întoarcă în ruptul capului nici la chemările domnului Way, nici ale oricui altcuiva. El îi servise lui Domnu micul dejun, îi văcsuise cizmele și îi periase vestoanele elegante. Acum nu-i mai rămăsese decât să ascută cuțite și să lustruiască pahare toată viața în cea mai amorțită casă din Anglia.

S-a așezat pe scări, a plâns și s-a tot dat cu capul de balustradă. Domnul Way s-a dus și i-a tras o mamă de bătaie. Am auzit cu toții plesnetele curelei pe spinarea lui Charles și scâncetele lui.

Asta a cam tuflit dispoziția de la masă. Am mâncat în tăcere, iar când am terminat și domnul Way s-a întors, stacojiu la față și cu peruca strâmbă, nu m-am mai dus cu el și doamna Stiles în cămăruță, ca să-mi mănânc budinca acolo. Am zis că mă doare capul. Era aproape adevărat. Doamna Stiles m-a cercetat din priviri, apoi a întors capul.

— Nu te îngrijești deloc, domnișoară Smith, a zis. Parcă ți-ai lăsat sănătatea la Londra. Așa mi se pare mie.

Ce-mi păsa mie de ce i se părea ei? Urma să n-o mai văd niciodată – nici pe ea, nici pe domnul Way, nici pe Margaret și nici pe doamna Cakebread.

Am zis noapte bună și am urcat la etaj. Maud, firește, era încă la unchiul ei. Până s-a întors, m-am îndeletnicit cu tot ce plănuiserăm. Am strâns rochiile și încălțămintea și lucrușoarele de tot felul pe care hotărâserăm amândouă că trebuie să și le ia. Erau doar lucruri de-ale ei. Rochia cafenie am lăsat-o acolo. N-o mai purtasem de mai bine de-o lună. Am așezat-o pe fundul cufărului. Și cufărul l-am lăsat. Nu puteam să luăm cu noi decât genți. Maud găsise două vechituri de-ale maică-sii. Pielea lor era umedă și erau brodate cu un mucegai alb. Erau însemnate cu litere de alamă atât de mari, că până și eu le puteam citi: un M și un L, de la numele mamei sale, același cu al ei.

Le-am căptușit cu hârtie pe dinăuntru și le-am burdușit bine. Într-una – cea mai grea, pe care urma s-o car eu – am pus

bijuteriile lustruite de mine. Le-am învelit în pânză, ca să nu se rostogolească prin geantă și să-și piardă luciul. Împreună cu ele am pus și o mănușă de-a ei – o mănușă albă, din piele de ied, care se prindea cu perle la încheietură. O purtase o dată și crezuse că a pierdut-o. Eu voiam s-o păstrez ca amintire.

Simțeam că mi se rupe inima.

Apoi Maud s-a întors de la unchiul ei. Își tot frângea mâinile.

— Vai! se plânse ea. Ce tare mă doare capul! Credeam că în seara asta n-o să-mi mai dea drumul!

Ghicisem că o să vină în starea asta și îi adusesem un pic de vin de la domnul Way, ca să mai prindă suflet. Am pus-o să se așeze și să bea câteva guri, apoi am udat o batistă și i-am frecat tâmplele. Din pricina vinului, batista se făcu roz ca un trandafir, iar capul lui Maud prinse o culoare stacojie acolo unde apăsasem. Îi simțeam fața rece în mâna mea. Pleoapele îi fluturau. Când s-au deschis, m-am îndepărtat.

— Mulțumesc, a zis încet, aruncându-mi o privire foarte blândă.

A mai băut niște vin. Era a-ntâia. Ce mai rămăsese am dat eu pe gât și vinul mi s-a răspândit prin trup ca o flacără.

— Acuma, am zis, e vremea să vă schimbați.

Purta veșmintele de la cină. Eu îi pregătisem rochia cu care ieșea la plimbare.

— Însă trebuie să renunțați la crinolină, am adăugat.

Căci nu aveam loc pentru așa ceva. Fără ea, rochia ei scurtă se preschimbă în sfârșit într-una lungă și Maud părea mai subțire ca oricând. Slăbise. Am încălțat-o cu cizme trainice. Apoi i-am arătat gențile. Le atinse și clătină din cap.

— Te-ai ocupat de toate, zise. Eu nu m-aș fi gândit în veci să iau atâtea. N-aș fi făcut în veci nimic din toate astea dacă n-ai fi fost tu.

Se uită în ochii mei. Avea un aer recunoscător și trist. Dumnezeu știe ce față aveam eu. M-am întors. Casa scârțâia din încheieturi, liniștindu-se pe măsură ce slujnicele urcau. Apoi se auzi iarăși orologiul, bătând acum nouă și jumătate.

— Trei ceasuri până vine, zise ea.

Vorbise pe tonul acela încet și tresăltat pe care îl auzisem odinioară, când zisese „Trei săptămâni".

Am stins lampa în salon și m-am așezat la fereastră. Fluviul nu se zărea, însă ne-am uitat lung la zidul parcului și ne-am închipuit apa de dincolo de el, rece și numai bună, așteptând odată cu noi. Am stat așa un ceas fără să zicem mai nimic. Când și când tremura. „Vă e frig?" întrebam. Însă nu-i era frig. Până

La urmă aşteptarea începu să mă sâcâie până şi pe mine şi am început să mă foiesc. Mă gândeam că poate nu făcusem bagajele cum trebuie. Mă gândeam că poate am uitat să-i iau toate hainele, bijuteriile sau mănuşa aceea albă. Vârâsem mănuşa, eram încredinţată, însă începeam să fac şi eu ca Maud, care sălta ca un purice. M-am dus în iatacul ei şi am deschis genţile, lăsând-o la fereastră. Am scos toate rochiile şi toată rufăria şi le am mai aranjat o dată. Apoi, pe când strângeam o curea, mi s-a rupt în mână. Pielea era aşa de veche, că aproape se destrămase. Am luat un ac şi am prins cureaua bine, cu cusături mari, făcute la nimereală. Când am tăiat aţa cu gura, am simţit gust de sare.

Apoi am auzit cum se deschide uşa lui Maud.

Mi-a tresăltat inima în piept. Am pus genţile la loc ferit, în umbra patului, m-am ridicat şi am ascultat. Nici un sunet, cât de mic. M-am dus la uşa dinspre salon şi m-am uitat în odaie. Perdelele de la fereastră erau desfăcute, lăsând să se reverse lumina lunii, însă odaia era pustie. Maud dispăruse.

Lăsase uşa întredeschisă. M-am dus în vârful picioarelor până acolo şi m-am zgâit pe coridor. Iar de acolo veni atunci încă un zgomot, care acoperi obişnuitul scârţâit şi ticăit ale casei – poate o altă uşă care se deschidea şi se închidea undeva în depărtare. Dar nu-mi dădeam seama limpede. Am chemat-o o dată, în şoaptă, „Domnişoară Maud!", însă la Briar până şi şoaptele păreau strigăte, aşa că am rămas tăcută, cu urechile ciulite, chiorându-mă prin beznă, apoi am făcut câţiva paşi pe coridor şi am ascultat iar. Mi-am împreunat palmele strâns de tot, pradă unei agitaţii de nedescris. Însă eram şi cam scoasă din sărite, căci nu era culmea din partea lui Maud să umble langa prin casă în toiul nopţii, fără să sufle un cuvânt?

Când orologiul bătu unsprezece şi jumătate, am chemat-o iarăşi şi am mai făcut vreo doi paşi pe coridor. Însă în clipa aceea m-am poticnit în marginea unui covor, mai să mă împiedic. Ea putea să-şi croiască drum fără lumânare, doar cunoştea prea bine casa. Mie însă locul îmi era străin. N-am îndrăznit să mă pornesc în căutarea ei. Dacă o luam pe unde nu trebuie? Se putea să nu mai nimeresc drumul înapoi.

Aşa că am stat şi am aşteptat, numărând minutele. M-am dus înapoi în iatac şi am adus genţile. Apoi am rămas la fereastră. Era lună plină şi o noapte luminoasă. În faţa casei se întindea pajiştea, apoi veneau zidul de la capăt şi fluviul de dincolo de el. Undeva pe apă se afla Domnu, care se apropia tot mai mult pe măsură ce priveam. Cât avea să aştepte?

Într-un sfârşit, când făcusem clăbuci de nervi, orologiul bătu miezul nopţii. Am stat şi am ascultat, cutremurându-mă la fiece

dangăt al clopotului. Se auzi și ultimul, urmat de ecou. Mi-am zis „Gata". Și chiar când mi-a venit gândul ăsta am auzit zgomotul înăbușit al cizmelor ei. Era la ușă, cu chipul ițindu-se palid în întuneric și răsuflând iute ca o pisică.

— Iartă-mă, Sue! zise ea. M-am dus în biblioteca unchiului. Voiam s-o mai văd o dată, pentru ultima oară. Dar nu puteam să mă duc până nu mă încredințam că el doarme.

O trecu un fior. Mi-am închipuit-o stând singură printre toate cărțile alea întunecate, palidă, subțire și mută.

— Nu-i nimic, am zis. Dar trebuie să ne mișcăm iute. Veniți. Haideți!

I-am dat pelerina și mi-am încheiat-o pe a mea. Maud privi în jur, la tot ce lăsa în urmă. Începură să-i clănțăne dinții. I-am dat geanta cea mai ușoară. Apoi am venit în fața ei și i-am dus un deget la buze.

— Nu vă pierdeți cu firea tocmai acum, i-am zis.

Toate emoțiile mă părăsiseră. Mă simțeam dintr-odată calmă. M-am gândit la mama și la toate casele cufundate în beznă și în somn din care ea izbutise să scape înainte s-o prindă. Sângele rău se ridică în mine, întocmai ca vinul.

Am luat-o pe scara servitorilor. O tot urcasem și coborâsem cu băgare de seamă în ziua dinainte, căutând treptele care scârțâiau cel mai rău. Acum am învățat-o pe Maud să pășească peste ele, ținând-o de mână și uitându-mă unde pune piciorul. În locul unde începea coridorul cu ușile dinspre bucătărie și cămăruța doamnei Stiles i-am făcut semn să se oprească, să aștepte și să asculte. Nu și-a retras mâna din a mea. Un șoarece fugi iute de-a lungul lambriului, însă nimic altceva nu se mișcă și nu se auzi nici un sunet de nicăieri. Pe pardoseală era așternut un covor aspru, de lână, care ne înăbușea zgomotul pașilor. Doar poalele rochiilor ne foșneau și ne fâșâiau.

Ușa dinspre curte era încuiată, însă cheia rămăsese în broască. Am scos-o înainte să descui și i-am uns zimții cu un pic de grăsime de vacă. Apoi am uns cu grăsime și zăvoarele cu care se încuia ușa la capetele de jos și de sus. Luasem grăsimea din dulapul doamnei Cakebread. Așa se alegea cu o pagubă de șase penny din ce-i dădea argatul măcelarului! Maud se uita cu un aer uimit cum o întind pe zăvoare. Am zis încet:

— E floare la ureche. Dacă era să ieșim pe partea ailaltă, ar fi fost un chin.

I-am făcut cu ochiul. Simțeam mulțumirea lucrului bine facut. În clipa aceea chiar îmi doream să nu fi fost totul atât de ușor.

Mi-am lins degetele, ca să mi le curăţ de grăsime, mi-am proptit umărul în uşă şi am împins-o bine în tocul ei. După asta cheia s-a răsucit lin, iar zăvoarele au alunecat în tecile lor ca nişte copii ascultători.

Afară aerul era rece şi limpede. Luna arunca umbre mari şi negre. Le-am privit cu recunoştinţă. Ne-am aţinut pe lângă cele mai umbrite ziduri ale casei, trecând iute şi cu pas uşor de la unul la celălalt, apoi am străbătut în fugă un colţ de pajişte, îndreptându-ne către boscheţii şi copacii de dincolo. Maud mă ţinea iarăşi de mână, iar eu îi arătam pe unde să fugă. N-am simţit-o că şovăie decât o dată. Apoi m-am întors şi am văzut-o privind lung spre conac, cu o figură stranie, pe jumătate temătoare şi totuşi aproape zâmbitoare. La ferestre nu se vedea nici o lumină. Nu stătea nimeni de veghe. Casa părea desenată, ca un decor dintr-o piesă. Am lăsat-o să stea aşa preţ de aproape un minut, apoi am tras-o de mână.

— Acum trebuie să veniţi, i-am zis.

A întors capul şi nu s-a mai uitat încolo. Am înaintat repede spre zidul parcului, apoi pe lângă el, pe o potecă umedă şi întortocheată. Tufişurile se agăţau de lâna pelerinelor noastre, iar prin iarbă ţopăiau sau lunecau prin faţa noastră tot soiul de jivine şi se întindeau pânze de păianjen gingaşe şi lucitoare, ca făurite din sticlă, prin care trebuia să ne croim drum, destrămându-le. Zgomotele nopţii păreau îngrozitoare. Răsuflarea ne deveni mai greoaie. Atâta am mers, că m-am temut să nu fi trecut deja de poarta spre fluviu, însă mai apoi cărarea se mai curăţă, iar arcada ţâşni la vedere, puternic luminată de lună. Maud trecu în faţă, îşi scoase cheia şi descuie, iar după ce trecurăm, încuie poarta în urma noastră.

Acum, că ieşiserăm din parc, răsuflam ceva mai uşor. Ne-am lăsat genţile jos şi am rămas nemişcate în întuneric, la umbra zidului. Luna bătea în trestiile de pe malul îndepărtat şi le preschimba în suliţe cu vârfuri fioroase. Întinderea apei părea aproape albă. Nu se mai auzeau decât curgerea fluviului, câte un tril de pasăre, apoi pleoscăitul vreunui peşte. Nici urmă de Domnu. Ajunseserăm mai repede decât era plănuit. Am ciulit urechile, dar n-am auzit nimic. M-am uitat la cer, la toate stelele de pe el. Mai multe stele decât părea firesc. Apoi m-am uitat la Maud. Îşi ţinea gluga ridicată, dar când m-a văzut că mă întorc spre ea, m-a luat de mână. M-a luat nu ca să se lase îndrumată de mine, nici ca să fie alinată, ci doar ca să-mi ţină mâna într-a ei, pentru că era a mea.

O stea se mişcă pe cer şi ne-am întors amândouă capetele, ca s-o urmărim.

— E cu noroc, am zis.

Apoi orologiul de la Briar bătu. Douăsprezece și jumătate. Dangătul clopotului răsună limpede deasupra parcului. Îmi închipui că lumina din aer îi ascuțea limba. Preț de-o clipă ecoul lui îmi rămase agățat de ureche, apoi deasupra lui se înălță un alt sunet, mai blând. L-am auzit și ne-am depărtat una de alta. Era scârțâitul atent al vâslelor, lunecarea apei pe lemn. Pe brațul cotit al fluviului se apropia silueta întunecată a unei bărci. Vedeam cum vâslele se cufundă în apă și se înalță, cum împrăștie bănuți de lună, apoi ele se înălțară mai sus și se făcu liniște. Barca alunecă printre trestii, apoi se legănă și scârțâi iarăși când Domnu se ridică pe jumătate de pe băncuță. Nu vedea că stăteam și așteptam acolo, în umbra zidului. Nu ne zărea, însă nu eu am făcut primul pas înainte, ci ea. Merse țeapănă până la marginea apei, luă colacul de frânghie pe care i-l aruncă el și se propti bine pe picioare, ca să stăpânească mișcările smucite ale bărcii, până când ele încetară.

Nu mai țin minte dacă Domnu a vorbit. Nici nu cred că s-a uitat la mine decât după ce o ajutase pe Maud să străbată debarcaderul străvechi, când mi-a întins mâna și mi-a îndrumat pașii pe stinghiile putrezite, așa cum îi îndrumase și pe-ai ei. Cred că am făcut totul pe muțește. Țin minte că barca era îngustă și că poalele ni s-au înfoiat când ne-am așezat, căci atunci când Domnu a pus mâna pe vâsle ca să întoarcă ne-am legănat iarăși și mi s-a făcut dintr-odată frică să nu se răstoarne barca, închipuindu-mi cum umple apa toate faldurile și volanele acelea și ne soarbe în adânc. Însă Maud stătea fără să tremure. L-am văzut pe Domnu cercetând-o din priviri. Totuși nimeni nu suflă vreo vorbă. Ne mișcaserăm cât ai clipi din ochi, iar barca înainta iute. Eram purtați de curent. O vreme fluviul se întinse de-a lungul zidului parcului. Am trecut de locul unde îl văzusem sărutându-i mâna, apoi zidul se pierdu, șerpuind, în depărtare. În locul lui apăru un șir de copaci. Maud stătea cu privirea pironită în poală, fără să privească.

Am înaintat cu mare grijă. Noaptea era atât de încremenită! Domnu ținea barca pe cât de aproape putea de umbrele malului. Doar uneori, când copacii se răreau, ne mișcam în clarul de lună. Însă nu era nimeni să ne vadă. Când apăreau case clădite lângă fluviu, erau toate oblonite și întunecate. O dată, când fluviul se lăți și se iviră insulițe cu șlepuri legate pe maluri și cai care pășteau, Domnu opri vâslele și lăsă barca să lunece în liniște, însă tot nu ne auzi nimeni trecând și nici nu veni careva să vadă ce se întâmplă. Apoi fluviul se îngustă iarăși și ne

continuarăm plutirea, iar după asta n-au mai apărut nici case, nici bărci. Nu mai existau decât întunericul, clarul sfărâmat al lunii, scârțâitul ramelor, coborârea și înălțarea mâinilor lui Domnu și albeața obrazului său deasupra unui favorit.

N-am mai înaintat mult pe fluviu. Într-un anumit loc de pe mal, la două mile de Briar, el trase barca la mal și o legă. De acolo plecase. Lăsase în preajmă un cal cu o șa de damă. Ne ajută să pășim pe mal, o urcă pe Maud pe spinarea calului și legă gențile lângă ea.

— Mai avem de mers vreo milă, zise el. Maud?

Ea nu răspunse.

— Trebuie să fii tare, Maud, reluă el. Nu mai e mult.

Apoi se uită la mine și dădu din cap. Pornirăm la drum – el cu calul de căpăstru, Maud pe cal, ghemuită și țeapănă, eu în spate. Și tot n-am întâlnit pe nimeni. M-am uitat iarăși la stele. Acasă nu vedeai stele atât de strălucitoare, iar cerul nu era nicicând atât de întunecat și de limpede.

Calul nu avea potcoave. Copitele sunau înăbușit pe drumeag.

Înaintam destul de încet – de dragul lui Maud, pesemne, ca să nu se zgâlțâie prea tare și să i se facă rău. Oricum, părea să-i fie rău și când ajunserăm în sfârșit la așezarea pe care o găsise Domnu – două-trei bordeie povârnite și o biserică mare și întunecată – păru mai îngrețoșată ca oricând. Apăru un câine care se puse pe lătrat. Domnu îi arse un picior și câinele fugi schelălăind. Domnu ne duse înspre casa aflată cel mai aproape de biserică. Ușa casei se deschise și apăru un bărbat, apoi o femeie cu un felinar în mână. Ne așteptaseră. Era femeia care ne era gazdă. Căsca pe rupte, dar, totodată, își lungea gâtul, ca s-o vadă mai bine pe Maud. Îi făcu o reverență lui Domnu. Bărbatul era parohul, vicarul... cum i-o zice. Făcu o plecăciune. Purta un stihar de un alb murdar și era nebărbierit.

— Plăcută noapte! Noapte plăcută și dumitale, domnișoară. Ehei, pe-o noapte ca asta să tot fugi de-acasă!

Domnu nu spuse decât:

— Totul e pregătit?

Ridică brațele spre Maud, ca s-o ajute să coboare de pe cal. Ea se prinse cu mâinile de șa, se lăsă stângace în jos și apoi se depărtă de el. Nu veni la mine, ci stătu așa, singură. Femeia încă o mai cerceta din priviri. Îi scruta chipul palid, încordat și dulce, înfățișarea îngrețoșată și știam că se gândește – cum ar gândi oricine, socot – că pruncul se cocea deja în ea și că se mărita din teamă. Poate chiar Domnu îi dăduse de înțeles asta când îi vorbise. Căci dacă ar fi ajuns să se înfrunte cu domnul

Lilly, i-ar fi picat bine să dea impresia că o avusese pe Maud chiar sub acoperişul unchiului ei – şi puteam să spunem că pierduse copilul după aceea.

Aş spune asta pentru încă cinci sute, m-am gândit eu.

Am gândit-o chiar în vreme ce o urmăream pe femeia care se uita la Maud şi o uram pentru că făcea aşa – şi mă uram şi pe mine fiindcă gândeam astfel. Parohul se apropie şi mai făcu o plecăciune.

— Totul e pregătit întocmai, domnule, zise el. Ar mai fi doar mărunta problemă a... Date fiind împrejurările deosebite...

— Da, da, zise Domnu.

Îl trase pe paroh deoparte şi-şi scoase portmoneul. Calul scutura din cap, însă dintr-una din celelalte case veni un băiat să-l ia. Şi el se uită la Maud, însă mai apoi îşi mută privirea de la ea la mine şi mă salută ducându-şi mâna la şapcă. Fireşte, n-o văzuse în şa, iar eu eram îmbrăcată într-o rochie veche de-a ei şi, pesemne, arătam a cucoană. Şi-apoi Maud stătea aşa de umilă şi de prăpădită, că tocmai ea părea slujnica.

Maud nu văzu nimic. Ţinea ochii în pământ. Parohul vârî banii într-un buzunar dosit sub stihar, apoi îşi frecă mâinile.

— Toate bune şi frumoase, zise el. Domnişoara ar dori să se schimbe? I-ar plăcea să-şi vadă odaia? Sau începem uniunea pe dată?

— Pe dată, zise Domnu înainte să apuce să răspundă careva.

Îşi scoase pălăria şi îşi netezi părul, îngrijindu-se ceva mai mult de buclele de la urechi. Maud stătea foarte ţeapănă. M-am dus la ea, i-am ridicat bine gluga, i-am aranjat mai bine faldurile pelerinei, apoi mi-am trecut mâinile peste părul şi obrajii ei. Nu voia să se uite la mine. Avea chipul rece. Poalele îi erau întunecate la tiv, ca muiate într-o vopsea funebră. Pelerina îi era stropită cu noroi.

— Daţi-mi mitenele, domnişoară, am zis, căci ştiam că pe sub ele purta mănuşile albe din piele de viţel. Mai bine-ar fi s-aveţi la nuntă mănuşi albe, nu mitene aspre.

Mă lăsă să i le scot, apoi rămase liniştită, cu mâinile împreunate. Femeia mă întrebă:

— Nici o floare pentru doamna?

M-am uitat la Domnu. Dădu din umeri.

— Ai vrea o floare, Maud? o întrebă în treacăt, dar ea nu răspunse. Ei, cred că n-are nimeni nimic împotrivă dacă ne lipsim de floare, zise el atunci. Acum, domnule, dacă...

— Măcar o floare i-aţi putea da! am sărit eu. Una singură, s-o poarte în biserică!

Nu-mi trecuse prin cap înainte să amintească de ea femeia aceea. Însă acum... Vai! cruzimea lui, faptul că o lua de nevastă fără un fir înflorit măcar, părea ceva înspăimântător și nu înduram una ca asta. Glasul îmi sună aproape nestăpânit. Domnu se uită la mine lung și încruntat, parohul păru nedumerit, femeia mâhnită. Atunci Maud își întoarse privirea spre mine și zise rar:

— Mi-ar plăcea să am o floare, Richard. Mi-ar plăcea să am o floare. Și Sue trebuie să primească o floare.

Cu fiecare repetare a cuvântului „floare", acesta părea să sune și mai straniu. Domnu răsuflă lung și începu să se uite în jur, deși cam cu acreală. Se uită și parohul. Era cam unu și jumătate, iar ungherele unde nu ajungea lumina lunii erau cufundate în beznă. Noi stăteam pe un petic de verdeață întunecată, cu tufișuri de mure. Tufișurile erau negre. Dacă aveau cumva flori, nu le-am fi găsit în veci. Am întrebat-o pe femeie:

— N-aveți ceva ce putem lua cu noi? N-aveți nici o floare în vreun ghiveci?

Femeia cugetă un pic, apoi o porni vioaie spre căsuța ei, iar în cele din urmă izbuti să găsească niște frunze uscate, rotunde cu bănuții și albe ca hârtia, ce tremurau pe câțiva lujeri subțiri, părând gata să se frângă.

Era pana-zburătorului[1]. Stăteam cu ochii la lujeri și nu îndrăznea nimeni să le spună pe nume. Apoi Maud îi luă și-i împărți, dându-mi mie câțiva și păstrându-i pe cei mai mulți pentru sine. În mâinile ei frunzele tremurau și mai tare. Domnu își aprinse o țigară, pufăi de două ori și o aruncă. Țigara lucea în beznă. Domnu îi făcu semn din cap parohului, iar parohul luă felinarul și intrarăm pe poartă în curtea bisericii, apoi o luarăm pe o cărare mărginită de morminte strâmbe, care aruncau umbre întunecate și subțiri sub lumina lunii. Maud mergea alături de Domnu, care o luase de braț. Eu mergeam cu femeia. Noi urma să le fim martore. Pe femeie o chema doamna Cream.

— Veniți de departe?

Nu i-am răspuns.

Biserica era clădită din cremene și, deși era luminată de lună, tot neagră părea. Pe dinăuntru era văruită în alb, însă albul se îngălbenise de tot. Se vedeau câteva lumânări aprinse pe lângă altar și strane și câteva molii în preajma lumânărilor, unele moarte și prinse în ceară. Nu am încercat să ne așezăm, ci ne-am dus direct la altar, iar parohul veni în fața noastră, cu

1. În original *honesty* (cinste) – *Lunaria Annua*, numită și „floarea banilor".

Biblia în mâini. Se zgâi la pagini, clipind des. Bolborosi cuvintele cuvenite. Doamna Cream răsufla greu, ca o iapă. Ţineam în mână biata mea crenguţă strâmbă de pana-zburătorului şi mă uitam cum stă Maud lângă Domnu, parcă agăţându-se de a ei. O sărutasem. Mă întinsesem peste trupul ei. O atinsesem cu o mână lunecoasă. Îi spusesem că e o perlă. Îmi arătase mai multă bunătate decât oricine, în afară de doamna Sucksby, şi mă făcuse să o iubesc, când eu nu voisem decât să o nenorocesc.

Acum urma să se mărite şi era speriată de moarte. Şi în curând n-avea s-o mai iubească nimeni câte zile o mai avea.

L-am văzut pe Domnu privind-o. Parohul tuşi, cu nasul în cărţulie. Ajunsese cu slujba la partea unde întreba dacă ştia cineva dintre cei adunaţi vreo pricină pentru care bărbatul şi femeia dinainte-i nu se cuvenea să se căsătorească. Îşi săltă capul, privind pe sub sprâncenele lăsate şi, preţ de-o clipă, biserica încremeni.

Mi-am ţinut răsuflarea şi n-am spus nimic.

Atunci parohul continuă, cu ochii la Maud şi la Domnu, întrebându-i acelaşi lucru şi zicând că în ziua Judecăţii de Apoi aveau să dezvăluie negreşit toate tainele îngrozitoare din inimile lor. Mai bine ar fi să le dezvăluie acum şi să scape de-o grijă.

Iarăşi se făcu linişte.

Aşa că preotul se întoarse spre Domnu.

— Primeşti să-i fii soţ... zise el şi înşiră toată pologhia: Primeşti să-i fii soţ şi să o cinsteşti până când moartea vă va despărţi?

— Da, zise Domnu.

Parohul încuviinţă din cap. Apoi se întoarse spre Maud şi o întrebă acelaşi lucru. Maud şovăi, apoi grăi:

— Da.

Atunci Domnu păru dintr-odată mai uşurat. Parohul îşi lungi gâtul din guler şi se scărpină.

— Cine dă această femeie spre cununie? întrebă.

Am rămas încremenită, până când Domnu se întoarse spre mine. Îmi făcu semn din cap, iar eu m-am dus lângă Maud. Mi-au arătat cum se cuvenea să-i iau mâna şi să i-o dau parohului, ca să o aşeze în palma lui Domnu. Mai că nu mi-aş fi dorit nimic mai tare decât s-o fi pus pe doamna Cream să facă asta. Degetele lui Maud, acum fără mănuşi, erau ţepene şi reci cum sunt degetele de ceară. Domnu le ţinu în mâna lui şi rosti cuvintele pe care i le citea parohul. Apoi Maud îi luă mâna şi spuse acelaşi lucru. Glasul îi era atât de subţire, că părea să se înalţe prin întuneric ca fumul şi să se risipească.

Apoi Domnu scoase o verighetă, îi luă din nou mâna şi-i puse verigheta pe deget, repetând totodată cuvintele parohului – că o va cinsti şi îi va da toate bunurile sale lumeşti. Verigheta arăta ciudat pe degetul ei. La lumina lumânărilor părea din aur, însă – cum am văzut mai târziu – era calpă şi era urâtă.

Totul era rău făcut. Nici că putea fi mai rău. Parohul mai citi o rugăciune, apoi ridică braţele şi închise ochii.

— Ceea ce Dumnezeu a unit, zise el, omul să nu despartă.

Şi asta a fost tot.

Erau soţ şi soţie.

Domnu o sărută, iar Maud rămase în picioare, clătinându-se ca luată de ameţeală. Doamna Cream zise în şoaptă:

— Nici nu ştie pe ce lume e. Iote-te la ea! O afla ea mai încolo... Păi, cu aşa mândreţe de bărbat... He-he!

Nu m-am întors spre ea. Dacă m-aş fi întors, aş fi pocnit-o. Parohul închise Biblia şi ne conduse de la altar în odaia unde ţinea catastiful. Acolo Domnu şi-a scris numele, iar Maud – care de-acum înainte era doamna Rivers – şi l-a scris pe al ei. Doamna Cream şi cu mine ni le-am trecut pe ale noastre dedesubt. Domnu îmi arătase cum se scrie Smith, dar tot strâmb l-am scris şi m-am ruşinat. Să mă ruşinez tocmai de atâta lucru! Odaia era întunecoasă şi mirosea a muced. Printre grinzile tavanului zburătăceau nu ştiu ce făpturi – poate păsări, poate lilieci. Am văzut-o pe Maud privind lung înspre umbre, de parcă se temea să nu se năpustească jivinele spre ea.

Domnu îi luă braţul şi o conduse până la ieşirea din biserică. Se adunaseră nori ce acoperiseră luna, iar noaptea era mai întunecată. Parohul dădu mâna cu noi şi îi facu o plecăciune lui Maud. Apoi se îndepărtă. Păşea iute şi îşi scoase straiul bisericesc din mers, iar cum pe dedesubt purta veşminte negre, păru să se stingă în noapte ca o lumânare. Doamna Cream ne duse la căsuţa ei. Ea purta felinarul, iar noi păşeam, poticnindu-ne, în urma ei. Uşa de la intrare era scundă şi i-a prăvălit Domnului pălăria la pământ. Femeia ne duse undeva sus pe nişte scări strâmbe şi prea înguste pentru poalele rochiilor noastre, apoi ajunserăm la un palier mic cât un dulap, unde ne înghesuirăm unii în alţii o clipă, iar mâneca pelerinei lui Maud se lipi de sticla felinarului şi se pârli.

Aici erau două uşi închise, ce dădeau spre cele două mici iatacuri ale casei. Primul avea o saltea îngustă de paie pusă pe un prici şi era pentru mine. Al doilea avea un pat mai mare, un fotoliu şi un garderob şi era pentru Domnu şi Maud. Ea păşi

înăuntru și rămase cu ochii pironiți în podea, fără să se uite la nimic. Înăuntru ardea o singură lumânare. Gențile lui Maud zăceau lângă pat. M-am dus la ele, i-am scos lucrurile unul câte unul și le-am așezat în garderob.

— Ce rufărie frumoasă! zise doamna Cream.

Se uita din prag. Domnu stătea lângă ea și avea un aer ciudat. Doar el mă învățase cum să mă îngrijesc de desuurile unei doamne. Însă acum, văzându-mă cum scot furouri și ciorapi, păru aproape înfricoșat. Zise:

— Ei bine, eu mă duc jos, să mai fumez o țigară. Sue, ai tu grijă ca odaia să fie cum se cuvine?

Nu i-am răspuns. Domnu s-a dus jos cu doamna Cream. Cizmele le răsunau cumplit când pășeau, iar ușa, pardoseala de lemn și scara strâmbă se cutremurau. Apoi l-am auzit afară cum își aprinde un chibrit.

M-am uitat la Maud. Încă mai ținea în mâini lujerii de panazburătorului. Făcu un pas spre mine și zise iute:

— Dacă o fi să te strig mai târziu, vei veni la mine?

I-am luat florile, apoi pelerina.

— Nu vă mai gândiți la ce-o să fie. O să se isprăvească de-ndată.

Eu mă prinse de încheietură cu mâna ei dreaptă încă înmănușată.

— Ascultă-mă! Vorbesc serios. Nu contează ce va face el. Dacă o să te chem, spune-mi că vei veni. Te plătesc.

Glasul îi suna ciudat. Îi tremurau degetele și totuși mă strângea zdravăn. Să-mi fi dat și o para și tot mi se părea îngrozitor.

— Unde vă sunt picăturile? am întrebat-o. Aveți aici niște apă. Ați putea lua picăturile, ca să dormiți.

— Să dorm? zise ea, apoi izbucni în râs și abia se stăpâni. Tu crezi că vreau să dorm în noaptea nunții?

Îmi dădu mâna în lături. Eu m-am dus în spatele ei și am început s-o dezbrac. După ce i-am scos rochia și corsetul, m-am întors și i-am zis:

— Ar fi bine să folosiți oala. Ar fi bine să vă spălați pe picioare înainte ca el să vină.

Cred că s-a cutremurat. Nu am privit-o, însă am auzit clipocitul apei. După aia am pieptănat-o. Nu era nici o oglindă în care să se vadă, iar când se urcă în pat, se uită într-o parte, dar la căpătâi nu avea nimic – nu tu masă, nu tu cutie, nu tu portret sau lampă – și am văzut cum întinde mâna și bâjbâie, de parcă ar fi fost oarbă.

Apoi ușa casei se închise. Maud se lăsă să cadă pe pernă, înșfăcă păturile și și le trase sus, peste piept. Pe albul pernei

chipul ei părea întunecat, însă eu știam că e palid. I-am auzit pe Domnu și pe doamna Cream vorbind în odaia de jos. Glasurile lor se desluşeau limpede. Scândurile duşumelei erau depărtate şi printre ele se zărea o lumină slabă.

M-am uitat la Maud. Mi-a întâlnit privirea. Avea ochii negri, însă îi luceau ca sticla.

— Tot îţi mai fereşti privirea? a întrebat când m-a văzut întorcând capul.

Atunci m-am uitat iarăşi la ea. Nu m-am putut stăpâni, deşi chipul îi arăta îngrozitor şi mă înfioram să-l văd. Domnu vorbea în continuare. O pală de aer pătrunse în odaie şi culcă flacăra lumânării. M-am cutremurat. Şi ochii ei rămâneau tot pironiţi în ai mei. Apoi vorbi iar.

— Vino, îmi zise.

Am clătinat din cap. A spus-o iarăşi şi eu am clătinat iarăşi din cap, însă apoi m-am dus totuşi la ea. M-am apropiat încet pe podeaua scârţâitoare, iar ea şi-a înălţat braţele, mi-a tras faţa spre a ei şi m-a sărutat. M-a sărutat cu gura ei dulce, umiată în sarea lacrimilor, şi nu m-am putut împiedica să nu o sărut şi eu şi, de la căldura buzelor ei, mi-am simţit inima în piept când ca de gheaţă, când ca o apă curgătoare.

Însă apoi făcu altceva. Îşi ţinu în continuare degetele pe coafa mea, lipindu-mi gura tare de a ei, după care îmi luă mâna şi mi-o duse mai întâi la sânul ei, apoi, pe sub marginea păturii, până la ea între picioare. Acolo îmi frecă degetele de carnea ei până am simţit că-mi iau foc.

Trăirea dulce şi năvalnică pe care mi-o redeşteptase sărutul ei se preschimbă într-un soi de groază, de teamă. M-am tras de lângă ea şi mi-am smuls mâna.

— Nu vrei s-o faci? mă întrebă încet, întinzând iar braţul. N-ai mai făcut-o o dată, cu gândul la noaptea asta? Nu poţi să mă laşi acum lui cu săruturile tale pe buzele mele şi cu atingerea ta acolo, ca s-o îndur mai uşor pe-a lui? Nu pleca!

Îmi apucă iar mâna.

— Ai plecat atunci, înainte. Ai spus că te-am visat. Acum nu visez. Mi-aş dori să visez! Dumnezeu ştie, Dumnezeu ştie cât mi-aş dori să visez şi să mă trezesc iar la Briar!

Degetele i se desfăcură de pe braţul meu şi Maud se prăvăli înapoi pe pernă, stoarsă de vlagă. Stăteam acolo, încleştându-mi şi descleştându-mi mâinile, înfricoşată de chipul ei, de vorbele ei, de glasul ei tot mai puternic şi temându-mă că ar putea să izbucnească în ţipete sau să leşine, temându-mă, nemernica de mine!, că ar putea să strige că am sărutat-o, ca să o audă Domnu sau doamna Cream.

— Taci! i-am zis. Taci! Acum ești soția lui. Trebuie să fii altfel. Ești măritată. Trebuie...

Am amuțit. Maud înălță capul. Lumânarea de jos fusese luată și se mișca. Cizmele lui Domnu răsunară iarăși pe scara îngustă. L-am auzit încetinindu-și pașii, apoi șovăind în prag. Poate că se întreba dacă să bată, așa cum făcuse la Briar. Până la urmă își apăsă încet degetul mare pe ivăr și intră.

— Sunteți gata? întrebă.

Adusese cu el răcoarea nopții. Nu le-am mai spus o vorbă – nici lui, nici ei. Nu am privit-o. M-am dus în odaia mea și m-am întins pe pat. Am zăcut în beznă, încă îmbrăcată în pelerină și rochie, cu capul vârât între pernă și saltea; și de câte ori m-am deșteptat în noapte, n-am auzit decât gângăniile mărunte care mișunau prin paiele de sub obrazul meu.

Dimineața Domnu veni în odaia mea. Era în cămașă.

— Te cheamă. Vrea să o îmbraci, zise el.

Își luă micul dejun jos. Lui Maud i se adusese o tavă cu o farfurie. Pe farfurie erau ouă și un rinichi. Nu se atinsese de ele. Stătea încremenită în fotoliul de lângă fereastră și am văzut pe dată cum o să fie de-acum înainte. Fruntea îi era netedă, însă avea cearcăne sub ochi. Nu purta mănuși. Verigheta ei galbenă lucea. S-a uitat la mine așa cum se uita la orice altceva – farfuria cu mâncare, priveliștea de la fereastră, rochia pe care i-am ridicat-o ca să i-o trag peste cap –, cu o privire blândă, ciudată și goală, iar când am întrebat-o nu mai știu ce fleac, a ascultat, a așteptat o vreme, apoi a răspuns și a clipit, de parcă și întrebarea, și răspunsul – ba chiar și mișcarea propriului ei gâtlej, ca să rostească vorbele – ar fi fost complet uimitoare și de neînțeles.

Am îmbrăcat-o și Maud s-a așezat iarăși la fereastră. Își ținea mâinile îndoite din încheieturi, cu degetele un pic înălțate, de parcă și dacă și le-ar fi odihnit pe pânza moale a rochiei largi, tot și le-ar fi rănit.

Ținea capul plecat. Mi-am închipuit că stătea s-asculte dangătul clopotului de la Briar. Însă n-a mai adus deloc vorba de unchiul ei sau de vechiul ei trai.

I-am luat oala de noapte și am golit-o în privata din spatele casei. În capul scărilor apăru doamna Cream și veni la mine. Avea un cearșaf pe braț.

— Domnul Rivers zice că tre' schimbat așternutul de pe pat, îmi spuse.

După mutra ei, părea c-o să-mi facă într-o clipă cu ochiul. Nu i-am dat răgaz. Uitasem partea asta. M-am dus încet pe scări,

iar ea urcă după mine, gâfâind din greu. Îi făcu lui Maud un soi de reverență, apoi se duse la pat și luă păturile. Se zăreau câțiva stropi de sânge uscat, care se întinseseră și mânjiseră cearșaful. Doamna Cream zăbovi o clipă cu ochii la ei, apoi îmi căută privirea, ca pentru a zice „Măi să fie! Nu-mi cred ochilor! Până la urmă a ieșit o tăvăleală pe cinste!". Maud stătea și se uita lung pe fereastră. Din odaia de jos răsună scrâșnetul cuțitului lui Domnu în farfurie. Doamna Cream ridică așternutul, ca să vadă dacă sângele pătase salteaua. Nu o pătase și ea se bucură.

Am ajutat-o să schimbe cearșaful și am condus-o la ușă. Făcuse încă o reverență și atunci zărise privirea ciudată și pierdută a lui Maud.

— Nu prea i-a căzut bine, așa-i? îmi șopti. Poate i-e dor de mamă-sa.

Mai întâi n-am zis nimic. Apoi mi-am amintit de planul nostru și ce urma să se întâmple. Mai bine să se-ntâmple cât mai iute, mi-am zis cu groază. Am stat cu ea pe palierul micuț și am închis ușa.

— Nu-i vorba că nu i-a căzut bine. E atinsă sus, la scăfârlie. Domnu' Rivers e nebun după ea și nu suferă să se iște zvonuri. A adus-o în locul ăsta retras, nădăjduind că aerul de țară o s-o liniștească.

— S-o liniștească? întrebă pe dată doamna Cream. Adică... Doamne, iartă-mă! Doar n-o s-o apuce damblaua... să dea drumu' la porci... să dea foc la casă...

— Nu, nu, am zis. Are... are prea multe în cap, atâta tot.

— Sărmana de ea! o căină doamna Cream.

Însă vedeam că-i umblă mintea. Târgul nu fusese să primească o nebună în casă. Și de atunci, ori de câte ori aducea o tavă în odaie, arunca o privire crucișă spre Maud și lăsa tava jos iute, de parcă se temea să n-o muște.

— Nu mă are deloc la inimă, zise Maud după ce-o văzu cum face asta în vreo două-trei rânduri.

Eu am înghițit în sec și i-am zis:

— Nu te are la inimă? Ce bazaconie! De ce să nu te aibă la inimă?

— N-am cum să știu, răspunse ea încet, privindu-și mâinile.

Mai târziu o auzi și Domnu spunând asta și mă luă deoparte.

— E bine așa, îmi zise. Ai grijă ca doamna Cream să se teamă de ea, iar ea să se teamă de doamna Cream – dar fără să te simtă. Foarte bine. O să ne fie de folos când va veni vremea să chemăm doctorul.

A lăsat să treacă o săptămână înainte să-l cheme. Mi s-a părut cea mai rea săptămână din viața mea. Îi spusese lui Maud că urmau să stea acolo o zi, dar în a doua dimineață se uită la ea și zise:

— Cât de palidă ești, Maud! Mi se pare că nu ți-e deloc bine. Cred c-ar trebui să mai stăm puțin, până îți mai vii în puteri.

— Să mai stăm? întrebă ea cu un glas șters. Nu putem să plecăm la casa ta de la Londra?

— Zău că mi pare că nu te simți destul de bine ca să putem pleca.

— Nu mă simt bine? Dar mă simt destul de bine! Întreab-o doar pe Sue! Sue, spune-i domnului Rivers cât de bine mă simt!

Tremura toată. Eu n-am zis nimic.

— Numai o zi sau două, îi făgădui Domnu. Până te odihnești. Până te liniștești. Poate că dac-ai petrece mai multă vreme în pat...

Maud se puse pe plâns. Domnu se duse lângă ea, iar asta o făcu să plângă și să tremure și mai rău.

— Vai, Maud, spuse el, mi se rupe inima să te văd așa! De-aș ști că te alină, de bună seamă că te-aș duce pe dată la Londra – te-aș duce pe sus, în brațe! Crezi că n-aș face-o? Dar poți să te uiți la tine acum și să-mi spui iar că te simți bine?

— Nu știu, răspunse ea. Locul ăsta e atât de ciudat! Mi-e teamă, Richard...

— La Londra nu va fi și mai ciudat? Și n-o să te temi și acolo, în zarva și mulțimea și întunericul din oraș? O, nu, trebuie să te ținem aici. Aici o ai pe doamna Cream să te răsfețe...

— Doamna Cream mă urăște.

— Te urăște? Of, Maud! Acum ești prostuță și tare rău mi-ar părea să te văd așa. Și lui Sue i-ar părea rău, nu-i așa, Sue?

N-am vrut să-i răspund.

— Firește că i-ar părea, zise el, pironindu-mă cu ochii lui albaștri și reci.

Maud mă privi și ea, apoi întoarse capul. Domnu îi luă mâna între palmele lui și o sărută pe frunte.

— Gata, spuse. Hai să nu ne mai certăm. Mai rămânem o zi – doar o zi, până ți se risipește paloarea din obraji și îți strălucesc iarăși ochii!

La fel a zis și a doua zi. În a patra zi s-a purtat cu asprime – a spus că Maud și-a pus, pare-se, în gând să îl dezamăgească, să-l amâne de pe o zi pe alta, când el nu voia decât s-o ducă în

Chelsea ca mireasă. Iar în a cincea zi a strâns-o în brațe, gata să izbucnească în plâns, și i-a spus că o iubește.

După aceea Maud n-a mai întrebat cât or să mai stea acolo. Obrazul nu i s-a rumenit. Ochii i-au rămas șterși. Domnu i-a spus doamnei Cream să-i gătească toate mâncărurile sățioase pe care le știe, iar doamna Cream a venit tot cu ouă, rinichi, ficați, punci unsuroase și cârnați în sânge. Odaia prinsese un miros rânced de la toate cărnurile alea. Maud nu putea să se atingă de nimic. Le-am mâncat eu, fiindcă tot trebuia să le mănânce careva. Mâncam, iar ea stătea la fereastră, cu privirea pierdută în depărtare, învârtindu-și verigheta pe deget, râcâindu-și mâinile sau ducându-și o buclă la buze.

Părul îi era la fel de lipsit de luciu ca și ochii. Nu mă lăsa să i-l spăl și de-abia îmi îngăduia să i-l pieptăn. Spunea că nu suferă să-i zgârie pieptenele capul. Rămăsese în rochia cu care venise îmbrăcată de la Briar, deși avea nămol uscat pe poale. Cea mai bună rochie a ei – una de mătase – mi-a dat-o mie. A spus:

— La ce s-o port aici? Mi-e mai bine dacă te văd pe tine purtând-o. Mai bine s-o porți tu decât să zacă în dulap.

Degetele ni s-au atins sub mătase și-am tresărit amândouă. Apoi ne-am îndepărtat una de alta. Nu mai încercase să mă sărute după acea primă noapte.

Am luat rochia. M-am pus să o lărgesc la talie, iar ea părea să mă privească cu plăcere când cos și așa treceau mai ușor ceasurile alea îngrozitoare. Când am terminat, mi-am pus rochia și m-am arătat în fața ei, a căpătat o înfățișare stranie.

— Cât de bine îți stă! spuse, iar sângele îi năvăli în obraji. Culoarea îți arată mai bine ochii și părul. Știam că așa va fi. Acum ești o adevărată frumusețe, nu? Iar eu sunt o fată ca oricare, nu ți se pare?

Îi adusesem o oglinjoară de la doamna Cream. O luă în mâna ei tremurătoare și veni s-o țină în dreptul fețelor noastre. Mi-am amintit cum mă îmbrăcase în odaia ei și spusese că suntem ca două surori și cât de veselă arăta atunci, cât de zdravănă și fără nici o grijă pe lume. Îi plăcuse să stea la oglindă și să se facă frumoasă pentru Domnu. Acuma – doar am văzut! am văzut în privirea ei deznădăjduită și tainică! –, acuma se bucura să vadă că se urâțește. Socotea că astfel el n-o s-o mai vrea.

Aș fi putut să-i spun pe loc că, orice-ar fi, tot o s-o vrea.

Nu știu acum ce făcea el cu ea. Nu vorbeam cu el decât când n-aveam încotro. Am făcut tot ce trebuia să fac, însă într-un soi de transă grea și mizerabilă, ferindu-mă să gândesc sau să simt.

Ajunseseem aproape la fel de rău ca și ea. Ce-i drept, Domnu păreu și el tulburat. Nu venea s-o sărute și s-o zgândăre decât câteva minute pe zi. În rest stătea în salonul doamnei Cream și-și tot aprindea țigări, iar fumul se înălța prin podea, amestecându-se cu mirosul cărnurilor, al oalei de noapte, al așternuturilor. O dată sau de două ori s-a dus să călărească. S-a dus să afle vești despre domnul Lilly, însă a auzit numai zvonuri – că Briar era în clocot –, căci nimeni nu prea știa precis ce se petrece. Seara stătea la gardul din spatele casei, uitându-se la porcii cu rât negru sau se plimba un pic pe uliță ori prin curtea bisericii. Însă mergea de parcă știa că suntem cu ochii pe el – nu în felul acela fandosit al lui, ca pe vremuri, când se întindea și își fuma țigara, ci cu un pas mai smucit, de parcă nu îndura să ne simtă privirile în spinare.

Iar noaptea o dezbrăcam, el venea, iar eu îi lăsam și mă culcam singură pe salteaua fojgăitoare, cu capul vârât sub pernă.

Aș fi zis că Domnu nu a găsit de cuviință să o facă decât o dată. Mă gândisem că s-a temut să nu rămână grea. Însă îmi închipuiam că i-ar plăcea să încerce și altele cu ea acum, că știa ce mâini netede, ce sâni mătăsoși, ce gură caldă și vie are.

Numai că în fiecare dimineață, când mergeam la ea, părea și mai palidă, și mai topită, și mai amețită decât cu o seară înainte, iar el îmi căuta și mai rar privirea, se trăgea de favoriți și îi pierise tot aerul fudul.

Măcar știa în ce treabă hidoasă se vârâse, ticălos afurisit!

Până la urmă a trimis după doctor.

L-am auzit pe când alcătuia scrisoarea în salonul doamnei Cream. Doctorul era unul din cunoscuții lui. Socot că pe vremuri se ținuse de potlogării – poate cu leacuri pentru femei – și acum se vârâse în treaba cu nebunii pentru că era mai sigură. Însă necinstea lui nu o vedeam decât ca pe un gaj. Nu știa de planurile lui Domnu. Lui Domnu nu i-ar fi convenit deloc să împartă mălaiul cu el.

Și, oricum, povestea se ținea bine. O putea întări și doamna Cream. Maud era tânără, era bolnăvicioasă și nu ieșise deloc în lume. Dăduse de înțeles că-l iubea pe Domnu, iar el o iubea pe ea, însă nu se căsătoriseră nici de un ceas, când ea și începuse să dea semne de ciudățenie.

Cred că orice doctor ar fi făcut întocmai ca acela după ce a ascultat povestea lui Domnu și ne-a văzut pe Maud și pe mine așa cum eram atunci.

Doctorul apăru împreună cu un altul – un alt doctor, asistentul lui. Aveai nevoie de spusele a doi doctori ca să închizi o doamnă.

îşi aveau azilul lângă Reading. Trăsura lor arăta ciudat: cu storuri din stinghii şi cu ţepuşe la spate. Însă n-au venit s-o ia pe Maud – nu atunci –, ci doar s-o cerceteze. Mai apoi venea şi partea cu luatul.

Domnu i-a zis că erau doi dintre prietenii lui pictori. Ei părea să nu-i pese. M-a lăsat s-o spăl, să-i mai aranjez puţin părul şi să-i curăţ rochia, însă apoi a rămas pe scaun fără să spună nimic. Doar când a văzut cum soseşte trăsura, s-a uitat cu ochi mari şi a început să răsufle ceva mai iute – şi m-am întrebat dacă observase storurile şi ţepuşele, ca mine. Doctorii au coborât. Domnu a ieşit repede să vorbească cu ei, apoi şi-au dat mâna, şi au apropiat capetele şi s-au uitat cu fereală spre fereastra noastră.

După aia Domnu veni înapoi în casă şi-i lăsă să aştepte. Urcă la noi. Îşi freca mâinile şi zâmbea.

— Ei, ce spuneţi? zise el. Ei sunt prietenii mei Graves şi Christie. Au venit să ne vadă tocmai de la Londra. Îţi aduci aminte, Maud, că ţi-am mai vorbit de ei? Socot că nu le-a venit să creadă că m-am însurat! Au venit să vadă fenomenul cu ochii lor.

Zâmbea în continuare. Maud nici nu voia să se uite la el.

— Ai avea ceva împotrivă, draga mea, dacă i-aş aduce la tine? I-am lăsat cu doamna Cream.

Îi auzeam vorbind cu glasuri coborâte şi serioase jos, în salon. Ştiam ce întrebări puneau şi ce avea să le zică doamna Cream. Domnu aşteptă ca Maud să-i răspundă, dar, cum ea nu spuse nimic, se uită la mine.

— Sue, vii o clipă cu mine? îmi zise.

Şi-mi făcu semn cu ochiul. Maud se uită în urma noastră, clipind des. M-am dus cu el pe palierul strâmb, iar Domnu a închis uşa după mine.

— Cred că ar trebui s-o laşi cu mine, când o să duc doctorii la ea, zise el încet. O s-o urmăresc îndeaproape şi poate că o s-o stârnesc. E prea liniştită când te are alături.

— Nu-i lăsa să-i facă nici un rău, i-am spus.

— Să-i facă rău?

Aproape că l-a bufnit râsul.

— Oamenii ăştia sunt nişte lichele. Le place să-şi ţină nebunii la loc sigur. Dac-ar putea, i-ar pune într-o pivniţă unde să nu-i ajunge focul, ca pe bulion, din asta îşi câştigă pâinea. N-or să-i facă nici un rău. Însă îşi cunosc meseria, iar un scandal i-ar aduce la sapă de lemn. Se încred în cuvântul meu, numai că va fi nevoie să o vadă şi să-i vorbească. Şi va trebui să vorbească şi cu tine. Vei şti ce să le răspunzi, de bună seamă.

M-am strâmbat.

— Așa să fie? am întrebat.

Domnu își îngustă ochii.

— Nu te juca cu mine, Sue, acum, când suntem atât de aproape! Vei ști ce să zici?

Am dat din umeri, încă arțăgoasă.

— Cre' că da.

— Bravo! Mai întâi îi aduc la tine.

A dat să pună mâna pe mine. M-am ferit și m-am depărtat. Am mers în odăița mea și am așteptat. Doctorii veniră în curând. Domnu intră cu ei, închise ușa și rămase acolo, cu ochii pironiți pe fața mea.

Erau înalți, ca și [illegible], iar unul din ei era voinic. Purtau surtuce negre și cizme moi. Când se mișcau, podeaua, pereții și fereastra se cutremurau. Doar unul din ei – cel mai subțire – grăi. Celălalt privea numai. Îmi făcură o plecăciune, iar eu o reverență.

— Aha, zise încet doctorul care vorbea după ce mi-am făcut reverența.

Îl chema doctorul Christie.

— Acum... știi cine suntem, nu-i așa? N-o să te superi dacă îți punem niște întrebări care, la prima vedere, ar părea impertinente, nu-i așa? Suntem niște prieteni de-ai domnului Rivers și am fi foarte curioși să aflăm mai multe despre căsnicia lui și despre proaspăta lui soție.

— Da, am răspuns. Adică stăpâna mea.

— Aha, făcu el iar. Stăpâna dumitale. Acum reîmprospătează-ne memoria. Cine e stăpâna dumitale?

— Doamna Rivers, am zis. Fosta domnișoară Lilly.

— Doamna Rivers, domnișoara Lilly. Aha.

Încuviință din cap. Doctorul cel tăcut – doctorul Graves – scoase un condei și un carnet. Primul continuă:

— Stăpâna dumitale. Și dumneata ești...?

— Slujnica lu' doamna, domnu'.

— Firește. Și cum te cheamă?

Doctorul Graves ținea condeiul, gata să scrie. Domnu îmi întâlni privirea și dădu din cap.

— Susan Smith, domnu', am răspuns.

Doctorul Christie se uită și mai pătrunzător la mine.

— Ai părut să eziți, spuse el. Așa te cheamă? Ești sigură?

— Doar îmi cunosc numele, zău așa!

— De bună seamă.

Zâmbi. Inima îmi bătea în continuare cu putere în piept. Poate că a văzut și el. Păru să se mai îmblânzească.

— Bine, domnişoară Smith, zise. Şi-acum ai putea să ne zici de când o cunoşti pe stăpâna dumitale...?

Era ca pe vremuri, în Lant Street, când stătusem în faţa lui Domnu şi el mă pusese să-mi joc rolul. Le-am povestit despre Lady Alice din Mayfair, despre bătrâna doică a lui Domnu şi despre mama mea, care murise, iar mai apoi despre Maud. Am spus că păruse să-l placă pe domnul Rivers, însă acum, la o săptămână de la noaptea nunţii, se făcuse foarte tristă şi nepăsătoare şi mă speria.

Doctorul Graves scrise tot ce-am spus. Doctorul Christie zise:

— Te sperie? Adică te temi pentru viaţa dumitale?

— Nu pentru a mea, domnu', am răspuns. Ci pentru a ei. Cred că şi-ar putea face rău singură, atâta e de nefericită.

— Înţeleg, spuse el, apoi reluă: Ţii mult la stăpâna dumitale. Ai vorbit foarte frumos despre ea. Acum, spune-mi următorul lucru. Ce îngrijire crezi că i-ar prinde bine stăpânei dumitale?

— Cred... am început.

— Da?

— Mi-aş dori...

Doctorul încuviinţă din cap.

— Continuă.

— Mi-aş dori să o ţineţi dumneavoastră, domnu', şi să o vegheaţi, am zis într-un suflet. Mi-aş dori s-o ţineţi undeva unde să nu se atingă nimeni de ea şi să nu-i facă rău...

Inima părea să mi se fi ridicat deodată în gâtlej, iar glasul mi-era îngreunat de lacrimi. Domnu nu mă scăpa din priviri. Doctorul îmi apucă mâna de lângă încheietură şi mi-o ţinu, cumva firesc.

— Gata, gata... zise. Nu te mai necăji atâta! Stăpâna dumitale va avea tot ce îţi doreşti. Mare noroc pe ea să aibă o slujnică atât de credincioasă ca dumneata!

Mă bătu uşor peste mână, apoi mi-o lăsă liberă. Se uită la ceas. Dădu cu ochii de Domnu şi-i făcu semn din cap a încuviinţare.

— Prea bine, zise el. Prea bine. Acum, dacă eşti amabil să ne conduci...

— Fireşte, se grăbi Domnu să spună. Fireşte. Pe aici.

Deschise uşa, iar doctorii îmi întoarseră spatele lor înţolit în negru şi se duseră. I-am urmărit cum se duc şi m-a cuprins brusc un sentiment despre care nu ştiam dacă e jale sau frică. Am făcut un pas înainte şi am strigat după ei:

— Nu-i plac ouăle, domnu'!

Doctorul Christie se întoarse pe jumătate. Ridicasem braţul. Apoi l-am lăsat să-mi cadă.

— Nu-i plac ouăle, am zis cu un glas mai pierit. În nici un fel de mâncare.

Altceva nu-mi venise la gură. Doctorul zâmbi și făcu o plecăciune, însă într-un fel împăciuitor și-atâta tot. Doctorul Graves scrise – sau se făcu că scrie – în carnetul său: *Nu-i plac ouăle.* Domnu îi conduse pe amândoi în partea cealaltă, spre odaia lui Maud, și apoi se întoarse la mine.

— N-o să ieși de aici până nu termină cu ea, așa-i? mă întrebă.

Nu i-am răspuns. El a închis ușa. Însă pereții erau ca hârtia. I-am auzit cum se mișcă, mi-a venit la ureche rumoarea întrebărilor doctorului, apoi, după vreun minut, se auzi sunetul subțire al plânsului ei, izbucnind și potopind-o cu totul.

N-au rămas mult cu Maud. Îmi închipui că aflaseră tot ce trebuiau să știe de la mine și de la doamna Cream. După ce au plecat, m-am dus la ea. Domnu stătea în picioare în spatele scaunului pe care stătea Maud, ținându-i în mâini capul palid. Se aplecase peste ea și o privea, poate chiar îi șoptea lucruri și o necăjea. Când m-a văzut venind, s-a îndreptat de spate și a zis:

— Uită-te la stăpâna ta, Sue. Nu ți se pare că i s-au mai luminat ochii?

Ochii lui Maud luceau, scăldați de lacrimile ce-i curgeau încă, iar pleoapele îi erau roșii.

— Vă simțiți bine, domnișoară? am întrebat-o.

— Se simte bine, răspunse Domnu. Cred că s-a mai înveselit în compania prietenilor mei. Cred că scumpii mei amici, Christie și Graves, au fost încântați de ea. Și spune-mi, Sue, ce doamnă n-a înflorit vreodată sub atențiile încântate ale unui domn?

Maud întoarse capul, ridică mâna și încercă fără vlagă să-i desprindă degetele. Domnu îi mai ținu câteva clipe capul în mâini, apoi se depărtă.

— Ce prost am fost, îmi zise. I-am cerut doamnei Rivers să se întremeze în colțișorul ăsta tăcut, crezând că liniștea i-ar fi de folos. Acum văd că îi trebuie forfota orașului. Graves și Christie cred și ei la fel. De-abia așteaptă să ne vadă sosiți în Chelsea. Christie ne pune la dispoziție trăsura și vizitiul lui! Mâine plecăm. Ce zici de asta, Maud?

Maud își întorsese privirea spre fereastră. Acum înălță capul spre el și în obraji îi năvăli un pic de sânge.

— Mâine? întrebă ea. Atât de curând?

— Mâine plecăm, încuviință Domnu. Spre o casă încăpătoare, cu odăi elegante și liniștite și cu servitori de nădejde, care te așteaptă.

A doua zi Maud dădu deoparte ouăle de la micul dejun, ca de obicei, însă nici eu n-am putut să mă ating de ele. Am îmbrăcat-o fără s-o privesc. Îi cunoșteam fiecare părticică din trup. Purta tot rochia aia veche, pătată de noroi, iar eu purtam rochia ei frumoasă de mătase. Nu m-a lăsat să mi-o schimb nici măcar pentru drum, cu toate că știam c-o să se boțească.

M-am gândit s-o port la întoarcerea în Borough. Nu-mi venea să cred că înainte de lăsarea serii voi fi din nou acasă, cu doamna Bucksby.

I-am strâns bagajele. Am făcut-o încet, abia simțind pe ce lucruri pun mâna. Într-o geantă i-am pus rufăria, papucii, picăturile de somn, o bonetă și o perie – lucruri pe care să le ia cu ea la balamuc. În cealaltă am pus restul. Erau pentru mine. Doar mănușa aceea albă, de care cred că am mai pomenit, am pus-o deoparte, iar când gențile au fost gata, mi-am pus-o cu băgare de seamă în corsaj, lângă inimă.

Când veni trăsura, eram gata. Doamna Cream ne-a condus până la ușă. Maud purta un văl. Am ajutat-o să coboare scara strâmbă și ea m-a ținut strâns de braț. Când am ieșit din casă, m-a strâns și mai tare. Nu mai ieșise din odaia ei de mai bine de o săptămână. Când dădu cu ochii de cer și de biserica neagră, se trase înapoi și păru să simtă, chiar și prin văl, că aerul cald o izbește ca o palmă.

Mi-am pus degetele peste ale ei.

— Domnul să vă binecuvânteze, doamnă! țipă doamna Cream după ce Domnu o plăti.

Rămase în prag și se uită după noi. Băiatul care luase calul în noaptea dintâi se ivi iarăși, ca să ne petreacă, și mai veniră vreo doi să caște gura, să stea pe lângă trăsură și să răcâie ușile din spate, unde era pictată o stemă aurie și veche. Vizitiul îi alungă, șfichiuindu-i cu biciul. Ne legă gențile pe acoperiș, apoi coborî scările. Domnu o ajută pe Maud să urce, dezlipindu-i degetele de ale mele. Îmi surprinse privirea.

— Ei, haide, zise el, ca pentru a mă preveni. N-avem vreme de dulcegării.

Maud se așeză și își sprijini capul de spetează, iar el se puse lângă ea. Eu stăteam pe cealaltă banchetă. Ușile nu aveau mânere, ci doar se încuiau, ca un seif. Când vizitiul le închise, Domnu le ferecă bine și vârî cheia în buzunar.

— Cât durează călătoria? întrebă Maud.

— Un ceas, răspunse el.

Păru însă mai lungă de un ceas. Păru să țină cât o viață ntreagă. Era o zi caldă. Soarele bătea în geamuri și încinge trăsura, însă ușile acesteia erau înțepenite și nu se putea deschide – ca să nu aibă vreun nebun prilejul să sară din trăsură, cred eu. Până la urmă Domnu trase de un cordon și coborî storurile, apoi ne hurducarăm în căldura și întunericul dinăuntru fără să scoatem o vorbă. După o vreme a început să mi se facă rău. Vedeam cum tresaltă capul lui Maud pe speteaza căptușită, însă nu-mi dădeam seama dacă are ochii deschiși sau închiși. Își ținea pumnii încleștați în poală.

Numai Domnu se tot fâțâia, își lărgea gulerul, se uita la ceas ori se trăgea de manșete. Și-a scos de vreo două- trei ori batista ca să-și șteargă fruntea. De câte ori încetinea trăsura, se apleca la geam și se uita printre stinghiile storurilor. Apoi trăsura încetini atât de tare, că aproape se opri, făcând apoi o cotitură. Domnu se uită iarăși, se îndreptă de spate și își aranjă cravata.

— Aproape că am ajuns, zise.

Maud întoarse capul spre el. Trăsura încetini iarăși. Am tras de cordonul storurilor. Eram la capătul unei alei înverzite, cu o arcadă de piatră deasupra. Sub ea se vedeau niște porți de fier. Tocmai le închidea un om. Trăsura se hurducă, apoi o porni de-a lungul aleii, până ajunserăm la casa de la capătul ei. Semăna foarte bine cu Briar, numai că era mai mică și mai îngrijită. Avea gratii la ferestre. M-am uitat la Maud, ca să văd ce o să facă. Își ridicase vălul și privea pe geam în felul ei nepăsător, însă sub aerul acela de nepăsare mi s-a părut că zăresc cum încolțește un soi de presentiment sau groază.

— Nu te teme, spuse Domnu.

Altceva n-a zis. Nu știu dacă vorbea cu ea sau cu mine. Trăsura coti din nou, apoi se opri. Doctorii Graves și Christie erau acolo și ne așteptau, iar lângă ei stătea o femeie mare și spătoasă, cu mânecile suflecate până la cot și având pe deasupra rochiei un șorț de pânză tare ce semăna cu un șorț de măcelar. Doctorul Christie se apropie. Avea o cheie ca a lui Domnu și descuie ușa trăsurii din afară. La auzul sunetului, Maud tresări. Domnu o apucă de o mână. Doctorul Christie făcu o plecăciune.

— Bună ziua, spuse el. Domnule Rivers. Domnișoară Smith. Doamnă Rivers, îți amintești, de bună seamă, de mine?

Întinse mâna.

O întinse spre mine.

A urmat, cred, o clipă de încremenire deplină. M-am uitat la doctor și el a dat din cap.

— Doamnă Rivers? zise el iarăşi.

Apoi Domnu se aplecă şi mă prinse de braţ. Mai întâi am crezut că vrea să mă oprească să mă ridic. Apoi am înţeles că voia să mă smulgă de pe banchetă. Doctorul mă apucă de celălalt braţ. Mă săltară în picioare, încălţările mi se poticniră pe scări. Am ţipat:

— Staţi! Ce faceţi? Ce...?

— Nu te împotrivi, doamnă Rivers! spuse doctorul. Suntem aici ca să avem grijă de dumneata.

Dădu din mână, iar doctorul Graves şi femeia se apropiară.

— Nu pe mine mă vreţi! am zis. Ce faceţi? Doamna Rivers? Eu sunt Susan Smith! Domnu! Domnu, spune-le!

Doctorul Christie clătină din cap.

— Tot se mai agaţă de plăsmuirea asta tristă?

Domnu încuviinţă din cap, fără să răspundă, de parcă era prea nenorocit ca să vorbească. Trag nădejde că aşa era! Se întoarse şi coborî una din genţi – una din genţile mamei lui Maud. Doctorul Christie mă ţinu mai zdravăn.

– Ei, zise el, cum să fii Susan Smith din Whelk Street, Mayfair? Nu ştii că adresa asta nu există? Haide, că doar o ştii! Mi o să te facem s-o recunoşti, chiar de-ar fi să ne ia un an. Nu te mai răsuci aşa, doamnă Rivers! Mototoleşti frumuseţe de rochie.

Mă tot luptasem să scap din strânsoarea lui. Când l-am auzit, mi au lăsat puterile. M-am uitat la mâneca de mătase şi la braţul meu, care se împlinise şi se întinsese de la câtă mâncare mi se dăduse, apoi la geanta de la picioarele mele, cu literele alea de alamă – M şi L.

În clipa aceea am ghicit în sfârşit ce şperlă mizerabilă îmi trântise Domnu.

Am scos un urlet.

— Porc împuţit! am ţipat, zbătându-mă iarăşi şi dând să ajung la el. Curvă ce eşti! Ah!

El stătea în uşa trăsurii, care se înclină. Doctorul mă înşfăcă mai bine şi chipul i se aspri.

— Asemenea cuvinte nu-şi au locul în casa mea, doamnă Rivers, spuse el.

— Dobitocule! i-am strigat. Nu vezi ce-a făcut? Nu vezi că e un matrapazlâc? Nu pe mine mă vreţi, ci pe...

Încă mă mai smuceam, iar el încă mă mai ţinea, însă acum am privit dincolo de el, spre trăsura care se legăna. Domnu se aşezase la locul lui, cu mâna la faţă. Şi lângă el, în colţ, vărgată de lumina ce se strecura printre şipcile storurilor, stătea Maud.

Era trasă la față și cu părul neîngrijit. Rochia i se ponosise de atâta purtat, ca o rochie de slugă. Ochii ei aveau o privire sălbatică, cu lacrimi proaspăt izvorâte, însă dincolo de lacrimi privirea îi era de nestrăpuns. Tare ca marmura, tare ca arama.

Tare ca o perlă, ca miezul din ea.

Doctorul Christie mi-a prins privirea.

— De ce te holbezi așa? întrebă. Doar îți cunoști slujnica, ași zice eu.

Nu mai eram în stare să vorbesc. Însă ea era. Zise cu un glas tremurător și străin:

— Vai! Biata mea stăpână! Vai! Vai! Mi se rupe inima!

Credeați că e o gâscă bună de jumulit. Gâscă pe dracu'! Cățeaua aia știa totul. Jucase tare încă de la început.

Partea a doua

Capitolul şapte

Socot că ştiu prea bine cum a început totul. Aceasta este prima dintre greşelile mele.

Îmi închipui o masă lipicioasă de atâta sânge. Sângele este al mamei mele. E prea mult. E prea mult şi cred că se scurge în valuri, asemenea cernelii. Cred că, pentru a feri scândurile pardoselii, femeile au aşezat vase de porţelan, astfel încât tăcerile dintre ţipetele mamei sunt înţesate – *pic, pic! pic, pic!* – cu ceea ce pare a fi ticăitul şovăitor al unui ceasornic. Mai presus de ticăit, se aud alte ţipete, mai şterse: zbieretele nebunilor, laolaltă cu strigătele şi dojenile surorilor. Căci suntem la balamuc. Mama e lunatică. Masa are curele care o opresc să sară pe podea. O altă curea îi desparte fălcile, împiedicând-o să-şi muşte limba, şi alta îi ţine picioarele depărtate, ca să pot ieşi dintre ele. Când mă nasc, curelele rămân legate – femeile se tem să nu mă sfâşie! Mă aşază la pieptul ei şi gura mea îi găseşte sânul. Sug, iar casa se linişteşte în jurul meu. Se mai aude doar picuratul sângelui – *pic, pic! pic, pic!* –, ticăitul care orânduieşte primele minute din viaţa mea, ultimele din viaţa ei. Căci, nu după multă vreme, ceasornicele îşi domolesc mersul. Pieptul mamei se înalţă, se lasă, se înalţă iarăşi, apoi se afundă pe veci.

Eu o simt şi sug mai cu vlagă. Apoi femeile mă smulg de lângă ea. Şi când mă pun pe plâns, mă lovesc.

Îmi petrec primii zece ani ca fiică a surorilor de la balamuc. Socot că mă iubesc. Avem o pisică prin saloane şi cred că femeile mă ţin pe lângă ele mai degrabă aşa cum ţin şi pisica aceea, ca să aibă ce mângâia şi împodobi cu panglici. Port o rochie cenuşie ca ardezia, croită ca ale lor, cu şorţ şi bonetă. Îmi dau o centură

cu un inel de chei în miniatură și îmi spun „sora cea mică". Dorm cu fiecare pe rând, în paturile lor, și le urmez prin saloane, pe la treburile lor. E o casă mare – mie cred că mi se pare și mai mare decât e – și despărțită în două: o aripă pentru femei, o aripă pentru bărbați. Eu nu văd decât femei. Nu le iau în seamă. Unele mă sărută și mă mângâie, ca surorile. Unele îmi ating părul și plâng. Le amintesc de fiicele lor. Altele fac tărăboi, iar când e vorba de ele, sunt încurajată să le stau înainte și să le lovesc cu o vergea cioplită pe măsura mea, până când surorile se pun pe râs și spun că n-au mai văzut de când sunt ceva mai nostim.

Astfel învăț rudimentele disciplinei și ale ordinii. Mai mult, înțeleg – pe nesimțite – chipurile nebuniei. Toate acestea se vor dovedi folositoare mai târziu.

Când am crescut de-ajuns încât să judec, mi se dau un inel de aur, despre care se spune că ar fi aparținut tatei, și portretul unei doamne, pe care lumea o numește mama mea, iar eu înțeleg că sunt orfană. Însă cum nu am cunoscut niciodată dragostea de părinte – sau mai degrabă am cunoscut favorurile unui cârd de mame –, vestea nu prea mă tulbură. Cred că surorile mă îmbracă și mă hrănesc pentru că le e drag de mine. Sunt un copil ca oricare altul, însă în lumea asta fară copii toți mă iau drept o frumusețe. Am un glas dulce, melodios și aplecare spre litere. Îmi închipui că o să-mi trec viața ca soră, necăjind mulțumită lunaticele până la moarte.

Așa socotim toate la nouă-zece ani. Apoi, după ce am împlinit unsprezece ani, sunt chemată de intendenta casei în salonul surorilor. Îmi închipui că mi-a pregătit ceva bun. Mă înșel. În loc de asta, mă salută într-un fel străin și nu mă privește în ochi. Mai e cineva cu ea – un domn, îmi spune ea –, însă pentru mine cuvântul acesta nu prea are vreun înțeles. Cu timpul, va ajunge să aibă.

— Vino mai aproape, spune intendenta.

Domnul se uită. Poartă un costum negru și o pereche de mănuși negre, de mătase. Ține un baston cu mâner de fildeș, pe care se sprijină, aplecându-se ca să mă cerceteze mai atent. Are părul negru spre cărunt, obrajii cadaverici și ochii ascunși pe jumătate de lentilele colorate ale ochelarilor. Unui copil oarecare i-ar putea smulge un țipăt doar dacă s-ar uita la el, însă eu n-am habar ce face un copil oarecare și nu mi-e teamă de nimeni. Înaintez până când ajung în fața lui. Își desface buzele și își trece limba peste ele. Limba îi e neagră la vârf.

— E mică pentru vârsta ei, spune el. Și totuși face destul zgomot când pășește. Cum îi e vocea?

Glasul său e grav, tremurător și plângăreț, ca umbra unui om cuprins de friguri.

— Spune-i o vorbă domnului, mă îndeamnă încet intendenta. Spune-i ce faci.

— Foarte bine fac, răspund eu.

Poate că vorbesc prea viguros. Domnul tresare.

— De-ajuns, spune el ridicând mâna, apoi adaugă: Sper că poți să vorbești în șoaptă. Sper că poți să încuviințezi din cap.

— O, da, răspund, dând din cap.

— Sper că poți să fii tăcută.

— Pot.

— Atunci taci... Așa e mai bine.

Se întoarce spre intendentă.

— Văd că poartă portretul mamei sale. Foarte bine. Îi va aminti de soarta ei și, poate, o va ajuta să n-o împărtășească. Nu-mi plac câtuși de puțin buzele ei. Sunt prea pline. Nu făgăduiesc nimic bun. La fel și spatele – e moale și căzut. Și cum îi e piciorul? Nu-mi doresc o fată cu picioare groase. De ce-i ascundeți picioarele sub o rochie atât de lungă? V-am cerut eu asta?

Intendenta roșește.

— A fost o distracție nevinovată a femeilor de aici, domnule, s-o îmbrace în uniforma casei.

— Te-am plătit cumva ca să le oferi distracții surorilor?

Își mișcă bastonul pe covor și clatină din fălci. Se întoarce iarăși spre mine, însă vorbește cu ea.

— Cât de bine știe să citească? întreabă. Cât de îngrijit îi e scrisul? Haide, dă-i o bucată de text, ca să ne demonstreze.

Intendenta îmi înmânează o Biblie deschisă. Citesc un pasaj din ea și domnul tresare iarăși.

— Încet! spune el, iar eu ajung să murmur cuvintele.

Apoi domnul mă pune să scriu pasajul sub ochii lui.

— Scris de fată, îngreunat de înflorituri, spune când isprăvesc.

Totuși pare mulțumit.

Și eu sunt mulțumită. Din vorbele lui înțeleg că am înșirat pe hârtie semne îngerești. Mai târziu îmi voi dori să fi mâzgălit și întinat pagina. Slova frumoasă mi-a pecetluit soarta. Domnul se lasă și mai greu în baston și își înclină capul, astfel încât îi văd pe deasupra sârmei ochelarilor pleoapele golite de sânge.

— Ei, domnișoară, spune el, ți-ar plăcea să locuiești în casa mea? Ia vezi, nu-ți bosumfla buzele obraznice la mine! Ți-ar plăcea să vii la mine și să înveți să te porți îngrijit și să scrii cu caligrafie simplă?

La fel de bine fi putut să mă lovească.

— Nu mi-ar plăcea câtuşi de puţin, zic pe dată.

— Să-ţi fie ruşine, Maud! îmi strigă intendenta.

Domnul pufneşte.

— Poate că până la urmă a moştenit firea nefericită a mamei sale, spune el. Cel puţin are picioarele ei fine. Deci aşa, domnişoară, îţi place să faci pe nărăvaşa? Ei bine, casa mea e mare. Îţi vom găsi o odaie departe de urechile mele delicate, în care să dai din picior cât poftești. N-ai decât să-ţi verşi toate furiile acolo, că nimeni n-o să te bage în seamă. Şi poate că o să te băgăm în seamă atât de puţin, că o să uităm să te hrănim şi o să mori de foame. Ţi-ar plăcea una ca asta, ce zici?

Se ridică şi îşi scutură cu mâna vestonul fără fir de praf pe el. Îi mai dă nişte porunci intendentei şi nu se mai uită deloc la mine. Odată plecat, iau Biblia din care am citit şi o azvârl pe jos.

— *Nu* plec nicăieri! ţip. N-are *cum* să mă silească!

Intendenta mă trage spre ea. Am văzut-o biciuind lunatice nesupuse, însă pe mine mă strânge cu putere, lipindu-mă de şorţul ei, şi plânge ca un copil, spunându-mi solemn ce viitor mă aşteaptă în casa unchiului meu.

Unii bărbaţi au fermieri care le cresc viţei. Fratele mamei are o casă de surori ca să-i crească o fată – pe mine. Acum are de gând să mă ia la el acasă şi să mă pregătească pentru frigare. Dintr-odată trebuie să renunţ la rochiţa mea de soră la nebuni, la inelul de chei, la vergea. Unchiul o trimite pe menajera casei sale cu un rând de veşminte, ca să mă îmbrace după placul lui. Îmi aduce cizme, mănuşi de lână şi o rochie de piele – o rochie oribilă şi copilărească, ce-mi ajunge până la pulpe şi e întărită de la umeri la talie cu oase de balenă. Îmi strânge zdravăn şnururile, iar când mă plâng, mi le strânge şi mai rău. Surorile o privesc oftând. Când vine vremea să mă ia, ele mă sărută şi-şi feresc ochii. Apoi una din ele îmi duce iute un foarfece la cap şi îmi taie o şuviţă de păr, ca s-o păstreze într-un medalion. Când o văd, celelalte îi înşfacă foarfecele sau apucă şi ele cuţite şi foarfeci, mă iau de plete şi mă jumulesc până ce-mi smulg părul din rădăcină. Se întind şi se ciorovăiesc ca un stol de pescăruşi pentru şuviţele ce cad pe podea, iar glasurile lor stârnesc lunaticele din odăiţele lor încuiate, iscându-le urlete. Sluga unchiului mă zoreşte să plecăm. O aşteaptă o trăsură cu vizitiu. Poarta balamucului se trânteşte în urma noastră.

— Să creşti o fată într-un loc ca ăsta! zice femeia, trecându-şi o batistă peste buze.

Nu vreau să vorbesc cu ea. Rochia mea strâmtă mă taie și îmi tutește bătăile inimii, iar cizmele îmi rod gleznele. Mănușile de lână îmi înțeapă pielea și până la urmă mi le smulg de pe mâini. Femeia se uită netulburată la mine.

— Ești cam drăcoasă de felul tău, așa-i?

Are un coș unde își ține lucrul de mână și o legătură cu merinde. Chifle, un pachețel de sare și trei ouă albe, fierte tari. Răsucește două ouă în poală, ca să le spargă coaja. Au miezul cenușiu, iar gălbenușul e uscat ca pulberea. Mirosul îmi va rămâne în minte. Al treilea ou mi-l pune în poală. Nu vreau să-l mănânc, însă îl las să se zgâlțâie acolo până când cade pe podeaua trăsurii și nu mai e bun de mâncat.

— Ți, ți, zice ea.

Își scoate lucrul de mână, apoi capul îi cade pe piept și adoarme. Stau țeapănă lângă ea, cuprinsă de o furie jalnică. Calul de-abia se mișcă și drumul pare să nu se mai termine odată. Uneori trecem printre copaci. Atunci chipul mi se ivește în geamul trăsurii, întunecat ca sângele.

N-am mai văzut nici o casă în afară de casa de nebuni în care m-am născut. M-am învățat cu privelești lugubre, solitudine, ziduri înalte și ferestre oblonite. Și tocmai încremenirea din casa unchiului mă zăpăcește și mă înspăimântă în acea primă zi. Trăsura se oprește la ușa de la intrare, despicată pe mijloc în două canaturi înalte și umflate. Sunt trase cu greu înăuntru sub ochii noștri și par să tremure. Omul care le deschide poartă pantaloni de mătase până la genunchi și ceva ce mi se pare a fi o tichie pudrată.

— E domnul Way, majordomul unchiului tău, spune femeia, apropiindu-și fața de a mea.

Domnul Way mă scrutează, apoi se uită la ea. Pesemne că menajera îi face un semn din ochi. Vizitiul ne coboară scara, însă nu îl las să-mi ia mâna, iar când domnul Way îmi face o plecăciune, îmi închipui că mă ia în râs – căci le-am văzut adesea pe surori făcându-le reverențe nebunelor, râzând. Domnul Way îmi face semn s-o iau înaintea lui, înspre o beznă ce pare să mi se lovească în valuri de poalele rochiei. Când închide ușa, întunericul se adâncește pe dată. Parcă îmi simt urechile înfundate cu apă sau cu ceară. Aceasta este tăcerea pe care unchiul meu o cultivă în casa lui, așa cum alții cresc viță-de-vie și plante agățătoare.

Femeia mă duce pe o scară, în vreme ce domnul Way ne privește în continuare. Treptele nu sunt tocmai egale, iar covorul e uneori rupt. Noile mele cizme îmi stânjenesc pașii, iar o dată mă împiedic și cad.

— Hai sus, copile! spune femeia când mă vede și de astă dată, când pune mâna pe mine, o las.

Urcăm două rânduri de scări. Cu cât ajungem mai sus, cu atât mai tare mă cuprinde teama. Căci casa mi se pare de groază: tavane înalte, pereți altfel decât cei netezi și fără zorzoane de la balamuc, ci ticsiți cu portrete, platoșe și lame ruginite, jivine în rame și vitrine. Scara se încolăcește și alcătuiește o galerie în jurul holului de la intrare. La fiecare cot se deschid coridoare. În umbra lor, palide și pe jumătate ascunse, ca niște larve în fagurii unui stup, stau servitoarele, ieșite să-mi urmărească înaintarea prin casă.

Însă nu le recunosc drept servitoare. Le văd șorțurile și le cred surori. Îmi închipui că holurile întunecate duc, pesemne, spre odăi cu nebuni amuțiți.

— De ce se uită? o întreb pe femeie.

— Păi, ca să te vadă la față, îmi răspunde ea. Să vadă dacă te-ai făcut frumoasă ca mama ta.

— Am douăzeci de mame, ripostez, și sunt mai frumoasă decât oricare din ele.

Femeia s-a oprit în dreptul unei uși.

— Decât un car de frumusețe, mai bine un dram de minte, spune. Vorbeam despre adevărata ta mamă, care a murit. Acestea au fost odăile ei, iar acum urmează să fie ale tale.

Mă conduce în salonul din dosul ușii, apoi în iatacul de lângă el. Geamurile zăngăne de parcă ar bate cineva cu pumnii în ele. Odăile sunt friguroase până și vara, iar acum e iarnă. Mă apropii de flacăra măruntă – sunt prea scundă ca să-mi văd chipul în oglinda de deasupra – și tremur din tot trupul.

— N-ar fi trebuit să-ți arunci mitenele, zice femeia, văzându-mă cum suflu ca să-mi încălzesc mâinile. Fata domnului Inker o să se bucure, cred, de ele.

Îmi scoate pelerina, apoi panglicile din păr și mă piaptănă cu un pieptene rupt.

— Smucește-te cât ai chef, îmi spune când mă trag de lângă ea. Ție îți faci rău, nu mie. Of, ce ți-au mai făcut femeile alea la păr! Oricine le-ar fi văzut, le-ar fi luat drept sălbatice. Cum o să te aranjez acum, în halul în care te-au adus, habar n-am! Acuma uite-aici. Hai să te văd la oală. Haide odată! N-are rost să te rușinezi. Crezi că n-am mai văzut eu fetiță care face pipi cu poalele ridicate?

Mă privește cu mâinile încrucișate la piept, apoi umezește o cârpă în apă și mă spală pe față și pe mâini.

— Am văzut cum îi faceau asta maică-tii pe vremea când eram cameristă în casa asta, îmi spune ea, trăgându-mă și

sucindu-mă încolo şi-ncoace. Era mult mai recunoscătoare decât eşti tu acuma. Nu te-au învăţat să te porţi cuviincios în casa aia a voastră?

Ce n-aş da să am vergeaua de lemn la mine! I-aş arăta eu atunci cum m-au învăţat să mă port! Însă i-am cercetat şi pe nebuni şi ştiu cum să mă împotrivesc, prefăcându-mă totodată fără vlagă. Până la urmă se depărtează de mine şi îşi şterge mâinile.

— Doamne, ce copil! Sper că unchiu-tău ştie ce face, dacă tot te-a adus aici. Pare să creadă că o să iasă o doamnă din tine!

— Nu vreau să fiu doamnă! strig. Unchiul nu mă poate sili.

— Ba aş spune că poate să facă orice are chef în casa lui, îmi răspunde. Gata acum! Cât am întârziat din pricina ta!

Se aude dangătul înăbuşit al unui clopot bătând de trei ori. E un orologiu. Eu îl iau totuşi ca pe un semnal pentru ai casei, de vreme ce am crescut cu astfel de dangăte în ureche, semnale care le dădeau de ştire nebunilor când să se deştepte, când să se îmbrace, când să-şi spună rugăciunile, când să ia masa. Îmi zic *Acum o să-i văd!*, însă când ieşim din odaie, casa e la fel de incremenită şi de mută ca şi înainte. S-au retras până şi servitorii cei iscoditori. Iar mă poticnesc în covor.

— Păşeşte domol! îmi şopteşte femeia, ciupindu-mă de braţ. Uite, aici e odaia unchiului tău.

Bate la uşă, apoi mă conduce înăuntru. Cu ani în urmă unchiul a pus să se vopsească ferestrele, iar cum soarele iernatic bate în geam, odaia e luminată ciudat. Pereţii sunt întunecaţi de atâtea cotoare de cărţi. Le iau drept un soi de friză sau sculptură. Nu recunosc decât două cărţi. Una e neagră şi cu cotorul boţit – Biblia. Cealaltă e o carte de imnuri considerate potrivite pentru cei cu minţile rătăcite şi e roz. Îmi închipui că tot ce e scris în cărţi e adevărat.

Femeia mă aşază foarte aproape de uşă şi se proţăpeşte în spatele meu, ţinând mâinile ca nişte gheare pe umerii mei. Omul despre care mi se tot spune că e unchiul meu se ridică de la biroul său. Tăblia biroului e îngropată sub teancuri groase de hârtii. Omul are pe cap o tichie de catifea cu un ciucure care se leagănă la capătul unui şnur ros. La ochi poartă altă pereche de ochelari, cu lentile mai deschise la culoare.

— Aşadar, domnişoară, spune el, apropiindu-se şi clătinându-şi falca.

Femeia face o reverenţă.

— În ce toane e, doamnă Stiles? o întreabă bărbatul.

— Destul de rele, domnule.

— Văd în ochii ei. Unde-i sunt mănuşile?

— Le-a aruncat cât colo, domnule. A refuzat să le poarte.

Unchiul se apropie.

— Un început regretabil. Dă-mi mâna, Maud.

Nu vreau. Femeia mă prinde de încheietură şi îmi ridică braţul. Am mâna mică şi cărnoasă la încheieturile degetelor. M-am învăţat să mă spăl cu săpun de balamuc, care nu înmoaie deloc. Am unghiile negre, cu mizerie de balamuc sub ele. Unchiul mă ţine de vârfurile degetelor. Mâna lui are vreo două pete de cerneală. Clatină din cap.

— Vezi, dacă mi-aş fi dorit nişte degete aspre pe cărţile mele, spune el, aş fi pus-o pe doamna Stiles să-mi aducă o soră. Nu i-aş fi dat o pereche de mănuşi care să îndulcească asprimea mâinilor. Şi, orice-ar fi, îţi voi îndulci mâinile. Iată cum îndulcim mâinile copiilor care nu vor să poarte mănuşi.

Îşi vâră mâna în buzunarul vestonului şi descolăceşte ceva din el: un lucru din acelea pe care le au cărturarii, un şirag de mărgele din metal, învelite în mătase, care ţin deschise paginile cărţilor. Face un laţ din el, părând să-i cântărească greutatea, şi apoi îl repede iute înspre degetele mele durdulii. Apoi, cu ajutorul doamnei Stiles, îmi ia cealaltă mână şi îi face la fel.

Mărgelele ustură ca un bici, însă mătasea împiedică pielea să se spintece. La prima lovitură scâncesc ca un câine – de durere, de furie şi de uimire deplină. Apoi, când doamna Stiles îmi dă drumul la mâini, îmi duc degetele la gură şi mă pun pe plâns.

Când mă aude, unchiul meu se strâmbă. Îşi pune mărgelele la loc în buzunar, iar mâinile şi le ridică, tremurând, spre urechi.

— Tacă-ţi gura, fetiţo! îmi strigă.

Tremur din tot trupul, dar nu pot să tac. Doamna Stiles mă ciupeşte de carnea umărului, iar asta mă face să plâng şi mai tare. Apoi unchiul scoate iarăşi mărgelele şi, în sfârşit, mă liniştesc.

— Bun, spune el încet. Pe viitor n-ai să mai uiţi de mănuşi, nu?

Clatin din cap. Aproape că zâmbeşte. Se uită la doamna Stiles.

— O să te îngrijeşti ca nepoata mea să nu scape din vedere noile sale îndatoriri? O vreau îmblânzită bine. Aici nu permit izbucniri furtunoase şi nervi. Foarte bine.

Flutură din mână.

— Acum las-o cu mine. Însă, vezi, nu te depărta! Trebuie să rămâi la îndemână în caz că se sălbăticeşte.

Doamna Stiles face o reverenţă şi, prefăcându-se că mă apucă de umerii tremurători pentru a mă împiedica să mă gârbovesc,

mă mai ciupeşte o dată. Fereastra cea galbenă prinde o culoare mai vie, apoi mai ştearsă, apoi iar vie, după cum vântul suflă norii în dreptul soarelui.

— Bun, spune unchiul după ce menajera pleacă. Ştii de ce te-am adus aici, nu-i aşa?

Îmi duc degetele înroşite la faţă, ca să mă şterg la nas.

— Ca să faceţi din mine o doamnă.

Unchiul scoate un hohot de râs uscat.

— Ca să fac din tine o secretară. Ce vezi aici, pe toţi pereţii?

— Lemn, domnule.

— Cărţi, fetiţo, spune el.

Se duce, ia o carte de la locul ei şi o întoarce. Are coperta neagră şi aşa îmi dau seama că e o Biblie. Celelalte, deduc eu, sunt cu imnuri. Îmi închipui că până la urmă cărţile de imnuri pot fi legate şi în alte culori, poate pe potriva diverselor calităţi ale nebuniei. Îmi socot concluzia ca pe un mare salt în cunoaştere.

Unchiul ţine cartea la piept şi bate darabana cu degetele pe cotor.

— Vezi ce titlu are, fetiţo?... Nu veni spre mine! Te-am pus să citeşti, nu să ţopăi pe aici.

Însă cartea e prea departe. Clatin din cap şi simt cum îmi dau iarăşi lacrimile.

— Ha! ţipă unchiul, văzându-mi mâhnirea. Îţi zic eu că nu poţi! Priveşte în jos, domnişoară, la podea. În jos! Şi mai jos! Vezi mâna aceea de la picioarele tale? Mâna aceea a fost fixată acolo la porunca mea, după ce m-am consultat cu un oculist – un doctor de ochi. Aici sunt cărţi neobişnuite, domnişoară Maud, şi nu-s pentru ochiul oricui. Dacă te văd păşind o singură dată dincolo de degetul arătător, o să-ţi fac ce-i fac oricărui servitor din casă pe care-l prind asupra faptului: te biciuiesc peste ochi până îţi dă sângele. Mâna de colo însemnează hotarul inocenţei. Cu vremea, îl vei trece, însă la porunca mea şi atunci când eşti pregătită. Mă înţelegi, hm?

Nu-l înţeleg. Cum aş putea? Însă am învăţat deja să mă port cu fereală şi dau din cap cum că am înţeles. Unchiul pune cartea la loc, zăbovind asupra rânduielii cotoarelor pe raft.

Legătura este de calitate şi – cum am să ştiu bine mai târziu – una din preferatele sale. Titlul este...

Însă o iau înaintea propriei mele inocenţe, pe care m-a învrednicit să mi-o păstrez încă un răstimp.

După ce a grăit astfel, unchiul pare să uite de mine. Stau la locul meu încă un sfert de ceas, până când îşi ridică privirea, dă cu ochii de mine şi mă alungă din odaie cu o fluturare a mâinii.

Mă lupt o clipă cu mânerul de fier al ușii, scârțâitul ei îi pricinuiește unchiului o strâmbătură, iar când o închid, doamna Stiles țâșnește din întuneric pentru a mă conduce iar la etaj.

— Îmi închipui că ți-e foame, spune ea în vreme ce urcăm. Fetițelor le e tot timpul foame. Acum pun rămășag că tare bine ți-ar prinde un ou fiert.

Mi-e foame, însă nu vreau să recunosc. Numai că doamna Stiles sună să vină o fată, iar fata aduce un biscuit și un pahar de vin roșu și dulce. Mi le pune în față și zâmbește, iar zâmbetul îi e cumva mai nesuferit decât ar fi fost o palmă pe obraz. Mi-e teamă că o să mă pun iar pe plâns. Dar îmi înghit lacrimile odată cu biscuitul, iar fata și doamna Stiles stau laolaltă și șușotesc cu ochii la mine. Apoi mă lasă singură. Odaia se întunecă. Mă întind pe canapea, cu capul pe o pernă și mă acopăr singură cu pelerina, cu mâinile mele roșii și biciuite. Vinul mă adoarme. Când mă trezesc, dau de umbre mișcătoare și de doamna Stiles în ușă, care îmi aduce o lampă. Mă trezesc cuprinsă de o frică îngrozitoare și de sentimentul că s-au scurs multe ceasuri. Cred că orologiul a bătut de curând. Socot că e cam șapte-opt seara.

— Acum aș vrea, rogu-vă, să fiu dusă acasă, spun.

Doamna Stiles râde.

— Adică la casa cu tartorițele alea? Ce cămin mai e și ăla?

— Sunt sigură că îmi duc dorul.

— Sunt sigură că se bucură că au scăpat de tine – de gâza nesuferită și palidă care ești! Vino. E vremea să te duci la culcare.

M-a tras de pe canapea și se apucă să-mi descheie rochia. Încerc să mă smulg de lângă ea și o lovesc. Îmi prinde brațul și mi-l răsucește.

— N-ai nici un drept să mă chinui! Nu dau doi bani pe tine! Vreau la mamele mele, care mă iubesc!

— Uite-o aici pe mamă-ta! îmi răspunde ea, apucând portretul pe care îl port la gât. Altă mamă n-o sa mai ai aici. Zi mersi că ai portretul, ca să știi cum arată la față. Acum șezi blând. Trebuie să porți asta, ca să ai mai târziu o siluetă de doamnă.

Îmi scoate rochia aia țeapănă, de piele, și toată rufăria de dedesubt. Mă leagă zdravăn într-un corset de damă, care mă strânge mai rău decât rochia. Pe deasupra îmi trage o cămașă de noapte. Mâinile mi le acoperă cu mănuși albe, pe care le coase la încheietură. Doar picioarele îmi rămân goale. Mă prăvălesc pe canapea și mi le mișc îndrăcit. Mă saltă, mă scutură cu putere, apoi mă ține nemișcată.

— Ia uite-aici, zice, cu fața ei albă împestrițată de pete roșii, suflându-mi greoi în obraz. Am avut odată o fiică. A murit. Avea un căpșor frumos, cu plete negre și ondulate și era blândă ca un mieluțel. Cum de dă Domnul să moară copile cu plete negre și inimă blândă și să trăiască fete palide și urâcioase ca tine, nu știu. Cum de-a ajuns mamă-ta, cu toată averea ei, o zdreanță și a a stins, în vreme ce eu trebuie să trăiesc ca să mă îngrijesc să-ți fie degetele fine și să te văd ajunsă mare cucoană, iarăși nu pot pricepe. N-ai decât să verși câte lacrimi de crocodil poftești. N-o să-mi îmblânzești în veci inima împietrită.

Mă ia pe sus, mă duce în dormitor, mă urcă în patul mare și prăfuit, apoi coboară perdelele baldachinului. Lângă cămin este o ușă. Îmi spune că dă spre o altă odaie, unde doarme o fată rea. Fata va trage cu urechea la noapte și dacă fac ceva și nu stau liniștită, cuminte și tăcută, o să mă audă. Și are mâna foarte grea.

— Spune-ți rugăciunea, adaugă ea. Și imploră-l pe Tatăl Ceresc să-ți ierte păcatele.

Apoi ia lampa și pleacă, iar eu rămân cufundată într-o beznă cumplită.

Socot că e îngrozitor să-i faci așa ceva unui copil. Chiar și azi tot îngrozitor mi se pare. Stau lungită în pat, chinuită, amărâtă și speriată, și ciulesc urechile ca să străpung liniștea, cu ochii larg deschiși, îngrețoșată, flămândă, înfrigurată, singură și într-o beznă atât de adâncă, încât și negrul de sub pleoapele mele, când clipesc din ochi, pare mai luminos. Corsetul mă strânge ca un pumn. Încheieturile degetelor, vârâte în mănușile țepene de piele, încep să mi se jupoaie. Când și când marele orologiu își pune în mișcare mecanismul și dăngăne, iar eu mă alin cum pot cu gândul că undeva prin casă pășesc lunatici, iar în preajma lor sunt surori vigilente. Apoi încep să mă întreb care sunt obiceiurile casei. Poate că pe aici lunaticii au dreptul să umble nestingheriți. Poate că o să vină vreo nebună peste mine în odaie, luând-o drept alta. Poate că fata aceea afurisită care doarme în cealaltă odaie e și ea dementă și va veni să mă gâtuie cu mâna ei grea! Și iată, de cum mi se iscă ideea asta în minte, îmi ajung la ureche zgomotele înăbușite a ceva ce se mișcă undeva aproape – nefiresc de aproape, mi se pare mie. Îmi închipui o mie de arătări ce stau la pândă, cu fețele lipite de draperiile patului, o mie de mâini cercetătoare... Încep să plâng. Din pricina corsetului pe care îl port, lacrimile îmi izvorăsc într-un fel ciudat. Vreau din tot sufletul să rămân încremenită, pentru ca femeile care pândesc în beznă să nu-mi ghicească prezența, însă cu cât mă chinui mai

mult să stau încremenită, cu-atât mai nenorocită mă simt. Dintr-odată un păianjen sau un fluture de noapte îmi atinge în treacăt obrazul, eu îmi închipui că mâna cea grea e în sfârşit aici, ca să mă gâtuie, şi mă zvârcolesc fără să vreau, scoţând, pesemne, un ţipăt ascuţit.

Atunci răzbate până la mine sunetul unei uşi care se deschide, apoi o lumină prin ochiurile draperiei. Apare un chip ce se aproape de al meu, un chip blând – nu al unei nebune, ci al fetei care mi-a adus mai devreme mica gustare cu biscuiţi şi vin dulce. E îmbrăcată în cămaşă de noapte şi părul îi e lăsat liber pe umeri.

— Gata, gata... spune ea blând.

Nu are deloc mâna grea. Şi-o pune pe capul meu şi îmi mângâie faţa, iar eu, încet-încet, mă liniştesc. Lacrimile îmi curg de la sine. Îi spun că mi s-a făcut frică de lunatice şi fata râde.

— Nu e nici o lunatică aici, spune ea. Eşti cu gândul la cealaltă casă. Acuma nu te bucuri că ai plecat de-acolo?

Clatin din cap.

— Ei, deocamdată simţi că eşti într-un loc străin, continuă ea. O să te obişnuieşti repede.

Ridică lumânarea. De cum o văd, mă pun iarăşi pe plâns.

— Haide, o să adormi cât ai clipi din ochi! spune ea.

Îi zic că nu-mi place întunericul. Îi spun că mi-e frică să stau singură aici. Fata şovăie – poate cu gândul la doamna Stiles. Însă aş zice că patul meu e mai moale decât al ei şi, mai mult, e iarnă şi-i grozav de frig. Până la urmă îmi spune că o să se întindă lângă mine până adorm. Suflă în lumânare şi simt mirosul de fum în beznă.

Îmi spune că o cheamă Barbara. Mă lasă să-mi sprijin capul de al ei. Zice:

— Ei, nu e la fel de bine ca la tine acasă? Nu crezi c-o să-ţi placă aici?

Îi răspund că o să-mi placă un pic, socot, dacă o să vină să stea cu mine în fiece seară şi atunci râde iarăşi şi se întinde mai comod pe salteaua de puf.

Adoarme pe dată – somn greu, de slugă muncită. Miroase a violete de la pomada cu care s-a dat pe faţă. Cămaşa ei are panglici pe piept. Le găsesc cu mâinile mele înmănuşate şi mă agăţ de ele, aşteptând să-mi vină somnul, de parcă mă rostogolesc în bezna desăvârşită, iar panglicile sunt frânghiile care mă vor salva.

Vă spun toate astea ca să vă faceţi o idee despre forţele care lucrează în mine, din pricina cărora sunt cine sunt.

A doua zi nu mi se îngăduie să ies din odăile mele triste şi mi se porunceşte să mă apuc de brodat. Atunci uit de groaza din sânul beznei. Din pricina mănuşilor, sunt neîndemânatică, iar acul mi se înfige în degete.

— Nu fac aşa ceva! ţip şi sfâşii bucata de cârpă.

Apoi doamna Stiles mă bate. Cum rochia şi corsetul îmi sunt foarte ţepene, o doare mâna când mă pocneşte peste spinare. Mă consolez cât pot cu asta.

Din câte mi se pare, mănânc o groază de bătaie în primele zile petrecute acolo. Cum alfel? Mă învăţasem cu firi însufleţite, cu zarva din saloane, cu adoraţia a douăzeci de femei, iar acum muţenia şi rânduiala monotonă din casa unchiului îmi stârnesc crize şi furii spumegânde. Cred că sunt un copil volubil, căruia constrângerile i-au întărit încăpăţânarea. Mătur căni şi farfurii de pe masă pe podea. Mă trântesc şi dau din picioare până îmi zboară cizmele cât colo. Urlu până îmi sângerează gâtlejul. Izbucnirile îmi sunt întâmpinate cu pedepse, una mai crâncenă decât alta. Sunt legată la mâini şi la gură. Sunt închisă în odăi singuratice sau în dulapuri. Intr-un rând, după ce am răsturnat o lumânare şi am lăsat flăcările să lingă marginile unui scaun până au început să scoată fum, sunt luată de domnul Way în parc şi dusă pe sus, de-a lungul unei poteci singuratice până la gheţărie. Acum nu-mi mai amintesc frigul pătrunzător de acolo. Ţin minte sloiurile de gheaţă cenuşii – eu crezusem că sunt limpezi cum e cleştarul – care ticăie în tăcerea iernatică asemenea unor ceasornice. Tot ticăie trei ceasuri în şir. Când vine doamna Stiles să-mi dea drumul, mi-am făcut un soi de culcuş şi nu mă pot descovriga de acolo. Sunt stoarsă de vlagă, de parcă m-ar fi îndopat cu doctorii.

Cred că se sperie. Mă ia şi mă aduce înapoi în braţe, fără să spună o vorbă, urcă pe scara servitorilor şi mă îmbăiază împreună cu Barbara, apoi îmi freacă braţele cu spirt.

— Doamne Dumnezeule! Dacă nu-şi mai poate folosi mâinile, unchiu-său n-o să ne mai dea în veci recomandaţii!

Mare lucru s-o văd că se teme. Mă plâng de dureri în degete şi de slăbiciune vreo două zile la rând după aceea şi o urmăresc cum se perpeleşte. Apoi uit şi o ciupesc – şi aşa află că am putere în mâini şi, nu după multă vreme, mă pedepseşte iarăşi.

Astfel trece un răstimp – poate de vreo lună, deşi, cu mintea mea de copil, mi se pare mult mai lung. În tot răstimpul ăsta unchiul meu aşteaptă, tot aşa cum ar aştepta să fie îmblânzit pe deplin un cal. Când şi când, îi porunceşte doamnei Stiles să mă conducă în biblioteca lui şi se interesează de progresele făcute de mine.

— Cum stăm, doamnă Stiles?

— Tot rău, domnule.

— Tot sălbatică?

— Sălbatică şi gata să muşte.

— Ţi-ai încercat cum trebuie mâna?

Doamna Stiles încuviinţează din cap. Unchiul ne spune că putem pleca. Urmează alte demonstraţii de îndărătnicie, alte furii şi lacrimi. Noaptea Barbara clatină din cap.

— Ce drac de fată eşti! Aşa o obrăznicătură! Doamna Stiles zice că n-a văzut tartoriţă mai afurisită ca tine. De ce nu poţi să fii cuminte?

Am fost cuminte acasă la mine – şi uite ce-am primit drept mulţumire! A doua zi dimineaţă îmi răstorn oala de noapte şi întind cu picioarele mizeria pe covor. Doamna Stiles îşi vântură mâinile prin aer şi se pune pe urlat. Apoi mă pocneşte peste faţă. Mă târăşte din dormitor până la uşa unchiului pe jumătate îmbrăcată şi ameţită de somn. Când dă cu ochii de noi, unchiul se strâmbă.

— Dumnezeule mare, ce s-a întâmplat?

— Vai, o blestemăţie, domnule!

— Doar nu s-a dezlănţuit iarăşi? Şi o aduci la mine, unde poate să facă o criză cu toate cărţile astea aici?

Însă o lasă să vorbească, fără să îşi ia ochii de la mine. Stau foarte ţeapănă, cu o mână la obrazul care-mi arde şi cu părul bălai despletit pe umeri.

Într-un sfârşit îşi scoate ochelarii şi închide ochii. Ochii lui îmi par golaşi, cu pleoape foarte moi. Îşi duce degetul mare şi arătătorul mânjit la şaua nasului, strângând-o între ele.

— Ei bine, Maud, spune el în vremea asta, uite o veste tare tristă. Iată-ne pe amândoi aici, doamna Stiles şi cu mine, şi iată-i pe toţi servitorii mei cum aşteptăm cu toţii să-ţi îndreptăţi purtările. Trăsesem nădejde că surorile te-au crescut mai bine. Trăsesem nădejde că te voi găsi mai supusă.

Vine spre mine clipind şi îşi duce mâna la faţa mea.

— Nu te feri în halul ăsta, fetiţo! Nu vreau decât să-ţi cercetez obrazul. Cred că îţi arde. Ehei, doamna Stiles are mâna lată!

Privește în jur.

— Ia să vedem, ce-avem rece pe-aici, hm?

Are un cuțit subțire de aramă, cu lama boantă, pentru tăiat pagini. Se apleacă și îmi lipește lama de față. Se poartă cu blândețe și îmi stârnește frica. Are un glas moale, ca de fată.

— Îmi pare rău să te văd cum suferi, Maud, spune. Îmi pare cu adevărat rău. Crezi că vreau neapărat să suferi? De ce să vreau? Chiar tu vrei suferință, pesemne, de vreme ce o provoci de-atâtea ori. Cred că îți place să fii lovită. E mai rece, nu-i așa?

A întors lama. Tremur. De frig, mi se strânge carnea pe brațele goale. Unchiul dă mărunt din buze.

— Cu toții așteptăm să-ți îndrepți purtările, repetă el. Ei, noi, cei ai casei, ne pricepem la astfel de lucruri! Putem să așteptăm și să tot așteptăm. Doamna Stiles și servitorii mei pentru asta sunt plătiți. Eu sunt cărturar și am o aplecare firească spre așa ceva. Privește în jur, la colecția mea. Socoți că e opera unui om lipsit de răbdare? Cărțile îmi vin încetul cu încetul, din surse neștiute. Mi-am petrecut netulburat multe săptămâni anoste așteptând volume mult mai slabe decât tine!

Râde cu un râs uscat, care poate că va fi fost pe vremuri umed. Își mișcă vârful cuțitului sub bărbia mea. Îmi ridică fața și mi-o scrutează. Apoi dă drumul cuțitului și se depărtează. Își vâră mai bine sârmele ochelarilor după urechi.

— Te sfătuiesc s-o biciuiești, doamnă Stiles, dacă se arată iarăși îndărătnică, spune el.

Poate că, la urma urmelor, copiii, ca și caii, pot fi îmblânziți. Unchiul se întoarce la vraful lui de hârtii, făcându-ne semn să plecăm, iar eu mă întorc docilă la brodat. Nu gândul la bici mă face supusă. Ci lucrurile pe care le cunosc despre cruzimea răbdării. Nu există răbdare mai îngrozitoare ca aceea a oamenilor cu mintea zdruncinată. Am văzut nebune înhămate la munci fără sfârșit – să mute nisip dintr-o cană spartă în alta, să numere cusăturile unei rochii destrămate sau firele de praf dintr-o rază de soare, să umple plăcuțe invizibile cu sume socotite. De-ar fi fost domni cu avere – și nu femei –, atunci ar fi trecut, poate, drept cărturari și le-ar fi poruncit slugilor. N-aș ști să spun. Și, de bună seamă, asemenea gânduri îmi vin mai târziu, când cunosc până unde se întinde mania unchiului meu. În acea zi, cu ochiul meu de copil, nu zăresc decât suprafața lucrurilor. Însă văd că e întunecată și știu că e mută și-i drept că alcătuirea ei e însăși alcătuirea beznei și a tăcerii ce umplu casa unchiului meu asemenea apei sau cerii.

De mă lupt să scap, mă va trage în adâncuri și mă voi îneca. Așa că nu doresc să fac asta.

Încetez cu totul să mă mai zbat și mă las în voia curenților circulari și cleioși.

Poate că în clipa aceea îmi încep educația. A doua zi, la opt, încep lecțiile propriu-zise. Nu mi se aduce guvernantă : îmi predă chiar unchiul meu, după ce domnul Way mi-a adus o masă și un scaun, punându-le în preajma degetului arătător de pe podeaua bibliotecii. Scaunul e înalt. Picioarele mi se bălăbăne, mă furnică și apoi îmi amorțesc, împovărate de încălțări. Totuși, dacă mă apucă neastâmpărul – dacă tușesc sau strănut –, unchiul vine și mă lovește peste degete cu șiragul de mărgele îmbrăcate în mătase. Răbdarea lui are de fapt scăpări curioase și, cu toate că se declară neîncercat de vreo dorință de a-mi face rău, îmi face rău destul de des.

Oricum, biblioteca e mai bine încălzită decât odaia mea, pentru a împiedica mucegaiul să încolțească pe cărți, iar eu descopăr că prefer să scriu decât să brodez. Îmi dă un creion cu vârf moale, care lunecă fără zgomot pe hârtie, și o lampă de citit cu abajur verde, pentru a-mi ocroti ochii.

Când se încinge, lampa miroase a praf ars, un miros curios, pe care o să ajung să-l urăsc – mirosul tinereții mele pârjolite.

În sine, munca mea e cât se poate de anostă și constă în principal din copierea unor pagini de text din volume străvechi într-un carnet legat în piele. Carnetul e subțire, iar când ajung la capăt, treaba mea e să-l șterg cu o gumă arabică până ajunge ca la început. Țin minte sarcina aceasta mai degrabă decât conținutul pe care sunt pusă să îl copiez, căci paginile, de la atâta frecuș, se pătează și se destramă, fiind gata să se rupă, iar priveliștea unei pete pe o foaie de text sau sunetul hârtiei sfâșiate e mai mult decât poate îndura unchiul meu, delicat cum e. Copiilor, se spune, le e frică de stafiile morților. În copilăria mea, cel mai tare mă tem de fantomele lecțiilor trecute, imperfect șterse.

Le numesc lecții, însă nu sunt educată ca alte fete. Învăț să recit, încet și clar, dar nu sunt învățată nicicând să cânt. Nu învăț niciodată nume de flori și păsări, ci sunt instruită să recunosc soiurile de piei cu care sunt legate cărțile – de pildă, marochin, piele de Rusia, de vițel, de șagrin – și cele de hârtie – olandeză, chinezească, satinată, amestec. Învăț nume de cerneluri, ascuțirea condeiului, cum se folosește nisipul din nisiparniță, stilurile și mărimile tipurilor de litere – simplu, fără codițe și

bastonaşe, stil antic, egiptean, cicero, *brevier*, smarald, rubin, perlă... Sunt nume de nestemate. E o înşelăciune. Căci sunt uscate şi fără pic de luciu, ca cenuşa din vatră.

Însă învăţ repede. Anotimpul acela trece în următorul. Mi se oferă mici recompense: mănuşi noi, papuci cu talpă moale, o rochie – la fel de ţeapănă ca prima, însă din catifea. Mi se îngăduie să iau cina în sufragerie, la un capăt al unei mese lungi din stejar, cu monturi de argint. Unchiul meu şade la celălalt capăt. Are un suport de carte lângă scaun şi vorbeşte rar, însă dacă am nenorocul să-mi scape furculiţa din mână sau să-mi tai cu un scrâşnet mâncarea în farfurie, înalţă capul şi mă fixează cu ochi umezi şi fioroşi.

— Suferi de vreo slăbiciune la mână, Maud, care te sileşte să zgârii cu argintăria în halul ăsta?

— Cuţitul e prea mare şi prea greu, unchiule, îi răspund o dată arţăgoasă.

Atunci pune să mi se ia cuţitul şi trebuie să mănânc cu degetele. Cum felurile lui preferate sunt toate hălci în sânge, inimi şi cotlete de viţel, mănuşile albe din piele prind o culoare stacojie – ca şi cum ar reveni la materia din care sunt făcute. Îmi piere orice poftă de mâncare. Cel mai mult îmi place vinul. Mi se serveşte într-un pahar de cristal gravat cu litera M. Inelul de argint în care e ţinut şervetul meu este însemnat cu aceeaşi iniţială neagră, fără luciu. Acestea sunt menite să îmi readucă în minte nu propriul meu nume, ci pe cel al mamei: Marianne.

E înmormântată în cel mai însingurat loc din tot parcul acesta însingurat – o lespede de piatră cenuşie şi solitară printre celelalte lespezi albe. Sunt dusă să o văd şi îndemnată să curăţ mormântul.

— Fii recunoscătoare că poţi s-o faci, spune doamna Stiles stând cu mâinile încrucişate peste sâni şi urmărindu-mă cum tai iarba încolţită din cimitir. Cine o să se îngrijească de mormântul meu? Lumea o să mă uite.

Soţul i-a murit. Fiul ei e marinar. A păstrat toate buclele negre ale fetiţei sale, ca să facă podoabe din ele. Îmi piaptănă părul de parcă şuviţele ar fi spini şi ar lua aminte să nu se înţepe. Mi-aş dori să fie aşa. Cred că regretă că nu m-a biciuit. Încă tot mă mai ciupeşte până îmi învineţeşte braţele. Supunerea mea o înfurie mai presus de orice izbucnire dinainte şi, văzând asta, mă fac şi mai umilă, cu o umilinţă aspră, vicleană, care, tot încercând tăişul amărăciunii sale, îl ascute mereu. Asta o provoacă să mă ciupească, ceea ce nu mă ajută cine ştie ce, sau să mă mustre, iar asta îmi aduce mai mult câştig, căci îi stârneşte

durerile. O duc adesea cu mine la morminte şi suspin dinadins cât mă ţin plămânii la lespedea mamei. Cu vremea – câtă şiretenie din partea mea! – aflu numele fiicei sale moarte. Mai apoi, când pisica de la bucătărie fată câţiva pui, iau eu unul şi îl botez cu numele fetei. Am grijă să-l chem cu un glas cât mai înflăcărat în prezenţa doamnei Stiles: „Hai la mine, Polly! Vai, Polly! Ce copilaş dulce eşti! Ce blană neagră şi frumoasă ai! Haide, dă-i mămicii un pupic!".

Vedeţi ce fac împrejurările din mine?

Doamna Stiles tremură şi clipeşte când cu un ochi, când cu celălalt.

— Ia creatura asta jegoasă de aici şi spune-i domnului Inker să o înece! îi porunceşte Barbarei când nu mai suportă.

Fug să-mi ascund chipul. Mă gândesc la căminul pe care l-am pierdut şi la surorile care mă iubeau, iar gândul îmi umple parşiv ochii de lacrimi fierbinţi.

— Vai, Barbara! ţip eu. Spune că n-o să faci una ca asta! Spune că n-ai fi în stare!

Barbara spune că n-ar putea să facă în veci aşa ceva. Doamna Stiles o trimite la treburi.

— Eşti un copil viclean şi răutăcios, îmi zice ea. Să nu crezi că Barbara nu pricepe. Să nu crezi că nu-ţi vede firea şi ticăloasele tale urzeli!

Însă apoi tot ea plânge cu suspine adânci şi amare, iar ochii îmi seacă tot privindu-i cercetător pe ai ei. Căci ce înseamnă ea pentru mine? Ce mai înseamnă oricine? Mi-am închipuit că mamele mele, surorile, or să trimită pe cineva să mă scape. Se scurg şase luni, apoi încă şase şi apoi încă şase şi ele nu trimit pe nimeni. Primesc asigurări că m-au uitat.

— Să se gândească la tine? spune doamna Stiles, hohotind. Ehei, cutez să spun că locul tău de la balamuc i-a fost dat altei fetiţe, cu o fire mai senină. Fără îndoială că s-au bucurat să scape de tine.

Cu vremea, ajung să o cred. Încep să uit. Vechea mea viaţă se topeşte treptat tot mai tare în umbră odată ce mă învăluie viaţa mea nouă – sau, uneori, iese din adâncuri pentru a o întuneca sau a o tulbura, în vise şi crâmpeie de amintiri, întocmai aşa cum acele tuşe întinate ale lecţiilor uitate se iţesc pe paginile caietului meu.

Pe mama mea adevărată o urăsc. Nu ea m-a părăsit cea dintâi? Îi ţin portretul într-o casetă de lemn, la capul patului, însă chipul ei alb şi dulce n-are nimic din mine şi ajung să îl dispreţuiesc cu patimă.

— O clipă, să o sărut pe mama de noapte bună, zic odată, descuindu-mi caseta.

Însă o fac doar ca să o chinui pe doamna Stiles. Ridic portretul la buze și, în vreme ce doamna Stiles mă privește și mă crede apăsită, șoptesc „Te urăsc", iar răsuflarea mea aburește aurul. O fac în seara aceea, în seara următoare și în seara ce vine după asta, iar până la urmă, așa cum un ceasornic trebuie să ticăie după un ritm regulat, mă trezesc că trebuie să o fac, altfel nu-mi găsesc liniștea în pat. Apoi portretul trebuie pus la loc și aranjat frumos, cu panglica neîncrețită. Dacă rama lui se lovește prea tare de catifeaua ce căptușește caseta, îl iau și îl așez din nou cu grijă.

Doamna Stiles mă urmărește cu o expresie curioasă. Nu reușesc niciodată să mă liniștesc de tot până nu vine Barbara.

Între timp, unchiul îmi cercetează lucrul și găsește că literele, mâna și glasul mi s-au îmbunătățit simțitor. Obișnuiește uneori să distreze diverși domni la Briar. Acum mă pune să stau în fața lor și să le citesc. Citesc texte străine, fără să înțeleg ce anume sunt pusă să recit, iar domnii – asemenea doamnei Stiles – mă privesc ciudat. Ajung să mă obișnuiesc. Când am terminat, la îndrumarea unchiului, fac o reverență. Îmi ies de minune reverențele. Domnii mă aplaudă și vin să-mi strângă sau să-mi mângâie mâna. Adeseori îmi spun că sunt o ființă cu totul deosebită. Ajung să mă cred un soi de copil minune și mă fac trandafirie în obraji sub privirile lor.

Astfel se rumenesc bobocii albi, ca apoi să se zbârcească și să se scuture la pământ. Într-una din zile sosesc în odaia unchiului și descopăr că măsuța mi-a fost scoasă și mi s-a pregătit un loc printre cărțile lui. Vede cum mă uit și mă cheamă la el.

— Scoate-ți mănușile, îmi spune.

Fac întocmai și mă trec fiori când ating suprafețele obiectelor obișnuite. E o zi rece, încremenită, fără soare. Sunt la Briar de doi ani. Obrazul îmi e rotund și copilăresc, iar glasul mi-e subțire. Încă n-am început să sângerez, ca toate femeile.

— Ei, Maud, spune unchiul. În sfârșit treci dincolo de degetul de bronz și vii la cărțile mele. Ești pe cale să afli adevărata natură a științei tale. Te temi?

— Un pic, domnule.

— Și bine faci. Căci avem de-a face cu o materie de temut. Mă socotești cărturar, nu?

— Da, domnule.

— Ei bine, sunt mai mult decât atât. Mă îngrijesc de otrăvuri. Aceste cărți – iată-le, uită-te la ele! uită-te cu luare aminte! –,

ele sunt otrăvurile de care vorbesc. Iar acesta – și pune reverențios mâna pe teancurile înalte de hârtii pătate de cerneală împrăștiate pe biroul său – acesta este catalogul lor. Îi va călăuzi pe alții în colecționarea și studierea lor așa cum se cuvine. Nu va exista operă despre acest subiect mai desăvârșită ca a mea – atunci când ea va fi isprăvită. Mi-am dedicat mulți ani clădirii și revizuirii ei și îmi voi mai dedica mulți alții – câți îmi va cere opera. Trudesc de-atâta amar de timp printre otrăvuri, că am ajuns imun, iar țelul meu a fost de la bun început să te fac să devii și tu imună, pentru a mă putea ajuta. Ochii mei... îmi vezi ochii, Maud?

Își scoate ochelarii și își apropie fața de a mea. Mă feresc cu o tresărire, ca și altă dată, de priveliștea chipului său moale și gol, totuși văd acum și ce anume ascund lentilele colorate: un soi de pojghiță sau ceață lăptoasă pe suprafața ochiului.

— Ochii îmi slăbesc tot mai tare, continuă el, punându-și la loc ochelarii. Vederea ta o va salva pe a mea. Mâna ta va fi mâna mea. Căci vii aici cu degetele dezgolite, pe când în lumea obișnuită – lumea de zi cu zi din afara acestei odăi –, bărbații care mânuiesc vitriolul și arsenicul trebuie să-și ocrotească pielea. Tu nu ești ca ei. Aici e sfera ta adevărată. Eu am facut asta. Te-am hrănit cu otravă, dram cu dram, bob cu bob. Acum primești doza mărită.

Se întoarce și ia o carte de pe rafturi, apoi mi-o întinde, apăsându-mi zdravăn degetele pe ea.

— Păzește-o de ceilalți. Ține minte că munca noastră e o raritate. Va părea bizară ochilor și urechilor neinstruite. Dacă o să le vorbești despre ea, te vor socoti întinată. Mă înțelegi? Ți-am turnat otravă pe buze, Maud. Ține minte.

Cartea se cheamă *Ridicarea cortinei sau Educația Laurei.* Stau singură și o deschid la prima pagină. Înțeleg în sfârșit natura subiectului pe care l-am citit și care a stârnit aplauzele domnilor.

Lumea o numește plăcere. Unchiul meu o colecționează și o păstrează cu dichis, o păstrează în bună ordine, pe rafturi păzite. Însă o păstrează într-un mod ciudat – nu pentru lucrul în sine, nu, nicidecum, ci mai degrabă pentru a înteți focul unei pofte stranii.

Adică pofta omului cărții.

— Iată, Maud, îmi va spune el încet, trăgând de ușile de sticlă ale dulapurilor sale și trecându-și degetele peste copertele scrierilor pe care le-a dat în vileag. Observi hârtia aceasta

marmorată, marochinul de pe cotor, muchia aurită? Cercetează ornamentul ăsta. Uite!

Înclină cartea către mine, însă, gelos, nu mă lasă să i-o iau din mână.

Nu încă, nu încă! Ah, uită-te şi aici! Litere negre, cu titlurile în chenar roşu. Majuscule înflorite şi marginea la fel de lată ca textul. Câtă extravaganţă! Şi aceasta! Copertă simplă, însă, uite aici, frontispiciul – un desen înfăţişând o doamnă întinsă pe o canapea, lângă un domn cu membrul dezgolit şi stacojiu la vârf – este realizat după Borel şi-i extraordinar de rar. Am cumpărat-o în tinereţe cu un şiling de la o tarabă din Liverpool. Acum nu m-aş mai despărţi de ea nici pentru cincizeci de lire. Ei, haide, zău!

M-a văzut cum roşesc.

— Fără pudori de şcolăriţă! a zis. De asta te-am adus în casa mea şi te-am învăţat rânduielile colecţiei mele, ca să te văd roşind? Ei, gata cu aşa ceva! E vorba de muncă aici, nu de huzur. Vei uita în curând de substanţă, căci te vei dedica studiului formei.

Îmi spune asta iar şi iar. Nu îl cred. Am treisprezece ani. La început cărţile mă umplu de un soi de oroare, căci pare o grozăvie ca, pentru a deveni femei şi bărbaţi, fetiţele şi băieţeii să facă toate câte sunt înşirate acolo – să capete pofte, să le crească mădulare şi cavităţi tainice, să-i apuce friguri şi crize, să nu caute decât nesfârşita împreunare a cărnii îndurerate... Îmi închipui cum îmi e astupată gura cu sărutări. Îmi închipui cum mi se desfac picioarele. Îmi închipui cum sunt pipăită şi străpunsă... Am treisprezece ani, cum am mai spus. Teama face loc neastâmpărului. Încep să stau trează în fiecare noapte lângă Barbara, în vreme ce ea doarme netulburată. O dată dau la o parte pătura pentru a-i cerceta rotunjimea sânilor. Mai târziu mi iau obiceiul de a o privi când se scaldă şi se îmbracă. Picioarele ei – despre care ştiu din cărţile unchiului că ar trebui să fie netede – sunt negricioase de atâta păr. Locul dintre ele – despre care ştiu că ar trebui să fie dichisit şi deschis la culoare – e negru tăciune. Asta mă tulbură. Apoi, într-una din zile, mă prinde în sfârşit privind-o lung.

— La ce te uiţi? mă întreabă.

— La pizda ta, îi răspund. De ce e atât de neagră?

Se dă înapoi, parcă îngrozită, îşi lasă la loc poalele rochiei şi îşi duce mâna la sâni. S-a înroşit ca racul.

— Vai! ţipă. Nu mi-a mai fost dat să aud una ca asta de când sunt! Cine te-a învăţat asemenea vorbe?

— Unchiul, îi răspund.

— Vai, ești o mincinoasă! Unchiul tău e un domn. Te spun doamnei Stiles!

Și îi spune. Mă aștept ca doamna Stiles să mă lovească, dar, întocmai ca Barbara, se sperie. Însă după aceea ia o bucată de săpun și, în vreme ce Barbara mă ține bine, îmi îndeasă săpunul în gură. Apasă cu nădejde și îl vântură încoace și-ncolo peste buzele și limba mea.

— Haide, vorbește ca un diavol împielițat! îmi spune în vremea asta. Ca o curvă, ca o vită puturoasă! Ca boarfa de maică-ta! Haide! Haide!

Apoi îmi dă drumul la podea, stă pe loc și-și șterge spasmodic mâinile de șorț. Îi poruncește Barbarei ca de atunci înainte să doarmă la ea în pat și o pune să lase ușa dintre odăile noastre întredeschisă și o lumânare aprinsă.

— Slavă Domnului că măcar poartă mănuși, o aud spunând. S-ar putea s-o oprească de la alte trăsnăi...

Îmi spăl gura până când limba îmi crapă și îmi sângerează. Plâng și tot plâng, însă nu pot scăpa de gustul lavandei. Mă gândesc că, până la urmă, buzele mele sunt într-adevăr otrăvite.

Însă, nu după multă vreme, nu-mi mai pasă. Pizda mi se face brună, ca a Barbarei. Înțeleg că volumele unchiului sunt pline de plăsmuiri și mă disprețuiesc că le-am luat drept adevăruri. Obrajii nu îmi mai ard, culoarea mi se scurge, căldura mi se topește din mădulare. Neastâmpărul mi se preschimbă în batjocură. Devin ceea ce am fost crescută să devin. Devin o bibliotecară.

— *Turcul desfrânat*, spune, de pildă, unchiul, ridicându-și privirea din hârțoagele lui. Unde o ținem?

— E aici, unchiule, răspund.

Căci într-un an am învățat pe dinafară locul fiecărei cărți pe rafturile lui. Cunosc planul catalogului său – *Bibliografia universală a lui Priap și Venus*. M-a consacrat lui Priap și lui Venus, așa cum alte fete sunt hărăzite acului și războiului de țesut.

Îi cunosc amicii, domnii aceia care vin pe la noi și încă mă mai ascultă recitând. Acum îi știu drept editori, colecționari, licitatori – admiratori ai operei sale. Îi trimit cărți – tot mai multe cu fiecare săptămână ce trece – și scrisori:

„Domnule Lilly, în privința lui Cleland. Grivet din Paris susține că nu știe nimic despre materialul sodomit pierdut. Să continui căutările?".

Unchiul mă ascultă citind, cu ochii zbârciți în dosul lentilelor.

— Cum socoţi, Maud? mă întreabă. Mă rog, deocamdată nu contează. Trebuie să-l lăsăm pe Cleland la lâncezit şi să nădăjduim că vom afla mai multe la primăvară. Aşa, aşa. Ia să văd...

Desparte foile de hârtie de pe biroul său.

— Acum *Sărbătoarea patimilor*. Mai avem al doilea volum, împrumutat de la Hawtrey? Trebuie să-l copiezi, Maud...

— Aşa am să fac, îi spun.

Ai crede că sunt smerenia întruchipată. Cum altfel aş putea răspunde? O dată, pe la început, uit să mă stăpânesc şi casc. Unchiul mă cercetează. Şi-a ridicat condeiul de pe pagină şi îi suceşte încet penița.

— Din câte se vede, te plictiseşte să te îndeletniceşti cu aşa ceva, zice el într-un în sfârşit. Poate că ţi-ar plăcea să te întorci la tine în odaie.

Nu răspund.

— Ţi-ar plăcea?

— Poate că da, domnule, zic peste câteva clipe.

— Poate că da. Prea bine. Pune atunci cartea la loc şi du-te. Însă, Maud... adaugă el când mă îndrept spre uşă. Dă-i de ştire doamnei Stiles să nu-ţi mai înteţească focul. Doar nu socoţi că o să trândăveşti la căldurică pe banii mei, nu?

Şovăi şi apoi plec. Suntem iarăşi în toiul iernii. Aici tot anul pare iarnă! Stau încotoşmănată în haine groase până când sunt silită să mă îmbrac pentru cină. Insă la masă, când domnul Way îmi serveşte mâncarea, unchiul îl opreşte.

— Leneşele nu primesc carne, spune el, întinzându-şi un şervet în poală. Nu în casa aceasta.

Domnul Way îmi ia farfuria. Charles, ajutorul său, pare cuprins de milă. Îmi vine să-l pocnesc. În loc de asta, trebuie să stau, chircindu-mi mâinile în faldurile rochiei şi sugrumându-mi furia, aşa cum mi-am înghiţit pe vremuri lacrimile, şi să ascult cum lunecă dumicaţii de carne pe limba pătată de cerneală a unchiului până când mi se îngăduie să mă retrag.

A doua zi la opt sunt înapoi la lucru – şi am grijă să nu mă mai apuce niciodată căscatul.

Mă înalţ pe măsură ce lunile trec. Mă subţiez şi pălesc. Mă fac frumoasă. Rochiile, mănuşile şi papucii îmi rămân mici. Unchiul abia dacă bagă de seamă şi îi dă poruncă doamnei Stiles să-mi croiască rochii noi după tiparul celor vechi. Ea face întocmai şi mă pune să le cos. Socot că îi provoacă o plăcere răutăcioasă să mă îmbrace după gusturile lui sau, poate, tot jelindu-şi fiica, a uitat că fetiţele se preschimbă până la urmă

în femei. Oricum, sunt de prea multă vreme la Briar, iar monotonia de aici a ajuns să mă aline. M-am învățat cu mănușile și cu rochiile întărite cu balene și tresar neliniștită când chingile încep să mi se desfacă. Fără veșminte, parcă mă simt golașă și lipsită de apărare, precum ochiul unchiului meu fără lentila lui.

Uneori, când dorm, mă apasă visele. O dată mă cuprind frigurile și mă consultă un doctor. E un prieten de-al unchiului și m-a ascultat citind. Îmi pipăie carnea delicată de sub bărbie, își apasă degetele mari pe obrajii mei, îmi trage pleoapele.

— Te tulbură cumva gânduri neobișnuite? mă întreabă el. Ei, se cade să ne așteptăm la asta. Doar ești o fată neobișnuită.

Mă mângâie pe mână și-mi prescrie o doctorie – o singură picătură într-o ceașcă de apă – „pentru tulburări". Barbara prepară amestecul sub ochii doamnei Stiles.

Mai târziu Barbara mă părăsește ca să se mărite și mi se dă o altă slujnică. O cheamă Agnes. E mărunțică și slăbuță ca o pasăre – o păsăruică din acelea pe care le prind bărbații cu plasa. Are părul roșcovan și pielea albă, împestrițată de pistrui, asemenea hârtiei mucezite de la umezeală. Are cincisprezece ani, e nevinovată ca un prunc. Îl socoate pe unchiul un om bun la inimă. Și pe mine – la început. Îmi amintește de mine, de cum am fost odată. Îmi amintește cum am fost, cum ar trebui să fiu încă și cum n-am să mai fiu în veci. De-asta o urăsc. Când e stângace, când e prea înceată, o lovesc. După aceea se poartă și mai stângaci. Așa că o lovesc iar. Atunci izbucnește în lacrimi. Chipul ei, sub lacrimile care șiroiesc, nu-și pierde înfățișarea pe care o aveam și eu. Cu cât văd mai tare asemănarea, cu atât mai aprig o bat.

Și astfel îmi trec viața. Pesemne vă închipuiți că nu știu destule despre viața obișnuită ca să-mi dau seama cât de stranie este aceea pe care o duc. Însă citesc și alte cărți pe lângă ale unchiului și îmi ajung la ureche vorbele servitorilor, văd cum se uită la mine, iar astfel – din privirile curioase și compătimitoare ale cameristelor și rândașilor! – înțeleg destul de limpede ce creatură bizară am devenit.

Cunosc la fel de multe despre lume precum cei mai decăzuți desfrânați închipuiți în cărți; însă, de când am venit în casa unchiului, n-am ieșit niciodată dintre zidurile parcului. Știu totul. Nu știu nimic. Nu trebuie să scăpați din vedere lucrul acesta când judecați ce va urma. Nu trebuie să scăpați din vedere tot ce nu pot să fac, tot ce nu am văzut. Nu pot, de pildă, să încalec pe un cal sau să dansez. Nu am ținut niciodată în mână o monedă, pentru a o da în schimbul a ceva. Nu am văzut

niciodată vreo piesă de teatru, vreo cale ferată, vreun munte sau vreo mare.

Nu am văzut niciodată Londra – și totuși mi se pare că o cunosc. O știu din cărțile unchiului. Știu că se întinde pe un fluviu – același fluviu care curge dincolo de parcul lui, însă mult mai lat. Îmi place să mă plimb pe lângă apă și să mă gândesc la asta. Acolo e o luntre străveche, răsturnată și pe jumătate putrezită. Găurile din carenă par a-și râde neîncetat de robia mea. Însă îmi place să șed pe ea și să mă uit la trestiile de la marginea apei. Îmi amintesc povestea din Biblie cu pruncul așezat într-un coș și găsit de fiica unui rege. Mi-ar plăcea să găsesc un prunc. Mi-ar plăcea, însă nu ca să-l îngrijesc, ci ca să-i iau locul în coș și să-l las pe el la Briar, pentru a ajunge ce sunt eu acum. Mă gândesc adesea la viața pe care aș duce-o în Londra și mă întreb cine m-ar mai cere atunci.

Asta se întâmplă pe vremea când sunt încă mică și pierdută în visări. Când mai cresc, nu prea mai ies la malul fluviului, ci stau la ferestrele casei și privesc lung locul unde știu că este apa. Stau lângă tocul ferestrei mele ore în șir. Iar în vopseaua galbenă care acoperă geamul ferestrelor din biblioteca unchiului scrijelesc cu unghia într-o zi o semilună micuță, perfectă, în dreptul căreia mă aplec din când în când și îmi lipesc ochiul, ca o soție curioasă ce se uită pe gaura cheii ca să vadă ce se află într-o cămăruță cu obiecte tainice.

Însă eu mă aflu în cămăruța aceea și tânjesc să ies...

Am șaptesprezece ani atunci când Richard Rivers sosește la Briar cu un plan, o promisiune și cu povestea unei fete credule, ce poate fi păcălită să mă ajute să-l îndeplinesc.

Capitolul opt

Am spus că unchiul are obiceiul să invite uneori domni interesați, care vin să cineze cu noi și să mă asculte apoi citind. Face întocmai și acum.

— Fă-te prezentabilă diseară, Maud, îmi spune în biblioteca lui în vreme ce-mi închei mănușile. Vom avea musafiri. Hawtrey, Huss și încă un ins, un necunoscut. Sper să-l angajez pentru înrămarea tablourilor noastre.

Tablourile noastre. Într-un atelier separat se află dulapuri pline de sertare cu stampe obscene pe care unchiul le-a colecționat cumva întâmplător, pe lângă cărțile sale. A spus adesea că va tocmi un bărbat ca să le aranjeze și să le înrămeze, însă n-a găsit pe nimeni potrivit pentru o asemenea sarcină. Pentru soiul acesta de îndeletnicire îți trebuie un om cu o fire anume.

Unchiul îmi întâlnește privirea și își țuguie buzele.

— De altminteri, Hawtrey pretinde că are un cadou pentru noi. O ediție a unui text pe care nu îl avem trecut în catalog.

— O veste minunată, domnule.

Poate că am un ton rece, însă unchiul, și el un om rece, nu remarcă. Își duce doar mâinile la foile de hârtie din fața lui și împarte teancul în două stive mai mici, inegale.

— Așa, așa. Ia să văd...

— Pot să mă retrag, unchiule?

— A bătut ceasul?

— Așa socot.

Își scoate din buzunar ceasornicul care anunță ora și îl duce la ureche. Cheia de la ușa bibliotecii, îmbrăcată în catifea roasă, se leagănă fără zgomot lângă el.

— Du-te atunci, du-te, spune el. Lasă-l pe bătrân cu cărțile lui. Du-te la joacă, dar... cu grijă.

— Da, unchiule.

Uneori mă întreb cum își închipuie că îmi petrec ceasurile când nu lucrez pentru el. Cred că e prea obișnuit cu lumea aparte a cărților lui, în care timpul se scurge straniu sau nu se scurge deloc, astfel că mă vede ca pe o copilă fără vârstă. Câteodată așa mă văd și eu – de parcă rochiile mele scurte și strâmte și șalurile din catifea mă țin legată, ca un papuc chinezesc, într-o formă peste care altfel ar trebui să sar. Și pe unchiul meu – care, socot, la vremea aceasta abia a trecut de cincizeci de ani – l-am considerat dintotdeauna pe deplin și definitiv bătrân, așa cum gâzele rămân bătrâne – și totuși neclintite și neschimbătoare – în aștchiile tulburi de chihlimbar.

Îl las să se zgâiască la pagina unui text. Pășesc aproape fără nici un zgomot, în papucii mei cu talpă moale. Mă duc în odăile mele, unde e Agnes.

O găsesc lucrând la o bucată de broderie. Mă vede venind și tresare. Știți cât de incitant îi pare un asemenea gest cuiva cu un temperament ca al meu? Stau în picioare lângă ea și o privesc cum brodează. Îmi simte privirea și începe să tremure. Cusăturile îi ies lungi și strâmbe. Într-un sfârșit îi iau acul din mână și îi apăs încet vârful în carne. Apoi îl retrag. Apoi îl apăs iarăși. Fac

asta încă de vreo șase-șapte ori, până când încheieturile degetelor îi sunt însemnate, printre pistrui, cu o spuzeală de înțepături.

— Vor veni niște domni pe la noi astă-seară, spun între timp. Unul e necunoscut. Cum socoți, va fi oare tânăr și chipeș?

Vorbesc astfel – în treacăt numai – ca să o necăjesc. Mie puțin îmi pasă. Însă ea mă aude și se îmbujorează.

— Nu știu ce să spun, domnișoară, îmi răspunde, clipind și întorcându-și capul, dar fără să-și tragă mâna. Poate.

— Crezi?

— Cine știe? Ar putea fi.

O cercetez mai îndeaproape, pătrunsă de o nouă idee.

— Ți-ar plăcea să fie?

— Să-mi placă, domnișoară?

— Să-ți placă, Agnes. Mi se pare că ți-ar plăcea. Să-i spun cum se ajunge în odaia ta? N-am să trag cu urechea la ușă. Am să întorc cheia în broască și n-o să vă tulbure nimeni.

— Vai, domnișoară, ce aiureală!

— Așa să fie? Uite, întoarce mâna.

O întoarce și-i înfig acul mai adânc.

— Acum spune-mi că nu-ți place să ai o sulă în mână!

Își trage mâna, și-o duce la gură și se pune pe plâns. Priveliștea lacrimilor ei – și a gurii ei lipite de carnea fragedă pe care am impuns-o – mai întâi mă stârnește, apoi mă tulbură. După aceea mă obosește. O las să plângă și mă duc la geamul zornăitor, cu ochii la pajiștea care duce la zid, la trestii, la Tamisa.

— Încetezi odată? spun când răsuflarea încă îi mai e întretăiată de suspine. Uită-te la tine! Plângi pentru un domn! Nu știi că n-o să fie chipeș și nici măcar tânăr? Nu știi că niciodată nu sunt așa?

Însă, de bună seamă, el e așa.

— Domnul Richard Rivers, spune unchiul meu.

Numele mi se pare de bun augur. Mai târziu voi descoperi că e fals – la fel de fals ca inelele, zâmbetul și manierele lui. Însă acum, când stau în salon, iar el se ridică pentru a-mi face o plecăciune, ce motiv aș avea să mă îndoiesc de el? Are trăsături frumoase, chiar și dinți frumoși, și e mai înalt decât unchiul cu aproape un picior[1]. Părul îi e bine pieptănat, dat cu ulei, însă lung. O buclă ondulată sare de la locul ei și îi cade peste frunte. Își duce mâna la ea iar și iar. Mâinile îi sunt lungi, netede și – în afară de un deget îngălbenit de tutun – destul de albe.

— Domnișoară Lilly, spune pe când se înclină în fața mea.

---

1. Un picior (*one foot*) – 30,48 centimetri.

Bucla îi cade în față, iar mâna pătată se ridică să o aranjeze. Vorbește pe un ton coborât, pesemne de grija unchiului. Probabil că a fost atenționat dinainte de domnul Hawtrey.

Domnul Hawtrey este un librar și editor din Londra. A fost de mai multe ori la Briar. Îmi ia mâna și mi-o sărută. Din spate vine domnul Huss. Este un domn colecționar, un prieten din tinerețe al unchiului. Și el îmi ia mâna, însă ca să mă tragă mai aproape, apoi mă sărută pe obraz.

— Copilă dragă, îmi spune.

M-am trezit de câteva ori urmărită de ochii domnului Huss pe scări. Îi place să stea și să se uite cum urc.

— Ce mai faceți, domnule Huss? îl întreb cu o reverență.

Însă ochii mei sunt pironiți asupra domnului Rivers. Iar de vreo două ori, când îmi întorc fața spre el, văd că mă fixează cu o privire gânditoare. Mă cântărește. Poate că nu-și închipuise că voi fi atât de frumoasă. Poate că nu sunt la fel de frumoasă cum crezuse el, judecând după zvonuri. Nu-mi dau seama. Însă când sună clopotul de cină și mă duc lângă unchiul meu, pentru a fi condusă la masă, îl văd cum șovăie. Apoi alege scaunul de lângă mine. Îmi doresc să n-o fi făcut. Îmi închipui că mă va privi în continuare și nu-mi place să fiu privită când mănânc. Domnul Way și Charles se mișcă fără zgomot pe lângă noi, umplându-ne paharele. Al meu e cupa de cristal gravată cu M. Ni se pune mâncarea în farfurii, apoi servitorii pleacă. Nu rămân niciodată când avem musafiri, ci se întorc doar între feluri. La Briar mâncăm, așa cum facem totul, după dangătul clopotului. O cină cu domni la masă ține un ceas și jumătate.

Astă-seară ni se servește supă de iepure, apoi gâscă friptă cu pielița crocantă, cu oase roz și măruntaie piperate, împărțite între meseni. Domnul Hawtrey ia un rinichi gingaș, domnul Rivers ia inima. Refuz din cap farfuria pe care mi-o oferă.

— Mă tem că nu prea vă e foame, îmi spune încet, privindu-mi chipul.

— Nu vă place carnea de gâscă, domnișoară Lilly? întreabă domnul Hawtrey. Nici fiicei mele mai mari nu-i place. Se gândește la boboci și îi dau lacrimile.

— Sper că-i culegi lacrimile și i le păstrezi, spune domnul Huss. Mă gândesc adesea cât de tare mi-ar plăcea să se facă o cerneală din lacrimile unei fete.

— O cerneală? Nu le spune așa ceva fiicelor mele, te implor! E de ajuns că trebuie să le aud plângerile. De-ar avea ideea să le imprime și pe hârtie și să mă oblige să le citesc, vă asigur că viața mea și-ar pierde orice rost.

– Cerneală din lacrimi? întreabă unchiul meu, un pic în urma celorlalți. Ce moft mai e și ăsta?

— Lacrimi de fată, spune domnul Huss.

— Pe deplin incolore.

— Nu cred. Chiar nu cred, domnule. Îmi închipui că au o nuanță delicată – poate roz, poate violet.

— Poate că depinde de emoția care le-a provocat? întreabă domnul Hawtrey.

— Exact. Ai pus punctul pe i, Hawtrey. Lacrimi violet pentru o carte melancolică, lacrimi roz pentru una veselă. Ar putea fi legată cu fire din pletele unei fete...

Îmi aruncă o privire și se schimbă la față. Își duce șervetul la gură.

— Bun, spune domnul Hawtrey. Chiar mă întreb cum de nu s-a încercat încă așa ceva. Domnule Lilly? S-au auzit destule povești barbare despre piei și legături de cărți.

Discută toți subiectul o vreme. Domnul Rivers ascultă, însă nu spune nimic. De bună seamă, își îndreaptă atenția doar asupra mea. Îmi spun că poate îmi va vorbi la adăpostul discuției lor. Sper să o facă. Sper să nu o facă. Îmi beau vinul și mă simt dintr-odată obosită. Am stat de prea multe ori la astfel de cine, ascultându-i pe amicii unchiului cum urmăresc până-n pânzele albe idei mărunte și anoste și apoi reluându-le la infinit. În mod neașteptat, mă gândesc la Agnes. Mă gândesc la gura ei și o văd cum își soarbe încet un strop de sânge din palma înțepată. Unchiul își drege vocea și eu clipesc.

— Așa deci, Rivers, începe el. Hawtrey îmi spune că-i traduci texte din franceză în engleză. Nimic prea de soi, îmi închipui, dacă tipografia dumnealui este vârâtă în afacerea asta.

— Așa-i, nimic de soi, răspunde domnul Rivers. Altfel nu mi-aș fi încercat mâna. Nu prea ține de ocupația mea. La Paris înveți toți termenii necesari. Însă eu am fost acolo de curând, ca student la Arte Frumoase. Sper să-mi găsesc o îndeletnicire mai potrivită talentelor mele, domnule, decât să preschimb într-o engleză neizbutită o franceză și mai stricată.

— Ei, om vedea noi, zâmbește unchiul. Ți-ar plăcea să-mi vezi tablourile?

— Și încă foarte mult.

— Ei, pentru asta mai e nevoie de o zi. Socot că le vei găsi destul de frumoase. Nu țin totuși la ele la fel de mult ca la cărțile mele. Ai auzit, poate – și aici face o pauză –, despre catalogul meu?

Domnul Rivers își înclină capul.

— Pare o lucrare minunată.

— Minunată, aşa-i. Ei, Maud? Ei, facem pe modesta? Roşim?

Ştiu că obrazul mi-e rece, iar al lui palid ca de ceară. Domnul Rivers se întoarce şi-mi scrutează chipul cu privirea sa atentă.

— Cum merge marea operă? întreabă domnul Hawtrey pe un ton de conversaţie.

— Suntem aproape, răspunde unchiul. Suntem foarte aproape. Am început consultările pentru finisare.

— Cât de mare e?

— O mie de pagini.

Domnul Hawtrey ridică din sprâncene. Dacă firea unchiului i-ar permite-o, poate că ar fluiera. Mai ia o felie de carne de gâscă.

— Aşadar, cu două sute mai mult decât atunci când am vorbit ultima oară cu dumneata, spune el atunci.

— E doar primul volum, firește. Al doilea va fi mai mare. Ce spui de asta, domnule Rivers?

— Uimitor, domnule.

— A mai existat vreodată ceva aidoma? O bibliografie universală – şi pe o asemenea temă? Se spune că o asemenea ştiinţă e moartă pentru englezi.

— Atunci aţi readus-o la viaţă. O realizare fantastică!

— Cu adevărat fantastică – mai ales când ştii în câtă obscuritate este învăluit subiectul meu. Gândeşte-te: autorii textelor pe care le colecţionez trebuie să-şi învăluie identitatea în înşelăciune şi anonimat. Textele în sine sunt pecetluite cu detalii care mai de care mai mincinoase şi mai amăgitoare în privinţa locului şi datei publicării şi a tipăririi. Hmm? Sunt împovărate de titluri obscure. Şi trebuie să treacă din mână în mână pe ascuns, pe făgaşuri tainice sau pe aripile zvonurilor şi presupunerilor. Gândeşte-te la toate aceste piedici puse în calea bibliografului. Şi apoi, domnule, vii să-mi spui că e o trudă fantastică!

Unchiul tremură, scuturat de un hohot de râs lipsit de veselie.

— E mai mult decât mi-aş putea eu închipui, spune domnul Rivers. Iar catalogul e organizat...

— După titlu, după nume, după dată, dacă o avem, şi – ia seama, domnule! – după speţa plăcerii. Le-am catalogat cât se poate de precis.

— Cărţile?

— Plăcerile! Unde am ajuns în prezent, Maud?

Domnii se întorc spre mine. Îmi beau vinul.

— La pofta trupească a oamenilor pentru animale, răspund.

Unchiul încuviinţează.

— Aşa, aşa, spune el. Vezi ce mare e, Rivers, ajutorul pe care îl va oferi bibliografia noastră învăţăcelului din această sferă? Va fi o veritabilă Biblie.

— Carnea preschimbată în cuvânt, spune domnul Hawtrey zâmbind, încântat de propria exprimare.

Îmi întâlneşte privirea şi îmi face cu ochiul. Însă domnul Rivers se uită în continuare serios la unchiul meu.

— Un gest foarte ambiţios, spune el acum.

— O lucrare foarte solicitantă, adaugă domnul Huss.

— Într-adevăr, spune domnul Hawtrey, întorcându-se spre mine. Mă tem, domnişoară Lilly, că unchiul dumitale continuă să te supună fără milă unor munci foarte grele.

Ridic din umeri.

— Am fost crescută în vederea acestei sarcini, răspund eu, aşa cum se întâmplă şi cu servitorii.

— Servitorii şi domnişoarele sunt creaturi diferite, spune domnul Huss. N-am mai zis-o oare de atâtea ori? Ochii fetelor n-ar trebui obosiţi cu atâta citit, nici mâinile lor delicate n-ar trebui asprite de apăsarea condeiului.

— Astfel gândeşte şi unchiul meu, răspund, arătându-mi mănuşile, deşi, fireşte, obiectul grijii sale sunt cărţile lui, nu degetele mele.

— Şi ce-i rău, spune el acum, dacă munceşte cinci ceasuri pe zi? Eu muncesc zece! Pentru ce altceva am putea trudi dacă nu pentru cărţi? Hmm? Gândiţi-vă la Smart şi la de Bury. Sau gândiţi-vă la Tinius, un colecţionar atât de devotat, că a omorât doi oameni de dragul bibliotecii sale.

— Gândeşte-te la Frère Vincente, care, din acelaşi motiv, a omorât doisprezece! zice domnul Hawtrey şi clatină din cap. Nu, nu, domnule Lilly! Munceşte-ţi nepoata, dacă altfel nu se poate. Însă dacă o vei mâna spre acte de violenţă de dragul literaturii, nu te vom ierta în veci.

Domnii râd.

— Ei, poftim! zice unchiul.

Îmi studiez mâna fără să spun nimic. Degetele mele par roşii ca rubinul prin paharul de vin, iar iniţiala mamei e invizibilă până când întorc cristalul. Apoi tăieturile ies la vedere.

Înainte să mă pot ridica de la masă urmează încă două feluri, apoi încă două dangăte de clopot, pe care le ascult în singurătate până când domnii mi se alătură în salon. Le ascult murmurul glasurilor şi mă întreb ce discută în absenţa mea. Când sosesc, în sfârşit, sunt cu toţii ceva mai rozalii la faţă, iar răsuflarea le

e acrită de tutun. Domnul Hawtrey scoate un pachet de hârtie legat cu sfoară. Îl înmânează unchiului, care desface nerăbdător legătura.

— Aşa, aşa, spune el, iar apoi, cu cartea desfăcută şi ţinută aproape de ochi: Aha!

Dă mărunt din buze.

— Uită-te aici, Maud, ce ne-a adus micul sobol.

Îmi arată volumul.

— Ei, ce spui?

E un roman de duzină într-o legătură vulgară, însă cu un frontispiciu neobişnuit, care îi conferă caracterul de raritate. Mă uit şi, fără să vreau, simt cum în mine se iscă o însufleţire rece. Senzaţia mă îngreţoşează.

— O operă de preţ, unchiule, fără îndoială.

— Uite motivul floral de aici. Îl vezi?

— Îl văd.

— Nu cred că ne-am gândit la posibilitatea ca aşa ceva să existe. Sunt încredinţat că nu. Trebuie să revenim. Şi ne-am închipuit că am epuizat subiectul? Ne vom întoarce mâine la el.

Îşi lungeşte gâtul. Îi place sentimentul de anticipare a plăcerii.

— Şi acum... ei, scoate-ţi mănuşile, fetiţo! Crezi că Hawtrey ne aduce cărţi ca să le întinzi sos pe copertă? Aşa e mai bine. Să ascultăm un pic din ea. Ia loc şi citeşte-ne. Huss, şi dumneata trebuie să te aşezi. Rivers, remarcă glasul nepoatei mele! Cât de dulce şi limpede citeşte. Eu însumi am instruit-o. Bun, bun... Aşa o să îndoi cotorul, Maud!

— Nu îl îndoaie, domnule Lilly, zău că nu! spune domnul Huss, privindu-mi cu atenţie mâinile dezvelite.

Pun cartea pe un suport şi îi mânuiesc cu grijă paginile. Reglez flacăra unei lămpi, astfel încât să lumineze puternic foile tipărite.

— Cât să citesc, unchiule?

Îşi duce ceasornicul la ureche.

— Până când bate următorul ceas. Acum ia aminte, Rivers, şi spune-mi dacă socoteşti că mai poţi întâlni aşa ceva în vreun alt salon englezesc!

Cartea este plină, cum am mai spus, de obscenităţi destul de banale. Însă unchiul are dreptate: am fost foarte bine instruită, glasul îmi sună limpede şi firesc, iar astfel cuvintele par aproape suave. Când termin, domnul Hawtrey mă aplaudă, iar faţa rozalie a domnului Huss e şi mai aprinsă, cu privirea un pic tulbure. Unchiul şade cu ochelarii scoşi, cu capul înclinat şi ochii mijiţi.

— Mai degrabă modest, spune el. Însă îţi vei găsi adăpostul pe rafturile mele. Adăpostul şi surorile. Mâine vom avea grijă să te alăturăm lor. Motivul floral... fără îndoială că nu ne-am gândit la el... Maud, copertele sunt închise şi neîndoite?

— Da, domnule.

Îşi aşază la loc ochelarii, aranjându-şi sârmele după urechi. Domnul Huss toarnă coniac. Mă închei la mănuşi şi îmi netezesc cutele rochiei. Micşorez flacăra lămpii. Însă sunt conştientă de mişcările mele. Sunt conştientă de prezenţa domnului Rivers. M-a ascultat citind, aparent liniştit, cu ochii în podea. Însă îşi ţine mâinile strâns împreunate, iar unul din degetele mari i se tot loveşte uşor de celălalt, trădând un dram de frământare. Deodată se ridică. Spune că focul e prea fierbinte pentru pielea lui. Se plimbă câteva clipe prin odaie, aplecându-se ţeapăn, pentru a privi în vitrinele unchiului. Acum îşi ţine mâinile împreunate la spate. Degetele mari tot îi mai tresaltă. Cred că ştie că îl urmăresc. După o vreme se apropie, îmi întâlneşte privirea şi face o plecăciune studiată.

— E destul de răcoare când stai atât de departe de foc, spune el. Nu ţi-ar plăcea să şezi mai aproape de flăcări, domnişoară Lilly?

— Mulţumesc, domnule Rivers, îi răspund. Prefer locul acesta.

— Îţi place răcoarea.

— Îmi place umbra.

Când zâmbesc iarăşi, o ia ca pe o invitaţie. Îşi ridică poalele hainei, îşi saltă pantalonii şi se aşază lângă mine, deşi nu prea aproape, privind în continuare rafturile unchiului, ca şi cum cărţile i-ar abate atenţia. Dar când vorbeşte, o face murmurat.

— Vezi dumneata, şi mie îmi place umbra, spune el.

Domnul Huss ne aruncă o privire. Domnul Hawtrey stă lângă foc şi ridică un pahar. Unchiul s-a aşezat în fotoliul său, iar speteaza capitonată îi ascunde ochii. Îi văd doar gura uscată, cu buze ţuguiate.

— Cea mai grandioasă fază a erosului? spune el. Am ratat-o, domnul meu. A rămas în trecut, cu şaptezeci de ani în urmă! Istorisirile cinice şi improbabile care trec drept literatură în ziua de azi m-aş jena să le arăt până şi insului care îmi potcoveşte calul...

Îmi înăbuş un căscat, iar domnul Rivers se întoarce spre mine.

— Iartă-mă, domnule Rivers.

El îşi înclină capul spre mine.

— Poate că nu vă interesează subiectul ales de unchiul dumneavoastră.

Vorbeşte în continuare murmurat. Mă văd silită să cobor şi eu glasul pentru a-i răspunde.

— Sunt secretara unchiului, îi spun. Nu contează câtuşi de puţin dacă subiectul are farmec sau nu.

Iarăşi se înclină.

— Da, poate, îmi răspunde el în vreme ce unchiul îşi continuă discursul. Doar că e curios să vezi o doamnă nepăsătoare şi rece la auzul a ceva menit să provoace căldură şi mişcare.

— Însă există multe doamne, socot eu, care rămân reci la lucrul de care vorbiţi. Şi cei mai mari cunoscători ai subiectului nu sunt oare şi cei mai puţin tulburaţi?

Îi întâlnesc privirea.

— Nu vorbesc din experienţă lumească, fireşte, ci doar din ceea ce am citit. Însă, vai, s-ar fi cuvenit să spun că până şi un preot ar observa că îi păleşte pasiunea pentru tainele bisericii dacă ar cerceta prea adesea cuminecătura şi vinul.

Nici nu clipeşte. Într-un sfârşit pare gata să izbucnească în râs.

— Eşti o făptură foarte neobişnuită, domnişoară Lilly.

Îmi întorc privirea.

— Mi s-a mai dat de înţeles.

— Ah. Acum ai căpătat un ton amar. Poate îţi socoteşti educaţia un soi de nenoroc.

— Dimpotrivă. Cum ar putea fi cunoaşterea un nenoroc? N-aş putea fi niciodată amăgită, de pildă, când vine vorba de atenţiile unui domn. Sunt o cunoscătoare a întregii game de metode prin care un domn ar căuta să complimenteze o doamnă.

Îşi duce mâna albă la piept.

— Atunci, fără îndoială, aş fi descurajat – de-aş fi dorit doar să te complimentez.

— Nu ştiam că domnii doresc şi alte lucruri în afară de acesta.

— Poate că nu în cărţile cu care te-ai învăţat. Însă în viaţă da, multe altele – şi unul singur mai presus de toate.

— Mă gândesc că tocmai pentru acel lucru s-au scris cărţile, îi răspund.

— A, nu! spune el zâmbind, glasul îi coboară şi mai mult. Pentru asta se citesc, însă s-au scris dintr-o dorinţă şi mai pătrunzătoare. Mă refer, fireşte, la dorinţa de... bani. Orice domn simte asta. Iar aceia dintre noi care nu suntem chiar atât de domni pe cât ne-am dori să fim o simţim mai puternic decât toţi ceilalţi... Regret dacă te-am stânjenit.

Am roşit sau am avut o tresărire. Acum, revenindu-mi, îi spun:

— Uiți că am fost crescută astfel încât să nu știu ce e stânjeneala. Sunt doar surprinsă.

— Atunci trebuie să mă simt satisfăcut aflând că te-am surprins, zice el și își duce mâna la barbă. Are ceva preț pentru mine, continuă apoi, să știu că am izbutit să las o impresie cât de mică în viața dumitale lină și ordonată.

Vorbește pe un ton atât de insinuant, că obrazul mi se rumenește și mai tare.

— Ce poți să știi dumneata despre viața mea? îl întreb.

— Ei, doar ceea ce bănuiesc din cercetarea rânduielilor casei...

Acum și-a luat din nou un glas și un chip blajin. Văd că domnul Huss înclină capul și îl scrutează. Apoi strigă tăios:

— Ce crezi despre asta, domnule Rivers?

— Despre ce anume, domnule?

— Despre tiradele domnului Hawtrey în favoarea fotografiei.

— Fotografiei?

— Rivers, spune domnul Hawtrey. Ești tânăr. Fac apel la dumneata. Poate exista o înregistrare mai desăvârșită a actului amoros...

— Înregistrare! exclamă unchiul, stârnit. Documentare! Blestemele epocii!

— ...a actului amoros decât o fotografie? Domnul Lilly pretinde că știința fotografiei se opune spiritului vieții veneriene. Eu vin și spun că e o imagine a vieții și prezintă avantaje față de aceasta: dăinuiește atunci când viața – viața veneriană și, cu deosebire, clipa veneriană – ajunge să pălească și să piară.

— Au cartea nu dăinuiește? întreabă unchiul, cu degetele înfipte în brațul fotoliului.

— Dăinuiește atâta vreme cât dăinuiesc cuvintele. Însă într-o fotografie ai ceva dincolo de cuvinte și dincolo de gura care le rostește. O fotografie va stârni căldură într-un englez, într-un francez, într-un sălbatic. Ne va supravieţui tuturor și va stârni căldură în nepoții noștri. E un lucru separat de istorie.

— E înglodată în istorie! răspunde unchiul. E coruptă de ea! Istoria ei o învăluie ca un fum! Poți vedea asta în croiala unei rochii, a unui papuc, în obiectele care ornează capetele. Arată-i nepotului dumitale fotografii. O să le cerceteze și or să i se pară bizare. Va râde de mustățile dumitale date cu ceară! Însă cuvintele, Hawtrey, cuvintele... hmm? Ele ne seduc în întuneric, iar mintea le înveșmântează și le întrupează după înclinațiile proprii. Nu ești de aceeași părere, Rivers?

— Ba da, domnule.

— Știi că nu voi îngădui dagherotipuri și alte asemenea aiureli în colecția mea?

— Socot că pe bună dreptate, domnule.

Domnul Hawtrey clatină din cap. Îi spune unchiului:

— Încă mai socoteşti fotografia o modă trecătoare? Trebuie să vii în Holywell Street şi să petreci un ceas la mine-n prăvălie. Acum am alcătuit albume din care să aleagă. Numai pentru aşa ceva vin cumpărătorii.

— Cumpărătorii dumitale sunt nişte animale. Nu am nici în clin, nici în mânecă cu asemenea inşi. Rivers, dumneata le-ai văzut. Ce părere ai despre calitatea comerţului lui Hawtrey?

Polemica nu are cum să înceteze, iar el nu poate să rămână retras. Răspunde, îmi caută privirea, ca pentru a se scuza, apoi se ridică şi merge lângă unchiul meu. Discută până când orologiul bate al zecelea ceas – atunci mă retrag din compania lor.

Aceasta se întâmplă joi seara. Domnul Rivers rămâne la Briar până duminică. A doua zi nu mi se îngăduie să intru cât timp bărbaţii cercetează cărţile din bibliotecă. La cină el mă priveşte cu atenţie, iar după aceea mă ascultă citind, însă apoi se cuvine să stea cu unchiul şi nu poate veni lângă mine. Sâmbătă ies în parc cu Agnes şi nu îl văd. Totuşi sâmbătă seara unchiul mă pune să citesc dintr-un tom străvechi, unul dintre cele mai frumoase din colecţia lui, şi atunci, după ce isprăvesc, domnul Rivers vine şi se aşază lângă mine, pentru a-i cerceta copertele unice.

— Îţi place, domnule Rivers? întreabă unchiul când îl vede. Ştii că e o mare raritate?

— Sunt încredinţat, domnule.

— Şi socoţi că prin asta vreau să spun că mai există doar câteva exemplare?

— Aşa bănuiesc, da.

— Mi-am închipuit. Însă noi, colecţionarii, măsurăm raritatea prin alte mijloace. Socoţi că un obiect unic e rar dacă nimeni nu-l doreşte? Noi numim asta o carte moartă. Dar să spunem că o duzină de exemplare identice sunt râvnite de o mie de oameni. Atunci fiecare din aceste cărţi este mai rară decât cea unică. Mă înţelegi?

Domnul Rivers încuviinţează.

— Da. Raritatea obiectului depinde de dorinţa inimii care îl caută.

Îmi aruncă o privire.

— E foarte bizar, reia el apoi. Şi câţi oameni caută cartea aceasta pe care tocmai am am ascultat-o?

Unchiul devine deodată sfios.

— Câţi să fie, domnule? Să-ţi răspund altfel: scoate-o la licitaţie şi atunci o să vezi! Ei?

Domnul Rivers râde.

— Da, fără îndoială...

Însă, dincolo de spoiala politeţii, pare îngândurat. Îşi muşcă buza. Dinţii îi par galbeni, ca de lup, alături de barba lui brună, însă gura îi e de un trandafiriu delicat şi surprinzător. Nu spune nimic câtă vreme unchiul îşi soarbe băutura, iar domnul Hawtrey îşi face de lucru cu focul. Apoi grăieşte iar.

— Şi dacă o pereche de cărţi, domnule Lilly, ar fi căutată de un singur cumpărător? spune el. Cum li se socoteşte valoarea?

— O pereche de cărţi? întreabă unchiul, scoţându-şi ochelarii. Un ansamblu de două volume?

— O pereche de titluri complementare. Cineva are una din ele şi caută s-o obţină şi pe cealaltă. A doua va spori considerabil valoarea celei dintâi?

— De bună seamă, domnule!

— Aşa socoteam şi eu.

— Oamenii plătesc sume absurde pe aşa ceva, spune domnul Huss.

— Aşa este, se învoieşte unchiul. Aşa este. Veţi găsi, fireşte, o trimitere la această chestiune în catalogul meu...

— Catalogul, spune încet domnul Rivers pe când ceilalţi îşi continuă discuţia.

Stăm unul lângă altul şi ascultăm – sau ne prefacem – şi, nu după multă vreme, se întoarce spre mine şi îmi cercetează chipul.

— Pot să te întreb ceva, domnişoară Lilly? spune el, iar apoi, după ce încuviinţez, îmi zice: Cum îţi vezi viitorul după terminarea operei unchiului dumitale?... Ei, dar de ce faci figura asta?

I-am adresat, pesemne, un zâmbet mai degrabă amar.

— Întrebarea dumitale nu are nici un rost, mă învrednicesc eu să răspund. Unchiul meu nu îşi va termina nicicând opera. Prea multe cărţi noi trebuie adăugate la cele vechi, prea multe cărţi pierdute trebuie redescoperite. Prea multă nesiguranţă. Va dezbate chestiunea la nesfârşit cu domnul Hawtrey. Priveşte-i acum. De-ar fi să publice catalogul pe loc, aşa cum intenţionează, ar trebui să se apuce pe dată de adăugiri.

— Şi ai de gând să rămâi lângă el atâta timp?

Nu răspund.

— Eşti la fel de devotată ca el?

— Nu am de ales, răspund într-un sfârşit. Deprinderile mele sunt puţine şi, cum ai observat deja, destul de neobişnuite.

— Eşti o doamnă, continuă el blând. Eşti tânără şi frumoasă... Nu o spun ca să fiu galant şi o ştii şi dumneata. Nu spun decât adevărul. Ai putea să faci orice.

— Eşti bărbat, îi răspund. Adevărurile bărbaţilor sunt altfel decât ale femeilor. N-aş putea să fac nimic, te asigur.

Şovăie – sau poate îşi ia răgaz să răsufle. Apoi continuă:

— Ai putea... să te căsătoreşti. Ar fi ceva.

Vorbeşte cu ochii la cartea din care am citit. Îl aud şi izbucnesc în râs. Unchiul, socotind că am râs de vreo glumă seacă de-a lui, se uită la noi şi încuviinţează din cap.

— Aşa crezi, Maud? Vezi, Huss, până şi nepoata mea crede la fel...

Aştept până îşi întoarce privirea de la mine, distras de altceva. Apoi iau cartea de pe suportul ei şi-i ridic încet coperta.

— Priveşte, domnule Rivers, îi spun. Aceasta e vinieta unchiului, lipită pe toate cărţile sale. Observi cum e alcătuită?

Vinieta îi poartă emblema – un truc ingenios, gândit chiar de el: un crin desenat straniu, astfel încât seamănă cu un falus. La rădăcina lui se încolăceşte un lujer de trandafir sălbatic[1]. Domnul Rivers înclină capul pentru a cerceta desenul, apoi încuviinţează. Cobor coperta.

— Uneori, spun fără să-mi ridic privirea, îmi închipui că vinieta aceasta mi-a fost săpată în carne, că mi s-a pus preţul, am fost adnotată şi aşezată pe raft – atât de bine semăn cu una din cărţile unchiului.

Ridic ochii, căutând să-i întâlnesc privirea. Îmi simt faţa încinsă, dar vorbesc în continuare pe un ton rece.

— Ai spus acum două seri că ai cercetat rânduielile acestei case. Atunci fără îndoială că ai înţeles. Nu suntem menite întrebuinţărilor obişnuite – nici eu, nici semenele mele, cărţile. Unchiul ne ţine despărţite de lume. Ne numeşte otrăvuri. Spune că vom răni ochii neînvăţaţi cu noi. Însă ne numeşte şi copiii lui, pruncii lui de pripas, care i-au sosit din toate colţurile lumii – unii bogaţi şi întreţinuţi regeşte, alţii ponosiţi, unii răniţi şi sfârşiţi, alţii vulgari, iar alţii de-a dreptul ordinari. Oricât ar tuna şi fulgera împotriva lor, socot că pe aceia ordinari îi are cel mai mult la suflet, căci tocmai pe ei i-au alungat ceilalţi părinţi – alţi librari şi colecţionari. Asemenea lor, şi eu am avut un cămin şi l-am pierdut...

---

1. Crinul (*lily*) reprezintă numele de familie, iar trandafirul sălbatic (*briar*) reşedinţa.

Acum nu mai vorbesc cu răceală. M-au copleşit propriile cuvinte. Domnul Rivers mă priveşte, apoi se apleacă şi ridică plin de grijă cartea unchiului de pe suport.

— Căminul dumitale... murmură, apropiindu-şi faţa de a mea. Casa de nebuni. Te gândeşti adesea cum era acolo? Te gândeşti la mama dumitale? Îi simţi nebunia în propria minte...? Domnule Lilly, cartea dumneavoastră!

Unchiul şi-a ridicat privirea.

— Vă supăraţi dacă mă uit un pic prin ea? Aţi vrea să-mi arătaţi, domnule, trăsăturile care îi alcătuiesc raritatea...?

A grăit foarte grabnic şi m-a năucit îngrozitor. Nu-mi place să fiu năucită. Nu-mi place să mă pierd cu firea. Însă acum, în vreme ce el se ridică şi se întoarce cu tot cu carte lângă foc, trec vreo două clipe în care nu pricep ce s-a întâmplat. Într-un sfârşit descopăr că mi-am dus mâna la piept. Că răsuflu iute. Că umbra în care stau a devenit dintr-odată mai densă – atât de densă, încât poalele rochiei par să pătrundă ca sângele în ţesătura canapelei –, iar mâna mea, ce se ridică şi se afundă deasupra inimii, e palidă ca o frunză plutind pe o apă întunecată.

N-am să mă prăbuşesc leşinată. Doar fetele din cărţi fac aşa ceva, ca să le cadă bine domnilor. Dar îmi închipui că mă albesc la faţă şi am un aer ciudat, căci atunci când domnul Hawtrey se uită spre mine zâmbind, i se cam şterge zâmbetul de pe buze.

— Domnişoară Lilly! exclamă el.

Vine şi îmi ia mâna într-a lui.

Vine şi domnul Huss.

— Copilă dragă, ce este?

Mă trage mai aproape, apucându-mă de subsuori.

Domnul Rivers rămâne unde e. Unchiul pare morocănos.

— Ei, ei! bombăne el. Ce mai e acum?

Închide cartea, însă ţine cu grijă degetul între pagini.

Sună după Agnes. Agnes soseşte, clipeşte năucită când dă cu ochii de domni şi îi face o reverenţă unchiului, cu un aer înspăimântat. Nu e încă ora zece.

— Mă simt cât se poate de bine, spun. Nu trebuie să vă deranjaţi. M-am simţit doar obosită dintr-odată. Regret nespus.

— Regreţi? Pfui! exclamă domnul Hawtrey. Noi ar trebui să regretăm. Domnule Lilly, eşti un tiran şi jalnic îţi mai împovărezi nepoata cu muncile astea! Am zis-o întotdeauna şi iată dovada. Agnes, ia-ţi stăpâna de braţ. Încetişor...

— Te descurci pe scări? întreabă domnul Huss pe un ton neliniştit.

Stă pe hol, iar noi ne pregătim să urcăm scările. În spatele lui îl zăresc pe domnul Rivers, însă nu-i întâlnesc privirea.

Când se închide ușa salonului, o împing pe Agnes în lături, iar după ce ajung în odaia mea caut un obiect rece pentru a mi-l lipi de fața încinsă. Până la urmă mă îndrept spre la poliţa căminului și îmi lipesc obrazul de oglindă.

— Rochia dumneavoastră, domnișoară! exclamă Agnes.

Mă trage de lângă foc.

Mă simt straniu, desprinsă de lume. Orologiul nu a bătut încă. Când îl voi auzi, mă voi simţi mai bine. Nu mă voi mai gândi la domnul Rivers, la ce anume cunoaște despre mine, cum a ajuns să cunoască totul și cu ce intenţii a dat de mine. Agnes stă în picioare, stânjenită și aplecată de spate, ţinându-mi încă poalele rochiei.

Se aude orologiul. Mă dau în spate și o las pe Agnes să mă dezbrace. Inima îmi bate un pic mai lin. Agnes mă culcă și desface draperiile baldachinului. Acum noaptea aceasta poate fi oricare alta. O aud pe Agnes în cealaltă odaie, desfăcându-și rochia. Dacă ridic capul și mă uit prin deschizătura perdelelor, o voi vedea cum stă în genunchi, cu ochii strâns închiși, cu palmele lipite una de cealaltă, ca un copil, și mișcându-și buzele. În fiecare seară se roagă să fie luată acasă – și să nu păţească nimic în somn.

În timpul ăsta eu descui caseta de lemn și îi șoptesc răutăţi portretului mamei. Închid ochii. Îmi spun *N-am să-ţi cercetez chipul!*, însă, odată ce am gândit-o, acum trebuie s-o fac, altfel o să-mi piară somnul și o să mă simt tot mai rău. Mă uit drept în ochii ei șterși. *Te gândești la mama dumitale?*, m-a întrebat el, *Îi simţi nebunia în propria minte?*

O simt?

Pun portretul la loc și îi strig lui Agnes să-mi aducă un pahar cu apă. Iau o picătură din vechea mea doctorie, apoi, cum nu știu sigur dacă o să mă calmeze, mai iau una. Apoi stau nemișcată în pat, cu părul întins pe pernă. Mâinile încep să mă furnice în mănuși. Agnes așteaptă în picioare. Și părul ei e desfăcut – păr aspru, roșcat, ba chiar și mai aspru, și mai roșcat atunci când poartă cămașa albă și fină de noapte. O claviculă subţire îi e însemnată cu o delicată pată albăstruie. Poate că e doar o umbră, însă poate fi – căci nu mai ţin minte – și o vânătaie.

Simt în sfârșit picăturile și amăreala lor în stomac.

— Asta a fost tot, spun. Du-te.

O aud cum se urcă în pat și cum se învelește cu pătura. Apoi se face liniște. După puţină vreme se aude un scârţâit, o șoaptă,

geamătul înăbușit al unei mașinării: orologiul unchiului, care își mișcă rotițele. Stau întinsă și aștept somnul. Nu vine. În schimb, mădularele mele nu-și găsesc locul și încep să zvâcnească. Îmi simt sângele prea tare, îi simt învolburarea în vârfurile amorțite ale degetelor de la mâini și de la picioare. Îmi ridic capul și strig cu glas coborât: „Agnes!". Nu mă aude – sau mă aude, dar se teme să răspundă. „Agnes!" Până la urmă sunetul propriului meu glas îmi taie toată vlaga. Renunț și rămân nemișcată. Orologiul geme din nou, apoi bate. După aceea se aud alte sunete, unele îndepărtate. Unchiul meu se culcă devreme. Uși care se închid, glasuri coborâte, pantofi pe scări: domnii pleacă din salon, mergând fiecare în odaia lui.

Așadar, poate că dorm, însă, dacă e așa, nu durează decât câteva minute. Căci tresar și dintr-odată sunt pe deplin trează și știu că nu m-a trezit un zgomot, ci o mișcare. Mișcare și lumină. Dincolo de baldachin fitilul candelei și-a mărit dintr-odată flacăra, iar ușile și geamurile parcă se încordează în tocurile lor.

Casa și-a deschis gura și răsuflă.

Însă mai știu și că, la urma urmei, această noapte nu e precum celelalte. Ca la chemarea unui glas, mă ridic, zăbovesc la ușa lui Agnes până mă încredințez că doarme, judecând după răsuflarea ei regulată, apoi iau lampa și mă duc în picioarele goale în salonul meu. Mă apropii de fereastră și stau la geam. Îmi duc mâinile streașină la ochi, lipite de răsfrângerea lor ștearsă, și mă uit prin întuneric la fâșia de pietriș și la marginea pajiștii care știu că se întinde dincolo de ea. O vreme nu văd nimic. Apoi aud apăsarea ușoară a unui pantof, apoi a altuia, și mai ușoară. Imediat se vede cum se aprinde o unică flacără, a unui chibrit ținut de niște degete lungi, și un chip luminat țipător, dar cu găvanele ochilor cufundate în întuneric, care se apleacă spre flacără.

Ca și mine, Richard Rivers nu-și găsește odihna și se plimbă pe pajiștea de la Briar, sperând, poate, să-i vină somnul.

Nu prea e o vreme bună de plimbare. E frig. Vârful țigării lui Rivers e învăluit în aburii răsuflării sale, mai albicioși decât fumul tutunului. Își ridică bine gulerul. Apoi înalță privirea. Pare să știe deja ce va vedea. Nu dă din cap, nu face nici un gest, ci doar îmi întoarce privirea. Țigara pălește, scânteiază, apoi pălește iarăși. Postura lui devine mai studiată.

Clatină din cap și, dintr-odată, înțeleg ce face. Scrutează fațada casei. Numără ferestrele.

Calculează cum poate ajunge în odaia mea! Iar când știe limpede pe unde s-o ia, dă drumul țigării și îi strivește vârful mocnit sub călcâi. Se întoarce spre casă, străbătând aleea cu pietriș, iar cineva – domnul Way, pesemne – îi deschide ușa. Nu văd ce se întâmplă. Aud doar zgomotul ușii din față și simt mișcarea aerului. Flacăra lămpii pâlpâie iarăși, iar geamul ferestrei se umflă. De astă dată însă casa pare să-și țină răsuflarea.

Mă dau în spate, cu mâinile la gură și cu ochii pironiți pe propriul meu chip șters, care se îndepărtează prin bezna de dincolo de fereastră și pare să plutească, să atârne în spațiu. *N-o s-o facă!* îmi spun. *Doar n-o să îndrăznească!* Apoi: *O s-o facă.* Mă duc la ușă și îmi lipesc urechea de lemnul ei. Aud un glas, apoi pași. Pașii sunt mai ușori, se mai închide o ușă... Firește, va aștepta ca domnul Way să meargă la culcare. Va aștepta până atunci.

Iau lampa și mă mișc iute, iute de tot. Abajurul zugrăvește semiluni de lumină pe pereți. Nu am timp să mă îmbrac – nu pot să mă îmbrac fără să mă ajute Agnes –, însă știu că nu trebuie să îl primesc în cămașă de noapte. Găsesc ciorapi, jartiere, papuci, o pelerină. Părul mi-e lăsat liber și încerc să mi-l prind, însă nu mă pricep să-mi pun spelcile, iar mănușile – și doctoria pe care am înghițit-o – mă fac și mai stângace. Mă apucă teama. Inima îmi bate iarăși iute, însă acum bate pentru a se împotrivi picăturilor de somn, ca un vas care se luptă să nu fie răpit de curentul unei ape mocirloase. Îmi duc mâna la ea și îmi simt moliciunea pieptului. Fără corset, se simte – neprotejată, neajutorată...

Însă curgerea picăturilor înfrânge împotrivirea fricii. Asta le și e menirea. *Pentru tulburări.* Când vine în sfârșit și bate la ușă cu unghia, pesemne că îi par calmă.

— Știi că slujnica mea e foarte aproape, îi spun pe dată. Doarme, dar e aproape. La primul țipăt se și trezește.

Face o plecăciune, fără să spună nimic.

Îmi închipui cumva că va încerca să mă sărute? Nu o face. Doar intră furișat în odaie și se uită în jur cu același aer detașat și atent cu care l-am văzut măsurând casa din ochi.

— Mai bine să nu ne apropiem de fereastră, zice el. Lumina se vede foarte bine de pe pajiște. Apoi arată cu capul ușa dinspre iatac:

— Acolo doarme? N-o să ne audă? Ești sigură?

Îmi închipui cumva că mă va îmbrățișa? Nu se apropie de mine nici măcar o dată. Însă simt răcoarea nopții, agățată încă

de paltonul său. Îi miros tutunul din păr, din favoriți, din gură. Nu știam că e atât de înalt. Rămân de partea cealaltă a canapelei, încordată, în picioare, cu mâna încleștată pe spetează. El nu se mișcă din partea lui, ci se apleacă în spațiul dintre noi și vorbește în șoaptă.

— Iartă-mă, domnișoară Lilly, îmi spune. Nu așa aș fi dorit să ne întâlnim. Însă cu mare osteneală și grijă am ajuns să vin la Briar, iar mâine aș putea fi nevoit să plec fără să te văd. Mă înțelegi. Nu judec felul în care mă primești. Dacă slujnica dumitale se trezește, vei spune că erai trează, că ți-am aflat odaia și am venit așa, nechemat. M-am mai făcut vinovat de așa ceva în casele altor oameni. E bine să știi cu cine ai de-a face. Însă aici, domnișoară Lilly, și în noaptea asta nu vreau să-ți fac nici un rău. Socot că mă înțelegi. Și, poate, că ți-ai dorit să vin...

— Înțeleg că ai aflat ceva ce ți se pare a fi o taină, îi spun. Că mama a fost nebună, iar unchiul m-a luat dintr-un salon al casei în care a murit. Însă nu e nici o taină. Oricine poate s-o știe dacă vrea. Până și servitorii de aici o știu. Mie mi se interzice să o uit. Îmi pare rău pentru dumneata dacă ai avut de gând să scoți vreun câștig din asta.

— Îmi pare rău că am fost silit să-ți amintesc și eu lucrul acesta, îmi răspunde el. Nu are nici o însemnătate pentru mine, în afară de faptul că a dus la venirea dumitale la Briar și la traiul atât de ciudat la care te supune unchiul dumitale. Chiar el, zic eu, e cel care a avut de câștigat de pe urma nenorocirii mamei dumitale. Mă ierți că vorbesc pe șleau. Sunt de felul meu un păcătos și mă pricep la alți păcătoși. Unchiul dumitale e din soiul cel mai afurisit, căci rămâne între zidurile casei sale, unde păcatele îi trec drept hachițe de bătrân. Nu-mi spune că îl iubești, adaugă el iute, văzându-mi expresia. N-o face doar așa, de dragul bunelor maniere. Știu că ești mai presus de ele. Tocmai de aceea am venit în felul ăsta. Noi doi ne făurim propriile maniere sau ni le însușim pe cele care ne sunt pe plac. Însă deocamdată n-ai vrea să iei loc și să-mi îngădui să-ți vorbesc ca un domn unei domnișoare?

Îmi face un semn și după o clipă – de parcă am aștepta slujnica și tava cu ceai – ne ocupăm locurile pe canapea. Pelerina întunecată mi se desface și mi se vede cămașa de noapte. Își ferește privirea cât timp îmi strâng faldurile la piept.

— Acum să-ți spun ce știu, zice el. Știu că nu te alegi cu nimic dacă nu te căsătorești. Știu de la Hawtrey. Lumea vorbește despre dumneata – așa cum poate că știi – prin librăriile și editurile ferite din Londra și Paris. Vorbesc despre dumneata ca

despre o creatură fabuloasă: fata cea frumoasă de la Briar pe care Lilly a dresat-o, ca pe o maimuţică, să recite texte voluptuoase pentru distracţia domnilor. Poate şi altele mai rele. Nu-i nevoie să-ţi spun tot ce se zvoneşte Socot că eşti în stare să ghiceşti. Şi puţin îmi pasă.

Îmi susţine privirea, apoi se uită în altă parte.

— Măcar Hawtrey e un pic mai bun la inimă. Şi mă socoate om cinstit – ceea ce ne apropie de lucrul care ne interesează pe noi. Mi-a povestit, plin de compasiune, câte ceva despre viaţa dumitale: despre mama dumitale cea nefericită, speranţele dumitale de viitor, condiţiile legate de el... Ei bine, auzi despre asemenea fete, dar poate că nici măcar una din o sută nu merită efortul dacă eşti burlac. Însă Hawtrey nu s-a înşelat. M-am interesat de averea mamei dumitale şi ştiu cât preţuieşti. Ei, dumneata ştii cât preţuieşti, domnişoară Lilly?

Şovăi, apoi clatin din cap. Spune suma. Depăşeşte de câteva sute de ori preţul celei mai scumpe cărţi de pe rafturile unchiului – şi de multe mii de ori preţul celei mai ieftine. E singura măsură a valorii pe care o cunosc.

— Este o sumă mare, spune domnul Rivers, privindu-mi chipul.

Încuviinţez.

— Va fi a noastră, adaugă el, dacă ne căsătorim.

Nu răspund.

— Îngăduie-mi să-ţi vorbesc sincer, continuă dânsul. Am venit la Briar ca să pun mâna pe dumneata aşa cum se obişnuieşte – adică să te seduc, să te scot din casa unchiului, să pun mâna pe averea dumitale şi poate, mai târziu, să mă descotorosesc de dumneata. Am văzut în zece minute ce a făcut viaţa din dumneata şi am ştiut că n-o să izbutesc. Ba mai mult, am văzut că ar fi o insultă să te seduc – să te preschimb într-un alt soi de prizonieră. Nu doresc să fac aşa ceva. Îmi doresc mai degrabă să te eliberez.

— Foarte galant din partea dumitale, îi spun. Şi dacă nu ţin deloc să fiu eliberată?

— Cred că după asta tânjeşti cel mai fierbinte, răspunde el simplu.

Atunci eu îmi întorc faţa, temându-mă că zvâcnetul sângelui în obraz mă va trăda în ochii lui. Îmi silesc glasul să sune potolit şi spun:

— Uiţi că dorinţele mele cele mai fierbinţi nu au nici o valoare aici. Ar fi ca şi cum tomurile unchiului şi-ar dori să sară din rafturile lor. M-a făcut asemeni lor...

— Da, da, răspunde el nerăbdător. Mi-ai mai spus asta. Cred că te-ai obișnuit s-o spui adesea. Dar ce poate însemna o asemenea frază? Ai șaptesprezece ani. Eu am douăzeci și opt și am fost încredințat vreme de mulți ani că la vârsta asta voi fi bogat și fără griji. În schimb, sunt cum mă vezi: un om de nimic, nici sărăntoc, dar nici prea burdușit la buzunar încât să nu mă dau peste cap o vreme ca să mai îndes ceva deasupra. Socoți că te-ai săturat până-n gât? Gândește-te cât m-am săturat eu! M-am îndeletnicit cu treburi de ultima speță și am crezut de fiecare dată că aceea va fi ultima. Crede-mă, știu cum îți poți irosi vremea agățându-te de plăsmuiri pe care le iei drept adevăruri.

Și-a dus mâna la cap și acum își dă părul de pe frunte, iar paloarea lui și pleoapele lui întunecate par să-l îmbătrânească dintr-odată. Are gulerul moale și boțit de strânsoarea cravatei. În barbă i se văd doar câteva fire încărunțite. Gâtlejul i se umflă straniu, ca toate gâtlejurile bărbaților, parcă pentru a chema lovitura care îl va frânge.

— E o nebunie, îi spun. Cred că ești nebun. Vii aici, îmi mărturisești că ești un păcătos și te aștepți să te primesc cu brațele deschise!

— Și totuși m-ai primit. Încă mă primești. Încă nu ți-ai strigat slujnica.

— Îmi stârnești curiozitatea. Ai văzut și dumneata cât de monotone îmi sunt zilele aici.

— Cauți ceva care să-ți abată gândurile de la monotonie? De ce nu renunți la ea o dată pentru totdeauna? Așa vei face – pur și simplu, cât ai clipi din ochi! – când te vei căsători cu mine.

Clatin din cap.

— Cred că nu vorbești serios.

— Și totuși vorbesc.

— Știi ce vârstă am. Știi că unchiul nu-ți va îngădui să mă [illegible]

Înalță din umeri și zice pe un ton ușuratic:

— Vom face apel, de bună seamă, la metode viclene.

— Vrei să faci și din mine o păcătoasă?

— Da, încuviințează el. Însă socot că ești deja pe jumătate păcătoasă... Nu te uita așa. Să nu-ți închipui că glumesc. Nu știi totul.

Acum ia un ton serios.

— Îți ofer ceva foarte însemnat și foarte ciudat. Nu supunerea de rând a soției față de soț, nu robia aceasta, nu siluirea și spolierea la adăpostul legii, pe care lumea o numește *căsnicie*. Nu îți voi cere așa ceva. Nu asta am eu de gând. Eu vorbesc mai

degrabă de libertate. O libertate rareori acordată sexului căruia îi aparţii.

— Şi care totuşi se dobândeşte, îi răspund, gata să izbucnesc în râs, prin... căsătorie?

— Care se dobândeşte printr-un ritual al căsătoriei, ce are loc în anumite condiţii neobişnuite.

Îşi netezeşte iarăşi părul şi înghite cu noduri. Acum văd în sfârşit că e neliniştit – mai neliniştit decât mine. Se apleacă şi mai tare spre mine.

— Socot că nu eşti o mironosiţă sau slabă de înger, cum sunt altele. Socot că slujnica dumitale chiar doarme şi nu trage cu urechea la uşă, aşa-i?

Mă gândesc la Agnes şi la vânătăile ei. Însă nu răspund. Îl urmăresc doar. Îşi trece mâna peste buze.

— Domnul să mă aibă în pază, domnişoară Lilly, dacă m-am înşelat în privinţa dumitale! spune el. Iar acum ascultă-mă.

Iată planul său. Se gândeşte să aducă la Briar o fată de la Londra şi să mi-o plaseze pe post de slujnică. Vrea să se folosească de ea şi apoi să o înşele. Spune că s-a gândit deja la o fată, una de-o seamă cu mine şi apropiată ca înfăţişare. Un fel de pungaş mărunt, spune el. Nu e nici prea conştiincioasă, nici prea deşteaptă de felul ei, iar el o să-i făgăduiască o mică parte din avere.

— Să zicem două-trei mii. Nu cred că va avea ambiţia să ceară mai mult. Talentele ei nu sunt cine ştie ce, aşa cum se întâmplă cu toţi găinarii – deşi, ca toţi găinarii, se crede mult mai grozavă decât e.

Ridică din umeri. În definitiv, suma nu contează câtuşi de puţin, căci va cădea de acord să-i plătească atât cât îi cere şi nu va pupa nici măcar un şiling. Mă va socoti cu desăvârşire nevinovată şi îşi va închipui că dă o mână de ajutor la seducerea mea. Mai întâi mă va mâna pe calea căsătoriei cu el, apoi spre – şi aici şovăie, după care rosteşte cuvântul – balamuc. Numai că acolo ea îmi va lua locul. Va protesta – şi el speră să facă aşa, căci cu cât o face mai abitir, cu atât mai încredinţaţi vor fi cei de la balamuc că e o formă de demenţă şi o vor ţine legată şi mai zdravăn.

— Şi, odată cu ea, domnişoară Lilly, spune el în încheiere, vor ţine legate numele dumitale şi istoria dumitale de fiică a mamei dumitale, de nepoată a unchiului dumitale – pe scurt, toate însemnele a ceea ce eşti. Gândeşte-te numai! Îţi vor sălta de pe umeri povara propriei vieţi, cum ţi-ar ridica o servitoare pelerina, şi îţi vei croi drum, despuiată şi nevăzută, spre orice parte

a lumii vrei, spre orice altă viață, iar acolo poți să te înveșmântezi din nou.

Aceasta este libertatea – neobișnuita și sinistra libertate – pe care domnul Rivers a venit să mi-o ofere la Briar. Drept răsplată, vrea încrederea mea, făgăduința și tăcerea mea viitoare – plus jumătate din averea mea.

Când isprăvește, stau tăcută, cu fața întoarsă de la el, aproape un minut. În cele din urmă răspund:

— Nu vom izbuti în veci.

— Eu cred că da, zice el pe dată.

— Fata ne va bănui.

— Îi va abate atenția intriga în care o voi atrage. Va face ca toată lumea: va așterne peste ceea ce vede plăsmuirile pe care se așteaptă să le găsească acolo. Se va uita la dumneata, dar fără să știe nimic despre unchiul dumitale. Cine nu te-ar crede inocentă dacă ar fi în locul ei?

— Dar ai ei, pungașii, n-au s-o caute?

— Au s-o caute – așa cum îi caută zi de zi o mie de pungași pe prietenii care i-au tras pe sfoară și i-au jefuit. Apoi, nedându-i de urmă, vor socoti că a fugit, o vor blestema o vreme și apoi o vor da uitării.

— O vor da uitării? Ești sigur? Nu are nici o... nu are mamă?

— Un soi de mamă, răspunde el, ridicând din umeri. O tutoare, o mătușă. Mai tot timpul rămâne fără copii. Nu cred să-și bată capul prea tare dacă pierde încă unul. Mai cu seamă dacă socotește – așa cum o să mă îngrijesc eu să se întâmple – că odorul ei a pungășit-o. Nu vezi? Tocmai reputația ei o să-i pună cruce. Șarlatancele nu se pot aștepta să se îngrijească lumea de ele ca de fetele cinstite. Oricum, o să fie păzită zdravăn acolo unde o s-o vârâm.

Mă uit în gol, ocolindu-i privirea.

— O casă de nebuni...

— Îmi pare rău că se va întâmpla așa, spune el repede. Însă propria dumitale reputație – adică reputația mamei dumitale – ne va fi de folos, întocmai ca și cea a pungășoaicei. Pricepi, bănuiesc, în ce fel. I-ai fost robită atâția ani. Ai prilejul ca măcar o dată să te alegi cu ceva de pe urma ei. Și apoi să te eliberezi pentru totdeauna.

Îmi feresc în continuare privirea. Din nou mi-e teamă că va vedea cât de adânc m-au tulburat cuvintele lui. Aproape că mi-e frică și mie să văd cât de adânc m-au tulburat.

— Vorbești de parcă ai pune vreun preț pe libertatea mea. Dumitale nu-ți pasă decât de bani.

— Doar am recunoscut asta, nu-i așa? Însă libertatea dumitale și banii mei sunt unul și același lucru. Acesta îți va fi girul, zălogul, până când averea ajunge în mâinile noastre. Te poți încrede până atunci, nu în onoarea mea – căci nu am așa ceva –, ci, să spunem, în lăcomia mea, care e oricum ceva mai presus de onoare în lumea din afara zidurilor acestora. Vei afla asta și singură. Te-aș putea învăța cum să câștigi de pe urma ei. Putem să ne luăm o casă în Londra și să trăim ca soț și soție. Separat, de bună seamă, când închidem după noi ușa casei, adaugă el cu un zâmbet. Odată ce punem mâna pe bani, viitorul îți aparține. Nu trebuie decât să ții sub tăcere felul în care i-ai căpătat. Mă înțelegi? Odată ce ne-am înțeles să pornim împreună lucrarea aceasta, trebuie să fim cinstiți unul cu celălalt, altfel vom da greș. Nu vorbesc ca să mă aud vorbind. Nu doresc să te amăgesc în privința naturii afacerii ce ți-o propun. Poate că îngrijirea pe care ți-a acordat-o unchiul dumitale te-a ținut în neștiință în privința legii...

— Îngrijirea pe care mi-a acordat-o unchiul, spun, m-a făcut să privesc cu ochi buni orice metodă care mă va elibera de povara ei. Însă...

Așteaptă, iar când nu adaug nimic vorbește tot el.

— Ei bine, nu mă aștept să-mi spui acum ce-ai hotărât. Țelul meu e ca unchiul dumitale să mă rețină aici, ca să lucrez la tablourile sale. Urmează, să le văd mâine. Dacă nu, va trebui oricum să cumpănim din nou lucrurile. Însă există o cale și în împrejurarea aceasta, ca în oricare alta.

Își duce iarăși mâna la ochi și iarăși pare îmbătrânit.

Orologiul a bătut miezul nopții, focul s-a stins cu un ceas în urmă, iar în odaie e îngrozitor de frig. O simt dintr-odată. Mă vede cum tremur din tot trupul. Cred că o ia drept teamă sau îndoială. Se apleacă și-mi ia în sfârșit mâna.

— Domnișoară Lilly, zice el, spui că libertatea dumitale nu are nici un preț pentru mine. Însă cum aș putea vedea viața pe care o duci – cum ar putea orice om cinstit să te vadă subjugată, robită depravării, privită lasciv și insultată de inși de teapa lui Huss – fără să-mi doresc să te eliberez de ea? Cugetă la ce ți-am propus. Apoi cugetă la ce poți să alegi. Ai putea aștepta un alt pretendent. Vei găsi oare vreunul printre domnii pe care munca unchiului dumitale îi aduce aici? Și, dacă îl găsești, se va purta oare la fel de corect ca mine cu averea dumitale? Cu persoana dumitale? Sau să spunem că aștepți să moară unchiul dumitale

și să îți găsești astfel libertatea. Între timp ochii lui își tot tot pierd din agerime, mădularele îi tremură din încheieturi, iar el te muncește tot mai aprig pe măsură ce simte mai limpede că-l lasă puterile. Până se sfârșește din viață, ai împlinit... cât? Să zicem treizeci și cinci sau patruzeci de ani. Ți-ai irosit tinerețea în slujba unor cărți de soiul acelora pe care le vinde Hawtrey cu un șiling ucenicilor de la postăvărie și vânzătorilor. Averea dumitale stă neatinsă în seiful unei bănci. Te împaci cu gândul că ești stăpâna conacului ăstuia, unde orologiul bate, una câte una, jumătățile pustii de ceas din viața care ți-a mai rămas.

Cât vorbește, nu mă uit la chipul său, ci îmi privesc piciorul ascuns în papuc. Mă gândesc iarăși la felul cum m-am închipuit uneori: un mădular legat astfel încât să capete o formă pe care tânjește s-o depășească. Având picăturile de somn în sânge, totul mi se arată și mai înfiorător. Văd mădularul strâmbat, carnea stătută și întărită. Rămân aproape încremenită, apoi ridic privirea spre el. Nu mă scapă din ochi. Așteaptă să vadă dacă m-a câștigat. M-a câștigat. Nu datorită felului în care mi-a vorbit despre viitorul meu la Briar – căci n-a spus nimic din ce n-am gândit și eu cu mult timp în urmă –, ci datorită faptului că e aici și înșiră toate astea, că a urzit planuri și a venit de la patruzeci de mile depărtare, că și-a croit drum pe furiș în inima casei adormite până în odaia mea întunecată, *până la mine*.

La fata de la Londra – pe care în mai puțin de o lună o va convinge să se arunce în prăpastie printr-o metodă asemănătoare și căreia, un pic mai târziu, cu lacrimi în ochi, îi voi repeta argumentele lui – nu mă gândesc, nu mă gândesc câtuși de puțin.

— Mâine, spun, când ți se vor arăta tablourile unchiului, laudă-l pe cel de Romano, deși cel de Caracci e mai prețios. Ridică-l în slăvi pe Morland, nu pe Rowlandson. Unchiul îl socotește pe Rowlandson de duzină.

Altceva nu spun. E de-ajuns, socot eu. Îmi întoarce privirea, încuviințează, dar nu zâmbește. Știe, cred, că nu mi-ar fi pe plac să-l văd zâmbind într-un asemenea moment. Îmi eliberează degetele din strânsoare și se ridică, îndreptându-și haina. Gestul acesta rupe vraja conspirației noastre. Acum el e masiv, întunecat și nu se mai potrivește în decor. Îmi doresc să plece. Tremur iarăși și, văzându-mă, spune:

— Mă tem că te-am reținut prea mult. Pesemne ești înfrigurată și obosită.

Mă urmărește. Poate că îmi măsoară tăria și îl cuprind îndoielile. Tremur și mai tare.

— Nu vei fi tulburată – prea tulburată – de tot ce ți-am spus? mă întreabă.

Clatin din cap. Însă mă tem să mă ridic de pe canapea, ca nu cumva să tremur pe picioare și să îi par prea slabă.

— Nu pleci? îi spun.

— Ești sigură?

— Foarte sigură. Îmi va fi mai bine dacă mă lași singură.

— De bună seamă.

Ar vrea să adauge ceva. Întorc capul și nu-i dau ocazia s-o facă, iar după o vreme îi aud pașii feriți pe covor, deschiderea și apoi închiderea ușii cu mișcări ușoare. Stau nemișcată câteva clipe, după care îmi ridic picioarele, le învelesc strâns în poalele pelerinei, îmi pun glugă și mă lungesc cu capul pe perna tare și prăfuită a canapelei.

Nu sunt în patul meu, ora de culcare a venit și a trecut și nu am aici nici unul dintre lucrurile pe care îmi place să le am în preajmă când dorm – portretul mamei, caseta, slujnica. Însă în noaptea asta totul e în dezordine, toate tabieturile mi-au fost tulburate. Libertatea îmi dă ghes: nemăsurabilă, de temut și inevitabilă ca moartea.

Dorm și visez că mă mișc iute, pe un vas de mare putere, ce înaintează pe o apă întunecată și tăcută.

Capitolul nouă

Socot încă de atunci – sau mai degrabă cu deosebire atunci, când înțelegerea noastră e atât de proaspătă și de nouă, cu fire încă subțiri și moi –, socot încă de atunci că mă pot retrage, că mă pot desface din strânsoarea ambiției lui. Cred că mă trezesc cu gândul că așa voi face, căci odaia – odaia în care, pe șoptite, în liniștea din miez de noapte, mi-a luat mâna și și-a depănat planul periculos, ca un om care dă deoparte foile foșnitoare ce învelesc o otravă –, odaia își reia asemănarea cu sine în frigul jumătății de ceas de la revărsatul zorilor, cu toate trăsăturile sale rigide și familiare. Stau întinsă și o privesc. Îi cunosc fiecare curbă și fiecare unghi. Le cunosc prea bine. Îmi amintesc cum am plâns la unsprezece ani, copleșită de ciudățenia conacului,

de tăcerea și încremenirea lui, de coridoarele cotite și de învălmășeala zidurilor. Pe atunci mi-am închipuit că lucrurile acestea îmi vor părea întotdeauna ciudate, am simțit cum ciudățenia lor mă cuprinde și pe mine, mă preschimbă în ceva cu vârfuri ascuțite și cângi, un ghimpe în gâtlejul casei. Însă Briar m-a prins fără veste. Briar m-a absorbit. Acum simt simpla apăsare a pelerinei de lână și îmi spun: *N-o să scap în veci! Nu mi-e dat să scap! Briar n-o să-mi dea drumul din gheare!*

Dar mă înșel. Richard Rivers a pătruns în Briar ca un spor de drojdie într-un aluat și l-a preschimbat peste noapte. La opt, când mă duc în bibliotecă, sunt alungată. El e acolo cu unchiul și se uită pe stampe. Petrec trei ceasuri împreună. Iar după-amiaza, când sunt chemată jos ca să-mi iau rămas-bun de la domni, nu trebuie să le întind mâna decât domnului Hawtrey și domnului Huss. Îi găsesc în holul de la intrare, încheindu-se la paltoane și trăgându-și mănușile, în vreme ce unchiul se sprijină în bastonul lui, iar Richard stă ceva mai retras și privește, cu mâinile în buzunare. El mă vede primul. Îmi întâlnește privirea, însă nu-mi face nici un semn. Apoi ceilalți îmi aud pașii și își ridică fețele ca să se uite la mine. Domnul Hawtrey zâmbește.

— Iat-o pe preafrumoasa Galateea, spune el.

Domnul Huss și-a pus pălăria. Acum și-o scoate.

— Nimfa sau statuia? întrebă el cercetându-mi chipul.

— Păi, amândouă, răspunde domnul Hawtrey. Însă eu vorbeam despre statuie. Domnișoara Lilly arată la fel de palidă, nu credeți?

Îmi ia mâna.

— Cât te-ar mai invidia fiicele mele! Ele mănâncă lut – știi, ca să-și albească tenul. Lut curat, clatină el din cap. Socot gustul pentru paloare o modă cât se poate de nesănătoasă. Cât despre dumneata, domnișoară Lilly, sunt iarăși îndurerat – ca de fiecare dată când trebuie să vă părăsesc! – de lipsa de onestitate a unchiului dumitale, care te ține aici în chipul acesta nefericit, ca pe o ciupercă.

— Sunt pe deplin obișnuită, răspund eu încet. Și, în afară de asta, cred că penumbra mă face să par mai palidă decât sunt cu adevărat. Domnul Rivers nu merge cu dumneavoastră?

— Penumbra e vinovată. Serios, domnule Lilly, de-abia îmi desluşesc nasturii de la palton. Nu ai de gând să te alături în veci lumii civilizate și să introduci gazul la Briar?

— Nu câtă vreme am cărți în casă, răspunde unchiul.

— Atunci spune mai bine că niciodată. Rivers, gazul otrăvește cărțile. Știai?

— Nu ştiam, spune Richard.

Apoi se întoarce spre mine şi adaugă pe un ton scăzut:

— Nu, domnişoară Lilly, nu voi pleca încă la Londra. Unchiul dumitale a avut amabilitatea să-mi ofere şansa de a lucra la stampele sale. Se pare că împărtăşim o pasiune pentru Morland.

Are ochii întunecaţi – dacă ochii albaştri pot fi întunecaţi.

— Acum, domnule Lilly, ce spui de ideea mea? zice domnul Hawtrey. Ce-ar fi ca în vremea cât durează înrămarea stampelor să îţi laşi nepoata să ne facă o vizită pe Holywell Street? Nu ţi-ar plăcea o vacanţă la Londra, domnişoară Lilly? Uite, după chipul tău, socot că da.

— Nu i-ar plăcea, spune unchiul.

Domnul Huss se apropie. Paltonul îi e gros şi el e asudat. Îmi ia vârfurile degetelor în mâna lui.

— Domnişoară Lilly, spune, dacă aş putea vreodată...

— Ei, haideţi, haideţi! i-o taie unchiul. Începeţi să mă obosiţi. Uite-l pe vizitiul meu acolo. Maud, pleacă de lângă uşă...

După ce au plecat cei doi domni, unchiul spune:

— N-au pic de minte. Nu, Rivers? Ei, haide, sunt nerăbdător să începem. Ai uneltele la tine?

— Le pot aduce într-o clipă, domnule.

Face o plecăciune şi dispare. Unchiul dă să-l urmeze. Apoi se întoarce şi mă priveşte. Se uită la mine cumva gânditor, apoi îmi face semn să mă apropii.

— Dă-mi mâna, Maud, spune el.

Îmi închipui că vrea să-l sprijin pe scări. Însă când îi ofer braţul, mi-l ia, mi-l reţine, îmi ridică încheietura la ochi, dă mâneca deoparte şi se zgâieşte la fâşia de piele dezvelită. Se uită îndeaproape la obrazul meu.

— Palid, zic ei? Palid ca ciupercile? Hmm?

Dă mărunt din buze.

— Ştii din ce materie încolţesc ciupercile? Ha! râde el. Acum nu mai eşti palidă!

Roşesc şi mă retrag. Încă râzând, el îmi dă drumul la mână, îmi întoarce spatele şi începe să urce singur scările. Poartă o pereche de papuci care îi lasă la vedere călcâiele învelite în ciorapi şi eu îl privesc urcând, închipuindu-mi că ura mea e un bici, un băţ cu care i-aş izbi labele picioarelor, făcându-l să se poticnească.

Încă stau acolo, gândind astfel şi ascultând cum i se pierd paşii tot mai departe, când Richard se întoarce de sus prin galerie. Nu mă caută din priviri. Nu ştie că sunt acolo, tot acolo, în umbra uşii zăvorâte de la intrare. Păşeşte doar, însă păşeşte

vioi, bătând darabana în balustrada galeriei. Poate chiar fluieră sau, cred eu, fredonează ceva. Nu suntem învăţaţi cu asemenea sunete la Briar şi, cu patima dureroasă pe care mi-au stârnit-o cuvintele unchiului, ele mi se par acum dătătoare de fiori şi primejdioase, ca şi cum ar muta din loc grinzi şi bârne. Pesemne că din covoarele străvechi de sub tălpile lui se înalţă un nor de praf şi când ridic privirea ca să-i urmăresc paşii sunt sigură că zăresc fulgi delicaţi de var desprinzându-se şi prăvălindu-se din tavan. Priveliştea mă ameţeşte. Îmi închipui cum se crapă, se cască, se prăbuşesc pereţii casei, zguduiţi de prezenţa lui. Mi-e teamă doar că n-o să mai apuc să evadez.

Însă şi de evadare mi-e teamă. Cred că o ştie. Nu poate să-mi mai vorbească între patru ochi odată ce domnul Huss şi domnul Hawtrey au plecat şi nu îndrăzneşte să se furişeze a doua oară în odăile mele. Însă ştie că trebuie să mă lege de planul său. Aşteaptă şi priveşte. Ia totuşi cina cu noi, dar şade lângă unchiul meu, nu lângă mine. Într-o seară însă întrerupe conversaţia cu unchiul pentru a spune:

— Mă mâhneşte, domnişoară Lilly, să mă gândesc cât de plictisită eşti, bănuiesc, acum, că am venit şi i-am abătut atenţia unchiului dumitale de la catalogul dânsului. Îmi închipui că tânjeşti să te întorci la munca dumitale printre cărţi.

— Printre cărţi? mă mir eu.

Apoi, lăsându-mi privirea în farfuria cu cărnuri ferfeniţite, zic:

— Foarte mult, de bună seamă.

— Atunci mi-aş dori să fac ceva ca să-ţi mai uşurez povara zilelor. Nu ai nici o lucrare, nici o pictură, o schiţă sau vreun material de soiul acesta, ca să-i fac o ramă în timpul meu liber? Socot că da, căci văd că ai multe privelişti frumoase de la ferestrele casei.

Ridică dintr-o sprânceană cum ar ridica un dirijor bagheta. Firește, eu sunt întruchiparea supunerii.

— Nu ştiu să pictez şi nici să desenez, răspund. Nu m-a învăţat nimeni.

— Cum aşa, niciodată?... Iertaţi-mă, domnule Lilly. Nepoata dumneavoastră mi-a lăsat impresia unei perfecte stăpâniri a artelor feminine. Eu aşa aş fi zis... Dar să ştiţi că am putea remedia situaţia fără mari eforturi. Domnişoara Lilly ar putea lua lecţii de la mine, domnule. Aş putea s-o învăţ în timpul care îmi rămâne după- amiaza? Am un pic de experienţă în domeniu: am predat desenul la Paris un anotimp întreg fiicelor unui conte.

Unchiul îşi mijeşte ochii.

— Desenul? întreabă el. Ce legătură ar putea avea nepoata mea cu aşa ceva? Vrei cumva să ne ajuţi, Maud, la întocmirea albumelor?

— Mă refer la desen ca artă în sine, domnule, spune Richard blând înainte să apuc eu să răspund.

— În sine?

Unchiul mă priveşte, clipind.

— Maud, ce spui?

— Mă tem că nu am pic de îndemânare.

— Îndemânare? Ei, se prea poate. Sigur e că atunci când te-am adus aici prima oară, aveai o mână destul de molatică şi până şi acum tinde să tremure. Spune-mi, Rivers, un curs de desen ar ajuta-o pe nepoata mea să aibă o mână mai fermă?

— Sunt încredinţat că da, domnule. Fără nici o îndoială.

— Atunci îngăduie-i domnului Rivers să te înveţe, Maud. Astfel, nu-mi pasă dacă ştiu că trândăveşti. Ei?

— Da, domnule, răspund.

Richard se uită în continuare netulburat, cu privirea lucindu-i de smalţul bunătăţii, asemenea membranei transparente ce apără ochii pisicilor când dorm. Odată ce unchiul se apleacă asupra farfuriei, Richard îmi întâlneşte preţ de câteva clipe privirea. Atunci membrana se retrage, ochiul i se dezgoleşte, iar aerul neaşteptat de intimitate ce i se citeşte pe chip îmi dă fiori.

Să nu mă înţelegeţi greşit. Să nu mă credeţi mai cinstită decât sunt. E drept că mă cuprind fiori de teamă – teama de intriga pe care a urzit-o, teama de succesul, dar şi de eşecul ei. Însă şi îndrăzneala lui îmi dă fiori – sau mai degrabă îndrăzneala lui mă face să trepidez, aşa cum se spune că o coardă în vibraţie va descoperi rezonanţe nebănuite în fibrele corpurilor în stare de repaus. *Am văzut în zece minute ce a făcut viaţa din dumneata*, mi-a zis în acea primă noapte. Iar mai târziu: *Socot că eşti deja pe jumătate păcătoasă.* Nu se înşela. Dacă nu mi-am ştiut nicicând păcatele sau dacă, ştiindu-mi-le, nu le-am numit nicicând astfel, acum mi le ştiu şi le numesc.

Le ştiu când vine în odaia mea în fiecare zi, îmi duce mâna la gura lui şi îmi atinge cu buzele încheieturile degetelor, dându-şi peste cap ochii lui reci, albaştri şi drăceşti. Dacă Agnes bagă de seamă ceva, nu înţelege. Ia totul drept galanterie. Şi e galanterie! Galanteria nelegiuiţilor. Ne priveşte în vreme ce pregătim hârtie, creioane şi vopseluri. Îl vede cum vine lângă mine şi îmi îndrumă degetele în desenarea curbelor şi liniilor

frânte. Richard își coboară glasul. De regulă, glasurile bărbaților nu sunt în stare să murmure – se întretaie, se aspresc, tind să se ridice –, însă al lui poate scădea dintr-odată, insinuant, rămânând totodată limpede, ca o notă muzicală. Și în vreme ce ea stă și brodează în cealaltă parte a odăii, el îmi tot înfățișează, în taină, punct cu punct, până la capăt, planul său, până când planul devine perfect.

— Foarte bine, spune el mereu, ca orice profesor de desen care se respectă când i se adresează unei fete talentate. Foarte bine. Prinzi repede.

Zâmbește. Își netezește părul și își tot alungă șuvița de pe frunte. Se uită întruna la Agnes și îi întâlnește ochii, care-l fixează. Ea își ferește privirea și clipește.

— Ei, Agnes, spune, țintindu-i tulburarea cum ținteşte vânătorul o pasăre, ce spui de înzestrarea artistică a stăpânei tale?

— Vai, domnule! Nu mi-aș îngădui să o judec.

Atunci poate ia uneori un creion și se apropie de ea.

— Vezi cum îi spun domnișoarei Lilly să țină plumbul? Mâna ei e totuși o mână de doamnă și trebuie să strângă mai tare. Socot că mâna ta, Agnes, ar ști să țină mai bine creionul. Ia să vedem, ai vrea să încerci?

O dată îi ia degetele în mâna lui. Când o atinge, ea se face roșie ca racul.

— Te-ai îmbujorat? o întreabă atunci, în culmea mirării. Doar nu socoți că vreau să te fac de rușine?

— Nu, domnule!

— Atunci de ce te îmbujorezi?

— Mi-e un pic cald, domnule, atâta tot.

— Ți-e cald în decembrie?

Și tot așa. Are un talent pentru tortură la fel de rafinat ca al meu și, când observ acest lucru, s-ar cuveni să devin mai precaută. Dar nu. Cu cât o necăjește mai tare, cu cât se zăpăcește mai tare Agnes, cu atât o șicanez și eu mai mult, asemeni unui titirez care se rotește din ce în ce mai repede, îmboldit de un bici!

— Agnes, îi spun în vreme ce mă dezbracă sau mă piaptănă, la ce te gândești? La domnul Rivers?

O apuc de încheietura mâinii și simt frecarea oscioarelor sub piele.

— Îl găsești chipeș, Agnes? Îl găsești, o văd în ochii tăi! Și nu-și doresc toate fetele bărbați chipeși?

— Zău că nu știu, domnișoară!

— Așa spui? Atunci minți.

O ciupesc de vreo parte moale a trupului – căci, firește, de-acum i le cunosc pe toate.

— Minți și le faci ochi dulci bărbaților! O să adaugi și nelegiuirile astea pe listă când îngenunchezi lângă pat și te rogi Tatălui tău Ceresc să te ierte? Crezi c-o să te ierte, Agnes? Socot că ar trebui să ierte roșcatele, căci ce vină au ele că sunt păcătoase? Așa le stă în fire să fie. Chiar ar fi o cruzime din partea Lui să le sădească patima în suflet și apoi să le pedepsească pentru că au simțit așa. Nu? Nu-ți simți patima când te privește domnul Rivers? Nu tragi cu urechea să-i auzi pașii repezi?

Răspunde că nici pomeneală. Jură pe viața mamei ei! Dumnezeu știe ce gândește cu adevărat. Trebuie s-o zică, altfel ar strica jocul. Trebuie s-o zică, să îndure vânătăile și să-și păstreze neștirbită purtarea inocentă. Iar eu trebuie să-i învinețesc pielea. Trebuie să-i învinețesc pielea din pricina dorinței acesteia comune pe care o simte pentru el, dorință pe care – de-aș fi o fată obișnuită, cu o inimă obișnuită – aș simți-o, fără îndoială, și eu.

Dar eu nu o simt deloc. Să nu vă închipuiți că o simt. Oare *madame* de Merteuil o simte față de Valmont? Nici nu vreau să o simt. M-aș urî dacă aș simți-o! Căci știu din cărțile unchiului că e ceva prea sordid – o mâncărime, ca mâncărimea cărnii inflamate, pe care ți-o astâmperi înfrigurat și îmbălat, prin cămăruțe dosnice și în dosul paravanelor. Ceea ce a trezit el în mine, ce a iscat el în pieptul meu, acea afinitate întunecată, este ceva cu mult mai rar. Aș putea spune că se înalță ca o umbră peste obiectele din casă sau se întinde ca un mucegai pe pereți. Însă casa e deja plină de umbre și de pete și nimeni nu le observă.

Nimeni – în afară, poate, de doamna Stiles. Căci, dintre toți ai casei, numai ea, socot, se uită cercetător la Richard și se întreabă dacă e atât de domn pe cât se arată. Îi surprind câteodată privirea. Îmi închipui că îi citește în suflet. Îmi închipui că ea crede că a venit să mă amăgească și să-mi facă rău. Însă, cum mă urăște, chiar dacă gândește astfel, nu-și dă în vileag știința și, zâmbind, își îngrijește în continuare dorința de a mă vedea nenorocită, așa cum și-a îngrijit copilul muribund.

Iată, așadar, metalele din care e clădită capcana noastră, forțele care o pregătesc și-i ascut dinții. Iar când toate sunt gata, Richard spune:

— Acum trebuie să trecem la treabă. Trebuie să ne descotorosim de Agnes.

Șoptește asta în timp ce o privește cum stă la fereastră, aplecată asupra broderiei. O zice atât de rece și cu o privire atât

de liniştită, că aproape mă tem de el. Cred că mă trag înapoi. Apoi el se uită la mine.

— Ştii că n-avem încotro, îmi spune.

— De bună seamă.

— Şi înţelegi în ce fel?

Nu înţeleg până în clipa asta. Acum îi văd chipul.

— Altă cale nu e când ai de-a face cu fete virtuoase ca ea, continuă el. Le astupă gura mai ceva decât ameninţările sau banii...

A luat o pensulă, şi-a lipit-o de buze şi acum începe să şi-o plimbe leneş dintr-o parte în alta.

— Nu-ţi bate capul cu detaliile, îmi zice pe un ton suav. Nu-i mare lucru. O nimica toată...

Zâmbeşte. Agnes şi-a ridicat ochii de pe broderie şi a întâlnit privirea lui.

— Cum mai e vremea, Agnes? îi strigă el. Tot frumoasă?

— Destul de frumoasă, domnule.

— Bine. Foarte bine...

Apoi îmi închipui că Agnes şi-a plecat capul, căci blândeţea se topeşte de pe chipul lui. Îşi lipeşte vârful pensulei de limbă şi îl suge.

— O s-o fac diseară, spune gânditor. Nu? Aşa voi face. Mă voi furişa în odaia ei, aşa cum m-am furişat şi în a ta. Nu trebuie decât să mă laşi un sfert de ceas singur cu ea – mă priveşte iarăşi – şi să nu vii dacă ţipă.

Până în acest punct totul a părut un fel de joc. Oare domnii şi tinerele domnişoare nu joacă tot felul de jocuri în conacele de la ţară? Nu flirtează şi nu ţes intrigi? Acum se întâmplă să mi se înmoaie prima dată inima sau să îmi şovăie. În seara aceea, când Agnes mă dezbracă, nu o pot privi în ochi. Întorc capul.

— Poţi să închizi uşa odăii tale de data asta, îi spun şi o simt că şovăie.

Poate că mi-a dibuit slăbiciunea din glas şi e mirată. Nu o urmăresc când pleacă. Aud ţăcănitul ivărului, murmurul rugăciunilor ei, şi aud cum murmurul se întrerupe când vine el la uşă. Până la urmă nu ţipă deloc. Oare aş putea să mă împiedic să mă duc la ea dac-ar ţipa? Nu ştiu. Însă nu o face. I se ridică doar glasul, din pricina surprizei, indignării şi apoi – îmi închipui – a unui soi de panică. Însă după aceea îi scade, îi e înăbuşit sau alinat, lăsând locul şoaptelor, foşnetului veşmintelor sau mădularelor apăsate... Apoi foşnetul se preschimbă în tăcere. Iar tăcerea e mai rea decât orice altceva: nu e o absenţă a sunetului,

ci o viermuială – așa cum se spune că viermuiește apa cea limpede dacă o privești printr-o lentilă o viermuială de lovituri din picioare și zbateri. Îmi închipui cum tremură și plânge, cu veșmintele date deoparte, însă brațul ei pistruiat cuprinde, fără să vrea, spinarea lui avântată, gura ei palidă o caută pe a lui...

Îmi duc mâinile la gură. Simt asprimea uscată a mănușilor. Apoi îmi astup urechile. Nu îl aud când pleacă de la ea. Nu știu ce face ea după plecarea lui. Las ușa închisă. Până la urmă iau picături ca să adorm, iar a doua zi mă trezesc târziu. O aud chemându-mă cu glas stins din patul ei. Spune că e bolnavă. Își desface buzele ca să-mi arate cum are gura pe dinăuntru. Limba e roșie, mărită și umflată.

— Scarlatină, șoptește ea, ocolindu-mi privirea.

Apoi se iscă teama ca boala să nu se răspândească. Să-ți fie teamă de așa ceva! Agnes e mutată în pod și în odaia ei se arde oțet pe tăvi, iar mirosul îmi întoarce stomacul pe dos. O mai văd doar o dată, atunci când vine să-și ia rămas-bun. Pare slăbită și încercănată. Are pletele retezate. Îi iau mâna și se încordează, poate fiindcă se așteaptă să o lovesc, dar eu doar i-o sărut ușor la încheietură.

Atunci mă privește disprețuitoare.

— Acum te-ai înmuiat, spune, trăgându-și brațul și mâneca. Acum că ai pe altcineva să chinui. Păi, să vedem dacă-ți iese. Mi-ar plăcea să apuci să-l învinețești bine înainte să-ți învinețească el pielea.

Cuvintele ei mă zguduie, însă doar un pic. Când pleacă, e ca și cum aș uita-o cu totul. Căci și Richard a plecat – cu trei zile înainte, cu treburi de rezolvat pentru unchiul și pentru noi doi –, iar gândul îmi e doar la el, la el și la Londra. Londra! Locul unde nu am fost niciodată, dar pe care mi l-am închipuit cu atâta înverșunare de atâtea ori, încât sunt încredințată că îl cunosc. Londra, locul unde îmi voi găsi libertatea, unde mă voi lepăda de mine însămi, voi trăi după un alt șablon – voi trăi fără șabloane, fără coperte din piele și legături... fără cărți! Voi interzice orice petic de hârtie în casa mea!

Întinsă în pat, încerc să-mi închipui casa în care voi locui la Londra. Nu reușesc. Nu văd decât o serie de odăi voluptuoase – odăi întunecoase, odăi îngemănate, odăi în odăi – ori hrube și celule – odăile lui Priap și ale lui Venus. Gândul acesta îmi suge vlaga. Mă dau bătută. Casa mi se va arăta mai deslușit cu vremea. Sunt sigură de asta. Mă ridic, mă plimb prin odaie și mă gândesc din nou la Richard: cum străbate orașul și cum își

croiește drum prin noapte spre bârlogul borfașilor, aproape de fluviu. Îmi închipui cum îl salută vulgar găinarii aceia, cum el își leapădă paltonul și pălăria, își încălzește mâinile la foc și se uită în jur. Il văd în rolul lui Macheath[1], trecând în revistă un ciorchine de chipuri pe care se citește depravarea – *doamna Vixen, Betty Doxy, Jenny Diver, Molly Brazen* –, până când află chipul pe care-l caută...

Suky Tawdry.

Ea. Mă gândesc la ea. Mă gândesc la ea cu atâta tărie, că mi se pare că îi cunosc culoarea pielii – foarte albă –, forma trupului – îndesată –, mersul, culoarea ochilor – albastră, fără îndoială. Încep să o visez. În visele mele vorbește și eu îi aud glasul. Îmi spune pe nume și râde.

Cred că o visez și când Margaret vine în odaia mea cu o scrisoare de la el.

E a noastră, scrie el.

Citesc, apoi mă prăvălesc pe pernă și îmi duc scrisoarea la gură. Îmi lipesc buzele de hârtie. În definitiv, e ca și cum Richard ar fi iubitul meu – el sau ea. Căci acum n-aș putea s-o doresc mai tare decât aș dori un iubit.

Însă n-aș putea să-mi doresc un iubit mai tare decât doresc libertatea.

Pun scrisoarea pe foc și îmi întocmesc răspunsul: *Voi fi bucuroasă dacă mi-o trimiți pe dată. Sunt încredințată că o voi iubi. Și-mi va fi cu atât mai dragă, cu cât îmi vine de la Londra, care te are pe dumneata în sânul ei!* Ne-am înțeles asupra formulării înainte ca el să plece.

Odată treaba sfârșită, nu-mi mai rămâne decât să aștept – o zi și încă una. În a treia zi sosește ea.

Trebuie să ajungă la Marlow la orele trei. Îl trimit din vreme pe William Inker s-o ia. Însă, deși aștept și mi se pare că o simt apropiindu-se, brișca se întoarce fără ea: trenurile întârzie toate. E ceață deasă. Mă plimb de colo colo prin odaie și nu-mi găsesc astâmpărul. La cinci îl trimit iarăși pe William și iarăși se întoarce. Apoi trebuie să cinez cu unchiul. Când Charles îmi toarnă vinul, îl întreb:

— Se mai știe ceva de domnișoara Smith?

Însă când mă aude cum șușotesc, unchiul îi face semn lui Charles să ne lase singuri.

---

1. Personaj din *The Beggar's Opera* (1728) de John Gay, ca și numele feminine de mai jos.

— Preferi să vorbești cu servitorii, Maud, mai degrabă decât cu mine? mă întreabă.

E tare arțăgos de când a plecat Richard.

Alege o carte despre pedepse mărunte, din care să-i citesc după cină. Lina recitare a actelor de cruzime mă mai calmează. Însă când urc în odăile mele reci și tăcute, încep iarăși să mă frământ, iar după ce Margaret mă dezbracă și mă culcă, mă ridic din pat și mă plimb prin odaie. Stau când la foc, când la ușă, când la fereastră, căutând să deslușesc felinarul brișcăi. Apoi îl văd. De-abia dacă se zărește prin ceață și pare să ardă mocnit în loc să strălucească. Pare să lumineze întretăiat, odată cu trapul calului și trecerea brișcăi printre copaci, ca pentru a vesti pe cineva. Îl urmăresc cum vine, cu mâna la inimă. Se apropie, încetinește, se micșorează, pălește – și atunci văd dincolo de el calul, brișca, pe William și o siluetă mai nedeslușită. Ei o pornesc spre dosul casei, iar eu fug în odaia lui Agnes – de-acum odaia lui Susan – și stau la fereastra de acolo. În sfârșit o văd.

Își înalță capul și se uită la grajduri, la orologiu. William sare de pe capră și o ajută să coboare. Ea își strânge gluga cu mâna peste obraz. Poartă veșminte închise la culoare și pare măruntă.

Dar e aievea. Uneltirea noastră e aievea. Simt cum totul mă izbește dintr-odată și mă înfior.

E prea târziu ca s-o mai primesc acum la mine. În schimb, mai am de așteptat o vreme, până își primește cina și e adusă în odaia ei. Apoi trebuie să stau în pat, să-i aud pașii și murmurele, cu ochii la ușa – acel țol de lemn ofilit! – ce desparte odaia ei de a mea.

O dată mă ridic, pășesc pe furiș până la ușă și îmi lipesc urechea de tăblie, însă n-aud nimic.

A doua zi dimineață o pun pe Margaret să mă îmbrace cu băgare de seamă, iar în vreme ce îmi strânge șnururile corsetului, îi spun:

— Cred că a venit domnișoara Smith. Ai văzut-o, Margaret?

— Da, domnișoară.

— Socoți că e bună?

— Bună, domnișoară?

— Bună să-mi fie slujnică.

Își ridică bărbia.

— Nu părea să aibă cine știe ce purtări alese, îmi răspunde. Însă a fost de vreo șase ori în Franța și nu mai știu unde. S-a îngrijit să-i pomenească de treaba asta domnului Inker.

— Ei, atunci se cuvine să ne purtăm frumos cu ea. Poate că o să i se pară tare plicticos aici față de Londra.

Margaret nu răspunde.

— Îi spui doamnei Stiles să mi-o aducă de cum se ridică de la micul dejun?

Toată noaptea am zăcut, uneori adormită, alteori trează, apăsată de apropierea și necunoscutul ei. Trebuie s-o văd acum, înainte să merg la unchiul, altfel teamă mi-e c-o să mă-mbolnăvesc. Într-un târziu, pe la șapte și jumătate, aud un pas străin pe coridorul dinspre scara servitorilor. Apoi doamna Stiles murmură:

— Am ajuns.

Se aude o bătaie în ușă. Cum să stau? Mă duc în fața căminului. Oare glasul îmi sună straniu când strig? Oare observă și ea? Oare își ține răsuflarea? Știu că eu mi-o țin. Simt că îmi arde fața și mă încordez, dând să-mi alung sângele din obraji. Ușa se deschide. Mai întâi intră doamna Stiles și, după o clipă de șovăială, iat-o în fața mea: Susan, Susan Smith, Suky Tawdry, fata credulă care-mi va lua viața pe umerii ei și îmi va oferi libertatea.

Deziluzia e mai tare decât așteptarea! Mi-am închipuit că îmi va semăna. Mi-am închipuit că e frumoasă. Însă e o arătare măruntă, slăbuță și pătată, cu un păr de culoarea colbului. Are bărbia aproape ca un ac de ascuțită. Ochii îi sunt căprui și mai închiși la culoare decât ai mei. Privirea îi e când prea fără înconjur, când prea ferită. Mă măsoară doar o dată de sus până jos, cercetându-mi rochia, mănușile, papucii și până și ajururile ciorapilor. Apoi clipește – își amintește, cred, cum a fost învățată să se poarte – și face o reverență grăbită. Se vede că e mulțumită de cum i-a ieșit reverența. E mulțumită de mine. Mă socoate ușor de prostit. Gândul mă tulbură mai mult decât ar trebui. Îmi spun: *Ai venit la Briar ca să mă nenorocești*. Fac un pas înainte, pentru a-i lua mâna. *Nu roșești, nu tremuri, nu-ți ferești ochii?* Dar nu, îmi întoarce privirea, iar degetele – pe care și le-a ros pe lângă unghii – i le simt reci, țepene și fără urmă de tremur în mâna mea.

Suntem urmărite îndeaproape de doamna Stiles. Privirea ei spune limpede: „Iată fata după care ai trimis la Londra. E taman pe potriva ta, socot".

— Nu e nevoie să zăboviți, doamnă Stiles, spun.

Apoi, când dă să plece, adaug:

— Însă sunt sigură că v-ați arătat binevoitoare față de domnișoara Smith.

Îmi întorc iarăşi privirea spre Sue.

— Ai auzit, pesemne, că sunt orfană, Susan, ca şi tine. Când am venit la Briar, eram doar o copilă foarte fragedă şi fără nimeni care să aibă grijă de mine. Nici nu pot să-ţi spun câte a făcut doamna Stiles de atunci încoace pentru a-mi arăta ce înseamnă dragostea de mamă...

O spun zâmbind. Însă caznele la care o supun pe menajera unchiului sunt o ocupaţie prea banală pentru a mă reţine. Acum o vreau pe Susan, iar după ce doamna Stiles tresare nervos, roşeşte şi pleacă, o trag spre mine, ca s-o duc lângă foc. Păşeşte. Se aşază. E caldă şi vie. Îi ating braţul. E la fel de subţire ca al lui Agnes, însă e tare. Îmi ajunge la nări izul de bere din răsuflarea ei. Vorbeşte. Glasul nu-i e deloc aşa cum l-am visat, ci vioi şi slobod – deşi se străduieşte să-i iasă cât mai suav. Îmi povesteşte despre călătorie, despre trenul de la Londra – iar când rosteşte cuvântul *Londra*, pare să ia aminte cum sună. Îmi închipui că nu e obişnuită să-i spună pe nume, să-l socotească un loc al destinaţiei sau al dorinţei. Mă uimeşte şi mă chinuie faptul că o fată prizărită şi neînsemnată ca ea şi-a trăit viaţa la Londra, pe când eu mi-am trăit-o pe a mea tocmai la Briar, însă mă şi consolează, căci dacă ea e în stare să o ducă de minune acolo, eu, cu toate talentele mele, o voi duce cu mult mai bine.

Astfel îmi zic în vreme ce-i descriu îndatoririle. O văd din nou ochindu-mi rochia şi papucii, iar acum, când recunosc mila din privirea ei, laolaltă cu dispreţul, cred că roşesc.

— Iar ultima ta stăpână, zic eu, era o doamnă de vază? Bănuiesc că ar râde de mine dacă m-ar vedea.

Glasul nu-mi e tocmai ferm. Însă dacă în tonul meu se strecoară vreun dram de amărăciune, ei nu îi ajunge la ureche. În schimb îmi răspunde:

— A, nu, domnişoară! Era o doamnă mult prea bună la inimă. Şi, în afară de asta, zicea mereu că veşmintele bogate nu fac nici cât un vârf de ac. Doar inima de sub ele se cuvine judecată.

Pare atât de prinsă de poveste – prinsă în propria-i născocire –, atât de inocentă şi lipsită de viclenie, încât stau câteva clipe şi o privesc ţintă, în tăcere. Apoi îi iau din nou mâna.

— Cred că eşti o fată bună, Susan, îi spun.

Zâmbeşte cu un aer modest. Îşi mişcă degetele în strânsoarea mea.

— Aşa spunea şi Lady Alice, domnişoară.

— Aşa spunea?

— Da, domnişoară.

Apoi îşi aminteşte de ceva. Se trage de lângă mine, îşi vâră mâna în buzunar şi scoate o scrisoare. Este împăturită şi pecetluită, cu un scris feminin şi afectat. De bună seamă, vine de la Richard. Şovăi, apoi o iau. Mă ridic şi mă îndepărtez, ferindu-mă de privirea ei.

Fără nume! scrie. *Însă cred că mă cunoşti. Iat-o pe fata care ne va îmbogăţi – micuţa palmagioaică, prospătura ale cărei talente m-au slujit în trecut şi sunt în măsură să o recomand. Mă priveşte în vreme ce aştern rândurile acestea şi, oho!, ignoranţa ei e desăvârşită. Mi-o închipui acum privindu-te curioasă. E mai norocoasă decât mine, care trebuie să aştept două săptămâni mizerabile până să am parte de aceeaşi plăcere. Fii bună şi arde scrisoarea!*

M-am socotit la fel de nepăsătoare ca el. Nu sunt, nu sunt! Îi simt privirea – întocmai cum a descris-o el! – şi încep să mă tem. Stau o vreme cu scrisoarea în mână, apoi îmi dau seama dintr-odată că am zăbovit prea mult. De-ar fi văzut numai!... Împăturesc hârtia o dată, de două ori, de trei ori, până n-o mai pot împături câtuşi de puţin. Încă nu ştiu că nu ştie să citească şi nici măcar să-şi scrie numele. Când aflu asta, râd cu un sentiment groaznic de uşurare. Însă nu prea îmi vine s-o cred.

— Adevărat? o întreb. Nici un cuvinţel, nici o literă?

Şi îi întind o carte. Nu vrea s-o ia, iar când o face, deschide copertele, întoarce o pagină, se zgâieşte la un fragment de text – însă pe toate le face cumva greşit, greşit şi cu o nelinişte nelămurită, prea subtilă pentru a fi măsluită. Într-un sfârşit roşeşte.

Atunci îi iau cartea.

— Îmi pare rău, spun.

Însă nu-mi pare. Sunt doar uluită. Să nu ştii să citeşti! Mi se pare un soi fantastic de insuficienţă – cum ar fi la un martir sau la un sfânt absenţa capacităţii de a simţi durerea.

Orologiul bate ora opt, chemându-mă la unchiul. Zăbovesc la uşă. Se cuvine totuşi să aduc sfielnic vorba de Richard. Spun ce trebuie, iar privirea ei, aşa cum e de aşteptat, capătă dintr-odată un aer viclean. Apoi se limpezeşte. Îmi spune cât de bun e Richard. O spune iarăşi, de parcă şi ea ar crede aşa ceva. Poate chiar o crede. Poate că bunătatea se măsoară după un etalon diferit în locul de unde vine ea. Simt în buzunarul rochiei colţurile şi muchiile scrisorii împăturite pe care mi-a trimis-o el prin mâna ei.

Ce face ea singură în odăile mele, n-aş putea spune, însă mi-o închipui pipăind mătasea rochiilor mele şi încercându-mi cizmele, mănuşile şi eşarfele. Oare îmi priveşte bijuteriile cu ochi reci? Poate că deja plănuieşte ce va face cu ele când vor fi ale ei: broşa asta o s-o păstreze, din aia va scoate nestematele ca să le vândă, inelul de aur al tatei îl va da ibovnicului...

— Eşti cu mintea în altă parte, Maud, spune unchiul. Ai prefera cumva să te dedici vreunei alte ocupaţii?

— Nu, domnule, răspund.

— Poate că mă duşmăneşti fiindcă te supun măruntelor tale munci. Poate că îţi doreşti să te fi lăsat la balamuc cu ani în urmă. Iartă-mă: mi-am închipuit că îţi fac un fel de serviciu luându-te de acolo. Însă poate că preferi să locuieşti printre nebuni, nu printre cărţi. Ei?

— Nu, domnule.

Tace o vreme. Mă aştept să se întoarcă la însemnările sale. Însă continuă:

— N-ar fi atât de greu s-o chem pe doamna Stiles şi să-i spun să te ducă înapoi. Eşti sigură că nu-ţi doreşti să fac asta...? Să trimit după William Inker şi după cabrioletă?

Pe când vorbeşte, se înclină şi mă cercetează, cu o privire fioroasă în ochii lui plăpânzi din dosul ochelarilor care-i păzesc. Apoi tace din nou, cu o părere de zâmbet.

— Mă întreb la ce fel de treburi te vor pune prin saloane dacă or să afle ce-ai învăţat până acum? continuă el cu glasul schimbat.

O spune domol, apoi mormăie din nou întrebarea, de parc-ar fi un biscuit din care i-au rămas firimituri sub limbă. Nu răspund, ci îmi las privirea în podea până îşi mistuie toana. Apoi îşi suceşte de-ndată gâtul şi îşi întoarce privirea la paginile de pe birou.

— Aşa, aşa. *Biciuitoarele modiste*. Citeşte-mi din volumul al doilea, cu toată punctuaţia, şi ia aminte că paginile sunt în dezordine. Am să-mi însemnez aici ordinea lor.

Aceasta e cartea din care citesc atunci când ea vine să mă conducă înapoi în salonul meu. Stă la uşă, plimbându-şi privirea pe pereţii ticsiţi cu cărţi şi pe geamurile vopsite. Zăboveşte în dreptul degetului arătător de pe podea, cel prin care unchiul a însemnat hotarul inocenţei la Briar, întocmai cum am făcut şi eu pe vremuri, şi – iarăşi aidoma mie –, în inocenţa ei, nu îl vede şi încearcă să treacă dincolo. Trebuie s-o opresc – chiar eu, mai mult decât unchiul meu! – şi în timp ce el se vânzoleşte şi ţipă, mă duc încet la ea şi o ating. Când îmi simte degetele pe piele, tresare.

— Nu-ţi fie teamă, Susan, îi spun.

Şi îi arăt mâna de bronz de pe podea.

Am uitat că, de bună seamă, dacă se uită la orice din odaie, la absolut orice, pentru ea nu înseamnă decât cerneală aşternută pe hârtie. Amintindu-mi asta, mă cuprinde iarăşi uimirea şi apoi un soi de pizmă. Trebuie să-mi iau mâna de pe braţul ei, de teamă să n-o ciupesc.

O întreb în vreme ce mergem spre odaia mea ce crede despre unchiul.

Îşi închipuie că întocmeşte un dicţionar.

Ne aşezăm la masă. Nu mi-e deloc foame şi îi dau farfuria mea. Mă las pe speteaza scaunului şi o urmăresc cum îşi trece degetul mare de-a lungul marginii porţelanului şi cum admiră ţesătura şervetului pe care şi-l întinde pe genunchi. Ar putea fi un licitator sau un vânzător de case. Ţine fiecare tacâm de parcă ar socoti preţul metalului din care e turnat. Mănâncă trei ouă, mânuind iute şi îngrijit lingura, fără să o cutremure tăierea gălbenuşului, fără să-şi închipuie, în vreme ce înghite, cum i se încleştează gâtlejul în jurul miezului gălbui. Se şterge la gură cu degetele, îşi trece limba peste nu ştiu ce rest de mâncare de pe mână, apoi înghite iar.

Ai venit la Briar ca să mă înghiţi pe mine, îmi spun.

Însă, de bună seamă, asta şi vreau să facă. Asta am nevoie să facă. Şi parcă simt deja cum încep să-mi lepăd viaţa. O lepăd cu uşurinţă, aşa cum se leapădă o feştilă aprinsă care fumegă şi înnegreşte sticla ce o păzeşte; aşa cum ţes păianjenii fire de argint, pentru a lega fedeleş fluturi tremurători. Îmi închipui cum firul se strânge tot mai mult în jurul trupului ei. Ea nu ştie nimic. Nu va afla decât prea târziu, când va vedea cum a înveşmântat-o şi a preschimbat-o, cum a făcut-o aidoma mie. Însă acum e doar obosită, fără astâmpăr, plictisită. O scot la o plimbare prin parc şi mă urmează cu paşi de plumb. Ne apucăm de brodat şi cască, frecându-se la ochi şi privind în gol. Îşi roade unghiile. Când vede că mă uit, se opreşte, apoi, după vreun minut, îşi duce o buclă la gură şi îi muşcă vârful.

— Te gândeşti la Londra, îi spun.

— La Londra, domnişoară? răspunde ea, înălţând capul.

— Ce fac doamnele de acolo la vremea asta?

— Doamnele, domnişoară?

— Doamnele ca mine.

Priveşte în jur. Apoi, după o clipă, zice pe un ton întrebător:

— Se duc... în vizită, domnişoară.

— În vizită?

— La alte doamne...

— A!

Habar n-are. E o scorneală de-a ei. Fără îndoială că e o scorneală! Însă chiar şi aşa, tot cuget la cuvintele ei şi dintr-odată inima începe să-mi bată mai tare. *Doamnele ca mine*, aşa am spus. Însă nu există doamne ca mine. Şi preţ de-o clipă îmi apare în minte o imagine limpede şi înspăimântătoare: eu la Londra, singură, fără nimeni care să-mi treacă pragul...

Dar şi acum sunt singură şi nimeni nu-mi trece pragul. Iar Richard va veni la mine, mă va îndruma şi mă va sfătui. Richard vrea să ia pentru noi doi o casă cu odăi, cu uşi ce se vor zăvorî...

— Vă e frig, domnişoară? mă întreabă ea.

Poate că m-a trecut un frison. Se ridică să-mi aducă un şal. Îi urmăresc paşii. Înaintează pe covor în diagonală, fără să bage în seamă modelul, liniile, romburile şi pătratele de sub picioare.

O urmăresc întruna. Nu pot să mă uit prea lung şi prea de aproape la ea în timpul în care se îngrijeşte vioaie de treburile obişnuite. La şapte mă pregăteşte de cina cu unchiul. La zece mă culcă. Apoi stă în odaia ei şi o aud oftând. Ridic capul şi o văd cum se întinde şi se lasă moale. E luminată din plin de lumânarea ei. Eu, în schimb, stau ascunsă în întuneric. Trece în linişte dintr-o parte în alta a tocului uşii, când aplecându-se să ridice un şnur căzut, când luându-şi pelerina şi curăţându-i noroiul de pe poale. Nu îngenunchează să se roage, cum făcea Agnes. Se aşază pe patul ei, unde nu pot s-o văd, însă ridică picioarele. Urmăresc cum îşi duce vârful unui pantof la călcâiul celuilalt şi îl trage în jos. Acum se ridică să-şi descheie rochia. Acum o lasă să cadă, face un pas stângaci, ca să iasă din ea, îşi desface corsetul, îşi trece mâinile peste talie şi oftează iar. Acum dispare din cadrul uşii. Ridic capul şi mă uit după ea. Se întoarce în cămaşa de noapte, tremurând. Tremur şi eu laolaltă cu ea. Cască. Casc şi eu. Se întinde – îi place să se întindă – şi se bucură de apropierea somnului! Acum dispare din nou... Îşi stinge lumânarea, se urcă în pat, se încălzeşte, pesemne, şi adoarme...

Doarme cu un soi de inocenţă. Aşa dormeam şi eu pe vremuri. Aştept câtva timp, apoi scot portretul mamei şi mi-l apropii de buze.

Ea e, îi şoptesc. *Ea e. Ea e fiica ta acum!*

Cât de uşor pare totul! Însă chipul mamei odată încuiat, mă culc la loc şi mă frământ. Orologiul unchiului se cutremură şi bate. Un animal scânceşte ca un copil afară, în parc. Închid ochii

și mă gândesc la un lucru la care de ani de zile nu m-am mai gândit atât de deslușit: la casa de nebuni, primul meu cămin, la femeile cu priviri rătăcite, la nebune și la surori. Îmi amintesc dintr-odată de odăile surorilor, de rogojinile din fibre de cocos, de un text de pe zidul văruit: *Mâncarea Mea este să fac voia Celui ce M-a trimis pe Mine.* Îmi amintesc o scară spre pod, o plimbare pe acoperiș, netezimea plumbului sub unghia mea, hăul înspăimântător căscat până la pământ...

Pesemne că mă afund în somn cu gândul la asta. Mă prăvălesc în adâncurile nopții. Însă apoi sunt trezită – sau nu chiar trezită, nu smulsă de tot din strânsoarea beznei. Căci deschid ochii și sunt pierdută, pierdută cu desăvârșire – și mă cuprinde groaza. Îmi privesc propria siluetă în pat și-mi pare schimbătoare și stranie: când mare, când măruntă, când frântă și plină de goluri. Nu mai știu ce vârstă am. Încep să tremur. Strig. O strig pe Agnes. Am uitat cu totul că a plecat. Am uitat de Richard Rivers și de urzeala noastră. O strig pe Agnes și mi se pare că vine, însă vine să-mi ia lampa. Cred că o face ca să mă pedepsească.

— Nu lua lumina! spun, însă ea mi-o ia, mă lasă singură în bezna îngrozitoare și apoi aud suspinele ușilor și pași înaintând pe podea, dincolo de perdeaua baldachinului.

Am impresia că trece o veșnicie până când lumina se întoarce. Însă când Agnes ridică lampa și îmi zărește chipul, scoate un țipăt.

— Nu te uita la mine! țip, iar apoi: Nu mă lăsa! Nu mă lăsa!

Căci simt cumva că numai dacă rămâne aici poate fi înlăturată o nenorocire, o grozăvie anume, una pe care n-o cunosc și n-o pot numi, iar eu – sau ea – vom fi salvate. Îmi ascund fața la pieptul ei și o apuc strâns de mână. Însă mâna îi e palidă, nu pistruiată, ca înainte. Mă uit lung la ea și nu o recunosc.

Îmi spune cu un glas ce-mi sună ciudat:

— Sunt Sue, domnișoară. Sunt doar eu. Mă vedeți? Ați visat numa'.

— Am visat?

Îmi atinge obrazul. Îmi netezește părul – până la urmă nu ca Agnes, ci... Ca nimeni. Spune din nou:

— Sunt Sue. Agnes a făcut scarlatină și s-a întors la Cork. Acuma trebuie să vă întindeți, altfel o să vă îmbolnăviți de la frigul ăsta. Nu trebuie să vă îmbolnăviți.

Plutesc câteva clipe într-o obscuritate neagră. Apoi visul mă părăsește dintr-odată și știu cine e, știu cine sunt – trecutul meu, prezentul meu, viitorul meu cu neputință de măsurat. Ea e o străină, însă e parte din toate acestea.

— Nu mă lăsa, Sue! îi spun.

O simt că şovăie. Când se trage de lângă mine, mă prind şi mai bine de ea. Însă nu face decât să se urce lângă mine. Vine sub aşternut şi se întinde, cuprinzându-mă cu un braţ şi lipindu-şi gura de părul meu.

E rece şi mă ia şi pe mine frigul. Tremur, însă nu după multă vreme mă liniştesc.

— Gata, spune ea atunci.

Murmură. Simt cum i se mişcă răsuflarea în trup şi, adânc, în osul obrazului, zvonul înăbuşit al glasului ei.

— Gata. Acuma dormi, bine? Ce fată bună!

Ce fată bună, spune ea. Cât a trecut de când m-a socotit ultima dată cineva bună la Briar? Însă ea aşa mă crede. Aşa şi trebuie, ca să ne iasă planurile. Trebuie să fiu bună, blândă şi naivă. Nu se spune că aurul e bun? La urma urmei, pentru ea sunt ca aurul. A venit să mă nenorocească – însă asta mai târziu. Deocamdată trebuie să mă păzească, să mă ţină teafără şi neatinsă, ca pe un morman de monede pe care se gândeşte să le cheltuiască după pofta inimii mai târziu...

Ştiu asta, însă nu reuşesc s-o simt aşa cum ar trebui. Dorm în braţele ei, somn fără vise sau frământări, şi mă trezesc în căldura şi vecinătatea ei. Când simte că m-am deşteptat, se depărtează puţin. Se freacă la ochi. Părul ei răsfirat se atinge de al meu. După ce-a dormit, trăsăturile îi par mai puţin ascuţite. Fruntea îi e netedă, genele prăfoase, privirea, când o întâlneşte pe a mea, îi e pe deplin limpede, fără urmă de batjocură sau răutate... Zâmbeşte. Cască. Se ridică.

Pătura alunecă şi cade, lăsând să iasă căldura stătută. Stau întinsă şi îmi amintesc ce s-a întâmplat noaptea trecută. Un sentiment anume – ruşine sau panică – mi se zbate în piept. Îmi lipesc mâna de locul unde a dormit ea şi îl simt cum se răceşte.

Acum e altfel cu mine. E mai sigură pe ea şi mai blândă. Margaret aduce apă şi ea umple un vas pentru mine.

— Gata, domnişoară? mă întreabă. Mai bine să-i dăm zor cu spălatul.

Înmoaie o cârpă, o stoarce şi, când vin şi mă dezbrac, mi-o trece, fără să i-o cer, peste faţă şi pe sub braţe. Acum sunt ca un copil pentru ea. Mă pune să mă aşez ca să mă pieptene. Mormăie enervată:

— Ce încurcat e! Când ai de-a face cu şuviţe încâlcite, şmecheria e să începi de jos.

Agnes mă spăla şi mă îmbrăca cu degete iuţi şi nervoase, tresărind ori de câte ori se poticnea pieptenele. Odată am

pocnit-o cu un papuc atât de tare, că i-a dat sângele. Acum, cu Susan – Sue, cum mi-a spus azi-noapte că i se zice –, stau răbdătoare cât ea îmi descâlceşte părul şi îmi privesc chipul în oglindă...

Ce fată bună.

— Mulţumesc, Sue, îi spun apoi.

O spun adesea în zilele şi nopţile care urmează. Nu i-am mulţumit nicicând lui Agnes. „Mulţumesc, Sue." „Da, Sue", când mă roagă să şed sau să mă ridic, să-mi salt un braţ sau un picior. „Nu, Sue", când se teme că s-ar putea să mă strângă rochia.

Nu, nu mi-e frig. Însă, când ieşim, îi place să mă cerceteze de sus până jos, ca să fie sigură. Îmi ridică mai bine pelerina la gât, ca să nu se strecoare vântul pe-acolo. Nu, nu-mi pătrunde rouă prin cizme. Însă ea vâră un deget între glezna mea învelită în ciorapi şi pielea încălţării, doar ca să fie sigură. Orice-ar fi, nu trebuie să răcesc. Nu trebuie să obosesc. „Nu credeţi că v-aţi plimbat îndeajuns, domnişoară?" Nu trebuie să mă îmbolnăvesc. „Uitaţi, micul dejun. Nici nu v-aţi atins de el. N-aţi vrea să mai mâncaţi măcar un pic?" Nu trebuie să slăbesc. Sunt o gâscă şi trebuie să am carnea bună şi grasă, ca să mă taie cu folos.

De bună seamă, cu toate că nu o ştie, ea e cea care trebuie să aibă carnea bună – ea, care va învăţa, cu timpul, să doarmă, să se deştepte, să se îmbrace, să meargă după un model, după semnale şi dangăte. Îşi închipuie că îmi face pe plac. Îşi închipuie că mă căinează! Învaţă rânduielile casei, fără să înţeleagă că obiceiurile şi firele de urzeală care mă leagă aici o vor lega în curând pe ea. O vor lega asemeni marochinului sau pieii de viţel... M-am obişnuit să mă închipui un soi de carte. Acum mă simt ca o carte, însă în felul în care vede ea cărţile: se uită la mine cu ochii ei neînvăţaţi cu buchiile şi desluşeşte forma, nu însă şi înţelesul textului. Bagă de seamă albeaţa cărnii – „Că palidă mai sunteţi!", îmi spune –, însă nu şi sângele viciat de sub ea.

Nu s-ar cuveni să o fac. Nu mă pot abţine. Sunt stăpânită de ideea ei, ideea pe care şi-a făcut-o ea despre mine: o fată naivă, chinuită de împrejurări şi pradă coşmarurilor. Nu mai am nici un coşmar când doarme lângă mine, astfel că născocesc motive să vină în patul meu şi în a doua noapte, şi în a treia. Până la urmă se învaţă să vină. La început îmi închipui că şovăie prevăzătoare, însă doar baldachinul şi perdelele o deranjează. Stă de fiecare dată cu lumânarea ridicată, zgâindu-se printre faldurile pânzei.

— Nu vă gândiți că ar putea fi fluturi și păianjeni acolo sus, domnișoară, gata să pice în pat? mă întreabă ea.

Apucă bine de un stâlp și îl scutură. Cade o singură gâză, într-un nor de praf.

Totuși, odată ce se învață, stă destul de netulburată în pat, iar din priceperea și naturalețea cu care își ține mădularele, socot că e obișnuită, pesemne, să doarmă cu cineva și mă întreb cu cine.

— Ai vreo soră, Sue? o întreb odată, poate la vreo săptămână de când a venit.

Ne plimbăm pe malul apei.

— Nu, domnișoară.

— Vreun frate?

— Din câte știu eu, nu, îmi răspunde.

— Atunci ai crescut ca și mine, de una singură?

— Păi, domnișoară, nu chiar de una singură, cum s-ar zice... Cu veri prin preajmă, de pildă.

— Veri. Copiii mătușii tale?

— Mătușa mea? întreabă ea, nedumerită.

— Mătușa ta! Doica domnului Rivers.

— A! zice ea și clipește. Da, domnișoară. De bună seamă.

Întoarce capul. E cu privirea pierdută. Se gândește la casa ei. Încerc să mi-o închipui. Nu izbutesc. Încerc să mi-i închipui pe verii ei: băieți și fete din topor, cu trăsături ascuțite, ca ale ei, cu limba ascuțită, cu degete ascuțite. Degetele ei nu sunt totuși ascuțite, deși limba – căci uneori, când îmi prinde spelcile în păr sau se încruntă la șnururile lunecoase, o scoate din gură –, limba îi e ascuțită la vârf. O văd cum oftează.

— Lasă, îi spun, cum face o stăpână blajină când îi e mâhnită slujnica. Uite un șlep. Poți să-ți trimiți dorințele cu el. Ne vom trimite amândouă dorințele la Londra.

La Londra, îmi repet sumbru în sinea mea. Richard e acolo. Și eu voi fi acolo peste o lună.

— Le va purta Tamisa, dacă nu vasele, continui.

Însă ea nu se uită la șlepuri, ci la mine.

— Tamisa? întreabă.

— Fluviul, îi răspund. Fluviul acesta.

— Firicelul ăsta de apă e Tamisa? A, nu, domnișoară, râde ea neîncrezătoare. Cum se poate? Tamisa e lată, nu glumă – își desface larg brațele –, iar ăsta e tare îngust. Vedeți?

După câteva clipe îi spun că întotdeauna mi-am închipuit că albiile fluviilor se lărgesc pe măsură ce curg spre vărsare. Clatină din cap.

— Firicelul ăsta? spune iarăşi. Păi, şi apa care ne curge nouă pe robinet acasă are mai multă viaţă decât ăsta. Uitaţi-vă, domnişoară! Acolo!

Şlepul a trecut prin dreptul nostru. Pupa e însemnată cu litere de şase ţoli – ROTHERHITHE – însă ea nu spre ele arată, ci spre trena de unsoare ce se întinde în urma elicei.

— Vedeţi? mă întreabă însufleţită. Aşa arată Tamisa. Aşa arată Tamisa cât îi anul de lung. Uitaţi-vă la toate culorile alea. O mie de culori...

Zâmbeşte. Când zâmbeşte, e aproape frumoasă. Apoi dâra de unsoare se subţiază, apa e din nou maronie, zâmbetul i se năruieşte şi Sue arată iar a borfaşă.

Trebuie să înţelegeţi că eram hotărâtă s-o dispreţuiesc. Căci altfel cum aş mai fi în stare să fac ce trebuie? Cum altfel s-o trag pe sfoară şi s-o fac să sufere? Doar că suntem laolaltă atâta vreme, în singurătatea asta. Suntem silite să fim apropiate. Iar ea înţelege apropierea altfel decât Agnes, decât Barbara şi decât orice slujnică obişnuită. E prea deschisă, prea nestăpânită, prea liberă. Cască, se apleacă, îşi freacă zgaibele şi juliturile. Stă şi zgândăre vreo tăietură uscată de pe deget în vreme ce eu brodez. Apoi mă întreabă:

— Aveţi un bold, domnişoară?

Când îi întind un ac din caseta mea, îşi împunge pielea cu el zece minute în şir. Apoi mi-l dă înapoi.

Însă mi-l dă cu grijă, ferind vârful de degetele mele fine.

— Să nu vă răniţi, spune ea cu atâta simplitate şi bunătate, încât în clipa aceea uit că are grijă să rămân teafără doar de dragul lui Richard.

Cred că şi ea uită.

Într-una din zile îmi ia braţul în vreme ce ne plimbăm. Nici nu bagă de seamă ce face, însă pe mine gestul mă cutremură ca o palmă. Altă dată, după ce stăm o vreme, mă plâng că mi-au îngheţat picioarele. Atunci îngenunchează în faţa mea, îmi descheie papucii, îmi ia picioarele în mâinile ei, le ţine şi le freacă bine, iar la sfârşit se apleacă şi îmi suflă peste degete, aşa, fără să se gândească. Începe să mă îmbrace după gusturile ei. Îmi schimbă uşurel rochiile, pieptănătura, odăile. Aduce flori. Aruncă vazele cu frunze încreţite care-au zăcut dintotdeauna pe mesele din salonul meu şi pune în loc primule găsite prin boscheţii din parcul unchiului.

— Fireşte, la ţară nu găseşti aşa flori ca la Londra, spune în vreme ce le aranjează în pahar, da' şi astea-s drăguţele, nu?

O pune pe Margaret să aducă de la domnul Way mai mulți cărbuni pentru focul din odăile mele. Un lucru atât de simplu! Și totuși nimănui nu i-a mai trecut prin cap să facă una ca asta. Așa mi-au înghețat oasele șapte ierni la rând. Ferestrele se aburesc de-atâta căldură. Atunci îi place să stea în picioare și să deseneze rotocoale, inimioare și spirale pe geam.

Odată mă aduce din odaia unchiului și găsesc niște cărți de joc întinse pe masa la care mâncăm de obicei. Cărțile mamei, îmi închipui, căci acestea sunt odăile mamei, pline cu lucruri de-ale ei. Totuși o clipă mă tulbur adânc când mi-o închipui pe mama aici – chiar aici –, pășind pe ici, așezându-se dincolo, punând cărțile colorate pe fața de masă. Mama, nemăritată, încă sănătoasă, poate sprijinindu-și absentă obrazul în pumn, poate oftând și așteptând, așteptând...

Iau o carte. Îmi lunecă printre degetele înmănușate. Însă în mâinile lui Sue pachetul de cărți ia altă înfățișare. Îl strânge și îl aranjează pe culori, îl amestecă și îl împarte cu pricepere și vioiciune, iar auriul și roșul îi scânteiază printre degete ca nestematele. Rămâne uimită, firește, când află că nu știu nici un joc și mă îndeamnă pe dată să mă așez, ca să mă învețe. Jocurile de cărți țin de noroc și de raționamente simple, însă ea joacă cu seriozitate, aproape cu lăcomie, înclinând capul și îngustându-și ochii în vreme ce-și scrutează evantaiul de cărți. Când obosesc, joacă singură sau așază cărțile pe muchia de jos și sprijină marginile de sus unele de altele, apoi tot așa, până clădește o alcătuire tot mai înaltă, un fel de piramidă din cărți, păstrând de fiecare dată pentru vârf popa și dama.

— Priviți, îmi spune când termină. Priviți, domnișoară. Vedeți?

Apoi desprinde o carte de la temelia piramidei. Când cărțile se prăbușesc unele peste altele, râde.

Râde. Zgomotul acesta e la fel de straniu la Briar cum îmi închipui că ar fi la închisoare sau într-o biserică. Câteodată cântă. Într-o zi vorbim despre dansuri. Se ridică și își saltă rochia, ca să-mi arate un pas. Apoi mă trage de pe scaun și mă tot rotește prin odaie și îi simt, acolo unde se lipește de mine, bătaia iuțită a inimii – simt cum trece din ea în mine și devine a mea.

În cele din urmă o las să-mi pilească un dinte tăios cu un degetar de argint.

— Ia să mă uit, spune, fiindcă m-a văzut cum îmi frec obrazul. Veniți la lumină.

Stau la fereastră și îmi las capul pe spate. Mâna îi e caldă, ca și răsuflarea – cu izul de bere din ea. Îmi pipăie gingia cu degetul.

— Ehei, e mai ascuțit decât... începe să spună, trăgându-și mîna.

— Decât un colț de șarpe, Sue?

— Decât un ac, mă gândeam eu, domnișoară.

Se uită în jur.

— Șerpii au colți, domnișoară?

— Cred că au, căci se spune că mușcă.

— Adevărat, îmi răspunde distrată. Doar că mi i-am imaginat mai cleioși...

S-a dus în iatac. Prin ușa deschisă văd patul și, împinsă bine sub el, oala de noapte. Nu o dată m-a prevenit că oalele de porțelan se pot sparge sub picioare, schilodindu-ți degetele, dacă n-ai grijă când te scoli din pat. În același fel mi-a atras atenția să nu calc cumva cu picioarele goale pe fire de păr (căci firele de păr – precum râmele, spune ea – pot intra în carne și putrezesc acolo), să nu-mi înnegresc genele cu ulei de castor murdar și să nu mă cațăr pe horn dacă vreau cumva să mă ascund sau să evadez. Acum răscolește lucrurile de pe masa din camera cu garderobul și nu mai zice nimic. Aștept o vreme, apoi îi strig:

— Nu știi pe nimeni care să fi murit mușcat de șarpe, Sue?

— Mușcat de șarpe, domnișoară?

Apare iar, tot încruntată.

— La Londra? Adică la grădina zoologică?

— Mă rog, poate că la grădina zoologică.

— N-aș putea să zic că știu pe careva.

— Ciudat. Eu, una, eram sigură că știi.

Zâmbesc, însă ea rămâne serioasă. Apoi îmi arată mâna, la care și-a pus degetarul. De-abia acum înțeleg ce vrea să facă și pesemne că am un aer ciudat.

— N-o să vă doară deloc, îmi spune, văzând cum mă schimb la față.

— Ești sigură?

— Da, domnișoară. Dacă vă doare, puteți să țipați și-o să mă opresc.

Nu doare, nu țip. Însă e un amestec de senzații tare straniu: frecarea metalului, apăsarea mâinii ei când îmi ține bărbia, respirația ei liniștită. În vreme ce-mi cercetează dintele pe care mi-l pilește, nu pot să mă uit decât la fața ei. Așa că mă uit la ochii ei. Unul din ei e însemnat, văd eu acum, cu o pată micuță de un cafeniu mai închis, aproape negru. Îi privesc linia pomeților,

care e lină, și urechea micuță, cu lobul străpuns pentru cercei. „Cum e străpuns?" am întrebat-o odată, apropiindu-mă și atingând cu vârful degetelor adânciturile din carnea rotunjită. „Păi, cu un ac, domnișoară", mi-a răspuns. „Și cu un pic de gheață..." Degetarul pilește în continuare. Sue zâmbește.

— Mătușa mea le face așa ceva pruncilor, îmi spune pe când lucrează. Pun rămășag că și mie mi-a făcut... Aproape gata! Ha!

Pilește mai încet, apoi se oprește să cerceteze dintele. Pilește iarăși.

— Păcătoasă treabă să le faci așa ceva pruncilor, de bună seamă. Dacă-ți alunecă degetarul cumva... ehei! Așa s-au dus o groază.

Nu știu dacă vorbește de degetare sau de prunci. Degetele ei și buzele mele încep să se umezească. Înghit, apoi mai înghit o dată. Limba îmi saltă și se atinge de mâna ei. Mâna îmi pare dintr-odată prea mare, prea stranie și mă gândesc că poate s-a coclit argintul, mă gândesc că răsuflarea mea l-a umezit și din el se desprinde rugină, ba chiar mi se pare că-i simt gustul. Poate că dacă ar pili ceva mai mult la dinte, m-ar cuprinde un soi de panică. Însă acum degetarul pilește din nou încet și în curând se oprește. Cercetează din nou dintele cu degetul, mai ține o clipă mâna pe bărbia mea, apoi se retrage.

Când scap din strânsoarea ei, sunt un pic nesigură pe picioare. M-a ținut atât de strâns și atât de mult, încât atunci când se îndepărtează, simt o rafală de aer rece pe față. Înghit, apoi îmi trec limba peste dintele netezit. Îmi șterg buzele. Îi văd mâna: încheieturile degetelor îi sunt punctate cu alb și roșu de la apăsarea gurii mele. Și degetul îi e la fel, cu degetarul încă pe el. Argintul e neștirbit – nu e coclit, nu e coclit câtuși de puțin. A fost doar gustul ei, atâta tot – sau o părere de gust.

Se cuvine oare ca o doamnă să afle ce gust au degetele slujnicei sale? Se cuvine – în cărțile unchiului. Mă gândesc la asta și roșesc.

Și chiar pe când zăbovesc în picioare, simțind cum îmi năvălește sângele greu în obraji, o servitoare vine la ușa mea și aduce o scrisoare de la Richard. Am uitat că trebuia să sosească. Am uitat să mă mai gândesc la planul nostru, la evadare, la căsătorie, la poarta amenințătoare a ospiciului. Am uitat de Richard. Numai că acum trebuie să mă gândesc la el. Iau scrisoarea și, tremurând, îi rup sigiliul.

Ești oare la fel de nerăbdătoare ca și mine? îmi scrie el. *Știu că ești. E cu tine acum? Îți vede chipul? Arată-te bucuroasă.*

Zâmbeşte, chicoteşte, tot tacâmul. S-a sfârşit cu aşteptarea. Mi-am încheiat treburile la Londra şi vin la tine!

Capitolul zece

Scrisoarea acţionează asupra mea asemeni pocnetului din degete al unui maestru mesmerist: clipesc şi mă uit ameţită în jur, de parcă tocmai m-am trezit dintr-o transă. Mă uit la Sue, la mâna ei, la urmele pe care le-a lăsat gura mea pe degetele ei. Mă uit la pernele de pe pat, cu adânciturile făcute de capetele noastre. Mă uit la florile din vaza de pe masă şi la focul din cămin. În odaie e prea cald. În odaie e prea cald şi totuşi tremur, de parcă m-a luat cu frig. Sue mă vede. Îmi surprinde privirea şi face semn din cap spre hârtia din mâna mea.

— Veşti bune, domnişoară? mă întreabă.

E ca şi cum scrisoarea a schimbat-o şi pe ea ca prin farmec: glasul ei îmi pare vesel, îngrozitor de vesel, iar chipul pare să i se fi ascuţit. Pune degetarul la loc. Însă priveşte, priveşte... Nu pot să-i întâlnesc privirea cercetătoare.

Vine Richard. Simte şi ea asta, aşa cum simt şi eu? Nu dă nici un semn. Păşeşte şi se aşază la fel de liniştită ca înainte. Mănâncă la prânz. Scoate cărţile mamei şi începe să-şi facă răbdătoare pasienţe. Eu stau la oglindă şi-i văd răsfrângerea luând o carte, întorcând-o, aşezând-o peste alta, ridicând popii, scoţând aşii... Îmi privesc chipul şi mă întreb ce anume îl face al meu: rotunjimea obrazului, buzele prea pline, prea cărnoase, prea trandafirii.

Până la urmă adună cărţile şi-mi spune că, dacă le amestec şi le ţin şi doresc, o să cerceteze cum îmi cad cărţile şi o să-mi ghicească viitorul. O spune, din câte mi se pare, pe un ton lipsit de ironie şi fără să vreau mă simt atrasă. Mă duc lângă ea, mă aşez, amestec stângace cărţile, iar ea le ia şi le pune pe masă.

— Acestea vă arată trecutul, îmi spune. Iar acestea prezentul.

Face ochii mari. Dintr-odată mi se pare şi mai tânără. Ne plecăm o clipă capetele şi şuşotim, aşa cum îmi închipui că şuşotesc alte fete, fetele obişnuite, în saloane, şcoli sau spălătoare obişnuite: *Aici e un domn călare. Aici e un drum. Asta e dama de caro, înseamnă avere...*

Am o broșă cu briliante. Îmi amintesc acum de ea. Mi-o închipui pe Sue – așa cum am mai făcut-o, însă nu în ultimele zile – suflând cu aere de stăpână peste nestemate și socotindu-le prețul...

La urma urmei, nu suntem fete obișnuite într-un salon obișnuit. Pe ea o interesează averea mea în măsura în care o crede deja a ei. Ochii i se îngustează iarăși. Glasul i se ridică peste șoapte și devine obraznic. Mă îndepărtez de ea în vreme ce strânge cărțile, întorcându-le încruntată în mâini. A scăpat una pe jos și nu a văzut-o: un doi de cupă. Îmi pun călcâiul peste ea, închipuindu-mi că una din inimile pictate e a mea, și o apăs tare în covor.

O găsește după ce mă ridic și încearcă să o netezească. Apoi face iarăși pasiențe, cu aceeași stăruință.

Mă uit încă o dată la mâinile ei. Acum sunt mai albe și nu mai sunt roase pe lângă unghii. Sunt micuțe, iar în mănuși vor părea și mai mici – și atunci vor fi asemenea alor mele.

Trebuie să se săvârșească. Ar fi trebuit să se săvârșească deja. Vine Richard și pe mine mă copleșește un sentiment al datoriei neîndeplinite, un sentiment de panică la gândul că au trecut pe lângă mine ceasuri și zile întregi – pești întunecați și alunecoși ai timpului – fără ca eu să le prind. Noaptea următoare mă frământ. Apoi, când ne sculăm și vine să mă îmbrace, îi apuc volanele de la mâneca rochiei.

— Altă rochie n-ai, doar cârpa asta maronie și anostă? o întreb.

Spune că nu are. Iau din garderobul meu o rochie de catifea și o pun s-o încerce. Își dezgolește brațele îndărătnic, iese din rochia ei și se întoarce, cu un fel de pudoare, ferindu-se de ochii mei. E o rochie îngustă în talie. Trag de găici. Îi aranjez faldurile pe la șolduri, apoi mă duc la caseta mea, iau o broșă – broșa aceea cu briliante – și i-o prind cu grijă în dreptul inimii.

După aceea o duc în fața oglinzii.

Vine Margaret și o confundă cu mine.

M-am învățat cu ea, cu viața, cu căldura, cu trăsăturile ei aparte. A devenit nu fata credulă, atrasă într-o urzeală ticăloasă – nu Suky Tawdry – ci o fată cu un trecut al ei, cu antipatii și simpatii. Acum văd dintr-odată cât îmi va semăna la chip și trup și înțeleg, parcă pentru prima oară, ce anume avem de gând eu și Richard. Îmi sprijin fața de stâlpul baldachinului și mă uit la ea cum se privește tot mai încântată, întorcându-se când la

stânga, când la dreapta, netezindu-şi cutele poalelor şi obişnuindu-şi carnea cu croiala rochiei.

— De m-ar vedea tuşa! exclamă îmbujorată.

Şi mă gândesc atunci cine ar putea s-o aştepte în bârlogul acela întunecat de borfaşi din Londra: mătuşa, mama sau bunica. Mă gândesc cum se frământă, poate, numărând zilele tot mai lungi care îi ţin micuţa hoţomană departe de casă, vârâtă în daraveri primejdioase. Mi-o închipui cum aşteaptă, cum ia vreun lucruşor de-al lui Sue – vreo eşarfă, vreun lănţişor, vreo brăţară cu zorzoane ieftine – şi îl întoarce pe toate părţile...

O să-l întoarcă aşa la nesfârşit, deşi nu o ştie încă. Nici Sue nu-şi închipuie că, atunci când şi-a sărutat mătuşa pe obrazul ei aspru, a fost pentru ultima oară-n viaţă.

Mă gândesc la toate acestea şi sunt cuprinsă de ceva ce îmi închipui că e milă. E greu de îndurat, dureroasă, surprinzătoare. O simt şi mi se face teamă. Teamă de preţul pe care l-aş putea plăti pentru viitorul meu. Teamă chiar de viitor, de emoţiile necunoscute şi de nestăpânit pe care mi le-ar putea aduce.

Ea nu o ştie. Nici nu trebuie să afle. Richard vine după-amiază. Vine ca de obicei, ca atunci când era Agnes aici. Îmi ia mâna, îşi aţine îndelung privirea în ochii mei, se apleacă să-mi sărute încheieturile degetelor.

— Domnişoară Lilly, îmi spune pe un ton mângâietor.

E îmbrăcat îngrijit, în culori închise, şi totuşi îşi poartă îndrăzneala şi siguranţa de sine ca pe un veşmânt strâmt şi ţipător, ca pe nişte dâre de culoare sau parfum. Îi simt fierbinţeala gurii până şi prin mănuşi. Apoi se întoarce spre Sue, care îi face o reverenţă. Rochia, cu corsajul ei ţeapăn, nu e făcută totuşi pentru reverenţe: aplecarea e nesigură, iar franjurii de la poale se prăvălesc de-a valma şi par să tresalte. I se aprind obrajii. Îl văd cum zâmbeşte când observă şi el asta. Văd şi că bagă de seamă rochia şi, poate, albeaţa degetelor ei.

— Aş fi fost încredinţat că e o doamnă! Pe cinstea mea! îmi spune.

Se duce lângă ea. Acum pare înalt şi mai întunecat decât oricând, ca un urs. Ea pare plăpândă. Îi ia mâna, cuprinzându-i degetele într-ale lui. Şi ele par imense – degetul lui mare se lungeşte aproape până la osul încheieturii.

— Sper că te vădeşti a-i fi o slujnică bună noii tale stăpâne, Sue, îi spune el.

Sue îşi lasă privirea în podea.

— Şi eu sper, domnule.

Fac un pas spre ei.

— E o fată tare bună, spun. Tare bună, nici nu încape vorbă.

Însă cuvintele sunt zorite, imperfecte. Richard îmi întâlnește privirea și își retrage degetul mare.

— Firește, spune el suav, nici nu poate fi altfel decât bună. Nici o fată nu poate fi altfel decât bună, domnișoară Lilly, dacă te are pe dumneata ca exemplu.

— Ești prea amabil, îi răspund.

— Nici un domn nu poate fi altminteri, socot eu, dacă dumneata îi îngădui să fie astfel.

Nu-și desprinde privirea din ochii mei. El m-a ales, a descoperit afinități în sufletul meu, mijloace de a mă smulge din inima Briarului teafără și nevătămată și n-aș fi nepoata unchiului meu dacă nu i-aș întâmpina privirea pe care mi-o aruncă acum fără să simt cum mi se stârnește în piept o însuflețire întunecată și cumplită. Însă o simt prea ascuțit și aproape mă amețește. Zâmbesc, însă zâmbetul mi se întinde silit pe chip.

Sue înclină capul. Oare își închipuie că îi zâmbesc iubirii mele? Gândul acesta îmi încremenește și mai tare zâmbetul și încep să simt cum îmi încleștează dureros gâtlejul. Ocolesc privirea fetei. Și pe a lui. Richard pleacă, însă o cheamă până la el, rămân împreună câteva clipe și își murmură la ușă. Ei îi dă o monedă – îi prind lucirea gălbuie –, i-o strecoară în mână și îi strânge degetele pumn cu degetele lui. Unghia sa pare maronie pe rozaliul fraged al palmei ei. Sue se grăbește să-i facă încă o reverență stângace.

Acum zâmbetul mi-a înțepenit, ca rictusul pe chipul unui cadavru. Când Sue se întoarce spre mine, nu pot să mă uit la ea. Mă duc în iatac, închid ușa după mine, zac cu fața în jos pe pat și mă cuprinde un râs cutremurător, un râs teribil, care curge tăcut prin mine ca o apă murdară. Râd și mă zgudui, mă tot zgudui de râs până când, într-un sfârșit, mă liniștesc.

— Cum ți se pare noua slujnică, domnișoară Lilly? mă întreabă el la cină, cu ochii în farfurie.

Desprinde cu grijă carnea de pe șira spinării unui pește. Osul e atât de pal și de curat, că pare aproape translucid, iar carnea e acoperită cu o pojghiță de unt și sos care se întărește tot mai mult. Iarna mâncarea ni se aduce rece la masă. Vara ni se aduce prea caldă.

— Foarte... mulțumitoare, domnule Rivers, îi răspund.

— Crezi că e potrivită?

— Așa cred, da.

— Așadar, nu ai nici o pricină să te plângi de recomandarea mea?

— Nu.

— Ei bine, mă simt ușurat să aud asta.

Mereu spune un pic mai mult decât se cuvine, doar ca să se amuze. Unchiul e cu ochii pe noi.

— Despre cine vorbiți? întreabă acum.

Mă șterg la gură.

— Despre noua mea slujnică, unchiule, îi răspund. Domnișoara Smith, care a venit în locul domnișoarei Fee. Ai văzut-o adesea.

— Mai degrabă am auzit-o cum izbește cu cizmele în ușa bibliotecii mele. Ce-i cu ea?

— A venit la recomandarea domnului Rivers. El a găsit-o la Londra și, cum fata avea nevoie să-și facă o situație, el a avut amabilitatea să se gândească la mine.

Unchiul plescăie din limbă.

— Așa a făcut? spune domol.

Se uită la mine, la Richard și apoi iar la mine, cu bărbia un pic ridicată, ca și cum ar dibui niscaiva curenți întunecați.

— Domnișoara Smith, spui? zice el apoi.

— Domnișoara Smith, repet eu răbdătoare. Care a venit în locul domnișoarei Fee.

Îmi curăț cuțitul și furculița.

— Domnișoara Fee, papistașa, precizez.

— Papistașa! Ha! zice el și se întoarce însuflețit la carnea lui. Așa, Rivers... începe el.

— Domnule?

— Te provoc – te provoc fără înconjur, domnul meu! – să-mi numești o instituție care a încurajat atrocitățile lascivității mai mult decât Biserica Catolică a Romei.

Unchiul nu mă mai privește până la sfârșitul mesei. Apoi mă pune să citesc un ceas dintr-un text vechi, *Plângerile măicuțelor împotriva monahilor*.

Richard mă ascultă, complet nemișcat. Însă după ce sfârșesc și mă ridic să plec, se ridică și el.

— Dă-mi voie, îmi spune.

Facem împreună cei câțiva pași până la ușă. Unchiul nu ridică privirea, ci rămâne cu ochii pironiți pe mâinile lui pline de pete. Are un cuțitaș cu mâner de sidef, cu tăișul străvechi, aproape ca o semilună. Curăță cu el coaja unui măr – unul din merele pipernicite, uscate și amare care cresc în livada de la Briar.

Richard se încredințează că unchiul se uită în altă parte, apoi mă privește deschis. Însă păstrează un ton politicos.

— Se cuvine să te întreb, îmi spune, dacă dorești să continui lecțiile de desen acum, că m-am întors. Nădăjduiesc că da.

Așteaptă. Eu nu răspund.

— Să vin mâine, ca de obicei?

Iarăși așteaptă. Ține mâna pe clanța ușii și a deschis-o, însă nu îndeajuns încât să mă pot strecura pe lângă el. Nici nu o deschide mai larg când vede că vreau să trec. În schimb, privirea îi capătă un aer intrigat.

— Nu trebuie să fii modestă, spune el.

Tâlcul e: *Nu trebuie să fii slabă.*

— Nu ești, nu?

Clatin din cap.

— Bine, atunci. Voi veni la ora obișnuită. Trebuie să-mi arăți ce-ai mai lucrat câtă vreme am lipsit. Cu ceva mai multe eforturi, cine știe? Am putea fi gata să-i facem o surpriză unchiului dumitale, arătându-i roadele acestei învățături. Cum socoți? Să ne mai rezervăm încă două săptămâni? Două săptămâni sau cel mult trei?

Din nou îi simt tupeul și îndrăzneala și simt cum mi se stârnește sângele, gata să-i vină în întâmpinare. Însă mai e ceva, dedesubt sau dincolo de asta: o afundare, o zbatere, o mișcare obscură și fără nume... un soi de panică. Îmi așteaptă răspunsul, iar zbaterea se întețește și mai rău. Am urzit totul cu atâta grijă. Am comis deja o fărădelege îngrozitoare și suntem pe cale să pornim o alta. Știu că totul trebuie săvârșit acum. Știu că trebuie să mă prefac că îl iubesc, că îi îngădui să mă cucerească și să îi mărturisesc cucerirea mea lui Sue. Cât de lesne ar trebui să fie! Cât am tânjit după așa ceva! Cât de aprig mi-am pironit ochii pe zidurile moșiei unchiului, dorindu-mi să se deschidă și să mă elibereze! Însă acum, când se apropie ziua evadării noastre, șovăi – și mă tem să spun de ce. Mă uit iarăși la mâinile unchiului, la mânerul de sidef, la mărul care se lasă jupuit de cuțit.

— Să spunem trei săptămâni. Poate mai mult, zic în cele din urmă. Poate mai mult, dacă simt că mai am nevoie de timp.

O expresie de iritare sau mânie îi tulbură netezimea chipului, dar când vorbește își îmblânzește glasul.

— Zău că ești modestă! Ești mult mai talentată decât crezi. Trei săptămâni sunt întru totul de ajuns, te asigur.

Împinge în sfârșit ușa și îmi face o plecăciune când ies. Deși nu întorc capul, știu că zăboveste să mă urmărească urcând scările, la fel de grijuliu cu bunăstarea mea ca oricare dintre amicii de vază ai unchiului.

Curând va deveni mai preocupat. Însă deocamdată, cel puţin, zilele intră iar pe un făgaş familiar. Richard îşi petrece dimineţile lucrând la stampe, apoi vine în odaia mea să îmi dea lecţii de desen – adică să mă ţină sub ochi, să privească şi să murmure în vreme ce eu mânjesc cartonul cu vopsea, să fie solemn şi ostentativ de galant.

Zilele intră iar pe făgaşul lor. Doar că acum în locul lui Agnes e Sue.

Iar Sue nu e ca Agnes. Ştie mai multe. Îşi cunoaşte valoarea şi ţelul. Ştie că trebuie să asculte şi să privească, să se încredinţeze că domnul Rivers nu se apropie prea tare sau nu îi vorbeşte prea tainic stăpânei sale – însă mai ştie şi că, atunci când el vine aproape de mine, trebuie să întoarcă privirea şi să fie surdă la şoaptele lui. Chiar se întoarce, o văd, însă văd şi cum ne priveşte uneori cu coada ochiului, cum ne urmăreşte atentă răsfrângerile în oglinda de deasupra căminului şi în ferestre, cum stă cu ochii până şi pe umbrele noastre! Odaia în care mi-am petrecut atâtea ceasuri ca prizonieră, încât o ştiu cum îşi ştie un puşcăriaş celula, odaia asta îmi apare acum altfel. Pare ticsită cu suprafeţe lucioase, fiecare pândindu-mă ca un ochi de-al ei.

Când ochii aceia îi întâlnesc pe ai mei, sunt voalaţi şi neprihăniţi. Însă când îi întâlnesc pe-ai lui Richard, văd elanul de recunoaştere şi înţelegere care trece de la unul la celălalt şi nu pot să mă mai uit la ea.

Căci, fireşte, deşi ştie multe, nu deţine decât o cunoaştere măsluită, fără valoare, şi mulţumirea cu care şi-o întreţine – cu care îşi nutreşte presupusa ei taină – mă înfioară. Nu ştie că de ea atârnă toată urzeala noastră, că ea e balamaua în jurul căreia se roteşte complotul nostru. Ea crede că eu sunt punctul de sprijin. Nici nu bănuieşte că, râzându-şi în aparenţă de mine, Richard de ea râde, că după ce se uită anume către ea – poate zâmbindu-i, poate aruncându-i o grimasă – se întoarce iarăşi către mine şi-abia atunci zâmbeşte sau se strâmbă fără prefăcătorie.

Şi dacă înainte chinurile la care o supunea pe Agnes mă stârneau să-mi încerc şi eu măruntele răutăţi de una singură, acum simt doar cum mă golesc de vlagă. Conştiinţa prezenţei lui Sue mă face să-mi dau seama de propria-mi purtare – mă face când necugetată, în felul în care Richard e uneori necugetat în spectacolul vulgar al pasiunii noastre măsluite, când rezervată, atentă şi şovăi la tot pasul. Sunt un ceas îndrăzneaţă – sau supusă, sau sfioasă –, iar apoi, în ultimul minut al vizitei lui, încep să tremur. Mă trădează mereu mişcarea propriilor mele

mădulare, a sângelui, a răsuflării. Îmi închipui că ei toate astea i se par semne de dragoste.

Cel puţin Richard ştie că e vorba de slăbiciune. Zilele se târăsc una după alta. Prima săptămână trece şi intrăm în a doua. Îi simt nedumerirea, simt povara aşteptării lui, simt cum se adună, se suceşte, se înăcreşte. Îmi priveşte lucrările şi începe să clatine din cap.

— Domnişoară Lilly, mă tem că încă mai ai nevoie de un dram de disciplină, îmi spune în repetate rânduri. Socoteam că eşti în stare de tuşe mai hotărâte. Cu siguranţă erau mai hotărâte acum o lună. Să nu-mi spui că ai uitat ce-ai învăţat în răstimpul cât am lipsit eu. După atâta efort cât am depus împreună! De un singur lucru trebuie să se ferească mereu artistul când îşi întocmeşte opera, şi anume de şovăială. Căci şovăiala duce la slăbiciune, iar din pricina slăbiciunii au dat greş opere mult mai măreţe decât aceasta. Mă înţelegi? Mă înţelegi, nu-i aşa?

Nu îi răspund. El pleacă, iar eu rămân la locul meu. Sue vine lângă mine.

— Nu luaţi în seamă, domnişoară, îmi spune ea blând, dacă domnul Rivers vă critică desenele. Păi, perele alea v-au ieşit tocma' bine.

— Chiar crezi Sue?

Încuviinţează. O privesc drept în faţă – în ochiul cu stropul acela căprui închis. Apoi privesc petele informe de culoare pe care le-am întins pe carton.

— E un desen mizerabil, Sue, îi spun.

Îşi pune mâna peste a mea.

— Ei, dar încă învăţaţi, aşa-i?

Învăţ, însă nu îndeajuns de rapid. După o vreme Richard propune să ieşim în parc.

— Acum trebuie să lucrăm după natură, spune el.

— Aş prefera să n-o facem, îi răspund.

Am drumurile mele pe care îmi place să merg cu Sue lângă mine. Cred că dacă le voi străbate cu el or să-şi piardă orice farmec.

— Aş prefera să nu, repet.

Se încruntă, apoi zâmbeşte.

— În calitate de profesor, trebuie să insist, îmi spune el.

Sper că o să plouă. Însă, deşi cerul a fost cenuşiu toată iarna la Briar – mi se pare că e cenuşiu de şapte ani! –, acum se înseninează, ca să-i facă pe plac. Nu bate decât un vânticel iute,

care îmi învăluie gleznele neacoperite atunci când domnul Way trage de ușă.

— Mulțumim, domnule Way, îi spune Richard, oferindu-mi apoi brațul.

Poartă o pălărie neagră, cu calotă joasă, un palton întunecat, de lână și mănuși de culoarea lavandei. Domnul Way observă mănușile și se uită la mine cumva satisfăcut, cumva disprețuitor.

Te crezi mare cucoană, ai? mi-a zis în ziua când m-a dus pe sus la ghețărie. *Ei, mai vedem noi.*

Azi nu vreau să merg cu Richard la ghețărie, ci aleg alt drum – unul mai lung și mai domol, care dă ocol moșiei unchiului, apoi se înalță, oferind din spate priveliștea casei, a pădurii și a capelei. O cunosc prea bine ca să-mi stârnească vreun interes, așa că merg cu ochii în pământ. Încă îmi ține brațul într-al lui, iar Sue ne urmează – întâi de aproape, apoi rămânând în urmă când el ne zorește. Nu vorbim, însă în vreme ce înaintăm, mă trage încet spre el. Poalele rochiei mi se ridică dizgrațios.

Totuși, când încerc să mă trag în lături, nu mă lasă. Până la urmă îi spun:

— Nu-i nevoie să mă ții atât de aproape.

— Trebuie să fim convingători, îmi răspunde zâmbind.

— Nu-i cazul să mă strângi așa. Ai ceva să-mi șoptești, ceva de care să nu știu deja?

Se uită iute peste umăr.

— I s-ar părea ciudat, îmi spune, dacă aș lăsa să-mi scape prilejurile astea de a-ți fi aproape. Oricui i s-ar părea așa.

— Știe că nu mă iubești. Nu e nevoie să mă curtezi atât.

— Nu se cuvine oare ca un domn să curteze o doamnă în toiul primăverii, dacă i se oferă prilejul?

Își dă capul pe spate.

— Privește cerul, Maud! Uite cât de grețos de albastru e! Atât de albastru – ridică el mâna – că nu se asortează deloc cu mănușile mele. Așa e natura. N-are pic de gust. Măcar cerurile Londrei sunt mai civilizate. Sunt ca zidurile croitoriilor: veșnic lipsite de culoare.

Zâmbește iar și mă trage mai aproape de el.

— Dar, de bună seamă, o să afli asta în curând.

Încerc să mă închipui într-o croitorie. Îmi amintesc scene din *Biciuitoarele modiste*. Mă întorc și, întocmai ca și el, îi arunc în treacăt o privire lui Sue. Privește cu o încruntătură pe care o iau drept satisfacție cum mi se umflă rochia, lipindu-se de piciorul lui. Mai fac o încercare să mă trag de lângă el și iarăși mă ține.

— N-ai de gând să-mi dai drumul? zic, iar când nu dă nici un semn că o s-o facă, adaug: De vreme ce știi că nu-mi place

să mă sufoce nimeni, nu-mi rămâne decât să presupun că simţi o plăcere anume chinuindu-mă.

Îmi caută privirea.

— Sunt ca toţi bărbaţii, îmi răspunde. Sunt interesat de ceea ce nu pot avea. Fă să vină mai repede ziua uniunii noastre. Te vei încredinţa, socot, că după aceea atenţia mea se va răci destul de repede.

Nu mai spun nimic. Mergem mai departe şi după o vreme îmi dă drumul, îşi face mâinile căuş şi îşi aprinde o ţigară. Mă uit iarăşi la Sue. Pământul s-a umflat, vântul suflă mai tare şi două-trei şuviţe castanii i s-au desprins de sub bonetă, biciuindu-i chipul. Ne cară genţile şi coşurile, aşa că nu are nici o mână liberă să le aranjeze. În spate pelerina îi flutură ca o pânză de corabie.

— Se descurcă? mă întreabă Richard, trăgând din ţigară.

Întorc capul şi privesc înainte.

— De minune.

— E mai solidă ca Agnes, oricum. Sărmana Agnes! Mă întreb cum îi mai merge ei.

Îmi ia din nou braţul şi râde. Nu-i răspund, iar râsul i se topeşte.

— Haide, Maud! continuă pe un ton mai serios. Nu mai face atâta pe fata bătrână! Ce-ai păţit?

— N-am păţit nimic.

Îmi cercetează profilul.

— Atunci de ce trebuie să aşteptăm atât? Totul e aranjat. Totul e pregătit. Am închiriat o casă pentru noi la Londra. Casele de la Londra nu sunt ieftine, Maud.

Merg mai departe în tăcere, simţindu-i privirea. Mă trage iarăşi spre el.

— Doar nu cumva te-ai răzgândit, îmi spune. Te-ai răzgândit?

— Nu.

— Eşti sigură?

— Foarte sigură.

— Şi totuşi amâni. De ce?

Nu-i răspund.

— Maud, te mai întreb o dată! S-a întâmplat ceva de când te-am văzut ultima oară. Ce anume?

— Nu s-a întâmplat nimic, îi zic.

— Nimic?

— Nimic în afară de tot ce-am plănuit.

— Şi ştii ce trebuie să facem acum?

— Fireşte.

— Atunci fă-o, bine? Poartă-te ca o îndrăgostită! Zâmbește, roșește, fii nesăbuită.

— Oare nu fac deja toate astea?

— Le faci și apoi le strici cu o grimasă sau o tresărire. Uită-te la tine. Lasă-te mai mult pe brațul meu, fir-ar să fie! Mori dacă îmi simți mâna pe a ta?... Îmi pare rău.

Când l-am auzit, m-am încordat toată.

— Îmi pare rău, Maud.

— Dă-mi drumul, îi spun.

Înaintăm mai departe laolaltă, însă în tăcere. Sue se opintește în urma noastră. O aud cum răsuflă. Parcă ar ofta. Richard aruncă mucul țigării, smulge un mănunchi de ierburi și începe să și le lovească de cizme.

— Ce mizerabil de roșu e pământul ăsta! spune. Dar ce-o să se mai bucure micuțul Charles...

Zâmbește ca pentru sine. Apoi piciorul i se poticnește într-o bucată de cremene și e gata să cadă. Asta îi stârnește o înjurătură. Se îndreaptă de spate și se uită la mine.

— Văd că pășești tare vioi! Îți place, nu-i așa? Și la Londra poți să pășești așa, știi? Prin parcuri și bâlciuri. Știai? Sau ai putea să te hotărăști să nu mai umbli în veci. N-ai decât să tocmești trăsuri, lectici, bărbați care să te ducă pe sus oriunde...

— Știu ce-aș putea face acolo.

— Așa să fie? Într-adevăr?

Își duce mănunchiul de ierburi la gură și devine gânditor.

— Mă îndoiesc. Ți-e teamă, cred. De ce anume? De singurătate? De asta ți-e teamă? Nu ai de ce să te temi vreodată de singurătate, Maud, atâta vreme cât ești bogată.

— Crezi că mi-e teamă de singurătate? îl întreb.

Ne apropiem de zidul parcului. E înalt, cenușiu și uscat ca praful de pușcă.

— Crezi că mi-e frică de așa ceva? Nu mi-e frică de nimic, de nimic!

Aruncă ierburile și îmi ia brațul.

— Atunci de ce ne ții pe amândoi aici, în încordarea asta îngrozitoare? mă întreabă.

Nu-i răspund. Am încetinit pasul. Acum o auzim pe Sue, care suflă în continuare din greu în spatele nostru și se grăbește să ne ajungă. Când vorbește din nou, el schimbă tonul.

— Adineauri ai adus vorba de chinuri. De fapt cred că îți place să te chinui singură tărăgănând.

Ridic din umeri, ca pentru a-mi arăta nepăsarea, deși nu sunt deloc nepăsătoare.

— Unchiul mi-a zis odată ceva asemănător, îi răspund. S-a întâmplat înainte să devin ca el. Acum aşteptarea nu mă mai chinuie deloc. M-am obişnuit.

— Eu, unul, nu, îmi răspunde Richard. Şi nici nu vreau să mă înveţe cineva arta aceasta – nici tu, nici altcineva. Am pierdut prea multe la viaţa mea *aşteptând*. Acum mă pricep mult mai bine să potrivesc evenimentele după propriile mele nevoi. Asta învăţam eu pe când tu învăţai răbdarea. Mă înţelegi, Maud?

Întorc capul şi închid pe jumătate ochii.

— Nu vreau să te înţeleg, îi spun obosită. Mi-aş dori să nu mai vorbeşti deloc.

— Am să vorbesc până-ai să mă auzi.

— Ce să aud?

— Asta.

Îşi apropie gura de chipul meu. Barba, buzele, răsuflarea îi sunt întinate de fum, ca ale unui diavol.

— *Adu-ţi aminte de înţelegerea noastră!* îmi spune. Adu-ţi aminte că atunci când am venit prima dată la tine, n-am venit tocmai ca un gentleman şi nu prea aveam ce pierde – spre deosebire de tine, domnişoară Lilly, care m-ai primit singură, în toiul nopţii, în odaia ta...

Se retrage.

— Socot că reputaţia ta are o anume valoare – chiar şi aici. Mă tem că aşa stă treaba peste tot cu reputaţia doamnelor. Însă fireşte că ai ştiut asta când m-ai primit.

Tonul lui are o anumită asprime, o anumită sonoritate pe care nu i-am mai auzit-o. Însă mergem acum în altă direcţie şi, când îi cercetez chipul, lumina cade din spatele lui, iar expresia îi e greu de desluşit.

Îi răspund, alegându-mi cu grijă cuvintele:

— Îmi spui că sunt o doamnă. Însă nu sunt nicidecum aşa ceva.

— Şi totuşi mi se pare că unchiul tău te consideră astfel. Oare s-ar bucura să afle că te-ai depravat?

— Chiar el m-a depravat!

— Atunci s-ar bucura oare să afle că sarcina asta a încăput pe mâna altui bărbat?... Nu vorbesc, fireşte, decât de ce va crede el că s-a întâmplat.

Mă îndepărtez de Richard.

— Îl judeci complet greşit. Mă socoteşte un soi de maşinărie, folositoare numai pentru cititul şi copiatul textelor.

— Cu atât mai rău. N-o să-i placă deloc dacă o să i se strice maşinăria. Ce-ar fi dacă s-ar descotorosi de ea şi şi-ar plăsmui alta?

Acum simt pulsația sângelui la tâmple. Îmi duc degetele la ochi.

— Nu mai fi atât de obositor, Richard! Cum să se descotorosească de ea?

— Păi, expediind-o acasă...

Pulsația pare să se poticnească, apoi se întețește. Îmi iau degetele de la ochi, dar lumina cade iarăși din spatele lui și nu-i pot deslușì prea bine chipul.

— N-o să-ți fiu de nici un folos la balamuc, îi spun foarte încet.

— Nici acum nu-mi ești de nici un folos dacă tot amâni lucrurile! Ai grijă să nu mă satur cumva de aranjamentul ăsta. Atunci n-o să mai fiu atât de bun cu tine.

— Asta înțelegi tu prin bunătate?

Am ajuns în sfârșit la umbră și îi văd privirea: e deschisă, amuzată și uimită.

— E o treabă cât se poate de ticăloasă, Maud. Când am pretins eu că ar fi altfel?

Ne oprim și stăm laolaltă ca doi îndrăgostiți. Tonul îi e din nou blând, însă ochii i s-au asprit – i s-au asprit la culme. Simt pentru prima dată cum ar fi să mă tem de el.

Se întoarce și îi strigă lui Sue:

— Nu mai e mult, Suky! Aproape că am ajuns, cred.

Mie îmi șoptește:

— O să trebuiască să rămân câteva minute cu ea.

— S-o strunești, îi răspund. Așa cum ai făcut cu mine.

— Treaba asta e rezolvată, spune el satisfăcut. Și barem ea se ține mai bine de cuvânt... Ce?

M-am cutremurat sau, poate, m-am schimbat la față.

— Doar nu-ți închipui că are vreun scrupul! Maud? Doar nu-ți închipui că s-a înmuiat sau că ne amăgește? De-asta șovăi?

Clatin din cap.

— Mă rog, continuă el, cu atât mai mult trebuie să o văd, ca să aflu cum crede că stăm. Trimite-mi-o azi sau mâine. Găsești tu o cale. Bine? Fii isteață.

Își duce la gură degetul pătat de fum. Sue vine îndată și se așază lângă mine. E roșie la față de la căratul genților. Pelerina tot îi mai flutură, șuvițele tot o mai biciuiesc pe față și nu vreau decât s-o trag spre mine, s-o ating și s-o aranjez. Cred că asta și dau să fac, cred că întind mâna spre ea – apoi simt prezența lui Richard, privirea lui vicleană și gânditoare. Îmi încrucișez brațele pe piept și mă întorc.

A doua zi dimineață o trimit să-i ducă un tăciune din foc, ca să-și aprindă țigara de la el. Stau cu fruntea lipită de fereastră și-i privesc cum șușotesc. Sue ține capul întors, însă când pleacă Richard își înalță ochii spre mine și îmi întoarce privirea, ca atunci, în întuneric. *Adu-ți aminte de înțelegerea noastră*, pare să-mi spună iarăși. Apoi dă drumul țigării și o calcă apăsat, după care își scutură pământul roșcat de pe talpă.

De acum înainte simt cum sporește pe zi ce trece apăsarea intrigii noastre, așa cum îmi închipui că simt oamenii încordarea mașinăriilor înfrânate, iar animalele priponite apropierea furtunilor tropicale. În fiecare dimineață mă trezesc și-mi spun: Azi o s-o fac! Azi o să dau piedica la o parte și o să las motorul să meargă cu toată viteza, o să dezleg animalul, o să străpung norii grei! Azi o să-l las să mă numească a lui!

Însă nu o fac. Mă uit la Sue și întotdeauna apare umbra aceea, bezna aceea – un sentiment de panică, din câte cred eu, o teamă ca oricare alta... o cutremurare, o surpare... o cădere, ca în gura puturoasă a nebuniei...

Poate că nebunia, boala mamei, începe să se trezească încet și în mine! Gândul mă înspăimântă și mai tare. O zi sau două iau mai multe din picăturile mele. Mă liniștesc, însă mă schimbă. Unchiul observă.

— Ești tot mai stângace, îmi spune într-o dimineață, când apuc greșit o carte. Îți închipui că îți îngădui să vii zi de zi în biblioteca mea ca să abuzezi de ea?

— Nu, domnule.

— Ce? Te-aud cumva bombănind?

— Nu, domnule.

Își umezește și își țuguie buzele, cercetându-mă mai îndeaproape. Când vorbește iarăși, tonul lui îmi pare straniu.

— Câți ani ai tu? mă întreabă.

Sunt surprinsă și șovăi. Mă vede.

— Nu-ți încerca pe mine pozele de mironosiță, domnișoară! Câți ani ai? Șaisprezece? Șaptesprezece?... S-ar zice că ești uimită. Mă socotești insensibil la trecerea anilor pentru că sunt cărturar? Ei?

— Am șaptesprezece ani, unchiule.

— Șaptesprezece. O vârstă dificilă dacă e să ne încredem în cărțile noastre.

— Da, domnule.

— Da, Maud. Însă ține minte: treaba ta nu e să te încrezi, ci să studiezi. Și mai ține minte un lucru: nu ești o fată atât de

mare – și nici eu nu sunt un cărturar atât de bătrân , încât să n-o chem pe doamna Stiles să te ţină câtă vreme îţi ard câteva cu biciul. Ei? O să ţii minte lucrurile astea? Ce zici?

— Da, domnule.

Acum însă mi se pare că trebuie să ţin minte prea multe. Faţa şi încheieturile mă dor de la sforţările ce le fac ca să iau expresia şi postura potrivite. Nu mai pot spune cu siguranţă care din faptele mele – ba chiar şi din sentimentele mele – sunt adevărate şi care sunt măsluite. Richard încă mă mai cercetează îndeaproape. Nu vreau să-i întâlnesc privirea. E nesăbuit, glumeţ, ameninţător, iar eu mă hotărăsc să nu pricep. La urma urmei, poate chiar sunt slabă. Poate că e aşa cum spun el şi unchiul: îmi face plăcere să mă chinui singură. Cu siguranţă e un chin să stau la lecţii cu el, să stau la masă cu el, să-i citesc seara din cărţile unchiului. Începe să fie un chin şi să-mi petrec vremea cu Sue. Ni s-au stricat rânduielile. Sunt mult prea conştientă că aşteaptă şi ea, aşa cum face şi el. O simt cum se uită, cum calculează, cum mă mână de la spate. Mai rău: începe să vorbească în numele lui, să-mi spună fără înconjur cât e de deştept, de bun şi de interesant.

— Chiar crezi asta, Sue? o întreb, privind-o drept în faţă. Mi se pare că îşi fereşte niţel privirea şi clipeşte neliniştită, însă de fiecare dată răspunde:

— Da, domnişoară. O, da, domnişoară. Oricine ar spune la fel, nu-i aşa?

Apoi mă dichiseşte – să fiu mereu dichisită, frumoasă şi dichisită –, îmi desface părul şi mi-l prinde frumos cu spelci, îmi îndreaptă tivuri şi îmi piguleşte scame de pe rochii. Cred că o face şi pentru liniştea ei, nu doar pentru a mea.

— Iată, spune de fiecare dată când termină. Acum vă pică mai bine.

Acum îi pică *ei* mai bine, asta vrea să spună!

— Acum vi s-a mai descreţit fruntea. Ce încruntată era! Nu trebuie să stea încruntată...

Nu trebuie, de dragul domnului Rivers. Aud cuvintele nerostite şi iarăşi îmi fierbe sângele în vine. Îi apuc braţul şi i-l ciupesc.

— Au!

Nu ştiu cine ţipă, ea sau eu. Mă mişc în continuare, ameţită. Dar chiar în clipa când îi strâng pielea între degete, propria mea carne tresaltă, cu un soi de uşurare. Tremur îngrozitor aproape un ceas.

— Vai, Doamne! strig, ascunzându-mi faţa. Mă tem pentru mintea mea! Crezi că am înnebunit? Crezi că sunt o nemernică, Sue?

— Nemernică? se miră ea, frângându-şi mâinile.

Şi văd că îşi spune în sinea ei: *O fată aşa de naivă ca tine?*

Mă culcă şi stă întinsă lângă mine, cu braţul lipit de al meu. Nu peste multă vreme adoarme şi se îndepărtează. Mă gândesc la casa în care mă aflu. Mă gândesc la odaia de dincolo de pat – la muchiile şi suprafeţele ei. Mă gândesc că n-am să adorm decât dacă le ating. Mă ridic. E frig, însă trec în linişte de la un lucru la altul – cămin, măsuţă de toaletă, covor, garderob. Apoi ajung la Sue. Aş vrea s-o ating, să mă încredinţez că e aievea. Nu îndrăznesc. Însă nu pot să plec de lângă ea. Îmi ridic mâinile şi mi le plimb, ţinându-mi-le la un ţol, doar la un ţol deasupra ei – deasupra coapsei, sânului, mâinii îndoite, părului răsfirat pe pernă, deasupra chipului ei adormit.

Fac aşa poate vreo trei nopţi la rând. Apoi se întâmplă următorul lucru.

Richard începe să ne ducă la fluviu. Aranjează ca Sue să stea departe de mine, sprijinită de barca răsturnată, iar el, ca întotdeauna, rămâne lângă mine, foarte aproape, şi se preface că mă priveşte cum pictez. Pictez acelaşi peisaj de-atâtea ori, încât cartonul începe să se umfle şi să se fărâmiţeze sub pensula mea, însă eu îi dau înainte cu încăpăţânare, iar el se apleacă spre mine când şi când, ca să-mi şoptească alene, dar şi aprig:

— La naiba cu tine, Maud! Cum poţi să fii atât de calmă şi de stăpânită? Ei? Auzi clopotul ăla?

Orologiul de la Briar răzbate limpede până aici, lângă apă.

— A mai trecut un ceas pe care l-ai fi putut petrece în libertate. În loc de asta, tu ne ţii aici...

— Ce-ar fi să te muţi? Îmi stai în lumină.

— Tu îmi stai în lumină, Maud. Vezi ce uşor e să scapi de umbră? Un singur pas, atât îţi trebuie. Vezi? Te uiţi? Nu se uită. Preferă să picteze. Mizeria aia... Ah! Stai să găsesc un chibrit. O să-i dau foc!

Îi arunc o privire lui Sue.

— Taci, Richard.

Însă zilele sunt tot mai calde şi în sfârşit vine una atât de apăsătoare şi de înăbuşitoare, încât îl copleşeşte căldura. Îşi întinde haina pe pământ, se lungeşte pe ea şi îşi lasă pălăria pe frunte, ca să-şi ferească ochii de soare. Atunci, o vreme, după-amiaza e liniştită şi aproape plăcută. Nu se aud decât orăcăielile broaştelor prin papură, clipocitul apei, ţipătul păsărilor, câte o barcă plutind din când în când pe fluviu. Întind vopseaua pe carton în tuşe şi mai subţiri, şi mai lente, gata să picotesc.

Apoi Richard începe să râdă și mâna îmi tresare. Întorc capul și mă uit la el. Își duce degetul la buze.

— Ia uite, spune el încet.

Mi-o arată pe Sue.

Încă stă în dreptul bărcii răsturnate, însă capul i s-a lăsat pe lemnul putrezit, iar mădularele îi sunt întinse în lături și liniștite. O șuviță de păr întunecată la vârf, acolo unde și-a tot mușcat-o, i se ondulează spre colțul gurii. Are ochii închiși și respiră egal. Doarme adânc. Soarele îi luminează pieziș chipul, scoțându-i în relief vârful ascuțit al bărbiei, genele și pistruii tot mai închiși la culoare. Între marginile mănușilor și manșetele hainei se văd două fâșii de carne trandafirie.

Mă uit iarăși la Richard, îi întâlnesc privirea, apoi mă întorc la desenul meu.

— O să-i ardă soarele obrazul, spun încet. N-o trezești?

— Așa să fac? pufnește el. În locul de unde vine ea, lumea nu prea are parte de soare.

Vorbește pe un ton aproape afectuos, însă când se aude râde, apoi adaugă șoptit:

— Nici în locul unde se duce, zic eu. Biata pușlama! Las-o să doarmă. Doarme de când am găsit-o și am adus-o aici și nici nu-și dă seama.

O spune nu cu încântare, ci – mi se pare mie – cu un dram de interes. Apoi se întinde și cască, se ridică și strănută. Vremea frumoasă îl tulbură. Își duce degetele la nas și pufnește violent.

— Îmi cer scuze, spune, scoțându-și batista.

Sue nu se trezește. Doar se încruntă și întoarce capul. Buza de jos i se răsfrânge puțin. Șuvița i se desprinde de obraz, fără să-și piardă forma arcuită și ascuțită la vârf. Mi-am ridicat pensula și am trasat o singură tușă pe desenul fărâmicios. Acum o țin la un țol depărtare de carton și o privesc pe Sue cum doarme. Doar atât. Richard pufnește din nou. Blestemă încet căldura și anotimpul. Apoi, ca și mai înainte, cred că rămâne nemișcat. Cred că mă cercetează. Cred că pensula dintre degetele mele picură vopsea, căci o găsesc mai târziu: vopsea neagră pe rochia albastră. Totuși nu bag de seamă când picură; și poate că tocmai faptul că nu observ asta mă trădează. Asta sau privirea mea. Sue se încruntă iarăși. O mai privesc câteva clipe. Apoi întorc capul și văd că Richard se uită la mine.

— Vai, Maud! zice el.

Altceva nu mai spune. Însă pe chipul lui văd, în sfârșit, cât de mult o doresc.

Preț de-o clipă nu facem nimic. Apoi vine la mine și mă apucă de încheietură. Pensula cade.

— Vino repede! îmi spune. Vino repede, până nu se trezește.

Mă trage după el pe lângă fâșia cu trestii. Urmăm curgerea apei dincolo de cotul fluviului și de zid, poticnindu-ne în mers. Când ne oprim, pune mâinile pe umerii mei și mă ține zdravăn.

— Vai, Maud! spune iarăși. Și eu, care îmi închipuiam că te mustră conștiința sau că te-a prins vreo altă asemenea slăbiciune. Însă una ca asta...!

Mi-am ferit chipul, însă îl simt cum râde.

— Nu zâmbi, îi spun, cutremurându-mă. Nu râde.

— Să râd? Poți să zici mersi că nu fac mai rău. Doar știi – căci, dacă e să știe cineva, tu ești aia! – la ce distracții se spune că sunt îmboldite poftele domnilor când vine vorba de asemenea lucruri. Slavă domnului că eu nu sunt domn, ci mai degrabă derbedeu. Noi urmăm alte coduri. Din partea mea n-ai decât să iubești până te ia naiba! Nu te smuci, Maud!

Eu tot încerc să mă smulg din mâinile lui. Mă ține mai strâns, apoi mă lasă să mă depărtez un pic de el, însă mă apucă de talie.

— N-ai decât să iubești până te ia naiba, spune iarăși. Dar să mă lipsești de banii mei, să ne ții pe amândoi să lâncezim aici, să amâni planurile noastre, speranțele noastre, viitorul nostru promițător – așa ceva n-ai voie să faci! Nu! Nu acum, când știu pentru ce moft ne-ai făcut să stăm aici. Acum las-o să se trezească... Te încredințez că mă obosește la fel de tare ca și pe tine dacă te tot răsucești așa...! Las-o să se trezească și să ne caute. Să ne vadă așa. Nu vrei să-mi ieși în întâmpinare? Prea bine. O să te țin aici, ca să ne creadă în sfârșit îndrăgostiți, și așa isprăvim cu asta. Acum stai cuminte.

Se îndepărtează de mine și scoate un strigăt mut. Sunetul se izbește de aerul greu, tălăzuindu-l, apoi se stinge.

— Asta o s-o aducă încoace, spune Richard.

Îmi mișc brațele.

— Mă doare.

— Atunci stai ca o îndrăgostită și o să fiu blând ca un mieluțel, zâmbește el iarăși. Închipuie-ți că sunt ea... Ah!

Acum am încercat să-l lovesc.

— Chiar vrei să te învinețesc?

Mă ține mai strâns, fără să-și ia mâinile de pe mine, însă țintuindu-mi brațele cu ale lui. E înalt, e vânjos. Îmi cuprinde toată talia cu degetele – așa cum se cuvine, îmi închipui, să facă degetele unui tânăr cu talia iubitei sale. O vreme mă încordez sub apăsarea lui. Stăm încleștați și asudați, ca doi luptători în ring. Însă bănuiesc că de la depărtare poate părea că ne legănăm îmbătați de dragoste.

Dar mă gândesc la asta doar în treacăt şi curând simt că încep să obosesc. Soarele ne scaldă încă în căldura lui. Broaştele încă bolborosesc, apa încă mai clipoceşte printre trestii. Numai că ziua a fost străpunsă sau sfâşiată şi simt cum începe să se lase şi să atârne la pământ, învăluindu-mă strâns în faldurile ei înăbuşitoare.

— Îmi pare rău, îi spun fără vlagă.

— Acum nu mai are de ce să-ţi pară rău.

— Doar că...

— Trebuie să fii puternică. Am văzut că poţi fi puternică.

— Doar că...

Doar că... ce? Cum aş putea să explic? Doar că mi-a ţinut capul la pieptul ei când m-am trezit buimăcită. Că mi-a încălzit o dată piciorul cu răsuflarea ei. Că mi-a pilit dintele tăios cu un degetar de argint. Că mi-a adus supă – supă limpede – în loc de ouă şi a zâmbit când m-a văzut mâncând-o. Că ochiul ei are un strop de căprui mai închis. Că mă crede bună...

Richard îmi priveşte chipul.

— Ascultă-mă, Maud, îmi spune acum şi mă trage zdravăn spre el, iar eu mă las moale în braţele lui. Ascultă! De-ar fi oricare fată în locul ei! De-ar fi Agnes! Da? Însă ea e fata care trebuie trasă pe sfoară şi lipsită de libertatea ei, pentru ca noi să fim liberi. Ea e cea pe care or s-o ia doctorii de sub ochii noştri, iar noi n-o să suflăm o vorbă. Ţii minte planul nostru?

Încuviinţez.

— Da, însă...

— Ce?

— Încep să mă tem că până la urmă n-o să mă lase inima...

— Dar te lasă când vine vorba de borfaşe? Vai, Maud!

Acum glasul îi e plin de dispreţ.

— Ai uitat de ce-a venit la tine? Crezi că ea a uitat? Îţi închipui că însemni pentru ea mai mult decât atât? Ai stat prea mult printre cărţile unchiului tău. Acolo fetele iubesc cu uşurinţă. Ăsta le e şi rostul. De-ar iubi aşa şi în viaţa adevărată, n-ar mai fi nevoie să se scrie asemenea cărţi.

Mă măsoară din priviri.

— Ţi-ar râde în nas dac-ar şti! zice el, acum pe un ton viclean. Mi-ar râde şi mie dacă i-aş spune...

— N-ai să-i spui! exclam, ridicând capul şi încordându-mă, căci gândul mă îngrozeşte. Spune-i numai şi n-o să mă mai dau dusă de la Briar! Unchiul va afla cum te-ai folosit de mine... Şi n-o să-mi pese cum o să se poarte după aceea.

— No să-i spun, îmi răspunde el alene, dacă faci doar ce trebuie să faci – şi fără întârziere. N-o să-i spun dac-o să-i dai

de înțeles că mă iubești și că te-ai învoit să-mi fii soție și astfel să duci la-ndeplinire evadarea noastră, așa cum ai făgăduit.

Mă întorc dinspre el. Urmează iarăși un moment de tăcere. Apoi murmur „Așa o să fac". Ce altceva aș putea să murmur? Richard încuviințează și oftează. Încă mă ține strâns și, după câteva clipe, își apropie gura de urechea mea.

— Vine! îmi șoptește. Se furișează pe lângă zid. Are de gând să ne privească fără să ne tulbure. Acum arată-i că ești a mea...

Îmi sărută mâna. Statura, căldura și apăsarea lui, arșița și aerul greu al zilei, propria mea confuzie, toate mă silesc să atârn fără vlagă, lăsându-l să facă ce vrea. Îmi ia o mână de la încheietură și îmi ridică brațul. Îmi sărută pânza mânecii. Când îi simt gura pe încheietură, tresar.

— Ei, haide! îmi spune. Fii cuminte o clipă. Scuză-mi favoriții. Închipuie-ți că e gura ei.

Simt alunecarea umedă a cuvintelor lui pe carnea mea. Îmi împinge mănușa un pic mai jos, își desface buzele, îmi atinge palma cu vârful limbii și eu mă cutremur de neputință, de frică, de dezgust și de mâhnire la gândul că Sue stă și se uită satisfăcută, socotindu-mă a lui.

Căci el m-a dezvăluit propriilor mei ochi. Acum mă duce la ea, mergem spre casă, ea îmi scoate pelerina, îmi scoate cizmele... Până la urmă obrazul îi e trandafiriu... Stă încruntată la oglindă și își trece ușor o mână peste față... Altceva nu face. Însă o văd și inima îmi tresare în piept. Surparea sau căderea aceea cu atâta panică în ea, cu atâta beznă am luat-o drept teamă sau nebunie. O privesc cum se întoarce și se întinde, cum se mișcă la întâmplare prin odaie – o văd făcând toate acele gesturi neatente și nestudiate pe care i le-am pândit cu atâta aviditate și atâta vreme. E oare dorință? Ce ciudat că, dintre toți oamenii din lume, tocmai eu nu știu! Însă eu mi-am închipuit că dorința este ceva mai mărunt și mai bine orânduit. Mi-am închipuit că rămâne legată de organele ei, așa cum gustul rămâne legat de gură, iar văzul de ochi. Sentimentul acesta mă bântuie și mă locuiește, ca o boală. Mă acoperă ca o altă piele.

Îmi închipui că s-ar putea să-l vadă și ea. Acum, că el i-a pus un nume, îmi închipui că trebuie să mă coloreze sau să mă însemneze cumva. Îmi închipui că trebuie să mă marcheze cu pete stacojii, așa cum marchează vopseaua în tablourile unchiului punctele roșii și fierbinți, buzele, rănile și mădularele dezgolite și biciuite. În noaptea aceea mi-e teamă să mă dezbrac în fața ei. Mi-e teamă să mă întind lângă ea. Mi-e teamă să

adorm. Mi-e teamă c-am s-o visez. Mi-e teamă că, visând-o, am să mă întorc și am s-o ating...

Însă până la urmă, dacă simte cumva schimbarea petrecută în mine, își închipuie că m-am schimbat din pricina lui Richard. Dacă simte că tremur, dacă simte că îmi bate inima mai tare, își închipuie că după el tremur. Și așteaptă, tot mai așteaptă. A doua zi o duc la mormântul mamei. Stau și mă uit la lespedea de care m-am îngrijit să fie atât de curată și neîntinată. Cât mi-ar plăcea să o fac țăndări cu un baros! Îmi doresc – așa cum mi-am dorit adesea – ca mama să nu fi murit, ca s-o omor iarăși, cu mâna mea.

— Știi cum a murit? A omorât-o nașterea mea! îi spun lui Sue și nu mi-e ușor să-mi înăbuș nota de triumf din glas.

Nu o bagă în seamă. Mă privește. Încep să plâng. Ar putea să spună orice ca să mă aline – absolut orice –, însă ea se hotărăște să zică:

— Domnul Rivers.

Îmi întorc atunci, disprețuitoare, privirea de la ea. Vine și mă conduce spre ușa capelei – poate ca să-mi îndrepte gândurile către măritiș. Ușa e încuiată și nu putem trece dincolo. Așteaptă să vorbesc. Până la urmă îi spun, îndatoritoare:

— Domnul Rivers m-a cerut în căsătorie, Sue.

Spune că se bucură. Și când plâng iarăși – de astă dată cu lacrimi măsluite, care le spală pe cele adevărate –, când mă sufoc și îmi frâng mâinile și strig „Vai! Ce mă fac?", mă atinge, se uită în ochii mei, apoi spune:

— Vă iubește.

— Chiar crezi asta?

Spune că e încredințată. Nici nu clipește. Îmi zice:

— Trebuie să faceți ce vă zice inima.

— Nu sunt sigură, îi răspund. De-aș fi sigură!

— Dar ce-ar însemna să îl iubiți și-apoi să-l pierdeți! îmi spune.

Deodată o simt prea tare cum mă urmărește de aproape și întorc capul. Îmi vorbește de tresăltarea sângelui, de glasuri dătătoare de fiori, de vise. Îi simt sărutul ca o arsură în palmă și Sue vede dintr-odată nu cât îl iubesc, ci cât de mult am ajuns să mă tem de el și să-l urăsc.

Se albește la față.

— Ce-o să faceți? mă întreabă în șoaptă.

— Ce pot să fac? îi spun. Am de ales?

Nu-mi răspunde. Se întoarce doar și privește câteva clipe ușa ferecată a capelei. Mă uit la obrazul ei palid, la bărbie, la semnul

lăsat de ac în lobul urechii. Când se întoarce iar spre mine, s-a schimbat la față.

— Măritați-vă cu el, îmi spune. Vă iubește. Măritați-vă cu el și faceți ce vă spune.

A venit la Briar să mă nenorocească, să mă înșele și să mă rănească. *Uită-te la ea*, îmi spun. *Uite ce măruntă, ce oacheșă și neînsemnată e! O borfașă, o pușlama mică!...* Socot că pot să-mi înăbuș dorința, tot așa cum mi-am înăbușit jalea și mânia. *Să mă las înfrântă, să mă las stăvilită, țintuită de trecut, împiedicată să-mi împlinesc viitorul... tocmai de* ea? *Nu*, îmi zic. Ziua evadării se apropie. *Nu*. Vremea se face tot mai caldă, nopțile tot mai scurte. *Nu, nu, nu...*

— Ești crudă, îmi spune Richard. Nu cred că mă iubești așa cum se cuvine. Cred – și îi aruncă lui Sue o privire șireată –... cred că ții la altcineva...

Câteodată îl văd uitându-se la ea și îmi zic că i-a spus deja. Câteodată Sue se uită la mine atât de straniu – sau mâinile ei, când mă ating, par atât de țepene, de nervoase și de neînvățate –, încât mă gândesc că știe. Din când în când le fac plăcerea să-i las singuri în odaia mea. Ar putea să-i zică atunci.

Ce zici, Suky, de una ca asta? Te iubește!

Mă iubește? Cum își iubesc doamnele slujnicele?

Cum își iubesc anumite doamne slujnicele, poate. N-a găsit cumva tot felul de pretexte mărunte să te țină aproape?... Oare am făcut asta? *Nu s-a prefăcut cumva că visează urât?* ... Oare asta am făcut? *Te-a pus s-o săruți? Ai grijă, Suky, să nu încerce cumva să te sărute și ea...*

Oare ar râde, așa cum a zis el? Oare s-ar înfiora? Mi se pare că acum stă mai cu grijă în pat, lângă mine, cu mâinile și picioarele strânse pe lângă trup. Mi se pare că adesea e prudentă și atentă. Însă cu cât mă gândesc mai mult la asta, cu atât o doresc mai tare, iar dorința mea crește și se umflă ca o apă. Am prins viață, o viață teribilă – sau lucrurile din jur au prins viață, culorile sunt prea vii și suprafețele prea aspre. Tresar neliniștită când zăresc umbre căzătoare. Am senzația că văd cum din modelele șterse ale covoarelor și draperiilor prăfuite se încheagă arătări sau că se târăsc, odată cu florile lăptoase de mucegai, pe tavane și ziduri.

Până și cărțile unchiului sunt altfel acum – iar asta e și mai rău, e cel mai rău lucru dintre toate. Le socoteam moarte. Acum cuvintele, asemenea arătărilor de pe ziduri, se încheagă, pline de tâlc, iar eu mă zăpăcesc și mă bâlbâi. Pierd șirul lecturii.

Unchiul ţipă, înşfacă de pe birou un prespapier de aramă şi îl aruncă spre mine. Asta mă mai trezeşte o vreme. Însă o dată, într-o seară, mă pune să citesc dintr-o anumită lucrare... Richard priveşte, cu mâna la buze şi cu un aer tot mai amuzat, căci în carte e vorba de toate mijloacele prin care o femeie îi poate oferi plăcere alteia în lipsa bărbaţilor.

— *Şi îşi apăsă buzele şi limba pe ea şi în ea...*

— Îţi place, Richard? îl întreabă unchiul.

— Mărturisesc că da, domnule.

— Ei, multor bărbaţi le place! Deşi mă tem că nu e tocmai pe gustul meu. Oricum, mă bucur să-ţi remarc interesul. Tratez acest subiect în întregime, de bună seamă, în catalogul meu.

Citesc. Şi, fără să vreau – în ciuda privirii întunecate şi chinuitoare a lui Richard –, mă simt stârnită de cuvintele acestea învechite. Roşesc şi mi se face ruşine. Mi se face ruşine când mă gândesc că poate, în ceea ce am socotit a fi cartea tainică a inimii mele, nu sunt înşirate până la urmă decât lucruri cu nimic mai abjecte decât acestea, că ele şi-ar putea găsi locul în colecţia unchiului. Părăsesc salonul în fiecare seară şi urc spre odăile mele – urc încet, lovindu-mi degetele în papuci de fiecare treaptă. Dacă le lovesc egal, o să fiu în siguranţă. Apoi stau în întuneric. Când vine Sue să mă dezbrace, mă silesc să-i îndur atingerea rămânând cât mai rece, în felul în care îmi închipui că îndură un manechin de ceară degetele iuţi şi nepăsătoare ale croitoresei.

Totuşi până şi mădularele de ceară se topesc până la urmă la atingerea fierbinte a mâinilor ce le ridică şi le schimbă locul. Vine o noapte când mă topesc, în cele din urmă, şi eu la atingerea ei.

Când dorm, încep să visez lucruri de nedescris şi să mă trezesc de fiecare dată într-o ceaţă de dor şi de teamă. Uneori Sue se deşteaptă. Alteori nu. Dacă se deşteaptă, îmi spune „Culcaţi-vă la loc". Uneori mă culc la loc. Alteori nu. Uneori mă scol şi mă plimb prin odaie. Alteori iau picături. În noaptea aceasta, iau picături, apoi mă întorc lângă ea, însă mă cufund, nu în letargie, ci într-o altă ceaţă. Mă gândesc la cărţile din care le-am citit în ultima vreme lui Richard şi unchiului. Îmi revin acum în minte, în frânturi de frază, tot felul de fragmente: *îşi apăsă buzele şi limba... îmi apucă mâna... coapsa, buza, limba... pătrunse cu destulă vigoare... îmi prinse sânii în mâini... deschise larg buzele micuţei mele.... buzele micuţei sale pizde...*

Nu pot să le fac să tacă. Aproape că le văd înălțându-se întunecate din paginile lor pale, adunându-se, roind și împreunându-se. Îmi duc palmele în dreptul feței. Nu știu cât stau așa. Însă pesemne că scot un sunet, fac o anumită mișcare, căci, când îmi îndepărtez mâinile, Sue e trează și privește. Știu că privește, deși sub baldachin e atât de întuneric.

— Culcați-vă la loc, spune ea.

Vocea îi e îngreunată de somn.

Îmi simt picioarele foarte goale în cămașa de noapte. Simt locul unde se unesc. Simt cuvintele încă roind în jurul meu. Căldura mădularelor ei se strecoară tot mai aproape prin țesătura patului.

— Mi-e teamă... spun.

Atunci răsuflarea i se schimbă. Glasul i se limpezește și i se îndulcește. Cască.

— Ce s-a întâmplat? mă întreabă.

Se freacă la ochi. Își dă deoparte părul de pe frunte. De-ar fi oricare altă fată, numai nu Sue! De-ar fi Agnes! De-ar fi o fată dintr-o carte...!

Fetele iubesc cu ușurință acolo. Ăsta le e și rostul.

Coapsa, buza, limba...

— Tu crezi că sunt bună? o întreb.

— Bună, domnișoară?

Chiar crede. Pe vremuri îmi părea un liman. Acum îmi pare o capcană.

— Aș vrea... aș vrea să-mi spui...

— Ce să vă spun, domnișoară?

Spune-mi. Spune-mi cum să te salvez. Cum să mă salvez. Odaia e cufundată în beznă. *Coapsa, buza...*

Fetele iubesc cu ușurință acolo.

— Aș vrea... încep iar. Aș vrea să-mi spui ce anume se cuvine să facă o soție în noaptea nunții.

La început chiar e ușor. Până la urmă așa se întâmplă și în cărțile unchiului: două fete, una cunoscătoare, cealaltă neștiutoare...

— Își va dori să vă sărute, îmi spune. Își va dori să vă îmbrățișeze.

E ușor. Eu îmi spun replicile, iar ea, după ce i se suflă de câteva ori, și le spune pe-ale ei. Cuvintele se afundă înapoi în paginile lor. E simplu, e simplu...

Apoi se ridică peste mine și își lipește gura de a mea.

Am mai simțit până acum apăsarea buzelor încremenite și uscate ale domnilor pe mâna mea înmănușată sau pe obraz. Am

îndurat sărutările umede și insinuante ale lui Richard în palmă. Buzele ei sunt reci, netede și umede. Nu se potrivesc pe deplin cu ale mele, însă după o vreme se încălzesc și se umezesc și mai mult. Părul ei mi se revarsă peste față. Nu pot să o văd, ci doar să o simt și să o gust. Are gust de somn, un pic acru. Prea acru. Îmi desfac buzele, ca să respir, să înghit sau, poate, ca să mă dau înapoi, însă, fie că respir, înghit ori mă mișc, am impresia că o trag și mai aproape. Buzele ei se desfac. Limba îi iese printre ele și o atinge pe a mea.

Și când se întâmplă asta, mă înfior sau mă cutremur. Căci e ca atunci când afli un petic de carne vie, când răscolești o rană sau un nerv. Mă simte zvâcnind și se retrage, însă încet, încet și fără voință, astfel încât gurile noastre par să se fi prins una de cealaltă și, când se desprind, parcă se rup. Zăboveşte deasupra mea. Simt ticăitul iute al unei inimi și îmi închipui că e a mea. Însă e a ei. Răsuflarea i se înteţeşte. A început să tremure – foarte încet.

Atunci descopăr însăși viața din ea, minunea din ea.

— Simți? mă întreabă.

Glasul îi sună straniu în bezna absolută.

— Simți?

Da. Simt o cădere, o picurare, o prelingere, ca a nisipului dintr-o clepsidră. Apoi mă mișc. Și nu sunt uscată, precum nisipul. Sunt udă. Curg asemenea apei, asemenea cernelii.

Încep să tremur ca și ea.

— Nu te speria, îmi spune.

Glasul îi e întretăiat. Mă mișc iarăși, dar și ea se mișcă, se apropie tot mai mult, iar carnea îmi tresaltă, ieșindu-i în întâmpinare. Tremură și mai rău. Tremură din pricina apropierii mele! Spune:

— Gândeşte-te mai mult la domnul Rivers.

Mă gândesc la Richard. Mă gândesc că ne privește.

— Nu te speria, spune iarăși Sue.

Însă ea pare cea speriată. Glasul îi e încă întretăiat. Mă sărută iar. Apoi ridică mâna și îi simt atingerea tremurătoare a degetelor pe față.

— Vezi? îmi spune. E ușor, e ușor... Gândeşte-te mai mult la el. Își va dori... Își va dori să te atingă.

— Să mă atingă?

— Să te atingă numai, răspunde și mâna ei tremurătoare alunecă mai jos. Să te atingă numai. Așa. Așa.

Când îmi saltă cămaşa de noapte şi îşi duce mâna între picioarele mele, încremenim amândouă. Când mâna i se mişcă din nou, degetele nu îi mai tremură: s-au umezit, lunecă şi, în lunecarea lor, la fel ca buzele ei, ce le apasă pe ale mele, par să freamăte mai tare şi să mă tragă, să mă adune din beznă, din forma mea trupească. Înainte am crezut că tânjesc după ea. Acum încep să simt un dor atât de mare, atât de ascuţit, încât mă tem că nu va fi alinat în veci. Cred că va creşte, va tot creşte, până mă va înnebuni sau mă va ucide. Şi totuşi mâna ei se mişcă în continuare încet. Şopteşte:

— Ce moale eşti! Ce caldă! Vreau...

Mâna i se mişcă şi mai încet. Începe să apese. Îmi ţin răsuflarea. Asta o face să şovăie, apoi să apese mai tare. Până la urmă apasă atât de tare, că simt cum mi se desface carnea. O simt în mine. Cred că ţip. Totuşi acum nu mai şovăie, ci vine mai aproape şi îşi lasă şoldurile pe coapsa mea. Apoi apasă iarăşi. E atât de plăpândă...! Însă şoldul îi e ascuţit, mâna îi e tare, iar ea se apleacă, împinge, îşi mişcă şoldurile şi mâna ca după un ritm, o durată, o vibraţie tot mai grăbită. *Pătrunde*. Pătrunde atât de departe, încât îmi prinde viaţa, inima înfiorată... Curând par să nu mai exist decât acolo unde carnea i se încleştează de a mea. Apoi spune:

— O, acolo! Acolo! O, acolo!

Mă frâng, mă sfarm, irump din mâna ei. Începe să plângă. Lacrimile ei mi se preling pe faţă. Îşi lipeşte gura de ele. *Eşti o perlă*, îmi spune atunci. Are glasul frânt. *Eşti o perlă*.

Nu ştiu cât stăm după aceea. Se lasă moale alături de mine, cu faţa în părul meu. Îşi retrage încet degetele. Coapsa îmi e udă acolo unde s-a sprijinit şi s-a mişcat peste mine. Fulgii saltelei s-au lăsat sub noi. Patul e adânc, înalt şi încins. Dă la o parte pătura. Noaptea e încă profundă, odaia încă în beznă. Încă răsuflăm iute, inimile ne bat tare – tot mai grăbite şi mai tare, mi se pare mie, în liniştea tot mai deasă –, iar în pat, în odaie – în casă! – par să răsune ecourile glasurilor noastre, ale şoaptelor şi strigătelor noastre.

Nu o văd. Însă după o vreme îmi găseşte mâna şi mi-o strânge tare. Apoi o duce la buze, îmi sărută degetele şi se întinde, cu palma mea sub obraz. Îi simt greutatea şi forma oaselor feţei. O simt cum clipeşte. Nu vorbeşte. Închide ochii. Chipul i se lasă mai greu. O străbate un frison. Căldura se înalţă din ea ca un parfum. Mă întind şi trag la loc pătura, aranjând-o uşor în jurul ei.

Totul s-a schimbat, îmi spun. Cred că înainte am fost moartă. Acum ea a atins însăşi viaţa din mine, miezul meu – mi-a pus la loc carnea pe oase şi m-a deschis. *Totul s-a schimbat.* Încă o mai simt în mine. Încă o mai simt mişcându-se pe coapsa mea. Mi-o închipui trezindu-se şi întâlnindu-mi privirea. Îmi spun: „Atunci o să-i povestesc. O să-i zic: «Am avut de gând să te înşel. Acum nu mai pot să te înşel. A fost urzeala lui Richard. Putem face să fie doar a noastră»". Putem face să fie a noastră, îmi spun, sau am putea să renunţăm cu totul. Eu trebuie doar să evadez de la Briar. Aici mă poate ajuta – e borfaşă şi e deşteaptă. Putem pleca la Londra împreună, în taină, putem face rost de bani...

Astfel îmi tot fac eu calcule şi planuri, pe când ea doarme liniştită, cu faţa în palma mea. Inima îmi bate iarăşi tare. Fiorul vieţii pe care ne-o vom clădi împreună mă învăluie asemenea luminii sau unei culori. Apoi adorm şi eu. Iar în somn pesemne că mă îndepărtez de ea – ori ea se îndepărtează de mine –, apoi cred că la începutul zilei se deşteaptă şi se scoală, căci nu e lângă mine când deschid ochii, iar patul e rece. O aud în odaia ei. Aud clipocitul apei. Mă ridic de pe pernă, iar cămaşa de noapte îmi e larg desfăcută la piept. Mi-a dezlegat panglicile în întuneric. Îmi mişc picioarele. Sunt udă, încă udă, de la lunecarea şi apăsarea mâinii ei.

Eşti o perlă, mi-a spus.

Apoi vine şi ochii noştri se întâlnesc. Inima îmi tresaltă în piept.

Întoarce privirea.

La început îmi închipui că e doar stânjenită. Îmi închipui că e timidă şi sfioasă. Se mişcă în tăcere prin odaie, scoţându-mi jupoanele şi rochia. Stau în faţa ei, ca să mă spele şi să mă îmbrace. *Acum va vorbi*, îmi zic. Însă nu spune nimic. Iar când îmi vede roşeaţa de pe sân, semnele lăsate de gura ei, umezeala dintre picioare, mi se pare că se înfioară. Doar atunci începe să mă cuprindă teama. Mă cheamă la oglindă. Îi privesc chipul. Acolo, în oglindă, pare ciudat, strâmb şi greşit. Îmi prinde agrafele în păr, însă nu-şi dezlipeşte ochii de pe propriile ei mâini nesigure. *Îi e ruşine*, îmi spun.

Aşa că atunci vorbesc eu.

— Ce greu am dormit, spun foarte încet. Nu-i aşa?

Genele îi flutură.

— Da, îmi răspunde. Somn fără vise.

— Doar unul singur, spun. Însă a fost... un vis tare frumos. Cred că te-am visat şi pe tine, Sue...

Roșește. Mă uit cum i se urcă sângele în obraji și simt iarăși apăsarea gurii ei pe a mea, îndârjirea sărutărilor noastre aprinse și imperfecte, mâna ei împingându-se acolo. Am vrut s-o înșel. Acum nu mai pot s-o înșel. „Nu sunt cum mă crezi", am să-i spun. „Mă crezi bună. Nu sunt bună. Însă alături de tine aș putea încerca să fiu – pentru prima oară. A fost urzeala lui. Ar putea fi a noastră..."

— Pe mine? îmi răspunde într-un sfârșit, îndepărtându-se. Nu prea cred, domnișoară. Nu pe mine. Aș zice că pe domnul Rivers. Uitați-l acolo! Aproape că și-a fumat țigara. N-o să-l mai prindeți dacă zăboviți!

Mă simt câteva clipe amețită, de parcă m-ar fi plesnit. Apoi mă ridic, mă duc în silă la fereastră și privesc cum se plimbă Richard, cum își fumează țigara, cum își alungă de pe frunte șuvițele căzute. Însă rămân la fereastră mult timp după ce el părăsește pajiștea și merge la unchiul. Mi-aș vedea chipul dacă afară ar fi destul de înnorat. Mi-l văd oricum: obrazul tot mai scobit, buzele prea pline, prea rozalii – mai pline și mai rozalii decât oricând acum, de la apăsarea gurii lui Sue. Îmi amintesc de unchiul – „Ți-am picurat otravă pe buze, Maud" – și de Barbara cum se trage înapoi. Îmi amintesc de doamna Stiles, care îmi freacă limba cu săpun de lavandă și își tot șterge mâinile de șorț.

Nimic nu mai e la fel. Nimic nu s-a schimbat. Absolut nimic. Mi-a pus carnea înapoi pe oase. Însă carnea se închide, se astupă, se întărește și rămâne doar cicatricea. O aud cum se duce în salonaș. O privesc cum se așază și își acoperă fața. Aștept, însă nu se uită încoace. Cred că n-o să se mai uite niciodată cu sinceritate la mine. Am vrut s-o salvez. Acum văd foarte limpede ce se va întâmpla dacă o fac – dacă mă retrag din urzeala lui Richard. Va pleca de la Briar împreună cu el. De ce-ar rămâne? Va pleca, iar eu voi fi lăsată în urmă – în seama unchiului, a cărților, a vreunei slujnice noi, supuse și ușor de rănit... Mă gândesc la viața mea, la ceasurile, minutele și zilele care-au alcătuit-o, la ceasurile, minutele și zilele ce mi se întind în față, menite a fi trăite în continuare. Mă gândesc cum vor fi – fără Richard, fară bani, fără Londra, fără libertate. Fără Sue.

Astfel că, vedeți, doar din dragoste – nu din dispreț, nu din răutate, ci doar din dragoste – ajung în cele din urmă să o rănesc.

Capitolul unsprezece

Plecăm, așa cum am plănuit, în ultima zi a lui aprilie. Acum se încheie șederea lui Richard la Briar. Tablourile unchiului sunt înrămate și legate. Mă duce să mi le arate, în chip de răsfăț.

— O treabă pe cinste, îmi spune. Nu crezi, Maud? Ei?

— Da, domnule.

— Te uiți?

— Da, domnule.

— Da. Foarte bună treabă. Socot că o să trimit după Hawtrey și Huss. O să-i chem... săptămâna viitoare? Ce zici? Să facem din asta un eveniment?

Nu îi răspund. Îmi închipui sufrageria, salonul – și pe mine într-un alt loc, întunecat, îndepărtat. Unchiul se întoarce către Richard.

— Rivers, îi spune, ți-ar plăcea să revii ca musafir, cu Hawtrey?

Richard se înclină cu un aer dezolat.

— Mă tem, domnule, că voi fi reținut în altă parte...

— Regretabil. Ai auzit, Maud? Foarte regretabil...

Descuie ușa. Domnul Way și Charles trec prin galerie cu gențile lui Richard. Charles se șterge cu mâneca la ochi.

— Haide, vino-ți în fire! îi strigă domnul Way, turbat de mânie și dând din picior.

Charles ridică privirea, ne vede ieșind din odaia unchiului – îl vede pe unchiul, pesemne – și se cutremură cu un soi de spasm, apoi o rupe la fugă. Atunci se cutremură și unchiul.

— Vezi, Rivers, la ce chinuri sunt supus? Domnule Way, sper că o să-l prinzi și o să-l biciuiești!

— Așa voi face, domnule, răspunde domnul Way.

Richard se uită la mine cu un zâmbet. Eu nu-i zâmbesc. Și când, ajuns la trepte, îmi ia mâna, degetele îmi atârnă inerte în ale lui.

— Cu bine, îmi spune.

Nu-i răspund. Se întoarce spre unchiul:

— Domnule Lilly. Rămas-bun, domnule!

— Chipeș bărbat, spune unchiul pe când brișca dispare în depărtare. Ei, Maud? Ce-i, ești tăcută? Nu îți va fi pe plac să revii la rânduielile noastre solitare?

Ne întoarcem în casă. Domnul Way se opinteşte să închidă uşa umflată, iar holul se cufundă în întuneric. Urc scările alături de unchiul, aşa cum le-am urcat pe vremuri cu doamna Stiles. De câte ori, mă întreb, le-am tot urcat de atunci? De câte ori mi-am pus călcâiul pe locul ăsta ori pe acela? Câte perechi de papuci, câte rochii ţepene, câte mănuşi am purtat până nu m-au mai încăput ori s-au destrămat? Câte cuvinte voluptuoase am citit în gând? Câte cu voce tare, pentru plăcerea domnilor?

Scările, papucii, mănuşile, cuvintele, domnii – toate acestea vor rămâne chiar dacă evadez. Nu-i aşa? Mă gândesc iarăşi la odăile din casa unchiului: sufrageria, salonul, biblioteca. Mă gândesc la mărunta semilună pe care am scrijelit-o cândva în vopseaua ce acoperă geamurile bibliotecii. Încerc să mi-o închipui fără ochi. Îmi amintesc că m-am trezit odată, m-am uitat cum odaia se încheagă din întuneric şi mi-am zis *N-am să scap în veci de aici!* Acum ştiu că voi scăpa. Însă socot că Briar mă va bântui şi el. Sau eu o să-l bântui în vreme ce o să-mi trăiesc viaţa sumbră şi neîndestulată în afara zidurilor sale.

Mă gândesc ce fel de stafie voi fi: o stafie ordonată şi monotonă, ce păşeşte la nesfârşit pe tălpi moi printr-o casă năruită, urmând modelele covoarelor străvechi.

Însă poate că până la urmă sunt deja o stafie. Căci mă duc la Sue, iar ea îmi arată rochiile şi rufăria pe care o să le luăm cu noi, bijuteriile pe care vrea să le lustruiască, genţile pe care le va umple. Numai că le face pe toate fără să-mi întâlnească privirea, iar eu mă uit şi nu spun nimic. Mai degrabă îi văd mâinile decât obiectele pe care le ia. Simt cum i se iuţeşte răsuflarea, văd cum i se mişcă buzele, însă vorbele ei mi se şterg din minte în clipa când le rosteşte. Într-un sfârşit nu mai are nimic să-mi arate. Nu ne mai rămâne decât să aşteptăm. Luăm masa. Mergem la mormântul mamei. Mă uit lung la piatră, dar nu simt nimic. Vremea e blândă şi umedă. Pe sub tălpi ni se scurge roua stoarsă din pământul verde, încolţit, iar poalele rochiilor ne sunt brăzdate de nămol.

M-am lăsat în voia planului lui Richard, aşa cum m-am lăsat pe vremuri în mâinile unchiului. Urzeala, evadarea – acum par întreţinute mai degrabă de dorinţele lui decât de ale mele. M-am golit de dorinţe. Stau la cină, mănânc, citesc, mă întorc la Sue, o las să mă îmbrace după plac, beau vin, atunci când îmi oferă, stau la fereastră lângă ea. Ţopăie agitată de pe un picior pe altul.

— Uitaţi-vă la lună, îmi spune încet. Cum mai străluceşte! Uitaţi-vă la umbrele de pe iarbă... Cât e ceasul? Nu-i nici

unsprezece...? Când mă gândesc că domnul Rivers e în clipa asta undeva pe fluviu...

Un singur lucru vreau să fac înainte de plecare: o faptă – o faptă cumplită – a cărei viziune s-a înălţat, îmboldindu-mă şi alinându-mă, în toate furiile mele încrâncenate, în toate ceasurile de somn întunecat şi neliniştit ale vieţii mele la Briar. Iar acum, în vreme ce sorocul fugii noastre se apropie, în vreme ce casa se cufundă în tăcere, încremenită şi nebănuitoare, trec la treabă. Sue mă lasă singură, pentru a cerceta genţile. O aud cum desface catarame. Asta şi aştept.

Ies pe furiş din odaie. Ştiu drumul, n-am nevoie de lampă, iar rochia închisă la culoare mă ascunde. Merg spre capul scărilor, străbătând iute peticele rupte din clarul de lună pe care ferestrele le aştern pe podea. Apoi mă opresc şi ascult. Tăcere. Aşa că înaintez mai departe pe coridorul aflat vizavi de al meu, străbătând o cale ce-o oglindeşte pe aceea de la odăile mele până aici. Ajunsă la prima uşă, mă opresc şi ascult iar, ca să mă încredinţez că totul e încă înăuntru.

E uşa de la odăile unchiului. N-am mai intrat niciodată aici. Însă, după cum am bănuit, clanţa şi balamalele sunt unse şi se rotesc fără zgomot. Covorul e gros şi îmi înăbuşă paşii ca pe nişte şoapte.

Salonul lui e şi mai întunecat decât al meu şi pare mai mic. Are tapiserii pe pereţi şi alte dulapuri cu cărţi. Nu mă uit la ele. Mă duc la uşa de la camera de culcare, îmi lipesc urechea de lemn, apoi pun mâna pe clanţă şi apăs. Un ţol, doi, trei... Îmi ţin respiraţia, cu mâna la inimă. Nici un sunet. Deschid uşa mai larg, mă opresc şi trag iarăşi cu urechea. Dacă dă să se trezească, o să fac cale-ntoarsă. Se mişcă oare? Preţ de-o clipă nu se întâmplă nimic. Totuşi aştept încă, nesigură. Apoi se aude sunetul potolit şi hârâit al răsuflării sale.

Şi-a tras perdelele baldachinului, însă ţine o lampă pe masă, aşa cum fac şi eu. Mi se pare curios. N-aş fi crezut în veci că întunericul îl nelinişteşte. Însă lumina aceasta slabă îmi e de ajutor. Fără să mă urnesc de la uşă, mă uit în jur şi zăresc în sfârşit cele două obiecte după care am venit. Pe măsuţa de toaletă, lângă urciorul cu apă: lanţul ceasornicului, cu cheia bibliotecii prinsă de el cu panglica de catifea roasă, şi briciul.

Mă apropii iute şi le iau. Lanţul se descolăceşte fără zgomot şi îl simt lunecându-mi pe mănuşă. Ce-ar fi să cadă...? Nu cade. Cheia se balansează ca un pendul. Briciul e mai greu decât m-am aşteptat. Lama e trasă, dar nu până la capăt, cu tăişul la vedere. O desfac mai bine şi o îndrept spre lumină. Trebuie să

fie ascuțită ca să fac ce vreau cu ea. Socot că e îndeajuns de ascuțită. Ridic privirea. În oglinda de deasupra căminului, desprinsă de umbrele odăii, mă văd pe mine însămi, îmi văd mâinile: într-una o cheie, în cealaltă un cuțit. Aș putea fi luată drept o fată dintr-o alegorie. *Înșelarea încrederii.*

În spatele meu perdelele baldachinului nu sunt chiar lipite. În spațiul dintre ele o rază de lumină – atât de slabă, că nici nu e lumină, ci mai degrabă o subțiere a beznei – se întinde până la chipul unchiului. Nu l-am mai văzut niciodată dormind. Silueta îi pare plăpândă, ca de copil. Pătura îi e trasă până la bărbie, fără cute, bine întinsă. Pufăie în somn, lăsând răsuflarea să-i iasă printre buze. Visează – vise cu litere negre, poate, în cicero, legate în marochin și piele de vițel. Numără cotoare. Ochelarii așteaptă, cu brațele încrucișate, pe masa de la căpătâi. Sub genele unui ochi moale se zărește o fâșie îngustă de umezeală. Briciul mi se încălzește în mână...

Însă nu e o poveste de soiul acela. Încă nu. Stau și-l privesc cum doarme aproape un minut. Apoi plec. Fac cale întoarsă tot așa cum am venit – ferit și fără zgomot. Merg la scări, iar pe acolo la bibliotecă și, odată intrată, închid ușa și aprind o lampă. Inima îmi bate acum mai tare ca oricând. Teama și nerăbdarea îmi dau o stare de rău. Însă timpul zboară și nu pot aștepta. Mă duc la rafturile unchiului și deschid geamurile vitrinelor. Încep cu *Ridicarea cortinei*, prima carte pe care mi-a pus-o în mâini. O iau, o deschid și o pun pe biroul lui. Apoi ridic briciul, îl țin strâns și îl desfac bine. Lama e țeapănă și zvâcnește de la sine până la capăt. Doar asta îi e natura: să taie.

Și totuși e greu, e cumplit de greu și mai că nu izbutesc să lipesc prima oară metalul de hârtia elegantă și golașă. Aproape că mă tem ca nu cumva cartea să scoată vreun țipăt și să mă dea de gol. Însă nu țipă. Ci mai degrabă *suspină*, tânjind parcă după propria sfâșiere, iar când aud sunetul acesta, tăieturile îmi devin mai iuți și mai precise.

Când mă întorc la Sue, ea stă la fereastră și își frânge mâinile. A bătut miezul nopții. M-a socotit pierdută. Acum e prea ușurată ca să mă certe.

— Poftiți pelerina, îmi spune. Încheiați-vă acuma. Repede! Luați-vă geanta... Nu aceea, e prea grea. Acum trebuie să mergem.

Crede că am emoții. Își duce un deget la buzele mele.

— Nu vă pierdeți acum cu firea, îmi spune.

Apoi mă ia de mână și mă conduce prin casă.

Păşeşte pe nesimţite, ca un tâlhar. Îmi spune pe unde să merg. Nu ştie că mai adineauri am stat, uşoară ca o umbră, şi m-am uitat la unchiul. Însă apoi o luăm pe căile servitorilor, iar coridoarele şi scările golaşe îmi sunt străine. Toată partea aceea a casei îmi e străină. Nu-mi dă drumul la mână până când ajungem la uşa de jos. Apoi îşi lasă geanta pe podea şi unge cu unsoare încuietoarea şi zăvoarele, ca să se învârtească uşor. Îmi întâlneşte privirea şi îmi face cu ochiul, ca un băiat. Inima mi se strânge dureros în piept.

Apoi uşa se deschide şi Sue mă trage în noapte. Iar parcul e altfel şi casa pare ciudată – căci, fireşte, n-am mai văzut-o niciodată la ceasul acesta, am stat doar la fereastră şi m-am uitat afară. De-aş sta acum acolo, oare m-aş vedea cum alerg, trasă de Sue după ea? Oare aş părea la fel de golită de culoare şi adâncime ca pajiştea, copacii, pietrele şi butucii de iederă? Preţ de-o clipă şovăi, întorc capul şi privesc geamul, aproape încredinţată că, de-ar fi să aştept un pic, o să-mi zăresc chipul acolo. Apoi mă uit la celelalte ferestre. Oare nu se va deştepta nimeni, nu va veni nimeni să mă cheme înapoi?

Nu se deşteaptă nimeni, nu mă cheamă nimeni. Sue mă trage iarăşi de mână, iar eu întorc capul şi o urmez. Am cheia de la poarta din zid. După ce trecem şi o încui la loc, o las să cadă printre trestii. Cerul e senin. Stăm în umbră fără să vorbim – două Tisbe aşteptându-l pe Piram. Jumătatea de lună argintează apa fluviului şi o colorează pe jumătate într-un negru tăciune.

El nu iese din jumătatea neagră. Luntrea pluteşte, afundată în apă – o luntre cănită, zveltă, înălţată la prova. Luntrea întunecată a viselor mele. Privesc cum se apropie, simt cum mâna lui Sue se răsuceşte într-a mea; apoi mă depărtez de ea, prind frânghia pe care mi-o azvârle el şi îl las să mă îndrume spre locul meu, fără să opun vreo rezistenţă. Sue vine lângă mine, clătinându-se, complet descumpănită. Richard propteşte o vâslă în mal şi, când Sue se aşază, facem un ocol şi ne lăsăm purtaţi de curent.

Nu vorbeşte nimeni. Nu mişcă nimeni, în afară de Richard, care vâsleşte. Lunecăm încet, în tăcere, spre iadurile noastre întunecate şi despărţite.

Ce urmează? Ştiu că înaintarea pe fluviu este lină şi că mi-ar plăcea să nu părăsesc luntrea, dar sunt silită să cobor şi să urc pe un cal. În oricare alt caz mi-ar fi teamă de cal, însă acum stau inertă în şa, lăsându-l să mă care – după cum l-aş lăsa şi să mă azvârle, cred, dacă ar vrea să facă asta. Ţin minte biserica de

cremene, lujerii de pana-zburătorului, mănușile mele albe, mâna mea dezgolită, trecută din cinci degete în alte cinci degete, apoi zgâriată de înfigerea unui inel. Sunt pusă să rostesc anumite cuvinte, pe care acum le-am uitat. Îl țin minte pe pastor, într-un stihar cu pete cenușii. Nu-mi amintesc chipul lui. Știu că Richard mă sărută. Țin minte o carte, un condei pus în mâna mea, scrierea numelui meu. Nu-mi mai amintesc drumul de la biserică. Ce-mi vine în minte apoi e o odaie, Sue descheindu-mi rochia, apoi o pernă aspră sub obraz, o pătură și mai aspră – și lacrimi. Mâna mi-e dezgolită și are încă pe deget inelul acela. Degetele lui Sue lunecă dintr-ale mele.

— Acum trebuie să fii altfel, îmi spune și eu îmi întorc fața de la ea.

Când mă uit iar, a plecat. În locul ei stă Richard. Zăbovește o clipă în dreptul ușii, cu ochii pironiți într-ai mei, apoi răsuflă și își duce dosul palmei la gură, pentru a-și înăbuși hohotul de râs.

— Vai, Maud, îmi spune încet, clătinând din cap.

Își șterge barba și gura.

— Noaptea nunții noastre, continuă, izbucnind iarăși în râs.

Îl urmăresc fără cuvinte, cu pătura trasă până la gât. Acum am mintea limpede. Sunt pe deplin trează. Când tace, aud casa de dincolo de el. Scările se lungesc, risipind apăsarea pașilor săi. Un șoarece sau o pasăre se mișcă în golul de deasupra grinzilor. Sunetele parcă nu se aud cum trebuie. Pesemne că gândul ăsta mi se citește pe chip.

— Ți se pare ciudat aici, îmi spune, apropiindu-se. Nu îți bate capul. În curând o să fii la Londra. Acolo e mai multă viață. Ține minte asta.

Nu îi răspund.

— N-ai de gând să vorbești? Hmm, Maud? Ei, nu trebuie să te porți nefiresc. Nu acum, cu mine. Noaptea nunții, Maud!

Vine la căpătâiul patului. Ridică mâna, apucă tăblia chiar deasupra pernei mele și începe s-o scuture zdravăn, până când picioarele patului se hurducă și alunecă scrâșnit pe podea.

Închid ochii. Zgâlțâitul continuă o vreme, apoi patul încremenește. Însă Richard își ține brațul deasupra mea și îi simt privirea. Îi simt statura și parcă forma lui întunecată străbate până și prin pleoapele mele închise. Îl simt schimbat. Șoarecele sau pasărea încă se mișcă pe tavanul odăii și cred că Richard își dă capul pe spate, pentru a-i urmări calea. După aceea casa se cufundă în tăcere și el mă cercetează iarăși.

Apoi îi simt răsuflarea repezită pe obraz. Mi-a suflat în față. Deschid ochii.

— Hei, spune el încet.

Mă privește ciudat.

— Să nu-mi spui că te temi.

Înghite în sec. Apoi își coboară încet brațul de pe tăblie. Tresar, închipuindu-mi că mă va plesni. Însă nu o face. Își plimbă privirea pe chipul meu, pironindu-și-o apoi în adâncitura gâtului. Privește cu un aer fascinat.

— Ce tare îți bate inima, îmi șoptește.

Își coboară apoi palma, de parcă ar vrea să-mi cerceteze cu degetul zbaterea sângelui.

— Hai, pune mâna! îi spun. Dacă pui mâna, ești mort. Am otravă în mine.

Mâna i se oprește la două degete de gâtul meu. Îi întorc privirea fără să clipesc. Se îndreaptă de spate. Gura îi zvâcnește, apoi naște un rictus disprețuitor.

— Ți-ai închipuit că te doresc? mă întreabă. Da?

Cuvintele îi ies aproape șuierate – căci, de bună seamă, nu poate vorbi prea tare, ca să nu-l audă Sue. Se depărtează, netezindu-și agitat părul pe după urechi. O geantă îi stă în drum și îi trage un șut.

— La dracu'! spune el.

Își scoate vestonul, apoi trage de un buton de manșetă și se apucă să-și suflece furios o mânecă.

— Chiar trebuie să te holbezi așa? mă întreabă în vreme ce-și dezgolește brațul. Nu ți-am spus deja că ești în siguranță? Dacă mă crezi mai bucuros decât tine că mă văd însurat...

Se întoarce la pat.

— Trebuie totuși să mă arăt bucuros, îmi spune indispus. Și ăsta e unul din lucrurile prin care îți arăți bucuria când te căsătorești. Ai uitat?

A tras deoparte pătura, dezvăluind așternutul ce acoperă salteaua în dreptul șoldului meu.

— Mută-te mai încolo, îmi spune.

Îl ascult. Se așază, apoi se întoarce stângaci. Își vâră mâna în buzunarul pantalonilor și scoate ceva. Un briceag.

Îl văd și mă gândesc pe dată la briciul unchiului. Însă aia a fost într-o altă viață, când m-am furișat prin casa aceea adormită și am tăiat pagini din cărți. Acum privesc cum Richard își vâră unghia în șanțul briceagului și îi desface lama. Are pete negre. O privește cu dezgust, apoi și-o lipește de braț. Însă o face șovăielnic și tresare la atingerea metalului. Apoi lasă briceagul în jos.

— La dracu'! spune iarăşi, apoi îşi netezeşte favoriţii şi părul. Îmi surprinde privirea.

— Nu te uita la mine aşa neajutorată! N-ai nici un strop de sânge, ca să mă cruţi de-o suferinţă? N-ai un... o scurgere din aceea de care suferă femeile?

Nu-i răspund. Se strâmbă iarăşi.

— Ei, chiar îţi stă în fire! Aş fi zis că dacă tot eşti silită să sângerezi, ai putea s-o faci cu vreun folos. Dar nu...

— Ai de gând să mă jigneşti în toate felurile cu putinţă? îl întreb.

— Ţine-ţi gura! îmi răspunde.

Continuăm să vorbim în şoaptă.

— E spre binele amândurora. Nu te văd oferindu-te să-ţi crestezi braţul.

I-l ofer pe dată. Mi-l respinge cu un gest.

— Nu, nu! spune. O s-o fac eu într-o clipă.

Trage aer în piept şi îşi mută lama în palmă, sprijinind-o de una din liniile din partea de jos a podului acesteia, pe un petic de carne fără păr. Se opreşte iarăşi, mai răsuflă o dată, apoi taie iute.

— Iisuse Hristoase! exclamă, strâmbându-se.

Câţiva stropi de sânge ţâşnesc din tăietură. În lumina lumânării par negri pe podul alb al palmei. Îi lasă să se prelingă pe pat. Nu curge prea mult. Îşi apasă cu degetul mare pielea încheieturii şi a palmei, iar atunci picură mai mult sânge. Nu îmi urmăreşte privirea. După câteva clipe, totuşi, îmi spune încet:

— Ţi se pare îndeajuns?

Îi cercetez chipul.

— Nu ştii?

— Nu, nu ştiu.

— Bine, dar...

— Dar ce?

Clipeşte.

— Te gândeşti, pesemne, la Agnes. Nu-i înfrumuseţa situaţia. Poţi face de ruşine o fată în mai multe feluri decât acela. Ar trebui să ştii.

Sângele curge în continuare slab. Richard înjură. Mă gândesc la Agnes, la felul cum mi-a arătat gura ei înroşită şi umflată. Îmi întorc faţa dinspre el, cuprinsă de un soi de greaţă.

— Hai odată, Maud! mă îndeamnă atunci. Zi-mi până nu leşin. Trebuie să fi citit despre asemenea treburi. Sunt sigur că unchiul tău i-a rezervat o trimitere în blestematul ăla de catalog al lui, nu? Maud?

Privesc iarăşi în silă picăturile lăţite de sânge. Încuviinţez. La sfârşit îşi lipeşte încheietura de aşternut şi întinde sângele. Apoi îşi priveşte încruntat tăietura. Obrazul i s-a cam albit. Se strâmbă.

— Câtă silă i se poate face omului, zice apoi, doar văzând câţiva stropi vărsaţi din sângele lui. Şi ce bestii sunteţi voi, femeile, mă gândesc, de vreme ce înduraţi aşa ceva lună de lună. Nu-i de mirare că înnebuniţi aşa uşor. Vezi cum se desface carnea? îmi arată el palma. Cred că până la urmă m-am tăiat prea adânc. E vina ta. M-ai stârnit. Ai nişte coniac? Cred că un pic de coniac m-ar pune pe picioare.

Şi-a scos batista şi acum şi-o apasă pe tăietură.

— Nu am coniac, îi răspund.

— N-ai coniac. Ce ai atunci? Măcar vreo doctorie? Haide, văd după faţa ta că ai.

Se uită în jur.

— Unde o ţii?

Şovăi. Însă acum, că a adus vorba de asta, pofta de picături începe să mi se strecoare în inimă şi mădulare.

— În geanta de piele, îi spun.

Îmi aduce sticluţa, îi scoate dopul, amuşinează şi se strâmbă.

— Adu-mi şi mie un pahar, continui.

Găseşte o cană şi toarnă un pic de apă tulbure.

— Eu nu vreau aşa, îmi spune în vreme ce eu picur din doctorie. Asta ţi-e de folos ţie. Eu vreau ceva mai tare.

Îmi ia sticluţa, îşi dezveleşte tăietura şi lasă să se prelingă un singur strop în carnea despicată. Îl ustură. Se schimonoseşte. Linge picăturile ce se preling din rană. Oftează cu ochii întredeschişi, urmărindu-mă cum beau, mă înfior, apoi mă las înapoi pe pernă, cu cana la piept. Într-un sfârşit zâmbeşte. Râde.

— „Ce face un cuplu distins în noaptea nunţii", spune. S-ar putea scrie un articol despre noi într-un ziar din Londra.

Mă înfior iarăşi. Trag mai bine pătura, iar aşternutul cade, acoperind petele de sânge. Mă întind după sticlă. El ajunge însă primul la ea şi o depărtează de mine.

— Nu, nu, spune Richard. Nu câtă vreme te arăţi atât de îndărătnică. În noaptea asta o ţin eu.

O vâră în buzunar şi sunt prea vlăguită ca să încerc să i-o iau. Se ridică şi cască. Îşi trece degetele peste faţă şi se freacă bine la ochi.

— Ce obosit sunt! spune. E trecut de trei, ştii?

Nu zic nimic, iar el ridică din umeri. Însă adastă la capul patului, privind cumva şovăitor în jos, la locul de lângă mine. Apoi îmi vede faţa şi se preface că se înfioară.

— Până la urmă nu m-ar mira prea tare să mă trezesc gâtuit de degetele tale, îmi spune. Nu, n-am să risc.

Se apropie de foc, își umezește degetul mare și arătătorul, stinge lumânarea, apoi se ghemuiește pe fotoliu și se învelește cu vestonul în chip de pătură. Blestemă vreun minut, cred, frigul, forma fotoliului și felul în care stă. Însă adoarme înaintea mea.

Când adoarme, mă ridic, mă duc repede la fereastră și dau deoparte perdeaua. Luna încă strălucește din plin și nu vreau să stau pe întuneric. Însă de fapt fiecare suprafață scăldată în lumina argintie îmi e străină și când întind mâna o dată, ca să pun degetul pe un semn de pe perete, semnul și peretele, deși se lasă atinse, par să se înstrăineze și mai mult. Pelerina, rochia și rufăria îmi sunt în șifonier. Gențile îmi sunt închise. Mă tot uit după ceva al meu și îmi zăresc până la urmă cizmele în umbra lavoarului. Mă duc într-acolo, mă ghemuiesc și îmi așez mâinile pe ele. Mă trag înapoi, aproape îndreptându-mă de spate, apoi le ating iar.

Mă întind în pat și ascult atentă, dând să prind vreun sunet cunoscut – clopote sau scârțâituri de balamale. Nu se aud decât zgomotele acelea fără noimă – suspinele scândurilor, furișarea șoarecelui sau a păsării. Întind gâtul și mă uit la peretele din spatele meu. De cealaltă parte a lui e Sue. Dacă s-ar răsuci în pat, dacă mi-ar spune numele, socot c-aș auzi-o. Ar putea scoate orice sunet, absolut oricare, căci sunt încredințată că mi-ar ajunge la ureche.

Nu scoate nici un sunet. Richard se mișcă în fotoliu. Razele lunii se târăsc pe podea. După o vreme adorm. Adorm și visez Briar. Însă coridoarele casei nu mai sunt așa cum mi le amintesc. Întârzii la unchiul meu și m-am rătăcit.

După aceea Sue vine în fiecare dimineață ca să mă spele, să mă îmbrace, să-mi pună mâncarea în față, să-mi ia farfuria neatinsă. Însă, la fel ca în ultimele zile la Briar, nu-mi întâlnește niciodată privirea. Odaia e mică. Stă lângă mine, însă rareori vorbim. Brodează. Mă joc cu cărțile – doiarul de cupă îndoit de călcâiul meu, pe care-l simt aspru când îl ating cu degetele dezgolite. Richard nu intră în odaie toată ziua. Noaptea blestemă. Blestemă ulițele mizerabile de la țară, care îi înnămolesc cizmele. Îmi blestemă tăcerea și purtarea ciudată. Blestemă așteptarea. Mai presus de toate, blestemă muchiile ascuțite ale fotoliului.

— Uită-te la umărul meu, îmi spune. Vezi? Îmi iese din încheietură. Mai că mi s-a desprins. Într-o săptămână o să fiu diform. Cât despre cutele astea... își netezește el furios pantalonii.

Până la urmă mai bine îl luam pe Charles. În ritmul ăsta, o să ajung la Londra doar ca să mă ascund de râsetele oamenilor de pe străzi.

Londra, îmi spun în gând. Pentru mine cuvântul acesta nu mai înseamnă acum nimic.

O dată la câteva zile se duce călare ca să afle vești despre unchiul meu. Fumează atât de multe țigări, că pata de pe arătătorul pârlit i se întinde până pe degetul învecinat. Când și când mă lasă să iau câte o doză din doctoria mea, însă o păstrează tot timpul la el.

— Foarte bine, îmi spune, privindu-mă cum beau. De-acum nu mai e mult. Ei, dar ce slabă și palidă te-ai făcut! Iar Sue se rotunjește din ceas în ceas, ca una din purcelele negricioase ale jupânesei Cream. Pune-o mâine să se îmbrace în cea mai bună rochie a ta, bine?

Fac întocmai. Acum aș face orice ca să pun capăt lungii așteptări. Mă prefac înfricoșată, frământată și plânsă, în vreme ce el se apleacă să mă mângâie și să mă certe. Mă prefac, dar fără să mă uit la Sue – sau uitându-mă cu sfială și deznădejde, să văd dacă roșește sau pare rușinată. Dar nu. Acum, când mă ating, mâinile ei, pe care mi le amintesc cum au lunecat pe carnea mea, cum au apăsat, s-au răsucit și m-au deschis, mâinile ei, zic, sunt albe și complet golite de viață. Chipul i s-a închis. Așteaptă doar, ca și noi, venirea doctorilor.

Așteptăm – nu știu câtă vreme. Două săptămâni sau trei. Până la urmă, într-o noapte Richard îmi spune:

— Vin mâine.

Apoi îl aud dimineața:

— Vin azi. Îți amintești?

Am avut niște vise cumplite.

— Nu pot să-i primesc, îi spun. Trebuie să-i trimiți înapoi. Să vină altă dată.

— Nu fi urâcioasă, Maud.

Se ridică și se îmbracă, prinzându-și gulerul și cravata. Vestonul îi e pe pat, bine întins.

— Nu-i primesc! îi strig.

— Ba îi primești, îmi răspunde, căci, odată ce-i vezi, pui capăt întregii povești. Urăști locul ăsta. E vremea să plecăm.

— Sunt prea nervoasă.

Nu răspunde. Se întoarce și-și trece o perie prin păr. Mă aplec și îi înșfac vestonul. Găsesc buzunarul, sticluța cu picăturile – însă el vede, vine iute la mine și mi-o smulge din mâini.

— A, nu! îmi spune atunci. Nu te vreau pe jumătate dusă de pe lumea asta. N-o să risc să greşeşti cumva doza şi să strici totul! Nu! Trebuie să ai mintea cât se poate de limpede.

Vâră sticluţa înapoi în buzunar. Când mă întind iarăşi, se fereşte.

— Lasă-mă, îi spun. Richard, lasă-mă! O picătură doar, îţi jur!

Buzele îmi tremură când rostesc cuvintele. Clatină din cap şi îşi curăţă vestonul de urmele degetelor mele.

— Nu încă, îmi spune. Fii cuminte. Trebuie să munceşti pentru ea.

— Nu pot! N-am să fiu calmă fără o doză!

— Vei încerca, de dragul meu. De dragul amândurora, Maud.

— La dracu' cu tine!

— Da, da, la dracu' cu noi, cu noi toţi!

Oftează. Apoi se apucă iar să se pieptene. După câteva clipe, când mă las moale înapoi în pat, ochii lui privesc ţintă într-ai mei.

— De ce te apucă pandaliile în halul ăsta, ei? mă întreabă aproape blând. Acum te-ai mai calmat? Foarte bine. Ştii ce-ai de făcut când vin la tine? Pune-o pe Sue să te aranjeze un pic. Atât. Poartă-te firesc. Plângi un pic dacă trebuie. Sigur ştii ce să spui?

Ştiu, cu toate că nu vreau, căci am repetat adesea planul. Aştept, apoi încuviinţez.

— Fireşte, spune şi se bate cu mâna peste buzunar, unde ţine sticluţa cu picături. Gândeşte-te la Londra, continuă. Acolo sunt spiţerii la orice colţ de stradă.

Buzele îmi tremură de dispreţ.

— Socoţi că o să-mi mai vreau doctoria la Londra?

Cuvintele îmi par stinse până şi mie. Richard întoarce capul fără să răspundă, poate pentru a-şi ascunde un zâmbet. Apoi ia briceagul, se aşază lângă foc şi îşi curăţă unghiile, scuturând când şi când lama, pentru a azvârli tacticos în flăcări firele de murdărie.

Mai întâi îi duce la Sue. De bună seamă, o cred soţia lui, care şi-a pierdut minţile şi i se pare că-i o servitoare, aşa că vorbeşte ca toate slujnicele şi trăieşte într-o odaie de slujnică. Aud scârţâitul scărilor şi al podelelor sub ghetele lor. Le aud glasurile – joase, monotone –, însă nu şi cuvintele. Glasul lui Sue nu îl aud deloc. Stau pe pat până vin la mine, iar atunci mă ridic şi fac o reverenţă.

— Susan, spune încet Richard. Slujnica soției mele.

Doctorii dau din cap. Încă nu spun nimic. Însă li se pare că arăt ciudat. Îi văd cum mă cercetează. Și Richard e cu ochii pe mine. Apoi se apropie.

— O fată credincioasă, le spune el doctorilor. Din nefericire, tăria i-a fost greu încercată în ultimele două săptămâni.

Mă conduce de la pat până la fotoliu, în lumina venită de la fereastră.

— Stai aici, în fotoliul stăpânei, îmi spune el blând. Și-acum liniștește-te. Acești domni nu vor decât să-ți pună câteva întrebări neînsemnate. Trebuie să le răspunzi cinstit.

Îmi apasă mâna. Mă gândesc că o face ca să mă îmbărbăteze sau să mă prevină. Apoi simt cum degetele i se strâng în jurul unuia dintr-ale mele. Încă port verigheta. O scoate și și-o strecoară în palmă.

— Foarte bine, spune unul din doctori, acum ceva mai mulțumit.

Celălalt își însemnează totul într-un carnet. Îl văd întorcând o pagină și dintr-odată mi se face dor de hârtie.

— Foarte bine. Am văzut-o pe stăpâna ta. Bine faci că te gândești la bunăstarea și sănătatea dânsei, căci – îmi pare rău să-ți spun – ne temem că e bolnavă. Chiar foarte bolnavă. Știi că e încredințată că îți poartă numele, că are un trecut ca al tău? Știi asta?

Richard ne privește.

— Da, domnule, răspund în șoaptă.

— Te cheamă Susan Smith?

— Da, domnule.

— Și ai slujit-o pe doamna Rivers – la vremea aceea domnișoara Lilly – în casa dânsei, la Briar, înainte de nuntă?

Încuviințez din cap.

— Și mai înainte unde ai slujit? Cumva la o familie pe nume Dunraven, la presupusa adresă Whelk Street, în Mayfair?

— Nu, domnule. Nu am auzit de oamenii aceștia. Sunt scorneala doamnei Rivers.

Vorbesc ca o servitoare. Și spun, fără tragere de inimă, altă adresă și altă familie – una din cunoștințele lui Richard, pe care se poate bizui că va turna povestea de care avem nevoie dacă le trece prin cap doctorilor să-i caute. Însă nu credem că o vor face.

Doctorul încuviințează iarăși.

— Și doamna Rivers? întreabă. Ai adus vorba de „scorneala" ei. Când au început scornelile?

— Doamna Rivers părea adesea ciudată, răspund încet după ce înghit în sec. Slugile de la Briar ziceau de ea cum că nu e

tocmai cum trebuie la cap. Mi se pare că a avut o mamă nebună, domnule.

— Ei, hai! mă întrerupe suav Richard. Doctorii nu vor să audă bârfele servitorilor. Spune-ţi doar propriile observaţii.

— Da, domnule, îi răspund.

Îmi pironesc privirea în podea. Scândurile sunt scobite, iar din lemn se înalţă aşchii groase ca nişte ace.

— Dar căsătoria doamnei Rivers? întreabă doctorul. Cum a afectat-o?

— Taman asta, domnule, a iscat schimbarea, îi răspund. Înainte a arătat că îl iubeşte pe domnul Rivers şi la Briar socoteam cu toţii că domnul se îngrijeşte de dânsa – întâlnesc privirea lui Richard – şi-o face tare bine, domnule! Toţi am crezut c-o s-o scoată din ale dânsei. Dar după aia, de la noaptea nunţii încoace, s-a făcut aşa de ciudată...

Doctorul îşi priveşte colegul.

— Observi, îi spune, cât de bine se potriveşte relatarea cu aceea a doamnei Rivers? E cu adevărat remarcabil! Ca şi cum, făcând din propria-i viaţă o povară, caută să i-o treacă altcuiva, mai bine înzestrat să o poarte. S-a preschimbat într-o născocire!

Se întoarce iar spre mine.

— Chiar aşa, o născocire, repetă gânditor. Spune-mi, domnişoară Smith, stăpânei tale îi plac cărţile? Îi place să citească?

Îi întâlnesc privirea, însă gâtlejul pare să mi se închidă sau să mi se umple de aşchii, asemenea scândurilor din podea. Nu pot răspunde. Richard vorbeşte în numele meu.

— Soţia mea, spune el, s-a născut într-un mediu literar. Unchiul ei, care a crescut-o, este un om dedicat învăţăturii şi s-a ocupat de educaţia ei aşa cum ar fi făcut cu un fiu. Cărţile au fost prima pasiune a doamnei Rivers.

— Ei, poftim! exclamă doctorul. Unchiul dânsei e un domn admirabil, nu mă îndoiesc. Însă expunerea prelungită a fetelor la literatură... înfiinţarea colegiilor pentru femei...

Fruntea îi luceşte de transpiraţie.

— Creştem o naţiune de femei cu creiere cultivate. Mă tem că boala soţiei dumitale face parte dintr-o epidemie mai întinsă. Mă tem pentru viitorul rasei noastre, domnule Rivers, şi pot să ţi-o spun încă de pe-acum. Iar noaptea nunţii, după cum ziceai, a fost începutul acestui acces recent de demenţă... Oare poate fi – şi îşi coboară cu tâlc glasul, făcând schimb de priviri cu doctorul care scrie – mai limpede de-atât?

Îşi bate uşurel buzele cu degetul.

— Am văzut cum s-a făcut mică atunci când am atins-o ca să-i iau pulsul la încheietură. Am observat, de asemenea, că nu poartă verigheta.

La auzul cuvintelor lui, Richard se însuflețește și se preface că scoate ceva din buzunar. Se spune că norocul le vine în ajutor ticăloșilor.

— Iat-o, spune el solemn, arătând verigheta galbenă. Și-a scos-o blestemând, căci acum vorbește ca o servitoare și scoate vorbe murdare fără să se gândească. Dumnezeu știe de unde le-a învățat!

Richard își mușcă buza.

— Îți poți închipui, domnule, ce trăiri mi-a iscat așa ceva în inimă, zice el, ducându-și mâna la ochi și așezându-se greoi pe pat, după care se ridică, parcă îngrozit. Patul acesta! spune răgușit. Patul nostru de nuntă. Așa l-am socotit eu. Când mă gândesc că soția mea preferă o odaie de servitoare și o saltea de paie!...

Se cutremură. *Gata*, îmi spun. *Ajunge*. Însă Richard e îndrăgostit de propria șarlatanie.

— Un caz cât se poate de nefericit, spune doctorul. Însă vom lucra asupra soției dumitale pentru a o trezi din născocirea ei nefirească...

— Nefirească? îl întrerupe Richard.

Se cutremură iarăși. Privirea îi capătă un aer straniu.

— Ah, domnule, continuă el, încă nu știi totul! Mai e un lucru. Nădăjduiam să nu vi-l împărtășesc. Acum simt că nu mai pot.

— Chiar așa? întreabă doctorul.

Celălalt se oprește, cu creionul ridicat.

Richard își umezește buzele. Știu pe dată ce-are de gând să spună și-mi întorc iute fața spre el. Observă. Și mi-o ia înainte.

— Susan, spune, e foarte bine că te rușinezi în numele stăpânei tale. Însă nu ai de ce să simți nici un pic de rușine în numele tău. Vina nu-ți aparține câtuși de puțin. Nu ai făcut nimic ca să stârnești și să încurajezi atențiile dezgustătoare pe care soția mea, în nebunia ei, a căutat să ți le impună cu de-a sila.

Își mușcă mâna. Doctorii fac ochii mari, apoi se întorc să se uite la mine.

— Domnișoară Smith, spune primul, înclinându-se spre mine. E adevărat?

Mă gândesc la Sue. Mă gândesc la ea nu așa cum e, pesemne, acum, în odaia din dosul peretelui – satisfăcută că m-a trădat, mulțumită să-și închipuie că peste puțin timp se va întoarce în

sfârşit acasă, în bârlogul întunecat al borfaşilor din Londra. Mă gândesc când era deasupra mea, cu părul desfăcut. *Eşti o perlă*...

— Domnişoară Smith?

Încep să plâng.

— De bună seamă, spune Richard, venind lângă mine şi punând o mână grea pe umărul meu, de bună seamă că lacrimile acestea vorbesc de la sine. Chiar trebuie să rostim numele acestei pasiuni nefericite? S-o silim pe domnişoara Smith să repete cuvintele, poziţiile viclene ori mângâierile la care a supus-o soţia mea rătăcită? Suntem domni, nu-i aşa?

— Fireşte, se grăbeşte doctorul să spună, dându-se înapoi. Fireşte. Domnişoară Smith, mâhnirea îţi face cinste. Acum nu mai ai de ce să te temi pentru propria siguranţă. Nu mai ai de ce să te temi nici pentru siguranţa stăpânei tale. Îngrijirea ei va fi curând sarcina noastră, nu a ta. Atunci o vom ţine la noi şi o vom vindeca de toate relele. Domnule Rivers, înţelegi că într-un caz ca acesta tratamentul poate dura o bună bucată de vreme...?

Se ridică. Au adus acte şi caută o suprafaţă pe care să le întindă. Richard ia periile şi acele de păr de pe măsuţa de toaletă şi ei le pun acolo, apoi semnează: câte o hârtie fiecare. În vremea asta nu-i privesc, ci aud doar scârţâitul condeiului. Îi aud cum se apropie unii de alţii, pentru a-şi strânge mâinile. Scările gem cumplit când le coboară împreună. Eu rămân în fotoliul de lângă fereastră. Richard stă pe cărarea ce duce spre casă în vreme ce trăsura lor se îndepărtează.

Apoi se întoarce. Închide uşa. Vine la mine şi-mi aruncă verigheta în poală. Îşi freacă mâinile, gata să sară în sus de bucurie.

— Diavol împielţat, îi spun fără aprindere, ştergându-mi lacrimile de pe obraz.

Pufneşte. Vine în spatele scaunului meu, îşi lipeşte mâinile de faţa mea – câte una pe fiecare obraz –, apoi îmi trage capul pe spate până când privirile ni se întâlnesc.

— Uită-te în ochii mei, zice el, şi spune-mi cinstit că nu mă admiri.

— Te urăsc.

— Atunci te urăşti pe tine însăţi. Noi doi semănăm. Semănăm mai bine decât socoţi. Crezi că lumea ar trebui să ne iubească pentru fibrele noduroase ale inimilor noastre? Lumea ne dispreţuieşte. Slavă Domnului! Nimeni n-a tras nicicând vreun folos din dragoste. Din dispreţ, în schimb, poţi să storci averi, ca zoaiele dintr-o cârpă mizerabilă. Ştii că-i adevărat. Eşti ca mine. Îţi spun încă o dată: dacă mă urăşti, pe tine te urăşti.

Îi simt mâinile pe față. Măcar sunt calde. Închid ochii.
— Asta și fac.

Apoi vine Sue din odaia ei și ne bate la ușă. Richard rămâne în aceeași poziție și îi strigă să intre.

— Uită-te la stăpâna ta, spune el cu glas schimbat. Nu ți se pare că i s-au mai luminat ochii?...

A doua zi plecăm la casa de nebuni.

Sue vine să mă îmbrace, pentru ultima oară.

— Mulțumesc, Susan, îi spun blând, pe vechiul meu ton, de fiecare dată când îmi încheie un nasture sau îmi leagă un șnur.

Eu port în continuare rochia în care am plecat de la Briar, stropită de-acum cu noroi și apă din fluviu. Ea e îmbrăcată cu rochia mea de mătase – mătase albastră, care-i preschimbă albeața încheieturilor și a gâtului în culoarea smântânii și îi îmbogățește nuanțele castanii ale părului și căpruiul ochilor. S-a făcut frumoasă. Se învârte prin odaie, adunându-mi rufăria, încălțămintea, periile și spelcile și punându-le cu grijă în genți. Două genți: una pentru Londra, cealaltă pentru balamuc. Prima, cum își închipuie ea, pentru sine, iar a doua pentru mine. Mi-e greu s-o privesc cum alege, să o văd încruntându-se, cu un jupon, o pereche de ciorapi sau niște cizme în mână, știind că-și spune: *Astea sunt sigur numai bune pentru nebuni și doctori. Pe asta ar trebui s-o ia, fiindcă poate e frig noaptea. Acuma, asta și alea (sticluța cu picături și mănușile) trebuie să le aibă la ea.* Le mut când pleacă, punându-le la fundul celeilalte genți.

Și mai e un lucru pe care îl vâr acolo, pe care nu știe că l-am păstrat: degetarul de argint din cutia cu ace de la Briar, cel cu care mi-a pilit dintele tăios.

Trăsura vine mai devreme decât m-am așteptat.

— Slavă Domnului, spune Richard.

Și-a luat pălăria. E prea înalt pentru casa aceea scundă și strâmbă. Când ieșim, se întinde. Eu, una, am stat atâta vreme în odaia mea, încât ziua mi se pare imensă. Merg braț la braț cu Sue, ținând-o zdravăn, iar când ajungem la ușa trăsurii, când trebuie să-i dau drumul – să-i dau drumul pentru totdeauna! –, cred că șovăi.

— Ei, haide, spune Richard, luându-mi mâna. N-avem vreme de dulcegării.

Apoi trăsura pornește. Pentru mine înaintarea noastră înseamnă mai mult decât galopul cailor și rotirea roților. E ca o

ştergere a primei călătorii, cu doamna Stiles, de la balamuc la Briar. Când trăsura încetineşte, îmi lipesc fruntea de fereastră şi aproape că mă aştept să văd balamucul şi mamele de la sânul cărora m-au smuls. Încă le-aş recunoaşte, sunt sigură. Dar casa aceea era mare. Aceasta e mai mică şi mai luminoasă. Are odăi doar pentru femei ţicnite. Casa cealaltă îşi avea temelia în pământ golaş. Cea de aici are un strat de flori la uşă – flori înalte, cu pistile ca nişte ţepuşe.

Mă las fără vlagă pe spetează. Richard îmi întâlneşte privirea.

— Nu te teme, îmi spune.

Apoi doctorii o iau. Richard îi ajută s-o înşface, stă în dreptul meu, la uşă, şi priveşte.

— Staţi! o aud. Ce faceţi?

Apoi:

— Domnu! Domnu!

Ce formulare ciudată şi protocolară!

Doctorii îi vorbesc cu glas liniştitor până când Sue se pune pe înjurat. Atunci trec la un ton aspru. Richard se trage înapoi. Podeaua trăsurii se înclină, uşa se înalţă şi o văd. Cei doi au înşfăcat-o de braţe şi o soră o apucă de mijloc. Pelerina i-a alunecat de pe umeri, pălăria îi stă strâmb, iar părul i se desface din agrafe. E roşie şi albă la faţă. Privirea îi e deja înnebunită.

Se uită ţintă în ochii mei. Stau încremenită ca o piatră până când Richard mă ia de braţ şi îmi apasă tare încheietura.

— Vorbeşte, naiba să te ia! îmi şopteşte.

Atunci îmi spun replica mecanic, cu un glas cântat:

— Vai! Biata mea stăpână!

Ochii ei căprui, căscaţi, cu stropul acela mai întunecat... Părul ei despletit...

— Vai! Vai! Mi se rupe inima!

Ţipătul meu pare să răsune în trăsură chiar şi după ce Richard a închis uşa, iar vizitiul a dat bice cailor şi a întors. Nu vorbim. Lângă capul lui Richard e un geam de un alburiu lăptos, în formă de romb, prin care o zăresc din nou preţ de-o clipă: încă se mai zbate şi ridică braţul, ca să arate sau să apuce ceva. Apoi drumul se afundă. Apar copaci. Îmi scot verigheta şi o azvârl pe podea. Găsesc în geantă o pereche de mănuşi şi mi le pun. Richard se uită cum îmi tremură mâinile.

— Ei bine... începe el.

— Nu-mi vorbi! i-o tai, aproape împroşcând cuvintele. Dacă îmi vorbeşti acum, te omor.

Clipeşte şi încearcă să zâmbească. Însă gura i se mişcă straniu, iar în dosul bărbii chipul îi e alb ca varul. Îşi încrucişează braţele

pe piept. Şade când într-un fel, când în altul. Pune un picior peste celălalt. Până la urmă scoate din buzunar o ţigară şi un chibrit şi încearcă să coboare geamul trăsurii. Nu reuşeşte. Mâinile îi sunt umede, i se umezesc şi mai mult şi încep să-i lunece pe sticlă.

— La dracu'! strigă atunci.

Se ridică, se clatină şi bate în acoperiş, făcându-i semn vizitiului să oprească, apoi caută cheia. N-am mers mai mult de-o milă, două, însă Richard sare jos şi face câţiva paşi, tuşind. Îşi duce iar şi iar mâna la şuviţa care îi tot cade pe frunte. Îl urmăresc.

— Ce secătură te dovedeşti a fi acum! îi spun când se aşază iar.

— Şi tu ce mare doamnă! îmi răspunde cu un rânjet batjocoritor.

Apoi îşi întoarce faţa, îşi reazemă capul de speteaza ce se hurducă; şi, cu pleoape tremurătoare, se preface că doarme.

Ochii mei rămân deschişi. Mă uit prin rombul de sticlă la drumul pe care l-am străbătut – un drumeag roşcat şi şerpuitor, învăluit în nori de praf, ca un fir de sânge prelins din inima mea.

Călătorim astfel o vreme, însă mai apoi trebuie să renunţăm la trăsura ospiciului şi să luăm trenul. N-am mai mers cu trenul. Aşteptăm într-o gară de ţară. Aşteptăm la un han, căci Richard încă se teme că unchiul a trimis oameni care să ne dea de urmă. Îi spune hangiului să ne închirieze o odaie retrasă şi să-mi aducă ceai şi pâine cu unt. Nici nu mă uit la tavă. Ceaiul se închide la culoare şi se răceşte, iar pâinea se zbârceşte. Richard stă la foc şi-şi zornăie monedele din buzunar, apoi izbucneşte:

— Ei, blestemăţie, crezi că mâncarea e pe gratis?

Mănâncă el pâinea cu unt.

— Sper să-mi văd banii cât mai curând, zice apoi. Dumnezeu ştie câtă nevoie am de ei după trei luni petrecute cu tine şi unchiu-tău, îndeletnicindu-mă cu ceea ce el numeşte treburi pentru domni, pe o leafă care l-ar aduce pe orice domn în zdrenţe. Unde e blestematul ăla de hamal? Cât au de gând să-mi ciupească pentru bilete, mă întreb?!

Până la urmă apare un băiat care ne conduce şi ne cară genţile. Stăm pe peron şi studiem şinele. Lucesc de parcă tocmai ar fi fost lustruite. După o vreme încep să toarcă, apoi să zumzăie într-un chip neplăcut, ca nervii unui dinte slăbit. Zumzetul se preschimbă într-un ţipăt ascuţit. Apoi vine trenul, hurducându-se pe şine, cu un fuior de fum la cap şi o sumedenie de uşi ce se deschid. Îmi ţin vălul pe faţă. Richard îi întinde o monedă însoţitorului de vagon, spunându-i nonşalant:

— V-ați putea îngriji ca eu și soția mea să călătorim mai liniștiți până la Londra?

Însoțitorul se învoiește, iar când vine să se așeze în vagon pe bancheta din fața mea, Richard e mai arțăgos ca oricând.

— Auzi tu, să fiu silit să plătesc un om și să mă creadă desfrânat doar ca să stau ca un sfânt aici, cu fecioara care mi-e soție! Îți spun de pe-acum: o să socotesc pe din două costurile călătoriei și-o să-mi plătești partea ta mai încolo!

Nu răspund. Trenul s-a cutremurat, ca izbit de ciocane, iar acum începe să alunece pe șine. Îl simt cum prinde viteză și mă agăț de cureaua de deasupra capului până îmi înțepenește mâna și simt cum mi se bășică pielea în mănușă.

Și astfel ne continuăm călătoria. Mi se pare că străbatem distanțe imense. Căci înțelegeți că eu am un simț al spațiului destul de ciudat. Oprim într-un sat cu căsuțe din cărămidă roșcată, apoi într-un altul aidoma și apoi într-un al treilea, ceva mai mare. În fiecare gară se ivește ceea ce-mi pare a fi un șuvoi de oameni care se înghesuie să urce, după care urmează bufnete, zgâlțâieli și uși trântite. Mă tem că mulțimile vor împovăra prea tare trenul, ba chiar îl vor răsturna de pe șine.

Merit să fiu strivită într-un tren sărit de pe șine – și mai că sper să se întâmple așa.

Însă nu se întâmplă. Locomotiva ne poartă mai departe în viteză, apoi încetinește și iarăși se ivesc străzi și turle de biserici – mai multe străzi și turle decât am văzut în toată viața mea, tot mai multe case, iar printre ele o forfotă egală de vite, vehicule și oameni. *Londra!* îmi spun cu un fior în inimă. Însă Richard mă cercetează și zâmbește răutăcios.

— Locul tău natal, îmi spune.

Oprim în gară și zăresc numele: MAIDENHEAD.

Cu toate că ne-am mișcat atât de iute, nu am străbătut mai mult de douăzeci de mile și mai avem încă treizeci. Stau în continuare agățată de curea, aplecată spre fereastră. Însă gara e ticsită de bărbați și femei – femeile în grupuri, bărbații pășind alene –, iar eu mă dau înapoi când îi văd. Curând trenul scoate un șuierat, se opintește și tresaltă, trezit parcă iarăși la viața lui teribilă. Lăsăm în urmă străzile din Maidenhead. Trecem printr-un pâlc de copaci. Dincolo de copaci sunt parcuri și case – unele la fel de mari ca a unchiului, altele și mai mari. Ici-colo se văd ferme cu țarcuri pentru porci, cu grădini în care sunt înfipți araci pentru fasole, cu rufe agățate la uscat pe frânghii. Când frânghiile sunt pline, rufele atârnă și la ferestre, în copaci, pe boscheți, pe scaune, între oiștile căruțelor stricate – rufe cât vezi cu ochii, rufe pleoștite și galbene.

Rămân neclintită și nu-mi scapă nimic din ochi. *Uite, Maud*, îmi zic. *Iată-ți viitorul. Iată-ți libertatea, desfășurată ca un balot de stofă...*

Mă întreb dacă Sue are mult de suferit. Mă întreb cum arată locul în care au închis-o acum.

Richard încearcă să-mi zărească fața prin văl.

— Doar nu plângi, nu? mă întreabă. Ei, haide, nu-ți mai face sânge rău!

— Nu te uita la mine, îi spun.

— Ai prefera să te întorci la Briar și la cărțile alea? Știi prea bine că nu. Știi că asta ți-ai dorit. O să uiți repede în ce chip ți-ai împlinit dorința. Crede-mă, știu cum e. Trebuie doar să ai răbdare. Acum amândoi trebuie să avem răbdare. O să ne petrecem multe săptămâni împreună până când averea o să intre pe mâna noastră. Îmi pare rău că am vorbit cu asprime. Haide, Maud! În curând ajungem la Londra. Acolo o să vezi lucrurile altfel, te asigur...

Nu răspund. Până la urmă renunță, trântind o înjurătură. Ziua se mohorăște – sau mai degrabă cerul se mohorăște, pe măsură ce ne apropiem de oraș. Pe geam se ivesc dâre de funingine. Peisajul se urâțește încet- încet. În locul caselor au început să apară barăci din lemn, unele cu ferestre sparte și bătute în scânduri. Grădinile cedează locul maidanelor cu bălării, bălăriile lasă curând locul șanțurilor, iar șanțurile canalelor mai late, drumurilor mohorâte și pustii, grămezilor de pietre, de pământ și cenușă. *Și totuși*, îmi spun, *chiar și cenușa e parte din libertatea ta*... Și, fără să vreau, simt cum îmi încolțește în suflet un soi de însuflețire. Însă nu după mult timp însuflețirea se preschimbă în nemulțumire. Întotdeauna mi-am închipuit Londra ca pe un loc anume, cum ar fi o casă într-un parc împrejmuit cu ziduri. Mi-am închipuit cum se înalță ea spre cer, dreaptă, netedă și solidă. Nu mi-a trecut prin minte că e atât de deșirată de-a lungul unor sate și suburbii. Am socotit-o un întreg, însă acum, sub ochii mei, apar întinderi de pământ umed și roșcat, șanțuri căscate, se ivesc case pe jumătate clădite, biserici pe jumătate clădite, cu ferestre fără geamuri și acoperișuri fără șindrilă și cu bârne de lemn ițite peste tot, golașe ca niște oase.

Acum geamul e atât de mânjit, că petele par petice mai dese în țesătura vălului meu. Trenul începe să se înalțe. Nu-mi place senzația. Începem să trecem peste străzi – străzi cenușii, străzi negre... atâtea străzi monotone, încât am impresia că nu voi putea să le deosebesc în veci! E un ditamai haosul de uși și ferestre, de acoperișuri și hornuri, de cai și trăsuri, bărbați și femei! E un talmeș-balmeș de mărfuri și firme țipătoare. JALUZELE

SPANIOLEȘTI. SEU & CÂLȚI DE BUMBAC. Cuvinte peste tot. Cuvinte mari, de șase picioare. Cuvinte țipătoare și muginde: PIELE ȘI TOCILĂRIE. ÎNCHIRIEM PRĂVĂLIE. CUPEURI & TRĂSURI UȘOARE. TAPETĂRIE. ÎNTREȚINERE ASIGURATĂ. DE ÎNCHIRIAT! DE ÎNCHIRIAT! PRIN SUBSCRIPȚIE VOLUNTARĂ.

Pe toată fața Londrei se înșiră cuvinte. Le văd și-mi acopăr ochii. Când mă uit iarăși, ne-am afundat: ziduri de cărămidă tivite cu un strat gros de funingine s-au înălțat pe lângă tren, cufundând vagonul într-o penumbră sumbră. Apoi văd în zare un acoperiș imens, boltit, din sticlă mată, pe lângă care se înalță coloane de fum și abur și păsări ce zboară agitate. Când ne oprim, cu o frână înspăimântătoare, ne cutremurăm din toate încheieturile. Acum răsună scrâșnetele ascuțite ale altor locomotive, uși bufnite și agitația violentă a mii și mii de oameni – sau așa mi se pare mie.

— Paddington, spune Richard. Capăt de linie. Haide.

Se mișcă și vorbește mai vioi aici. S-a schimbat dintr-odată. Nu se uită la mine și acum mi-aș dori să se uite. Găsește un om care să ne ia bagajele. Ne vârâm într-un șir de oameni, o *coadă* – știu cum i se spune –, și așteptăm o trăsură, un *birjar* – și cuvântul acesta îl știu din cărțile unchiului. Într-o birjă te poți săruta cu cineva. Îți poți permite orice libertăți cu iubita sau iubitul. Îi spui birjarului să mâne prin Regent's Park. Cunosc Londra. Londra e un oraș al prilejurilor duse la bun sfârșit. Locul acesta plin de zarvă și îmbulzeală nu îl cunosc. Mustește de țeluri pe care nu le înțeleg. E însemnat de cuvinte la tot pasul, însă nu îl pot citi. Uniformitatea, repetiția nesfârșită a cărămizilor, a caselor, a străzilor, a persoanelor – a veșmintelor, figurilor și expresiilor – mă uimește și mă sleiește de puteri. Stau lângă Richard și nu-mi trag brațul dintr-al lui. De-ar fi să mă lase aici...! Cineva suflă într-un fluier și niște bărbați în costume închise la culoare – bărbați obișnuiți, domni – ne trec în fugă prin față.

Ne ocupăm în sfârșit locurile în birjă și părăsim gara, hurducându-ne pe drumuri aglomerate și mizerabile. Richard îmi simte încordarea.

— Te-au speriat străzile? mă întreabă. Mă tem că trebuie să trecem de ce-i mai rău. La ce te așteptai? E orașul unde oamenii respectabili trăiesc cot la cot cu sărăcia lucie. Nu-ți bate capul. Nici să nu te uiți. Mergem la noul tău cămin.

— La casa noastră, spun.

Acolo, îmi zic, cu toate ușile și ferestrele închise, o să mă liniștesc. O să mă îmbăiez, o să mă odihnesc, o să dorm.

— La casa noastră, îmi răspunde.

Mă cercetează încă o vreme, apoi întinde mâna prin fața mea.

— Uite, dacă te tulbură priveliștea...

Și trage storul.

Și iarăși suntem legănați de mișcarea unei trăsuri într-un soi de amurg, însă de astă dată zarva Londrei ne prinde în chingi. Nu văd când trecem prin parc. Nu văd deloc pe unde o ia birjarul. Poate că n-aș ști unde suntem nici dacă aș vedea, deși am studiat hărți ale orașului și știu pe unde curge Tamisa. Nu știu, atunci când ne oprim, câtă vreme am mers – atât de preocupată sunt de tumultul nebunesc din inima și simțurile mele. *Fii curajoasă*, îmi spun. *La naiba, Maud! Ai tânjit după asta. Ai renunțat la Sue, ai renunțat la tot pentru asta! Fii curajoasă!*

Richard plătește birjarul, apoi se întoarce să ia bagajele.

— De aici trebuie să mergem pe jos, îmi spune.

Cobor neajutată și clipesc, buimăcită de lumină, deși aici lumina e destul de slabă: am pierdut soarele pe drum, iar cerul e oricum acoperit de nori groși – nori maronii, asemenea unei lâni murdare. M-am așteptat să mă trezesc la ușa casei lui, însă aici nu e nici o casă. Am pătruns pe străzi ce par cufundate într-o paragină și o urâțenie de nedescris, mărginite pe-o parte de un zid înalt și mort, iar pe cealaltă de arcurile spoite ale unui pod. Richard o ia înainte. Mă prind de brațul lui.

— Suntem pe drumul bun?

— Fără îndoială, îmi răspunde. Hai, nu te neliniști! Încă nu putem să trăim pe picior mare. Și trebuie să ne facem intrarea cât mai ferit cu putință. Atâta tot.

— Tot te mai temi că unchiul a trimis oameni după noi?

O ia din nou înainte.

— Vino. Putem sta de vorbă curând, în casă. Nu aici. Haide, pe aici. Ridică-ți poalele.

Acum pășește mai iute ca oricând, iar eu îl urmez prea încet. Când mă vede că rămân în urmă, își mută gentile într-o singură mână și mă apucă de încheietură cu cealaltă.

— Nu mai e mult, îmi spune destul de blând.

Mă strânge totuși zdravăn.

Lăsăm în urmă drumul acela și cotim pe un altul. Aici văd fațada pătată și crăpată a unei clădiri ce-mi pare la început o casă imensă, însă e doar dosul unei terase ticsite cu locuințe înguste. Aerul duhnește a apă stătută. Oamenii ne privesc curioși. Asta mă face să merg mai repede. În curând o cotim iarăși pe o alee de zgură ce scârțâie sub tălpi. Aici sunt niște copii strânși într-un grup: stau și cască gura la o pasăre care se

împleticește și țopăie. I-au legat aripile cu sfoară. Când ne văd, vin și se înghesuie în jurul nostru. Cer bani sau încearcă să mă tragă de mânecă, de pelerină, de văl. Richard îi alungă în șuturi. Ne aruncă înjurături o vreme, apoi se întorc la pasărea lor. O luăm pe o altă alee, și mai murdară. Richard mă ține tot mai strâns și merge tot mai iute, sigur de drumul pe care trebuie să-l urmăm.

— Suntem foarte aproape, îmi spune. Nu lua în seamă mizeria asta. Nu contează. Toată Londra e mizerabilă. Mai avem un pic, pe cuvânt! Atunci o să te poți odihni.

Într-un sfârșit, începe să meargă mai încet. Am ajuns într-o curte cu nămol și urzici pe jos. Zidurile sunt înalte și șiroiesc de apă. Curtea nu dă spre nici un drum deschis, ci doar către două-trei ganguri înguste, cufundate în beznă. Într-unul din ele încearcă să mă tragă Richard, însă e un loc atât de întunecat și de puturos, că deodată șovăi și mă dau înapoi.

— Haide, îmi spune, întorcându-se spre mine, fără să zâmbească.

— Unde mă duci? îl întreb.

— Spre noua ta viață, care de prea multă vreme te-așteaptă s-o începi. Spre casa noastră. Ne așteaptă menajera. Hai odată... Sau vrei să te las aici?

Are glasul obosit și aspru. Privesc în urmă. Văd celelalte ganguri, însă aleea înnoroită pe care m-a adus el încoace e ascunsă, de parcă zidurile scânteietoare s-au despărțit pentru a ne da drumul înăuntru, iar apoi s-au închis, prinzându-mă în capcană.

Ce pot să fac? Nu pot să mă întorc singură la copiii ăia, la labirintul de alei, la străzi, la oraș. Nu pot să mă întorc la Sue. Nu asta trebuie să fac. Totul m-a împoldit spre locul acesta întunecat. Trebuie să merg înainte sau să încetez să exist. Mă gândesc iarăși la odaia care mă așteaptă, la ușa cu cheia ei care se va întoarce în broască, la patul pe care mă voi întinde și voi dormi, voi dormi...

Șovăi – o clipă doar –, apoi îl las să mă tragă în gang. E scurt, la capăt se găsesc niște scări înguste, care duc în jos, iar la capătul lor se află o ușă, la care Richard bate. Din dosul ușii se aude pe dată un lătrat de câine, niște pași ușori și iuți, apoi un zăvor tras. Câinele tace. Deschide un băiat bălai – pesemne fiul menajerei. Se uită la Richard și dă din cap.

— Toate bune? întreabă.

— Toate bune, răspunde Richard. Tușa e acasă? Uite, a venit o doamnă să poposească aici.

Băiatul mă cercetează. Îl văd cum își mijește ochii, ca să-mi deslușească trăsăturile prin văl. Apoi zâmbește, dă iarăși din cap, deschide mai larg ușa, ca să ne lase în casă, și o închide bine în urma noastră.

Odaia în care intrăm e un fel de bucătărie – pesemne o bucătărie a servitorilor, căci e mică și fără ferestre, întunecoasă, nesănătoasă și înăbușitor de încinsă. Aici ard un foc zdravăn, două lămpi ce fumegă pe o masă și (poate că până la urmă ne aflăm totuși în odaia de lucru a potcovarilor) un vas cu cărbuni după un grilaj de metal, cu unelte așezate în jur. Lângă vas stă un bărbat palid, cu șorț, care, când dă cu ochii de noi, lasă jos furculița sau pila, își șterge mâinile și mă privește fără ocolișuri din cap până în picioare. La foc stau o tânără și un băiat. Fata are chipul durduliu și păr roșcat și mă privește și ea în voie. Băiatul e pământiu la față și încruntat, mestecă agale, cu dinții lui sparți, o fâșie de carne uscată și e îmbrăcat – după cum văd, cu toată buimăceala mea – într-o haină nemaivăzută, ce pare peticită din blănuri de mai multe soiuri. Ține între genunchi un câine care se zbate, strângându-i botul în mână, ca să nu latre. Se uită la Richard, apoi la mine. Îmi scrutează haina, mănușile și boneta. Scoate un fluierat.

— Cât fac țoalele alea! spune.

Apoi tresare, căci de pe un alt scaun – un balansoar scârțâitor – o femeie cu părul alb se apleacă și îl pocnește. Îmi închipui că e menajera. M-a urmărit mai îndeaproape și mai lacom decât toți ceilalți. Are în brațe un fel de bocceluță. Acum o pune jos și se ridică greoi de pe scaun, iar bocceluța tresaltă. E ceva mai uimitor decât vasul cu cărbuni și haina de blănuri – e un prunc cu un căpșor gogonat, care doarme învelit într-o pătură.

Mă uit la Richard. Mă gândesc că va spune ceva sau mă va conduce mai departe. Însă mi-a dat drumul din strânsoare, stă cu brațele încrucișate pe piept și pare întru totul în largul lui. Zâmbește, dar cumva ciudat. Toată lumea tace. Nimeni nu mișcă, în afară de femeia cu părul alb. Ea s-a ridicat de pe scaun și dă ocol mesei. Poartă o rochie din tafta, care foșnește. Chipul îi e îmbujorat și luminat. Vine la mine, se oprește în fața mea, iar capul i se tot mișcă dintr-o parte în alta pe când încearcă să-mi deslușească trăsăturile. Își mișcă gura. Își umezește buzele. Mă privește în continuare de aproape, cu niște ochi îngrozitor de înfrigurați. Când ridică mâinile ei late și înroșite, dând să mă atingă, tresar.

— Richard, spun.

Însă Richard stă în continuare cu brațele încrucișate, iar privirea femeii, teribil de îngrozitoare și de ciudată, parcă mă ține în puterea ei. O las să-mi apuce vălul între degete. Mi-l ridică. Apoi, când îmi vede chipul, privirea i se schimbă și devine și mai ciudată. Îmi atinge obrazul, de parcă s-ar aștepta să i se risipească sub degete.

Mă privește în continuare în ochi, însă îi vorbește lui Richard. Glasul îi e răgușit – de lacrimile bătrâneții sau de emoție.

— Bravo, băiatul meu! spune ea.

Capitolul doisprezece

Apoi se stârnește un soi de haos.

Câinele latră și țopăie, pruncul din pătură scoate un scâncet, iar un altul, pe care nu l-am observat – e într-o cutie de tablă, sub masă – se pune și el pe plâns. Richard își scoate pălăria și haina, lasă gențile jos și se întinde. Băiatul cel încruntat cască gura, lăsând să se vadă carnea din ea.

— Nu-i Sue, mormăie el.

— Domnișoară Lilly, spune încet femeia din fața mea. Da' tare scumpă mai ești! Te simți ostenită, drăguță? Ai bătut ceva drum pân-aici.

— Nu-i Sue, repetă băiatul, un pic mai tare.

— Am schimbat planul, îi răspunde Richard fără să se uite la mine. Sue rămâne în urmă, să pună la punct ultimele detalii... Cum îți mai merge, domnule Ibbs?

— De minune, fiule, răspunde bărbatul cel palid.

Și-a scos șorțul și potolește câinele. Băiatul care ne-a deschis a plecat. Micul vas de cărbuni se răcește : ticăie și se face tot mai cenușiu. Roșcovana se apleacă deasupra pruncilor urlători, cu o sticlă și o lingură în mâini, însă tot îmi mai aruncă priviri pe furiș.

— Ați schimbat planul? întreabă încruntatul. Nu pricep.

— O să pricepi tu, îi răspunde Richard. Doar dacă nu cumva...

Își duce degetul la buze și îi face cu ochiul.

Între timp femeia încă stă în fața mea, pipăindu-mi chipul cu mâinile și înșirând cu voce tare trăsătură cu trăsătură, de parcă ar fi mărgele pe o ață.

— Ochi căprui, murmură ea. Răsuflarea îi e dulce ca zahărul. Buze rozalii, bosumflate, nu glumă. La bărbie, drăgălaşă şi gingaşă. Dinţii albi ca porţelanul. Obrajii cam molatici, aş zice... O!

Am stat ca în transă şi am lăsat-o să bolborosească, dar acum, simţind cum degetele încep să i se plimbe tremurător pe chipul meu, mă trag dintr-odată înapoi.

— Cum îndrăzneşti? îi strig. Cum îndrăzneşti să-mi vorbeşti? Cum de îndrăzniţi să ridicaţi ochii la mine, oricare din voi? Iar tu... mă duc la Richard şi îl înşfac de haină. Ce-i asta? Unde m-ai adus? Ce ştiu oamenii ăştia despre Sue?

— Hei, hei, exclamă bărbatul cel palid pe un ton blajin.

Băiatul râde. Femeia pare mâhnită.

— Are un glas pe cinste, aşa-i? spune fata.

— Cum îi tăişul de cuţit, îi răspunde bărbatul. Aşa-i de limpede.

Richard îmi întâlneşte privirea, apoi întoarce capul.

— Ce pot să zic? ridică el din umeri. Sunt un păcătos.

— La naiba cu mutrele tale! îi strig. Spune-mi ce vrea să însemne totul. A cui casă e asta? A ta?

— Aiurea, a lui!

Băiatul hohoteşte şi mai tare, înecându-se cu dumicatul de carne.

— Tacă-ţi fleanca, John, sau te pocnesc de nu te vezi! i-o taie femeia. Nu-l băga în seamă, domnişoară Lilly, te implor!

O simt cum îşi frânge mâinile, însă n-o privesc. Nu-mi iau ochii de la Richard.

— Spune-mi! îi poruncesc.

— A mea nu e, îmi răspunde în cele din urmă.

— Nici a noastră?

Clatină din cap.

— Atunci a cui e ? Ce e?

Se freacă la ochi. E obosit.

— A lor, spune el, arătând spre femeie şi spre bărbat. E casa lor din Borough.

Borough... L-am mai auzit în vreo două rânduri pomenind numele acesta. Rămân o vreme tăcută, cugetând la cuvintele lui. Apoi mi se strânge inima.

— Casa lui Sue, zic. Casa de hoţomani a lui Sue.

— Hoţomani cinstiţi, spune femeia, dându-se mai aproape. Aşa ne socotesc cei care ne ştiu!

Mătuşa lui Sue! îmi spun. Odinioară îmi era milă de ea. Acum mă întorc spre ea, gata s-o scuip.

— Să nu te apropii cumva de mine, vrăjitoareo!

În bucătărie se lasă tăcerea. Încăperea pare mai întunecată și mai strâmtă. Tot îl mai țin pe Richard de haină. Când dă să se smulgă, îl apuc și mai zdravăn. Gândurile mi se vântură prin minte grăbite ca niște iepuri. *M-a luat de soție*, îmi zic, *și m-a adus aici ca să se descotorosească de mine. Are de gând să pună mâna și pe partea mea. Are de gând să le dea ăstora o mână de gologani ca să mă omoare, iar pe Sue* – așa zguduită și zăpăcită la culme cum sunt, tot simt cum mi se strânge inima când mă gândesc la asta –, *pe Sue au s-o elibereze. Sue știe totul.*

— N-ai să faci una ca asta! îi spun, ascuțindu-mi glasul. Credeți că nu știu ce-aveți de gând cu toții? Ce tertip pregătiți?

— Nu știi nimic, Maud, îmi răspunde.

Încearcă să-mi desprindă mâinile de haina lui. Nici nu mă gândesc să-l las. Dacă reușește, îmi zic, sigur or să mă omoare. Ne luptăm câteva clipe. Apoi zice:

— Cusăturile, Maud!

Se smulge din mâinile mele. Atunci îl înhaț de braț.

— Du-mă înapoi! îi poruncesc, zicându-mi: *Nu-i lăsa să vadă că te temi!*

Însă glasul mi s-a ascuțit și mai mult și nu izbutesc să-i dau tărie.

— Du-mă pe dată înapoi pe străzi, la birje.

Clatină din cap și își întoarce privirea.

— Nu pot.

— Du-mă acum! Sau plec singură. Nimeresc eu drumul... Am văzut pe unde am luat-o! L-am cercetat îndeaproape...! Și găsesc eu un... un polițist!

Băiatul, bărbatul cel palid, femeia și fata tresar și se strâmbă ca la un semn. Câinele scoate un lătrat.

— Ei, haide, haide! spune bărbatul, mângâindu-și mustața. Ai grijă cum vorbești, drăguță, într-o casă ca a noastră.

— Voi să aveți grijă! i-o întorc.

Mă uit când la un chip, când la altul.

— Cu ce socotiți că vă alegeți din treaba asta? Cu bani? A, nu! Voi trebuie să aveți grijă. Toți! Și tu, Richard, tu... Tu trebuie să ai grijă mai presus de toți dacă găsesc un polițist și încep să-i înșir toată povestea.

Însă Richard mă privește fără să sufle o vorbă.

— Mă auzi? țip.

Bărbatul se strâmbă iarăși și-și duce degetul la ureche, ca pentru a și-o destupa de ceară.

— Cum îi tăișul, spune el, nimănui anume și tuturor. Așa-i?

— La naiba cu voi! strig.

Mă uit deznădăjduită în jur, apoi mă reped dintr-odată să-mi înșfac geanta. Richard mi-o ia însă înainte, o trage spre el cu piciorul său lung și o trimite cu un șut aproape dureros în cealaltă parte a odăii. Băiatul o ia și și-o pune în poală. Scoate un cuțit și se apucă să spargă încuietorile. Lama scânteiază.

Richard își încrucișează brațele.

— Vezi, Maud, nu poți să pleci, îmi spune el simplu. Nu poți s-o iei din loc cu mâna goală.

S-a dus la ușă și s-a proțăpit în dreptul ei. Mai sunt și alte uși, care poate că duc în stradă, poate în alte odăi întunecate. N-am s-o aleg în veci pe cea care trebuie.

— Îmi pare rău, îmi spune el.

Cuțitul băiatului scânteiază iarăși. Acum au să mă omoare, îmi spun. Și gândul mi-l simt tot ca pe un tăiș, uimitor de ascuțit. Căci nu m-am silit eu să-mi lepăd viața de la Briar? Nu am simțit-o cum se înalță din mine și nu m-am bucurat? Acum mă gândesc că vor să mă omoare și mă tem mai aprig decât mi-am închipuit că te poți teme vreodată de ceva pe lumea asta.

Proasto, îmi spun. Însă lor le strig:

— Nu vă las! Nu vă las!

Alerg când într-o parte, când în alta. Până la urmă țâșnesc, dar nu spre ușa din spatele lui Richard, ci spre pruncul adormit, cu căpățâna lui umflată. Îl înșfac și îi pun mâna în gât.

— Nu vă las! strig iarăși. Afurisiților, credeți că pentru asta am ajuns atât de departe?

Mă uit la femeie.

— Mai degrabă îți omor pruncul! Chiar cred că o s-o fac. Uite-aici! Am să-l gâtui!

Bărbatul, fata și băiatul mă privesc cu interes. Femeia cu milă.

— Drăguța mea, spune ea, am acuma în casă șapte prunci. N-ai decât să mă lipsești de unu'. De doi – și arată spre cutia de tinichea de sub masă – dacă așa vrei tu. Mie mi-e totuna. Oricum sunt pe cale să renunț la daravera asta, zic io.

Creatura din brațele mele doarme mai departe, dând dintr-un piciorușș. Îi simt bătaia iute a inimii sub degete și un zvâcnet în creștetul căpățânii umflate. Femeia mă privește în continuare. Fata își duce mâna la gât și și-l freacă. Richard se caută în buzunar după o țigară.

— Pune jos nenorocitul ăla de prunc, Maud, îmi spune el.

Glasul îi e liniștit și îmi dau seama cum arăt, cu mâinile încleștate pe gâtlejul unui prunc. Așez cu grijă copilul pe masă, printre farfurii și căni de porțelan. Băiatul își ia pe dată cuțitul de la încuietoarea genții mele și îl vântură deasupra capului.

— Ha-ha! strigă. Nu vrea cucoana! Îl ia John Vroom la tăiat – buzele, nasu' și urechile!

Fata chicotește ascuțit, de parcă ar gâdila-o cineva. Femeia spune tăios:

— Ajunge! Doar n-o să-mi văz toți pruncii vârâți în groapă de-atâta frământare! Ce mai crescătorie mi-ar rămâne atunci! Dainty, ai grijă de micuțul Sidney până nu se opărește de-atâta plâns. Să nu creadă domnișoara Lilly c-a nimerit printre sălbatici. Domnișoară Lilly, văz că ești o fată curajoasă. Nici nu mă așteptam la ceva mai prejos din partea ta. Doar nu-ți închipui că vrem să-ți facem vreun rău?

Vine iarăși la mine. Nu se poate împiedica să mă atingă. Acum mă mângâie pe mânecă.

— Doar nu-ți închipui că n-ai fi bine-venită aici, mai mult decât oricine altcineva? zice ea.

Încă mai tremur slab.

— Nu-mi închipui, îi spun, ferindu-mă de mâinile ei, că mi-ați purta vreun gând bun câtă vreme insistați să mă țineți aici, deși e atât de limpede că doresc să plec.

Femeia își înclină capul.

— Asta gramatică, domn' Ibbs. Ai auzit-o?

Bărbatul răspunde că da. Femeia mă mângâie iarăși.

— Ia loc, scumpa mea. Ia uite ce scaun avem aici. L-am luat dintr-o casă cu fasoane și parcă taman pe tine te aștepta. Nu vrei să-ți scoți pelerina și boneta? O să nădușești. E tare cald la noi în bucătărie. Nici mănușile nu ți le dai jos...? Ei, știi tu mai bine.

Mi-am tras mâinile la piept. Richard prinde privirea femeii.

— Domnișoara Lilly, spune el, face mare caz de degetele ei. A fost silită să poarte mănuși de la o vârstă fragedă – și aici își coboară și mai mult glasul, rostind ultimele cuvinte pe un ton din cale-afară de grav – de către unchiul ei.

Femeia își ia un aer înțelept.

— Unchiu-tău, spune ea. Ehei, îl știu eu prea bine! Te-a pus să te uiți pe o mulțime de cărți franțuzești murdare. Te-a atins cumva unde nu se cuvine, drăguță? Acum nu mai contează. Aici nu mai contează. Mai bine unchiu-tău decât un străin, așa zic io... Vai, păi, nu-i mai mare păcatul?

M-am așezat, pentru a-mi ascunde tremurul picioarelor, însă am împins-o de lângă mine. Scaunul e lângă foc și – are dreptate ea – mi-e cald, mi-e îngrozitor de cald. Îmi arde obrazul. Însă nu trebuie să mă clintesc. Trebuie să cuget. Băiatul încă își face de lucru cu încuietorile.

— Cărţi franţuzeşti, spune el rânjind.

Roşcovana ţine degeţelele pruncului în gură şi le suge alene. Bărbatul a venit mai aproape. Femeia e tot lângă mine. Flăcările îi luminează bărbia, obrazul, un ochi, o buză. Buza îi e netedă. Şi-o umezeşte.

Întorc capul, însă nu şi privirea.

— Richard, spun.

Nu răspunde.

— Richard!

Femeia întinde mâinile şi îmi desface şnururile bonetei, scoţându-mi-o. Mă mângâie pe păr, apoi ia o şuviţă între degete şi o freacă.

— Chiar bălai, spune, parcă minunându-se. Chiar bălai, aproape ca aurul.

— Ai de gând să îl vinzi? o întreb atunci. Ia-l, uite!

Trag de şuviţa pe care a pus mâna şi o smulg din agrafe.

— Vezi, îi spun când se strâmbă, nu puteţi să-mi faceţi nici un rău mai mare decât îmi pot face eu cu mâna mea. Acum dă-mi drumul.

Femeia clatină din cap.

— Îţi ieşi din fire, draga mea, şi îţi strici frumuseţe de pieptănătură. Oare n-am zis? Nu vrem să-ţi facem nici un rău. Uite-i aici pe John Vroom – şi pe Delia Warren. Noi îi spunem Dainty. Nădăjduiesc să-i socoteşti cu vremea drept verii tăi. Şi domnul Humphry Ibbs... de când te-aşteaptă! Nu-i aşa, domnu' Ibbs? Şi uite-mă pe mine. Eu te-am aşteptat cel mai mult. Vai, Doamne, că tare greu a mai fost!

Oftează. Băiatul se uită mânios la ea.

— Să mă ia dracu' dacă mai ştiu de unde bate vântu' acum! spune el şi dă din cap spre mine. Păi, nu trebuia să fie – şi se cuprinde cu braţele, cu limba scoasă şi ochii daţi peste cap – într-un spital de nebuni?

Femeia ridică mâna, iar băiatul face cu ochiul şi se trage în spate.

— Păzeşte-ţi mutra aia, spune ea cu o mânie cumplită. Apoi, privindu-mă blând, îmi zice:

— Domnişoara Lilly îşi pune averea la bătaie laolaltă cu a noastră. Domnişoara Lilly încă nu ştie ce gândeşte-n clipa asta... şi cine-ar şti de-ar fi în locu' ei? Domnişoară Lilly, pun rămăşag că n-ai mai gustat nici o fărâmă de mâncare de cine ştie câte ceasuri. Ce te-ar putea ispiti din hrana noastră?

Îşi freacă mâinile.

— Ţi-ar plăcea nişte cotlete de oaie? O bucată de brânză olandeză? Nişte peşte? Avem o tarabă la colţ, vinde toate soiurile

de pește... Doar să-mi zici felu' și Dainty dă fuga, îl aduce și îl prăjim cât ai clipi din ochi. Ce-ai pofti? Avem farfurii de porțelan, uite-aici, numa' bune pentru o regină. Avem furculițe de argint... Domnu' Ibbs, ia dă-mi o furculiță din aia. Uite-aici, drăguță. Un picuț grosolane la coadă, așa-i? Dar nu-ți bate capul, scumpo. De-aici topim însemnele. Ia cântărește-o numa'. Așa-i că are dinții bine turnați? Vreun legiuitor din parlament și i-a vârât în gură. Ce zici? Pește să fie, drăguță? Sau cotlet?

Stă aplecată spre mine, cu furculița lângă nasul meu. O împing deoparte.

— Chiar socoți că mă gândesc măcar să stau la masă cu tine? zic eu. Cu oricare din voi? Mi-ar fi rușine și să vă am ca servitori! Să-mi pun averea aolaltă cu a voastră? Mai bine ajung să cerșesc! Mai bine mor!

Urmează o clipă de tăcere. Apoi băiatul spune:

— O cam apucă damblaua, așa-i?

Însă femeia clatină din cap, cu o privire aproape admirativă.

— Dainty poa' să aibă damblale, răspunde ea. Și io pot. Oricare fată de rând poa' să aibă. Dar o doamnă are altceva. Cum îi zice, Domnu?

I se adresează lui Richard, care se apleacă obosit și trage de urechi câinele îngălat.

— *Hauteur*, răspunde el fără să-și ridice privirea.

— *Hauteur*, repetă ea.

— *Miersi*, spune băiatul, rânjindu-mi. Tare rău mi-ar mai fi părut dac-o luam din greșeală drept vreo mocofană ca toate celelalte și-i păleam una.

Se întoarce la încuietorile genții. Bărbatul se uită la el și se strâmbă.

— Da' n-ai băgat deja la cap cum se umblă cu o broască? Nu o forța aiurea, băiete, că-i stâlcești toartele. E trebușoară gingașă. Mai ai puțin și-o dai naibii.

Băiatul mai sucește o dată cuțitul și se întunecă la față.

— Futu-i! strigă el.

E prima oară când aud cuvântul acesta în chip de înjurătură. Băiatul scoate tăișul cuțitului din încuietoare, îl lipește de pielea de dedesubt și nici nu apuc să strig ca să-l opresc, că deja a spintecat-o iute, dintr-o singură mișcare largă.

— Eh, nici că puteai tu să faci altfel! spune mulțumit bărbatul.

A scos o pipă și și-o aprinde. Băiatul își vâră mâinile în tăietura din piele. Îl privesc și, cu toate că obrazul încă îmi arde, încins de foc, mă cuprinde frigul. Spintecarea genții m-a cutremurat dincolo de cuvinte. Încep să tremur.

— Vă rog, spun. Vă rog, dați-mi înapoi lucrurile. Nu o să mă mai încurc cu polițistul, numai să-mi dați ce-i al meu și să mă lăsați să plec.

Pesemne că în glas mi s-a strecurat o notă jalnică, nemaiauzită, căci acum întorc cu toții capetele și mă cercetează, iar femeia vine iar lângă mine și mă mângâie iar pe păr.

— Doar nu ți-o fi frică, ai? mă întreabă ea, minunându-se. Doar nu ți-o fi frică de John Vroom? Ei, glumește și el. John, cum îndrăznești? Lasă cuțitul și dă aici geanta domnișoarei Lilly... Așa. Îți pare rău de ea, drăguță? Ei, e doar o vechitură boțită! Arată de parcă n-a mai fost folosită de cincizeci de ani. O să-ți luăm noi una ca lumea. Și-ncă cum!

Băiatul mormăie ceva, însă renunță la geantă, iar când femeia mi-o întinde, o iau și o strâng la piept. Mi se înalță lacrimi în gâtlej.

— Bau, face băiatul dezgustat când mă vede înghițind în sec.

Se apleacă și se uită iarăși chiorâș la mine.

— Îmi plăcea mai mult de tine când erai scaun, zice el.

Sunt sigură că asta a zis. Cuvintele mă nedumeresc și mă fac mică. Mă răsucesc spre Richard.

— Te rog, Richard! îi spun. Pentru Dumnezeu, nu-i destul că m-ai tras pe sfoară? Cum poți să stai așa, nepăsător, și să te uiți cum mă chinuie?

Îmi întoarce privirea, mângâindu-și barba. Apoi i se adresează femeii:

— Nu ai vreo cămăruță mai liniștită pentru ea?

— O cămăruță mai liniștită? răspunde ea. Apăi, deja am pregătit o odaie. M-am gândit numa' că domnișoarei Lilly i-ar plăcea să-și încălzească o țâră fața aicea jos. Acuma vrei să urci, dragă? Să-ți aranjezi părul? Să te speli pe mâini?

— Aș vrea să fiu condusă în stradă, la o birjă, îi răspund. Atâta doar. Altceva nu.

— Păi, te ducem la o fereastră și o să vezi strada de-acolo. Haide sus, drăguța mea! Dă încoace vechitura aia... Vrei s-o ții la tine? Nici o problemă. Da' tare te mai agăți de ea! Domnu, vino și tu! Haide. Vrei să stai tot în odaia de deasupra?

— Vreau, răspunde el, dacă mă găzduiți. Câtă vreme așteptăm.

Fac schimb de priviri. Femeia a pus iarăși mâinile pe mine, iar eu m-am smuls din strânsoare și m-am ridicat. Richard vine mai aproape. Și de el mă feresc. Păzindu-mă dintr-o parte și din cealaltă, ca doi câini care îndrumă amenințător o oaie în țarcul ei, mă duc din bucătărie, pe una din uși, către o scară. Aici casa e mai întunecoasă și mai rece. Simt curentul ce vine, poate,

dinspre vreo ușă de la stradă și îmi încetinesc pașii, dar mă gândesc și la fereastra de care mi-a spus femeia. Îmi închipui că aș putea să strig de-acolo sau să cad – să mă arunc pe ea – dacă încearcă să-mi facă vreun rău. Scara e îngustă, fără nici un covor. Pe trepte zac ici și colo căni ciobite de porțelan, pe jumătate umplute cu apă, în care plutesc feștile ce împrăștie umbre.

— Saltă-ți poalele, dragă, pe deasupra flăcărilor, îmi spune femeia, luându-mi-o înainte.

Richard ne urmează îndeaproape.

La etaj sunt niște uși, toate închise. Femeia o deschide pe prima și mă poftește într-o cămăruță pătrată. Un pat, un lavoar, o ladă, un scrin, un paravan din păr de cal – și o fereastră, spre care mă îndrept pe dată. E îngustă și în dreptul ei atârnă o plasă decolorată. Ivărul e stricat de mult. Cercevelele sunt bătute în cuie. Pe geam se văd o fâșie înnoroită de stradă, o casă cu obloane de culoarea pomezii, cu găuri în formă de inimă și un zid de cărămidă pe care sunt desenate cu cretă galbenă rotocoale și spirale.

Stau și le cercetez pe toate, strângând încă tare geanta la piept, deși îmi simt brațele tot mai grele. Îl aud pe Richard oprindu-se, apoi urcând următorul rând de scări. Intră în odaia de deasupra capului meu. Femeia se duce la lavoar și toarnă un pic de apă din urcior în lighean. Îmi dau seama cât am greșit zorindu-mă la fereastră, căci acum între mine și ușă stă ea. E îndesată și are brațe groase. Socot totuși că aș putea s-o împing în lături dacă aș lua-o pe nepregătite.

Poate că și ea se gândește la asta. Își ține mâinile deasupra lavoarului și capul înclinat, însă mă urmărește cu aceeași privire avidă, pe jumătate uimită, pe jumătate admirativă.

— Uite aici niște săpun parfumat, îmi spune. Uite și un pieptene. Uite o perie.

Eu nu zic nimic.

— Uite un ștergar de față. Și niște *eau de Cologne*.

Scoate dopul sticluței, iar lichidul se varsă. Vine la mine cu încheietura dezgolită, udă de parfumul grețos.

— Nu-ți place levănțica? mă întreabă.

M-am îndepărtat de ea și mă uit la ușă. Dinspre bucătărie se aude foarte deslușit glasul băiatului: „Ștoarfă ordinară!".

— Nu-mi place să mi se joace renghiuri, îi răspund.

Vine mai aproape.

— Ce renghi, drăguța mea?

— Socoți că am avut de gând să vin aici? Socoți că am de gând să rămân?

— Socot că eşti numa' speriată. Socot că nu eşti tocma' în apele tale.

— În apele mele? Ce ai tu de-a face cu mine? Cine eşti tu ca să-mi zici în ce ape mă scald?

Când mă aude, îşi pleacă privirea. Îşi suflecă mâneca, se întoarce la lavoar, atinge iarăşi săpunul, pieptenele, peria şi ştergarul. La parter un scaun e târât pe podea, ceva se trânteşte sau cade, câinele latră. Sus Richard umblă, tuşeşte, mormăie. Dacă e să fug, trebuie s-o fac acum. Pe unde s-o apuc? În jos, în jos, pe unde am venit. Pe care uşă m-au adus când am urcat – prima sau a doua? Nu sunt sigură. *Lasă asta*, îmi spun. *Ia-o din loc acum!* Însă nu o fac. Femeia înalţă capul, îmi întâlneşte privirea, eu şovăi şi, chiar în clipele cât stau în cumpănă, Richard străbate podeaua şi coboară cu paşi grei scările. Intră în odaie. Are o ţigară după ureche. Şi-a suflecat mânecile până la cot, iar barba i s-a înnegrit de la apă.

Închide uşa, apoi o încuie.

— Scoate-ţi pelerina, Maud, îmi spune.

Are de gând să mă sugrume, îmi zic.

Îmi ţin pelerina bine strânsă pe lângă mine şi mă dau încet în spate, îndepărtându-mă de el şi de femeie şi trăgându-mă înspre fereastră. Am s-o sparg cu cotul dacă trebuie. Am să ţip să m-audă toată strada. Richard mă urmăreşte şi oftează. Face ochii mari.

— Nu-i cazul să te porţi ca un iepuroi speriat, îmi spune. Ţi se pare că am bătut atâta amar de drum cu tine doar ca să te chinui?

— Ţi se pare că pot să te cred dacă zici că n-o să faci aşa? îi răspund. Chiar tu mi-ai spus la Briar de ce eşti în stare pentru bani. De te-aş fi ascultat atunci mai cu băgare de seamă! Hai, spune-mi că nici nu te gândeşti să mă cureţi de toată averea. Spune-mi că n-o să pui mâna pe ea cu ajutorul lui Sue. Îmi închipui că o s-o aduci înapoi – cu un pic de întârziere. Se va *vindeca*, bănuiesc. Mi se strânge inima. E deşteaptă Sue. Fată de ispravă.

— Taci, Maud.

— De ce? Ca să mă omori în linişte? Haide, fă-o. Trăieşte cu asta pe conştiinţă. În caz că ai aşa ceva...

— Nu am o conştiinţă care să mă muncească dacă te ucid, fii sigură, zice el senin şi liniştit şi îşi apasă pleoapele cu degetele. Numai că doamnei Sucksby nu i-ar plăcea.

— Adică *ei*? spun, uitându-mă la femeie.

Ea priveşte în continuare lung săpunul, peria şi nu scoate o vorbă.

— Asculţi întru totul de *ea*?

— În cazul ăsta, da.

O spune cu tâlc, iar când şovăi, căci nu pricep nimic, continuă:

— Ascultă-mă, Maud. Planul îi aparţine. Tot. E al ei de la cap la coadă. Şi, oricât de ticălos aş fi, tot nu sunt un şarlatan atât de bun încât să i-l suflu dânsei de sub nas.

Pare sincer – însă mi-a mai părut el aşa.

— Minţi, îi zic.

— Nu. E adevărat.

— Planul ei, spun, dar nu-mi vine a crede. Ea te-a trimis la Briar, la unchiul? Şi mai înainte la Paris? La domnul Hawtrey?

— Dânsa m-a trimis la tine. Nu contează pe ce căi cotite am luat-o ca să ajung. Aş fi putut s-o apuc pe ele oricum, fără să ştiu ce m-aşteaptă la capăt. Aş fi putut să trec pe lângă tine. Poate că mulţi au şi făcut-o. N-au avut-o pe doamna Sucksby să le îndrume paşii.

Mă uit de la unul la celălalt.

— Asta înseamnă că ştia de averea mea, spun după o clipă. Bănuiesc că oricine ar fi putut să ştie. Îl ştia... pe cine? Pe unchiul? Pe vreun servitor din casă?

— Te ştia pe tine, Maud, pe tine, înainte să te ştie aproape oricine altcineva.

Femeia ridică în sfârşit ochii spre ai mei şi încuviinţează.

— Am cunoscut-o pe mama ta, spune.

Mama! Mâna mi se ridică la gât. Curios gest, căci portretul mamei e laolaltă cu bijuteriile, cu panglica lui decolorată, şi nu l-am mai purtat de ani de zile. *Mama!* Am venit la Londra ca să scap de ea. Acum, deodată, mă gândesc la mormântul ei de la Briar – neîngrijit, neplivit, cu lespedea albă îmbrăcându-se încet în cenuşiu.

Femeia mă priveşte în continuare. Îmi las mâna să cadă.

— Nu te cred, spun. Pe mama? Cum o chema? Spune-mi.

Îşi ia un aer şiret.

— Îi ştiu numele, începe ea, dar n-o să-l spun chiar acum. O să-ţi zic totuşi litera de la care a pornit totul. Era un M, prima literă a numelui tău. O să-ţi zic şi a doua literă. Un A... hei, tot ca în numele tău! La următoarea literă însă treaba se schimbă. Era un R...

Ştie, ştiu că ştie! Cum e cu putinţă? Îi cercetez chipul, ochii, buzele. Îmi par cunoscute. Cum anume? Cine e femeia?

— Soră, spun. Ai fost soră...

Însă ea clatină din cap, gata să zâmbească.

— Ei, de ce să fi fost tocmai aşa ceva?

— Atunci nu știi totul! îi zic. Nu știi că m-am născut la balamuc!

— Așa o fi? întreabă ea repede. De ce spui asta?

— Crezi că mi-am uitat căminul?

— Aș zice că ții minte locul unde-ai trăit când erai micuță. Ei, toți ni-l amintim. Dar asta nu-nseamnă că ne-am născut chiar acolo.

— Ba da, acolo a fost! spun eu.

— Așa ți s-a zis, pasămite.

— Nu-i servitor în casa unchiului care să n-o știe!

— Poate că și lor li s-a zis la fel. Înseamnă oare că-i adevărat? Poate că da. Poate că nu.

În vreme ce vorbește, merge de la lavoar la pat și se așază încet și greoi. Se uită la Richard. Își duce mâna la ureche și își mângâie lobul. Cu un glas voit nepăsător, spune:

— Odaia e-n ordine, Domnu?

Mi-am dat seama în sfârșit că așa îl numesc cei de aici, borfașii.

— Odaia e-n ordine?

Richard încuviințează. Femeia mă privește iarăși.

— Ținem odaia aia, continuă ea pe același ton nepăsător, prietenos și primejdios, ca să tragă Domnu acolo când vine pe la noi. E sus de tot, unde n-ajunge lumea. Ăsta i-e felul, află de la mine. E-o cameră mai aleasă. A văzut treburi de toate soiurile acolo sus. Învârteli de toate soiurile. Se știe că pe-aici vin oameni cam cu fereală, așa...

Se preface surprinsă.

— Ei, păi, așa ai venit și tu...! Oricum, vin oameni să stea o zi, două zile, două săptămâni, cine știe cât? Dosiți bine acolo. Poate inși cu care ar vrea să stea de vorbă poliția. Nimeni nu dă de ei când vin aici. Înțelegi? Flăcăi, fete, puști, doamne...

După ultimul cuvânt se întrerupe. Bate ușor cu palma locul de lângă ea.

— Nu vrei să te așezi, fată dragă? Nu-ți vine? Hmm? Atunci poate un pic mai încolo.

Pe pat e întinsă o cuvertură – o pătură din petice pătrate, colorate, dintr-o împletitură aspră, cusute grosolan unul de altul. Femeia se apucă să pigulească o cusătură, părând cu mintea în altă parte.

— Bun. Despre ce vorbeam? întreabă, privindu-mă în ochi.

— Despre doamne, răspunde Richard.

Femeia își mișcă mâna. Ridică degetul.

— Despre doamne, repetă ea. Așa-i. De bună seamă, aici vin atât de puține doamne adevărate, că îți rămân toate în minte.

De pildă, îmi amintesc de una care a venit... ei, cât să fie de-atunci? Şaişpe ani? Şapteşpe? Optşpe...?

Femeia îmi urmăreşte chipul.

— Ţie-ţi pare tare mult, dulceaţă, aşa socot. Pare o viaţă de om, aşa-i? Aşteaptă numa', fată dragă, până ajungi bătrână ca mine. Atuncea toţii anii se scurg laolaltă. Se scurg laolaltă ca lacrimile...

Scutură din cap şi trage aer în piept, de parcă ar ofta pe dos, dar iute şi cu alean. Aşteaptă. Însă acum eu stau nemişcată, înfrigurată şi prevăzătoare şi nu spun nimic. Aşa că îşi urmează vorba.

— Ei bine, doamna asta, spune ea, nu era cu mult mai înaintată în vârstă decât tine. Da' e'a borţoasă bine. Aflase de mine de la o femeie din Borough, care se ocupa de fete şi de probleme muiereşti. Ştii despre ce vorbesc, drăguţă? Se îngrijea să fie iarăşi bolnăvioare, cum sunt îndeobşte femeile după ce nu le mai vine sorocul.

Femeia dă din mână şi se strâmbă.

— Eu nu mi-am bătut capu' cu aşa ceva. Nu mă îndeletniceam cu din astea. Io, una, ziceam: Dacă nu te omoară când iese, fă-l şi vinde-l. Sau, şi mai bine, dă-mi-l mie să ţi-l vând! Cum ar veni, oamenilor care vor prunci ca să-i aibă drept slugi sau ucenici ori drept fii şi fiice în toată regula. Ştiai, fată dragă, că există astfel de oameni pe lume? Şi oameni ca mine, care le fac rost de prunci? Nu?

Iarăşi nu răspund. Ea dă iarăşi din mână.

— Ei, poate că doamna asta de care zic nu ştia nici ea până n-a ajuns la mine. Sărmana! Femeia din Borough încercase s-o ajute, dar sarcina era prea înaintată. Îi făcuse doar rău. „Unde ţi-e bărbatul?" am întrebat-o înainte s-o primesc. „Unde ţi-e muma? Unde-ţi sunt neamurile? N-or să vie după tine aici, nu?" Mi-a zis că nu. N-avea bărbat – ăsta şi era necazul, firesc. Mama îi murise. Fugise dintr-o căsoaie de bogătani de la patruzeci de mile de Londra – în sus pe fluviu, aşa mi-a zis...

Dă din cap, dar nu mă scapă din ochi. Mi-e mai frig ca oricând.

— Tatăl şi fratele o căutau, continuă femeia. Ar fi fost în stare s-o şi omoare. Însă mi-a jurat că n-or să-i dea în veci de urmă în Borough. Cât despre domnul de la care i se trăgea tot necazul, ăla care i-a zis că o iubeşte... ei, păi el avea nevasta şi copilul lui, aşa că o lăsase singură, zicându-i că-i o destrăbălată, şi se spălase pe mâini de toată tărăşenia. Cum fac, de bună seamă, domnii. Lucru pentru care în meseria mea mulţumeşti cerului!

Zâmbește, gata să-mi facă cu ochiul.

— Doamna cu pricina avea bani. Am primit-o și i-am dat odaia de sus. Poate că n-ar fi trebuit. Domnu' Ibbs așa mi-a zis. Că deja aveam cinci sau șase prunci în casă și eram ostenită și tulburată – cu atât mai mult cu cât tocma' născusem și eu un pruncușor care murise...

Se schimbă la față și își trece o mână peste ochi.

— N-o să vorbesc totuși de asta. N-o să vorbesc! zice ea.

Înghite și se uită în jur, de parcă ar căuta firele căzute ale poveștii. Apoi pare să le găsească. Confuzia i se șterge de pe chip. Îmi întâlnește iarăși privirea, apoi îmi arată ceva sus. Ridic și eu ochii spre tavan. E gălbui și murdar, cu pete cenușii de la fumul lămpilor.

— Acolo sus a tras, spune. În odaia lu' Domnu. Și cât era ziulica de lungă stăteam lângă ea și o țineam de mână și noapte de noapte o auzeam cum se perpelește în pat și plânge. Mai să-ți rupă inima. N-avea nimic rău în ea. Ca laptele era de bună! Bănuiam c-o să moară. Și domnu' Ibbs la fel. Cred că și ea bănuia, căci trebuia s-o mai ducă două luni așa și oricine își dădea seama că n-o să reziste nici jumate din vremea asta. Dar poate că și pruncul o știa... uneori chiar se întâmplă așa. Căci abia era aici de-o săptămână și i s-a rupt apa. Pruncul era pe drum. O zi și-o noapte i-a luat. Da' nu se lăsa deloc! Chiar și-așa, e o fărâmă de om, însă doamna, deja bolnavă, e de-acum praf. Atunci își aude pruncul plângând și își saltă capul de pe pernă. „Ce se-aude, doamnă Sucksby?" întreabă ea. „E pruncul tău, drăguța mea!" îi răspund. „Pruncul meu?" zice. „Ce e pruncul, băiat sau fată?" „E fată", îi spun. Și când m-aude, strigă din toți rărunchii: „Atunci Domnul s-o ajute! Căci lumea e rea cu fetele. Mai bine murea odată cu mine!".

Femeia clatină din cap, își ridică mâinile și le lasă să-i cadă pe genunchi. Richard se sprijină de ușă. Pe ușă e un cârlig de care atârnă un capot de mătase: a luat cordonul capotului și și-l trece acum absent peste buze. Își ține ochii pironiți în ai mei, cu pleoapele un pic coborâte. Pe față nu i se citește nimic. De jos, de la bucătărie, se aud râsete și un țipăt răgușit. Femeia ascultă și oftează iarăși, tot pe dos și tot cu alean.

— Asta-i Dainty, iară bocește... zice și își dă ochii peste cap. Da' ce m-am mai întins! Așa-i, domnișoară Lilly? Doar nu te plictisesc, drăguță? Îți cam pălește interesul, mi se pare, când e vorba de istoriile astea vechi...

— Continuă, spun.

Am gura uscată și încleiată.

— Zi mai departe de femeie.

— Doamna cu fetiţa? Un ţâşti-bâşti de fată: bălaie, cu ochii albaştri... Ei, toţi îi au albaştri la început, firește. Mai târziu se fac căprui...

Se uită cu tâlc în ochii mei căprui. Clipesc și mă înroșesc la față. Însă glasul mi-l golesc de orice emoție.

— Zi mai departe, o îndemn iarăşi. Ştiu că vrei să-mi spui. Spune-mi acum. Femeia își dorea să-i fi murit fetiţa. Şi după aceea?

— Îşi dorea? dă ea din cap. Aşa zicea. Aşa zic uneori femeile. Şi uneori chiar aşa îşi doresc. Nu şi ea. Pruncul ăla era totul pentru ea şi când i-am zis că mai bine-ar face să mi-l dea mie, au apucat-o furiile. „Ce? Doar n-ai de gând s-o creşti tu?" am întrebat-o. „Tu, o doamnă fără bărbat?" A spus că avea să se dea drept văduvă. Voia să plece în străinătate, unde n-o ştia nimeni, şi să-şi câştige pâinea ca lenjereasă. „Mai bine îmi văd fata măritată cu un sărăntoc decât să cunoască şi ea aceeaşi ruşine", a zis. „Am terminat-o cu traiul pe picior mare." Numai asta avea în minte, sărăcuţa, şi n-o puteam rupe de la ale ei, oricât vorbeam cu ea: că mai bine-şi vede fata ducând un trai sărac, dar cinstit, decât s-o dea înapoi lumii de bogătani din care venea. Avea de gând s-o pornească spre Franţa de cum se înzdrăvenea de tot... şi acuma îţi spun că o socoteam nătângă, însă mi-aş fi tăiat şi mâna ca s-o ajut, aşa era de simplă şi de bună.

Oftează.

— Însă taman cei simpli şi buni sunt meniţi să sufere pe lumea asta, aşa-i? zice ea apoi. Se simţea tare slăbită, iar pruncul creştea cu greu. Dar femeia vorbea fără încetare de Franţa şi numai la asta se gândea – până când, într-o noapte, tocmai o culcam când se aude un ciocănit la uşa bucătăriei. E femeia din Borough care mi-a trimis-o. Îi văz faţa şi ştiu că e rost de necazuri. Şi e. Ce crezi? Tătânele şi fratele i-au dat într-un sfârşit de urmă. „Vin încoace", spune femeia. „Domnul mi-e martor că n-am vrut să le spun unde eşti. Dar fratele avea un baston şi m-a pălit." Îmi arată spinarea, neagră toată. „S-au dus după o trăsură şi un zdrahon care să-i ajute. Aş zice că mai aveţi vreun ceas. Scoateţi acuma cucoana de-aici, dacă vrea să plece. De încercaţi s-o ascundeti, or să vă dărâme casa!" Ehei! Sărmana doamnă coborâse după mine. A auzit tot şi s-a pus pe ţipat. „Vai! S-a zis cu mine!" se tânguia ea. „Vai, de-aş fi plecat în Franţa!" Dar numai drumul de la etaj până jos o omorâse pe jumate, aşa era de slăbită. „Or să-mi ia fata!" a ţipat. „Or s-o ia şi-or s-o crească ei! Or s-o ducă în casa aceea! E ca şi cum

ar închide-o într-un cavou! Or să mi-o ia și or să-i învrăjbească inima! Vai! Și nici măcar n-am apucat să-i dau un nume!" „Atunci dă-i-l acum!" i-am zis, doar s-o văz că se potolește. „Pune-i un nume iute, cât mai apuci." „Da!" zice ea. „Dar ce nume să-i dau?" „Păi", i-am zis, „gândește-te ce-o așteaptă. Până la urmă o să ajungă doamnă, nu mai avem ce-i face. Dă-i un nume pe potrivă. Cum te cheamă? Dă-i numele tău". Atunci s-a întunecat la față. A zis: „Am un nume spurcat. Mai bine o blestem decât să las pe vreunul să-i spună Marianne..."

Când îmi vede chipul, se oprește. Am tresărit sau m-am sucit cumva, cu toate că știusem că povestea trebuia să ajungă aici și stătusem cu răsuflarea tot mai tăiată și cu stomacul tot mai strâns pe măsură ce povestea înainta. Îmi trag răsuflarea.

— E o minciună, spun. Mama să vină aici fără bărbat? Mama era nebună. Tata era soldat. Am inelul lui. Uite-l aici, aici!

Mă duc la geantă, mă aplec, trag de pielea sfâșiată și găsesc pătratul de pânză în care am bijuteriile. Aici e inelul pe care mi l-au dat la balamuc. Îl ridic. Mâna îmi tremură. Doamna Sucksby îl cercetează și ridică din umeri.

— De inele poți să faci rost cam de oriunde, spune ea.

— De la el, îi răspund.

— De oriunde. Îți pot face rost de zece din astea, toate cu pecetea R.V. Înseamnă oare că-s ale reginei?

Nu pot răspunde. Ce știu eu de unde vin inelele și cum se sapă pecetea? Spun iarăși, cu glasul mai pierit:

— Mama să vină aici fără bărbat? Bolnavă și să vină aici? Tatăl meu... Unchiul...

Ridic privirea. Unchiul meu. De ce-ar minți unchiul?

— De ce să spună adevărul? îmi răspunde Richard, apropiindu-se și grăind în sfârșit. Aș putea să jur că sora lui era o femeie destul de cinstită înainte să se nenorocească. Doar că n-a avut noroc. Însă un asemenea ghinion... ei bine, despre așa ceva bărbaților nu le place să vorbească fără înconjur...

Mă uit iarăși la inel. Pe el e o tăietură. În copilărie îmi plăcea să-mi închipui că e urma unei baionete. Acum aurul pare ușor, de parcă ar fi străpuns și golit.

— Mama, spun cu încăpățânare, era nebună. M-a născut legată de o masă. Nu.

Îmi duc mâinile la ochi.

— Poate că asta a fost doar în închipuirea mea. Nu însă și restul. Mama era nebună, era închisă în celula unui ospiciu, iar eu am fost crescută să iau aminte la exemplul ei, pentru a nu o apuca pe aceeași cale.

— De bună seamă, a fost vârâtă într-o celulă odată ce-au pus mâna pe ea, spune Richard. Așa cum se știe că se întâmplă din când în când cu fetele, spre satisfacția domnilor... Ei, dar să nu mai vorbim de asta deocamdată, zice el repede când întâlnește privirea doamnei Sucksby. Și de bună seamă că ți-au vârât frica în oase, ca să nu-i calci pe urme, Maud. Și cum ai ajuns? Taman înfricoșată, supusă, nepăsătoare în ce privește bunăstarea ta – cu alte cuvinte, întocmai pe potriva gusturilor unchiului tău. Nu ți-am spus odată ce josnic e omul acela?

— Te înșeli, îi spun. Te înșeli sau e o greșeală.

— Nu-i nici o greșeală, răspunde doamna Sucksby.

— Poate că minți – chiar și acum. Poate că mințiți amândoi!

— Se poate, zice femeia și se bate ușor peste buze cu degetul. Numai că, vezi tu, fată dragă, nu mințim deloc.

— Unchiul, spun iarăși. Servitorii unchiului. Domnul Way, doamna Stiles...

Însă o spun și simt umbra unei apăsări, umărul domnului Way în coaste, degetul lui în dosul genunchiului meu. „Te crezi mare doamnă, ai?" Și apoi... și apoi mâinile aspre ale doamnei Stiles pe brațele mele înfiorate și răsuflarea ei pe obraz: „Cum de-a ajuns mama ta, cu toată averea ei, o zdreanță de nimic..."

Știu. Știu. Încă mai țin inelul. Acum, cu un țipăt, îl azvârl la podea, așa cum pe vremuri, când eram o fetiță plină de furii, aruncam cești și farfurioare.

— Afurisit să fie! țip.

Mă gândesc cum i-am stat la căpătâi, cu briciul în mână, la ochii lui neștiutori. *Înșelarea încrederii.*

— Afurisit să fie!

Richard încuviințează. Și atunci îmi îndrept furia asupra lui.

— Afurisit să fii și tu, laolaltă cu el! Ai știut de la bun început? De ce nu mi-ai spus-o la Briar? Nu crezi că aș fi mers cu tine mai degrabă? De ce să aștepți și să mă aduci aici – în locul ăsta împuțit? Ca să mă amăgești și să mă tulburi?

— Să te tulbur? spune el cu un râs ciudat. Vai, Maud, scumpă Maud, nici n-am început încă să te tulburăm!

Nu-l înțeleg. Nici nu prea încerc. Mă gândesc încă la unchiul, la mama – mama bolnavă, nenorocită, venind aici... Richard își duce mâna la bărbie și dă din buze.

— Doamnă Sucksby, spune, ai ceva de băut pe aici? Văd că mi s-a cam uscat gura. E așteptarea spectacolului, zic eu. Așa mi se întâmplă și la cazinou când se învârte ruleta. Și la pantomimă când sunt pe cale să dea drumul zânelor.

Doamna Sucksby șovăie, apoi se duce la un raft, deschide o cutie și scoate o sticlă dinăuntru. Scoate și trei păhăruțe cu buza tivită cu aur. Le șterge de un pliu al poalelor.

— Nădăjduiesc, domnișoară Lilly, că n-o să-l iei drept sherry, spune ea în vreme ce toarnă.

Mirosul licorii se întinde, înțepător și grețos, în aerul închis al odăii.

— În veci n-aș îngădui sherry în iatacul unei doamne. Însă un strop de coniac cinstit, menit să te ungă pe suflet din când în când... ei, ia spune, ce mare rău ar putea să facă?

— Nici unul, răspunde Richard.

Îmi întinde un pahar și sunt atât de încurcată, de zăpăcită și de înfuriată, că îl iau pe dată și-l sorb ca pe vin. Doamna Sucksby mă urmărește cum înghit.

— Are gust pentru spirtoase, spune aprobatoare.

— Are, adaugă Richard, când scrie „Doctorie" pe sticlă. Nu, Maud?

Nu vreau să răspund. Coniacul mă arde. Mă așez în sfârșit pe marginea patului și-mi desfac șnurul pelerinei. Odaia e mai întunecoasă – ziua se îngână cu noaptea. Paravanul din păr de cal se deslușește întunecat și aruncă umbre. Pereții – tapetați ici cu flori, colo cu romburi năclăite – sunt sumbri și apăsători. Plasa se distinge limpede în dreptul ferestrei. În dosul ei s-a prins o muscă și bâzâie cu o furie neputincioasă, lipită de geam.

Stau cu capul în mâini. Creierul, asemeni odăii, îmi pare strâns în chingi de întuneric. Gândurile mi se perindă iute prin minte, însă zadarnic. Nu întreb – cum aș face, socot, de-ar fi vorba de povestea alteia și doar aș citi-o sau mi-ar fi istorisită – nu întreb, zic, de ce m-au adus aici; ce-au de gând să facă acum cu mine și cum plănuiesc să profite de faptul că m-au înșelat și m-au tulburat. Mă las doar pe mai departe pradă furiei față de unchiul meu. Mă gândesc numai, iar și iar: *Mama, nenorocită, dezonorată, vine și zace însângerată aici, într-o casă de borfași. Nu-i nebună, nu-i nebună...*

Îmi închipui că am o expresie stranie. Richard îmi spune:

— Maud, uită-te la mine. Nu te mai gândi acum la unchiul tău și nici la casa unchiului tău. Nu te mai gândi la femeia aceea, Marianne.

— Mă voi gândi la ea, îi răspund. Mă voi gândi la ea cum am făcut întotdeauna: ca la o proastă! Însă tatăl meu... Un domn, ați zis? Mi-au spus atâția ani că sunt orfană. Tatăl meu încă mai trăiește? Nu a...?

— Maud, Maud! îmi spune el, oftând și întorcându-se la locul lui de la ușă. Uită-te în jur. Gândește-te cum ai ajuns aici. Îți închipui cumva că te-am răpit de la Briar, am făcut tot ce-am făcut azi-dimineață și am riscat tot ce am riscat doar ca să afli tu niște secrete de familie și gata?

— Nu știu! spun. Ce știu eu acum? Dacă m-ai lăsa o vreme să gândesc! Dacă mi-ai spune...

Însă doamna Sucksby se apropie de mine și îmi atinge ușor brațul.

— Așteaptă, fată dragă, îmi spune ea foarte blând și duce un deget la buze, închizând pe jumătate un ochi. Așteaptă și ascultă. Nu mi-ai ascultat povestea până la capăt. Partea a mai bună de-abia urmează. Căci acolo e doamna, îți amintești, cea care a ajuns zdrențe. Mai sunt tatăl și fratele și zdrahonul, care trebuiau să apară într-un ceas. E pruncul și mai sunt și eu, care zic: „Ce nume să-i punem? Ce zici de numele tău, Marianne?". Și doamna spune că mai bine-o blestemă decât s-o boteze așa. Ții minte, drăguța mea? „Și dacă-i vorba că-i fiică de doamnă", spune mai apoi sărmana fată, „zi-mi tu cu ce te-ajută că ești doamnă, în afară de nenorocirea pe care o îngăduie? Vreau atunci să aibă un nume simplu", zice, „ca o fată din popor. Vreau un nume simplu". „Atunci dă-i un nume simplu", spun – tot ca să-i fac pe plac, cum ar veni. „Da", zice, „așa o să fac. Aveam o servitoare care s-a purtat frumos cu mine – mai frumos decât s-a purtat vreodată tatăl sau fratele meu. Vreau să-i poarte numele. Am să-i dau numele ei. Am s-o botez..."

— *Maud*, spun eu nenorocită.

Mi-am lăsat iarăși privirea în podea. Însă când doamna Sucksby rămâne tăcută, mi-o ridic. Are o expresie stranie. Clatină încet din cap. Trage aer în piept, mai șovăie o clipă, apoi spune:

— *Susan*.

Richard privește, cu mâna la gură. Odaia, casa – toate sunt încremenite. Gândurile mele, care păreau să se învârtă ca niște roți de moară, acum par să se oprească. Susan. Susan. Nu-i voi lăsa să vadă cât mă dărâmă cuvântul. *Susan*. Nu voi vorbi. Nu mă voi mișca, de teamă că mă voi poticni sau voi tremura. Rămân doar așa, cu ochii pironiți pe fața doamnei Sucksby. Soarbe din nou, îndelung, din paharul cu coniac și se șterge la gură. Vine și se așază iarăși lângă mine, pe pat.

— *Susan*, repetă ea. Așa a botezat-o doamna. Pare mare păcat că a botezat pruncul ăla cu numele unei servitoare, așa-i? Mie așa mi s-a părut. Dar ce puteam să zic? Sărmana fată era încă înnebunită. Tot plângea, tot țipa, tot zicea că tatăl ei o să vină,

o să ia fetiţa, o s-o facă să urască numele mamei ei... „Vai, cum s-o salvez?“ zicea. „Mai bine-o ia oricine altcineva decât el şi fratele meu! Vai, ce pot să fac? Cum pot s-o salvez? Vai, doamnă Sucksby, îţi jur, mi-aş dori să ia mai bine pruncul oricărei alte sărmane decât pe al meu!“

Glasul i s-a înălţat. Obrazul i s-a înroşit. Pulsul îi zvâcneşte o clipă – tare iute – în pleoapa ochiului. Îşi duce mâna la el, apoi iarăşi bea şi iarăşi se şterge la gură.

— Aşa a zis, continuă ea mai potolită. Aşa a zis. Şi, cum a zis-o, toţi pruncii culcaţi prin casă parc-o aud şi se pun cu toţii pe plâns. Dacă nu le eşti mamă, ţi se pare că scâncesc toţi cu un singur glas,. Oricum, ei aşa i se părea. O îndrumasem în sus pe scări, chiar în faţa uşii ăleia – înclină capul, Richard se mişcă şi uşa scoate un scârţâit –, şi o văd cum se opreşte. Se uită la mine, văz ce gândeşte şi-mi îngheaţă inima. „Nu se poate!“ zic. „De ce să nu se poată?“ răspunde ea. „Tu ai zis-o: fiica mea va fi crescută să ajungă doamnă. De ce să n-aibă parte de asta vreo altă fetiţă fără mamă...? Sărăcuţa, al ei va fi şi necazul! Însă îţi jur că ei îi încredinţez jumate din averea mea. Iar Susan va primi restul. Al ei va fi dacă o iei şi o creşti să fie cinstită şi să nu afle de moştenirea ei până când nu vede ce-i sărăcia şi-i poate simţi valoarea! Nu ai cumva“, zice ea, „vreun prunc fără mamă, pe care i-l putem da tatei în locul lui Susan? Nu ai? Pentru numele lui Dumnezeu, spune-mi că ai! Am cincizeci de lire în buzunarul rochiei. Ale tale sunt! O să-ţi trimit şi mai mult dacă faci asta pentru mine şi nu sufli o vorbă nimănui că ai facut-o“.

Parcă se iscă o mişcare în odaia de jos, în stradă... Nu ştiu şi, dacă a fost cumva, nu o aud. Nu-mi desprind privirea de la chipul aprins al doamnei Sucksby, de la ochii şi buzele ei.

— Ei, asta da rugăminte! spune ea. Zi şi tu, fată dragă. Grozăvie, nu glumă! Cred că, de când mă ştiam, nu mai cugetasem nicicând atât de aprig şi de iute. Şi ce-am răspuns până la urmă? Iată: „Ţine-ţi banii. Ţine-ţi cele cincizeci de lire. Nu le vreau. Altceva vreau. Ascultă! Taică-tău e domn şi domnii sunt vicleni. Am să ţin eu pruncul, însă vreau să-mi scrii pe o foaie, să zici acolo tot ce vrei să faci, s-o semnezi şi s-o pecetluieşti. Aşa o să fie o treabă de netăgăduit“. „Aşa o să fac!“ zice din prima ea. „Aşa o să fac!“ Şi venim aici, îi aduc nişte hârtie şi cerneală, iar ea aşterne totul pe hârtie întocmai cum ţi-am spus: că Susan Lilly e copilul ei, deşi mi l-a lăsat mie, şi că averea va fi împărţită în două şi aşa mai departe... Împăturește hârtia, o pecetluieşte cu inelul de la mâna ei şi scrie deasupra că nu se va deschide până în ziua când fiica ei împlineşte optspe

ani. Douăzeci și unu a vrut la început, însă pe când scria ea, eu socoteam totul dinainte și am zis că trebuie să fie optșpe, căci nu se cuvenea să riscăm să se mărite fetele înainte să afle cum stă treaba.

Zâmbește.

— I-a plăcut. Mi-a mulțumit pentru asta. Și nici n-a apucat bine să-și pună pecetea, că domnu' Ibbs țipă de jos: o trăsură a tras în fața atelierului și doi domni – unul bătrân, altul mai tânăr – se dau jos, iar cu ei e un zdrahon cu o bâtă. Oho! Doamna dă fuga țipând în odaia ei și eu stau pe loc, smulgându-mi părul din cap. Apoi merg la pătuțuri, iau un anume prunc de-acolo – o fetiță asemenea la trup ca și cealaltă, care părea c-o să fie tot blonda –, și o duc sus. Zic: „Uite-o! Ia-o iute și fii bună cu ea! O cheamă Maud. Până la urmă e tot un nume de doamnă. Nu-ți uita cuvântul". „Nici tu pe-al tău!" țipă sărmana fată. Apoi își sărută pruncul, iar eu i-l iau, îl duc jos și îl culc în pătuțul gol...

Clatină din cap.

— Ce lucru ușor! spune. În câteva clipe s-a și terminat. Câtă vreme domnii băteau cu pumnii în ușă. „Unde e?" țipau. „Știm că e la voi!" Nici vorbă să-i oprești. Domnu' Ibbs le deschide, ei se vântură prin casă ca niște furii, mă văd, mă doboară la podea și când mă dezmeticesc, sărmana doamnă e târâtă pe scări de taică-său, cu rochia fluturându-i, cu pantofii descheiați, cu fața însemnată de bastonul fratelui și cu tine, fată dragă, cu tine în brațe. Nimănui nu-i trece prin cap că ai fi a altcuiva. Și de ce i-ar trece cuiva prin cap așa ceva? Era prea târziu ca să se mai schimbe ceva. Mi-a aruncat o privire pe fugă în timp ce era târâtă de taică-său și asta a fost. Îmi închipui că m-a privit totuși de la geamul trăsurii. De i-a părut ori nu cumva rău c-a făcut-o, asta n-aș putea să-ți zic. Pasămite, s-a gândit adesea la Sue, dar nu mai mult decât... Ei, nu mai mult decât se cuvenea.

Clipește și întoarce capul. Și-a așezat paharul de coniac pe pat, între noi. Cusăturile păturii îl împiedică să se verse. Mâinile și le-a strâns laolaltă. Își mângâie încheieturile uneia cu degetul mare și lat al celeilalte. Piciorul, încălțat în papuc, bate nervos în podea. Nu și-a luat ochii de la fața mea tot timpul cât a vorbit. Până acum.

Eu mi-i închid pe ai mei. Mâinile mi le ridic în fața lor și privesc în bezna din dosul palmelor. Urmează o tăcere care se lungește. Doamna Sucksby se apleacă, venind mai aproape.

— Fată dragă, murmură. Nu vrei să ne spui nici o vorbă?

Îmi mângâie părul. Tot nu vreau să vorbesc sau să mă urnesc. Își lasă mâna să cadă.

— Din câte văz, veştile astea ţi-au cam zgâlţâit moralul, spune.

Poate că îi face un semn lui Richard, căci el vine şi se ghemuieşte în faţa mea.

— Înţelegi, Maud, îmi zice, încercând să-mi vadă ochii printre degete, înţelegi ce ţi-a povestit doamna Sucksby? Un prunc se preschimbă în celălalt. Mama ta nu ţi-a fost mamă, unchiul tău nu ţi-e unchi. Viaţa ta nu a fost viaţa ce ţi-era menită ţie, ci lui Sue. Iar Sue a trăit-o pe a ta...

Se spune că muribunzilor li se înfăţişează prin faţa ochilor, cu o iuţeală de necrezut, toate faptele vieţii pe care au trăit-o. Cât vorbeşte Richard, mi le văd pe-ale mele: balamucul, vergeaua mea de lemn, rochiile neîncăpătoare de la Briar, usturimea mărgelelor, ochii descoperiţi ai unchiului, cărţile, cărţile... Imaginile pâlpâie şi dispar, se pierd în nimicnicie, asemeni unei monede într-o apă mâloasă. Mă cutremur, iar Richard oftează. Doamna Sucksby clatină din cap şi ţâţâie. Însă când îmi dezvălui chipul, tresar amândoi. Nu plâng, aşa cum şi-au închipuit. Râd. M-a năpădit un hohot de râs teribil – şi pesemne că arăt înfiorător.

— A, dar e perfect! mi se pare că spun. E tot ce mi-am dorit vreodată din adâncul sufletului! De ce vă holbaţi? De ce căscaţi ochii aşa? Credeţi că stă o fată aici? Fata aceea s-a dus! S-a înecat! Zace pe fundul apei, la nu ştiu câte leghe adâncime. Credeţi că are braţe şi picioare învelite cu carne şi cârpe? Credeţi că are păr? N-are decât oase albe şi descărnate! E albă ca o foaie de hârtie! E o carte din care cuvintele s-au desprins şi-au fost luate de curent...

Încerc să răsuflu şi parc-aş avea apă în gură. Trag aer în piept şi nu intră. Icnesc sufocată, tremur, apoi icnesc iar. Richard se ridică şi se uită la mine.

— Fără sminteli, Maud! îmi spune cu o expresie dezgustată. Aminteşte-ţi, acum nu mai ai nici o scuză.

— Am scuze pentru orice! îi răspund. Pentru orice!

— Fată dragă, spune doamna Sucksby.

Şi-a luat păhărelul şi mi-l flutură prin faţă.

— Fată dragă...

Însă eu mă cutremur încă de râs, hohotesc hidos şi zvâcnesc cum zvâcneşte un peşte în undiţă. Îl aud pe Richard înjurând. Apoi îl văd că se duce la geanta mea, scotoceşte prin ea, scoate sticluţa cu doctoria, pune trei picuri de licoare în paharul de coniac, apoi îmi apucă zdravăn faţa şi îmi lipeşte paharul de buze. Simt gustul doctoriei, înghit şi tuşesc. Îmi duc mâinile la gură. Mi-a amorţit. Închid iarăşi ochii. Nu ştiu cât stau aşa, însă

într-un sfârşit simt pe umăr şi pe obraz pătura de pe pat. M-am lăsat pe ea fără vlagă. Zac, încă străbătută când şi când de spasme, cuprinsă de ceva ce pare un acces de râs, iar Richard şi doamna Sucksby stau în continuare tăcuţi şi mă privesc.

Îndată vin totuşi un pic mai aproape.

— Acum te simţi mai bine, scumpo? mă întreabă doamna Sucksby.

Nu răspund. Ea se uită la Richard.

— N-ar fi mai bine să mergem şi s-o lăsăm să doarmă?

— La dracu' cu somnul! răspunde el. Eu încă socot că îşi închipuie că am adus-o aici pentru propriul ei interes.

Vine, mă bate uşor cu degetele pe faţă şi spune:

— Deschide ochii.

— Nu am ochi, îi răspund. Cum să fac? Mi i-aţi luat.

Îmi apucă o pleoapă între degete şi o strânge zdravăn.

— Deschide afurisiţii ăia de ochi! îmi strigă. Aşa mai merge. Acum trebuie să mai afli ceva – câteva lucruri, nu multe – şi după aceea poţi să dormi. Ascultă-mă. Ascultă! Să nu mă întrebi cum să faci asta, că o să-ţi tai blestematele alea de urechi dintr-o parte şi alta a capului dacă întrebi! Aha, văd că pe asta o auzi. Ia să vedem, pe-asta o simţi?

Mă loveşte.

— Foarte bine.

Nu m-a lovit atât de tare cum ar fi vrut: doamna Sucksby a văzut cum ridică braţul şi a încercat să-l împiedice.

— Domnu! strigă ea, întunecându-se la faţă. Nu-i nevoie să faci asta. Nu-i deloc nevoie. Ţine-ţi nervii în frâu, da? Cred că ai învineţit-o. Of, fată dragă!

Întinde mâna şi îmi atinge faţa. Richard se uită mânios.

— Ar trebui să zică mersi că nu m-am purtat şi mai rău în astea trei luni, spune el, îndreptându-se de spate şi dându-şi părul de pe frunte. Ar trebui să ştie că am s-o fac iarăşi, fără să stau pe gânduri. Mă auzi, Maud? M-ai văzut la Briar purtându-mă întru câtva ca un domn. Când vin aici, îmi iau vacanţă de la cavalerism. Ai înţeles?

Zac cu mâna la obraz şi cu ochii pironiţi într-ai lui, fără să scot o vorbă. Doamna Sucksby îşi frânge mâinile. Richard îşi ia ţigara de după ureche, şi-o vâră în gură şi caută un chibrit.

— Continuă, doamnă Sucksby, spune el în vremea asta. Povesteşte-i şi restul. Iar tu, Maud, ascultă cu atenţie şi află în sfârşit pentru ce-ai trăit până acum.

— N-am trăit, îi răspund în şoaptă. Doar ai zis şi tu: a fost o plăsmuire.

— Ei bine – găseşte el un băţ de chibrit şi îl aprinde – plăsmuirile au un sfârşit. Ascultă acum cum se va sfârşi a ta.

— S-a sfârşit deja, îi zic.

Însă cuvintele lui m-au pus în gardă. Îmi simt capul greu de la băutură, de la doctorie, de la şoc, însă nu atât de greu încât să nu mi se strecoare în suflet teama de ceea ce-mi vor spune în continuare, cum au de gând să mă ţină prizonieră şi pentru ce au de gând să mă ţină...

Doamna Sucksby mă vede îngândurată şi încuviinţează.

— Acuma începi să te prinzi, spune. Începi să vezi. Am pruncul doamnei şi, mai mult de-atât, am cuvântul doamnei. Cuvântul e toată şmecheria. Cuvântul e şmecheria care aduce bani. Aşa-i?

Zâmbeşte şi îşi atinge nasul cu vârful degetului. Apoi se apleacă mai aproape.

— Ai vrea să vezi? mă întreabă, schimbându-şi tonul. Ai vrea să vezi cuvântul doamnei?

Aşteaptă. Ea nu răspunde, însă ea zâmbeşte iarăşi, se îndepărtează de mine, se uită la Richard, apoi îi întoarce spatele şi îşi face o clipă de lucru cu nasturii rochiei. Taftaua foşneşte. După ce îşi descheie nasturii de la piept, vâră mâna înăuntru – mie mi se pare că îşi vâră mâna chiar în sân, în inimă – şi scoate o hârtie împăturită.

— Am ţinut-o la mine atâta amar de vreme, spune în vreme ce mi-o arată. Am ţinut-o mai bine decât aurul. Ia uite!

Hârtia e împăturită ca o scrisoare şi pe ea scrie, cu litere înclinate: *A se deschide la a optsprezecea aniversare a fiicei mele, Susan Lilly.* Văd numele, mă cutremur şi întind mâna, însă femeia o ţine cu gelozie şi, cum face unchiul – care acum nu-mi mai e unchi! – cu vreun tom vechi, nu-mi dă voie s-o iau. Îmi îngăduie totuşi s-o ating. Hârtia e caldă, încălzită la sân. Cerneala e cafenie. Muchiile foii sunt scămoşate şi decolorate. Pecetea nu e ruptă. Sigiliul e al mamei – adică al mamei lui Sue, nu a mea, nu a mea...

M.L.

— O vezi, fată dragă? mă întreabă doamna Sucksby.

Hârtia tremură. Femeia o trage înapoi, cu un gest şi o figură de avar, o ridică în dreptul feţei, îşi lipeşte buzele de ea, apoi o suceşte şi o pune la loc, la pieptul rochiei. În vreme ce se încheie la nasturi, se uită iarăşi la Richard. El a privit totul atent şi interesat. Însă de spus nu spune nimic. Vorbesc eu în locul lui.

— A scris-o, spun, răguşită şi ameţită. A scris-o. Au luat-o. Şi apoi?

Doamna Sucksby se întoarce. Rochia îi e încheiată până la gât și bine întinsă, însă ea ține mâna la piept, ca pentru a îmbrățișa cuvintele de sub pânză.

— Doamna? întreabă distrată. Doamna a murit, fată dragă.

Se smârcâie și glasul i se schimbă.

— Să crăp io dacă n-a răbdat înc-o lună pân-atunci! Cine-ar fi crezut? Luna aia nu ne-a picat prea bine. Căci acuma, după ce-au dus-o acasă, taică-său și frate-său au silit-o să-și schimbe testamentul. Îți închipui cui îi lăsa totul. Nici un sfanț fetei – adică ție, din ce știau ei – până nu se mărită. Așa-s domnii, nu? Ea mi-a trimis un bilet printr-o soră, ca să-mi dea de știre. Pe atunci o băgaseră deja la balamuc – și pe tine laolaltă cu ea. Ei, asta i-a pus cruce iute. Scria că pentru ea rămânea de-acum o taină felul cum or să se potrivească lucrurile, dar se mângâia cu gândul că sunt o femeie cinstită. Sărmana fată! zice doamna, aproape cu regret. Aici a zbârcit-o.

Richard râde. Doamna Sucksby își netezește gura cu degetele și începe să capete un aer viclean.

— Cât despre mine, continuă ea, io din prima clipă am văzut că singura problemă era cum să pun mâna pe toată averea când mi se încredințase numai jumate. Mângâierea mea era, zic io acum, că puteam să stau optșpe ani până să potrivesc treaba. M-am gândit adesea la tine.

Îmi întorc fața.

— Nu ți-am cerut eu să te gândești la mine, îi spun. Nu vreau nici acum.

— Nerecunoscătoareo! mă ceartă Richard. Uite că doamna Sucksby a urzit totul cu greu și în numele tău atâta amar de vreme. O alta – nu vor fetele să fie eroine de romanțuri? –, o alta s-ar crede aleasă.

Îmi mut privirea de la el la doamna Sucksby, dar fără să răspund. Doamna Sucksby dă din cap.

— M-am gândit adesea la tine, repetă ea, și m-am întrebat cum îți merge. Îmi închipuiam că te-ai făcut frumoasă. Și te-ai făcut, fată dragă!

Înghite.

— Nu m-am temut decât de două lucruri. Primul era să nu mori. Al doilea că bunicu-tău și unchiul tău or să te ia din Anglia și or să te mărite înainte să se afle taina doamnei. Apoi am citit în ziar că bunicu-tău a murit. După care am auzit că unchiu-tău trăia retras la țară și că te ținea cu el, tot retrasă. Și uite-așa mi s-au topit amândouă temerile!

Zâmbește.

— Apoi, spune şi genele încep să-i fluture, apoi mai e şi Sue. Ai văzut, fată dragă, cât de îndeaproape şi de tainic am respectat cuvântul doamnei.

Se bate uşor peste piept.

— Păi, ce rost ar mai fi avut cuvântul ăla, dacă nu era Sue acolo să-i dea greutate? Gândeşte-te cât de ocrotit şi de ferit am crescut-o. Cu câtă pază. Gândeşte-te cât de dibace ar fi ajuns o asemenea fată într-o asemenea casă şi pe o asemenea stradă. Şi mai gândeşte-te cât ne-am mai chinuit eu şi cu domnu' Ibbs s-o înfrânăm. Gândeşte-te cât de adânc am socotit totul, cum ştiam că trebuie s-o pun cumva la lucru, însă nu-mi dădeam seama prea bine în ce fel. Gândeşte-te cum se limpezesc apele când îl văz pe Domnu prima oară, cât de iute mi se preschimbă teama c-o să te măriţi pe furiş în credinţa că taman el e flăcăul care trebuie să te ia pe furiş de nevastă... Nu-mi ia mult să mă uit la Sue şi să pricep ce-i de făcut cu ea.

Ridică din umeri şi încheie:

— Ei, şi cu asta am ajuns la capăt. Sue este în locul tău acum, fată dragă. Şi te-am adus pe tine aici ca să faci un lucru...

— Ascult-o, Maud! mă previne Richard.

Am închis ochii şi am întors capul. Doamna Sucksby vine lângă mine, ridică mâna şi începe să mă mângâie pe păr.

— Te-am adus aici, urmează ea pe un ton mai blând, ca să începi să fii Sue. Doar atât, fată dragă! Doar atât.

Deschid ochii şi pesemne că am un aer nătâng.

— Înţelegi? spune Richard. O ţinem pe Sue, ca soţie a mea, la balamuc, iar când se deschide mărturisirea mamei sale, partea ei de avere – adică partea lui *Maud* – îmi revine mie. Şi tare mi-ar plăcea să spun c-am s-o păstrez până la ultimul bănuţ. Însă planul e al doamnei Sucksby, aşa că ei îi revine jumătate.

Face o plecăciune.

— Ce-i drept e drept, aşa-i? zice doamna Sucksby, mângâindu-mă încă pe păr.

— Însă cealaltă jumătate, continuă Richard, deci, cum ar veni, partea care i se cuvine *cu adevărat* lui Sue, tot doamna Sucksby o va lua. Mărturisirea o face tutorele lui Sue, iar tutorii, mă tem, nu sunt tocmai conştiincioşi când vine vorba să mânuiască averile pupilelor... Toată chestiunea nu are nici o importanţă, fireşte, dacă Sue nu e de găsit. Însă Maud Lilly, adevărata Maud Lilly – Richard clipeşte –, şi acum mă refer, de bună seamă, la falsa Maud Lilly, e cea care a dispărut. Nu asta îţi doreai? Să dispari? Tocmai ai zis că acum ai scuze pentru orice. Cu ce te-ar deranja dacă ai trece drept Sue şi ai îmbogăţi-o astfel pe doamna Sucksby?

— Po amândouă, scumpo, spune iute doamna Sucksby. Nu-s așa de câinoasă, drăguță, ca să te jefuiesc de tot ce ai! Doar ești o doamnă, nu? Și mai ești și frumoasă! Ei, păi o să am nevoie de o doamnă frumoasă ca să-mi arate cu ce se mănâncă totul când o fi să mă trezesc bogată. Am planuri legate de tot ce-am putea face amândouă, planuri simandicoase!

Se bate ușor cu un deget peste nas.

Eu sar din pat, dând să mă îndepărtez de ea, dar sunt încă prea amețită ca să stau pe picioarele mele.

— Nu sunteți în toate mințile, le zic. Nu sunteți zdraveni la cap! Să... să mă prezentați drept Sue?

— De ce nu? întreabă Richard. Nu trebuie decât să convingem un avocat. Cred că vom izbuti.

— Cum să-l convingeți?

— Cum? Păi, iată. Doamna Sucksby și domnu' Ibbs te-au crescut ca pe copilul lor, așa că se poate socoti, cred eu, că dacă e să te știe careva, taman ei sunt aceia. Și mai sunt și John cu Dainty. Ei își vor da cuvântul în orice potlogărie dacă le pică niște bani din asta, poți să fii sigură. Și mai sunt și eu, care te-am cunoscut la Briar pe când erai slujnica domnișoarei Maud Lilly, cea care mi-a devenit soție. Ai văzut doar cât prețuiește cuvântul unui domn, nu?

Richard se preface că tocmai i-a venit o idee.

— A, sigur că ai văzut! Căci la un ospiciu de la țară există doi doctori care cred că or să-și aducă aminte de tine. Căci nu le-ai întins tu oare mâna deunăzi, nu le-ai făcut o reverență și n-ai stat cumva la lumină în fața lor vreo douăzeci de minute, răspunzându-le la întrebări și dându-te drept Susan?

Îmi dă răgaz să cuget. Apoi continuă:

— Nu-ți cerem decât să repeți spectacolul la momentul potrivit și în fața unui avocat. Ce ai de pierdut? Dragă Maud, nu ai nimic: nici un prieten la Londra, nici un ban... ehei, nici măcar nume nu ai!

Mi-am dus degetele la gură.

— Și dacă nu vreau să o fac? întreb. Dacă, îndată ce vine avocatul, îi spun...

— Ce-i spui? Îi spui cum ai complotat ca să tragi pe sfoară o fată nevinovată? Ai privit cu mâinile-n sân cum doctorii au îndopat-o cu medicamente și au luat-o pe sus? Hmm... Ce-ți închipui că o să creadă?

Îl urmăresc cum vorbește. În cele din urmă răspund în șoaptă:

— Chiar ești în halul ăsta de ticălos?

Richard ridică din umeri. Mă întorc spre doamna Sucksby.

— Şi tu, spun, şi tu eşti atât de ticăloasă? Dacă ar fi să te gândeşti la Sue... Eşti chiar atât de mârşavă?

Îşi flutură mâna în dreptul feţei, fără să răspundă. Richard pufneşte.

— *Ticăloşie*, spune. *Mârşăvie*. Ce termeni! Termeni din literatură. Când femeile fac schimb de copii, socoţi că procedează astfel, asemenea surorilor de operetă, pentru impresia comică? Uită-te în jur, Maud. Du-te la fereastră! Priveşte în stradă! E viaţă adevărată, nu literatură. E grea, e mizeră. Asta ar fi fost şi viaţa ta dacă doamna Sucksby n-ar fi avut bunătatea să te ferească de aşa ceva. Iisuse!

Se duce de la uşă, ridică mâinile deasupra capului şi se întinde.

— Ce ostenit sunt! Cât m-am mai muncit azi, nu? O fată vârâtă la casa de nebuni, alta... Mă rog.

Mă măsoară din priviri şi îmi împinge piciorul cu al lui.

— Nici o replică? întreabă apoi. Nici un urlet? Or să vină şi astea, cred eu. Nu contează. Ziua de naştere a lui Sue cade la începutul lui august. Avem mai bine de trei luni să te convingem să te alături urzelii. Cred că trei zile – de trai în Borough, adică – or să fie de-ajuns.

Îl privesc lung, însă nu pot vorbi. Mă gândesc încă la Sue. Îşi înclină capul.

— Să nu-mi zici că te-am supus atât de iute, Maud? se miră el. Mi-ar părea rău să aflu una ca asta.

Se întrerupe, apoi continuă:

— Şi mamei tale i-ar fi părut rău.

— Mama... încep eu.

Mă gândesc la Marianne, cu nebunia citindu-i-se în ochi. Apoi îmi ţin răsuflarea. N-am apucat să cuget la asta. Richard mă priveşte cu un aer viclean. Îşi duce mâna la guler, îşi întinde gâtul şi tuşeşte într-un fel delicat, ca o fetişcană, cu un gest jucat.

— Ei, Domnu! spune neliniştită în vremea asta doamna Sucksby. Nu o necăji.

— Să o necăjesc? zice el şi se trage în continuare de guler, de parcă l-ar roade. Îmi simt doar gâtlejul uscat de la atâta vorbit.

— Ai spus prea multe, de-aia, răspunde ea. Domnişoară Lilly... aşa am să-ţi spun, bine, drăguţă? Pare firesc, aşa-i...? Domnişoară Lilly, nu-l lua în seamă. Avem timp berechet să vorbim despre asta.

— Adică despre mama, îi zic. Mama mea adevărată, care aţi pretins că e mama lui Sue. Care s-a înecat – vedeţi, ceva tot ştiu! –, care s-a înecat cu un ac.

— Un ac?! exclamă Richard, râzând. Aşa a zis Sue?

Doamna Sucksby îşi muşcă buzele. Îmi mut privirea de la unul la celălalt.

— Ce a fost mama? întreb vlăguit. Pentru Dumnezeu, spuneţi-mi! Credeţi că acum mai sunt în stare să mă cutremur? Vă închipuiţi că îmi pasă? Ce a fost? Borfaşă, ca voi? Ei, dacă tot e să pierd o mamă nebună, socot că una borfaşă nu-i chiar atât de rău...

Richard tuşeşte iarăşi. Doamna Sucksby îşi fereşte privirea, îşi împreunează şi îşi agită degetele. Când grăieşte, are glasul potolit, grav.

— Domnu, acum nu mai ai ce să-i spui domnişoarei Lilly. Eu mai am câteva vorbe. Vorbe de soiul celor pe care le spun doamnele fetelor între patru ochi.

Richard încuviinţează.

— Ştiu, spune el şi îşi încrucişează mâinile pe piept. Mor de curiozitate să le aud.

Doamna Sucksby aşteaptă, însă Richard nu pleacă. Atunci ea se aşază iarăşi lângă mine, iar eu mă dau iarăşi în spate, tresărind.

— Fată dragă, spune doamna Sucksby. Adevăru' e că, oricum aş lua-o, nu e o veste prea plăcută şi eu, una, o ştiu cu vârf şi îndesat! Căci deja i-am zis-o lui Sue. Mama ta...

Îşi umezeşte buzele şi se uită la Richard.

— Zi-i, o îndeamnă el, sau îi zic eu.

Atunci ea vorbeşte iarăşi, ceva mai iute.

— Mama ta, spune, a fost dusă în faţa tribunalului. Nu doar pentru tâlhărie, ci şi pentru că a omorât un om. Şi... of, Doamne, au spânzurat-o pentru asta!

— Au spânzurat-o?

— O criminală, Maud, spune Richard cu încântare. Poţi să şi vezi unde au spânzurat-o de la fereastra odăii mele.

— Domnu! Io nu glumesc, să ştii!

Richard tace. Repet:

— *Au spânzurat-o!*

— Au ridicat-o în furci, spune doamna Sucksby, ca şi cum aflând asta, orice-ar însemna, voi îndura vestea mai uşor.

Apoi îmi cercetează chipul.

— Fată dragă, nu-ţi mai bate capul! zice ea. Ce mai contează acuma? Eşti o doamnă, aşa-i? Cine-şi mai chinuie creierii să afle de familie? Păi, uită-te numa' aici.

S-a ridicat şi aprinde o lampă: o sumedenie de suprafeţe de nimic – capotul de mătase, alama pătată a patului, bibelourile

de porţelan de pe poliţa căminului – se iţesc din beznă. Doamna Sucksby se duce iar la lavoar şi repetă:

— Uite săpun. Şi ce săpun! Dintr-o prăvălie din West Street. L-am primit acu' un an. L-am văzut când l-a adus şi mi-am zis „Ce-o să-i mai placă domnişoarei Lilly!". L-am ţinut înfăşurat în hârtie atâta vreme. Şi un prosop, uite-aici – pufos ca piersica. Şi parfum! Nu-ţi place levănţica? Îţi facem rost de unu' de trandafiri. Te uiţi, drăguţă?

Se duce la scrin şi trage de sertarul cel mai mare.

— Ei, da' ce-avem aici?

Richard se apleacă să vadă. Mă uit şi eu, cu un soi de uimire amestecată cu groază.

— Jupoane, ciorapi şi furouri! Dragă Doamne, uite spelci pentru coafuri de cucoană. Uite sulemeneală pentru obrazuri de cucoană. Uite cercei de cleştar – o pereche cu albastru, una cu roşu. Asta din pricină că n-am ştiut, drăguţă, culoarea ochilor cu care trebuiau să se potrivească! Ei, o să ia Dainty perechea cu cleştar albastru...

Ţine de sârme bobiţele vulgare şi eu mă uit cum se rotesc cristalele. Culoarea se vede ca prin ceaţă. De deznădejde, am început să plâng.

De parcă plânsul mă poate salva.

Doamna Sucksby mă vede şi ţâţâie.

— Haide! spune ea. Nu-i păcat? Să plângi? Cu toate lucruşoarele astea frumoase? Domnu, o vezi? Plânge din nimic!

— Plâng când mă văd aici, în halul ăsta! răspund cu amărăciune şi cu un glas tremurător. Plâng când mă gândesc ce vis am trăit când am crezut-o pe mama doar o femeie cu mintea rătăcită! Plâng de groază că stau lângă doi mizerabili ca voi!

Doamna Sucksby s-a dat în spate.

— Fată dragă, îmi spune pe un ton mai stins şi se uită iute la Richard, mă dispreţuieşti chiar aşa de tare că i-am lăsat să te ia?

— Te dispreţuiesc, îi răspund, fiindcă m-ai adus înapoi.

Se uită lung la mine, apoi mai că zâmbeşte. Face semn în jurul ei.

— Doar nu socoţi, îmi spune ea cu un aer uluit, că am de gând să te ţin în Lant Street! Fată dragă, fată dragă, ai fost luată de-aici ca să te faci o doamnă. Şi chiar asta ai ajuns – un giuvaier desăvârşit! Doar nu crezi că o să îndur să ţi se năclăiască luciul într-un asemenea loc josnic. Nu ţi-am zis? Te vreau lângă mine, drăguţa mea, atunci când oi fi bogată. Doamnele nu-şi iau tovarăşe? Aşteaptă numa' să pun mâna pe averea ta!

Apoi să vezi de nu luăm cel mai simandicos căsoi din Londra! Să vezi ce trăsuri și lachei o s-avem atuncea! Ce perle, ce rochii!

Își pune iar mâinile pe mine. Vrea să mă sărute, să mă mănânce. Mă ridic, mă scutur de atingerea ei și zic:

— Doar nu crezi că o să rămân cu tine după ce duceți la bun sfârșit urzeala voastră mizerabilă?

— Ce altceva poți să faci? mă întreabă. Cine să te aibă dacă nu eu? Soarta mi te-a răpit. Eu te-am câștigat înapoi. Mă muncesc cu asta de mai bine de șapteșpe ani. Tot urzesc planuri și mă gândesc la asta clipă de clipă de când te-am așezat în brațele sărmanei doamne. M-am uitat la Sue...

Înghite. Plâng și mai năvalnic.

— Sue, spun. Vai, Sue...

— Ei, da' de ce faci fața asta? N-am făcut totu' pentru ea, întocmai cum a vrut maică-sa? N-am ținut-o la adăpost, n-am îngrijit-o, n-am crescut-o ca pe o fată de rând? Ce altceva am făcut decât să-i dau înapoi viața pe care ai dus-o tu în locul ei?

— Ai omorât-o!

— Am omorât-o? Când are prin preajmă toți doftorii ăia, care-o socot cucoană? Și nu-i deloc un trai ieftin, îți zic io.

— Cu siguranță că nu, spune Richard. Tu plătești totul, ține minte. De-ar fi fost după mine, aș fi băgat-o la ospiciul comitatului.

— Vezi, fată dragă? Cum s-o omor? Apăi se prea putea să moară orișicând dacă nu eram eu! Cine-a îngrijit-o când s-a îmbolnăvit? Cine a alungat flăcăii de se-nvârteau pe lângă ea? Mi-aș fi dat amândouă mâinile și picioarele ca să nu și le vatăme pe-ale ei. Însă socoți că la ea mă gândeam eu când făceam toate astea? La ce-o să-mi mai folosească o fată de rând când o să fiu bogată? Pentru tine le făceam! Nu te mai gândi la ea. Era apă chioară, era cărbune, era tină dacă ne gândim ce-a ieșit din tine.

Mă uit la ea cu ochii măriți.

— Doamne Dumnezeule! Cum ai putut? Cum ai putut?

Iarăși mă privește uimită.

— Cum aș fi putut să fac altfel?

— Dar să o amăgești! Să o părăsești acolo...!

Întinde mâna și mă bate ușor pe mânecă.

— Tu i-ai lăsat să o ia, îmi răspunde.

Apoi se schimbă la chip. Mai că-mi face cu ochiul.

— Ah, fată dragă, așa-i că atuncea ai fost vrednică de mama ta?

Din odaia de jos răzbesc iarăși țipete, bufnituri și hohote. Richard privește, cu brațele încrucișate. Musca de la geam încă bâzâie, încă se izbește de sticlă. Apoi bâzâitul încetează. Ca la un semnal, mă întorc și alunec din strânsoarea doamnei Sucksby.

Mă las în genunchi la marginea patului și îmi ascund chipul în cusăturile cuverturii. Am fost îndrăzneață și hotărâtă. Mi-am înghițit furia, nebunia, dorința, dragostea – totul de dragul libertății. Acum, că libertatea asta îmi e smulsă cu totul, e de mirare că mă socot înfrântă?

Mă las în voia beznei și îmi doresc să nu mi se mai ceară nicicând să-mi ridic fruntea spre lumină.

Capitolul treisprezece

Noaptea următoare mi-o amintesc pe frânturi. Îmi amintesc cum stau lângă pat, cu ochii feriți, și refuz să mă ridic și să mă duc jos, la bucătărie, cum dorește doamna Sucksby. Îmi amintesc că Richard vine la mine și își lipește iarăși gheata de rochia mea, ca să mă îmboldească, stă și râde când eu nu mă clintesc, apoi mă lasă. Îmi amintesc cum cineva îmi aduce o supă, iar eu refuz s-o mănânc. Cum mi se ia lampa și odaia se cufundă în beznă. Cum trebuie să mă ridic până la urmă, ca să merg la toaletă, și roșcovana cu față bucălată – Dainty – e trimisă să-mi arate drumul, după care stă la ușă ca să nu fug de acolo în noapte. Îmi amintesc că plâng iarăși și că mi se mai dau niște picături în coniac. Că sunt despuiată și îmbrăcată într-o cămașă de noapte, dar nu a mea. Că dorm poate vreun ceas, că mă trezește foșnetul taftalei, că mă uit cu groază cum doamna Sucksby, cu părul despletit, își leapădă rochia, dezvelind carne și rufărie murdară, apoi stinge lumânarea și se urcă în pat, lângă mine. Îmi amintesc că se întinde, crezându-mă adormită, își lipește mâinile de mine, apoi și le retrage și într-un sfârșit, ca un avar cu o bucată de aur, îmi prinde între degete o șuviță de păr și și-o lipește de buze.

Știu că-i simt căldura, forma trupului și mirosurile acre, cu care nu sunt obișnuită. Știu că se cufundă iute într-un somn lin și că sforăie, în vreme ce eu când moțăi, când mă trezesc. În somnul meu neliniștit, ceasurile se scurg încet. Mi se pare că noaptea e alcătuită dintr-un șir întreg de nopți – nopți care se întind pe ani întregi! –, prin care sunt silită să mă împleticesc ca prin niște vălătuci de fum. Mă trezesc brusc și mă cred o dată

în iatacul de la Briar, altă dată în odaia din casa doamnei Cream, apoi pe un pat de balamuc, cu o soră uriașă și liniștită lângă mine. Mă trezesc de o sută de ori. Mă trezesc gemând și tânjind după somn, căci de fiecare dată se iveşte până la urmă amintirea ascuțită și înfricoșată a locului unde mă aflu cu adevărat, a felului cum am ajuns aici, a cine și ce anume sunt.

Într-un sfârșit mă deștept și nu mai adorm. Întunericul s-a mai subțiat. Afară ardea un felinar de stradă, care lumina firele plasei decolorate atârnate la fereastră. Acum e stins. Lumina se preschimbă într-un trandafiriu murdar. Cu vremea, trandafiriul lasă locul unui galben bolnăvicios. Se strecoară înăuntru și odată cu el se strecoară și zgomotul – mai întâi stins, apoi înălțându-se într-un crescendo cutremurător: cântece de cocoși, fluiere și clopote, câini, țipete de prunci, strigăte înverșunate, tuse, scuipături, pași greoi, tropot nesfârșit și răsunător de copite și scrâșnet de roți. Se înalță sus, tot mai sus, din gâtlejul Londrei. E șase sau șapte dimineața. Doamna Sucksby doarme în continuare lângă mine, însă acum sunt pe deplin trează, amărâtă și îngrețoșată. Mă scol și, cu toate că e luna mai, iar aici e mai cald decât la Briar, tremur toată. Încă port mănușile, însă hainele, încălțămintea și geanta de piele le-a încuiat doamna Sucksby într-un cufăr – „Nu cumva să te trezești buimacă, drăguță, și, crezându-te acasă la tine, să te îmbraci, să ieși și s-o întinzi". Îmi amintesc de cuvintele ei acum, în vreme ce stau amețită și amorțită de doctorie. Unde a pus cheia?... Dar cheia de la ușa odăii? Mă cutremur iarăși, și mai violent, și mi-e mai greață ca oricând. Însă gândurile îmi sunt teribil de limpezi. Trebuie să ies. Trebuie să ies! Trebuie să ies din Londra și să merg oriunde – fie și înapoi la Briar. Trebuie să fac rost de bani. *Trebuie* – și acesta cred că e gândul cel mai limpede dintre toate – *trebuie s-o scot pe Sue de acolo!* Doamna Sucksby răsuflă greoi și egal. Unde-ar fi putut să pună cheile? Rochia ei din tafta e atârnată de paravanul din păr de cal. Mă duc fără zgomot la ea și pipăi buzunarele de la talie. Goale. Cercetez rafturile, scrinul, polița căminului – nici urmă de chei, dar sunt multe locuri, zic eu, unde ar putea fi ascunse.

Apoi ea se mișcă. Nu se deșteaptă, doar își clatină capul, și-atunci parcă descopăr ceva, parcă îmi amintesc ceva... Ține cheile sub pernă: îmi aduc aminte de mișcarea meșteșugită a mâinii ei, de clinchetul înăbușit al metalului. Fac un pas. Buzele îi sunt desfăcute, iar părul alb i se întinde pe obraz. Mai fac un pas, iar podeaua scârțâie. Îi stau la căpătâi. Aștept nehotărâtă

câteva clipe. Apoi îmi strecor degetele pe sub marginea pernei și înaintez încet-încet.

Deschide ochii. Mă apucă de încheietură și zâmbește. Tușește.

— Copila mea, mi-ești dragă că ai încercat, spune ea, ștergându-se la gură. Da' nu s-a născut încă fata aia așa de meșteră ca să mă fure când mi-am pus eu în cap să fac o treabă.

Mă strânge zdravăn de braț, însă strânsoarea se preschimbă în mângâiere. Mă înfior.

— Doamne, pesemne ți-e tare frig! spune ea atunci. Haide, drăguță, să te acoperim bine!

Trage cuvertura împletită de pe pat și mi-o înfășoară în jurul umerilor.

— Așa ți-e mai bine, fată dragă? zice ea.

Părul mi-e încâlcit și îmi cade peste față. O urmăresc printre șuvițe.

— Mai bine-aș fi murit, spun.

— A, nu! îmi răspunde, ridicându-se. Ce vorbe-s astea?

— Atunci mai bine-ai fi murit tu.

Clatină din cap și zâmbește.

— Vorbe fără judecată, fată dragă!

Amușină. Dinspre bucătărie s-a strecurat o duhoare groaznică.

— Ei, simți? mă întreabă ea. E domnu' Ibbs. Ne pregătește micu' dejun. Ian să vedem cine-și mai dorește să fi murit, cu un blid de pește afumat în față!

Își freacă iarăși palmele. Are mâinile înroșite, însă carnea ce-i atârnă pe brațe are nuanța și luciul abanosului. A dormit în furou și jupon. Acum își încheie corsetul, își pune rochia de tafta, vine să-și înmoaie pieptenele în apă și se piaptănă. „Tra la la, hi hi", cântă ea spart în vremea asta. Îmi las chipul acoperit de pletele încâlcite și o urmăresc. Picioarele goale îi sunt crăpate, cu degetele mari strâmbe. În sus pulpele îi sunt aproape lipsite de păr. Când se apleacă să-și tragă ciorapii, geme. Coapsele îi sunt grase și poartă imprimate semnele jartierelor.

— Așa, spune ea când a terminat cu îmbrăcatul.

Un prunc se pune pe plâns.

— Ăsta o să-i stârnească și pe ceilalți, anunță femeia. Vino cu mine jos, fată dragă – vrei? – câtă vreme le dau eu mâncărică.

— Să vin jos? întreb.

Trebuie să cobor dacă vreau să evadez. Însă mă uit la mine.

— Așa? Nu-mi dai înapoi rochia și încălțările?

Poate că o spun totuși prea înverșunat sau poate că în privire mi se citește un strop de viclenie sau de disperare. Șovăie, apoi zice:

— Vechitura aia prăfuită? Cizmele alea? Păi, alea îs de plimbat p-afară. Uite-aici capotul ăsta de mătase.

Ia capotul din cârligul de pe ușă.

— Uite ce poartă doamnele când stau dimineața acasă. Uite și niște papuci de mătase. Așa-i că or să-ți stea tare bine? Pune-ți-le, fată dragă, și coboară la micul dejun. N-ai de ce să te sfiești. John Vroom nu se scoală înainte de prânz, așa că nu suntem decât Domnu și cu mine... iar el te-a văzut și mai despuiată, zic io. Și mai e și domnu' Ibbs. Iar pe el, fată dragă, îl poți socoti acuma, de vreme ce... ei bine, să zicem că-i un unchi. Ei?

Îi întorc spatele. Odaia îmi pare respingătoare. Dar fără veșminte nu vreau să merg jos, în bucătăria întunecoasă, împreună cu ea. Mă mai roagă și mă mai îmbie o vreme. Apoi mă lasă baltă și pleacă. Cheia se răsucește în broască.

Mă duc pe dată la lada în care se află veșmintele mele, ca să încerc capacul. E bine închis, iar cufărul e rezistent.

Așa că mă duc la fereastră, unde forțez cercevelele. Se ridică un țol, doi, iar cuiele ruginite care le țin închise ar putea ceda, zic eu, dacă aș împinge mai cu forță. Însă tocul e îngust, până jos e mult, iar eu sunt încă despuiată. Mai rău, pe stradă sunt oameni și, cu toate că la început mă gândesc să strig, să sparg geamul, să fac semne și să țip, după o clipă încep să-i privesc mai îndeaproape și le văd chipurile, hainele prăfuite, pachetele pe care le duc, copiii și câinii care aleargă și se hârjonesc pe lângă ei. *E viață adevărată*, a spus Richard acum douăsprezece ceasuri. *E grea, e mizeră. Asta ar fi fost și viața ta dacă doamna Sucksby n-ar fi avut bunătatea să te ferească de așa ceva...*

La ușa casei ale cărei obloane au niște găuri în formă de inimă stă o fată cu o cămașă murdară și își hrănește pruncul. Înalță capul, îmi surprinde privirea și îmi arată pumnul.

Mă trag de la fereastră și îmi acopăr fața cu mâinile.

Așadar, când doamna Sucksby vine iarăși, sunt pregătită.

— Ascultă-mă, îi spun, apropiindu-mă de ea. Știi că Richard m-a luat din casa unchiului? Știi că unchiul e bogat și că mă va căuta?

— Unchiul? întreabă ea.

Mi-a adus o tavă, dar stă în ușă până când mă dau înapoi.

— Domnul Lilly, zic eu în vremea asta. Știi de cine vorbesc. El încă mă mai socoate nepoata lui, cel puțin. Nu te gândești că va trimite un om după mine? Crezi că-ți va fi recunoscător că m-ai ținut la tine acasă – și încă în halul ăsta?

— Aș zice că da, dacă îi pasă cu adevărat de tine. Nu te-am primit cum se cuvine, drăguță?

— Știi prea bine că nu. Știi că mă ții aici împotriva voinței mele. Pentru Dumnezeu, nu vrei să-mi dai înapoi rochia?

— Toate bune, doamnă Sucksby?

E domnul Ibbs. Tonul meu ridicat l-a făcut să vină din bucătărie până în capul scărilor. Şi Richard s-a sculat din pat. Îl aud cum străbate podeaua, deschide uşa şi trage cu urechea.

— Bine! strigă doamna Sucksby cu glas potolit. Acum gata. Uite-ţi micul dejun. Se sleieşte aicea.

Pune tava pe pat. Uşa e deschisă. Însă ştiu că domnul Ibbs tot mai stă în capul scărilor şi că Richard pândeşte şi ascultă totul de sus.

— Acum gata, spune iarăşi doamna Sucksby.

Pe tavă sunt puse o farfurie, o furculiţă şi un şervet de pânză. Pe farfurie sunt doi-trei peşti chihlimbarii, într-un sos cu unt şi apă. Au aripioare şi capete. Şervetul e vârât printr-un inel de argint lustruit, ce seamănă un pic cu cel ţinut special pentru mine la Briar, însă fără iniţială.

— Te rog, lasă-mă să plec, îi spun.

Doamna Sucksby clatină din cap.

— Fată dragă, spune, un' să pleci?

Aşteaptă şi, cum nu-i răspund, pleacă. Richard închide uşa şi se suie înapoi în pat. Îl aud fredonând.

Mă gândesc să iau tava şi să o izbesc de tavan, de fereastră, de perete. Apoi îmi spun: *Trebuie să fii tare. Trebuie să fii tare şi gata să o iei la goană.* Aşa că mă aşez şi mănânc, culegând încet, cu grijă şi obidă, oasele din carnea chihlimbarie. Mănuşile mi se umezesc şi mi se pătează şi nu am nici o altă pereche cu care să le schimb.

După un ceas doamna Sucksby se întoarce să ia farfuria goală. După încă un ceas îmi aduce cafea. Cât e plecată, stau iarăşi la fereastră sau îmi lipesc urechea de uşă. Mă plimb prin odaie, stau pe scaun, apoi iarăşi mă plimb. Trec de la furie la o jale dulceagă, apoi la amorţeală. Însă mai târziu vine Richard.

— Ei, Maud... e tot ce-mi spune.

Când îl văd, mă umplu de o furie clocotitoare. Mă reped la el, căutând să-l pocnesc peste faţă. Se fereşte de lovituri şi mă doboară la pământ, iar eu rămân acolo şi dau neîncetat din picioare...

Apoi mă năucesc iarăşi cu doctorie şi coniac. O zi sau două trec cufundate în beznă.

Când mă trezesc, e iarăşi nefiresc de devreme. În odaie a apărut un scăunel din răchită vopsit în auriu, cu o pernă stacojie. Îl duc la fereastră şi stau acolo, înfăşurată în capot, până când doamna Sucksby cască şi deschide ochii.

— Fată dragă, toate bune? mă întreabă, așa cum va face zi de zi, iar nerozia sau perversitatea întrebării – când toate nu sunt nici pe departe bune, ci atât de rele, încât mai că aș prefera să mor decât să le îndur – mă stârnește să scrâșnesc din dinți, să-mi smulg părul și să o privesc cu dezgust. Bravo, spune ea apoi și continuă: Îți place scaunu', așa-i, drăguță? M-am gândit c-o să-ți placă.

Cască iarăși și se uită în jur.

— Oala e p-acolo? întreabă.

În pudoarea mea, mi-am făcut obiceiul să duc oala de noapte după paravanul din păr de cal.

— Ia dă-o-ncoace, iubito, zice ea. Îmi plesnește bășica.

Nu mă clintesc. După o clipă se ridică și și-o ia singură. E din porțelan alb, cu ceva întunecat pe fund, ceva care la început, în penumbra dimineții și spre greața mea, mi s-a părut că seamănă cu niște smocuri de păr; dar s-a dovedit a fi doar un ornament – un ochi mare, cu gene, și în jurul lui, cu litere simple, negre, un motto:

FOLOSEȘTE-MĂ CU CAP ȘI SPALĂ-MĂ BINE
ȘI CE-AM VĂZUT LA NIMENEA N-OI SPUNE

UN DAR DIN WALES

Ochiul îmi iscă de fiecare dată câteva clipe de stânjeneală. Însă doamna Sucksby pune oala pe podea, își saltă nepăsătoare poalele și se lasă pe vine. Când mă cutremur, se strâmbă.

— Nu prea dă bine, ai, drăguță? Lasă. În căsoaia noastră o să ai un closet.

Se îndreaptă de spate și își vâră jupa între picioare. Apoi își freacă mâinile.

— Așa, spune și mă măsoară din cap până-n picioare, iar ochii îi lucesc. Ce zici de asta? Ce-ar fi să te înțolim azi? Să te facem frumoasă? Ai rochia din ladă. Dar e o zdreanță veche și roasă, așa-i? Ciudată și demodată. Ce-ar fi să încercăm ceva mai drăguț? Am rochii păstrate pentru tine. Le țin învelite în foiță de argint. Așa-s de frumoase, că n-o să-ți crezi ochilor! Ce zici s-o chemăm pe Dainty să ți le potrivească? Dainty mânuiește de minune acul, chiar dacă pare mai din topor, așa-i? Așa-i ea. Ea n-a fost crescută, ci, cum s-ar spune, târâtă. Dar e bună la inimă.

Acum mi-a câștigat atenția. *Veșminte*, îmi spun. Odată ce sunt îmbrăcată cum se cuvine, pot să evadez.

Vede cum mă schimb la față și e mulțumită. Îmi aduce iar pește la micul dejun și eu mănânc din nou. Îmi aduce o cafea dulce ca siropul. Inima îmi bate cu putere. Apoi îmi aduce o vadră cu apă fierbinte. Umezește un prosop și dă să mă spele. Nu vreau s-o las, ci îi iau prosopul, mi-l trec peste față, pe la subsuori și printre picioare. E pentru prima dată în viața mea când mă spăl singură.

Apoi pleacă – și, firește, încuie ușa după ea – dar se întoarce cu Dainty. Au în mâini niște cutii de carton. Le pun pe pat, le desfac sforile și scot din ele rochii. Dainty țipă când dă cu ochii de ele. Rochiile sunt toate de mătase: una violet, tivită cu panglici galbene, alta verde cu dungi argintii, iar a treia stacojie. Dainty apucă de o margine și mângâie mătasea.

— Mătase naturală?

— Mătase naturală cu corsaj de fular, răspunde doamna Sucksby.

În gura ei cuvintele acestea sună stângaci și nemaiauzit, ca niște sâmburi de cireașă. Ridică rochia stacojie, cu bărbia și obrajii la fel de roșii ca strălucirea răsfrântă a mătăsii, de zici că-i sunt date cu cârmâz.

Ochii ei îi caută pe ai mei.

— Ce zici, drăguța mea, de astea?

Nu știam că există asemenea culori, asemenea stofe, asemenea rochii. Mă închipui îmbrăcată în ele și pășind pe străzile Londrei. Inima mi se afundă în piept.

— Sunt hidoase, hidoase! îi răspund.

Clipește, apoi își revine.

— Așa zici acuma. Dar prea ai stat tu mult în căsoiu' ăla cenușiu al lui unchiu-tău. Să fie oare de mirare că te pricepi la modă cam cât un liliac chior? Când ți-oi face ieșirea în lume, în oraș, fată dragă, o să ai așa niște rochii vesele, că o să te gândești la astea și o să te prăpădești de râs amintindu-ți că le-ai socotit hidoase.

Își freacă mâinile.

— Acum zi, care ți-e mai pe plac? Aia verde arsenic cu argintiu?

— N-ai una cenușie? spun. Sau cafenie? Sau neagră?

Dainty mă privește dezgustată.

— Cenușie, cafenie sau neagră? întreabă doamna Sucksby. Când avem aicea atâta argintiu și violet?

— Atunci să fie cea violet, spun până la urmă.

Mă gândesc că dungile mă vor orbi, iar stacojiul o să-mi facă greață – deși deja mi-e greață. Doamna Sucksby se duce la scrin și îl deschide. Scoate ciorapi, corsete și jupoane colorate. Jupoanele

mă uimesc: căci mi-am închipuit întotdeauna că rufăria trebuie să fie albă, așa cum în copilărie credeam că toate cărțile negre trebuie să fie Biblii.

Însă acum trebuie să fiu ori pestriță, ori despuiată. Mă înveșmântează, ca două fetițe care îmbracă o păpușă.

— Acum unde s-o strâmtăm? întreabă doamna Sucksby, cercetând rochia. Nu te mișca, drăguță, cât te măsoară Dainty! Doamne, uite ce mijlocel ai... Stai nemișcată! Ascultă la mine, e bine să nu te prea foiești când stă Dainty lângă tine cu un ac în mână... Așa mai merge. Prea largă, nu? Ei, nu prea putem să facem caz de mărime – ha, ha! – când le-avem de unde le avem.

Îmi scot mănușile. Însă ele îmi aduc altele noi. În picioare îmi pun papuci albi de mătase.

— N-am voie să port pantofi? întreb.

Doamna Sucksby îmi răspunde:

— Pantofi? Fată dragă, pantofii sunt de plimbare. Unde te duci tu la plimbare...?

O zice cu gândul în altă parte. A deschis lada mare de lemn și mi-a scos de-acolo geanta de piele. Acum, sub ochii mei, în vreme ce Dainty coase la rochie, merge cu ea la lumina ferestrei, se așază comod pe scaunul scârțâitor de răchită și se apucă să pună în ordine lucrurile din ea. O privesc cum pipăie papuci, cărți de joc, piepteni. La bijuterii râvnește totuși. Găsește după o vreme mărunta legătură de pânză, o desface și varsă conținutul în poală.

— Ei, ce-avem aicea? Un inel. O brățară. Un portret al unei cucoane.

Privește totul, socotindu-i din ochi prețul. Apoi se schimbă dintr-odată la față. Știu ale cui trăsături le vede acolo, pe chipul unde mi-am căutat pe vremuri propriile trăsături. Îl pune iute deoparte.

— O brățară cu smaralde, continuă. Era la modă pe vremea regelui George, dar are pietre frumoase. O să-ți scoatem un preț gras pe astea. O perlă pe un lănțișor. Un colier cu rubine – prea greu pentru o fată plăpândă ca tine. Ți-am luat un șirag drăguț de mărgele – mărgele de sticlă, da' așa lucesc de tare, de juri că-s safire! Or să-ți stea mult mai bine. Și... O! Ce-i asta? Nu-i așa că-i o frumusețe? Ia uite, Dainty, uite ce pietre strașnice! Îți iau ochii!

Dainty se uită.

— E moarte de om! exclamă ea.

E broșa cu briliante pe care mi-am închipuit odinioară că Sue o aburește cu suflarea ei și o lustruiește, privind-o printre gene.

Doamna Sucksby o ţine acum ridicată şi o cercetează cu ochii mijiţi. Scânteiază. Se vede până şi de-aici cum scânteiază.

— Ştiu unde i-e locul, spune. Fată dragă, te superi?

Îi desface încheietoarea şi şi-o prinde pe piept. Dainty lasă să-i cadă acul şi aţa şi o priveşte.

— Vai, doamna S.! se minunează ea. Parc-ai fi o damă din aia de la curte, zău aşa!

Inima îmi bate iarăşi cu putere.

— Dama de caro, spun.

Mă măsoară bănuitoare, neştiind dacă îi fac un compliment sau o iau peste picior. Nici eu nu ştiu.

După aceea nu mai vorbim o vreme. Dainty îşi termină treaba, după care mă piaptănă, îmi răsuceşte părul şi îl prinde în coc. Apoi mă pun să stau în faţa lor, ca să mă cerceteze. Par pline de speranţă şi înclină capetele, dar se întunecă la faţă. Dainty îşi freacă nasul. Doamna Sucksby bate darabana cu degetele peste buze şi se încruntă.

Pe poliţa căminului e un pătrat de oglindă cu inimioare de ghips pe margini. Mă întorc să-mi privesc în el chipul şi trupul, atât cât pot. De-abia mă recunosc. Am buzele palide. Am ochii umflaţi şi înroşiţi, iar obrajii par, la culoare şi la pipăit, ca lâna îngălbenită. Părul nespălat mi-e îmbâcsit şi unsuros. Rochia are decolteul larg şi lasă să se vadă conturul oaselor ascuţite de la gât.

— Până la urmă poate că nu-ţi şade bine în violet, fată dragă, spune doamna Sucksby. Prea îţi scoate la iveală umbrele de sub ochi. Parc-ar fi vânătăi, aşa arată. Şi dacă-i vorba de obraji, ce-ai zice să ţi-i ciupeşti o ţâră, să-ţi răsară iar bujorii? Nu? Atuncea las-o pe Dainty. Strânge de zici că te-a lovit trăsnetu'.

Dainty vine la mine şi-mi înşfacă obrazul. Scot un ţipăt şi mă răsucesc, dând să-i scap din gheare.

— Bine, mâţă leşinată! îmi spune ea, ridicându-şi semeaţă bărbia şi lovind cu piciorul în podea. Din partea mea, n-ai decât să rămâi aşa, gălbejită la moacă!

— Ho! face doamna Sucksby. Domnişoara Lilly e damă fină! Vreau să i se vorbească pe potrivă. Nu-ţi mai hâţâna buzişoarele la mine!

Dainty s-a cam bosumflat.

— Aşa mai merge. Domnişoară Lilly, ce-ar fi să scoatem rochia şi s-o încercăm p-aia verde cu argintiu? Un picuţ de arsenic în verdele ăla n-o să-ţi facă nici un rău câtă vreme nu asuzi prea tare în corsaj.

Însă nu mai îndur să fiu iarăşi trasă în toate părţile şi nu o las să-mi descheie rochia violet.

— Îţi place, fată dragă? mă întreabă ea atunci, înmuiată la chip şi la glas. Bravo! Am ştiut eu că mătăsurile or să te induplece până la urmă. Acuma ce-ai zice să mergem jos şi să le luăm piuitul la domnii ăia? Domnişoară Lilly...? Dainty, ia-o tu înainte. Scările alea sunt cu schepsis şi nu mi-ar plăcea deloc să se ducă domnişoara Lilly de-a berbeleacul până jos.

Descuie uşa. Dainty o porneşte înainte şi, după o clipă, o urmez. Încă îmi doresc să port încălţări adevărate, o pălărie şi o pelerină, însă voi fugi cu capul gol şi în papuci de mătase, dacă trebuie. O s-o ţin tot într-o goană până la Briar. Care era uşa din capul scărilor pe unde ar trebui s-o iau? Nu sunt sigură. Nu văd. Dainty merge înainte şi doamna Sucksby vine neliniştită în urmă.

— Nimereşti scările, fată dragă? mă întreabă.

Nu-i răspund. Căci din nu ştiu ce odaie de alături se aude un sunet extraordinar – un sunet ca un ţipăt de păuniţă, ce se înalţă, tremură şi apoi se topeşte în aer. Tresar şi mă întorc. Şi doamna Sucksby s-a întors.

— Haida, haida, orătanie bătrână! strigă ea, arătându-şi pumnul.

Apoi îmi spune, cu un glas mai blând:

— Doar nu te-ai speriat, drăguţă? Ei, nu-i decât sora bătrână a lu' domnu' Ibbs. E ţintuită la pat, sărăcuţa, şi o apucă pandaliile.

Zâmbeşte. Ţipătul răsună iarăşi. Îl aud şi mă reped în jos pe scările întunecoase, cu mădularele trosnindu-mi dureros şi răsuflarea întretăiată. Dainty aşteaptă la capăt. Holul e mic şi ea pare să-l umple cu totul.

— Pe-aicea, spune.

A deschis uşa bucătăriei. În spatele ei e o uşă ce cred că dă spre stradă, cu zăvoare puse de-a latul. Îmi încetinesc paşii. Însă doamna Sucksby vine şi mă atinge pe umăr.

— Aşa, fată dragă. Pe-acolo.

Mai fac un pas, gata să mă împiedic.

În bucătărie e mai cald şi mai întuneric decât îmi amintesc. Richard şi băiatul, John Vroom, stau la masă şi joacă zaruri. Când apar, înalţă amândoi privirea şi izbucnesc în râs.

— Iote ce moacă are! Cine ţi-a învineţit ochii, ai? Dainty, zi că tu şi te pup.

— Îţi învineţesc io ochii când pun mâna pe tine! îl ameninţă doamna Sucksby. Domnişoara Lilly e obosită, atâta tot. Scoală-te de pe scaun, trântor mic ce eşti, şi las-o să se-aşeze!

Zice asta în vreme ce încuie ușa pe care am venit, apoi vâră cheia în buzunar, se duce în partea opusă a bucătăriei și încearcă celelalte două uși, ca să se încredințeze că sunt ferecate.

— Ca să nu intre curentu', spune când mă vede cum o urmăresc.

John aruncă iarăși zarurile și socotește punctele înainte să se ridice. Richard bate ușor cu palma locul gol.

— Vino, Maud! îmi spune. Vino și stai lângă mine. Iar dacă făgăduiești că n-ai să te repezi să-mi scoți ochii – știi tu, cum ai făcut miercuri –, atunci jur pe viața lui Johnny că n-am să te pocnesc iarăși.

John îi aruncă o privire mânioasă.

— Ia nu te mai lua tu de viața mea, că poate mă iau și io de-a ta, auzi?

Richard nu răspunde. Se uită în ochii mei și zâmbește.

— Vino. Hai să fim iarăși prieteni, hmm?

Pune o mână pe mine și eu mă feresc, trăgându-mi poalele rochiei. Ferecarea ușilor și aerul închis din bucătărie m-au umplut de o cutezanță sumbră.

— Nu țin câtuși de puțin, îi spun, să mă număr printre prietenii tăi. Nu țin să mă număr printre prietenii nimănui de aici. Sunt printre voi pentru că trebuie, pentru că asta e voia doamnei Sucksby și nu mai am în mine destulă vlagă ca să mă împotrivesc. Cât privește restul, țineți minte: vă disprețuiesc pe toți din toată inima.

Și mă așez, dar nu pe scaunul gol de lângă el, ci în marele balansoar de lemn din capul mesei. Când mă așez, scârțâie sub mine. John și Dainty se uită iute la doamna Sucksby, iar ea mă privește pe mine, clipind de vreo două-trei ori.

— Ei, de ce nu? spune până la urmă, cu un râs silit. Șezi comod, drăguța mea. O să iau eu scaunu' ăsta tare și vechi. O să-mi facă bine.

Se așază și se șterge la gură.

— Domnu' Ibbs nu-i pe-aicea?

— S-a dus cu treburi, răspunde John. L-a luat pe Charley Wag.

Doamna Sucksby încuviințează.

— Pruncii mei fac nani?

— Le-a dat Domnu o doză acu' juma' de ceas.

— Bravo, băiatu'. Să fie liniște și pace.

Doamna Sucksby se uită la mine.

— Toate bune, domnișoară Lilly? Ai vrea, poate, un strop de ceai?

Nu răspund. Mă legăn doar alene în balansoar.

— Sau cafea?

Își umezește buzele.

— Cafea să fie. Dainty, pune apă la fiert... Ți-ar plăcea o prăjiturică, fată dragă, ca să alunece mai bine pe gâtlej? Să dea o fugă John să-ți aducă? Nu te dai în vânt după prăjituri?

— Nu există mâncare pe lumea asta care să nu prindă gust de cenușă pe limba mea de-ar fi să mi-o serviți aici, răspund eu rar.

Doamna Sucksby clatină din cap.

— Ei, da' ce poezii scoți pe gură! Acuma, cum rămâne cu prăjiturelele?

Îmi întorc fața de la ea.

Dainty se pune și pregătește cafeaua. Un ceasornic ieftin ticăie, bătând ora. Richard își răsucește o țigară. Fumul de tutun și fumul de la lămpi și lumânările scânteietoare se întinde deja în vălătuci de la un perete la altul. Pereții sunt cafenii și lucesc slab, parcă unși cu sos de friptură. Pe ei sunt prinse ici și colo desene colorate – cu îngerași, cu trandafiri, cu fetișcane care se dau în leagăn – și fâșii boțite de hârtie tăiate din ziare și întipărite cu imagini de sportivi, cai, câini și tâlhari. Lângă vatra cu cărbuni a domnului Ibbs, trei portrete – DL CHUBB, DL YALE și DL BRAMAH[1] – atârnă lipite pe bucăți de mucava, presărate cu găuri de săgeți.

De-aș avea o săgeată, mă gândesc, i-aș amenința cu ea și aș sili-o pe doamna Sucksby să renunțe la chei. De-aș avea o sticlă spartă. De-aș avea un cuțit.

Richard își aprinde țigara, mijește ochii prin fum și mă măsoară din priviri.

— Drăguță rochie, spune. Te prinde de minune culoarea.

Dă să apuce între degete o panglică galbenă și îl lovesc peste mână.

— Țț, țț! exclamă el. Nu prea ți s-au potolit nervii, din câte se pare. Nădăjduiam cu toții c-o să te mai îndulcești cât ești pusă la păstrare. Ca merele. Și viețelușii.

— Ce-ar fi să te duci dracului? îl întreb.

Zâmbește. Doamna Sucksby se aprinde la față, apoi râde.

— Ei, comedie! spune ea. Când o spune o fătucă de rând, sună din cale-afară de vulgar. Când o zice o doamnă, mai că sună drăgălaș. Orișicum, drăguță – și se apleacă peste masă, coborând tonul –, tare mi-aș dori să nu mai vorbești așa urât.

1. Inventatorii și fabricanții unor sisteme de încuietori devenite clasice.

Îi întorc privirea.

— Şi socoţi că dau măcar doi bani pe ce-ţi doreşti tu? îi răspund cu glas egal.

Tresare şi se aprinde şi mai tare. Genele îi flutură şi întoarce capul.

După aceea îmi beau cafeaua şi nu mai deschid gura. Doamna Sucksby stă cu sprâncenele încruntate şi bate încet darabana cu mâinile pe tăblia mesei. John şi Richard încep iarăşi să joace zaruri, ciondănindu-se. Dainty spală ştergare într-un vas cu zoaie maro şi le întinde la foc, unde scot aburi şi împut aerul. Închid ochii. Stomacul mi se tot strânge dureros. De-aş avea un cuţit, îmi zic iarăşi. Sau un topor...

Însă în odaie e atât de înăbuşitor de cald, iar eu mă simt atât de vlăguită şi de suferindă, încât capul mi se lasă pe spate şi adorm. Când mă deştept, e cinci după- amiază. Zarurile au fost luate de pe masă. S-a întors domnul Ibbs. Doamna Sucksby hrăneşte pruncii, iar Dainty pregăteşte cina. Şuncă, varză, cartofi sfărâmicioşi şi pâine. Îmi dau o farfurie şi eu mănânc, scoţând cu obidă firele de grăsime din şuncă şi coaja de la pâine, aşa cum scot oasele de peşte de la micul dejun. Apoi ei aduc nişte pahare.

— Ai vrea un păhărel de tărie, domnişoară Lilly? mă întreabă doamna Sucksby. Nişte bere sau sherry?

— Un gin? se amestecă Richard, cu o lucire parşivă în ochi.

Primesc un pic de gin. Gustul mi se pare amar, însă sunetul lingurii de argint ce se loveşte de pahar, amestecând licoarea, aduce cu sine un sentiment nedesluşit şi nenumit de alinare.

Şi aşa trece ziua. Tot aşa trec şi zilele ce-i urmează. Mă duc la culcare devreme. Sunt dezbrăcată de fiecare dată de doamna Sucksby, care-mi ia rochia şi jupoanele şi le pune sub cheie, apoi mă pune şi pe mine sub cheie. Dorm prost şi în fiecare dimineaţă mă trezesc îngreţoşată, înfricoşată, cu mintea limpede şi stau pe scăunelul auriu, trecând în revistă detaliile prizonieratului meu şi plănuindu-mi evadarea. Căci trebuie să evadez. O să evadez. O să evadez şi o să mă duc la Sue. Cum îi chema pe oamenii care au luat-o? Nu-mi amintesc. Unde trăiesc? Nu ştiu. Nu contează, nu contează... O să aflu. Însă mai întâi voi merge la Briar, voi cerşi nişte bani de la unchiul – căci, fireşte, încă se va mai crede unchiul meu – şi dacă nu vrea să-mi dea, voi cerşi de la servitori! Voi cerşi de la doamna Stiles! Sau o să fur! O să fur o carte din bibliotecă, pe cea mai rară, şi o s-o vând!...

Sau nu. N-o să fac aşa ceva. Căci gândul întoarcerii la Briar îmi dă fiori reci până şi acum. Cu vremea, îmi dau seama că, în

definitiv, am prieteni la Londra. Îi am pe domnul Huss și pe domnul Hawtrey. Domnul Huss, care mă urmărea cu plăcere când urcam scările. M-aș putea oare duce la el? M-aș putea lăsa în puterea lui? Socot că da, sunt îndeajuns de disperată... Domnul Hawtrey era totuși mai cumsecade. Și m-a invitat să-i văd casa și prăvălia din Holywell Street. Cred că mă va ajuta. Sunt sigură. Și mă gândesc că Holywell Street nu poate fi prea departe, nu? Nu știu, iar aici nu-i nici o hartă. Însă voi afla eu cum se ajunge acolo. Și-apoi domnul Hawtrey mă va ajuta. Domnul Hawtrey mă va ajuta s-o găsesc pe Sue...

Astfel mi se deapănă gândurile câtă vreme zorii Londrei se revarsă ca niște lături în jur, câtă vreme domnul Ibbs pregătește peștele afumat, iar sora lui o ține tot într-un țipăt, câtă vreme Domnu tușește în patul lui, iar doamna Sucksby se întoarce de pe o parte pe alta în al ei, sforăind și oftând.

De nu m-ar ține așa din scurt! *Într-o bună zi*, îmi spun de fiecare dată când e ferecată o ușă după mine, *într-o bună zi vor uita s-o încuie. Atunci voi fugi. Vor obosi să fie tot timpul cu ochii în patru.* Însă ei nu obosesc. Mă plâng de aerul apăsător și stătut. Mă plâng de căldura tot mai aprigă. Cer voie să merg la privată mai des decât am nevoie: căci privata se găsește în celălalt capăt al gangului întunecos și prăfuit din spatele casei și pot să văd lumina zilei. Știu că aș putea să fug de-aici spre libertate dac-aș prinde un prilej, însă prilejul nu se ivește: Dainty vine de fiecare dată cu mine și mă așteaptă să ies. Într-un rând chiar încerc să fug, dar mă prinde cu ușurință și mă duce înapoi, iar doamna Sucksby o lovește pentru că m-a scăpat din mână.

Richard mă duce sus și mă bate.

— Îmi pare rău, îmi spune în vremea asta. Însă știi cât ne-am muncit să ajungem aici. Nu trebuie decât să aștepți sosirea avocatului. Te pricepi să aștepți – așa mi-ai zis odinioară. De ce nu ne dai ascultare?

Bătaia îmi învinețește pielea. În fiece zi mă uit cum pălește vânătaia, zicându-mi: *Până nu se mai vede defel, am să evadez!*

Îmi petrec multe ceasuri în tăcere, cugetând sumbru la toate acestea. La bucătărie stau în penumbra de dincolo de lumina răspândită de lămpi. *Poate or să uite de mine*, îmi spun. Uneori chiar par să uite: forfota casei continuă, Dainty și John se sărută și se ciondănesc, pruncii se pun pe urlat, bărbații joacă zaruri și cărți. Când și când vin alți bărbați sau băieți, mai rar femei și fete, cu lucruri de furat, ca să le vândă domnului Ibbs, care le vinde mai departe. Vin la orice ceas al zilei, cu tot felul de

lucruri uluitoare – lucruri grosolane, lucruri vulgare... Numai marfă proastă, mi se pare mie: pălării, batiste, bijuterii ieftine, dantele și, o dată, o viță de păr bălai, împletit, încă legată cu panglică. Un șuvoi de gioarse, nu precum cărțile care ne veneau la Briar, care parcă zăcuseră cufundate pe fundul unei mări vâscoase, prin stânjeni de apă întunecoasă și tăcută, nici precum lucrurile descrise în cărți, obiectele lesnicioase și folositoare – scaunele, pernele, paturile, perdelele, funiile, vergile...

Aici nu sunt cărți. Nu-i decât viață, cu tot haosul ei îngrozitor. Iar lucrurile sunt menite a sluji unui singur rost – banii.

Și cel mai bănos lucru dintre toate sunt eu.

— Nu te ia cu frig, fată dragă? mă tot întreabă doamna Sucksby. Nu te-a răzbit foamea? Vai, da' ce frunte fierbinte ai! Doar n-ai friguri, trag nădejde? Nu se poate să ni te îmbolnăvești.

Nu răspund. Nu-mi spune nimic nou. O las să mă înfofolească în zdrențe. O las să stea lângă mine și să-mi încălzească degetele și obrazul, frecându-mi-le.

— Ești abătută? mă întreabă. Ia uite ce buzișoare! Ce bine le-ar sta să zâmbească, zău așa! Nu vrei să zâmbești? Nici măcar – și înghite un nod – de dragu' meu? Aruncă doar o privire, fată dragă, la calendar.

A însemnat zilele trecute cu cruci negre.

— Deja mai că s-a scurs o lună, zice. Nu mai sunt decât două. Apoi o să știm ce ne-așteaptă! Nu-i chiar așa de mult, nu?

O spune aproape rugător. Însă eu o privesc neclintită în față, ca pentru a-i da de înțeles că și o zi, un ceas, o clipită e prea mult dacă sunt silită să stau cu ea.

— Ei, hai!

Degetele i se încleștează, strângându-mi zdravăn mâna. Apoi slăbesc strânsoarea și mă bat ușor.

— Încă îți pare cam ciudat totu', nu, iubito? mă întreabă. Lasă! Ce să-ți luăm noi ca să te mai înveselim? Ei? Un bucheţel de floricele? O fundă pentru frumuseţea asta de păr? O cutie pentru zorzoane? O pasăre cântătoare în colivie?

Poate că am facut o mișcare oarecare.

— Aha! exclamă ea. Unde-i John? John, na un șiling... E calp, așa că scapă iute de el. Tuleşte-o și adă-i domnișoarei Lilly o colivie cu o păsăruică... Să fie galbenă, drăguță, sau albastră?... Nu-i bai, John, numa' să fie frumușică...

Face cu ochiul. John pleacă și se întoarce după o jumătate de ceas cu un cintezoi într-un coș de răchită. Toată lumea se agită. Atârnă coșul de o grindă și îl hâțână, ca să stârnească pasărea. Charley Wag, câinele, tot țopăie și schelălăie sub el. Numai că

acum cintezoiul nu vrea să cânte – e prea întuneric în odaie – ci doar își flutură și-și piguleşte aripile și încearcă să reteze cu ciocul gratiile coliviei. Până la urmă ai casei uită de el. John își ia obiceiul să-i dea să ciugulească măciulii albastre de chibrit. Spune că are de gând să-i vâre pe gât o feştilă lungă și să-l aprindă.

De Sue nu vorbeşte nimeni. O dată Dainty se uită la mine în vreme ce strânge resturile cinei și se scarpină la ureche.

— Mare ciudăţenie că Sue nu s-a întors încă de la ţară, spune ea. Aşa-i?

Doamna Sucksby se uită la Richard, la domnul Ibbs și apoi la mine. Își umezeşte buzele.

— Uite ce-i! îi zice lui Dainty. N-am vrut să zic nimic, da' mai bine să ştiţi de-acuma. Adevăru' e că Sue nu se mai întoarce în veci. În trebuşoara aia de care a lăsat-o Domnu să se ocupe era rost de bani. Mai mulţi decât se cuvenea să-i fie partea. Şi ea a şters-o frumuşel, Dainty, cu tot cu gologani.

Dainty cască gura de uimire.

— Nu! Sue Trinder? De era ca și copilu' tău?... Johnny!

John se găseşte chiar atunci să coboare la cină.

— Johnny, n-o să ghicești niciodată! Sue a pus laba pe toţi banii lu' doamna Sucksby și d-asta nu s-a-ntors! I-a tras o păcăleală a-ntâia! Mai să-i frângă inima lu' doamna Sucksby! Dacă dăm de ea, tre' s-o belim!

— I-a tras o păcăleală? Sue Trinder? pufneşte John. N-are ea tupeu' ăsta!

— E, uite c-a făcut-o.

— A făcut-o, spune doamna Sucksby, aruncându-mi iarăși o privire. Și nu mai vreau să-i aud numele în casa asta. Atât.

— Sue Trinder să ducă lumea cu cobza! se miră John.

— Aşa-i sângele rău, spune Richard și se uită și el la mine. Iese la iveală în feluri dintre cele mai ciudate.

— Ce-am zis io? i-o taie doamna Sucksby cu glas spart. Să nu-i mai aud numele!

Ridică braţul și John amuţeşte. Însă clatină din cap și scoate un fluierat. Apoi, după o clipă, râde.

— Păi, ne rămâne nouă mai multă haleală, aşa-i? spune, umplându-și farfuria. Sau ne-ar rămâne de n-ar fi cucoana asta.

Doamna Sucksby vede cum mă priveşte fioros. Se apleacă și îl loveşte.

După aceea, dacă bărbaţii și femeile care vin în casă întreabă de Sue, îi trag deoparte și le spun, cum au făcut cu John și

Dainty, că Sue s-a arătat a fi o netrebnică, a dus-o de nas pe doamna Sucksby și i-a frânt inima. Toți spun la fel: „Sue Trinder? Cine-ar fi crezut-o așa de șireată? Ei, ce mi-e mama, ce mi-e fata..." Clatină din cap a părere de rău. Însă mi se pare că o uită destul de iute. Mi se pare că și John cu Dainty uită de ea. La urma urmei, e o casă fără ținere de minte. E un ținut fără ținere de minte. Mereu mă trezesc noaptea zgomotul de pași ori scârțâitul de roți – gonește un om, fuge o familie pe tăcute, în beznă. Femeia cu fața bandajată, care-și hrănește bebelușul pe scara casei cu obloane cu găuri în formă de inimă, dispare. În locul ei vine o alta, iar ea, la rândul ei, e înlocuită de încă una, care bea. Ce însemnătate are Sue pentru ei?

Ce însemnătate are Sue pentru mine? Aici mi-e teamă să-mi amintesc de apăsarea gurii ei, de lunecarea mâinii ei. Însă mă tem și să nu uit. Mi-aș dori s-o visez. Nu o visez nici măcar o dată. Uneori scot portretul femeii pe care am crezut-o mama mea și îi caut trăsăturile pe chipul ei – ochii, bărbia ascuțită. Doamna Sucksby mă vede. Se uită la mine agitată. Până la urmă îmi ia portretul.

— Nu te mai gândi acum la lucruri care s-au dus și nu se mai pot schimba. Bine, fată dragă? zice ea. Gândește-te la ce-o să vie.

Își închipuie că îmi fac gânduri negre în legătură cu trecutul. Însă eu îmi fac gânduri negre despre viitor. Încă stau cu ochii pe chei: în curând, vor uita sigur una în broască. Îi urmăresc pe Dainty și John, pe domnul Ibbs... Se obișnuiesc tot mai mult cu mine. Vor deveni neatenți. Vor uita. *Nu mai e mult până atunci*, îmi spun. *Nu mai e mult, Maud.*

Așa îmi spun. Până când se întâmplă următorul lucru.

Richard începe să plece din casă în fiecare zi, fără să spună unde. Nu are bani și nici nu va avea până nu e adus avocatul. Eu cred că pleacă doar ca să se plimbe pe străzile prăfuite sau să stea prin parcuri. Cred că aerul închis și căldura înăbușitoare din bucătărie îl sufocă la fel de mult ca și pe mine. Într-una din zile însă pleacă tot așa, numai că se întoarce după un ceas. În casă, ca niciodată, e liniște: domnul Ibbs și John au ieșit, iar Dainty doarme într-un scaun. Doamna Sucksby îl duce la bucătărie, unde Richard își azvârle pălăria și o sărută pe obraz. E aprins la față, iar ochii îi lucesc.

— Ei, ce crezi? spune el.

— Băiete dragă, nici nu-mi închipui! Ți-au ieșit toți caii câștigători?

— Şi mai bine, răspunde el şi întinde mâna spre mine. Maud? Ce crezi? Hai, ieşi din umbră! Nu mai face faţa asta fioroasă! Stai să auzi mai întâi vestea. Te cam priveşte.

Mi-a înşfăcat scaunul şi se apucă să mă tragă spre masă cu tot cu el. Îl alung.

— Cum adică mă priveşte? îl întreb arţăgoasă.

Am tot stat şi m-am gândit la chipul pe care-l ia viaţa mea.

— O să vezi tu. Ia uite.

Îşi vâră mâna în buzunarul vestei şi scoate ceva. O hârtie. O flutură.

— O poliţă, băiete dragă? întreabă doamna Sucksby, venind lângă el.

— O scrisoare, răspunde el. Ghici de la cine? Poţi să ghiceşti, Maud?

Nu zic nimic. Se strâmbă.

— Nu vrei să te joci? Să-ţi dau un indiciu? E cineva pe care-l cunoşti. Un prieten foarte drag.

Îmi tresaltă inima.

— Sue! spun pe dată.

Însă el scutură din cap şi pufneşte.

— Nu e ea. Socoţi că le dau hârtie pe mână acolo unde e? Richard îi aruncă o privire lui Dainty, care deschide ochii, îi închide şi doarme mai departe.

— Nu e ea, spune el iarăşi, dar mai încet. E un alt prieten de-al tău. Nu ghiceşti?

Mă întorc dinspre el.

— De ce să ghicesc? Oricum ai de gând să-mi spui, nu?

Zăboveşte câteva clipe, apoi spune:

— Domnul Lilly. Cel care-ţi era unchi... Aha!

Am tresărit.

— Deci te interesează!

— Dă-mi să văd, spun eu.

Poate că, la urma urmei, unchiul mă caută.

— Ei, hai! zice el şi ţine scrisoarea ridicată. Pe ea e scris numele meu, nu al tău.

— Dă-mi să văd!

Mă ridic, îi trag braţul în jos şi zăresc un rând scris. Apoi îl împing.

— Nu e scrisul unchiului, spun, atât de dezamăgită, că-mi vine să-l pocnesc.

— Nici n-am zis că ar fi, răspunde Richard. Scrisoarea e de la el, însă e trimisă prin altcineva: prin majordomul său, domnul Way.

— Domnul Way?

— Şi mai curios, nu? Ei, o să-nţelegi când o s-o citeşti. Uite. Despătureşte hârtia şi mi-o întinde.

— Citeşte mai întâi pagina asta. E un post-scriptum şi cel puţin explică ceva ce mi s-a părut tot timpul ciudat: de ce nu ne-a venit nici o veste de la Briar până acum...

E un scris înghesuit. Cerneala a lăsat pete. Înclin hârtia, ca să cadă cât mai multă lumină; apoi citesc.

Stimate domn,

Am găsit astăzi printre hârtiile personale ale stăpânului meu această scrisoare & presupun că a voit să o expedieze. Doar că a fost cuprins de o gravă indispoziţie la scurtă vreme după ce a scris-o, domnule, indispoziţie care nu l-a părăsit nici în ziua de azi. Eu & doamna Stiles am socotit la început că pricina ar fi nepoata dânsului, care a fugit de la conac în felul cel mai ruşinos. Însă am dori să se remarce, domnule, că în cuvintele sale alăturate se dă de înţeles cum că fapta respectivă nu l-a uimit din cale-afară, aşa cum, iarăşi, am dori să se remarce că nici pe noi nu ne-a mirat. Vă trimitem această misivă cu tot respectul, domnule, şi tragem nădejde că vă va găsi cu sufletul uşor.

Domnul Martin Way,

majordomul conacului Briar.

Ridic privirea, însă nu spun nimic. Richard îmi vede expresia şi zâmbeşte.

— Citeşte şi restul, mă îndeamnă.

Întorc hârtia. Scrisoarea este scurtă şi e datată 3 mai. Se împlinesc trei săptămâni de atunci. Cuvintele sunt următoarele:

Domnului Richard Rivers, de la Christopher Lilly, Esq.

Domnule,

Presupun că mi-ai luat cu dumneata nepoata, pe Maud Lilly. Îţi urez să te bucuri de ea! Mama ei a fost o stricată şi ea i-a moştenit toate instinctele, chiar dacă nu şi chipul. Va fi o piedică gravă în înaintarea operei mele, însă după pierderea suferită, mă consolez cu următorul gând: îmi închipui, domnule, că eşti un bărbat care ştie cum să se poarte cu o târfă.

C.L.

O citesc de două, de trei ori. Apoi o mai citesc o dată, după care o las să cadă. Doamna Sucksby o ridică pe dată, ca s-o

citească și ea. În vreme ce se căznește să buchisească, se aprinde tot mai tare la față. Când sfârșește, scoate un țipăt:

— Ce lichea! Vai!

Țipătul o trezește pe Dainty.

— Cine, doamna Sucksby? Cine? întreabă.

— Un afurisit și jumătate, atâta tot. Un afurisit bolnav, așa cum și merită să fie. Nu-l cunoști. Culcă-te la loc.

Întinde mâna, vrând să mă atingă.

— Vai, drăguța mea...

— Dă-mi pace, îi spun.

Scrisoarea m-a mâhnit mai mult decât aș fi crezut. Nu știu dacă m-au rănit mai mult cuvintele ei sau dovada finală pe care par să o ofere despre adevărul celor povestite de doamna Sucksby. Însă nu îndur să fiu privită de ea și de Richard când simțămintele îmi sunt atât de răscolite. Mă îndepărtez cât pot de ei – un pas, doi, trei – spre peretele cafeniu al bucătăriei. Apoi mă duc până la un alt perete și de acolo la o ușă. Apuc și răsucesc în van de clanță.

— Dați-mi drumul! spun.

Doamna Sucksby vine la mine. Întinde mâna, dar nu spre ușă, ci spre chipul meu. O împing cât colo. Mă duc iute la a doua ușă, apoi la a treia.

— Dați-mi drumul! Dați-mi drumul!

Doamna Sucksby mă urmează.

— Fată dragă, zice ea, nu te lăsa mâhnită de ticălosul ăla bătrân. Haide, zău, nu merită să plângi din pricina lui!

— Îmi dați drumul odată?

— Unde să-ți dăm drumul? N-ai aicea tot ce-ți trebe? Sau n-o să ai în curând? Gândește-te la giuvaiericale, la rochii...

S-a apropiat iar de mine. Eu o împing din nou. Mă retrag spre peretele de culoarea sosului de friptură, îmi lipesc de el mâna, pumnul și îl lovesc, îl tot lovesc. Apoi ridic privirea. În fața ochilor mei stă calendarul, cu paginile năpădite de cruci negre. Îl apuc și îl smulg din cui.

— Fată dragă... spune doamna Sucksby iarăși.

Mă întorc și i-l arunc în cap.

Însă mai apoi mă prăbușesc, podidită de lacrimi, iar când îmi trece accesul de plâns, cred că nu mai sunt aceeași. Spiritul m-a părăsit. Mi l-a luat scrisoarea. Calendarul revine pe perete și îl las acolo. Se înnegrește tot mai mult, pe măsură ce ne apropiem, încet-încet, de soroc. Anotimpul se scurge. Iunie devine tot mai cald și mai cald. Casa începe să se umple de muște. Îl scot pe

Richard din răbdări și le urmărește cu papucul, roșu la față și asudat.

— Știi că sunt fiul unui domn de vază? îmi spune. Ți-ar veni să crezi asta de m-ai vedea acum? Ți-ar veni?

Nu răspund. Am început, asemenea lui, să tânjesc după ziua de naștere a lui Sue din august. O să spun tot ce vor, îmi zic eu, în fața oricărui consultant sau avocat. Însă îmi trec zilele pierdută într-un soi de letargie, iar noaptea, cum e prea cald ca să dorm, stau la ferestruica din odaia doamnei Sucksby și privesc pierdută strada de afară.

— Vino de acolo, drăguță, murmură doamna Sucksby dacă se trezește.

Se spune că în Borough bântuie holera.

— Mai știi, să nu te ia frigurile de la curent.

Poți să te molipsești de friguri dintr-un curent de aer fetid? Stau întinsă lângă ea până adoarme. Apoi mă duc înapoi la fereastră, îmi vâr nasul în golul dintre canaturi și trag adânc aer în piept.

Aproape că uit cum mi-am pus în gând să evadez. Poate că ei simt asta, căci într-o după-amiază – pe la începutul lui iulie, cred – mă lasă în sfârșit doar în paza lui Dainty.

— N-o slăbi din ochi, îi spune doamna Sucksby, trăgându-și mănușile. Dacă pățește ceva, te omor.

Pe mine mă sărută.

— Toate bune, drăguță? Nu lipsesc nici măcar un ceas. Să-ți aduc un dar, ce zici?

Nu răspund. Dainty îi descuie, apoi vâră cheia în buzunar. Se așază, trage mai aproape o lampă de pe masă și se apucă de lucrul ei. Nu spală șervete, căci acum pruncii sunt mai puțini – doamna Sucksby s-a apucat să le găsească alte cămine, iar casa e tot mai tăcută pe zi ce trece –, ci scoate firul de mătase brodat de pe niște batiste furate. O face însă fără pic de chef.

— Plicticoasă treabă, îmi spune când mă vede urmărind-o. Sue se îngrijea de-așa ceva. Vrei să-ți încerci mâna?

Clatin din cap și îmi las pleoapele să se închidă. Nu trece mult și Dainty cască. O aud și sunt dintr-odată pe deplin trează. Dacă adoarme, îmi zic, aș putea încerca ușile. Aș putea să-i fur cheia din buzunar! Ea cască iarăși. Încep să asud. Ceasornicul ticăie minutele – cincisprezece, douăzeci, douăzeci și cinci. Jumătate de ceas. Port rochia violet și papucii albi de mătase. N-am pălărie, n-am nici un ban... nu contează, nu contează. Îmi va da domnul Hawtrey.

Dormi, Dainty. Dainty, dormi. Dormi, dormi... *Dormi, naiba să te ia!*

Însă nu face altceva decât să caște și să picotească. Ceasul aproape că s-a scurs.

— Dainty, zic.

Tresare.

— Ce-i?

— Mă tem... Mă tem că trebuie să mă duc la privată.

Lasă lucrul jos și se strâmbă.

— Chiar trebe? Acu', acu', în clipa asta?

— Da, zic și îmi pun mâna pe stomac. Cred că mi-e rău.

Își dă ochii peste cap.

— Zău dacă mai știu o fată așa bolnăvicioasă ca tine! Asta-i cumva, cum s-ar zice, o constituție de doamnă?

— Pesemne că da. Îmi pare rău, Dainty. Îmi deschizi ușa?

— O să merg cu tine.

— Nu-i nevoie. Poți să rămâi cu batistele tale, dacă vrei...

— Doamna Sucksby zice că tre' să merg cu tine tot timpu'. Altfel dau de naiba. Haida.

Oftează și se întinde. Mătasea rochiei îi e pătată la subsuori, cu marginea petei albă. Scoate cheia, descuie ușa, mă conduce în gang. Merg încet, urmărindu-i spatele încovoiat. Țin minte că am mai încercat să-i scap și că m-a prins. Știu că și dacă o lovesc și o prăvălesc în lături, s-ar ridica pe dată și ar goni după mine. Aș putea s-o izbesc cu capul de cărămizi... Însă numai când mă închipui făcând așa ceva, mi se înmoaie încheieturile. Nu mă văd în stare.

— Haide, îmi zice când șovăi. Ce? Care-i treaba?

— Nimic.

Apuc ușa privatei și o trag încet.

— Nu-i nevoie să mă aștepți, îi spun.

— Nu, o s-aștept, zice ea și se reazemă de zid. O să-mi facă bine o gură de aer.

Aerul e încins și împuțit. În privată e și mai cald, și mai împuțit. Însă pășesc înăuntru, închid ușa și trag zăvorul. Apoi mă uit în jur. E aici o ferestruică mare cât să-mi vâr capul prin ea, cu geamul spart și astupat cu o cârpă. Sunt păianjeni și muște. Colacul privatei e crăpat și mânjit. Stau în picioare și mă gândesc vreun minut.

— Toate bune? îmi strigă Dainty.

Nu răspund. Podeaua e din pământ bătătorit. Pereții sunt de un alb prăfos. De o sârmă atârnă fâșii de ziar. HAINE DE DAMĂ SAU BĂRBĂTEȘTI DE LEPĂDAT, ÎN CONDIȚIE BUNĂ

SAU INFERIOARĂ, SE CUMPĂRĂ LA... CARNE DE OAIE GALEZĂ & OUĂ PROASPETE...

Gândește-te, Maud.

Mă întorc spre ușă și îmi lipesc gura de o deschizătură dintre două scânduri.

— Dainty, spun încet.

— Ce-i?

— Dainty, nu mi-e bine deloc. Trebuie să-mi aduci ceva.

— Ce?

Încearcă ușa.

— Ieși de-acolo, domnișoară!

— Nu pot. Nu-ndrăznesc. Dainty, trebuie să cauți în sertarul scrinului din odaia mea de sus. Vrei? O să găsești acolo ceva. Vrei? Vai, aș vrea să dai fuga acum! Vai, ce mai curge! Mă tem c-or să se întoarcă bărbații...

— A, exclamă ea, pricepând în sfârșit.

Își coboară glasul:

— Te-a luat ca din oală, așa-i, domnișoară?

— Vrei să te duci când te rog, Dainty?

— Da' n-am voie să te las, domnișoară!

— Atunci trebuie să rămân aici până vine doamna Sucksby! Dar dacă vin înainte John sau domnul Ibbs? Sau dacă leșin? Ușa e zăvorâtă! Ce va crede doamna Sucksby despre noi?

— Of, Doamne, mormăie ea, apoi o aud: În scrin, zici?

— Sertarul de sus, în dreapta. Ce-ar fi să te grăbești? Of, de-aș putea să mă curăț și să mă întind! Întotdeauna mă răzbește așa de rău...

— Bine.

— Grăbește-te!

— Bine!

Glasul i se aude mai slab. Îmi lipesc urechea de lemn, îi aud pașii, aud cum se deschide și se cască ușa de la bucătărie. Trag zăvorul și o iau la goană. Ies în fugă din gang și ajung în curte. Mi-o amintesc. Îmi amintesc urzicile, cărămizile. Pe unde s-o iau de aici? Peste tot în jur se înalță ziduri înalte. Dar fug mai departe și zidurile se despart. Dau de o cărare prăfuită. Când am străbătut-o prima oară, era înnoroită, însă o văd și știu – știu! – că dă spre o alee, iar aceasta, la rândul ei, spre o altă cărare, ce se întinde dincolo de o stradă și mă duce... unde? La un drum pe care nu-l recunosc și care se întinde pe sub arcadele unui pod. Țin minte podul, numai că îl socoteam mai aproape, mai jos. Țin minte un zid înalt și mort. Aici nu e nici un zid.

N-are a face. Tot înainte. Lasă casa în urmă și fugi. Acum ia-o pe străzi mai late. Ulițele și aleile sunt încâlcite și întunecoase. Nu trebuie să te rătăcești pe ele. Aleargă, aleargă. Și ce dacă văzduhul îți pare nesfârșit și teribil? Și ce dacă Londra e plină de larmă? Și ce dacă sunt oameni aici? Și ce dacă se holbează? Și ce dacă poartă haine ponosite și tocite, iar rochia ta e țipătoare; că au capetele acoperite și al tău e descoperit? Și ce dacă papucii sunt de mătase și simți cum fiecare piatră și grăunte de zgură îți taie tălpile...?

Așa mă biciuiesc și mă îndemn să înaintez. Doar mișcarea de pe străzi îmi stă în cale, caii și roțile repezi. De câte ori traversez, mă opresc, apoi mă arunc în șuvoiul de birje și căruțe și îmi închipui că doar din pricina zorului și a zăpăcelii – și, poate, a rochiei de culoarea asta aprinsă – vizitiii trag de frâie și nu mă calcă nici unul. Înainte, tot înainte. Cred că o dată mă latră un câine și mi se agață de poale cu colții. Cred că pe lângă mine aleargă o vreme niște copii – doi sau trei băieței –, care țipă când văd cum mă clatin.

— Hei, voi! le strig, punându-mi o mână în șold. Puteți să-mi spuneți unde e Holywell Street? Pe unde ajung în Holywell Street?

Însă când îmi aud glasul se reped din drumul meu.

Apoi merg mai încet. Traversez un drum mai aglomerat. Aici clădirile sunt mai impunătoare – și totuși cu două străzi mai încolo casele sunt dărăpănate. Pe unde s-o apuc? Am să întreb iarăși, am să întreb într-o clipă. Deocamdată doar merg, ca să las cât mai multe străzi în spate, între mine și doamna Sucksby, Richard și domnul Ibbs. Ce mai contează că mă rătăcesc? Deja m-am rătăcit...

După aceea trec prin fața unei guri de gang din cărămidă gălbuie și la capătul ei, întunecată și gheboșată pe deasupra acoperișurilor, cu crucea de aur lucind în soare, văd catedrala St. Paul. O știu din ilustrații. Și mi se pare că Holywell Street e undeva în vecinătatea ei. Mă întorc, îmi salt poalele și pornesc. Gangul duhnește, însă biserica pare aproape. Atât de aproape! Cărămizile se înverzesc, iar duhoarea e și mai grea. Urc, apoi cobor dintr-odată, ies la aer curat și aproape că mă poticnesc. Mă așteptasem să dau de o stradă, de o piață. Însă mă aflu la capătul unor trepte strâmbe, ce coboară spre o apă murdară. Am ajuns la malul fluviului. Catedrala St. Paul e până la urmă foarte aproape, doar că între noi curge toată întinderea Tamisei.

Rămân locului și mă uit la ea lung, cu un soi de groază, cu un soi de uimire. Îmi amintesc cum mergeam pe malul Tamisei

la Briar. Îmi amintesc că părea să se zbată și să se chinuie între maluri și socoteam că tânjește – ca și mine – să-și iuțească apele, să se întindă. Nu știam că ajunge să se-ntindă într-atât. Curge ca otrava. Suprafața îi e presărată cu gunoaie – paie, lemne, ierburi, hârtii, bucăți de pânză, dopuri de plută și sticle ce plutesc de-a curmezișul. Nu se mișcă asemenea unui fluviu, ci asemenea mării, în talazuri. Iar acolo unde se sparge de carena vaselor, unde e azvârlită la mal, la poalele scărilor, zidurilor și digurilor care se înalță din ea, spumegă – spumegă ca laptele acrit.

E o frământare agonică de ape și resturi, însă pe ea văd oameni agili ca niște șobolani, vâslind în bărci și mânuind pânze. Iar ici-colo, la marginea fluviului, cu picioarele dezgolite și spinările încovoiate, se zăresc femei, fete și băieți ce-și croiesc cale printre gunoaiele învolburate, ca niște culegători de spice pe câmp.

Nu ridică privirile și nu mă văd, cu toate că stau o vreme și îi privesc cum înaintează prin apă. Dar de-a lungul malului la care am ajuns se înșiră magazii prin care se perindă muncitori și numaidecât, așa cum eu îmi dau seama că sunt acolo, și ei mă observă – adică, zic eu, îmi remarcă rochia –, apoi se uită lung, fac tot felul de semne și strigă. Atunci mă dezmeticesc. Mă întorc, o iau înapoi spre gangul galben și ies iarăși în drum. Am văzut pe ce pod trebuie s-o apuc ca să ajung la catedrală, însă mi se pare că sunt mai în vale decât ar trebui și nu găsesc drumul care să mă ducă mai la deal. Străzile pe care pășesc acum sunt înguste, nepavate și duhnesc încă a apă murdară. Și pe ele sunt bărbați – bărbați precum cei de pe vase și de la magazii, care, asemenea celorlalți, încearcă să-mi întâlnească privirea, fluieră și uneori strigă după mine, dar nu mă ating. Îmi acopăr chipul cu mâna și merg mai repede. Până la urmă găsesc un băiat îmbrăcat în haine de servitor. Îl întreb:

— Cum ajung la podul care duce pe malul celălalt?

Îmi arată niște scări și se uită lung la mine când încep să le urc.

Toată lumea se uită lung după mine – bărbați, femei, copii. Până și aici, unde drumul se aglomerează iarăși, tot lung se uită. Îmi trece prin cap să-mi rup un volan de la rochie, ca să-mi acopăr capul dezgolit. Îmi trece prin cap să cerșesc un ban. De-aș ști cât să cer, cât m-ar costa o pălărie și de unde aș putea s-o cumpăr, aș face-o. Însă nu știu nimic, nimic... așa că merg pur și simplu mai departe. Cred că tălpile papucilor încep să mi se rupă. *Nu te gândi la asta, Maud. Dacă stai să te gândești la*

asta, o să izbucnești în plâns. Apoi drumul începe să urce și zăresc iarăși în față scânteierea apei. În sfârșit, podul! Asta mă îmboldește să merg mai iute. Însă dacă merg mai iute, papucii se rup și mai rău, așa că după o vreme sunt silită să mă opresc. În zidul de la capătul podului se zărește o deschizătură, cu o bancă îngustă în ea. Alături e agățat un colac de plută, menit a fi aruncat, cum scrie pe o plăcuță, oamenilor gata să se înece în fluviu.

Mă așez. Podul e mai înalt decât mi-am închipuit. N-am mai fost nicicând atât de sus! Amețesc doar când mă gândesc la asta. Îmi pipăi papucul rupt. Oare femeile au voie să-și aline picioarele obosite pe un pod public? Nu știu. Trăsurile trec iute și necurmat, ca un șuvoi răsunător. Dacă apare Richard? Îmi acopăr iarăși fața. O clipă numai, apoi plec. Soarele e dogoritor. O clipă numai, cât să-mi trag sufletul. Inchid ochii. Așa, chiar dacă lumea se holbează la mine, eu n-am să mai văd pe nimeni.

Apoi vine cineva, se oprește în fața mea și zice:

— Mă tem că nu ți-e bine deloc.

Deschid ochii. Un bărbat destul de vârstnic. Un necunoscut. Îmi las mâna să cadă.

— Nu te teme, îmi spune, fiindcă s-ar putea să par năucită. N-am vrut să te sperii.

Își duce mâna la pălărie și face un soi de plecăciune. Ar putea fi un amic de-al unchiului. Are glas de domn și guler alb. Zâmbește, apoi mă cercetează mai îndeaproape. Are chipul blând.

— Chiar nu te simți bine?

— Ați vrea să mă ajutați? îl întreb.

Când îmi aude glasul, se schimbă la față.

— Desigur, răspunde. Ce este? Ești rănită?

— Nu sunt rănită, îi spun. Însă am fost supusă la chinuri îngrozitoare. Mi-e...

Arunc o privire spre trăsurile și căruțele de pe pod.

— Mi-e teamă, zic apoi, de niște oameni anume. Mă ajutați? Vai, ce n-aș da să spuneți că da!

— Deja am spus-o. Ei, dar e extraordinar! Iar dumneata, o doamnă... Vrei să vii cu mine? Trebuie să-mi spui tot ce ți s-a întâmplat. Am să ascult până la capăt. Nu încerca să vorbești – nu încă. Poți să te ridici? Mă tem că ți-ai rănit tălpile. Of, Doamne! O clipă numai, să caut o trăsură. Așa.

Îmi oferă brațul. Eu i-l iau și mă ridic. Ușurarea m-a înmuiat.

— Slavă Domnului! spun. Ah, slavă Domnului! Însă... ascultați-mă.

Îl apuc și mai strâns de braț.

— Nu am nimic – nici un ban ca să vă plătesc...

— Bani? își pune el mâna peste a mea. Nici nu i-aș lua. Nici să nu te gândești!

— ...însă am un prieten care cred că mă va ajuta. Asta dacă mă duceți la el.

— Desigur, desigur! Cum altfel? Vino! Uite, găsim aici ce ne trebuie.

Se apleacă spre drum și ridică brațul. O birjă se desprinde din șuvoi și se oprește în fața noastră. Domnul apucă ușa și o trage. Birja e acoperită și întunecoasă.

— Ai grijă, îmi spune. Te descurci? Ai grijă. Scara e cam sus.

— Slavă Domnului! exclam iarăși, ridicând piciorul.

Bărbatul vine în spatele meu chiar când dau să urc.

— Așa, zice el, iar apoi: Ei, ia uite ce frumos te urci!

Mă opresc cu piciorul pe scară. El pune mâna pe mijlocul meu.

— Urcă, îmi spune, împoldindu-mă spre birjă.

Fac un pas înapoi.

— Până la urmă, spun iute, cred că ar trebui totuși să merg pe jos. Vreți să-mi spuneți încotro s-o iau?

— E prea cald ca să mergi pe jos. Ești prea ostenită. Urcă.

Nu și-a luat mâna de pe mine. O ține și mai apăsat. Mă răsucesc, dând să scap, și aproape că ne luptăm.

— Ei, hai! spune el zâmbind.

— M-am răzgândit.

— Haide acum!

— Dă-mi drumul!

— Chiar vrei să faci zarvă? Haide. Știu eu o casă...

— O casă? Nu ți-am spus că nu vreau decât să-mi văd prietenul?

— Ei, o să-i fii mai degrabă pe plac, zic eu, după ce te vei fi spălat pe mâini, îți vei fi schimbat ciorapii și vei fi băut un ceai. Sau poate – cine știe? –, după ce vei fi făcut toate astea, s-ar putea să mă preferi pe mine. Ei?

Încă are chipul blând, încă mai zâmbește, însă îmi ia încheietura mâinii și își mișcă degetul mare peste ea, încercând iarăși să mă împoldească în birjă. Acum ne luptăm cu adevărat. Nimeni nu încearcă să intervină. Bănuiesc că dinspre celelalte vehicule de pe drum nu suntem văzuți. Bărbații și femeile care trec pe pod ne aruncă o privire, apoi întorc capul.

Totuși mai e și birjarul. Îl strig.

— Nu vedeți? țip eu. E o greșeală! Bărbatul acesta mă insultă.

Atunci bărbatul îmi dă drumul. O iau pe lângă birjă, strigând în continuare:

— N-ați vrea să mă luați? Doar pe mine? Găsesc eu pe cineva să vă plătească atunci când ajungem. Vă dau cuvântul meu.

Birjarul mă măsoară cu o privire goală în vreme ce vorbesc. Când află că n-am bani, întoarce capul și scuipă.

— Nu plătești, nu călătorești, îmi spune.

Bărbatul de dinainte a venit iar lângă mine.

— Haide! spune el fără să mai zâmbească. Nu-i cazul să te porți așa. Ce joc mai e și ăsta? E limpede că ești la ananghie. Nu ți-ar prinde bine ciorapii, ceaiul...?

Însă eu strig înainte la birjar.

— Atunci îmi spuneți încotro s-o iau? îl întreb. Trebuie să ajung în Holywell Street. Îmi spuneți pe unde s-o iau ca să ajung acolo?

Când aude numele, birjarul fornăie pe nas – dispreţuitor sau înveselit, nu-mi dau seama. Însă își înalță biciul.

— Într-acolo, spune, arătând spre pod. Apoi spre apus, pe Fleet Street.

— Mulţumesc.

Pornesc la drum. Bărbatul mă apucă de braț.

— Dă-mi drumul! îi spun.

— Doar nu vorbești serios.

— Dă-mi drumul!

Aproape că am urlat. Se trage înapoi.

— Bine, n-ai decât! îmi spune. Farfuză mică și afurisită!

Merg cât de iute pot. Aproape că gonesc. Însă mai apoi birja mă ajunge din urmă și încetinește în ritmul pașilor mei. Domnul își scoate capul. E iarăși schimbat la chip.

— Îmi pare rău! spune el mieros. Urcă. Îmi pare rău! Vii, te rog? Te duc la prietenul dumitale, jur! Uite, uite ce-am aici, îmi arată el o monedă. Ți-o dau. Urcă. Nu trebuie să mergi în Holywell Street! Acolo bărbații sunt ticăloși – nu ca mine. Haide. Știu că ești doamnă. Vino, o să mă port frumos...

Astfel strigă și murmură câtă vreme străbat jumătate de pod, până când în spatele birjei se adună o mulțime de căruțe, iar birjarul strigă că trebuie s-o ia înainte. Atunci bărbatul se trage înăuntru și închide geamul cu un bufnet. Birja se îndepărtează. Răsuflu ușurată. Am început să tremur toată. Mi-ar plăcea să mă opresc și să-mi trag sufletul, dar acum nu îndrăznesc. Las podul în urmă. Aici drumul întâlnește un altul, mai aglomerat decât cele de pe malul de sud, însă și mai anonim, zic eu. Mă bucur de asta, deși mulțimile... mulțimile sunt îngrozitoare. Nu

contează, nu contează! Croieşte-ţi drum printre ei. Nu te opri. Tot spre apus, cum te-a îndrumat birjarul.

Acum strada se schimbă iarăşi. De-o parte şi de alta sunt case cu vitrine bombate – *prăvălii*, cum înţeleg într-un sfârşit, căci sunt înfăţişate mărfuri însemnate cu cartonaşe pe care scrie preţul lor. Pâini, medicamente. Mănuşi. Încălţări şi pălării. Vai, de-aş avea un ban măcar! Mă gândesc la moneda pe care mi-a făgăduit-o domnul de la geamul birjei. Oare ar fi trebuit s-o înşfac şi s-o iau la fugă? E prea târziu ca să mă mai întreb. N-are importanţă. Tot înainte. Iată o biserică ce desparte drumul cum desparte stâlpul unui pod apele. Pe care parte s-o apuc? Trece o femeie cu capul dezvelit, ca şi mine. O prind de braţ şi o întreb încotro s-o iau. Îmi arată şi apoi, cum au făcut toţi până acum, stă locului şi se holbează în vreme ce eu merg pe unde mi-a zis.

Însă am ajuns în sfârşit pe Holywell Street! Doar că acum şovăi. Cum mi-am închipuit-o? Nu aşa, poate – nu atât de îngustă, de strâmbă şi de întunecoasă. Soarele londonez e încă fierbinte, încă luminos. Când dau însă colţul spre Holywell Street, parcă păşesc în amurg. Dar, la urma urmei, amurgul prinde bine: îmi ascunde chipul şi îmi şterge culoarea rochiei. Înaintez. Drumul se îngustează şi mai mult. Strada e prăfuită, crăpată şi nepavată. Pe amândouă părţile sunt prăvălii luminate. În faţa unora atârnă frânghii cu veşminte zdrenţuite. Altele dau pe dinafară de scaune rupte, rame goale şi ochelari colorați, în grămezi. Cele mai multe însă vând cărţi. Când le văd, şovăi iar. N-am mai pus mâna pe o carte de când am plecat de la Briar – iar acum, când dau dintr-odată peste atâtea şi atâtea, când le văd puse frumos, ca nişte pâini pe tăvi, sau claie peste grămadă în coşuri, când observ că sunt rupte, peticite ori decolorate, însemnate cu *a 2-a*, *a 3-a*, *ED. PRINCEPS*, simt că mă golesc de vlagă. Mă opresc şi mă uit cum un bărbat scotoceşte alene printr-o cutie cu volume fără coperte şi ridică unul. *Capcana dragostei*. O ştiu! I-am citit cartea de atâtea ori unchiului, că o ştiu aproape pe dinafară!

Apoi bărbatul înalţă capul şi vede că îl privesc. Eu merg mai departe. Alte prăvălii, alte cărţi, alţi bărbaţi – şi în sfârşit o vitrină ceva mai luminată decât restul. În vitrină se văd stampe atârnate pe sfori. Pe geam scrie numele domnului Hawtrey cu litere aurii, cojite. Îl văd şi mă cuprinde un tremur atât de aprig, că aproape mă poticnesc.

Pe dinăuntru prăvălia e mică şi înghesuită. Nu m-am aşteptat să arate astfel. Pereţii gem de cărţi şi de stampe – şi mai sunt

și vitrinele. Trei sau patru bărbați stau în fața lor, răsfoind fiecare un album sau o carte. Când se deschide ușa, nu ridică privirea, însă când pășesc mai departe și rochia îmi foșnește, întorc cu toții capetele, mă văd și se holbează fără jenă. Doar că de-acum m-am învățat cu ocheadele. La celălalt capăt al prăvăliei se vede o masă mică de scris, la care stă un tinerel în cămașă și vestă. Se zgâiește la mine, asemenea celorlalți, iar mai apoi, când vede că înaintez, se ridică.

— Ce anume căutați? mă întreabă.

Înghit în sec. Am gura uscată.

— Îl caut pe domnul Hawtrey, spun încet. Aș dori să vorbesc cu domnul Hawtrey.

La auzul glasului meu, tînărul clipește. Mușteriii se răsucesc și mă cercetează iarăși.

— Domnul Hawtrey, spune el pe un ton un pic diferit. Domnul Hawtrey nu lucrează în prăvălie. Nu s-ar fi cuvenit să veniți la prăvălie. Ați stabilit o întâlnire cu dânsul?

— Domnul Hawtrey mă cunoaște, îi răspund. N-am nevoie să stabilesc nici o întâlnire.

Tinerelul le aruncă o privire mușteriilor.

— Ce treburi aveți de rezolvat cu dânsul? mă întreabă.

— Personale, îi spun. Ați putea să mă conduceți la dânsul? Ați putea să-l aduceți pe dânsul la mine?

Pesemne că surprinde el un anume lucru în privirea ori în glasul meu. Devine mai precaut și face un pas înapoi.

— De fapt nu știu sigur dacă îl găsiți, îmi răspunde. Zău, nu s-ar fi cuvenit să veniți la prăvălie. Aici se vând cărți și stampe – știți de care? Odăile domnului Hawtrey sunt la etaj.

În spatele lui e o ușă.

— Mi-ați putea permite să urc la dânsul?

Clatină din cap.

— Ați putea să-i trimiteți cartea dumneavoastră de vizită sau cam așa ceva.

— Nu am nici o carte de vizită, îi răspund. Însă dați-mi o foaie de hârtie și-mi voi scrie numele. Când o să-l citească, o să vină. Ați putea să-mi dați o foaie de hârtie?

Nu se urnește.

— Nu cred că e la prăvălie, spune el iarăși.

— Atunci o să aștept, dacă trebuie, îi spun eu.

— Nu puteți aștepta aici!

— Atunci socot că trebuie să aveți un birou ori o odaie de felul acesta. O să aștept acolo.

Tînărul se uită iar la mușterii. Ia un creion, apoi îl pune la loc.

— Dacă sunteţi amabil... îi spun.

Se strâmbă. Apoi îmi găseşte o foaie de hârtie şi un condei.

— Însă nu veţi putea aştepta aici dacă până la urmă nu e la prăvălie, zice el.

Încuviinţez.

— Scrieţi-vă numele acolo, îmi spune, arătându-mi cu degetul.

Încep să scriu. Apoi îmi amintesc ce mi-a spus odată Richard – cum vorbesc negustorii de cărţi despre mine în prăvăliile de la Londra. Mi-e teamă să scriu *Maud Lilly*. Mă tem că va citi tânărul. Până la urmă, amintindu-mi altceva, scriu un singur nume: *Galateea*.

Împăturesc hârtia şi i-o întind tinerelului. El deschide uşa şi fluieră pe altcineva de pe coridor. Ascultă, apoi fluieră iarăşi. Se aud paşi. Tânărul se apleacă şi şuşoteşte, arătând spre mine. Aştept. Între timp un muşteriu închide albumul pe care-l ţinea în mâini şi ochii lui îi întâlnesc pe-ai mei.

— Nu-l luaţi în seamă, îmi spune el încet, vorbind despre tinerel. Îi păreţi ciudată, atâta tot. Oricine poate vedea însă că sunteţi o doamnă...

Mă măsoară din creştet până-n tălpi, apoi îmi arată cu capul spre rafturile cu cărţi.

— Vă plac, nu? mă întreabă el pe un ton schimbat. Fireşte că vă plac. De ce nu v-ar plăcea?

Nu spun nimic, nu fac nimic. Tinerelul se retrage de la uşă.

— Acum o să vedem dacă a venit, îmi spune el.

Dincolo de capul său, pe perete, sunt nişte poze prinse într-o învelitoare de hârtie cerată: o fată într-un leagăn şi cu picioarele dezvelite, o fată într-o barcă, gata să alunece în apă, o fată care tocmai cade de pe o creangă frântă de copac... Închid ochii. Tinerelul îi strigă unuia din bărbaţi:

— Doriţi să cumpăraţi cartea aceea, domnule...?

Îndată însă se aud alţi paşi, iar uşa se deschide din nou.

E domnul Hawtrey.

Arată mai scund şi mai plăpând decât mi-l amintesc. Haina şi pantalonii îi sunt şifonaţi. Stă pe culoar, cumva agitat, şi nu intră în prăvălie. Îmi întâlneşte privirea, însă nu zâmbeşte. Se uită înspre mine ca pentru a se încredinţa că sunt singură. Apoi îmi face semn să mă apropii. Tinerelul se dă înapoi, ca să-mi facă loc.

— Domnule Hawtrey... spun.

El clatină din cap. Aşteaptă până ce uşa se închide în urma mea şi abia atunci grăieşte. Iar cuvintele sale – rostite într-o şoaptă atât de înverşunată, încât par şuierate – sunt:

— Doamne Dumnezeule! Chiar dumneata eşti? Chiar ai venit aici, la mine?

Nu spun o vorbă, ci doar zăbovesc cu ochii pironiţi în ai lui. Îşi duce distrat mâna la cap. Apoi mă ia de braţ.

— Pe aici, spune, conducându-mă spre nişte scări.

Pe trepte sunt nişte cutii.

— Ai grijă. Ai grijă, mă previne el pe când urcăm, apoi, odată ajunşi sus, zice: Pe-aici.

La etaj sunt trei odăi, orânduite în chip de ateliere pentru tipărituri şi legarea cărţilor. Într-una lucrează doi oameni care aranjează caractere. Alta socot că e biroul domnului Hawtrey. Cea de-a treia e mică şi miroase înţepător a lipici. Aici mă aduce el. Pe mese sunt vrafuri de foi desprinse, cu marginile zdrenţuite: filele cărţilor neterminate. Podeaua e goală şi prăfuită. Pe un perete – peretele dinspre odaia tipografilor – sunt nişte panouri de sticlă mată. Bărbaţii se văd ca prin ceaţă, aplecaţi asupra literelor.

În încăpere e doar un scaun, însă domnul Hawtrey nu mă pofteşte să iau loc. Închide uşa şi rămâne în dreptul ei. Scoate o batistă şi îşi şterge faţa. Chipul îi e alb- gălbui.

— Doamne Dumnezeule! spune iarăşi, apoi continuă: Iartă-mă, iartă-mă. E din pricina surprizei.

O spune mai blând. Îl aud şi aproape că mă întorc cu spatele la el.

— Îmi pare rău, spun.

Nu reuşesc să-mi controlez vocea. Mă tem că o să plâng.

— Nu am venit la dumneata ca să plâng.

— Poţi să plângi dacă aşa pofteşti! îmi răspunde, aruncând o privire spre geamurile mate.

Însă nu vreau să plâng. Mă urmăreşte cum mă lupt o vreme cu lacrimile, apoi clatină din cap.

— Draga mea, spune el blând în cele din urmă. Ce-ai făcut?

— Nu mă întreba.

— Ai fugit.

— De unchiul, da.

— De soţul dumitale, socot.

— Soţul meu?

Înghit cu greutate.

— Ştii, aşadar, şi de asta?

Dă din umeri, roşeşte şi-şi fereşte privirea.

— Mă socoteşti necugetată. Nici nu ştii la câte suferinţe am fost supusă! Nu-ţi face griji, zic, căci tocmai şi-a ridicat privirea, pentru a se uita iarăşi înspre geamuri. Nu-ţi face griji, n-am să

mă dezlănţui. N-ai decât să crezi ce poftești. Nu-mi pasă. Însă trebuie să mă ajuți. O să mă ajuți?

— Draga mea...

— O să mă ajuți. Trebuie. Nu am nimic. Am nevoie de bani și de un acoperiș deasupra capului. Pe vremuri îți plăcea să mă poftești la dumneata...

Fără să vreau, ridic glasul.

— Fii mai calmă, îmi spune, înălțând brațele, ca pentru a mă liniști, dar nu se clintește de lângă ușă. Fii mai calmă. Știi dumneata cât de ciudată o să pară situația asta? Știi? Ce-or să creadă angajații mei? Vine o fată și cere să vorbească neîntârziat cu mine, îmi trimite o ghicitoare în chip de nume...

Râde, dar fără plăcere.

— Ce vor spune fiicele mele, soția mea?

— Îmi pare rău.

Își șterge iarăși fața. Răsuflă prelung.

— Aș dori să-mi spui de ce-ai venit la mine, urmează el. Nu trebuie să te aștepți să-ți iau apărarea în fața unchiului dumitale. Nu mi-a plăcut niciodată să văd cât de aspru se poartă cu dumneata, însă nu trebuie să afle că ai venit aici. Nici nu trebuie să te aștepți, dacă asta nădăjduiești, că te voi ajuta să-i intri iar în grații. S-a lepădat de dumneata cu totul, știi... Și, în afară de asta, e bolnav – grav bolnav – din pricina întregii povești. Știai asta?

Clatin din cap.

— Acum nu-mi mai pasă câtuși de puțin de unchiul meu.

— Mie însă da. Înțelegi? Dac-ar afla că ai venit...

— Nu va afla.

— Bun, oftează el.

Apoi pare să devină iarăși neliniștit.

— Totuși să vii la mine! Să vii aici!

Mă măsoară de sus până jos, îmi cercetează rochia țipătoare și mănușile mizerabile, părul, care cred că mi-e încurcat, și chipul – pesemne prăfuit, șters și palid.

— Cu greu te-aș fi recunoscut, îmi spune el, încă încruntat. Pari atât de schimbată! Unde-ți sunt haina și pălăria?

— N-am avut vreme...

Pare îngrozit.

— Ai venit așa?

Se zgâiește la poalele rochiei mele. Apoi îmi vede picioarele și tresare.

— Vai, ia te uită la papucii dumitale! Îți sângerează picioarele! Ai plecat desculță?

— Trebuia. Nu am nimic!
— Nu ai încălțări?
— Nu. Nici măcar atâta.
— Rivers te ține desculță?
Nu-i vine să creadă.
— Dacă m-ai lăsa să-ți spun doar...
Însă nu mă ascultă. Se uită în jur, de parcă vede prima oară mesele și teancurile de hârtii. Ia câteva foi goale, apucându-se să acopere în grabă tipăriturile ce se înfățișează privirii.
— Nu s-ar fi cuvenit să vii aici, îmi spune în vremea asta. Uite ce-i aici! Uite!
Deslușesc un rând tipărit: *„...o să-ți ajungă cu vârf și îndesat, te previn, și îți voi biciui, îți voi biciui..."*
— Tocmai mie încerci să-mi ascunzi toate astea? îl întreb. Am văzut lucruri mult mai rele la Briar. Sau ai uitat?
— Nu suntem la Briar. Nu înțelegi. Cum ai putea? Acolo erai în compania domnilor. E vina lui Rivers. Dacă tot te-a luat, s-ar fi cuvenit măcar să te țină mai din scurt. A văzut cum erai.
— Dumneata nu știi, îi spun. Nu știi cum s-a folosit de mine!
— Nici nu vreau să știu! Nu se cade să știu! Nu-mi spune... Vai, uită-te numai la dumneata! Știi cum le-ai părut oamenilor de pe stradă? Doar nu te-ai strecurat nevăzută până aici?
Mă uit în jos, la rochia mea și la papuci.
— Era un bărbat pe un pod, spun. Am crezut că voia să mă ajute. Însă el nu voia decât...
Glasul începe să-mi tremure.
— Vezi? sare el. Vezi? Și dacă te vedea un polițist și te urmărea până aici? Știi ce s-ar alege de mine – de angajații mei, de marfa mea – dacă ne-ar veni poliția pe cap? Și, când e vorba de o asemenea chestiune, chiar ar putea... Vai, Doamne, uită-te la picioarele dumitale! Sângerezi cu adevărat?
Mă ajută să mă așez pe scaun, apoi se uită în jur.
— E o chiuvetă alături, zice el. Așteaptă aici, bine?
Se duce în odaia tipografilor. Îi zăresc cum înalță capetele și aud glasul domnului Hawtrey. Nu știu ce le spune. Nu-mi pasă. Odată așezată, mă răzbește oboseala, iar tălpile, până acum amorțite, încep să mă usture. Odaia nu are nici o fereastră, nici un cămin, iar mirosul de lipici pare și mai puternic. Sunt aproape de una din mese. Mă sprijin de margine și arunc o privire peste ea, peste teancurile de file netăiate și necusute, unele răvășite sau ascunse de domnul Hawtrey. *„...și îți voi biciui, îți voi biciui crupa până când sângele ți se va prelinge pe călcâie..."* Tiparul e proaspăt și negru, însă hârtia e ieftină, iar cerneala s-a întins.

Ce tip de caractere sunt? Ştiu, însă – ceea ce mă neliniştește – cuvântul nu-mi vine pe limbă.

— *aşa, aşa, aşa, aşa, aşa, deci îţi place vergeaua asta de mesteacăn, nu?"*

Domnul Hawtrey se întoarce. A adus o cârpă, un vas pe jumătate plin cu apă şi un pahar cu apă de băut.

— Poftim, îmi spune, punându-mi vasul în faţă, apoi umezeşte cârpa şi mi-o întinde; apoi, ferindu-şi nervos privirea: Te descurci? Doar cât să cureţi sângele... deocamdată.

Apa e rece. După ce mi-am şters picioarele, înmoi iarăşi cârpa şi, preţ de-o clipă, stau cu ea lipită de faţă. Domnul Hawtrey îşi plimbă privirea prin odaie şi mă vede.

— Doar nu ai friguri? mă întreabă. Nu eşti bolnavă?

— Mi-e doar cald, îi răspund.

Încuviinţează, apoi vine şi ia vasul. După aceea îmi dă paharul, din care beau un pic de apă.

— Foarte bine, spune el.

Mă uit iarăşi la foile tipărite de pe masă, însă numele caracterelor tot îmi scapă. Domnul Hawtrey se uită la ceas. Apoi îşi duce mâna la gură, îşi muşcă degetul mare şi se încruntă.

— E foarte drăguţ din partea dumitale că mă ajuţi. Socot că alţi bărbaţi mi-ar găsi vină.

— Nu, nu! Nu ţi-am spus? Lui Rivers îi găsesc vină. Lasă. Spune-mi acum cinstit, câţi bani ai asupra dumitale?

— Nu am nici un ban.

— Nimic?

— Nu am decât rochia de pe mine. Însă am putea să o vindem, nu? Oricum, aş prefera să port una mai simplă.

— Să-ţi vindem rochia?

Se încruntă şi mai aprig.

— Nu vorbi atât de ciudat. Când te vei întoarce...

— Unde să mă întorc? La Briar?

— La Briar?! La soţul dumitale, asta vreau să zic.

— La el? îl privesc eu uluită. Nu pot să mă întorc la el! Mi-a luat două luni să scap de el!

Clatină din cap.

— Doamnă Rivers... începe.

Mă cutremur.

— Nu-mi spune aşa! îi zic. Te implor!

— Iarăşi e ciudat! Şi cum se cuvine să-ţi spun dacă nu aşa?

— Spune-mi Maud. M-ai întrebat adineauri dacă am ceva al meu. Am numele acesta. Atât şi nimic altceva.

Face un gest cu mâna.

— Nu fi ridicolă, îmi spune. Şi-acum ascultă-mă. Îmi pare rău să te văd aşa. V-aţi certat, nu-i aşa?

Izbucnesc într-un râs atât de ascuţit, că tresare, iar cei doi tipografi ridică privirile. Domnul Hawtrey îi vede, apoi se întoarce spre mine.

— Vrei să fii cuminte? îmi spune încet, pe un ton de avertizare.

Dar cum aş putea fi?

— O ceartă! răspund eu. Despre asta crezi dumneata că e vorba – o ceartă! Îţi închipui că am străbătut cu picioarele sângerânde jumătate din Londra pentru atâta lucru? Nu ştii nimic. Nici nu bănuieşti în ce primejdie mă aflu, în ce năpastă...! Însă nu pot să-ţi spun. E prea mare grozăvia!

— Ce anume?

— O taină. O urzeală. Nu pot să-ţi spun. Nu pot... A!

Îmi cobor privirea şi dau iarăşi de foile tipărite. *„...îţi place vergeaua asta de mesteacăn, nu?"*

— Ce tip e acesta? îl întreb. Poţi să-mi spui?

Înghite în sec.

— Ce tip? repetă el cu glas schimbat.

— Tipul caracterelor.

Tace o clipă. Apoi spune încet:

— Clarendon.

Clarendon. Clarendon. Ştiam eu. Mă uit în continuare la hârtie – cred că mi-am pus degetele pe literele de tipar – până când domnul Hawtrey vine şi o acoperă cu o coală albă, cum a făcut şi cu celelalte.

— Nu te uita, îmi spune. Nu te mai holba în halul ăsta! Ce-ai păţit? Pesemne că nu ţi-e bine.

— Mi-e bine, îi răspund. Sunt doar obosită.

Închid ochii.

— Aş vrea să rămân să dorm aici.

— Să rămâi aici? se miră. Să rămâi aici, în prăvălia mea? Eşti *nebună*?

La auzul cuvântului, deschid ochii şi-i întâlnesc privirea. Roşeşte şi-şi fereşte iute ochii. Spun iarăşi, mai sigură pe glasul meu:

— Sunt doar obosită.

Însă nu-mi răspunde. Îşi duce mâna la gură şi începe să-şi muşte iarăşi buricul degetului mare. Mă priveşte dintr-o parte, cu luare-aminte, prevăzător.

— Domnule Hawtrey... încep eu.

— Aş vrea, mă întrerupe el atunci, aş vrea doar să-mi spui ce anume ai de gând să faci. Cum să fac oare să te scot din

prăvălie? Cred că trebuie să chem o birjă care să tragă în spatele clădirii.

— Vrei să faci asta?

— Ai unde să mergi să dormi? Să mănânci?

— Nu am!

— Atunci trebuie să te duci acasă.

— Nu pot. Nu există acasă! N-am nevoie decât de niște bani și de un pic de răgaz. Vreau să găsesc o anumită persoană, să o salvez...

— Să o *salvezi*?

— Să o găsesc. Să o găsesc. Și, odată ce o găsesc, s-ar putea să am iarăși nevoie de ajutor. Doar un pic. Am fost înșelată, domnule Hawtrey. Am fost nedreptățită. Socot că dacă aș avea un avocat... de-am găsi un om cinstit... Știi că sunt bogată? ...Sau ar trebui să fiu.

Iarăși mă urmărește, fără să scoată o vorbă.

— Știi că sunt bogată, continui. Dacă mă vei ajuta acum... Dacă mă vei găzdui...

— Să te *găzduiesc*? Dumneata știi ce spui? Unde să te găzduiesc?

— Nu în casa dumitale?

— In casa mea?

— Am crezut...

— În casa mea? Laolaltă cu soția și fiicele mele? Nu, nu!

Începe să se plimbe dintr-o parte în alta a odăii.

— Însă la Briar ai spus adesea...

— Nu ți-am zis deja? Nu suntem la Briar. Lumea nu e ca Briar. Trebuie să afli asta! Câți ani ai? Ești o copilă. Nu poți să-ți părăsești soțul așa cum ți-ai părăsit unchiul. La Londra nu poți trăi din nimic. Cum îți închipui că o să trăiești?

— Nu știu. Am crezut...

Am crezut că o să-mi dai dumneata niște bani, îmi vine să-i spun. Mă uit în jur. Apoi mă izbește o idee.

— N-aș putea, îi zic, să lucrez pentru dumneata?

Rămâne nemișcat.

— Pentru mine?

— N-aș putea lucra aici? La alcătuirea cărților? Sau chiar la scrierea lor? Mă pricep la lucruri din astea. Știi doar cât de bine mă pricep! Mi-ai putea plăti pentru munca mea. Am să-mi iau o odaie... n-am nevoie decât de o odaie, una liniștită! Am să mi-o iau în taină. Richard n-o să afle în veci, îmi vei păstra taina. O să muncesc și o să câștig ceva bani – cât să-mi găsesc prietena, să dau de un avocat cinstit – și apoi... Ce este?

Cât am vorbit, a rămas nemişcat, dar s-a schimbat la faţă, căpătând un aer ciudat.

— Nimic, îmi răspunde, mişcându-se din loc. Am... Nimic. Bea-ţi apa.

Pesemne m-am aprins la faţă. Am vorbit iute şi m-am încins. Înghit şi simt curgerea rece a apei în jos, pe gâtlej, până în sân. O simt ca pe o sabie. Domnul Hawtrey se duce la masă şi se sprijină de ea fără să mă privească, tot cugetând. Când pun paharul jos, se întoarce iarăşi spre mine. Nu-mi întâlneşte privirea.

— Ascultă-mă, îmi spune el încet. Nu poţi rămâne aici. Ştii doar. Trebuie să chem o birjă să te ia. Trebuie... Trebuie să mai chem o femeie. O să tocmesc o femeie care să meargă cu dumneata.

— Unde să meargă?

— La un... hotel.

Acum se întoarce iarăşi, ia un condei, se uită într-o carte şi se apucă să aştearnă o adresă pe o foaie de hârtie.

— La o casă, urmează el în vremea asta. Un loc unde te poţi odihni şi poţi lua cina.

— Să mă odihnesc? îi răspund. Nu cred că îmi voi mai găsi odihna în veci! Însă o odaie...! Ai să vii să mă vezi acolo? Diseară?

Nu-mi răspunde.

— Domnule Hawtrey?

— Nu diseară, spune el, scriind mai departe. Diseară nu pot.

— Atunci mâine.

Flutură hârtia, ca să se usuce scrisul, apoi o împăturește.

— Mâine, răspunde. Dacă pot.

— Trebuie!

— Da, da.

— Şi în ce priveşte munca – munca în prăvălia dumitale... O să te gândeşti la propunerea mea? Spune că da!

— Şşşş! Da, o să mă gândesc. Da.

— Slavă Domnului!

Îmi duc mâna la ochi.

— Rămâi aici, îmi spune. Da? Să nu pleci nicăieri.

Îl aud cum se duce în odaia alăturată, iar când mă uit îl văd cum vorbeşte încet cu unul din tipografi. Văd cum omul îşi pune haina şi pleacă. Domnul Hawtrey se întoarce. Arată din cap spre picioarele mele.

— Încalţă-te acum, îmi spune, întorcându-se cu spatele. Trebuie să fim gata.

— Eşti tare bun, domnule Hawtrey, îi răspund, aplecându-mă să-mi încalţ papucii rupţi. Dumnezeu ştie că nu mi-a mai arătat nimeni atâta bunătate de când...

Glasul îmi piere.

— Ei, lasă, îmi spune el distrat. Nu te mai gândi acum...

Apoi stăm în tăcere. Domnul Hawtrey așteaptă, își scoate ceasul și se mai duce din când în când în capul scărilor, ca să tragă cu urechea. Până la urmă iese și se întoarce iute.

— Au ajuns, îmi spune. Să vedem, ți-ai luat toate lucrurile? Vino pe-aici... Ai grijă.

Mă conduce pe scări în jos. Mă poartă printr-un șir de odăi ticsite până în tavan cu lăzi și cărți, apoi printr-un soi de spălător, până la o ușă. Ușa dă spre un petic de loc cenușiu, iar de aici pornesc niște trepte spre o alee. Acolo așteaptă o birjă, cu o femeie alături. Când ne vede, femeia ne face semn din cap.

— Știi ce ai de făcut? o întreabă domnul Hawtrey.

Femeia dă iarăși din cap. Domnul Hawtrey îi înmânează niște bani, împăturiți în hârtia pe care a scris-o.

— Iată, aici e doamna. O cheamă doamna Rivers. Să te porți frumos cu ea. Ai un șal, ceva?

Are un pled de lână în care mă învelește, pentru a-mi acoperi capul. Simt lâna încinsă pe obraz. E în continuare cald, deși aproape că s-a lăsat amurgul. Soarele s-a dus de pe cer. Am petrecut trei ceasuri departe de Lant Street.

Ajunsă la ușa birjei, mă întorc. Iau mâna domnului Hawtrey.

— Vei veni, așadar, mâine? îl întreb.

— De bună seamă.

— N-ai să spui nimănui, da? N-ai să uiți primejdia de care ți-am pomenit?

Încuviințează.

— Haide, mă îndeamnă încet. De-acum femeia aceasta va avea grijă de dumneata mai bine decât mine.

— Mulțumesc, domnule Hawtrey!

Mă ajută să urc în birjă. Șovăie o clipă, apoi îmi ridică degetele la buzele lui. Vine și femeia. Domnul Hawtrey închide ușa în urma ei și apoi se trage din calea roților. Eu mă sprijin de geam și îl văd cum își scoate batista și își șterge fața și gâtul. Apoi întoarcem, ieșim de pe alee și domnul Hawtrey nu se mai vede. Ne îndepărtăm de Holywell Street, luând-o înspre nord, din câte îmi dau eu seama, căci știu – sunt aproape sigură – că nu trecem fluviul.

Mergem însă foarte smucit. Strada e aglomerată. Rămân întâi cu fața la geam, privind mulțimile de oameni și prăvăliile. Apoi îmi zic „Dacă-l văd pe Richard?" și mă las iute pe speteaza banchetei de piele, cercetând străzile de acolo.

De-abia după ce fac asta o vreme, îmi întorc privirea spre femeie. Stă cu mâinile în poală: mâini aspre și fără mănuși. Îmi întâlnește privirea.

— Toate bune, scumpete? mă întreabă fără să zâmbească.

Are glasul la fel de aspru ca și mâinile.

Oare atunci devin bănuitoare? Nu sunt sigură. Îmi zic: La urma urmei, domnul Hawtrey nu a avut vreme să aleagă cu luare-aminte o femeie. Ce contează că nu e blajină, dacă e cinstită? O privesc mai îndeaproape. Are o rochie de un negru ruginiu. Culoarea și înfățișarea încălțărilor ei îmi amintesc de carnea prăjită. Stă placidă, fără să vorbească, în vreme ce birja se hâțână și se smucește.

— Trebuie să mergem drum lung? o întreb într-un sfârșit.

— Nu prea lung, scumpete.

Glasul îi e tot scorțos, iar chipul îi e golit de orice expresie. Îi spun cu arțag:

— Cum de îmi spui așa? Mi-aș dori să încetezi.

Femeia ridică din umeri. E un gest atât de îndrăzneț și totuși atât de nepăsător, încât socot că în clipa aceea devin într-adevăr bănuitoare. Îmi lipesc fața de geam, încercând să trag o gură de aer. Aerul nu pătrunde înăuntru. Încotro e acum Holywell Street? mă întreb eu.

— Nu-mi place, spun, întorcându-mă iarăși spre femeie. N-am putea merge pe jos?

— Să mergem pe jos? Cu papucii ăia? pufnește femeia.

Se uită pe geam.

— Am ajuns în târgul Camden, îmi spune. Mai avem destul de mers. Șezi binișor și fii cuminte.

— Cum îmi vorbești așa? îi zic iarăși. Nu sunt copil.

Ea ridică iarăși din umeri. Birja își continuă drumul ceva mai lin. Mergem așa poate vreo jumătate de ceas, urcând pe un drumeag. A început să se întunece. Mă simt și mai încordată. Am lăsat în urmă luminile și prăvăliile și înaintăm pe o stradă oarecare – o stradă cu tot felul de clădiri modeste. Luăm colțul, iar aici clădirile sunt și mai modeste. Nu peste multă vreme tragem în fața unei case mari și cenușii. În capul scărilor e un felinar. O fată cu un șorț trențăros îl aprinde de la o lumânare. Sticla felinarului e spartă. Strada e cufundată în tăcere.

— Ce-i asta? o întreb pe femeie după ce birja se oprește și înțeleg că mai departe nu merge.

— Casa matale, răspunde ea.

— Hotelul?

— Hotelul? repetă femeia, zâmbind. Poți să-i zici și-așa.

Se întinde să deschidă ușa. O prind de încheietură.

— Stai, îi spun, cuprinsă în sfârșit de teamă. Cum adică? Încotro te-a îndrumat domnul Hawtrey?

— Păi, încoace!

— Încoace unde?

— La o casă, așa-i? Ce-ți pasă ce soi de casă? Îți primești cina orice-ar fi... Acuma ia nu mă mai strânge așa!

— Mai întâi spune-mi unde sunt.

Încearcă să-și tragă mâna, însă n-o las. Până la urmă își suge dinții.

— O casă pentru cucoane așa, ca matale, îmi spune.

— Ca mine?

— Ca matale. Cucoane sărmane, cucoane văduve... Nu m-ar mira să fie ceva cuconet drăcos... Așa!

Îi împing mâna cât colo.

— Nu te cred, îi spun. Trebuia să ajung la un hotel. Domnul Hawtrey pentru asta te-a plătit...

— M-a plătit să te aduc încoace și să te las aici. Întocmai așa. De nu-ți place... vâră ea mâna în buzunar. Păi, uite-aici ce-a scris cu mâna lui.

A scos o foaie de hârtie. E hârtia în care a împăturit domnul Hawtrey moneda. Pe ea scrie numele casei.

Un cămin, cum îi spune el, *pentru femeile decăzute de familie bună*.

O vreme mă uit lung la cuvinte, cuprinsă de un soi de neîncredere, ca și cum privirea mea le va schimba, le va modifica tâlcul sau forma. Apoi mă uit la femeie.

— E o greșeală, îi zic. N-a vrut să mă trimită aici. A înțeles greșit – sau ai înțeles tu greșit. Trebuie să mă duci înapoi...

— Io trebuia doar să te-aduc și să te las, atât și nimic mai mult, spune iarăși ea, îndărătnică. „O doamnă sărmană și slabă de minte, trebuie dusă într-un așezământ de întrajutorare". Ăsta-i așezământ, așa-i?

Arată din cap spre casă. Nu răspund. Îmi amintesc privirea domnului Hawtrey, cuvintele sale, tonul lui ciudat. *Trebuie să mă întorc!* îmi spun. *Trebuie să mă întorc în Holywell Street!* Și totuși, chiar în vreme ce gândesc asta, simt ca un cuțit rece în inimă, căci ce anume mă așteaptă acolo dacă mă întorc: prăvălia, bărbații, tinerelul... Iar domnul Hawtrey e plecat, a plecat acasă – la casa lui, care poate fi oriunde în oraș, absolut oriunde... Și după aceea strada – strada cufundată în beznă. Cum o să mă descurc? Cum o să rezist o noapte întreagă la Londra de una singură?

Încep să tremur din tot trupul.

— Ce mă fac? întreb.

— Apăi, mergeţi acolo, îmi răspunde femeia, arătându-mi iarăşi casa.

Fata cu lumânarea a dispărut, iar felinarul împrăştie o lumină plăpândă. Ferestrele sunt oblonite, cu geamurile de deasupra negre, de parcă odăile ar fi cufundate într-o beznă deplină. Uşa casei e înaltă şi despărţită în două, asemenea marii intrări de la Briar. Când dau cu ochii de ea, mă cuprinde panica.

— Nu pot, spun. Nu pot!

Femeia îşi suge iarăşi dinţii.

— Mai bine-acolo decât în stradă, nu? Din două, una. Eu m-am tocmit doar să te aduc încoace şi să te las. Acuma ieşi, ca să mă duc şi eu acasă.

— Nu pot, repet şi o înşfac de mânecă. Trebuie să mă duci altundeva.

— Aşa trebuie?

Râde, însă nu încearcă să scape din strânsoare. Doar se schimbă la faţă.

— Păi... bine, îmi spune. Dacă mă plăteşti.

— Să te plătesc? N-am cu ce să te plătesc!

Izbucneşte iarăşi în râs.

— N-ai nici un ban? întreabă. Cu o rochie ca asta?

Îmi măsoară din ochi poalele rochiei.

— Doamne, îi răspund, trăgând deznădăjduită de mătase. Ţi-aş da rochia de-aş putea!

— Zău?

— Ia şalul!

— Şalu' e al meu! îmi răspunde ea, pufnind.

Nu şi-a luat ochii de la rochie. Înclină uşor capul.

— Ce-ai pe dedesubt? mă întreabă cu glasul mai coborât.

Mă trece un fior. Apoi încet, codindu-mă, îmi ridic tivul, arătându-i jupoanele – două cu totul, unul alb şi unul stacojiu. Când le vede, încuviinţează.

— Sunt bune. De mătase, aşa-i? Sunt bune.

— Ce, amândouă? spun. Le vrei pe amândouă?

— Păi, şi birjaru' trebă plătit, nu? îmi răspunde. Tre' să-mi plăteşti o dată pentru mine şi apoi pentru el.

Şovăi. Însă ce pot face? Îmi ridic şi mai sus poalele rochiei, găsesc şnururile de la talie, le desfac şi îmi scot jupoanele pe cât de ferit pot, trăgându-le în jos. Femeia nu-şi fereşte privirea. Mi le ia şi le doseşte iute sub haină.

— Nu se prind ei, domnii, aşa-i? îmi spune cu un râs înfundat, de parcă acum am fi în aceeaşi oală.

Își freacă mâinile.

— Acuma încotro? Ei? Un' să-i spun birjarului să mâne?

A deschis geamul ca să strige. Mă cuprind singură cu brațele, simțind cum stofa rochiei îmi înțeapă coapsele goale. Cred că aș roși, cred că aș vărsa lacrimi de-aș mai avea destulă viață în mine.

— Încotro? repetă ea.

Dincolo de capul ei strada e plină de umbre. S-a înălțat luna – o seceră zveltă, de un cafeniu murdar.

Îmi plec fruntea. După această ultimă lovitură dată speranțelor mele, nu mi-a mai rămas decât un singur loc. I-l spun, ea îl strigă mai departe, iar birja pornește. Femeia se așază mai comod pe banchetă și își aranjează iarăși haina. Se uită la mine.

— Toate bune, scumpete? mă întreabă.

Nu-i răspund. Râde. Își întoarce privirea.

— Acuma nu se mai supără, așa-i? spune ca pentru sine. Acuma nu se mai supără.

Când ajungem, Lant Street e cufundată în beznă. Știu la ce casă trebuie să ne oprim, căci mă orientez după casa din față – cea cu storurile de culoarea pomezii, la care m-am tot uitat lung de la fereastra doamnei Sucksby. Când bat, îmi deschide John. E alb la față. Dă de mine și face ochii mari.

— Ei, *fute-m-aș*! exclamă el.

Trec pe lângă el. Ușa dă spre ceea ce îmi închipui că e atelierul domnului Ibbs, iar de acolo un coridor mă duce drept în bucătărie. Toată lumea e acolo, în afară de Richard. E plecat să mă caute. Dainty bocește. Are obrajii și mai învinețiți, iar buza îi e spartă și însângerată. Domnul Ibbs, în cămașă, se foiește prin odaie, iar podeaua de lemn scârțâie sub pașii lui. Doamna Sucksby stă locului, în picioare, și privește în gol, albă ca varul la față, exact ca John. Nu face nici o mișcare. Însă când mă vede venind, se încovoiază cu o tresărire dureroasă și își duce mâna la inimă, de parcă ar fi împuns-o un cuțit acolo.

— Vai, fata mea! spune.

Nu știu ce fac cu toții după aceea. Dainty se pune pe țipat, cred. Trec pe lângă ei fără să îi privesc. O iau în sus pe scări, spre odaia doamnei Sucksby – odaia *mea*, odaia *noastră*, fiindcă, pesemne, așa ar trebui s-o numesc de-acum – și mă așez pe pat, cu fața spre fereastră. Stau cu mâinile în poală și cu capul în piept. Am degetele de la mâini mânjite de tină. Picioarele au început să-mi sângereze iar.

Doamna Sucksby îmi lasă un mic răgaz înainte să vină. Intră fără zgomot. Închide ușa și o încuie după ea, întorcând cu luare-aminte cheia în broască, de parcă s-ar gândi că dorm și i-ar fi teamă să nu mă trezească. Apoi rămâne în picioare lângă mine. Nu încearcă să mă atingă. Știu însă că tremură din tot trupul.

— Fată dragă, spune ea. Te-am crezut pierdută. Te-am crezut înecată sau omorâtă...

Glasul îi tremură, însă nu i se frânge. Așteaptă și, cum eu nu fac nimic, îmi zice:

— Ridică-te, scumpa mea, îmi spune.

Mă ridic. Îmi scoate rochia și corsajul. Nu întreabă ce s-a întâmplat cu jupoanele mele. Nu se minunează de papucii și de picioarele mele, dar se cutremură când îmi scoate ciorapii. Mă culcă în pat goală, îmi trage pătura până la bărbie, apoi se așază lângă mine. Mă mângâie pe păr, încercând să-mi descâlcească șuvițele și să-mi scoată agrafele cu mâinile ei. Capul îmi zace fără vlagă, smucindu-se după cum trage de el.

— Gata, gata, spune ea apoi.

Casa e cufundată în liniște. Bănuiesc că domnul Ibbs vorbește cu John, însă în șoaptă. Degetele doamnei Sucksby se mișcă mai încet.

— Gata, gata, repetă ea, iar eu mă cutremur, pentru că are glasul lui Sue.

Glasul e al lui Sue, însă chipul... În odaie e beznă, dar doamna Sucksby nu a adus nici o lumânare. Stă cu spatele la fereastră. Însă îi simt privirea și răsuflarea. Închid ochii.

— Te-am socotit pierdută, murmură ea din nou. Însă te-ai întors. Fată dragă, știam eu că așa o să faci!

— Nu am unde altundeva să mă duc, îi răspund rar și deznădăjduit. Nu am unde. Nu am la cine. Credeam că știu, dar n-am aflat decât acum. Nu am nimic. Nu am cămin...

— *Aici* e căminul tău! îmi răspunde.

— Nu am prieteni...

— *Aici* sunt prietenii tăi!

— Nu am pe nimeni care să mă iubească...

Trage aer în piept. Apoi grăiește în șoaptă:

— Fată dragă, nu știi dară? Nu ți-am zis-o de-o sută de ori...?

De atâta zădărnicie și sfârșeală, mă apucă plânsul.

— De ce s-o zici? îi strig printre lacrimi. *De ce?* Nu-i de-ajuns că mă ai lângă tine? De ce trebuie neapărat să mă și iubești? De ce trebuie să mă sufoci și să mă chinui, tot agățându-te de inima mea?

M-am săltat pe pernă. Însă plânsul îmi topește ultimele fărâme de vlagă și curând mă prăbușesc înapoi. Ea nu vorbește. Mă urmărește. Așteaptă până mă liniștesc. Apoi întoarce capul și îl ține înclinat. După rotunjimea obrazului, socot că zâmbește.

— Ce liniște s-a lăsat în casă acum, că s-au dus atâția prunci! zice ea. Așa-i?

Se întoarce spre mine. O aud cum înghite în sec.

— Ți-am zis, fată dragă, continuă ea încetișor, că odată am născut și eu un prunc și mi-a murit? Cam pe la vremea când a venit doamna aceea, mama lui Sue... dă ea din cap. Așa am zis. Așa or să-ți spună oamenii de-aici că s-a întâmplat dacă o fi să-i întrebi. Așa mor pruncii. Cui i s-ar părea ciudat...?

În glas i se simte ceva ciudat. Încep să tremur. Mă simte, întinde iarăși mâna și îmi mângâie pletele încâlcite.

— Gata, gata. Acum taci. Acum ești în siguranță...

Apoi mângâierile încetează. Mi-a prins o șuviță între degete. Zâmbește iarăși.

— Ce ciudat, începe ea pe un alt ton, că ai părul așa. Ochii mi-am închipuit c-or să fie căprui și pielea albă și știam c-o să fii mlădie, cu mâini lungi. Numa' părul ți s-a făcut mai bălai decât mi l-am închipuit eu.

Cuvintele i se pierd. Cum s-a întins să mă mângâie, și-a mișcat capul. Lumina felinarului din stradă și a feliei întinate de lună se revarsă asupra ei și dintr-odată îi văd chipul – căpruiul ochilor, paloarea obrazului și buzele pline, care, înțeleg într-o clipă, au fost, de bună seamă, și mai cărnoase pe vremuri... Și le umezește.

— Fată dragă, spune ea. Fata mea, fata mea dragă...

Mai șovăie câteva clipe. Apoi în sfârșit grăiește.

Partea a treia

Capitolul paisprezece

Am urlat ca din gură de șarpe. Am urlat și-am tot urlat. M-am zbătut ca o fiară. Însă cu cât mă suceam mai aprig, cu atât mă apucau mai vârtos. Am văzut cum Domnu se lasă înapoi pe banchetă, iar trăsura o ia din loc și întoarce. Am văzut cum Maud își lipește fața de geamul de sticlă aburit. Când i-am zărit ochii, am urlat iar.

— Uite-o! am țipat, ridicând mâna și arătând-o cu degetul. Uite-o! N-o lăsați să se ducă! N-o lăsați, în mă-sa, să se ducă...!

Însă trăsura mergea mai departe, iar roțile împroșcară cu praf și pietriș când calul prinse s-o ia mai iute și, cu cât mergea mai iute, cu atât, socot, mă luptam eu mai abitir. Apoi s-a apropiat și celălalt doctor, ca să-l ajute pe doctorul Christie. Femeia încinsă cu șorțul veni și ea. Se chinuiau să mă tragă mai înspre casă. Dar eu nu mă lăsam. Trăsura se îndepărta cu repeziciune și se tot micșora.

— Uite-i cum scapă! am țipat.

Apoi femeia se trase în spatele meu și mă înșfăcă de mijloc. Ca un bărbat, așa de tare mă strângea. Mă luă pe sus și începu să urce cu mine cele două-trei trepte ce duceau la ușa din față, de parcă eram un sac cu pene.

— Haida, haida, spunea în vreme ce mă căra. Ce-i asta? Izbești cu picioarele, ai? Le dai doctorilor de furcă?

Își ținea gura lângă urechea mea și fața ascunsă în spatele meu. Abia dacă mai știam ce fac. Nu știam decât că ea mă ținea locului, iar Domnu și Maud spălau putina. Am simțit-o vorbind, mi-am lăsat capul în piept și apoi mi l-am repezit cu îndârjire în spate.

— A! țipă femeia și mâinile i se înmuiară. A! A!

— A apucat-o demența, spuse doctorul Christie.

Am crezut că vorbeşte despre ea. După aia am văzut că era vorba de mine. Doctorul scoase un fluier din buzunar şi suflă în el.

— Pentru Dumnezeu, am ţipat, nu mă auziţi odată? M-au tras pe sfoară, m-au tras pe sfoară...!

Femeia mă înşfăcă iarăşi – de data asta pe după gât – şi, când m-am răsucit în braţele ei, m-a pocnit zdravăn cu pumnul în stomac. Cred că a făcut ea cumva să n-o vadă doctorii. Am zvâcnit şi mi-am înghiţit răsuflarea. După aia a mai făcut-o o dată.

— Îţi dau eu istericale! mi-a zis.

— Ai grijă la mâini! i-a strigat domnul Graves. S-ar putea să muşte.

În vremea asta izbutiseră să mă târască în holul casei, iar fluierul mai adusese încă doi bărbaţi. Îşi trăgeau peste mânecile hainelor manşete din hârtie maronie. Nu arătau a doctori. Au venit şi m-au prins de glezne.

— Ţineţi-o să nu se zbată, spuse doctorul Graves. A intrat în convulsii. S-ar putea să se smulgă.

Nu puteam să le spun că nu mă apucaseră pandaliile, ci eram doar încordată ca un arc, că femeia aia mă lovise, că, la urma urmei, nu eram lunatică, ci la fel de sănătoasă ca şi ei. Nu puteam să spun nimic, căci nu voiam decât să-mi recapăt suflul. Nu izbuteam să scot decât nişte sunete dogite şi sparte. Bărbaţii mi-au îndreptat picioarele, iar rochia mi s-a ridicat până la genunchi. Am început să mă tem că o să mi se ridice şi mai mult. De-asta mă tot zbăteam, pasămite.

— Ţineţi-o zdravăn, spuse doctorul Christie.

Scosese ceva ce semăna cu un linguroi turtit, din os. Veni lângă mine, îmi ţinu capul pe spate şi îmi vârî linguroiul în gură printre dinţi. Era neted, însă el îl împingea cu putere şi mă durea. Am crezut c-o să mă sufoc. L-am apucat cu dinţii, ca să nu-mi pătrundă în gâtlej. Avea gust rău. Încă mă mai gândesc în câte guri mai fusese vârât înainte de a mea.

Doctorul văzu cum mi se încleştează fălcile.

— Hai că o ia! spuse. Aşa. Ţineţi-o liniştită.

Se uită la doctorul Graves.

— În odaia căptuşită? Eu aşa zic. Soră Spiller?

Era femeia care mă ţinea de gât. Am văzut-o încuviinţând din cap spre doctor şi spre bărbaţii cu manşete, după care se întoarseră cu toţii şi mă traseră înăuntrul casei. I-am simţit când au pornit şi am început să mă zbat iar. Nu mă mai gândeam

acum la Domnu și la Maud. Mă gândeam la mine. Mă apucase o spaimă cumplită. Stomacul mă durea unde mă lovise sora. Linguroiul îmi înfunda gura. Mi s-a năzărit că, odată ce mă vâră într-o odaie, or să mă și omoare.

— Da' îndrăcită mai e, așa-i? spuse unul din bărbați, căutând să mă apuce mai bine de glezină.

— Un caz foarte grav, îi răspunse doctorul Christie și îmi cercetă fața. Cel puțin convulsiile încep să i se liniștească. Nu te teme, doamnă Rivers! îmi spuse el apoi cu un glas mai puternic. Știm totul despre dumneata! Suntem prieteni. Te-am adus aici ca să te facem bine.

Am încercat să vorbesc. Am încercat să strig „Ajutor! Ajutor!". Însă, din pricina linguroiului, uguiam ca o orătanie. Îmi mai curgeau și balele. Un strop îmi zbură din gură și îl izbi pe doctorul Christie în obraz. Pesemne a crezut că l-am scuipat. Oricum, s-a retras mai în spate și s-a întunecat la față. Și-a scos batista.

— Prea bine, le spuse apoi bărbaților și sorei, ștergându-și obrazul. Ajunge. Acum puteți să o luați.

M-au cărat pe sus de-a lungul unui coridor, printr-un șir de uși și printr-o odaie, apoi la un etaj, printr-un alt coridor și printr-o altă odaie. Am încercat să văd pe unde mă duc, însă mă țineau cu fața în sus și nu desluşeam decât un șir de tavane și pereți în culori șterse. După vreun minut mi-am dat seama că mă căraseră undeva în mijlocul casei și că se terminase cu mine. Nu puteam să țip. Sora mă strângea de gât cu un braț și mai aveam și linguroiul de os în gură. Când am ajuns la niște scări, au luat-o în jos, îndemnându-se unul pe altul, „Ia-o tu în față, domnu' Bates!" și „Cu grijă când cotiți acuma, e îngust!", de parc-aș fi fost un cufăr sau un pian, nu un sac cu fulgi, ca mai înainte. Nu m-au privit în față nici măcar o dată. Până la urmă unul din bărbați începu să fluiere o melodie și să bată ritmul cu degetele pe piciorul meu.

Apoi am ajuns într-o altă odaie, cu tavanul de un gălbui mai șters. Aici s-au oprit.

— Acuma cu grijă, au zis.

Bărbații îmi lăsară picioarele pe podea. Femeia își luă brațul de pe gâtul meu și mă împinse în față. Nu m-a împins prea tare, însă, la cât trăseseră de mine și mă zgâlțâiseră, m-am trezit că mă clatin și mă prăbușesc. Am căzut sprijinindu-mă în mâini. Am deschis gura și linguroiul a alunecat afară din ea. Unul din bărbați se întinse iute să-l ia. Îl scutură de scuipat.

— Vă rog! le-am zis.

— Acuma te-ai găsit să zici „Vă rog", îmi răspunse femeia. Apoi le spuse bărbaţilor:

— Mi-a tras una cu capul pe scări de mi-a spart ţeasta. Ia uitaţi-vă, am vânătaie?

— Bag seamă c-o să ai.

— Drac de fată!

Îşi sprijini un picior de mine.

— Păi, doctoru' Christie de-asta te-a primit aici, ca să ne faci vânătăi la toţi? Ai, doamna? Doamna cum ţi-o zice? Doamna Waters sau Rivers[1] sau ce-o fi. De-asta?

— Vă rog, le-am spus iarăşi. Nu-s doamna Rivers.

— Nu-i doamna Rivers? Ai auzit, domnu' Bates? Păi, nici io nu-s sora Spiller. Ce po' să zic? Şi nici domnu' Hedges nu-i cine e. Se prea poate.

Veni mai aproape, mă săltă de pe podea, înşfăcându-mă de mijloc, apoi mă lăsă să mă prăvălesc. Nu puteai să zici că m-a aruncat. M-a ridicat numai binişor şi mi-a dat drumul, dar, cum în clipa aia eram atât de ameţită şi de slăbită, am căzut grămadă.

— Pe-asta o încasezi aşa, că m-ai trosnit, îmi spuse. Zi mersi că nu suntem pe scări sau pe acoperiş. Mai trosneşte-mă tu iară şi, cine ştie, poate o să ajungem şi acolo.

Îşi îndreptă şorţul de pânză, apoi se aplecă şi mă apucă de guler.

— Bun, haide să scoatem rochia asta, zise ea. Po' să arăţi tu şi ţuţ. Ce-mi pasă mie? Ei, da' ce copci mărunte ai aicea! Şi eu am mâna aspră, aşa-i? Eşti învăţată cu ceva mai de soi, nu? Aşa aş zice, din câte mi-au ajuns la ureche, începe ea să râdă. Apăi aicea n-avem slujnice. Îi avem pe domnu' Hedges şi pe domnu' Bates.

Cei doi stăteau în continuare şi ne priveau de la uşă.

— Să-i chem încoa'?

Mi-am închipuit că voia să mă despoaie până la piele şi mai bine muream decât să-ndur aşa ceva. M-am ridicat în genunchi şi m-am smuls de lângă ea.

— N-ai decât să chemi pe cine-oi vrea, căţea dolofană! i-am spus gâfâind. Nu pui tu laba pe rochia mea.

Se întunecă la faţă.

— Căţea, ai? răspunse. Bine!

Îşi trase braţul, îşi făcu mâna pumn şi mă pocni.

---

1. Joc de cuvinte: *waters* – ape, *rivers* – râuri (engl.).

Crescusem în Borough, printre toate soiurile de mardeiași și de borfași de pe lumea asta, însă doamna Sucksby mă îngrijise ca o mamă și până acum nu mă mai lovise nimeni. Pumnul acela mai că m-a smintit. Mi-am dus mâinile la față și m-am ghemuit la podea. Însă ea mi-a scos oricum rochia – pesemne se învățase să dezbrace nebunele de rochii și știa ea o șmecherie. După aia m-a înșfăcat de corset și mi l-a luat. Mi-a scos jartierele, încălțările, ciorapii și la sfârșit agrafele din păr.

Apoi s-a ridicat, asudată toată, părând mai cătrănită ca oricând.

— Gata! spuse, uitându-se în jos, la mine, cum stăteam doar în jupon și furou. S-au dus panglicile și dantelele. Dacă te sugrumi acuma, nu mai e treaba noastră. M-ai auzit, doamna Nu-s-doamna-Rivers? Acuma stai căptușită bine la noapte și fierbe până nu mai poți. Să vedem cum îți place. Convulsii? Cre' că pot să deosebesc dracii din om de o criză adevărată. Aicea poți să dai din picioare cât vrei, să-ți smulgi oasele din încheieturi și să-ți înghiți limba. Așa barem n-o să-ți mai auzim glasu'. Nouă ne place să-și țină omu' gura, ca să meargă treaba ca pe roate.

Spuse astea, apoi îmi strânse hainele, și le aruncă pe umăr și se duse. Bărbații plecară odată cu ea. Văzuseră că m-a lovit, dar n-au făcut nimic. S-au uitat la ea când mi-a luat ciorapii și corsetul. I-am auzit cum își scot manșetele alea de hârtie. Unul din ei se puse iar pe fluierat. Sora Spiller închise ușa și o încuie, iar fluieratul se auzi tot mai slab.

Când de-abia îl mai auzeam, m-am ridicat în picioare. Apoi m-am prăvălit la loc. În așa hal mă trăseseră de picioare, că îmi tremurau ca piftia, iar urechile îmi țiuiau de la pumnul pe care îl încasasem. Îmi tremurau și mâinile. Ca să zic așa, mai de-a dreptul, o feștelisem. M-am dus de-a bușilea la ușă, ca să mă uit pe gaura cheii. Nu se vedea nici o clanță. Ușa era căptușită cu pânză de sac murdară, umplută cu paie. Pereții erau și ei căptușiți cu stofa aia. Podeaua era acoperită cu mușama. În odaie se găsea o singură pătură, ruptă și pătată din cale-afară. Mai era acolo și o oală mică de tinichea, în care să mă ușurez. Sus de tot se vedea o fereastră cu zăbrele. Dincolo de zăbrele se zăreau vițe îmbârligate de iederă. Lumina care pătrundea înăuntru era verzuie și întunecată, ca apa dintr-un iaz.

Mă uitam la tot ce mă înconjura, copleșită de un soi de zăpăceală. Aș zice că nu-mi venea să cred că propriile mele picioare înghețate stau pe mușamaua de pe podea și că lumina cădea taman pe fața mea învinețită ori pe brațele mele. M-am

întors iarăşi spre uşă şi mi-am trecut degetele peste ea – peste gaura cheii, peste căptuşeală, peste muchii, peste tot –, încercând s-o trag spre mine. Dar era înţepenită ca o scoică. Mai rău, în vreme ce mă agăţam de ea, am început să desluşesc mici rupturi şi găurele în pânza murdară – semiluni micuţe, unde urzeala se destrămase –, iar alea erau, cum am înţeles pe dată, semnele lăsate de unghiile tuturor celorlalţi lunatici... ale lunaticilor adevăraţi, vreau să spun, cei care fuseseră închişi în odaia aceea înaintea mea. Mi-era groază să mă gândesc că stăteam şi făceam întocmai ce făcuseră şi ei. M-am îndepărtat de uşă, zăpăceala mi s-a risipit cât ai clipi din ochi şi m-a cuprins o spaimă de moarte. Mi-am făcut vânt în uşă şi am început să bat cu mâinile în căptuşeala de pânză. Fiece lovitură stârnea un norişor de praf.

— Ajutor! Ajutor! am ţipat, iar glasul îmi suna ciudat. Vai, ajutor! M-au închis aici! Mă cred nebună! Chemaţi-l pe Richard Rivers!

M-a apucat tusea.

— Ajutor! Doctore! Ajutor! Mă aude cineva?

Am tuşit iarăşi.

— Ajutor! Mă aude cineva?...

Şi tot aşa. Am tot ţipat, am tuşit şi am bătut în uşă, oprindu-mă doar când şi când, ca să-mi lipesc urechea de ea şi să-mi dau seama dacă era cineva pe-aproape şi am făcut asta nici nu ştiu câtă vreme, dar n-a venit nimeni. Îmi închipui că ori era căptuşeala prea groasă, ori cei care mă auzeau se învăţaseră cu ţipetele nebunilor şi ştiau că nu trebuie să le bage în seamă. Aşa că am luat pereţii la rând. Erau toţi bine căptuşiţi. Şi când am renunţat să mai bat în pereţi şi să strig, am pus pătura şi oala una peste alta sub fereastră şi m-am urcat pe ele, încercând să ajung la geam. Numai că oala s-a îndoit, pătura a alunecat şi eu m-am trezit pe jos.

Într-un târziu m-am aşezat pe muşamaua podelei şi am plâns. Am plâns cu lacrimi înţepătoare. Mi-am dus degetele la obraz şi mi-am pipăit faţa umflată. Mi-am pipăit părul. Femeia aceea mi-l despletise atunci când îmi smulsese agrafele şi acum mi se revărsa pe umeri, iar când am apucat o şuviţă, ca s-o descâlcesc cu degetele, în mână mi-au rămas smocuri de păr. M-a podidit plânsul şi mai vârtos. Nu că aş fi fost eu cine ştie ce frumuseţe, însă mi-a venit în minte o fată pe care o ştiam, cu pletele retezate de o roată dintr-un atelier. Şuviţele alea nu i-au mai crescut în veci. Dacă rămâneam cheală? Mi-am cercetat părul la rând, trăgând de firele rupte şi întrebându-mă dacă nu era mai bine

să le păstrez, ca să-mi fac, poate, din ele o perucă mai târziu. Dar până la urmă nu-mi căzuse așa de mult. Intr-un sfârșit l-am strâns și l-am dosit într-un colț.

Și atunci am zărit pe podea ceva alb. Arăta ca o mână boțită și în prima clipă m-am cutremurat. Apoi mi-am dat seama ce era. Îmi căzuse din sân când sora mă dezbrăcase de rochie și fusese azvârlită cu piciorul undeva unde n-o zărise nimeni. Purta urma unui pantof, iar unul din nasturi se spărsese.

Era mănușa aceea a lui Maud, cea pe care o luasem de dimineață dintre lucrurile ei, voind s-o păstrez ca amintire.

Am luat-o în mâini și am întors-o pe toate părțile. Dacă adineauri îmi spusesem că am feștelit-o... ei bine, aia e floare la ureche față de ce-am simțit acum, uitându-mă la mănușă și gândindu-mă la Maud și la îngrozitorul renghi pe care mi-l jucaseră ea și Domnu. De rușine, mi-am acoperit fața cu brațele. Am străbătut odaia de la un perete în altul. Dacă mă opream fie și preț de o clipă, parc-aș fi avut ace sub tălpi. Săream cât colo, plângând și asudând. Mi-am amintit toată vremea cât stătusem la Briar și mă crezusem isteața pământului, când de fapt fusesem o vită încălțată. M-am gândit câte zile petrecusem cu afurisiții ăia doi... Ce priviri trebuie să-și fi aruncat unul altuia! Ce zâmbete! *Las-o-n pace*, îi spusesem lui Domnu, pentru că mi se făcuse milă de ea. Iar ei îi zisesem: *Nu-l luați în seamă, domnișoară. Vă iubește, domnișoară. Măritați-vă cu el. Vă iubește... Faceți ce vă spune...*

Vai! Vai! Încă și azi mai simt cuțitul acela dureros în inimă. Dar atunci parcă înnebunisem de-a binelea. Tot mergeam dintr-o parte în alta, lipăind cu tălpile goale pe mușama. Mi-am dus mănușa la gură și am mușcat-o. El socot că nu mă așteptasem să fie mai breaz. La ea mă gândeam cel mai mult – cățeaua aia, năpârca aia... Ah! Și când te gândești că m-am uitat la ea și mi-am zis că-i o tută. Când te gândești că am luat-o în râs. Când te gândești că am iubit-o! Când te gândești că am crezut că mă iubește și ea! Când te gândești că am sărutat-o în numele lui Domnu! Când te gândești, când te gândești...!

Când te gândești că mi-am vârât capul sub pernă în noaptea nunții, ca să n-o aud cum plânge. Când te gândești că dacă aș fi tras cu urechea, aș fi auzit-o, poate – poate? poate? –, gemând.

Nu înduram gândurile acestea. Am uitat pe moment măruntul amănunt că, trăgându-mă pe sfoară, întorsese împotriva mea propriu-mi renghi. M-am fâțâit de colo colo, am gemut, am înjurat și am blestemat-o. Am strâns, am mușcat și am răsucit mănușa aia până când lumina de dincolo de fereastră a pălit, iar

în odaie s-a lăsat întunericul. N-a venit nimeni să se uite ce făceam. Nimeni nu mi-a adus mâncare, vreo rochie sau ciorapi. Şi, cu toate că la început, după cât mă plimbasem prin odaie, mi-era cald, atunci când am ajuns atât de ostenită încât a trebuit să mă întind pe pătură ca să nu mă prăbuşesc a început să mi se facă frig şi n-am mai izbutit să mă încălzesc.

Nu am dormit deloc. Din restul casei răzbăteau când şi când zgomote stranii – urlete şi paşi care goneau şi, o dată, fluierul doctorului. La cine ştie ce ceas al nopţii începu să plouă, iar picurii se izbeau de geam. În grădină lătră un câine. L-am auzit şi am început iar să mă gândesc, dar nu la Maud, ci la Charley Wag, la domnul Ibbs şi la doamna Sucksby – la doamna Sucksby în patul ei şi la locul pustiu de lângă ea, care mă aştepta. Cât oare avea să mă aştepte?

Cât de curând avea să se ducă Domnu la ea? Ce-avea să-i zică? Ar putea să spună că am murit. Însă dacă ar zice asta, doamna Sucksby ar vrea să-i aducă trupul meu, ca să-l îngroape. M-am gândit la înmormântarea mea. M-am întrebat cine ar plânge cel mai amarnic. Ar putea zice că m-am înecat sau că m-am pierdut prin mlaştini. Ea ar cere hârtii drept dovadă. Oare se pot plastografia astfel de hârtii? Ar putea zice că mi-am luat partea mea din bani şi m-am cărat.

Eram sigură că ar fi în stare să zică asta. Însă doamna Sucksby nu l-ar crede. Ar fi străveziu ca sticla în faţa ochilor ei. Iar ea m-ar căuta şi-n gaură de şarpe. Doar nu m-a ţinut şapteşpe ani lângă ea ca să mă piardă acum în felul ăsta! M-ar căuta în toate casele din Anglia până ar da de mine!

Aşa-mi spuneam eu şi, încet-încet, mă linişteam. Îmi spuneam că nu trebuia decât să vorbesc cu doctorii ca să-şi dea seama că greşiseră şi să mă lase să plec. Sau, oricum, avea să vină doamna Sucksby şi tot plecam.

Iar când o să fiu iarăşi liberă, o să mă duc după Maud Lilly, oriunde ar fi, şi atunci – căci nu eram eu, la urma urmei, fata cea vrednică a mamei? – atunci o s-o omor.

Vedeţi, dară, cât de puţine ştiam despre grozăvia buclucului în care mă vârâseră.

A doua zi dimineaţă femeia care ştersese podeaua cu mine s-a întors. A venit nu cu cei doi bărbaţi, domnul Bates şi domnul Hedges, ci cu o altă femeie. Pe aici li se zicea surori, dar erau surori cum eram şi eu. Căpătau slujba asta doar pentru că erau vânjoase şi aveau braţele ca nişte tăvăluguri. Intrară în odaie şi mă măsurară din priviri.

— Uite-o, spuse sora Spiller.

— Cam tânără ca să fie nebună, zise cealaltă, care era oacheșă.

— Uite ce e, am început.

Pusesem totul la cale. Le auzisem venind și mă ridicasem în picioare, îmi îndreptasem juponul și îmi aranjasem părul.

— Uite ce e. Mă socotiți nebună. Nu sunt. Nu sunt deloc doamna drept care mă luați, voi și doctorii. Doamna aceea și bărbatul ei – Richard Rivers – sunt doi șarlatani și v-au tras pe sfoară – și pe voi, și pe mine, și pe toată lumea. E foarte important ca doctorii să știe, ca să mi se dea drumul, iar cei doi șarlatani să fie prinși. Eu...

— Drept în față, spuse sora Spiller peste vorbele mele. Uite-aicea, cu capu'.

Și-a dus mâna la obraz, lângă nas, unde se vedea o pată stacojie, prizărită și aproape ștearsă. Fața mea, de bună seamă, era umflată ca o budincă și pun rămășag că mi se învinețise bine și ochiul. Însă am spus, alegându-mi iarăși cu grijă cuvintele:

— Îmi pare rău că te-am lovit. Numai că eram zdruncinată din cale-afară că mă aduseseră aici, dându-mă drept nebună, căci la început fusese vorba să vie cealaltă doamnă, domnișoara Lilly... doamna Rivers.

Se uitară iarăși cercetător la mine.

— Trebuie să ne spui „soră" când vorbești cu noi, spuse în sfârșit oacheșa. Însă, între noi fie vorba, drăguță, tare bine ne-ar părea dacă nu ne-ai vorbi deloc. La câte prostii ne e dat să auzim... eh! Haide. Trebuie să te îmbăiezi, ca să te vadă doctorul Christie. Trebuie să ți se dea o rochie. Ei, da' ce mică ești! Cred că n-ai mai mult de șaișpe ani.

Venise lângă mine și a dat să mă prindă de braț. M-am ferit.

— Nu vrei să mă asculți? am întrebat.

— Să te ascult? Alelei, păi de-aș asculta toate balivernele care-mi trec pe la ureche în casa asta, aș înnebuni și eu. Haide odată.

Glasul, la început blând, acum i se înăsprise. M-a prins de braț. Când i-am simțit degetele pe piele, m-am înfiorat.

— Fii cu ochii pe ea, spuse sora Spiller, văzându-mă cum tresar.

— Dacă nu mă atingeți, o să merg cu voi unde vreți, le-am zis.

— Oho! sări atunci sora cea oacheșă. Astea da maniere! Haide cu noi, da? Îți rămânem îndatorate, firește.

Mă trase de braț și, când m-am smucit din strânsoare, sora Spiller veni să o ajute. Mă înșfacară de brațe și, pe jumătate pe

sus, pe jumătate târâş, mă scoaseră din odaie. Când am început să dau din picioare şi să mă plâng – căci aşa am făcut, răzvrătită cum eram –, sora Spiller şi-a vârât degetele ei mari şi tari în subsuoara mea şi m-a împuns zdravăn. La subsuoară nu se văd vânătăile. Cred că ştia asta.

— A apucat-o! spuse când am ţipat.

— O să-mi ţiuie urechile toată ziua, zise cealaltă.

Mă înşfăcă şi mai zdravăn şi mă scutură.

După aceea am tăcut. Mă temeam să nu mă pocnească iarăşi. Însă mă uitam şi cu luare-aminte la calea pe care o luaserăm – la ferestre şi la uşi. Unele uşi erau zăvorâte. Toate ferestrele erau zăbrelite. Dădeau spre o curte. Eram în partea din spate a casei, acolo unde, într-un conac precum Briar, ar fi stat slugile. Aici stau surorile. Ne-am întâlnit cu vreo două pe drum. Purtau şorţuri şi bonete şi duceau coşuri, sticle sau cearşafuri.

— Bună dimineaţa, cântară toate.

— Bună dimineaţa, răspunseră surorile.

— Nouă? întrebă una în sfârşit, arătând din cap spre mine. Vine de la căptuşit? Face urât?

— A trosnit-o pe Nancy în obraz.

Femeia fluieră.

— Ar trebui să le-aducă legate. Da' tânără mai e, aşa-i?

— Şaişpe... dacă are şi-atâta.

— Am şapteşpe ani, am zis eu.

Sora cea nouă se uită la mine, cântărindu-mă din ochi.

— Ascuţită la faţă, spuse după câteva clipe.

— Aşa zic şi io.

— Care-i necazul? Plăsmuiri?

— Tot tacâmu', răspunse sora cea oacheşă, coborându-şi glasul. Ea e aia... ştii tu.

Sora cea nouă păru ceva mai interesată.

— Asta? se miră. Arată prea plăpândă.

— Ei, mare-i grădina...

Nu pricepeam ce vorbeau ele acolo. Însă mă ruşinam să fiu ţinută să mă cerceteze nişte necunoscuţi şi să vorbească despre mine cu zâmbete pe faţă, aşa că am rămas tăcută. Femeia îşi văzu de treburi, iar cele două surori mă înşfăcară iarăşi şi mă duseră pe un alt coridor, până într-o odaie mică. Poate că pe vremuri fusese o cămară – aducea foarte bine cu cămara doamnei Stiles de la Briar –, căci în ea erau dulapuri cu lacăte, un fotoliu şi o chiuvetă. Sora Spiller se aşeză în fotoliu, oftând din greu. Cealaltă soră umplu chiuveta cu apă. Îmi arătă o coajă de săpun gălbuie şi o bucată murdară de lână.

— Uite-aici, zise.

Cum n-am făcut nimic, începu iar:

— Haide. Ai mâini, nu? Hai să vedem cum te speli.

Apa era rece. Mi-am dat cu apă pe față și pe brațe, apoi am dat să mă spăl pe picioare.

— Ajunge, îmi spuse când mă văzu. Crezi că doctorului Christie îi pasă dacă ai mizerie pe degetele de la picioare? Așa. Să-ți vedem rufăria.

Îmi prinse între degete tivul furoului, apoi întoarse capul spre sora Spiller, care încuviință.

— Fină, așa-i? Prea fină pentru casa asta. Dac-o fierbi, nu mai rămâne nimic din ea.

Trase de furou.

— Scoate-l, drăguță. O să-l punem bine, să-l ai la plecare... Ce, ești rușinoasă?

— Rușinoasă? facu sora Spiller, căscând. Nu ne face să pierdem vremea cu tine. Ești femeie măritată.

— Nu-s măritată, i-am răspuns. Și v-aș rămâne recunoscătoare dacă nu v-ați atinge de rufăria mea. Îmi vreau rochia înapoi. Și ciorapii, și pantofii. Să vorbesc numai cu doctorul Christie și-o să vă pară rău dup-aia.

Se uitară la mine, apoi izbucniră în râs.

— Mare panaramă! țipă sora cea oacheșă, ștergându-se la ochi. Vai, Doamne...! Acuma haide. N-are rost să te burzuluiești. Trebuie să-ți luăm rufăria. Nu c-am da doi bani pe ea, sora Spiller și cu mine, da' astea-s rânduielile casei. Uite-aicea altele, și o rochie și, uite, papuci.

Se dusese la un dulap și scosese niște lenjuri cenușii, o rochie de lână și cizme. Veni iar la mine cu ele în mână, iar sora Spiller i se alătură și degeaba m-am certat cu ele și am înjurat, fiindcă m-au ținut bine și m-au despuiat la piele. Când mi-au scos jupa, mi-a căzut mănușa aceea a lui Maud. O pusesem sub betelie. M-am aplecat și am prins-o.

— Ce-i aia? spuseră ele într-un glas.

Apoi văzură că e o mănușă. Se uitară la literele brodate pe dos, pe partea de la încheietură.

— Uite! Numele tău, Maud, spuseră. Frumoasă lucrătură.

— Nu v-o dau! am țipat, smulgându-le-o din mâini.

Îmi luaseră toate hainele și încălțările. Însă călcasem în picioare, mușcasem și trăsesem de mănușa aceea toată noaptea, iar altceva care să mă învioreze nu mai aveam. Cumva îmi intrase în cap că, dacă mi-o luau, rămâneam ca Samson fără plete.

Pesemne că au văzut ceva în privirea mea.

— Ce nevoie avem, până la urmă, de o mănuşă? îi spuse încet sora cea oacheşă sorei Spiller. O mai ştii pe domnişoara Taylor, care-şi ţinea nasturii pe o aţă şi zicea că-s copilaşii ei? Păi, dacă încercai să pui mâna pe vreunu', era-n stare să ţi-o smulgă din umăr!

Aşa că mi-au lăsat-o. Apoi am stat fără vlagă şi fără să mă împotrivesc cât m-au îmbrăcat, de teamă să nu se răzgândească. Hainele erau de balamuc. Corsetul avea copci în loc de şnururi şi mi-era prea mare.

— N-are-a face! au zis râzând.

Era bombat la piept ca o pânză de corabie.

— E destul loc, numai să creşti tu mare.

Rochia era de tartan, zice-se, însă culorile ieşiseră. Ciorapii erau scurţi, ca de băieţi. Încălţările erau din cauciuc indian.

— Gata cu tine, Cenuşăreaso! îmi spuse sora cea oacheşă, încălţându-mă, iar apoi, privindu-mă din cap până-n picioare, adăugă: Ehei! O să ţopăi ca o minge în alea!

Şi iar se puseră pe râs ceva vreme. Apoi făcură următoarele: mă aşezară în fotoliu, îmi pieptănară părul şi mi-l împletiră, apoi scoaseră un ac şi aţă de bumbac şi îmi cusură cozile de cap.

— Ori aşa, ori ţi-l tăiem, spuse sora cea oacheşă când m-am zbătut. Mie mi-e totuna.

— Lasă-mă pe mine, zise sora Spiller.

Termină ea treaba şi de vreo două ori – chipurile, fără să vrea – îmi înţepă pielea capului cu acul. Alt loc unde nu se văd tăieturile şi vânătăile.

Şi aşa, la patru mâini, m-au pus la punct şi-apoi m-au dus în odaia care mi se dăduse.

— Ai grijă şi nu-ţi uita bunele purtări, îmi ziseră pe coridor. Dacă mai faci iară ca toţi dracii, te ducem înapoi în odaia căptuşită sau te băgăm la apă.

— Da' nu-i drept! le-am strigat. Nu-i deloc drept!

M-au scuturat bine, fără să-mi răspundă. Aşa că am rămas tăcută, încercând, ca şi înainte, să mă uit cu luare-aminte pe unde mă duceau. Mă apucase şi frica. Îmi făcusem eu o idee – pesemne dintr-o poză sau din vreo piesă – cum trebuie să arate o casă de nebuni şi, din câte văzusem până atunci, casa asta nu aducea deloc cu ce ştiam. *M-au dus unde stau doctorii şi surorile*, mi-am zis. *Acuma or să mă ducă în partea cu nebunii.* Îmi închipuiam, cred, că o să fie cumva ca la carceră sau la puşcărie. Însă doar înaintam pe alte şi alte coridoare gălbui, pe lângă alte şi alte uşi gălbui, şi am început să mă uit în jur şi să bag de

seamă tot felul de mărunţişuri – de pildă, că lămpile erau din acelea obişnuite, de alamă, însă cu plase groase de sârmă în jurul flăcăruilor, uşile aveau încuietori elegante, însă lacăte urâte, iar pereţii aveau din loc în loc nişte mânere care, din câte se părea, se porneau să clopoţească dacă trăgeai de ele. Şi în sfârşit m-am luminat, înţelegând că, la urma urmei, aşa era la balamuc, că fusese pe vremuri o casă obişnuită de domni, că pe pereţi atârnaseră odată tablouri şi oglinzi, iar pe podele fuseseră covoare, însă că acuma se schimbase totul pe potriva lunaticelor, asemuindu-se într-un fel cu un om ferchezuit şi frumos care şi-a pierdut minţile.

Şi, nu ştiu de ce, gândul ăsta era cumva mai rău şi mă umplea mai tare de groază decât dacă locul fi arătat până la urmă ca o puşcărie.

M-am cutremurat, încetinindu-mi paşii, şi era să mă poticnesc. Era greu să mergi în încălţările alea de cauciuc.

— Haide, îmi spuse sora Spiller, dându-mi un ghiont.

— Pe care-o vrei? întrebă cealaltă soră, uitându-se la uşi.

— Paişpe. Am ajuns.

Pe toate uşile erau plăcuţe fixate cu şuruburi. Ne oprirăm la una din ele, iar sora Spiller bătu o dată, apoi vârî o cheie în lacăt şi o întoarse. Cheia era simplă şi lustruită, de veche ce era. O ţinea pe un lanţ, în buzunar.

Odaia în care ne-a dus nu era una obişnuită, ci fusese clădită prin ridicarea unui perete de lemn înlăuntrul unei odăi mai mari. Căci, aşa cum am zis, casa fusese ciopârţită nebuneşte. Peretele de lemn avea undeva un geam prin care pătrundea lumina de la o fereastră de dincolo, însă odaia în sine nu avea fereastră. Aerul era închis. Înăuntru erau patru paturi, precum şi unul de campanie, unde dormea o soră. Lângă trei paturi erau femei care se îmbrăcau. Unul era fără aşternuturi.

— Ăsta o să fie al tău, spuse sora Spiller, ducându-mă la el.

Era foarte aproape de patul sorei.

— Aicea le ţinem pe doamnele cu incuri. Încearcă numa' ceva necurat şi sora Bacon prinde pe loc de veste. Aşa-i, soră Bacon?

Era sora care se îngrijea de odaie.

— Şi-ncă cum! zise ea.

Încuviinţă din cap, frecându-şi mâinile. Suferea de vreun beteşug din pricina căruia avea degete dolofane şi rozalii ca nişte cârnaţi – un beteşug păcătos dacă te mai chema şi Bacon, cred eu – şi îi plăcea să şi le frece una-două. Mă cercetă cu răceală din cap până-n picioare, ca toate celelalte surori, şi spuse, tot ca şi ele:

— Da' tânără mai ești!

— Șaișpe ani, răspunse oacheșa.

— Șapteșpe, am zis eu.

— Șaișpe? Ți-am spune plodu' casei de n-ar fi Betty. Ia uite, Betty! Uite o doamnă abia sosită, cam de vârsta ta. Păi, vă zic io, fata asta coboară și urcă scările iute ca săgeata. Și mai zic că se poartă tare îngrijit. Nu, Betty?

Acestea i le strigase unei femei care stătea lângă patul de lângă al meu și-și trăgea rochia peste o burtă lătăreață. Mai întâi am crezut că era o fată, însă când s-a întors cu fața, am văzut că era femeie în toată firea, numai că era sărăcuță la minte. Mă privi cumva stânjenită, iar surorile izbucniră în râs. Mai târziu am aflat că o foloseau mai mult sau mai puțin în chip de slugă și că o puneau la tot felul de treburi, deși venea – dacă vă vine să credeți una ca asta – dintr-o familie foarte sus-pusă.

Betty își plecă fruntea, în vreme ce surorile râdeau, și aruncă priviri furișe spre picioarele mele, ca pentru a se încredința cu ochii ei de ce sunt în stare. Într-un sfârșit una din celelalte două femei spuse încet:

— Nu le lua în seamă, Betty. Nu vor decât să te întărâte.

— Da' cine vorbea cu tine? i-o tăie pe dată sora Spiller.

Femeia dădu mărunt din buze. Era vârstnică și slăbuță, cu obraji pământii. Îmi întâlni privirea, apoi își feri ochii, de parcă s-ar fi rușinat.

Nu părea în stare să facă vreun rău. Însă m-am uitat la ea, la Betty și la cealaltă femeie de acolo – care stătea în picioare, cu privirea în gol, și-și trăgea părul peste față – și mi-am zis că n-aveam de unde să știu dacă nu erau țicnite cu toatele. Și taman aici nimerisem eu, iar acum eram silită să-mi aflu culcușul printre ele. M-am dus la surori și le-am zis:

— Eu nu rămân aici. Nu puteți să mă siliți.

— Oare? întrebă sora Spiller. Nu ne înveți tu ce-i legea! Ți-au iscălit trimiterea, așa-i?

— Dar e o greșeală!

Sora Bacon căscă și își dădu ochii peste cap. Sora cea oacheșă oftă.

— Haide, Maud, zise. Ajunge.

— Nu mă cheamă Maud, i-am răspuns. De câte ori să vă zic? Nu-s Maud Rivers!

Oacheșa se uită cu tâlc la sora Bacon.

— Ai auzit? Așa o să turuie ceas de ceas.

Sora Bacon își frecă de șolduri încheieturile degetelor.

— Nu-i place să vorbească frumos? zise. Mare păcat! Poate că i-ar plăcea să se facă soră. Să vadă cum îi e. Numa' că și-ar strica mânuțele alea albe.

Tot frecându-și mâinile de rochie, se zgâi la ale mele. M-am zgâit și eu odată cu ea. Parcă erau degetele lui Maud. Le-am ascuns la spate.

— Am mâinile așa de albe doar pentru că am fost slujnica unei doamne, am zis. Doamna care m-a tras pe sfoară. Am...

— Slujnică!

Surorile izbucniră iarăși în râs.

— Ei, asta, zău, le-ntrece pe toate! Avem aicea o groază de fete care se cred ducese. N-am mai întâlnit nici una care să se creadă slujnica unei ducese! Măiculiță, așa ceva chiar că nu s-a mai văzut! Pe tine tre' să te punem la bucătărie, să-ți dăm vacs și-o cârpă.

Am bătut din picior.

— Ei, mai dați-o dracului de treabă! am țipat.

Le-a pierit râsul. M-au înșfăcat și m-au scuturat zdravăn. Sora Spiller m-a lovit iarăși peste față, în același loc ca și mai înainte, însă nu chiar așa de tare. Pesemne s-a gândit că vânătaia veche avea s-o acopere pe cea proaspătă. Bătrâna cea pământie o văzu și scoase un țipăt. Betty, idioata, se puse pe gemut.

— Ei, uite, acuma le-ai stârnit și pe astea! îmi zise sora Spiller. Și doctorii tre' să apară din clipă-n clipă.

Mă mai smuci o dată, apoi mă lăsă să mă duc de-a berbeleacul, iar ea își îndreptă șorțul. Pentru ele doctorii erau ca niște regi. Sora Bacon se duse la Betty și-o certă, ca să înceteze cu plânsul. Sora cea oacheșă dădu fuga la bătrână.

— Încheie-te odată la nasturi, arătare! îi spuse, dând din mâini. Iar mata, doamnă Price, scoate-ți chiar acuma părul din gură. Nu ți-am zis de o sută de ori că o să-nghiți un smoc din ăsta și-o să te-neci? Nici nu știu de ce-mi mai bat capu' să te feresc, că tare ne-am mai bucura să se-ntâmple una ca asta...

M-am uitat la ușă. Sora Spiller o lăsase deschisă și m-am întrebat dacă aveam șanse să ajung la ea în caz că o rupeam la fugă. Însă în vreme ce stăteam în cumpănă, din odaia alăturată – și, mai apoi, de pe tot coridorul, din toate odăile pe lângă care trecuserăm – se auzi zgomot de uși care se descuiau și se deschideau, apoi mormăitul surorilor și, când și când, câte un țipăt. De undeva răsună o sonerie. Era semnalul că veneau doctorii.

Și, la urma urmei, socoteam că aș face o impresie mult mai bună dacă aș sta de vorbă în liniște cu doctorul Christie decât dacă m-aș repezi la el în cizmele mele de cauciuc. M-am dus

lângă pat, sprijinindu-mi genunchiul de el, ca să nu-mi mai tremure piciorul, și mi-am dus mâna la păr, cu gând să-l aranjez, uitând o clipă că mi-l cususeră de cap. Sora cea oacheșă ieși în fugă. Toate celelalte am așteptat în liniște, trăgând cu urechea, ca să prindem de veste când se apropie doctorii. Sora Spiller mă amenință cu arătătorul.

— Tu să-ți ții gura aia spurcată, buleandro, îmi spuse.

Am așteptat așa vreo zece minute, apoi pe coridor se stârni rumoare, iar doctorul Christie și doctorul Graves intrară cu pași iuți în odaie, aplecați peste carnetul doctorului Graves.

— Bună dimineața, doamnele mele, spuse doctorul Christie, ridicând capul.

Mai întâi se duse la Betty.

— Cum te mai simți, Betty? Ești o fată cuminte. Vrei doctoria, de bună seamă.

Își vârî mâna în buzunar și scoase o bucățică de zahăr. Betty o luă cu o reverență.

— Ești o fată cuminte, spuse el iarăși.

Apoi, trecând pe lângă ea, continuă:

— Doamnă Price, surorile îmi spun că te-au tot podidit lacrimile. Nu e bine deloc. Ce va spune soțul dumitale? Oare o să-i cadă bine să te știe atât de melancolică? Hmm? Și toți copiii dumitale? Ce vor crede?

— Nu știu, domnule, răspunse ea în șoaptă.

— Da?

O apucă de încheietură, murmurându-i în vremea asta ceva doctorului Graves, care-și însemnă nu știu ce în carnet. Apoi merseră la doamna cea bătrână și pământie.

— Domnișoară Wilson, ce plângeri ai a ne face pe ziua de azi? o întrebă doctorul Christie.

— Nici una în afară de cele obișnuite, răspunse ea.

— Ei, pe astea le-am tot auzit. Nu-i nevoie să le repeți.

— Lipsa aerului curat, spuse ea iute.

— Da, da.

Aruncă o privire în carnetul doctorului Graves.

— Și a mâncării sănătoase.

— Vei afla că mâncarea e destul de sănătoasă, domnișoară Wilson, dacă te vei îndura măcar s-o guști.

— Apa îngrozitor de rece.

— Un întăritor pentru nervii zdruncinați. Știi asta, domnișoară Wilson.

Femeia dădu încet din buze și se legănă pe picioare. Și, din senin, țipă:

— Hoţii!

Am sărit speriată de cum am auzit-o. Doctorul Christie ridică privirea şi se uită la ea.

— Ajunge, spuse el. Gândeşte-te la limba dumitale. Ce ai pe ea?

— Hoţii! Diavolii!

— Limba dumitale, domnişoară Wilson! Ce ai pe ea? Ei?

Femeia parcă molfăi ceva. Apoi, după o clipă, spuse:

— O zăbală.

— Întocmai. O zăbală. Excelent. Strânge-o bine. Soră Spiller...

Se întoarse şi o chemă pe soră, vorbindu-i încet. Domnişoara Wilson îşi duse mâinile la gură, de parcă ar fi pipăit un lanţ. Îmi întâlni iarăşi privirea, degetele îi tremurară şi păru ruşinată.

În oricare alt prilej mi-ar fi fost milă de ea. Însă acum, de-ar fi întins-o la podea pe ea şi încă zece ca ea şi mi-ar fi spus că nu puteam să ies de-acolo decât dacă păşeam pe spinările lor, aş fi dat fuga spre ieşire chiar dacă aş fi avut saboţi în picioare. Am aşteptat ca doctorul Christie să termine cu îndrumările, apoi mi-am lins buzele şi l-am strigat.

— Domnule doctor Christie!

El se întoarse şi veni la mine.

— Doamnă Rivers.

Mă apucă de încheietură fără să zâmbească.

— Cum te mai simţi?

— Domnule, am început. Domnule, eu...

— Puls cam rapid, îi spuse încet doctorului Graves.

Doctorul Graves scrise ceva. Apoi doctorul Christie se întoarse iarăşi spre mine.

— Îmi pare rău să văd că te-ai lovit la faţă.

Sora Spiller mi-o luă înainte:

— S-a trântit la podea, domnule doctor Christie, când a făcut criza cu pricina.

— A, da! Vezi şi dumneata, doamnă Rivers, în ce stare violentă ai ajuns la noi. Nădăjduiesc că ai dormit.

— Să dorm? Nu, am...

— Vai! Nu se poate! Am să le spun surorilor să-ţi dea o doctorie. N-o să te faci bine în veci dacă nu dormi din plin.

Îi făcu semn din cap sorei Bacon. Ea îi răspunse aşijderea.

— Doctore Christie, i-am zis ceva mai tare.

— Puls şi mai grăbit, murmură el.

Mi-am tras mâna.

— Vreţi să mă ascultaţi? Am ajuns aici din greşeală.

— Aşa să fie?

Își mijise ochii și acum se uita în gura mea.

— Dinți destul de sănătoși, aș zice. Gingiile ar putea fi totuși putrede... Să ne spui dacă încep să te supere.

— Eu aici nu rămân, i-am spus.

— Cum adică nu rămâi, doamnă Rivers?

— Doamnă Rivers? Pentru numele lui Dumnezeu, cum să fiu doamna Rivers? Doar am văzut-o măritându-se! Am fost la nunta ei! Ați venit la mine și m-ați auzit vorbind... Am...

— Chiar așa, spuse el domol. Și mi-ai zis că te temi pentru sănătatea stăpânei dumitale și că îți dorești s-o vezi într-un loc liniștit, unde să fie ferită de rele. Căci uneori e mai simplu – nu-i așa? – să ceri ajutor în numele altcuiva, nu pentru sine. Te înțelegem întru totul, doamnă Rivers.

— Nu sunt Maud Rivers!

El ridică un deget, aproape zâmbind.

— Încă nu ești pregătită să recunoști că ești Maud Rivers. Nu? Ei, asta-i cu totul altceva. Iar când vei fi pregătită s-o recunoști, munca noastră se va sfârși. Până atunci însă...

— N-o să mă țineți aici. Nu se poate! Pe mine mă țineți aici, iar în vremea asta șarlatanii ăia afurisiți...

Doctorul își încrucișă mâinile la piept.

— Care șarlatani afurisiți, doamnă Rivers?

— Nu sunt Maud Rivers! Mă cheamă Susan...

— Așa?

Însă în clipa aceea am șovăit pentru prima oară.

— Susan Smith, am spus până la urmă.

— Susan Smith. Din... De unde era, doctore Graves? Din Whelk Street, Mayfair?

N-am răspuns.

— Haide, haide! continuă el. E doar o plăsmuire, nu-i așa?

— Domnu a plăsmuit totul, i-am răspuns descumpănită. Dracul ăla împielițat...!

— Care domn? Domnul Rivers?

— Richard Rivers.

— Soțul dumitale.

— Soțul *ei*.

— A!

— Soțul *ei*, vă spun! I-am văzut la nuntă. Puteți să-l găsiți pe preotul care i-a cununat. Puteți s-o aduceți aici pe doamna Cream!

— Doamna Cream? Doamna la care ați locuit? Am discutat pe larg cu ea. Ne-a spus cu mare tristețe de melancolia care vă stăpânea în casa ei.

— Vorbea de Maud.

— Firește.

— Vorbea de Maud, nu de mine. Aduceți-o aici! Să mă vadă la față numai și-apoi să vedeți ce zice. Aduceți aici pe oricine ne-a cunoscut pe Maud Lilly și pe mine. Aduceți-o pe doamna Stiles, intendenta de la Briar! Aduceți-l pe bătrânul domn Lilly!

Doctorul clătină din cap.

— Și nu socoți, îmi spuse, că propriul dumitale soț ar trebui să te cunoască și pe dumneata, și pe unchiul dumitale? Și pe slujnica dumitale? A stat în fața noastră, ne-a vorbit de dumneata și a plâns.

Își coborî glasul.

— Ce i-ai făcut bietei fete de s-a purtat așa?

— A! am strigat, frângându-mi mâinile. („Observă că s-a aprins la față, doctore Graves", spuse el încet.) A plâns ca să vă tragă pe sfoară! Joacă teatru, atâta tot!

— Joacă teatru? Slujnica dumitale?

— Maud Lilly! Nu mă auziți? Maud Lilly și Richard Rivers. Ei m-au închis aici, m-au amăgit, m-au păcălit, v-au făcut să mă luați pe mine drept ea și pe ea drept o slujnică!

Doctorul clătină iarăși din cap, apropiindu-și sprâncenele, și iarăși îi miji un zâmbet. Apoi grăi, rar și liniștit:

— Bine, dragă doamnă Rivers, dar de ce să-și dea atâta osteneală ca să facă una ca asta?

Am deschis gura. Apoi am închis-o. Căci ce-aș fi putut să zic? Încă îmi mai închipuiam că, dacă i-aș spune numai adevărul, m-ar crede. Însă adevărul era că pusesem la cale să jecmănesc o doamnă de averea ei. Că mă dădusem drept slugă, când de fapt eram o hoțomană. De n-aș fi fost atât de înfricoșată, atât de obosită și atât de suferindă după noaptea petrecută în odaia căptușită, poate că mi-ar fi trecut prin cap vreo poveste isteață. Însă în clipa aia nu eram în stare să mă gândesc la nimic. Sora Bacon își frecă mâinile și căscă. Doctorul Christie mă privea în continuare, cu o expresie îngăduitoare.

— Doamnă Rivers?

— Nu știu, am răspuns în cele din urmă.

— Aha.

Îi făcu semn din cap doctorului Graves și începură să se îndepărteze amândoi.

— Stați! Stați! am țipat după ei.

Sora Spiller veni spre mine.

— Ajunge acuma, îmi spuse. Își irosesc doctorii vremea cu tine.

Nu m-am uitat la ea. Priveam cum doctorul Christie pleacă, întorcându-mi spatele, iar dincolo de el am văzut-o pe bătrâna pământie, cu degetele încă încleştate la gură, pe femeia cu chipul trist şi cu tot părul în ochi şi pe Betty, idioata, cu buzele lucind de la zahăr, şi mi-am pierdut iarăşi cumpătul. „Nu-mi pasă dacă mă bagă la puşcărie!" mi-am zis. „Mai bine la puşcărie, cu hoţii şi cu ucigaşii, decât la balamuc!"

— Doctore Christie! Doctore Graves! Ascultaţi-mă! am strigat.

— Ajunge! îmi spuse iarăşi sora Spiller. Nu ştii cât de ocupaţi sunt doctorii? Nu crezi că au lucruri mai bune de făcut decât să-ţi asculte prostiile? Înapoi!

Mă dusesem după doctorul Christie şi întinsesem mâna, dând să-l apuc de haină.

— Vă rog, domnule, i-am spus. Ascultaţi-mă. N-am fost tocmai sinceră cu dumneavoastră. De fapt nu mă cheamă Susan Smith.

Voise să-mi dea mâna la o parte. Acum se întoarse puţin spre mine.

— Doamnă Rivers... începu.

— Susan Trinder, domnule. Sue Trinder, din...

Era să spun Lant Street. Apoi mi-am dat seama că, fireşte, nu trebuia să-i rostesc numele, ca nu cumva să ajungă poliţia la atelierul domnului Ibbs.

Am închis ochii şi am clătinat din cap. Parcă mi se încinsese creierul. Doctorul Christie se trase din strânsoarea mea.

— Nu trebuie să te atingi de haina mea, îmi zise cu un glas mai aspru.

M-am agăţat iarăşi de el.

— Ascultaţi-mă numai, vă implor! Lăsaţi-mă să vă spun în ce urzeală îngrozitoare m-a vârât Richard Rivers. Diavolul ăla! Îşi râde de dumneavoastră, domnule! Îşi râde de noi toţi! A pus mâna pe o avere întreagă! Are acuma cinşpe mii de lire!

Nu voiam să-i dau drumul. Glasul mi se ascuţise. Suna ca un schelălăit de câine. Sora Spiller şi-a încolăciţ braţul în jurul gâtului meu, iar doctorul Christie mi-a apucat mâna şi a început să-mi desfacă degetele. Doctorul Graves a venit să-l ajute. Simţindu-le mâinile, am scos un ţipăt. Îmi închipui că în clipa aceea păream de-adevăratelea nebună, însă din pricina grozăviei ăsteia, că eu spuneam adevărul curat şi eram socotită smintită. Am ţipat, iar doctorul Christie a scos fluierul, ca mai înainte. S-a pornit să sune o sonerie. Domnul Bates şi domnul Hedges veniră în fugă, cu manşetele cafenii deja puse. Betty se puse pe răcnit.

Iar m-au vârât în odaia căptuşită. Mi-au lăsat însă rochia şi cizmele şi mi-au dat un castron de ceai.

— Când o să ies de-aici, o să vă pară rău! le-am strigat când închideau ușa. Am o mamă la Londra. Mă caută în fiecare casă din țară!

Sora Spiller dădu din cap.

— Zău? zise ea. Păi, atunci asta-i casa ta și a tuturor doamnelor de aici, urmă ea, râzând.

Cred că ceaiul – care era amar – fusese botezat cu niscaiva doctorie. Am dormit o zi întreagă – sau să fi fost două zile? –, iar când mi-am revenit în sfârșit în simțiri eram năucă. Le-am lăsat pe surori să mă ia, împleticindu-mă, înapoi în odaia cu paturile. Doctorul Christie a venit ca de obicei și m-a luat de încheietură.

— Ești mai calmă azi, doamnă Rivers, zise el, iar cum gura îmi era uscată de la doctorie și de la somn, de-abia am avut vlagă să-mi dezlipesc limba de gingii ca să-i răspund:

— Nu-s doamna Rivers!

Dar când am spus asta, el deja plecase.

Capul însă mi s-a mai limpezit pe măsură ce ziua trecea. Am stat în pat și am încercat să mă gândesc. Dimineața nu ne lăsau să ieșim din odăi și trebuia să stăm în liniște sau să citim, dacă aveam chef, vegheate de sora Bacon. Însă socot că, la câte cărți or fi fost în casă, doamnele le citiseră pe toate, căci, asemenea mie, stăteau și ele întinse în pat și nu făceau nimic. Numai sora Bacon stătea în capul oaselor, cu picioarele pe un taburet, și frunzărea o revistă mică, lingându-și când și când un deget dolofan și înroșit pentru a întoarce pagina, iar uneori chicotind.

Apoi, la prânz, lăsă revista, căscă de-i trosniră fălcile și ne duse jos să mâncăm. Mai veni o soră s-o ajute.

— Haide, haide, ne îndemnară. Ce vă tot moșmondiți atâta?

Mergeam în șir. Doamna bătrână și pământie la față – domnișoara Wilson – era înghesuită în mine din spate.

— Să nu te temi de... Nu întoarce capul! îmi spuse. Șșșș! Șșșș!

Îi simțeam suflarea pe gât.

— Să nu te temi... de supă, continuă ea.

După aia am grăbit pasul, ca să fiu mai aproape de sora Bacon.

Ne duse în sala de mese. Acolo suna un clopoțel, iar când am intrat ni s-au alăturat alte surori, cu tot cu doamnele din odăile pe care le vegheau. Să tot fi fost șaizeci de doamne în toată casa. Acum, după răstimpul petrecut în odaia căptușită, îmi păreau o gloată imensă și îngrozitoare. Erau îmbrăcate ca mine, adică

prost, în veşminte de toate soiurile, iar din pricina asta – şi pentru că unele erau tunse până la piele, altora le căzuseră sau li se scoseseră dinţii, altele aveau tăieturi şi vânătăi pe piele, iar altele purtau brăţări sau manşoane din pânză groasă –, din pricina asta, zic, păreau mai ciudate decât erau, poate, de fapt. Nu că n-ar fi fost nebune cu toatele, fiecare în felul ei, iar mie în clipa aceea mi se păreau de-a dreptul lovite cu leuca. Însă, la urma urmei, poţi fi nebun în multe feluri, aşa cum şi şarlatanii sunt de toate soiurile. Unele din ele erau cu desăvârşire maniace. Vreo două-trei – Betty, bunăoară – erau doar sărace cu duhul. Uneia îi plăcea să strige vorbe deocheate. Pe alta o apucau pandaliile. Restul erau doar nenorocite: mergeau cu ochii în podea, stăteau cu mâinile răsucite în poală, bolboroseau şi oftau.

Am stat cu ele la masă şi am mâncat ce-am primit. Era supă, aşa cum spusese domnişoara Wilson, pe care am văzut-o cum se uită la mine şi dă din cap în vreme ce eu sorbeam. Însă n-am vrut să-i întâlnesc privirea. Nu voiam să întâlnesc privirea nimănui. Înainte fusesem îndopată cu doctorii şi năucită, iar acum mă cuprinsese iarăşi un soi de groază, un soi de spaimă înfrigurată. Asudam şi zvâcneam înnebunită. Mă uitam la uşi şi la ferestre şi cred că de-aş fi văzut o fereastră obişnuită, m-aş fi aruncat prin ea. Însă la toate ferestrele erau zăbrele. Nu ştiu ce ne-am fi făcut dacă izbucnea vreun foc înăuntru. La uşi erau încuietori obişnuite, iar de-aş fi avut uneltele potrivite, socot că aş fi izbutit să le sparg. Însă n-avem nici o unealtă – nici măcar o agrafă – şi nici n-aveam din ce să îmi fac vreuna. Lingurile cu care ne mâncam supa erau din tinichea şi erau atât de moi, că parcă erau din cauciuc. Nici în nas nu puteai să te scobeşti cu ele.

Masa a ţinut o jumătate de ceas. Eram vegheate de surori şi de câţiva bărbaţi îndesaţi – domnul Bates, domnul Hedges şi încă vreo doi. Stăteau lângă perete şi se plimbau din când în când printre mese. Când se apropie unul de mine, am zvâcnit, am ridicat mâna şi l-am întrebat:

— Vă rog, domnule, unde sunt doctorii? Domnule? Aş putea să-l văd pe doctorul Christie, domnule?

— Doctorul Christie e ocupat, îmi răspunse el. Ţine-ţi gura.

Şi trecu mai departe.

— N-o să-i vezi pe doctori acum, îmi spuse o doamnă. Vin numai dimineaţa. Nu ştiai asta?

— E nouă, zise alta.

— De unde eşti? mă întrebă prima.

— Din Londra, i-am răspuns, încă uitându-mă după bărbat. Deşi ei cred că sunt din altă parte.

— Din Londra! țipă ea.

Și alte doamne ziceau la fel: „Londra!", „Ah! Londra! Ce dor îmi e de ea!".

— Și de-abia a început anotimpul. Pesemne ți-e greu. Ești așa de tânără! Ești pe dinafară?

— Pe dinafară? am întrebat.

— Cine sunt ai tăi?

— Ce?

Bărbatul cel îndesat se întoarse și se apropie de noi. Am ridicat iarăși mâna și i-am făcut semn.

— Ați putea să îmi spuneți, l-am întrebat, unde-l găsesc pe doctorul Christie? Domnule? Vă rog, domnule?

— Ține-ți gura! îmi spuse el iar, îndepărtându-se.

Doamna de lângă mine puse mâna pe brațul meu.

— Pesemne cunoști foarte bine piețele din Kensington, zise ea.

— Ce? am răspuns. Nu.

— Aș zice că la vremea asta au înverzit toți copacii.

— Nu știu. Nu știu. Nu i-am văzut niciodată.

— *Cine* sunt ai tăi?

Bărbatul cel îndesat se duse până la fereastră, apoi se întoarse și își încrucișă brațele pe piept. Ridicasem iarăși mâna, însă acuma am lăsat-o să-mi atârne fără vlagă.

— Ai mei sunt tâlhari, am răspuns amărâtă.

— O! se strâmbară doamnele. Ciudată mai e fata asta...

Însă femeia de lângă mine mi-a facut semn să vin mai aproape.

— Ai rămas fără avere? mă întrebă în șoaptă. Și eu la fel. Da' ia uite aici.

Îmi arătă un inel pe care îl purta pe o ață, la gât. Era aurit, cu pietrele scoase.

— Asta-i capitalul meu, îmi zise. Ăsta-i sprijinul meu.

Își vârî inelul sub guler, își duse degetul la nas și dădu din cap.

— Surorile mele au luat restul. Însă pe ăsta nu pun ele laba! A, nu!

După aia n-am mai vorbit cu nimeni. Când s-a sfârșit cu masa, surorile ne-au dus într-o grădină și ne-au pus să ne plimbăm pe-acolo un ceas. Grădina era împrejmuită cu ziduri și avea o poartă. Poarta era încuiată, însă printre drugi se vedea restul parcului care înconjura casa. Avea mulți copaci, unii aproape de zidul marelui parc. Mi-am însemnat în minte asta. În viața mea nu mă mai cățărasem în copaci, dar cât de greu putea să

fie? Dacă ajungeam destul de sus, pe o cracă, nu m-aş fi dat în lături să sar, chiar de-ar fi fost să-mi rup picioarele, dacă săritura aceea mi-ar fi adus libertatea.

Asta dacă nu venea doamna Sucksby până atunci.

Însă la vremea aia încă mai socoteam că trebuia să-i explic situaţia doctorului Christie. Voiam să-i arăt că sunt pe deplin sănătoasă la cap. Când s-a scurs ceasul petrecut în grădină, a sunat un clopoţel şi ne-au dus înapoi în casă, unde trebuia să stăm până la vremea ceaiului într-o odaie mare şi cenuşie, care mirosea a gaz – pe-asta o numeau salon –, iar apoi am fost încuiate iar în odăile noastre. M-am dus acolo, încă agitată şi asudată, fără să scot o vorbă. Am făcut şi eu ce făceau celelalte doamne – doamna Price cea tristă, domnişoara Wilson cea pământie şi Betty. M-am spălat pe faţă şi pe mâini la lavoar când au terminat ele, mi-am curăţat dinţii după ce au folosit şi ele periuţa, mi-am aşezat frumos rochia aia nesuferită de tartan peste celelalte rochii, mi-am tras pe mine cămaşa de noapte şi am spus „Amin" când sora Bacon a bălmăjit o rugăciune. Însă pe urmă, când sora Spiller a venit la uşă cu o oală de ceai şi mi-a umplut castronul, l-am luat, dar nu l-am băut. L-am vărsat pe podea când am crezut că nu mă vede nimeni. A băltit o vreme acolo, aburind, apoi s-a scurs printre scândurile podelei. Eu am pus piciorul peste locul unde-l vărsasem. Apoi am ridicat privirea şi am văzut-o pe Betty uitându-se la mine.

— Ce mizerie ai făcut, spuse ea în gura mare.

Avea un glas ca de bărbat.

— Nu eşti deloc cuminte!

— Nu-i cuminte? sări sora Bacon, întorcându-se spre noi. Las' că ştiu eu cine nu-i cuminte. În pat. Fuguţa, fuguţa! Hai, toate! Doamne, iartă-mă, ce viaţă!

Era în stare să turuie ca o moară stricată. Toate surorile erau aşa. Noi însă trebuia să ne ţinem gura. Trebuia să stăm liniştite. Dacă nu, veneau şi ne ciupeau sau ne pocneau.

— Tu, Maud, îmi zise sora Bacon în prima seară, când mă tot răsuceam în pat şi tremuram toată. Termină cu foiala!

Citea sprijinită de pernă, iar lumina lămpii îmi bătea în ochi. Chiar şi după câteva ceasuri bune, atunci când puse revista deoparte, îşi scoase şorţul şi rochia şi se culcă, lăsă o lumină să ardă, ca să vadă dacă ne trezeam noaptea. Apoi adormi pe loc şi începu să sforăie. Sforăitul ei semăna cu zgomotul unei pile frecate de o bucată de fier şi mie mi s-a făcut un dor cumplit de casă.

Îşi luase lanţul cu chei în pat şi dormea cu el la gât.

Eu stăteam cu mănușa cea albă a lui Maud în pumn, iar când și când îmi lipeam de buze vârful unui deget, închipuindu-mi că mâna fină a lui Maud era în mănușă, și îmi tot înfigeam dinții în degetul acela.

Însă într-un sfârșit am adormit, iar a doua zi dimineață, când doctorii s-au întors ca să-și facă turul cu sora Spiller, eram pregătită.

— Doamnă Rivers, cum te mai simți? mă întrebă doctorul Christie după ce-i dădu zahărul lui Betty și zăbovi câteva clipe cu doamna Price și domnișoara Wilson.

— Am mintea complet limpede, i-am răspuns.

Se uită la ceas.

— Splendid!

— Domnu' doctor Christie, vă implor...!

Mi-am înclinat capul, i-am întâlnit privirea și i-am depănat iarăși povestea mea – că nu eram Maud Lilly, ci doar fusesem vârâtă în casa aceea printr-o înșelăciune îngrozitoare, că Richard Rivers mă adusese la Briar în chip de slujnică a lui Maud Lilly, ca să-l ajut să o ia de nevastă, iar pe urmă s-o dea drept nebună. Că mă trăseseră pe sfoară și puseseră mâna pe toată averea.

— M-au jucat cum au vrut, i-am zis. Și pe dumneavoastră la fel! Își râd de dumneavoastră! Nu mă credeți? Aduceți pe oricine de la Briar! Aduceți-l pe preotul de la biserica unde s-au cununat! Aduceți registrul bisericii și o să le vedeți numele în el – și, lângă ale lor, pe al meu!

Doctorul se frecă la ochi.

— Numele tău, spuse el. Susan... cum zici că e acum? – Trinder?

— Susan... Nu! i-am răspuns. În registru nu e ăsta. Acolo scrie Susan Smith.

— Iarăși Susan Smith?!

— Numai acolo. Așa m-au pus să fac. El mi-a arătat cum se face. Nu vedeți?

Însă acum mă bufni plânsul. Doctorul Christie își luă o față severă.

— Te-am lăsat să zici prea multe, îmi spuse. Și-acum te-ai aprins prea tare. Nu se poate așa ceva. Trebuie să ne păstrăm tot timpul calmul. Plăsmuirile acestea ale dumitale...

— Plăsmuiri? Doamne păzește, e adevărul gol-goluț!

— *Plăsmuiri*, doamnă Rivers. De-ai putea să te auzi! Urzeli infernale? Ticăloși care își râd de dumneata? Averi furate și fete care trec drept nebune? Așa ceva găsești în romanele de duzină!

Ştim cum se cheamă boala dumitale. Îi spunem hiperestetizare. Ai fost încurajată să abuzezi de literatură şi ţi-ai inflamat organele fanteziei.

— Inflamat? am repetat eu. Să abuzez? Literatură?

— Ai citit prea mult.

M-am uitat la el amuţită.

— Doamne păzeşte! am spus într-un sfârşit, când el îmi întorcea spatele. Io nu-s în stare să buchisesc două cuvinte măcar. Cât despre scris, daţi-mi un creion şi o să vă scriu numele meu, dar mai mult de-atât n-o să-mi iasă nici de-ar fi să mă puneţi să încerc un an întreg!

Doctorul o luase spre uşă, urmat îndeaproape de doctorul Graves. Glasul mi-a pierit, căci sora Spiller mă înşfăcase, ca să nu mă iau după el.

— Cum îndrăzneşti să mai vorbeşti când doctorul ţi-a întors deja spatele?! îmi spuse ea. Ia nu te mai smuci! După mine eşti îndeajuns de turbată ca să te căptuşim iarăşi. Dom' doctor Christie?

Însă doctorul Christie îmi auzise cuvintele. Se întorsese în prag şi mă privea cumva cu alţi ochi, cu mâna la bărbie. Apoi se uită la doctorul Graves.

— Ne-ar arăta, în fond, până unde se întind plăsmuirile, spuse el încet. Şi chiar ar putea s-o ajute să se mai dezmeticească. Ce spui? Da, dă-mi o foaie din carnetul tău. Soră Spiller, dă-i drumul doamnei Rivers. Doamnă Rivers...

Se întoarse la mine şi îmi dădu crâmpeiul de hârtie pe care îl rupsese doctorul Graves din carnet. Apoi îşi duse mâna la buzunar şi scoase un creion, vrând să mi-l întindă.

— Fiţi cu ochii pe ea, domnule! spuse sora Spiller când văzu vârful creionului. E o cutră şi jumătate fata asta!

— Foarte bine, o văd, îi răspunse el. Însă nu cred că vrea să ne facă vreun rău. Aşa-i, doamnă Rivers?

— Aşa-i, domnule, am spus.

Am luat creionul în mână. Îmi tremura. Doctorul mă urmărea cu luare-aminte.

— Poţi să-l ţii ceva mai bine, zic eu, mă îndemnă.

L-am mişcat între degete şi mi-a scăpat. L-am ridicat de jos.

— Aveţi grijă ce face! Aveţi grijă! strigă sora Spiller, gata să se năpustească la mine.

— Nu sunt învăţată să ţin un creion în mână, am zis.

Doctorul Christie dădu din cap.

— Eu cred că eşti. Haide, scrie-mi un rând pe hârtia asta.

— Nu pot, i-am zis.

— Fireşte că poţi. Şezi frumos pe pat şi aşază-ţi hârtia pe genunchi. Aşa stăm ca să scriem, nu? Ştii doar. Acum scrie-mi numele dumitale. Măcar atâta poţi să faci. Ne-ai spus doar că poţi. Haide.

Am şovăit, apoi l-am scris. Hârtia s-a rupt sub apăsarea creionului. Doctorul Christie mă urmări şi, când am încheiat, îmi luă hârtia şi i-o arătă doctorului Graves. Se încruntară amândoi.

— Ai scris *Susan*, îmi spuse doctorul Christie. De ce?

— Aşa mă cheamă.

— Ai scris foarte urât. Ai făcut-o dinadins? Uite, îmi dădu el înapoi hârtia. Scrie-mi un rând, cum ţi-am cerut prima dată.

— Nu pot. Nu pot!

— Ba poţi. Scrie atunci doar un cuvânt. Scrie asta. Scrie „sloi".

Am clătinat din cap.

— Haide, haide, mă îndemnă el. Nu e un cuvânt greu. Şi ştii deja prima literă. Am văzut că ai scris-o deja.

Iarăşi am şovăit. Iar apoi, pentru că nu mă scăpa din ochi – şi pentru că în spatele lui doctorul Graves, sora Spiller şi sora Bacon, ba chiar şi doamna Price cu domnişoara Wilson îşi înclinaseră capetele şi mă urmăreau –, am scris un S. Apoi am scris la întâmplare restul literelor. Cuvântul se tot lungea pe măsură ce scriam.

— Iar apeşi prea tare, îmi spuse doctorul Christie.

— Aşa fac?

— Ştii prea bine că da. Iar literele sunt încâlcite şi foarte prost alcătuite. Ce literă e asta? Ai scornit-o dumneata, socot. Ce să pricep eu acum? Că unchiul dumitale – cărturar, din câte-am înţeles? – s-ar mulţumi cu o asemenea realizare din partea secretarei lui?

Venise clipa prielnică. Am irosit-o cu tremuratul meu. Până la urmă m-am uitat în ochii doctorului Christie şi am spus, pe cât de liniştit puteam:

— Eu, una, nu am nici un unchi. Vorbiţi despre bătrânul domn Lilly. Pesemne că nepoata dânsului, Maud, scrie destul de frumos. Însă, vedeţi dumneavoastră, eu nu sunt ea.

Doctorul Christie se bătu încet cu degetul peste bărbie.

— Fiindcă dumneata eşti Susan Smith, spuse. Sau Trinder.

— Da, domnule! am răspuns, străbătută iar de un fior.

Doctorul Christie rămase tăcut. *Asta e!* mi-am zis, gata să leşin de uşurare. Apoi el se întoarse spre doctorul Graves, clătinând din cap.

— Se potrivește întru totul, spuse. Nu-i așa? Nu cred că am mai avut vreodată de-a face cu vreun caz atât de pur. Plăsmuirea îi afectează chiar și facultățile motorii. Aici e punctul în care vom reuși să rezolvăm cazul ei. Dar trebuie să studiem chestiunea înainte să hotărâm desfășurarea tratamentului. Doamnă Rivers, creionul, rogu-te. Doamnelor, vă salut.

Îmi luă creionul dintre degete, se întoarse și plecă. Doctorul Graves și sora Spiller îl urmară, iar sora Bacon încuie ușa după ei. Am văzut-o cum întoarce cheia în broască și parcă m-ar fi izbit peste față sau m-ar fi doborât. M-am prăvălit pe pat și am izbucnit în plâns. Sora Bacon țâțâi. Însă erau mult prea învățați cu lacrimile în casa aceea și nu-i impresiona cu nimic dacă vedeau vreo femeie la masă vărsând lacrimi în supă sau mergând prin grădină și plângând amarnic. Țâțâiala surorii se preschimbă în căscat. Mă cercetă, apoi își întoarse privirea. Se așeză în scaunul ei, își frecă mâinile și se strâmbă.

— Vezi, Doamne, cică astea-s chinuri! îmi spuse ea – sau poate că vorbea cu toate. Da' ia să ai degetele astea un ceas! Degetele astea mari! Atunci să vezi chinuri, cu vârf și îndesat. Chinuri de nu le poți duce. Vai! Vai! Doamne, ține-mă! Cred că mor aici! Haide, Betty, fii drăguță cu bătrâna ta soră! Adă-mi pomada, bine?

Încă ținea în mână lanțul cu chei. Când le-am zărit, am plâns și mai amarnic. Scoase una, iar Betty se duse cu ea la dulapul sorei. Descuie ușa și scoase un borcan cu unsoare. Unsoarea era albă și tare, ca untura. Betty se așeză, luă niște pomadă în mână și începu s-o întindă pe degetele umflate ale sorei Bacon. Sora Bacon zvâcni iarăși. Apoi oftă, iar fața i se netezi.

— Drept pe suflet mă unge! spuse ea, iar Betty chicoti.

Mi-am îngropat capul în pernă și am închis ochii. Dacă acea casă ar fi fost iadul, sora Bacon diavolul și Betty un demon de la dreapta ei, tot n-aș fi fost mai nenorocită. Am plâns până n-am mai putut.

Apoi am auzit pe cineva mișcându-se lângă patul meu și un glas foarte blând.

— Haide, draga mea... Nu trebuie să te lași potopită de lacrimi.

Era bătrâna cea pământie, domnișoara Wilson. Îmi întinsese mâna. Când am văzut-o, m-am tras înapoi.

— A! făcu ea atunci. Te păzești de mine. Nu mă miră. Nu sunt tocmai în apele mele. O să te obișnuiești cu așa ceva aici. Șșș! Nici o vorbă. Sora Bacon veghează. Șșș!

Scosese o batistă din mânecă și-mi făcu semn să mă șterg pe față. Batista era îngălbenită de vreme, însă era moale, iar moliciunea

ei și blândețea din privirea femeii – care, cu toate că era nebună, îmi oferise primul semn de bunătate de care mă bucurasem în casa aia – mi-au stârnit iar lacrimile. Sora Bacon ne aruncă o privire.

— Sunt cu ochii pe tine, îmi spuse. Să nu-ți închipui că nu sunt.

Apoi se lăsă la loc pe scaun. Betty încă îi mai freca mâinile, ca să-i intre unsoarea în piele. Am spus încet:

— Să nu crezi că acasă plâng chiar așa de ușor.

— Sunt încredințată că nu, îmi răspunse domnișoara Wilson.

— Doar că mi-e așa de teamă că mă vor ține aici! Mi s-a făcut o mare nedreptate. Spun că sunt nebună.

— Nu trebuie să te lași doborâtă. Casa asta nu-i chiar atât de rea ca altele. Însă nici prea bună nu e. Aerul din odaia asta, de pildă, pe care trebuie să-l respirăm ca niște boi într-un grajd... Mesele. Ne spun doamne, însă mâncarea... un terci teribil de puturos! Aș roși de rușine dac-aș vedea-o dată și unui argat de grădinar.

Vocea i se ridicase. Sora Bacon ne privi iarăși și se schimonosi cu dezgust.

— Tare mi-ar plăcea să văd cum roșești, fantomă ce ești! îi zise.

Domnișoara Wilson își frământă buzele și păru stânjenită.

— O aluzie la paloarea mea, îmi spuse apoi. M-ai crede dacă ți-aș zice că apa de aici are în ea o substanță de felul cretei?... Șșș! Să lăsăm asta.

Dădu din mână și, preț de o clipă, păru atât de nebună, că mi-am simțit inima grea.

— Sunteți de mult aici? am întrebat-o când și-a lăsat mâna să-i cadă iar.

— Cred că... ia să vedem. Aici de-abia știm cum trec anotimpurile... Aș zice că de mulți ani.

— Douăzeci și doi, spuse sora Bacon, care încă asculta. Căci erai deja hoașcă bătrână, nu-i așa?, când am venit eu aici, în tinerețile mele. Și de-atunci s-au facut paisprezece ani astă-toamnă... Ah, apasă mai zdravăn, Betty! Acolo! Bravo!

Se strâmbă, răsuflă lung și ochii i se închiseră. *Douăzeci și doi de ani!* mi-am spus îngrozită, iar gândul pesemne că mi se citea pe chip, căci domnișoara Wilson spuse:

— Nu trebuie să te gândești că o să stai și tu atâția ani. Doamna Price vine în fiecare an, dar soțul ei o ia acasă când trece de ce-i mai rău. Tot soțul, pare-mi-se, ți-a semnat trimiterea. Pe mine mă ține aici fratele meu. Însă bărbații vor soții. Fără surori se descurcă ei.

Mâna i se ridică.

— Aş vorbi mai pe şleau de-aş putea. Însă limba mea... Înţelegi tu.

— Bărbatul care m-a vârât aici, i-am zis, e un ticălos fără seamăn. Se preface numai c-ar fi soţul meu.

— Tare greu trebuie să-ţi fie, îmi răspunse domnişoara Wilson, clătinând din cap şi oftând. Asta-i cel mai rău dintre toate.

I-am atins braţul. Inima, pe care mi-o simţisem grea, îmi crescu deodată ca aluatul şi mi-era atât de încordată, că mă durea.

— Mă crezi, i-am spus.

M-am uitat la sora Bacon. Însă ea mă auzise şi deschisese ochii.

— Nu te bizui pe ce spune aia, îmi zise ea cu glas liniştit. Domnişoara Wilson crede tot felul de prostii. Întreab-o numai ce creaturi trăiesc pe Lună.

— Blestemato! strigă domnişoara Wilson. Ţi-am zis-o în chip de confidenţă...! Vezi, doamnă Rivers, cum se străduiesc să-mi nimicească onoarea? Fratele meu îţi plăteşte o guinee pe săptămână ca să mă insulţi? Hoţii! Diavolii!

Sora Bacon se ridică de pe scaun şi îşi încleştă pumnii, dând s-o sperie. Domnişoara Wilson amuţi iarăşi. După câteva clipe am spus:

— Puteţi să credeţi ce poftiţi despre Lună, domnişoară Wilson. De ce să nu credeţi? Însă când vă spun că nişte şarlatani m-au vârât aici şi că sunt pe deplin sănătoasă la cap, spun numai adevărul. Cu vremea, doctorul Christie o să afle şi el.

— Sper să afle, îmi răspunse ea. Sunt încredinţată că o să afle. Însă, vezi tu, soţul tău trebuie să iscălească hârtiile de eliberare.

M-am holbat la ea. Apoi m-am uitat la sora Bacon.

— E adevărat? am întrebat-o.

Sora Bacon a încuviinţat. Atunci m-am pus iarăşi pe plâns.

— Atunci Dumnezeu cu mila! am ţipat. Pân-aici mi-a fost! Secătura aia n-o să iscălească în veci!

Domnişoara Wilson clătină din cap.

— Tare greu! Tare greu! Însă poate că va veni să te vadă şi se va răzgândi. Trebuie să ne lase să primim vizite, ştii. Asta e legea.

Mi-am şters faţa.

— N-o să vină, am spus. Ştie că dacă vine, o să-l omor!

Domnişoara Wilson se uită în jur cu un soi de teamă.

— Nu trebuie să zici asemenea lucruri aici. Trebuie să fii potolită. Nu ştii că pot să te ia, să te lege...? Că au apă...?

— *Apă*, murmură doamna Price, cutremurându-se.

— Ajunge! spuse sora Bacon. Iar tu, don'şoară Fârlifus – cu mine vorbea –, nu mai stârni doamnele.

Şi îşi arătă iarăşi pumnul.

Aşa că am tăcut toate. Betty îi mai frecă mâinile vreun minut, două, apoi puse borcanul la loc şi se duse în patul ei. Domnişoara Wilson îşi lăsă capul în piept, iar privirea i se întunecă. Doamna Price scotea când şi când câte un murmur sau un geamăt de după vălul ei de păr. Din odaia alăturată izbucniră ţipete sparte. M-am gândit la sora domnului Ibbs. M-am gândit la casa mea şi la toţi oamenii din ea. Am început să asud iar. Dintr-odată, socot, m-am simţit cum se simte pesemne o muscă prinsă în plasa unui păianjen. M-am ridicat în picioare şi am străbătut odaia de la un perete la altul şi înapoi.

— De-ar fi fost aici măcar o fereastră! am spus. De-am putea să vedem ce-i afară!

Apoi:

— De n-aş fi plecat din Borough!

— Stai odată locului! îmi strigă sora Bacon.

Apoi înjură. Se auzise un ciocănit în uşă şi se văzu nevoită să se ridice de pe scaun ca să răspundă. Era o altă soră, cu o hârtie. Am aşteptat până şi-au apropiat capetele, apoi m-am furişat înapoi la domnişoara Wilson. Disperarea începea să-mi dezvolte şiretenia.

— Ascultaţi-mă, i-am zis încet. Trebuie să ies cât mai iute de aici. Cunosc la Londra oameni cu bani. Am o mamă. Sunteţi aici de-atâta vreme. Pesemne că ştiţi o cale. Care? O să vă plătesc cu toptanul, jur.

Mă privi, apoi se trase înapoi.

— Nădăjduiesc, îmi spuse ea pe un ton obişnuit, nădăjduiesc că nu-ţi închipui c-am fost una din fetele acelea învăţate cu şuşotitul.

Sora Bacon se uită repede în spate şi mă ţintui cu privirea.

— Tu, Maud! îmi spuse. Ce te-ai mai găsit să faci?

— Şuşoteşte, spuse Betty cu ţâfnă.

— Şuşoteşte? Îi arăt eu şuşotit! Du-te înapoi în pat şi las-o în pace pe domnişoara Wilson! Nu pot să mă întorc o clipă cu spatele, că deja te-apuci să le împui mintea doamnelor?

Mi-am închipuit că ghicise că încercam să scap. M-am dus la patul meu. Sora Bacon rămase la uşă cu cealaltă soră şi îi şopti ceva. Cealaltă soră îşi încreţi nasul. Apoi mă măsurară amândouă cu aceeaşi privire rece şi urâcioasă pe care o mai văzusem şi la alte surori când se uitau la mine.

Pe atunci, bineînțeles, eram prea neștiutoare ca să-mi dau seama ce însemna privirea aceea. Însă, Doamne păzește!, aveam să aflu foarte repede.

Capitolul cincisprezece

Până atunci însă nu mi-am bătut capul cu întrebări, căci încă îmi mai închipuiam că am să ies. Chiar și după o săptămână, și după două, tot la fel gândeam. De-abia mai apoi am înțeles că trebuia să renunț la ideea că doctorul Christie e omul care mă va elibera – căci dacă mă socotise nebună când ajunsesem acolo, tot ce-i spusesem după aceea nu părea decât să-i întărească părerea că eram și mai nebună de-atât. Mai rău, încă susținea cu tărie că mă voi vindeca și voi ști iarăși cine sunt dacă mă convingeau cumva să scriu.

— Ai fost pusă la prea multe munci literare, îmi spuse într-una din vizitele sale. Aceasta este cauza bolii dumitale. Însă uneori noi, doctorii, trebuie să ne folosim de metode paradoxale. Am de gând să te pun iarăși la lucru, pentru a te restabili. Uite.

Îmi adusese ceva învelit în hârtie: o tăbliță și o cretă.

— Ai să șezi cu această tăbliță goală în față, urmă el, și până la sfârșitul zilei îmi vei scrie – frumos, ai grijă! – numele tău. Adică numele tău adevărat. Mâine ai să începi să-mi scrii o istorisire a vieții dumitale și după aceea o vei întregi în fiecare zi. Ai să-ți redobândești uzul rațiunii pe măsură ce-ți redobândești ușurința de a mânui condeiul.

Așa se face că îi spuse sorei Bacon să mă silească să stau cu creta în mână ceasuri în șir; firește că n-am fost în stare să scriu nimic. Creta se făcea pulbere sau se umezea și îmi aluneca din palma transpirată. Apoi doctorul se întorcea, vedea tăblița goală, se încrunta si clătina din cap. Uneori sora Spiller era cu el.

— Chiar nu scrii acolo barem un cuvânt? îmi spunea ea. Și toată ziua doctorii nu se gândesc decât cum să te vindece. O nerecunoscătoare, asta mi-ești.

Când doctorul pleca, mă scutura bine. Iar când plângeam și înjuram, mă scutura și mai zdravăn. Putea să te scuture în așa

hal, că parcă îţi ieşeau dinţii din cap şi-ţi sunau ca fasolele. Putea să te scuture până îţi vărsai maţele.

— Aşa se scutură cojocul, le spunea atunci celorlalte, făcându-le cu ochiul.

Iar surorile râdeau. Le urau pe doamne. Mă urau şi pe mine. Atunci când vorbeam după firea mea, credeau că voiam să le stârnesc. Ştiu că au răspândit vorba că mă bucuram de atenţie specială din partea doctorului Christie prefăcându-mă că sunt din lumea celor umili. Din pricina asta mă urau şi doamnele. Numai nebuna de domnişoara Wilson îmi mai arăta când şi când un pic de bunătate. O dată m-a văzut cum plâng cu tăbliţa în mână şi, când sora Bacon s-a întors cu spatele, a venit la mine şi mi-a scris numele – adică numele lui Maud. Însă, cu toate că îmi voia binele, aş fi vrut să n-o fi făcut, căci atunci când a venit doctorul Christie şi l-a văzut, a strigat zâmbitor:

— Bravo, doamnă Rivers! Suntem pe calea cea bună!

Iar a doua zi dimineaţă, când iarăşi n-am mai fost în stare să înşir decât nişte mâzgăleli fără noimă, fireşte că a crezut că-l prostesc în faţă.

— Nu-i mai îngădui să mănânce nimic, soră Bacon, până nu scrie iarăşi, spuse el grav.

Aşa că am tot scris *Susan, Susan.* Am scris asta de cincizeci de ori. Sora Bacon m-a pocnit. Sora Spiller m-a pocnit şi ea. Doctorul Christie a clătinat din cap. A zis că eram un caz mai grav decât crezuse şi că era nevoie să schimbe metoda. Mi-a dat să beau creozot: le-a pus pe surori să mă ţină, iar el îmi turna pe gât. Se gândea să aducă un vraci cu lipitori, ca să-mi lase sânge de la cap. Apoi în casă veni o doamnă nouă, care nu vorbea decât într-o limbă scornită – limba şerpilor, zicea ea. După aia a stat mai mereu cu ea, a înţepat-o cu ace, i-a spart pungi la ureche, a opărit-o cu apă clocotită, căutând prin tot felul de căi s-o sperie până uita de boală şi vorbea iarăşi englezeşte.

Din partea mea, putea s-o înţepe şi s-o opărească până nu mai putea. Mai că mă înecase creozotul. Mă speriau lipitorile. Iar dacă mă lăsa în pace, mi se părea că o să am mai multă vreme să-mi pun la cale fuga. Căci numai la asta mă gândeam pe atunci. S-a facut şi luna iunie. Eu ajunsesem acolo prin mai. Însă aveam încă atâta viaţă-n mine încât să învăţ aşezarea casei şi să cercetez ferestrele şi uşile, căutându-le slăbiciunile, iar de fiecare dată când sora Bacon îşi scotea lanţul cu chei, mă uitam cu luare- aminte, ca să văd care la ce foloseşte. Am văzut că la încuietorile de la uşa odăii noastre şi la cele de pe coridor era

o singură cheie, care le putea descuia pe toate. De-aş fi izbutit să şterpelesc o cheie de pe lanţul vreunei surori, aş fi putut să scap. Nu aveam nici o îndoială. Însă lanţurile alea erau groase, nu glumă, surorile îşi păzeau bine cheile, iar sora Bacon – care prinsese de veste că s-ar putea să urzesc ceva – şi le păzea mai bine ca oricine. Nu i le dădea decât lui Betty atunci când voia să-i aducă ceva din dulapul ei. După aceea le lua pe dată şi le vâra în buzunar.

Nu puteam s-o văd făcând asta ceva fără să mă treacă fiori de furie deznădăjduită. Părea prea de tot ca tocmai eu, din toţi oamenii de pe lumea asta, să fiu umilită şi ţinută atâta vreme sub cheie. O singură cheie amărâtă! Nici măcar nu era cine ştie ce cheie simandicoasă, ci una simplă, cu patru tăieturi drepte pe ea, una pe care, cu o cheie oarbă şi o pilă, eram încredinţată că o puteam face în mai puţin de-un minut. Mă gândeam la asta de o sută de ori pe zi. Mă gândeam la asta când mă spălam pe faţă şi când mâncam. Mă gândeam la asta când mă plimbam prin grădinuţă, când stăteam în salon, ascultând cum bălmăjesc şi bocesc doamnele, când zăceam în pat şi lampa sorei îmi ardea ochii. De mi-ar fi fost gândurile ciocane şi şperacle, mi-aş fi recăpătat de zece mii de ori libertatea. Însă gândurile îmi erau mai degrabă otrăvuri. Erau atât de multe, că mi se făcea rău.

Era un rău surd, nu ca groaza aceea ascuţită care mă cuprinsese şi mă nădusise în primele zile. Era un soi de jale furişă, care se strecura atât de domol şi se pierdea atât de bine în rânduielile casei – în culoarea pereţilor, în mirosul mâncării, în zgomotul bocetelor şi al urletelor –, că n-am prins de veste cum m-a luat decât mult prea târziu. Încă îi mai ziceam oricui vorbea cu mine că eram sănătoasă la cap, că ajunsesem acolo din greşeală, că nu eram Maud Rivers şi că trebuiau să-mi dea drumul pe dată. Însă am zis-o de atâtea ori, că vorbele şi-au pierdut tăria, aşa cum se şterg monedele trecute prin prea multe mâini. Până la urmă, într-o zi, când mă plimbam cu o doamna prin grădină, am spus-o iarăşi. Doamna m-a privit cu milă.

— Şi eu am crezut la fel pe vremuri, îmi spuse cu blândeţe. Însă, vezi, teamă mi-e că eşti totuşi nebună, odată ce te afli aici. Toate avem câte o ciudăţenie. Uită-te numai în jur. Uită-te numai la tine.

Zâmbi, însă, ca şi mai înainte, cu un soi de milă. Apoi merse mai departe. Eu m-am oprit. Nici nu mai ştiam de când nu mă mai gândisem cum arătam, probabil, în ochii altora. Doctorul Christie nu îngăduia oglinzi, de teamă să nu fie sparte, iar acum mi se părea că ultima oară îmi văzusem chipul în casa doamnei

Cream – oare acolo să fi fost? – când Maud mă pusese să îmbrac rochia ei albastră – albastră să fi fost? Sau fusese cenușie? – și îmi ținuse oglinjoara. Mi-am dus mâinile la ochi. Rochia era albastră, fără îndoială. Doar o purtam când m-au adus la balamuc! Mi-o luaseră, așa cum îmi luaseră și geanta mamei lui Maud, cu toate lucrurile din ea – periile, pieptenii, rufăria, papucii roșii de mătase –, iar de-atunci nu le mai văzusem. În loc de astea... M-am uitat la mine, la rochia de tartan și la cizmele de cauciuc. Aproape mă învățasem cu ele. Acum le-am văzut iarăși cum erau de fapt și mi-am dorit să le văd mai bine. Sora trimisă să ne vegheze stătea cu ochii închiși, picotind la soare, iar puțin mai în stânga ei era fereastra care dădea spre salon. Era întunecată și în ea se deslușeau, limpede ca într-o oglindă, doamnele care dădeau ocol grădinii mergând în șir. Una din ele se oprise și-și dusese mâna la față. Am clipit. A clipit și ea. Eu eram.

Am pornit-o încet spre ea și m-am privit îngrozită.

Arătam, cum spusese și doamna, ca o lunatică. Părul îmi era tot cusut de cap, însă crescuse sau se desprinsese din ațe, ițindu-se în smocuri. Fața îmi era albă, dar presărată cu pete, julituri și vânătăi încă nevindecate. Ochii îmi erau umflați – de nesomn, pesemne –, iar pleoapele roșii. Trăsăturile mi se ascuțiseră din cale-afară. Gâtul mi-era subțire ca un băț. Rochia de tartan atârna pe mine ca un sac. De sub guler se ițeau degetele de un alb murdar ale mănușii lui Maud, pe care încă o mai purtam la inimă. Dacă te uitai bine la ea, zăreai și urmele dinților.

M-am uitat vreun minut. M-am uitat și m-am gândit cum, în copilărie, doamna Sucksby îmi spăla și îmi pieptăna părul până când lucea. M-am gândit cum încălzea ea patul înainte să mă culce, ca să nu mă ia frigul. M-am gândit cum îmi punea deoparte cele mai fragede cărnuri, cum îmi netezea dinții când mă tăiau și cum își trecea mâinile peste brațele și pe picioarele mele, ca să se încredințeze că îmi cresc drepte. Mi-am amintit cât de bine m-a ocrotit în toți anii vieții mele. Plecasem la Briar ca să fac avere și s-o împart cu ea. Acum nu mai aveam nici o avere. Mi-o furase Maud Lilly, schimbându-și soarta cu a mea. Ea ar fi trebuit să se afle aici. Mă transformase în ea, iar ea zburda prin lume și fiece oglindă în care se uita – la modistă, de pildă, când încerca rochii, la teatru sau în saloane, când mergea la dans –, fiece oglindă o arăta a fi tot ce nu eram eu – frumoasă, veselă, mândră, liberă...

Ar fi putut să mă apuce pandaliile. Pesemne că m-au și apucat o clipă. Apoi mi-am văzut privirea și m-am speriat de

propriul meu chip. Am stat acolo, fără să știu ce să fac, până s-a trezit sora de pază, a venit la mine și m-a înghiontit.

— Bine, mândro, îmi spuse el căscând. Pun rămășag că și călcâiele tale merită admirate. Ia arată-mi-le acu'.

Mă împinse înapoi, în mijlocul șirului rotitor. Eu mi-am plecat capul și am mers, cu ochii la tivul rochiei, la cizme, la cizmele doamnei din față – la orice, numai să nu-mi ridic privirea spre fereastra salonului și să-mi văd iarăși ochii de nebună.

Asta socot că s-a întâmplat pe la sfârșitul lui iunie. Sau să fi fost ceva mai devreme. Era greu să-ți dai seama ce dată era. Era greu să-ți dai seama și ce zi era. Nu știai că trecuse o săptămână decât atunci când, în loc să zaci toată dimineața în pat, te puneau să stai în picioare în salon și să-l asculți pe doctorul Christie citind rugăciuni. Așa aflai că e duminică. Poate că s-ar fi cuvenit să-mi fac undeva un semn, ca pușcăriașii, când venea duminica, însă, bineînțeles, săptămâni în șir mi s-a părut că n-are rost să fac una ca asta, căci în fiecare duminică îmi spuneam că, până o să vină următoarea, eu oricum o să ies. Apoi am început să mă zăpăcesc. Mi se părea că unele săptămâni aveau două-trei duminici. Altele păreau să n-aibă nici una. Singurul lucru pe care îl știam fără greș era că primăvara se preschimbase în vară, căci zilele se lungiseră, soarele începuse să ardă, iar casa se încinsese ca un cuptor

Îmi amintesc arșița aproape mai bine decât orice altceva. Atât era de-ajuns ca să te înnebunească. Aerul din odăile noastre, de pildă, era ca o supă fierbinte. Cred că vreo două doamne chiar au murit pentru că au respirat aerul acela – deși, firește, fiind medici, doctorul Graves și doctorul Christie au putut să pună morțile lor pe seama unor crize. Le-am auzit pe surori vorbind despre asta. Se făceau tot mai arțăgoase pe măsură ce zilele deveneau tot mai calde. Se plângeau că le doare capul și le trec toate apele. Se plângeau de rochiile lor.

— De ce să stau aici, cu ochii pe voi, toată în lână, spuneau ele în vreme ce ne trăgeau și ne smuceau, când aș putea fi la azilul Tunbridge, unde surorile poartă poplin?

Însă, așa cum știam toate, adevărul era că nici un alt balamuc nu le-ar fi primit. Iar ele, oricum, n-ar fi plecat. Prea le era bine unde erau. Toată ziua se plângeau ce bătăi de cap le dau doamnele lor, cum uneltesc mereu împotriva lor și-și tot arătau vânătăile, însă firește că doamnele erau prea amețite și nefericite ca să unelteasca și toate bătăile de cap le pricinuiau tot surorile, atunci când le venea chef de niscaiva distracții. În rest, munca

lor era cea mai ușoară din câte se pot închipui, căci ne culcau la șapte seara – ne dădeau doctoriile alea, ca să adormim – și apoi stăteau până-n miez de noapte și citeau ziare și cărți, prăjeau pâine, pregăteau cacao, brodau, fluierau, trăgeau pârțuri, stăteau la uși și se strigau una pe alta, ba chiar se strecurau în odăile altora când erau peste măsură de plictisite și își lăsau doamnele încuiate și nepăzite.

Iar dimineața, după ce doctorul Christie își termina turul, își scoteau bonetele, își desfăceau pieptănăturile, își lăsau în jos ciorapii și își săltau poalele rochiilor. Apoi ne dădeau ziare și ne puneau să stăm lângă ele și să le facem vânt, ca să le răcorim picioarele lor groase și albe.

Sau, oricum, așa făcea sora Bacon. Ea se plângea de căldură mai rău decât toate, asta din pricina mâinilor, care o furnicau. O punea pe Betty să-i frece degetele cu unsoare de zece ori pe zi. Uneori țipa. Iar când vremea s-a încălzit peste măsură, și-a pus două vase de porțelan lângă pat și dormea cu mâinile în apă. Atunci avea tot soiul de vise.

— E prea alunecos! țipă ea într-una din nopți.

Apoi bălmăji:

— Uite, acuma l-am scăpat...

Și eu visam. Mi se părea că visez de câte ori închideam ochii. Visam, așa cum bănuiți, poate, că sunt în Lant Street, în Borough, acasă. Îi visam pe domnul Ibbs și pe doamna Sucksby. Erau însă vise dureroase și adesea mă trezeam plângând. Când și când visam balamucul. Visam că m-am deșteptat și că îmi încep ziua. Apoi mă trezeam de-adevăratelea și ziua de-abia începea – și totuși semăna atât de tare cu ziua pe care o visasem, încât se putea la fel de bine să le fi visat pe amândouă. Asemenea vise mă năuceau.

Cele mai rele din toate erau însă visele pe care am început să le am pe măsură ce săptămânile se scurgeau și nopțile se făceau tot mai calde, iar eu eram din ce în ce mai amețită. Erau vise despre Briar. Și despre Maud.

Căci nu o visam așa cum știam că e cu adevărat – o viperă și o borfașă. Nu-l visam niciodată pe Domnu. Visam doar că eram iarăși în casa unchiului lui Maud, iar eu eram slujnica ei. Visam că mergeam la mormântul mamei ei sau stăteam pe malul fluviului. Visam că o îmbrac și o pieptăn. Visam – doar nu ești vinovat pentru visele tale, așa-i? –, visam că o iubesc. Știam că o urăsc. Știam că voiam s-o omor. Însă uneori mă trezeam noaptea și nu mai știam. Deschideam ochii și priveam în jur, iar în odaie era atât de cald, încât toată lumea se tot sucea și se foia

în pat. Vedeam piciorul dolofan și dezvelit al lui Betty, fața asudată a sorei Bacon, brațul domnișoarei Wilson. Doamna Price își întindea părul pe pernă, așa cum făcuse Maud pe vremuri, iar eu, pe jumătate adormită, o priveam și uitam cu desăvârșire săptămânile care trecuseră de la sfârșitul lui aprilie. Uitam fuga de la Briar, uitam nunta în biserica neagră, de cremene, uitam zilele petrecute la doamna Cream, drumul spre balamuc și îngrozitoarea înșelăciune. Uitam că-mi pusesem în gând să fug și ce plănuisem să fac după aceea. Mă întrebam numai, cuprinsă de un soi de panică: *Unde e? Unde e?*, iar apoi îmi ziceam, străbătută de un val de ușurare: *Uite-o...* Închideam iarăși ochii, iar într-o clipă nu mai eram în patul meu, ci în al ei. Perdelele baldachinului erau trase, iar ea stătea lângă mine. Îi simțeam răsuflarea. „Ce noapte apăsătoare!" spunea Maud cu glasul ei blând. Apoi: „Mi-e teamă! Mi-e teamă...!" „Nu te speria", îi răspundeam eu de fiecare dată. „Vai, nu te speria!" Iar în clipa aceea visul mi se risipea și mă deșteptam. Mă deșteptam cuprinsă de un soi de spaimă, gândindu-mă că, asemenea sorei Bacon, poate că spusesem și eu cu glas tare vorbele acelea – sau suspinasem, sau tremurasem. Apoi rămâneam trează, chinuită de o rușine cumplită. Căci o uram! O uram...! Și totuși știam că de fiecare dată îmi doream în taină ca visul să ajungă până la sfârșit.

Am început să mă tem că o să umblu în somn. Dacă încercam s-o sărut pe doamna Price sau pe Betty? Însă, când încercam să rămân trează, mă zăpăceam. Îmi închipuiam lucruri îngrozitoare. Asemenea nopți erau tare ciudate. Căci, deși căldura ne amorțea pe toate, când și când stârnea crize în rândul doamnelor – chiar și al acelora liniștite și supuse. Frământarea din jur ajungea până la noi în pat: țipete, clopoței scuturați, zgomotul de tălpi lipăit în goană. Despica noaptea încinsă și mută asemeni unui trăsnet și, cu toate că știai de fiecare dată ce se întâmplă, totuși zgomotele răsunau tare ciudat. Uneori o doamnă o stârnea pe alta, iar atunci stăteai în patul tău și te întrebai dacă nu te vor stârni și pe tine și parcă simțeai deja cum ești gata să o iei razna și începeai să asuzi, să zvâcnești, poate. Vai, erau nopți de groază! Uneori Betty se punea pe gemut. Doamna Price începea să bocească. Atunci sora Bacon se ridica.

— Liniște! Liniște! striga ea.

Deschidea ușa, scotea capul și asculta. Apoi țipetele încetau, iar zgomotul de pași se topea.

— Au luat-o, spunea. Acum or s-o căptușească sau or s-o afunde?

Auzind ultimul cuvânt, *afunde*, Betty gemea iarăşi, iar doamna Price şi chiar şi domnişoara Wilson se înfiorau şi îşi ascundeau capetele. Nu ştiam de ce. Era un cuvânt ciudat şi nimeni nu voia să mi-l desluşească. Îmi închipuiam doar că pesemne te pompau ca pe o scurgere, cu o pompă de desfundat neagră, de cauciuc. Era un gând atât de oribil, încât în scurt timp, de câte ori sora Bacon spunea asta, mă apuca şi pe mine tremuratul.

— Nu ştiu de ce vă tot bâţâiţi atâta, ne spunea ea răutăcioasă, întorcându-se în pat. Doar nu au apucat-o pandaliile pe nici una din voi.

Însă o dată chiar asta s-a întâmplat. Ne-a trezit zgomotul cuiva care se îneca şi am găsit-o pe doamna Price cea tristă pe podea, lângă patul ei, muşcându-şi degetele atât de tare, că-i dăduse sângele. Sora Bacon se duse să sune din clopoţel, iar bărbaţii şi doctorul Christie veniră în fugă. O legară pe doamna Price şi o duseră sus, iar după un ceas, când o aduseră, rochia şi părul îi şiroiau de apă, iar ea părea pe jumătate înecată. Atunci am aflat că să fii afundat însemna să ţi se dea drumul într-o vană cu apă. Asta m-a mai mângâiat, căci mi s-a părut că o baie nu era nici pe departe la fel de rea ca o golire cu pompa...

Pe-atunci nu ştiam încă nimic, nimic, nimic.

Apoi s-a întâmplat ceva. A venit o zi – cea mai dogoritoare, cred, din toată vara aceea înăbuşitoare – şi am aflat că era ziua de naştere a sorei Bacon. Seara a chemat în taină nişte surori în odaia noastră, ca să petreacă. Surorile mai făceau uneori asemenea lucruri, aşa cum cred că am zis. Nu aveau voie s-o facă şi nouă ne era mai greu decât oricând să adormim cu sporovăiala lor. Însă n-am fi îndrăznit în veci să ne plângem unui doctor, căci atunci surorile ar fi spus că ni se năzărise şi după aceea ne-ar fi lovit. Ne porunceau să nu facem nici o mişcare, iar ele jucau cărţi sau domino, beau limonadă şi, uneori, bere.

În seara cu pricina beau bere, dacă tot era ziua sorei Bacon, şi, cum era zăpuşeală, au întrecut măsura şi s-au îmbătat. Eu stăteam cu cearşaful tras până la nas, însă ţineam ochii întredeschişi. Nu îndrăzneam să adorm câtă vreme erau ele în odaie, de teamă să n-o visez iarăşi pe Maud, căci mă apucase ceva ce aţi putea numi – sau bănuiesc că doctorul Christie ar putea numi – o teamă morbidă de a nu mă da de gol. În afară de asta, m-am gândit că ar trebui să rămân trează, în caz că surorile beau până nu mai ştiu de ele, fiindcă atunci aş putea să mă scol şi să le fur cheile...

Însă nu s-a întâmplat aşa. În schimb, s-au însufleţit şi s-au înroşit la faţă. Au vorbit din ce în ce mai tare, iar odaia s-a

încins tot mai rău. Cred că din când în când mai picoteam. Glasurile lor ajungeau până la mine asemeni vocilor îndepărtate și dogite pe care le auzi în vis. Apoi, tot din vreme-n vreme, una din ele striga ceva sau pufnea în râs, celelalte o potoleau, apoi pufneau și ele în râs. Atunci îmi reveneam în simțiri, cu o zvâcnire de groază. Într-un sfârșit m-am uitat la fețele lor bucălate, asudate și înroșite și la gurile lor umede și căscate și mi-am dorit să am în clipa aia o pușcă și să le omor pe toate. Se lăudau cu doamnele pe care le chinuiseră de curând și povesteau cu mândrie ce le făcuseră. Apoi s-au apucat să-și măsoare forța mâinilor. Își puneau mâinile una lângă alta, cu palmele lipite, ca să vadă cine le are mai mari. După aceea una din ele își arătă brațul.

— Ia arată-ni-l pe-al tău, Belinda! țipă una.

Belinda era sora Bacon. Toate aveau nume drăgălașe. Ți le și închipuiai pe mamele lor privindu-le pe când erau în fașă și visând că or să ajungă balerine.

— Haide, arată-ni-l.

Sora Bacon făcu pe modesta. Apoi își suflecă mâneca. Avea un braț gros, ca de salahor din port, numai că era alb. Când și l-a îndoit, s-a umflat.

— Ăsta-i mușchi irlandez, zise ea. Dinspre partea bunicii.

Celelalte surori i l-au pipăit și au fluierat. Apoi una a zis:

— Păi, cu un braț ca ăsta mai că poți să te întreci cu sora Flew.

Sora Flew era o femeie cu ochi zbanghii, care-și avea odaia la etajul de jos. Se spunea că fusese intendentă într-o pușcărie. Sora Bacon se aprinse la față.

— Să mă întrec? întrebă ea. Tare-aș vrea să-i văd brațul lângă al meu, atâta tot. Am vedea noi atuncea al cui e mai mare. Întrecere? Mă întrec cu ea la orice oră!

Glasul ei le deșteptă pe Betty și pe doamna Price. Sora Bacon se uită și le văzu mișcându-se.

— Culcați-vă la loc! le porunci.

Pe mine nu m-a văzut cum mă uitam la ea cu ochii întredeschiși și îi uram să crape cât mai iute. Își arătă iarăși brațul, încordându-și din nou mușchii.

— O întrecere pe cinste, mormăi.

Îi făcu semn din cap unei surori:

— Du-te și adu-o pe sora Flew aici. Atunci o să vedem noi. Margaretta, fă rost de o sfoară.

Surorile se ridicară, se clătinară și se bălăbăniră nițel, apoi plecară. Prima se întoarse îndată cu sora Flew, sora Spiller și sora cea oacheșă care o ajutase să mă dezbrace în prima zi.

Băuseră toate cot la cot jos. Sora Spiller se uită în jur, cu mâinile în şolduri şi zise:

— Ehei, de v-ar vedea doctorul Christie!

Scoase un râgâit.

— Care-i treaba cu braţele?

Şi-l suflecă pe al său. Sora Flew şi sora cea oacheşă făcură la fel. Cealaltă soră se întoarse cu o panglică şi o riglă şi, pe rând, se apucară să-şi măsoare muşchii. Mă uitam la ele în felul în care ar privi un om nişte spiriduşi într-o pădure întunecată, nevenindu-i să-şi creadă ochilor, căci stăteau în cerc, îşi treceau lampa de la una la alta, ca să-şi lumineze braţele, răspândind o lumină ciudată şi aruncând umbre nefireşti, iar după toată berea, zăpuşeala şi tumultul întrecerii, parcă se clătinau şi ţopăiau.

— Cinşpe! ţipară, ridicând glasul.

Apoi:

— Şaişpe!... Şapteşpe!... Optşpe jumate!... Nouăşpe! Te-a luat sora Flew!

Rupseră cercul şi lăsară lampa, aşezându-se greoi şi ciondănindu-se. Dintr-odată nu mai aduceau cu nişte spiriduşi, ci mai degrabă cu nişte marinari. Mai că te aşteptai să aibă tatuaje. Sora Bacon se întunecase la faţă din cale-afară.

— Dacă e să ne luăm după braţe, zise ea îmbufnată, bine, o las pe sora Flew să câştige de data asta, deşi eu zic că osânza nu s-ar cuveni să se pună la socoteală laolaltă cu muşchii.

Îşi frecă mâinile de mijloc.

— Dar cum rămâne cu greutatea? zise apoi, înălţându-şi bărbia. Care de-aici se socoteşte mai grea ca mine?

Pe dată se ridicară vreo două-trei pe lângă ea şi ziseră că ele. Celelalte încercară să le salte de la podea, ca s-o dovedească. Una se prăbuşi.

— Nu merge aşa, spuseră ele. Atâta vă bâţâiţi, că nu putem să ne dăm seama. Trebuie să facem altfel. Ce-ar fi să vă urcaţi pe un scaun şi să săriţi? O să vedem sub care din voi scârţâie mai tare podeaua.

— Cum ar fi să săriţi pe Betty? spuse râzând sora cea oacheşă. Să vedem sub care din voi scârţâie *ea* mai dihai.

— Să vedem sub care chiţăie mai dihai!

Se uitară spre patul lui Betty. Auzindu-şi numele, Betty deschisese ochii. Acum îi închise şi se puse pe tremurat.

Sora Spiller fornăi.

— S-ar apuca să chiţăie sub Belinda de câte ori sare, spuse ea. N-o alegeţi pe ea! Nu-i drept. Hai s-o alegem pe bătrâna domnişoară Wilson.

— Ar chiţăi, nu glumă!

— Sau pe doamna Price.

— Asta s-ar pune pe plâns. Plânsu' n-are...

— Atunci s-o alegem pe *Maud*!

Asta a zis-o una din ele, dar nu ştiu cine şi, măcar că până atunci hohotiseră toate, acum le-a pierit râsul. Apoi sora Spiller vorbi.

— Daţi încoa' un scaun, să ne urcăm pe el, am auzit-o spunând.

— Staţi aşa! Staţi aşa! ţipă o altă soră. Ce vă închipuiţi? Nu puteţi să săriţi pe ea! O să moară.

Aici se opri, ca pentru a se şterge la gură.

— Mai bine întindeţi-vă pe ea, încheie femeia.

Şi, când am auzit una la asta, mi-am dat deoparte aşternutul de pe faţă şi am deschis bine ochii. Poate n-ar fi trebuit să fac asta tocmai atunci. Poate că, la urma urmei, doar făceau haz de mine, atâta tot. Însă am dat deoparte aşternutul şi m-au văzut cum mă uit. Atunci s-au pus toate iarăşi pe râs şi s-au năpustit peste mine. Au smuls păturile de pe mine şi mi-au luat perna de sub cap. Două din ele îmi apăsară picioarele, iar alte două mă apucară de braţe. Au făcut totul cât ai clipi din ochi. Erau asemenea unei fiare mătăhăloase, încinse şi asudate, cu cincizeci de capete, cu cincizeci de guri gâfâitoare şi cu o sută de mâini. Când m-am zbătut, m-au ciupit.

— Daţi-mi pace! le-am strigat.

— Tacă-ţi gura! mi-au răspuns. Nu-ţi facem nici un rău. Vrem doar să vedem care e mai grea: sora Bacon, sora Spiller sau sora Flew? Vrem numa' să vedem sub care chiţăi mai tare. Eşti gata?

— Daţi-vă jos de pe mine! Daţi-vă de pe mine! O să-i spun la doctoru' Christie!

Cineva mă pocni peste faţă. Altcineva îmi smuci piciorul.

— Mofturoasă mică, ziseră ele. Bun, care se urcă prima?

— Eu, am auzit-o pe sora Flew, iar celelalte se dădură un pic mai în spate, ca să-i facă loc.

Sora îşi netezi rochia.

— O ţineţi bine? întrebă.

— O ţinem.

— Bun. Ţineţi-o să nu se zbată.

Apoi traseră zdravăn de mine, de parc-aş fi fost un cearşaf ud şi ele se pregăteau să mă stoarcă. Nici nu se cade să povestesc ce-mi trecea prin cap în clipa aceea. Eram încredinţată că or să-mi smulgă mâinile şi picioarele. Eram încredinţată că or să-mi frângă oasele. Am început să urlu, iar ele m-au pocnit din nou peste faţă şi m-au smucit, aşa că am amuţit. Apoi sora Flew s-a

urcat pe pat şi, săltându-şi poalele, a îngenuncheat peste mine. Patul scoase un scârţâit. Sora îşi frecă mâinile, pironindu-mă cu ochii ei zbanghii.

— Cadee! spuse, dând să se arunce pe mine.

Însă nu s-a mai aruncat, cu toate că m-am strâmbat şi am tras aer în piept, ca să mă pregătesc. O opri sora Bacon.

— Nu te azvârli, spuse ea. Nu-i drept să ne azvârlim. Ori te întinzi binişor, ori o lăsăm baltă cu totul.

Aşa că sora Flew se dădu înapoi, apoi se aplecă încet, sprijinindu-se în mâini şi genunchi, şi se lăsă pe mine până ce mă apăsă cu toată greutatea. Sub apăsarea ei, aerul pe care îl trăsesem în piept ţâşni afară. Cred că, dacă aş fi stat la podea şi nu pe un pat, m-ar fi omorât. Ochii, nasul şi gura prinseră a-mi curge.

— Vă rog...! am zis.

— Se roagă! spuse sora cea oacheşă. Asta înseamnă cinci puncte pentru sora Flew!

Atunci m-au ţinut ceva mai blând. Sora Flew m-a pupat pe obraz şi s-a dat jos de pe mine. Am văzut-o cum îşi ridică mâinile deasupra capului, ca un boxer victorios. Am răsuflat din greu, m-am înecat şi am tuşit. Apoi au tras iarăşi zdravăn de mine, căci îi venise rândul sorei Spiller. A fost mai rău decât cu sora Flew. Nu era mai grea, ci mai stângace, căci s-a întins cu mădularele, genunchii, coatele şi şoldurile peste ale mele, apăsându-mă cumplit, şi purta un corset ţeapăn, cu margini care parcă mă tăiau ca un ferăstrău. Îşi dăduse părul cu ulei şi mirosea a rânced, iar răsuflarea îi răsuna ca tunetul în urechea mea.

— Haide, căţea prăpădită, cântă odată! îmi spuse.

Însă şi atunci îmi mai rămăsese mândria mea. Mi-am încleştat fălcile şi n-am scos un sunet, oricât de tare s-a împins în mine. Până la urmă surorile strigară:

— Vai, ce păcat! Sora Spiller nu se-alege cu nici un punct!

Iar atunci sora Spiller îşi mai frecă o dată genunchii de ai mei, înjură şi se ridică. Mi-am săltat capul de pe saltea. Îmi ţâşnea apă din ochi, însă dincolo de cercul surorilor le zăream pe Betty, pe domnişoara Wilson şi pe doamna Price privind şi tremurând, deşi se prefăceau că dorm. Se temeau să nu păţească şi ele ceva. Nu le învinuiesc. Mi-am lăsat capul înapoi şi mi-am încleştat iarăşi fălcile. Acum venea sora Bacon. Era încă aprinsă la faţă, iar mâinile îi erau atât de roşii faţă de albeaţa braţelor, că părea să poarte mănuşi.

Se aşeză călare peste mine, cum făcuse şi sora Flew, şi-şi întinse bine degetele.

— Ei, Maud, îmi spuse ea.

Îmi apucă poalele cămăşii, trăgându-le şi aranjându-le frumos. Mă bătu pe picior.

— Haida, domnişoară Fârlifus! Cine-i fata mea cuminte?

Apoi se lăsă pe mine. Se lăsă mai iute decât celelalte, iar izbitura şi greutatea ei se dovediră cumplite. Am ţipat, iar surorile au bătut din palme.

— Zece puncte! strigară.

Sora Bacon râse. Îi simţeam tremurul hohotelor ca pe un făcăleţ, aşa că am închis tare ochii şi am ţipat şi mai rău. Atunci ea a mai tremurat o dată, dinadins. Surorile chiuiră. Iar după aceea sora Bacon făcu următorul lucru: se ridică în mâini, aşa încât faţa îi era deasupra mea, însă sânii, burta şi picioarele şi le ţinu în continuare apăsate pe mine, după care începu să-şi mişte şoldurile. Şi le mişca într-un fel anume. Ochii mi se deschiseră dintr-odată. Sora Bacon îmi rânji deşănţat.

— Îţi place, aşa-i? mă întrebă, mişcându-se mai departe. Nu? Noi am auzit că îţi plăcea.

Surorile se tăvăleau pe jos de râs. Hohoteau, iar pe feţele lor, când se uitau la mine, am văzut expresia aceea răutăcioasă pe care o mai zărisem, dar nu o înţelesesem. Acum am priceput-o, firește, şi am ghicit pe loc ce-i spusese, pesemne, Maud doctorului Christie pe vremea când stăteam la doamna Cream. Gândul că spusese aşa ceva – că o spusese de faţă cu Domnu, ca dovadă că sunt nebună – mă izbi drept în inimă. Mai încasasem multe asemenea lovituri de când plecasem de la Briar, însă aceasta din urmă părea cea mai cumplită din toate. Parcă aveam praf de puşcă în mine şi tocmai mă atinsese o flacără. Am început să mă zbat şi să urlu.

— Dă-te de pe mine! i-am urlat. Dă-te de pe mine! Dă-te de pe mine! Dă-te de pe mine!

Sora Bacon mă simţi cum mă zbucium şi-i pieri râsul. Îşi împinse iarăşi – şi mai tare – şoldurile în mine. I-am văzut chipul roşu şi încins în faţa ochilor şi am pocnit-o cu capul. Nasul îi trosni. Scoase un ţipăt. Pe obraz începu să-mi picure sânge.

Apoi nu prea mai ştiu ce s-a întâmplat. Pesemne că surorile care mă ţineau mi-au dat drumul, însă cred că m-am zbătut şi am urlat mai departe, de parcă încă mă mai trăgeau. Sora Bacon s-a rostogolit de pe mine şi cred că una din surori – probabil sora Spiller – m-a lovit. Însă tot nu mi-am revenit. Parcă ţin minte că Betty s-a pus pe răcnit şi că alte doamne, din odăile înve-

cinate, ne-au purtat mai departe țipetele și urletele. Cred că surorile au fugit.

— Luați sticlele și cănile astea! am auzit-o pe una în vreme ce își lua tălpășița laolaltă cu celelalte.

Apoi pesemne că s-a speriat careva și a tras de un mâner de pe hol, căci se auzi un clopoțel. Sunetul aduse bărbații și, după puțină vreme, pe doctorul Christie. Își trăgea haina pe el. Mă văzu cum mă zvârcolesc și dau din picioare pe pat, plină de sângele care-i cursese sorei Bacon din nas.

— Are o criză! țipă el. Una gravă de tot. Dumnezeule mare, ce-a stârnit-o în halul ăsta?

Sora Bacon nu-i răspunse. Își ținea mâna la față, însă ochii ei mă pironeau.

— Ce s-a întâmplat? întrebă iarăși doctorul Christie. A visat?

— A visat, răspunse ea, apoi se uită la doctor și parcă învie. Vai, dom' doctor Christie, urmă ea. Spunea numele unei doamne și se tot mișca în somn!

Când am auzit-o, m-am pus iarăși pe urlat.

— Așa deci, spuse doctorul Christie. Știm cum se tratează asemenea crize. Bărbații și sora Spiller! Afundare în apă rece! Treizeci de minute.

Bărbații mă apucară de brațe și mă ridicară. Atât de tare mă striviseră surorile, că acuma, când mă puseră pe picioare, mi se părea că plutesc. De fapt m-au târât. A doua zi am văzut că mi se juliseră degetele de la picioare. Însă acum nu-mi mai amintesc cum am ajuns de la etaj în încăperea de sub pământ. Nu țin minte când am trecut de ușa odăii căptușite, iar apoi pe coridorul acela întunecat, până în odaia unde țineau vana. Țin minte vuietul robinetelor și răceala dalelor sub tălpi – însă cumva nedeslușit. Ce țin minte cel mai limpede e cadrul de lemn de care m-au legat de mâini și de picioare, apoi cum scârțâia în vreme ce-l ridicau cu scripeții și îl aninau deasupra apei ori cum se legăna când mă chinuiam să-mi eliberez mâinile din curele.

După aia îmi amintesc cum m-am prăbușit când au lăsat roata să se învârtă. Cum m-am hurducat când au apucat iar de frânghii. Cum a năvălit peste mine apa rece ca gheața, înghițindu-mi fața, și cum mi-a astupat gura și nasul când am încercat să răsuflu. Cum simțeam că o trag în piept când mă înecam și tușeam.

Am crezut că mă spânzuraseră.

Am crezut c-am murit. Apoi m-au săltat și mi-au mai dat drumul o dată. Un minut ridicarea, un minut afundarea. Cincisprezece

afundări cu totul. Cincisprezece ridicări. De cincisprezece ori au tras de frânghia vieţii mele, mai s-o rupă.

După aceea nu-mi mai amintesc nimic.

Până la urmă, puteau la fel de bine să mă fi omorât de-adevăratelea. Am zăcut în întuneric. Nu am visat. Nu am gândit. Nu puteai spune că eram eu acolo, căci nu eram nimeni. Poate că nicicând după aceea nu am mai fost cine eram. Căci la deşteptare totul se schimbase. M-au îmbrăcat iarăşi în vechea mea rochie, mi-au dat vechile mele cizme şi apoi m-au dus înapoi în odaia mea, iar eu i-am urmat ca un mieluşel. Eram plină de vânătăi şi julituri, însă de-abia le simţeam. Nu am plâns. Am stat fără să mă uit la nimic, aidoma celorlalte doamne. Se vorbea că or să-mi pună brăţări de pânză întărită, în caz că mă mai apucă vreo criză, însă eram atât de liniştită, că au lăsat-o baltă. Sora Bacon vorbi cu doctorul Christie în numele meu. Avea ochiul învineţit de la lovitura mea de cap şi mi-am închipuit că o să mă ia la scărmănat când o să mă prindă singură. Cred că de-ar fi făcut-o, aş fi încasat loviturile fără să crâcnesc. Însă şi ea părea schimbată, ca tot restul. Se uita ciudat la mine, iar în seara aceea, când m-am culcat şi celelalte doamne au închis ochii, mi-a întâlnit privirea.

— Toate bune? mă întrebă ea încet.

Se uită repede spre celelalte paturi, apoi iarăşi la mine:

— N-ai păţit nimic, nu, Maud? continuă apoi. Ne-am distrat numa', aşa-i? Tre' să ne mai şi distrăm, nu? Să nu înnebunim...

Mi-am întors faţa de la ea. Cred că totuşi încă mă mai urmărea. Nu-mi păsa. Acum nu-mi mai păsa de nimic. Nu-mi pierdusem curajul şi avântul atâta vreme... Tot aşteptasem un prilej să evadez. Şi nu ajunsesem nicăieri. Dintr-odată îmi aminteam tot mai nedeslușit de doamna Sucksby şi de domnul Ibbs, de Domnu şi chiar de Maud. Parcă mi se umpluse mintea de fum sau avea o perdea tremurătoare de-a curmezişul. Când încercam să umblu în gând pe străzile din Borough, îmi dădeam seama că mă rătăceam. Nimeni altcineva din casă nu mai cunoştea străzile acelea. Dacă discutau despre Londra, doamnele vorbeau de vreun loc pe care îl ştiau din tinereţe, un loc din societate atât de diferit de oraşul pe care-l cunoşteam eu, că la fel de bine putea fi şi Bombay. Nimeni nu-mi spunea pe numele adevărat. Am început să răspund la numele de Maud şi doamna Rivers. Pesemne că uneori mi se părea că eram Maud, dacă o spuneau atâţia oameni. Iar alteori chiar mi se părea că visez, şi nu propriile mele vise, ci pe ale ei. Sau, tot aşa, îmi aminteam lucruri întâmplate la

Briar, lucruri pe care le povestise sau le făcuse ea, şi mi se părea că le povestisem sau le făcusem eu.

Surorile – în afară de sora Bacon – se purtau mai aspru ca oricând după noaptea în care mă afundaseră. Însă m-am învăţat să fiu mereu scuturată, bruftuluită şi pălmuită. M-am învăţat să văd cum sunt bruftuluite şi alte doamne. M-am învăţat cu tot. M-am învăţat cu patul, cu lampa care-mi bătea în ochi, cu domnişoara Wilson şi doamna Price, cu Betty şi cu doctorul Christie. Acum nu aş fi avut nimic împotrivă nici dacă îmi punea lipitori. Însă n-a adus nici una. Spunea că, odată ce recunoşteam că mă cheamă Maud, asta arăta nu că eram pe drumul cel bun, ci că boala mea urma o altă cale şi avea să se întoarcă. Până atunci n-avea rost să încerce să mă vindece. Aşa că nici n-a mai făcut vreo încercare. Am auzit însă că de fapt renunţase cu totul la tratamente, căci o vindecase aşa de bine pe doamna care vorbea ca şerpii, încât mama ei o luase acasă şi din pricina asta, başca aceea că unele doamne muriseră, casa îşi micşorase câştigurile. Acum, dimineaţa, îmi pipăia pulsul şi se uita în gura mea, apoi trecea mai departe. De când aerul devenise atât de închis şi de puturos, nu stătea mai deloc prin odăi. Noi firește că ne petreceam mai toată vremea înăuntru, dar până şi cu asta m-am obişnuit.

Dumnezeu ştie cu ce altceva m-aş mai fi obişnuit. Dumnezeu ştie cât m-ar mai fi ţinut în casa aceea – poate ani în şir. Poate cât o ţinuseră şi pe sărmana domnişoară Wilson, căci poate şi ea fusese la fel de sănătoasă la cap ca şi mine când o vârâse fratele ei la balamuc. Şi azi aş fi putut să fiu tot acolo. Încă mă mai gândesc uneori la asta şi mă trec fiorii. Aş fi putut să nu mai ies în veci, iar atunci doamna Sucksby, domnul Ibbs, Domnu şi Maud... ce s-ar fi ales de ei acum?

Şi la asta mă gândesc.

Însă am ieşit. De vină e destinul. Destinul e orb şi ciudate îi sunt căile. Destinul a trimis-o pe Elena din Troia la greci, nu-i aşa? Şi pe prinţul cel fermecător la Frumoasa Adormită. El m-a ţinut prizonieră în ospiciul doctorului Christie aproape toată vara. Apoi ascultaţi pe cine mi-a trimis.

S-a întâmplat, cred, la cinci sau şase săptămâni după ce mă afundaseră – cândva prin iulie. Gândiţi-vă cât mă tâmpisem până atunci. Era tot cald şi începuserăm să dormim în toate ceasurile zilei. Dormeam dimineaţa, în aşteptarea clopoţelului de prânz, iar după-amiaza vedeai peste tot în salon doamne care picoteau, bălăbănindu-şi capetele, cu balele curgându-le pe gulere.

Altceva n-aveai ce face. N-aveai pentru ce să rămâi treaz. Îţi treceai vremea dormind. Eu dormeam la fel de mult ca şi celelalte. Dormeam atât de mult, că, atunci când sora Spiller veni în odaia noastră într-o dimineaţă şi spuse „Maud Rivers, trebuie să vii cu mine, ai un vizitator", au fost nevoiţi să mă trezească şi să-mi mai spună o dată, iar când mi-au spus, n-am ştiut ce voia să însemne aşa ceva.

— Un vizitator?

Sora Spiller îşi încrucişă braţele.

— Atunci nu-l vrei? Să-l trimit acasă?

Se uită la sora Bacon, care tot îşi mai freca încheieturile degetelor, strâmbându-se.

— Te chinuie? o întrebă.

— Parcă m-ar înţepa nişte scorpioni, soră Spiller.

Sora Spiller ţâţâi. Am întrebat iarăşi:

— Un vizitator? La mine?

Sora Spiller căscă.

— La doamna Rivers, cum ar veni. Azi eşti doamna Rivers sau nu?

Nu ştiam. Însă m-am ridicat, cu picioarele tremurânde, simţind că mi se scurge sângele din inimă, căci, dacă era un bărbat, atunci, mă gândeam eu, indiferent de-aş fi fost Maud, Sue sau oricine altcineva, nu putea să fie decât Domnu. Lumea mea era acum într-atât de mică, încât nu ştiam decât că mi se făcuse un rău şi că el mi-l făcuse. M-am uitat la domnişoara Wilson. Parcă îmi aminteam că îi spusesem cu trei luni în urmă că, dacă venea Domnu, o să-l omor. La vremea aceea vorbisem serios. Acuma gândul că îl voi vedea la faţă era atât de neaşteptat, încât mă îngreţoşa.

Sora Spiller mă văzu cum şovăi.

— Haide, îmi zise, dacă ai de gând să vii! Lasă părul.

Căci îmi dusesem mâna la cap.

— Îţi zic eu, cu cât te crede mai nebună, cu atât mai bine. Aşa scapă de-o dezamăgire, nu?

Se uită la sora Bacon. Apoi mă îndemnă iarăşi:

— Hai odată!

Am zvâcnit şi m-am împleticit pe coridor, apoi în jos pe scări.

Era miercuri. Era mâna destinului la mijloc, deşi eu încă n-o ştiam, căci miercurea doctorul Christie şi doctorul Graves plecau cu trăsura ca să facă rost de nebune proaspete, iar în casă era linişte. Nişte surori şi vreo doi bărbaţi stăteau pe hol şi trăgeau câteva guri de aer curat dinspre uşa deschisă. Unul din bărbaţi ţinea o ţigară şi, când o văzu pe sora Spiller, o ascunse. La mine

nu s-au uitat totuşi, iar eu de-abia dacă le-am aruncat o privire. Mă gândeam ce-avea să urmeze, simţindu-mă tot mai rău şi mai ciudat de la o clipă la alta.

— Pe-aici, zise sora Spiller, arătând din cap spre uşa salonului.

Apoi mă prinse de braţ şi mă trase spre ea.

— Şi ţine minte: fără gogoşi! spuse apăsat. La căptuşit e răcoare şi bine pe o zi ca asta. N-a mai stat nimeni acolo de ceva vreme. Câtă vreme doctorii sunt plecaţi, cuvântul meu cântăreşte la fel de greu ca al oricărui bărbat. M-ai auzit?

Mă scutură. Apoi mă împinse în odaie.

— Uite-o, îi spuse cu glas schimbat persoanei care aştepta acolo.

Mă aşteptasem să-l văd pe Domnu. Nu era el. Era un băiat bălai, cu ochi albaştri, într-o haină albastră cu două rânduri de nasturi, iar în clipa când am dat cu ochii de el, am simţit un amestec atât de puternic de uşurare şi de dezamăgire că era să leşin, căci l-am socotit un străin şi mi-am închipuit că fusese vreo greşeală şi că, pesemne, venise la altcineva. Apoi l-am văzut cercetându-mi trăsăturile cu un fel de zăpăceală şi atunci, în sfârşit, în sfârşit – ca şi cum chipul şi numele lui ieşeau încet la suprafaţa creierului meu prin ceţuri sau un fel de apă tulbure –, în sfârşit l-am recunoscut, chiar dacă nu purta veşmintele de slugă. Era Charles, rândaşul de la Briar. Mă măsură din cap până-n picioare, aşa cum am mai zis. Apoi înclină capul şi se uită dincolo de mine şi de sora Spiller, ca şi cum s-ar fi aşteptat ca Maud să vină din urmă. După care mă privi iarăşi, făcând ochii mari.

Şi asta m-a salvat. În toată vremea ce se scursese de când plecasem de la doamna Cream, era prima pereche de ochi care mă privea şi nu o vedea pe Maud, ci pe Sue. Mi-a redat trecutul. Mi-a dăruit şi viitorul – căci atunci când stăteam în uşă, cu ochii aţintiţi în ai lui şi văzându-i cum mă ocolesc şi se întorc apoi uluiţi, confuzia a început să mă părăsească şi am scornit un plan. L-am plăsmuit de la cap la coadă, cu tot ce-i trebuia.

Era un plan disperat.

— Charles! am zis.

Nu prea mai ştiam să vorbesc, iar cuvântul se auzi ca un croncănit.

— Charles, de-abia mă recunoşti. Socot... socot că, pesemne, m-am schimbat foarte tare. Dar, vai, cât de drăguţ din partea ta să vii să-ţi vezi fosta stăpână!

M-am dus la el şi l-am prins de braţ, fără să-mi desprind privirea de a lui. Apoi l-am tras spre mine şi i-am şoptit la ureche, aproape plângând:

— Spune că sunt ea sau s-a zis cu mine! Îţi dau orice pe lumea asta! Spune că sunt ea! Te rog, spune că sunt ea!

Nu i-am dat drumul la mână, ci i-am strâns-o cu disperare. El se dădu înapoi. Purtase pe cap o şapcă, care îi lăsase o dungă stacojie pe frunte. Acum se făcu stacojiu până-n vârful urechilor. Deschise gura. Zise:

— Domnişoară, eu... domnişoară...

Fireşte, aşa îmi spunea la Briar. Slavă Domnului, sora Spiller îl auzi şi zise cu un soi de satisfacţie răutăcioasă:

— Ei, nu-i minunat cât de iute se limpezesc doamnele la cap când văd un chip drag de acasă? Ce mulţumit o să fie doctorul Christie!

M-am întors şi i-am întâlnit privirea. Avea o faţă acră.

— Îl ţii pe tânăr în picioare? mă întrebă. După ce-a bătut atâta drum? Aşa, aşezaţi-vă. De-aş fi în locul dumitale, tinere domn, n-aş sta totuşi prea aproape. N-avem de unde să ştim dacă nu cumva tabără şi îşi înfige ghearele în dumneata. Chiar şi cele mai prăpădite fac din astea... Aşa mai merge. Acum eu rămân aici, la uşă şi, dacă începe să facă tărăboi, strigă cu nădejde. Bine?

Ne aşezaserăm pe două scaune tari, lângă fereastră. Charles părea încă buimăcit. Acum începu să clipească şi să se arate temător. Sora Spiller stătea în dreptul uşii. Era mai răcoare acolo. Îşi încrucişă braţele şi ne urmări, însă când şi când întorcea capul spre hol, pentru a şuşoti şi a le face semne surorilor de dincolo.

Încă ţineam mâna lui Charles în mâinile mele. Nu puteam să-i dau drumul. M-am aplecat spre el, tremurând, şi am vorbit în şoaptă.

— Charles, sunt... Charles, în viaţa mea nu m-am bucurat atâta să văd pe cineva dintre toţi oamenii pe care-i ştiu! Trebuie... Trebuie să mă ajuţi.

Charles înghiţi în sec. Apoi spuse, tot cu glas coborât:

— *Sunteţi* domnişoara Smith?

— Şşş! Şşş! Da. Vai, da!

Mi se umeziră ochii.

— Însă aici nu trebuie s-o zici. Trebuie să zici...

I-am aruncat o privire sorei Spiller, apoi am spus şi mai încet:

— Trebuie să zici că sunt domnişoara Lilly. Nu mă-ntreba de

Ce-aveam în minte? Ei bine, adevărul e că mă gândeam la doamna care vorbise şerpeşte şi la cele două bătrâne care muriseră.

Mă gândeam la ce spusese doctorul Christie: că boala o apucase pe altă cale, însă avea să se întoarcă în mod sigur după o vreme. Mă gândeam că dacă-l auzea pe Charles spunând că eram Sue, nu Maud, ar putea face el cumva să mă ţină şi mai din scurt. Poate m-ar lega, m-ar căptuşi, m-ar afunda ori l-ar afunda şi pe Charles. Cu alte cuvinte, groaza îmi întorsese mintea pe dos. Însă aveam şi planul acela. Era din clipă-n clipă tot mai limpede.

— Nu mă-ntreba de ce, am zis iarăşi. Dar, vai, ce renghi mi s-a jucat! M-au vârât aici, dându-mă drept nebună, Charles.

Se uită în jur.

— Aici e o casă de nebuni? întrebă. Mi-am închipuit că e un hotel mare. Mi-am închipuit c-o s-o găsesc pe domnişoara Lilly. Şi... şi pe domnul Rivers.

— Domnul Rivers, am spus. Ah! Ah! Diavolul ăla! M-a tras pe sfoară, Charles, şi a plecat la Londra cu nişte bani care mi se cuveneau. Cu domnişoara Lilly. Ah! Ce pereche! M-au lăsat să mor aici...!

Glasul mi se înălţase tot mai mult. Nu izbuteam să mă stăpânesc. Se putea ca altcineva – cineva cu adevărat nebun – să vorbească prin gura mea. Am strâns cu putere degetele lui Charles, ca să-mi stăpânesc glasul. Le-am strâns tare, mai să i le frâng din încheieturi. Şi m-am uitat cu teamă la sora Spiller, care era tot la uşă. Întorsese capul. Se sprijinise cu spatele de toc şi râdea cu celelalte surori şi cu bărbaţii. Mi-am întors iarăşi privirea spre Charles, vrând să vorbesc din nou. Dar el se schimbase la faţă şi m-a oprit. Din stacojiu, obrazul îi devenise alb ca varul. Zise în şoaptă:

— Domnul Rivers a plecat la Londra?

— La Londra sau Dumnezeu ştie unde, i-am răspuns. S-o fi dus la dracu', fiindcă zău că n-ar fi deloc de mirare!

Charles înghiţi cu noduri. Zvâcni. Apoi îşi smulse degetele din strânsoarea mea şi îşi acoperi faţa cu mâinile.

— Vai! Vai! se văicări cu glas tremurător. Atunci m-am nenorocit!

Şi, spre marea mea uimire, se puse pe plâns.

Povestea îi ieşi la iveală printre picături. Se pare că – aşa cum şi bănuisem cu luni în urmă –, odată Domnu plecat, să stai şi să ascuţi cuţite la Briar era o viaţă fără nici un rost. Charles fusese atins atât de adânc, încât începuse să se pleoştească. Atâta vreme stătuse pleoştit, că domnul Way pusese biciul pe spinarea lui.

— Mi-a zis că o să mă biciuiască până-mi jupoaie pielea, îmi povesti el. Şi chiar aşa a făcut. Doamne, ce ţipete a scos din

mine! Însă bicele alea erau nimica toată, domnișoară – și o sută de bice pe spinare tot nimica toată ar fi! –, față de dezamăgirea usturătoare din inima mea.

A spus-o într-un fel care mi-a dat de bănuit că repetase de multe ori cuvintele acelea. Apoi se învârtoșă tot, de parcă își închipuia că o să-l pocnesc sau o să râd de el, și păru pregătit să îndure orice lovitură. În schimb, eu i-am răspuns cu amar:

— Te cred. Așa preschimbă domnul Rivers toate inimile.

Mă gândeam la inima lui Maud. Charles păru să nu bage de seamă.

— Adevărat! zise. Ce domn! Oho, și-ncă cum!

Îi lucea fața. Se șterse la nas. Apoi se puse iarăși pe bocit. Sora Spiller ne aruncă o privire și se schimonosi. Însă altceva nu făcu. Poate că toți oamenii plângeau mult când veneau să-și vadă rudele la balamucul doctorului Christie.

Când sora și-a întors iarăși privirea spre hol, m-am uitat la Charles. Văzându-l pe el atât de nenorocit, eu, una, mă simțeam ceva mai calmă. L-am mai lăsat să se zbuciume un pic și l-am cercetat ceva mai atentă. Am văzut ce nu băgasem de seamă la început: că avea gâtul murdar și părul îi stătea ciudat – într-o parte bălai și moale ca puful, în alta mai închis la culoare și țeapăn, căci și-l umezise, dând să-l netezească. De lâna mânecii de la haină i se prinsese o rămurică. Pantalonii aveau pete de praf.

Se șterse la ochi, văzu cum mă uit la el și se înroși mai rău decât oricând.

— Acum fii băiat de treabă și spune-mi adevărul, l-am îndemnat în șoaptă. Ai fugit de la Briar, nu-i așa?

Își mușcă buza, apoi încuviință.

— De dragul domnului Rivers? l-am întrebat.

Încuviință iarăși. Apoi răsuflă înfiorat.

— Domnul Rivers îmi spunea mereu, domnișoară, că m-ar lua să-i fiu valet dac-ar avea destui bani ca să mă plătească așa cum se cuvine. Mi-am zis că mai degrabă stau în slujba lui fără leafă decât să rămân la Briar. Dar cum aș fi putut să dau de el la Londra? Apoi s-a iscat zarva aia, când a fugit domnișoara Lilly. De-atuncea toată casa e cu fundu-n sus. Am bănuit că a fugit după el, numai că nimeni nu știa sigur. Dar toată lumea zicea că-i lucru de ocară. Jumătate din servitoare au plecat. Doamna Cakebread s-a dus să slujească în altă bucătărie! Acuma gătește Margaret. Domnul Lilly s-a scrântit. Domnul Way îl hrănește cu lingura!

— Doamna Cakebread, am spus, încruntându-mă. Domnul Way.

Numele astea erau ca niște luminițe: de cum se aprindea una, se mai făcea un pic de lumină în creierul meu.

— Margaret. Domnul Lilly.

Apoi:

— Cu lingura?! Și toate astea... toate astea din pricină că Maud a fugit cu domnul Rivers?

— Nu știu, domnișoară, clătină el din cap. Ziceau că i-a luat o săptămână să simtă urmările. La început a fost calm. Apoi a aflat că unele din cărțile lui aveau niște stricăciuni – sau cam așa ceva. După aceea l-a lovit damblaua și s-a prăbușit pe podea, în bibliotecă. Acuma nici condeiul nu poate să-l mai țină și uită de la mână pân' la gură. Domnul Way m-a pus să-l împing într-un ditamai scaunul cu roți, numai că de-abia mă urneam vreo zece yarzi – de-abia izbuteam să fac ceva, orice! –, că mă și bufnea plânsul. Până la urmă m-au trimis la tușa mea, să îngrijesc de porcii ei cu rât negru. Chiar am auzit – iarăși se șterse la nas –, am auzit că dacă te faci porcar, te vindeci de melancolie. Totuși, eu nu m-am vindecat deloc...

Nu-l mai ascultam. În cap mi se aprinsese o lumină mai strălucitoare decât toate celelalte. I-am strâns iarăși mâna.

— Porci cu rât negru? l-am întrebat, mijindu-mi ochii.

Încuviință.

Doamna Cream era mătușa lui.

Bănuiesc că așa-i la țară. Nu-mi trecuse prin cap să-l întreb cum îl mai cheamă. A dormit chiar în aceeași odaie ca și mine, pe aceeași saltea de paie colcăind de ploșnițe. Când tușa lui a început să zică de domnul și doamna care veniseră și se cununaseră în taină, pe loc a ghicit cine erau, însă, nevenindu-i să creadă ce noroc dăduse peste el, n-a suflat o vorbă. A aflat că plecaseră într-o trăsură, iar văru-său – fiul mai mare al doamnei Cream, care vorbise cu vizitiul – i-a spus de casa doctorului Christie și unde se afla ea.

— Mi-am închipuit că e un hotel mare, spuse el iarăși – și se uită încă o dată cu teamă în jur, la sârma lămpilor, la pereții cenușii și golași, la ferestrele zăbrelite.

Fugise de la doamna Cream cu trei nopți în urmă, iar de atunci dormise prin boscheți și șanțuri.

— Când am ajuns aici, era prea târziu să mai fac cale-ntoarsă, zise el. Am întrebat la poartă de domnul Rivers. S-au uitat într-un catastif și-au zis că pesemne vorbeam de soția lui. Atunci mi-am amintit ce bună la inimă era domnișoara Maud. Dacă putea cineva să-l înduplece pe domnul Rivers să mă ia în slujba lui, atunci ea era aia. Iar acuma...!

Iarăşi începu să-i tremure buza. Zău că domnul Way avea dreptate: era băiat mare şi nu se făcea să bocească aşa, cu una, cu două, iar altădată sau altundeva, în oricare loc normal, l-aş fi pocnit cu mâna mea. Însă în clipa aceea mă uitam cum plânge, iar în ochii mei învineţiţi şi disperaţi lacrimile lui păreau tot atâtea şperacle şi chei.

— Charles, i-am zis, dându-mă mai aproape şi îmbărbătându-mă, ca să-mi păstrez calmul. Nu poţi să te mai întorci la Briar.

— Nu pot, domnişoară, spuse el. Vai, nu pot! Domnu' Way o să mă jupoaie de viu!

— Şi pun prinsoare că mătuşa ta nu te vrea.

— O să mă socoată prostovan finc-am fugit, răspunse el, clătinând din cap.

— Tu pe domnul Rivers îl cauţi.

Charles îşi muşcă buza şi încuviinţă, cu lacrimi în ochi.

— Atunci ascultă-mă, i-am zis, de-abia îndrăznind să vorbesc, să şoptesc, de-abia suflându-i vorbele, de teamă să nu ajungă la urechea sorei Spiller. Ascultă-mă. Eu pot să te duc la el. Ştiu unde e. Ştiu exact unde locuieşte! Pot să te duc la el. Însă mai întâi trebuie să mă ajuţi să ies de aici.

Chiar dacă nu era tocmai adevărat că ştiam unde e Domnu, nici nu minţeam neapărat, căci eram aproape încredinţată că, odată ajunsă la Londra şi cu o mână de ajutor din partea doamnei Sucksby, aveam să-l găsesc. Însă în clipa aia l-aş fi minţit, oricum ar fi stat lucrurile. Pun prinsoare că şi voi aţi fi făcut la fel. Charles se holbă la mine şi îşi şterse faţa cu podul palmei.

— Cum să vă ajut să ieşiţi de-aici, domnişoară? se miră. Cum de nu puteţi să plecaţi frumuşel atunci când poftiţi?

— Mă cred nebună, Charles, i-am răspuns, înghiţind în sec. Mă ţine aici un ordin iscălit... mă rog, nu contează de cine. Aşa-i legea. O vezi pe sora aia? Vezi ce braţe are? Au aici douăzeci de surori cu braţe din astea şi ştiu de minune cum să le pună la treabă. Acum uită-te la faţa mea. Sunt oare nebună?

Mă privi iar, clipind.

— Păi...

— Fireşte că nu-s. Însă aici sunt niscaiva lunatice atât de viclene, încât trec drept sănătoase la cap, iar doctorii şi surorile nu văd deosebirea dintre mine şi ele.

Se uită iarăşi în jur. Apoi mă privi – întocmai cum îl cercetasem şi eu adineauri – de parcă m-ar fi văzut prima oară. Se uită la părul meu, la rochia mea, la cizmele de cauciuc indian. Mi-am tras picioarele la adăpostul poalelor.

— Nu... nu sunt sigur, zise.

— Nu eşti sigur? De ce anume nu eşti sigur? Nu ştii dacă vrei să te întorci la mătuşica ta şi să trăieşti cu porcii? Sau dacă vrei să mergi să-i slujeşti domnului Rivers ca valet la Londra...? Londra, gândeşte-te! Mai ţii minte elefanţii ăia pe care pot să-i călărească băieţeii pentru un şiling? Ce să zic, grea alegere mai e şi asta!

Charles îşi plecă privirea. M-am uitat la sora Spiller. Ne aruncă o privire, căscă, apoi scoase de undeva un ceas.

— Porcii? l-am întrebat iute. Sau elefanţii? Din două, una. Pe care-o alegi, pentru Dumnezeu?

Charles îşi mişcă buzele.

— Elefanţii, răspunse după o tăcere îngrozitoare.

— Bravo! Bravo! Slavă Domnului! Acum ascultă. Câţi bani ai?

— Cinci şilingi şi şase penny, zise el înghiţind în sec.

— Bun. Uite ce tre' să faci. Trebuie să te duci într-un oraş, în oricare, şi să găseşti un lăcătuş. Iar când îi găseşti atelierul, trebuie să-i ceri...

Mi-am apăsat ochii cu mâna. Iarăşi mi se părea că simt cum se înalţă apa aceea tulbure, cum se trage perdeaua. Mai să ţip de groază. Apoi perdeaua s-a dat iarăşi în lături.

— ...o cheie oarbă, cu aripă simplă, de un ţol. Zi că-i trebuie stăpânului. Dacă nu vrea să ţi-o vândă, trebuie s-o furi. Hai, nu face mutra asta! O să-i trimitem omului alta când ajungem la Londra. Când faci rost de cheia oarbă, pune-o bine. Dup-aia du-te la un fierar. Cumpără o pilă... uită-te la degetul meu... Cam aşa de groasă. Ia arată-mi ce grosime vreau. Bravo, ai priceput. Pune bine pila, aşa cum tre' să faci şi cu cheia. Adu-le aici săptămâna viitoare... miercurea viitoare. Nu-i bine decât miercurea! Ai auzit? Şi dă-mi-le atunci pe furiş. M-ai înţeles? Charles?

Charles se holba la mine. Iarăşi mă înfierbântasem prea tare. Însă încuviinţă din cap. Apoi se uită în spatele meu şi zvâcni. Sora Spiller plecase de la uşă şi venea spre noi.

— S-a scurs vremea, ne spuse ea.

Ne ridicarăm. Eu mă ţineam de spătarul scaunului, ca să nu tremur. M-am uitat la Charles de parcă voiam să-i ard ochii cu privirea. Îi dădusem drumul la mână, însă i-am apucat-o iar.

— O să ţii minte, nu, ce ţi-am zis?

Încuviinţă, cumva înfricoşat. Îşi plecă privirea. Dădu să-şi elibereze mâna şi să plece. Atunci se petrecu o ciudăţenie. Am simţit cum îşi mişcă degetele în palma mea şi m-am trezit că nu eram în stare să-i dau drumul.

— Nu mă părăsi! i-am strigat.

Cuvintele picaseră ca din senin.

— Nu mă părăsi, te rog!

Charles sări cât colo.

— Ei, haide, spuse sora Spiller. N-avem vreme de-aşa ceva. Haide.

Se apucă să-mi desfacă degetele. Îi luă câteva clipe. Când mâna îi scăpă din strânsoare, Charles şi-o trase iute şi îşi duse pumnul la gură.

— Trist, aşa-i? îi zise sora Spiller, ţinându-mă de braţe.

Umerii îmi tresăriră puternic.

— Nu pune totuşi la suflet. Aşa îi ia pe toţi. Mai bine să nu mai vii deloc, am zice noi. Mai bine să nu le aminteşti de casă. Îi zgândăre.

Mă trase şi mai zdravăn. Charles se făcu mic şi se îndepărtă.

— Ai grijă să le spui alor tăi asta când le povesteşti în ce stare de plâns ai găsit-o. Bine? continuă sora Spiller.

Charles îşi mută privirea de la ea la mine şi încuviinţă.

— Charles, îmi pare rău, i-am zis.

Îmi clănţăneau dinţii în gură.

— Nu-ţi bate capul. Nu-i nimic. O nimica toată.

Însă vedeam cum se uita acum la mine şi-şi spunea că, pesemne, chiar sunt nebună. Iar dacă gândea aşa, atunci se zisese cu mine. Aveam să rămân până la moarte în balamucul doctorului Christie, fără s-o mai văd în veci pe doamna Sucksby şi să mă răzbun pe Maud... Era un gând mai aprig decât frica. Mi-am poruncit să mă liniştesc, iar sora Spiller mi-a dat în sfârşit drumul. Veni altă soră ca să-l conducă pe Charles la uşă. M-au lăsat să mă uit cum pleacă şi, vai!, cu greu m-am stăpânit să nu fug după el. Aşa că se duse, apoi întoarse capul, se poticni şi îmi întâlni privirea. Păru să se cutremure iar. Încercasem să-i zâmbesc şi, pesemne, trântisem un zâmbet cumplit.

— Nu uita! am strigat după el cu un glas ascuţit şi nefiresc. Nu uita de elefanţi!

Surorile se tăvălură de râs. Una din ele mă înghionti. Eram stoarsă de puteri, iar ghiontul mă culcă la pământ. Am zăcut acolo grămadă.

— Elefanţi! strigau surorile.

Au stat şi s-au hlizit pe seama mea până le-au dat lacrimile.

A urmat o săptămână cumplită. Acum, că-mi venise mintea la cap, casa părea mai câinoasă ca oricând şi am văzut în ce hal decăzusem când ajunsesem să mă învăţ cu toate. Dacă în şapte

zile mă învățam iarăși? Dacă mă tâmpeam la loc? Dacă Charles se întorcea, iar eu eram prea dusă ca să-l recunosc? Gândul ăsta mă ucidea. Am făcut tot ce puteam ca să nu alunec iarăși în visare. Mi-am ciupit brațele până mi se învinețeau. Mi-am mușcat limba. În fiece dimineață mă trezeam cu un sentiment oribil: că zile întregi se scurseseră pe nesimțite. „Ce zi e azi?" o întrebam pe domnișoara Wilson sau pe doamna Price. Firește că ele habar n-aveau. Domnișoara Wilson credea că în fiecare zi e Vinerea Mare. Apoi o întrebam pe sora Bacon.

— Ce zi e azi, soră Bacon?

— Ziua de Apoi, răspundea ea, strâmbându-se de durere și frecându-și mâinile.

Apoi mai era și teama că până la urmă Charles n-avea să mai vină, că mă arătasem prea scrântită și că o să se piardă cu firea sau o să pățească vreo nenorocire. M-am gândit la tot ce-ar fi putut să-l țină departe, lucruri mai mult sau mai puțin posibile – bunăoară, că-l furau țiganii sau tâlharii, că-l călca vreun taur în copite, că dădea de niscaiva oameni cinstiți, care l-ar convinge să se întoarcă acasă... Într-una din nopți a plouat și mi-am închipuit cum șanțul în care doarme se umple de apă și el se înecă. Apoi s-au pornit fulgerele și tunetele și mi l-am închipuit adăpostit sub un copac, cu o pilă în mână...

Așa s-a scurs săptămâna. Veni și ziua de miercuri. Doctorul Graves și doctorul Christie plecară în trăsura lor și, la sfârșitul dimineții, sora Spiller veni în ușa odăii, se uită la mine și zise:

— Măi să fie, da' tare fermecătoare suntem! Un anume tinerel a venit iarăși în vizită. Așteaptă jos. În ritmul ăsta, o să ajungem să deschidem salon.

Mă duse jos. În hol mă împunse zdravăn cu un deget.

— Să nu te prind cu vreo drăcie! mă preveni ea.

De astă dată Charles părea mai înspăimântat decât oricând. Ne-am așezat pe aceleași scaune ca și mai înainte și sora Spiller se proțăpi tot acolo, în ușă, făcând haz cu surorile din hol. Am stat o vreme în tăcere. El era alb ca varul la față.

— Charles, ai făcut tot? l-am întrebat în șoaptă.

Încuviință din cap.

— Cheia oarbă?

Iarăși încuviință.

— Pila?

Așijderea. Mi-am dus mâna la ochi.

— Numai că, să știi, cheia oarbă m-a costat aproape toți banii, îmi zise el cu glas tânguitor. Lăcătușul mi-a zis că unele

chei sunt mai oarbe decât altele. Nu mi-ai spus asta. Am luat-o pe cea mai oarbă dintre toate.

M-am uitat printre degete și i-am întâlnit privirea.

— Cât i-ai dat? l-am întrebat.

— Trei șilingi, domnișoară.

Trei șilingi pe o cheie oarbă care nu făcea mai mult de șase penny! Mi-am acoperit iarăși ochii. Apoi am zis:

— Nu-i nimic. Nu-i nimic. Bravo...

După aia i-am explicat ce-avea de făcut în continuare. I-am zis că trebuie să mă aștepte în noaptea aceea de cealaltă parte a zidului ce împrejmuia parcul balamucului. I-am zis că trebuia să găsească locul unde creștea cel mai înalt copac și să mă aștepte acolo. Să aștepte toată noaptea, dacă trebuia, căci n-aveam cum să-i spun precis cât o să-mi ia ca să evadez. Trebuia să aștepte, atâta tot, și să fie gata s-o ia din loc. Iar dacă nu veneam deloc, să știe că mă împiedicase ceva și că trebuia să se întoarcă în noaptea următoare și să aștepte iarăși. Așa trebuia să facă trei nopți la rând.

— Și dacă nu vii nici atunci? mă întrebă, cu ochii cât cepele.

— Dacă nu vin nici atunci, i-am răspuns, faci așa: te duci la Londra și găsești o stradă care se cheamă Lant Street și o doamnă care locuiește acolo, doamna Sucksby pe numele ei. Doamne păzește, Charles, doamna aceea mă iubește! Și te va iubi și pe tine, căci ești prietenul meu. Ea va ști ce-i de făcut.

Am întors capul. Mi se umpluseră ochii de lacrimi.

— Ai priceput? l-am întrebat într-un sfârșit. Juri?

Mi-a răspuns că da.

— Arată-mi mâna, i-am zis atunci, iar când am văzut ce tare îi tremura, n-am îndrăznit să-l las să-mi strecoare cheia și pila, de teamă să nu le scape.

Le ținea în buzunar și i le-am șparlit chiar înainte să plec, sub ochii sorei Spiller, care râdea văzând cum mă sărută pe obraz și roșește. Pila mi-am vârât-o în mânecă. Cheia oarbă am ținut-o în pumn. Apoi, pe când urcam, m-am aplecat ca pentru a-mi trage un ciorap și i-am dat drumul în cizmă.

Apoi am stat întinsă în pat. M-am gândit la toți spărgătorii de care auzisem vreodată și la toate lucrurile cu care se făleau. Acum eram ca ei. Aveam pila. Aveam cheia oarbă. Aveam tovarășul ce mă aștepta dincolo de zidul balamucului. Nu mai trebuia decât să pun mâna pe o cheie îndeajuns de multă vreme ca să-mi fac o pereche a ei.

Iată cum am izbutit.

În seara aceea, când sora Bacon se așeză în scaunul ei și-și întinse degetele, i-am zis:

— Lasă-mă să-ți frec eu mâinile în seara asta, soră Bacon, nu Betty. Lui Betty nu-i place. Zice că miroase ca un cotlet de la unsoarea aia.

Lui Betty îi pică falca.

— Vai! Vai! se puse ea pe țipat.

— Doamne, apără-ne! spuse sora Bacon. De parcă nu-i destul de rău cu zăpușeala asta. Taci din gură, Betty...! Ca un cotlet. Așa deci? După ce m-am purtat atât de frumos cu tine?

— Nici vorbă! strigă Betty. Nici vorbă!

— Ba da, așa a zis. Ca un cotlet gata de pus în tigaie. Lasă-mă pe mine de data asta. Uite ce mâini curate și moi am.

Sora Bacon se uită – nu la degetele mele, ci la față. Apoi se strâmbă.

— Taci odată, Betty! i-o tăie ea. Of, ce gălăgie. Și mă arde carnea de mor! Puțin îmi pasă mie care din voi o face. Însă mai bine să fie o fată liniștită decât una gălăgioasă. Uite! își duse ea degetul mare la buzunarul rochiei și-l căscă. Scoate-le de-aici, îmi spuse.

De chei era vorba. Am șovăit, apoi mi-am vârât mâna și le-am săltat. Erau calde de la piciorul ei fierbinte. Sora stătea cu ochii pe mine.

— Aia mai mică, spuse ea.

Am ținut-o ridicată, lăsând restul să atârne, apoi m-am dus la dulap și am scos borcanul cu pomadă. Betty stătea pe burtă, izbea din călcâie și plângea cu nasul în pernă. Sora Bacon s-a lăsat pe spate și și-a suflecat manșetele. M-am așezat lângă ea și i-am frecat peste tot mâinile umflate cu pomadă, întocmai cum văzusem de o sută de ori că se face. Am tot frecat-o o jumătate de ceas. Când și când se strâmba de durere. Apoi ochii i s-au închis pe jumătate și mă privea doar printre gene. Se uita la mine lung, cumva cald și gânditor, și îi mijea un zâmbet.

— Nu-i așa de rău, nu? murmură. Ei?

N-am răspuns. Nu la ea îmi era mie gândul, ci la noaptea și muncile ce urmau. Dacă mă aprinsesem în obraji, pesemne ea și-a închipuit că mă îmbujorasem. Dacă aveam un aer ciudat, de ce să fi luat în seamă așa ceva? Toate eram ciudate acolo. Când, într-un sfârșit, căscă, își trase mâinile și se întinse, inima îmi zvâcni în piept. Însă ea n-a băgat de seamă. M-am dus de lângă ea, ca să pun la loc pomada în dulap. Inima mi-a zvâcnit iarăși. N-aveam decât o clipă ca să fac ce trebuia. Inelul cu cheile atârna în încuietoare, iar cea pe care o voiam – cheia de la uși –

atârna cel mai jos. N-aveam de gând s-o fur, fiindcă ar fi băgat de seamă. Însă în Lant Street veneau mereu bărbați cu bucăți de săpun, de chit, de ceară... Am prins cheia și, iute, însă cu luare-aminte, am apăsat-o în borcan.

Forma dinților se întipări de minune în pomadă. Am privit-o o dată, apoi am înșurubat capacul și am pus borcanul înapoi pe raft. Ușa dulapului am închis-o, dar m-am prefăcut numai că o încui. Cheia am șters-o de mânecă. I-am dus-o înapoi sorei Bacon, care și-a căscat iarăși buzunarul cu degetul mare, cum făcuse și înainte.

— Adânc, îmi spuse când am dat să-i vâr cheile în buzunar. Până la fund. Așa.

Mi-am ferit privirea. M-am dus la patul meu, iar ea a căscat și a picotit în scaunul ei, ca întotdeauna, până ne-a adus sora Spiller doctoriile. Mă învățasem să mi-o iau laolaltă cu celelalte doamne, însă în seara aceea mi-am vărsat-o – pe saltea, de astă dată –, apoi am dat castronul gol. După aceea am stat cu ochii în patru, cuprinsă de un soi de friguri, uitându-mă la ce avea să facă mai departe sora Bacon. Dacă s-ar fi dus la dulap – bunăoară, să ia o hârtie, o prăjitură, ceva de împletit sau cine știe ce flecușteț – dacă s-ar fi dus, deci, la dulap, l-ar fi găsit descuiat, l-ar fi încuiat cu mâna ei și mi-ar fi stricat tot planul, nu știu ce m-aș fi făcut. Cred că aș fi omorât-o. Zău! Oricum, nu s-a dus. A moțăit numai în scaunul ei. Atâta a dormit, că n-am mai crezut că se trezește. Am tușit, mi-am luat cizma și am lăsat-o să cadă pe jos, am hâțânat picioarele patului, ca să se frece de podea, dar ea tot nu s-a deșteptat. Apoi a trezit-o vreun vis. S-a sculat și și-a pus cămașa de noapte. Stăteam cu mâna la față și am văzut printre degete ce făcea: am văzut-o cum se ridică, cum se freacă pe burtă prin bumbacul cămășii, am văzut-o cum se uită la toate doamnele și apoi la mine, părând a întoarce un gând pe toate părțile...

Însă mai apoi o lăsă baltă. Pesemne din pricina căldurii. Căscă iarăși, își puse la gât lanțul cu cheile, se urcă în pat și se puse pe sforăit.

I-am numărat sforăiturile. Când s-au făcut douăzeci, m-am ridicat, ca o stafie, m-am furișat la dulap și am scos borcanul cu pomadă.

Apoi mi-am tăiat dublura. Habar n-am cât mi-a luat. Nu știu decât că a durat ceasuri în șir – căci, firește, cu toate că era o pilă bună și cu toate că am lucrat cu mâinile vârâte în așternuturi și în pături, ca să înăbuș zgomotul, hârșâitul fierului părea să răsune în toată odaia și nu îndrăzneam să tai decât potrivindu-mi

mişcările după sforăitul sorei Bacon. Şi nici atunci nu puteam să pilesc prea iute, căci trebuia să potrivesc cheia oarbă cu tiparul, încredinţându-mă că tăiam cum trebuie. Când şi când mă dureau degetele şi trebuia să mă opresc şi să mi le întind, altfel se umezeau, cheia îmi luneca şi mi se răsucea în mâini. Era cumplit să faci aşa ceva când erai atât de disperat. Parcă simţeam cum se scurge noaptea, ca nisipul sau vedeam cum sora Bacon se opreşte din sforăit şi atunci încetam lucrul şi mă uitam în jur, revenind la ale mele – la paturi şi la doamnele adormite –, iar odaia părea atât de încremenită, încât mă temeam că vremea stătea pe loc şi o să rămân aici, prinsă în ea, în vecii vecilor. N-a ţipat nimeni în noaptea aceea, n-a visat nimeni urât şi nu s-a sunat nici din clopoţel. Toată lumea zăcea doar în paturi. Eram singurul suflet treaz din casă şi ai fi putut crede foarte uşor că şi singurul suflet treaz din toată lumea asta. Însă eu ştiam că Charles veghea şi el, că aştepta de cealaltă parte a zidurilor doctorului Christie – mă aştepta pe mine – şi mai ştiam că undeva, dincolo de el, şi doamna Sucksby aştepta, oftând poate, în patul ei sau plimbându-se de colo colo, frângându-şi mâinile şi strigându-mi numele... Pesemne gândul ăsta mi-a dat curaj şi mi-a călăuzit cum trebuie pila în mâini.

Căci veni în sfârşit clipa când am lăsat cheia în borcan şi am văzut că dinţii se potriveau. Cheia era gata. Am ţinut-o în mână, cuprinsă de un soi de ameţeală. Mâinile mi se pătaseră de la fier, mi se juliseră de la lunecarea pilei şi aproape că îmi amorţiseră de cât le încordasem. N-am îndrăznit să le mai leg cu ceva. M-am ridicat cu mare băgare de seamă, mi-am îmbrăcat rochia de tartan şi mi-am luat cizmele de cauciuc. Am mai luat şi pieptenele sorei Bacon. Altceva nimic. L-am ridicat de pe masa ei şi tocmai atunci şi-a mişcat şi ea capul. Mi-am ţinut răsuflarea. Însă nu s-a deşteptat. Am stat absolut nemişcată, urmărindu-i chipul. Şi dintr-odată m-am simţit vinovată. „Ce dezamăgită o să fie", mi-am zis, „când o să afle că am păcălit-o!". Mi-am amintit ce mulţumită a fost când i-am zis că vreau să-i frec eu mâinile.

Câte ciudăţenii îţi trec prin cap în asemenea clipe! Am mai urmărit-o câteva momente, apoi m-am dus la uşă. Am vârât încet-încet cheia în broască. Am întors-o tot aşa, încet-încet.

— Te rog, Doamne! am şoptit în vremea asta. Doamne Dumnezeule, îţi jur că o să fiu bună, o să fiu cinstită câte zile mi-au mai rămas, jur...

Cheia se poticni în ceva.

— Ah, futu-i! Futu-i! am spus.

Se înțepeniseră dinții. Până la urmă nu tăiasem pe potrivă, iar acuma n-o să mai vrea să se răsucească nici înainte, nici înapoi.

— O, futu-i! Hai în mă-ta! Ah!

Am apucat-o mai bine și am mai încercat o dată. Tot nimic. Până la urmă i-am dat drumul. M-am dus în liniște la pat, am luat borcanul cu pomadă al sorei Bacon, am mers tiptil cu el înapoi la ușă, am pus niște pomadă pe gaura cheii și am suflat-o în încuietoare. După aceea, aproape leșinată de frică, am apucat iar cheia, iar de astă dată... de astă dată a mers.

Mai aveam de descuiat încă trei uși. Cheia a făcut la fel în toate – s-a înțepenit și a trebuit s-o ung – și de fiecare dată m-am înfiorat auzind cum se freacă fierul de broască și i-am dat înainte mai iute. Însă nu s-a trezit nimeni. Pe coridoare era zăpușeală și liniște, pe scări și pe holul de jos nu era nici o mișcare. Ușa din față era zăvorâtă pe dinăuntru, așa că n-aveam nevoie de cheie. Am lăsat-o descuiată în urma mea. Fusese la fel de lesne ca atunci când plecasem de la Briar cu Maud: de-abia pe aleea din fața casei am tras o sperietură, căci, atunci când am dat să străbat peticul de pietriș de acolo, am auzit mersul cuiva, apoi un glas. Glasul strigă un „Hei!" înăbușit. Când l-am auzit, era să mor pe loc. Credeam că pe mine mă strigă. Apoi se auzi un râs de femeie și am zărit niște siluete: doi bărbați – domnul Bates, cred, și încă unul – și o soră – sora Flew, cea cu ochi zbanghii.

— O să primești... începu să zică unul din ei.

Atât am auzit.

O luară prin tufișuri, dând ocol casei. Sora Flew râse iar. Apoi râsul se topi și se așternu tăcerea.

N-am mai stat să văd ce-o să se aleagă de tăcerea aceea. Am luat-o la fugă, călcând mai întâi ușor, până am trecut de peticul de pietriș, apoi iute și apăsat cât am străbătut pajiștea. Nu m-am uitat deloc spre casă. Nu m-am gândit la doamnele rămase înăuntru. Mi-ar plăcea să spun că m-am dus să arunc cheia în grădina zidită, ca s-o găsească vreuna din ele, însă n-am făcut așa ceva. Nu m-am salvat decât pe mine. Mi-era prea frică. Am găsit copacul cel mai înalt. Mi-a mai luat o jumătate de ceas ca să mă urc pe trunchiul lui noduros. Cădeam și o luam de la capăt. Am căzut și-a doua oară, și-a treia oară, și-a patra oară, dar am ajuns să mă salt într-un sfârșit pe cea mai joasă creangă, să mă cațăr de acolo pe creanga de mai sus, să înaintez pe o cracă ce trosnea sub mine, până când am ajuns la zid... Numai Dumnezeu știe cum am facut. Tot ce pot să zic e că am reușit.

— Charles! Charles! am strigat, cocoţată pe culmea zidului de cărămidă.

N-a venit nici un răspuns. Dar n-am mai aşteptat. Am sărit. M-am prăvălit la pământ şi-am auzit un scâncet. El era. Atâta aşteptase, că-l luase somnul şi era cât p-aci să-i cad în cap.

Scâncetul lui stârni un câine de lângă casă, care se puse pe lătrat. Câinele acela îl stârni pe un altul. Charles îşi duse mâna la gură.

— Haide! i-am zis.

L-am prins de braţ. Am întors spatele zidului şi am gonit întruna.

Goneam prin iarbă şi tufe. Noaptea era încă adâncă, cărările erau ascunse, iar la început mi-era prea teamă să mai pierd vremea uitându-mă după ele. Când şi când Charles se împiedica sau încetinea pasul, îşi apăsa mâna pe şold şi îşi trăgea sufletul. Atunci îmi plecam urechea şi ascultam, însă nu se auzeau decât păsările, vântul şi şoarecii. Curând cerul se mai lumină şi desluşirăm fâşia palidă a unui drumeag.

— Încotro? întrebă Charles.

Habar n-aveam. Trecuseră luni de zile de când mă oprisem ultima oară pe vreun drum şi mă întrebasem încotro s-o apuc. M-am uitat în jur, iar câmpurile şi cerul luminat îmi părură deodată nesfârşite şi fioroase. Apoi l-am văzut pe Charles aşteptând, cu ochii la mine. M-am gândit la Londra.

— Încoace, i-am răspuns, luând-o din loc, iar frica mă părăsi.

După aceea aşa am făcut tot drumul: de câte ori ajungeam la o răscruce, mă opream câteva clipe şi mă gândeam bine la Londra, iar atunci, ca şi cum aş fi fost Dick Whittington, îmi venea în cap pe unde s-o luăm. Când cerul se limpezi şi mai tare, începurăm să auzim cai şi roţi. Ne-ar fi prins tare bine să ne ia cineva, însă de fiecare dată mă temeam că trăsura sau căruţa cu pricina fusese trimisă de la balamuc, în căutarea noastră. Numai când am văzut un ţăran bătrân ieşind pe o poartă, într-o căruţă trasă de un măgar, mi-am zis că el sigur nu era omul doctorului Christie. Atunci i-am ieşit în cale, el a încetinit şi ne-a dus cu căruţa vreun ceas. Îmi scosesem aţele şi-mi despletisem părul, care îmi stătea acum ca o rogojină. N-aveam pălărie, aşa că mi-am legat o batistă de-a lui Charles pe cap. Am zis că eram frate şi soră şi ne întorceam la Londra după ce am stat o vreme la mătuşa noastră.

— La Londra, ai? făcu ţăranul. Se zice că poţi să trăieşti acolo şi patruzeci de ani fără să-ţi cunoşti vecinii. E-adevărat?

Ne-a lăsat în drum, la marginea unui oraş, şi ne-a arătat pe unde s-o luăm de acolo. Bănuiam că am străbătut vreo nouă-zece mile. Ne rămâneau mai bine de patruzeci. Era încă devreme. Am găsit o brutărie şi ne-am luat nişte pâine, însă femeia din prăvălie s-a uitat aşa de ciudat la părul meu, la rochie şi la cizmele de cauciuc, că mai bine renunţam la pâine şi stăteam flămândă. Ne-am odihnit pe iarbă, în curtea unei biserici, sprijinindu-ne de două pietre aplecate. Când au bătut clopotele, am tresărit amândoi.

— Şapte dimineaţa, am zis.

M-am simţit dintr-odată tristă. M-am uitat la pieptenele sorei Bacon.

— Acuma se trezesc şi îmi găsesc patul gol. Asta dacă nu l-au găsit deja.

— Domnul Way văcsuieşte ghetele, spuse şi Charles.

Începu să-i zvâcnească buza.

— Gândeşte-te la ghetele domnului Rivers, i-am zis repede. Pun rămăşag că le-ar prinde bine un pic de vacs. Londra e nemiloasă cu ghetele domnilor.

— Zău?

Atunci s-a simţit ceva mai bine. Am terminat pâinea, apoi ne-am ridicat şi ne-am scuturat de iarbă. Un om cu o lopată trecu pe lângă noi. Ne privi cam la fel ca femeia aceea de la brutărie.

— Ne cred spoitori, îmi spuse Charles în vreme ce ne uitam la omul cu pricina.

Însă eu mi-am închipuit că veniseră unii de la balamuc şi întrebaseră dacă văzuse careva o fată în rochie de tartan şi cizme de cauciuc.

— Hai să mergem, i-am zis.

N-am mai luat-o pe drum, ci pe o cărare liniştită, printre câmpuri. Ne-am aţinut cât am putut pe lângă tufişuri, cu toate că acolo iarba era mai mare şi mergeai mai greu.

Razele soarelui încingeau aerul. În jur zburau fluturi şi albine. Din când în când mă opream să-mi dezleg batista de pe cap şi să-mi şterg faţa. În viaţa mea nu mai bătusem atâta drum şi atât de iute, iar trei luni în şir nu mersesem mai departe de micuţa grădină zidită de la balamuc, în care mă tot învârteam. Pe călcâie făcusem băşici cât un şiling de mari. „N-o să mai ajungem în veci la Londra!“ mi-am zis.

Însă de câte ori îmi venea ideea asta, mă gândeam la doamna Sucksby şi îmi închipuiam cum o să se schimbe la faţă când o să se trezească cu mine la uşă, pe Lant Street. Apoi mă gândeam la Maud, oriunde o fi fost, şi îmi zugrăveam în minte chipul *ei*.

Chipul ei îl vedeam însă ca prin ceață. Mă sâcâia ceața aceea.

— Ia zi, Charles, ce culoare au ochii domnișoarei Lilly? l-am întrebat. Sunt căprui sau albaștri?

Mă privi ciudat.

— Cred că sunt căprui, domnișoară.

— Ești sigur?

— Așa socot, domnișoară.

— Așa socot și eu.

Însă nu eram sigură. Am mers ceva mai iute. Charles fugea și gâfâia pe lângă mine.

Pe la prânz am ajuns la un șir de căsuțe, în marginea unui drumeag ce ducea spre un sat. I-am zis lui Charles să se oprească și m-am dosit după un gard viu, de unde am cercetat ușile și ferestrele. La una din ele stătea o fată care scutura rufe, însă după câteva clipe se trase înăuntru și închise fereastra. La alta o femeie cu o căldare tot trecea încoace și-ncolo, fără să se uite afară. Ferestrele casei următoare erau toate închise și întunecate, însă bănuiam că dincolo de ele s-o găsi câte ceva de furat. M-am gândit să bat la ușă, iar dacă nu răspundea nimeni, să încerc încuietoarea. Însă cum stăteam eu acolo, făcându-mi curaj, dinspre ultima casă se auziră niște glasuri. Ne-am uitat într-acolo și am văzut la poarta grădinii o femeie cu doi copilași. Femeia își punea o bonetă și își lua rămas-bun de la copii.

— Ei, Janet, îi zicea fetiței mai mari, să ai grijă ca lumea de Baby. Când mă-ntorc o să-ți aduc un ou. Poți să-ți tivești batista dacă vrei, numa' fii cu băgare de seamă la ac.

— Da, mămico, răspunse fata.

Își ridică fața, ca să primească un sărut, rămase o vreme în poartă și apoi o-nchise. Maică-sa se îndepărtă iute de casă, trecând de mine și de Charles – fără s-o știe, căci eram încă ascunși în dosul gardului.

M-am uitat după ea. Apoi m-am uitat la fetiță, care plecase de la poartă, o luase înapoi pe potecă și-și ducea frățiorul spre ușa deschisă a casei. Iar apoi m-am uitat la Charles.

— Charles, i-am zis, uite cum ne-a ieșit norocul în cale. Ia dă-mi ăia șase penny!

Charles se scotoci prin buzunare.

— Nu banul acela, am zis. N-ai altul mai lucios?

Am luat cea mai lucioasă monedă pe care o avea și am mai lustruit-o un pic de mâneca rochiei.

— Ce-aveți de gând, domnișoară? mă întrebă el.

— Lasă asta. Tu rămâi aici. Dacă vine cineva, fluieră.

M-am ridicat și mi-am netezit poalele rochiei. Apoi am ieșit de după gard și am mers tacticoasă până la poarta casei, de parcă venisem pe drumeag. Fetița a întors capul și m-a văzut.

— Toate bune? am zis. Tu ești Janet, pesemne. Tocmai m-am întâlnit cu mămica ta. Ia uite ce mi-a dat. Șase penny. Nu-i așa că-i drăguț bănuțu'? Maică-ta mi-a zis: „Dă-i, rogu-te, banu' ăsta lui Janet a mea și spune-i să meargă iute la prăvălie, să ia niște făină". Mi-a zis adineauri c-a uitat. Știi ce-i făina, nu? Bravo! Știi ce-a mai zis mămica ta? A zis: „Janet a mea e o fetiță așa de cuminte! Zi-i că poate să-și ia bomboane de jumate de penny, cât o să-i rămână". Ehei, îți plac bomboanele, nu? Și mie. Tare îs bune, nu? Numa' că-s tari pentru dinții tăi. Ei, nu-i nimic! Mă prind că nici nu ți-au ieșit încă toți dinții. Oho! Ia uite ce mai strălucesc! Îți iau ochii! Ca un șirag de perle! Mai bine golești prăvălia de dulciuri până ți-or ieși ăilalți. O să rămân eu aici, să am grijă de casă. Bine? Ia uite ce mai lucește banu' ăsta! Uite-l și pe frățiorul tău. Nu vrei să-l iei cu tine? Bravo.

Era un renghi din cale-afară de murdar și nu mi-a plăcut deloc să fac așa ceva. Însă ce pot să zic? Mie mi se jucase un renghi și mai murdar. Cât vorbisem, mă uitasem iute în jur, la ferestrele celorlalte case și pe drumeag. Însă nu venea nimeni. Fetița își vârî banul în buzunarul șorțulețului, îl luă pe frățiorul ei în brațe și plecă împleticindu-se. M-am uitat după ea toată vremea asta. Apoi m-am repezit în casă. Era destul de sărăcăcioasă, însă într-un cufăr de sus am găsit o pereche de ghete negre care îmi veneau destul de bine și o rochie cu imprimeu, înfășurată în hârtie. M-am gândit că, poate, era rochia pe care o purtase femeia la nuntă și jur pe ce-am mai sfânt că era să n-o iau. Însă până la urmă am luat-o.

Am mai luat o bonetă neagră, un șal, o pereche de ciorapi de lână, o plăcintă din cămară. Și un cuțit.

Apoi am dat fuga la gardul unde stătea ascuns Charles.

— Întoarce-te cu spatele, i-am zis, apucându-mă să mă schimb. Întoarce-te cu spatele! Nu te mai uita cu ochii ăștia speriați, fată mare ce ești! Afurisita! Afurisita!

De Maud era vorba. Mă gândeam la fetița aceea, Janet, și cum o să se întoarcă ea la căsuță cu făina și cu bomboanele. Mă gândeam la mama ei și cum o să vină acasă la vremea ceaiului și o să ia rochia de mireasă de unde nu-i.

— Afurisita!

Am înșfăcat mănușa lui Maud și am sfâșiat-o până s-a desfacut de tot. Apoi am aruncat-o la pământ și am călcat-o în picioare. Charles mă privi cu o față îngrozită.

— Nu te mai uita la mine, mucosule! i-am strigat. Ah!

Însă mai apoi m-am temut să nu vină careva. Am luat de jos mănuşa, am vârât-o la loc în sân şi mi-am legat şnururile bonetei. Mi-am aruncat rochia de balamuc şi cizmele de cauciuc într-un şanţ. Băşicile de pe tălpi mi se spărseseră şi picurau ca lacrimile. Însă ciorapii erau groşi, iar ghetele cele negre erau tocite şi moi. Pe rochie erau imprimaţi trandafiri, iar boneta avea părăluţe pe bor. Mi-am închipuit cum arătam. Ca într-o stampă cu o lăptăreasă de pe peretele unei lăptării.

Însă cred că era întocmai ce se purta pe la ţară. Am lăsat câmpurile şi cărările umbrite şi ne-am întors la drum, iar după o vreme a venit un alt ţăran bătrân, care ne-a dus câteva mile. Apoi am luat-o iarăşi pe jos.

Mergeam tot iute. Charles amuţise. Într-un sfârşit izbucni:

— Ai luat ghetele şi rochia aia fără să ceri voie!

— Am mai luat şi plăcinta asta, i-am răspuns. Însă pun pariu că o să mănânci oricum din ea.

I-am zis c-o să-i trimitem femeii hainele înapoi şi o să-i cumpărăm o plăcintă proaspătă de la Londra. Charles nu părea prea convins. Am petrecut noaptea într-un şopron de vite, în fân. Charles stătea cu spatele la mine şi-i tremurau umerii. M-am întrebat dacă n-o să fugă cumva înapoi la Briar după ce-o să adorm şi am aşteptat să se liniştească. Apoi i-am legat şireturile unei ghete de şireturile ghetei mele, ca să mă trezesc dacă vrea cumva s-o tulească. Era un băiat tare enervant. Însă ştiam că mă descurcam mai bine cu el lângă mine decât fără, căci oamenii doctorului Christie vor căuta o fată singură, nu o fată cu un frate. Mă gândeam că, dacă trebuie, o să mă descotorosesc de el când ajung la Londra.

Însă Londra părea încă tare departe. Aerul era încă mult prea curat. M-am trezit cândva în timpul nopţii, iar şopronul era de-acum plin de vaci. Stăteau în cerc şi se uitau la noi, iar una din ele tuşi ca un om. Să nu-mi spuneţi că e ceva firesc. L-am trezit pe Charles, care s-a speriat la fel de tare ca şi mine. S-a ridicat şi a dat s-o ia la fugă, însă, fireşte, s-a prăvălit la pământ, mai-mai să-mi smulgă piciorul. Am deznodat şireturile, am ieşit cu spatele din şopron, luând-o la goană, după care am mers cu pas obişnuit. Am văzut cum răsare soarele de după un deal.

— Asta-nseamnă că într-acolo-i estul, zise Charles.

Noaptea fusese friguroasă, ca în vreme de iarnă, însă dealul era abrupt şi ne-am încălzit pe măsură ce îl urcam. Când am ajuns în vârf, soarele se înălţase pe cer şi ziua era tot mai luminoasă. *S-a crăpat de ziuă*, mi-am spus. Îmi închipuiam zorii

ca pe un ou care crăpase cu un sunet sec și acum se deșerta. În fața ochilor noștri se întindea înverzitul peisaj de țară englezesc, cu râuri, drumuri, garduri vii, biserici, hornuri și fuioare de fum. Hornurile se înălțau tot mai sus, drumurile și râurile se lățeau tot mai mult, iar fuioarele de fum se îngroșau tot mai tare pe măsură ce înaintam; până când, într-un sfârșit, se ivi un punctuleț, o pată, un petic negru, negru ca tăciunii din foc, un petic presărat ici și colo, acolo unde soarele se răsfrângea în geamuri și în vârfurile aurite ale domurilor, cu scânteieri de lumină.

— Londra! am zis. Ah, Londra!

Capitolul șaisprezece

Totuși ne-a luat toată ziua până să ajungem în oraș. Am fi putut să găsim gara și să luăm un tren: însă m-am gândit că mai bine păstram puținii bani care ne mai rămăseseră pentru mâncare. Am mers o vreme cu un băiat care căra în spate un coș mare, umplut cu cepe. El ne-a îndrumat spre un loc unde veneau căruțe ca să încarce zarzavaturi pentru piețele din oraș. Cele mai multe plecaseră înainte să ajungem noi acolo, însă până la urmă ne-a luat un om care ducea fasole roșie la Hammersmith într-o căruță cu un cal care mergea agale. A spus că Charles îi amintește de fiul lui – căci chiar avea soiul acela de mutră –, așa că i-am lăsat pe ei în față, pe capră, iar eu m-am așezat în spate, cu fasolea. Stăteam cu obrazul sprijinit de o ladă și cu ochii la drumul care ni se așternea în față, iar drumul se înălța când și când, arătându-ne iarăși Londra, de-acum din ce în ce mai aproape. Aș fi putut să dorm. Însă nu răbdam să nu mă uit. Am văzut că drumurile erau tot mai aglomerate, iar gardurile vii lăsau locul celor de scânduri și zidurilor. Am văzut cum frunzele se preschimbă în cărămizi, iarba în zgură și praf, șanțurile în borduri de piatră. Când căruța se apropie o dată de peretele unei case, pe care erau lipite unele peste altele anunțuri ce fluturau în vânt, într-un strat de vreo doi țoli, am întins mâna și am rupt o fâșie de afiș. Am ținut-o o clipă, apoi i-am dat drumul în vânt. Pe ea era un desen cu o mână ce ținea un pistol.

Îmi rămăsese şi funingine pe degete. Atunci am ştiut că eram acasă.

Din Hammersmith am luat-o la picior. Nu cunoşteam partea asta a Londrei, însă mi-am dat seama că ştiam foarte bine pe unde s-o luăm – aşa cum ştiusem şi la ţară pe ce drum s-o apucăm la răscruci. Charles mergea lângă mine, clipind şi agăţându-se uneori de mâneca mea. Până la urmă l-am luat de mână, ca să-l îndrum când traversam o stradă, iar după aceea şi-a ţinut mai departe degetele în palma mea. Am văzut cum arătam în geamul unei vitrine mari de prăvălie: eu cu boneta mea şi el cu surtucul lui cu două rânduri de nasturi. Parcă eram amărâţii ăia de prunci pierduţi în pădure[1]!

Apoi am ajuns în Westminster, de unde puteam vedea ca lumea fluviul. Aici nu puteam să nu mă opresc.

— Stai aşa, Charles, i-am zis, ducându-mi mâna la inimă şi întorcându-mi faţa dinspre el.

Nu voiam să vadă cât sunt de răscolită. Însă mai apoi, când am trecut peste sentimentele mai năvalnice, am început să chibzuiesc.

— Mai bine nu trecem încă apa, i-am spus când am luat-o iarăşi la pas.

Mă gândeam să nu dăm nas în nas cu careva. Dacă îl întâlneam pe Domnu aşa, din întâmplare? Sau dacă ne vedea el? Nu credeam eu că tocmai el avea să pună mâna pe mine, însă cinşpe mii de lire însemna bănet, nu glumă, şi ştiam că era în stare să tocmească golani care să-i spele rufele murdare. Până acum nici prin cap nu-mi trecuse una ca asta. Nu mă gândisem decât cum să ajung la Londra. Am început să mă uit în jur cu alţi ochi. Charles m-a văzut.

— Ce e, domnişoară? m-a întrebat.

— Nimic, i-am zis. Mă tem numai că s-ar putea să ne mai caute încă oamenii doctorului Christie. Hai s-o luăm pe scurtătură.

L-am dus pe o străduţă întunecoasă şi îngustă. Însă apoi m-am gândit că taman pe o stradă întunecoasă şi îngustă e cel mai rău dacă te prind. Atunci am dat colţul – ajunseserăm de-acuma pe lângă Charing Cross – şi am luat-o pe Strand, iar după o vreme am ajuns la capătul unui drum, unde erau vreo două tarabe care vindeau haine la mâna a doua. M-am dus la prima şi i-am luat lui Charles un fular de lână. Mie mi-am luat un voal. Vânzătorul începu să mă necăjească.

— Nu ai vrea mai bine o pălărie? mă întrebă. Ai o faţă tare drăguţă. E păcat s-o ascunzi.

---

1. *Babes in the Wood* – poveste britanică pentru copii.

Am întins mâna după rest – o jumate de penny.

— Bine, bine! i-am răspuns nerăbdătoare. De cur nu mai zic.

Charles tresări. Nu-mi păsa. Mi-am pus voalul și m-am simțit mai ușurată. Nu dădea tocmai bine cu boneta și rochia mea imprimată, în tonuri pale, însă mă gândeam că aș putea trece drept o fată cu cicatrice pe față sau cu vreun alt soi de neajuns. I-am zis lui Charles să-și tragă fularul peste gură și șapca peste frunte. Când s-a plâns că-i e cald, i-am tăiat-o:

— Dacă mă umflă iscoadele doctorului Christie înainte să te duc la domnul Rivers, cât de cald o să-ți mai fie atunci?

Charles privi în față, la îngrămădeala de trăsuri și cai de pe Ludgate Hill. Erau ceasurile șase, când străzile sunt mai ticsite ca oricând.

— Atunci când mă duci la el? mă întrebă. Locuiește departe de aici?

— Nu foarte. Însă trebuie să fim cu băgare de seamă. Trebuie să chibzuiesc. Hai să găsim un loc liniștit...

Până la urmă am ajuns la St. Paul. Am intrat și m-am așezat într-o strană, iar Charles s-a plimbat și s-a uitat la statui. „Nu trebuie decât să ajung în Lant Street", mi-am zis, „și atunci sunt salvată". Însă ce mă îngrijora acum era povestea pe care s-ar putea s-o fi răspândit Domnu prin Borough. Dacă îi stârnise împotriva mea pe toți nepoții domnului Ibbs? Dacă mă întâlneam cu John Vroom înainte să dau peste doamna Sucksby? El nici nu trebuia stârnit – și mă va recunoaște chiar și cu voalul ăsta. Trebuie să mă păzesc. Va trebui să cercetez casa și să fac prima mișcare când voi ști cum stau lucrurile. Îmi venea greu să mă port cu luare-aminte și cu încetineală, însă m-am gândit că mama nu se păzise îndeajuns. Și uite ce-a pățit.

M-am înfiorat. În catedrala St. Paul era rece până și în iulie. Sticla ferestrelor își pierdea culorile pe măsură ce după-amiaza se preschimba în seară. La doctorul Christie acuma ne-ar duce să mâncăm cina. Ni s-ar da pâine cu unt și o stacană de ceai... Charles veni și se așeză lângă mine. L-am auzit oftând. Își ținea șapca în mână și părul bălai îi lucea. Buzele îi erau rozalii. Trei băiețandri în rantii albe mergeau prin biserică, purtând în mâini sfeșnice de alamă și aprinzând lămpi și lumânări. M-am uitat la el și m-am gândit cât de bine s-ar potrivi printre ei, într-o rantie.

Apoi m-am uitat la haina lui. Era de soi, deși cam murdară de praf.

— Câți bani ți-au mai rămas, Charles? l-am întrebat.

Mai aveam un penny jumate. L-am dus la o casă de amanet din Watling Street și am luat doi șilingi pe haina lui.

Când a trebuit s-o dea, a plâns.

— Vai! Acuma cum mai dau eu ochii cu domnul Rivers? a zis. N-o să vrea în veci un băiat în cămașă!

I-am zis că o să luăm înapoi surtucul într-o zi, două. I-am luat niște creveți, pâine cu unt și un ceai.

— Creveți de la Londra, i-am spus. Mmm... Nu-i așa că sunt delicioși?

N-a răspuns. Când ne-am continuat drumul, el a rămas cu un pas în urma mea, cuprinzându-se singur cu brațele și cu privirea ațintită în pământ. Avea ochii roșii – de la lacrimi, dar și de la pulberea din aer.

Am trecut fluviul pe la Blackfriars, iar de acolo, deși oricum fusesem tot timpul cu ochii-n patru, am mers și mai ferit. Nu ne-am avântat pe aleile și străduțele dosnice, ci ne-am ținut pe drumuri deschise, iar amurgul – care e lumină calpă, mereu bună să învârți niscaiva treburi necurate la adăpostul ei – ne ascundea destul de bine. Însă cu fiece pas ne apropiam tot mai mult de casă. Am început să recunosc anume lucruri, chiar și pe unii oameni, și mi-am simțit iarăși răscolite inima și mintea, de-am crezut c-o să mă pierd de tot cu firea. Apoi am ajuns pe Gravel Lane și pe Southwark Bridge Road, am cotit-o, am ajuns pe Lant Street, la capătul de vest, ne-am oprit și ne-am uitat de-a lungul străzii. Sângele îmi fierbea în vine, iar inima îmi bătea să-mi spargă pieptul. Am crezut c-o să leșin acolo. M-am agățat de zidul de cărămidă de care ne sprijineam și mi-am plecat fruntea până când sângele a început să-mi curgă mai liniștit prin vine. Când am grăit, aveam glasul răgușit.

— Vezi ușa aia neagră cu geam, Charles? i-am zis. E ușa casei mele. Acolo locuiește doamna aceea care mi-a fost ca o mamă. Aș vrea să mă duc într-un suflet la ușa aia mai mult decât orice pe lume. Însă n-o să mă duc. Nu-i sigur.

— Nu-i sigur? se miră el.

Aruncă priviri înfricoșate în jur. Pesemne că străzile acelea atât de dragi inimii mele, că-mi venea să mă trântesc la pământ și să le sărut, lui i se păreau cam îndoielnice.

— Nu-i sigur, i-am zis iarăși. Nu câtă vreme oamenii doctorului Christie sunt încă pe urmele noastre.

Însă m-am uitat de-a lungul străzii, la ușa domnului Ibbs, apoi la fereastra de deasupra. Era fereastra odăii unde dormeam cu doamna Sucksby, iar ispita de a mă apropia era prea mare. L-am înșfăcat pe Charles și m-am pitit după el, apoi am mers așa, oprindu-ne lângă un zid umbrit de două bovindouri late. Trecură niște puști care facură haz de vălul meu. Le cunoșteam

pe mamele lor, căci erau din vecini, și iarăși am început să mă tem că o să mă vadă careva și o să mă recunoască. M-am gândit că a fost o neghiobie să vin atât de aproape pe stradă. Apoi mi-am zis: „De ce să nu dau fuga la ușă și s-o strig pe doamna Sucksby?". Poate că așa aș fi făcut. Nu știu. Căci mă întorsesem, ca pentru a-mi aranja boneta, și în vreme ce eu stăteam încă în cumpănă, Charles își duse mâna la gură și scoase un „O!".

Puștii care râseseră de vălul meu fugiseră departe, în josul străzii, și grupul se spărsese ca să lase pe cineva să treacă printre ei. Era Domnu. Purta pălăria aceea moale și veche a lui, iar la gât avea o eșarfă stacojie. Avea părul și favoriții mai lungi ca niciodată. L-am urmărit cum mergea alene. Cred că fluiera. Ajuns la ușa de la atelierul domnului Ibbs, se opri. Își vârî mâna în buzunarul hainei și scoase o cheie. Își scutură picioarele pe treaptă – mai întâi dreptul, apoi stângul –, ca să alunge praful, apoi vârî cheia în broască, se uită în treacăt în jur și intră. Toate astea le făcuse cu cel mai firesc aer cu putință.

Am tremurat tot timpul cât l-am avut în fața ochilor. Însă mă simțeam din cale-afară de ciudat.

— Diavol împielițat! am strigat.

Mi-ar fi plăcut să-l omor pe loc, să-l împușc, să mă reped la el și să-l plesnesc peste față. Însă, când l-am văzut, m-am și temut – mai mult decât ar fi trebuit –, ca și cum aș fi fost încă la balamucul doctorului Christie și în orice clipă puteam fi înșfăcată, scuturată, legată și afundată în apă. Respiram ciudat, întretăiat și sacadat. Nu cred că Charles a băgat de seamă. Îi era gândul la cămașa lui.

— O! gemea el în continuare. O! O!

Își privea unghiile și petele de murdărie de pe manșete.

L-am prins de braț. Îmi venea s-o rup la fugă, să fac cale-ntoarsă. Îmi venea s-o rup la fugă mai presus de orice. Puțin mi-a lipsit să n-o fac.

— Haide, i-am zis. Hai, iute!

Apoi m-am uitat iarăși la ușa domnului Ibbs. Mi-am închipuit-o pe doamna Sucksby dincolo de ea și mi l-am închipuit pe Domnu stând liniștit și în largul lui lângă ea. Afurisit să fie! M-a făcut să mă tem de casa mea!

— Nu mă las eu alungată cu una, cu două! am zis. O să rămânem aici, dar o să stăm ascunși. Hai!

L-am înșfăcat mai bine pe Charles și am început să-l împing de la spate, însă nu ne-am îndepărtat de Lant Street, ci am mers chiar pe stradă. Pe toată partea aia erau case cu odăi de închiriat. Am dat pe dată de una.

— Aveţi paturi? am întrebat-o pe fata de la uşă.

— Avem o juma' de pat, mi-a răspuns ea.

Nu era bine jumătate de pat. Am mers la următoarea casă, apoi la cea de după ea. Nu mai era nici o odaie liberă. Până la urmă am ajuns chiar peste drum de domnul Ibbs. Pe treapta de la intrare stătea o femeie cu un prunc. N-o ştiam. Era bine aşa.

— Aveţi o odaie liberă? am întrebat-o repede.

— S-ar putea, mi-a răspuns ea, încercând să-mi zărească faţa prin voal.

— În faţă? am ridicat eu privirea, arătând cu degetul. Aia?

— Aia e mai scumpă.

— O luăm pe-o săptămână. Îţi dau un şiling acuma şi restul mâine.

Se strâmbă. Însă ştiam eu că voia să aibă cu ce-şi cumpăra gin.

— Bine, zise femeia.

Se ridică, lăsă pruncul pe treaptă şi ne duse pe nişte scări lunecoase. La etaj, pe hol, zăcea un bărbat beat mort. Uşa odăii în care ne-a condus nu avea încuietoare, ci doar o piatră cu care s-o propteşti. Odaia era mică şi întunecoasă, cu două paturi joase şi un scaun. Fereastra dinspre stradă avea obloanele trase, iar lângă geam atârna un băţ cu un cârlig la capăt, cu care se deschideau.

— Aşa se face, zise femeia, apucându-se să ne arate.

Am oprit-o. I-am zis că aveam un beteşug la ochi şi nu voiam lumină.

Căci ochisem dintr-o privire găurile tăiate în obloane, care se potriveau binişor cu ce-aveam eu de gând. Iar când femeia luă şilingul şi se duse, am închis uşa după ea, mi-am scos vălul şi boneta, apoi m-am pus la geam şi m-am uitat afară.

Doar că nu era nimic de văzut. Uşa de la atelierul domnului Ibbs era tot închisă, iar fereastra de la odaia doamnei Sucksby era întunecată. M-am tot uitat o vreme, până ce mi-am amintit de Charles. Stătea şi se holba la mine, mototolindu-şi şapca în mâini. În altă odaie un bărbat strigă, iar Charles tresări speriat.

— Stai jos, i-am zis.

Mi-am lipit iarăşi faţa de geam.

— Vreau înapoi surtucul, îmi zise.

— Nu se poate. S-a închis la amanet. O să-l luăm mâine.

— Nu te cred. Ai minţit-o pe doamna aia cum că ai un beteşug la ochi. Ai luat rochia şi încălţările alea... şi plăcinta. M-a luat cu greaţă de la plăcinta aia. M-ai adus într-o casă oribilă.

— Te-am adus la Londra. Nu asta voiai?

— Credeam că o să fie altfel.

— Încă n-ai văzut ce-i mai bun. Culcă-te. O să-ţi luăm înapoi surtucul mâine-dimineaţă. Atunci o să te simţi alt om.

— Cum o să-l luăm? Tocmai i-ai dat doamnei ultimul şiling.

— O să fac rost de altu' mâine.

— Cum?

— Nu mă întreba. Culcă-te. Nu eşti ostenit?

— Patul ăsta e umplut cu păr negru.

— Atunci ia-l pe celălalt.

— Ălălalt e umplut cu păr roşcat.

— N-o să te muşte.

L-am auzit cum se aşază şi îşi freacă faţa cu palmele. Am crezut că o să bocească iar. Însă după câteva clipe vorbi, cu glasul schimbat.

— Nu-i aşa că domnu' Rivers avea favoriţii tare lungi? zise.

— Aşa-i, i-am răspuns, dar fără să mă dezlipesc de oblon. Aş zice că are nevoie de un flăcău care să i-i potrivească.

— Bine-ar fi!

Atunci oftă şi se lungi pe pat, punându-şi şapca pe ochi. Eu am vegheat mai departe la geam. Am vegheat necurmat, cum veghează mâţele găurile de şoareci, fără să iau aminte la scurgerea ceasurilor, fără să mă gândesc decât la ce mă uitam. Noaptea s-a lăsat tot mai tare, iar strada – care vara era ticsită de lume – se goli şi încremeni, de vreme ce copiii erau cu toţii în pat, bărbaţii şi femeile se întorseseră de la cârciumi, iar câinii adormiseră. În celelalte odăi din casă oamenii tropăiau, târâiau scaune, undeva plângea un prunc... O fată râdea fără încetare – pesemne că era beată. M-am uitat în continuare. Un ornic bătea ceasurile undeva. Acum nu puteam să aud dangătul fără să tresar şi îi simţeam fiecare bătaie. Într-un sfârşit bătu şi miezul nopţii, apoi jumătatea de ceas şi am tras cu urechea să prind bătăile de la fără un sfert tot veghind, tot aşteptând, însă începând să mă-ntreb ce anume mă aşteptam să văd, când iată ce s-a întâmplat:

În odaia doamnei Sucksby se iviră o luminiţă şi o umbră; apoi o siluetă – chiar doamna Sucksby! Mai să mi se frângă inima. Părul îi părea alb şi purta vechea ei rochie de tafta. Stătea în picioare, cu o lampă în mână, cu chipul întors, şi i se mişca falca – vorbea cu cineva aflat mai în spate, cineva care veni acum mai aproape, în vreme ce doamna Sucksby se îndepărtă. O fată. O fată îngustă în talie... Am văzut-o şi m-a apucat tremuratul. Veni spre mine, în vreme ce doamna Sucksby se mişca prin odaie, în spatele ei, scoţându-şi broşa şi inelele. Veni

chiar la geam. Își ridică brațul, dând să și-l sprijine de stinghia cercevelei, apoi stătu așa, încremenită, cu fruntea rezemată de încheietură. Doar degetele i se mișcau, apucând alene perdeaua ce acoperea fereastra. Avea mâna dezgolită. Avea zulufi în păr. *Nu se poate să fie ea*, mi-am zis.

Apoi doamna Sucksby vorbi iarăși, fata își ridică fața, iar lumina felinarului din stradă o scăldă din plin. Am scos un țipăt.

Poate că mă auzise – deși nu cred să fi avut cum –, căci întoarse capul și păru să se uite la mine, să-mi întoarcă privirea din cealaltă parte a străzii, prin noaptea dintre noi, vreun minut și mai bine. Nu cred să fi clipit în tot răstimpul ăsta. Nu cred să fi clipit nici ea. Ochii i-au rămas deschiși. I-am văzut și mi-am amintit în sfârșit ce culoare aveau. Apoi ea se întoarse iarăși spre odaie, se depărtă cu un pas, luă lampa și, în vreme ce îi micșora flacăra, doamna Sucksby se apropie, își ridică mâinile și se apucă să-i desfacă rochia la spate.

Apoi se lăsă bezna.

M-am tras de la fereastră. În geam mi se răsfrângea propriul chip, alb ca varul, iar lumina felinarului din stradă zugrăvea pe el – pe obraz, sub ochi – o inimă. M-am întors de la geam. Țipătul meu îl trezise pe Charles și pesemne că aveam o privire ciudată.

— Domnișoară, ce s-a întâmplat? mă întrebă el în șoaptă.

Mi-am dus mâna la gură.

— Vai, Charles! i-am zis.

Am făcut doi pași și m-am apropiat de el, clătinându-mă.

— Charles, uită-te la mine! Spune-mi cine sunt!

— Cum cine, domnișoară?

— Fără „domnișoară"! Nu-mi mai spune domnișoară! N-am fost niciodată domnișoară, deși asta voiau să mă facă... Vai! Mi-a luat tot ce aveam, Charles! Mi-a luat tot și acuma e al ei, ca să-mi facă în ciudă. A câștigat dragostea doamnei Sucksby, așa cum a câștigat și... Ah! O omor! La noapte o omor!

Am dat iar fuga la oblon, cuprinsă de un soi de înfrigurare, vrând să cercetez casa.

— Ia să vedem, am zis. Am cum să mă cațăr până la fereastră? Aș putea să forțez ivărul, să mă strecor înăuntru și s-o înjunghii în somn. Unde-i cuțitul ăla?

Am dat iar fuga, l-am luat și i-am încercat tăișul.

— Nu-i destul de ascuțit, am zis.

M-am uitat în jur, apoi am luat piatra care proptea ușa și am trecut tăișul peste ea.

— Așa? l-am întrebat pe Charles. Sau așa? Cum se ascute mai bine? Haide, haide... Doar ești rândaș, ce mama dracului!

Mă privi îngrozit. Apoi veni și, cu degete tremurătoare, îmi arătă cum se face. Am tot ascuțit tăișul.

— Bun, am spus. Ce bine o să fie când o să apăs vârful pe sânul ei.

Apoi m-am oprit.

— Numa' că până la urmă nu ți se pare că de cuțit se moare un pic cam prea iute? Oare n-ar fi mai bine să găsesc o moarte mai încetă?

Mi-am închipuit cum ar fi s-o înăbuș, s-o gâtui, s-o cotonogesc cu o bâtă.

— Avem vreo bâtă pe-aici, Charles? O să ia mai mult și... a, mi-ar plăcea să-și dea seama că moare de mâna mea! O să vii cu mine, Charles. O să mă ajuți... Ce s-a întâmplat?

Băiatul se dusese la perete. Stătea cu spatele sprijinit de el și dintr-odată începu să tremure din tot trupul.

— Nu ești... Nu ești doamna aia de erai la Briar! îmi zise.

— Uită-te la tine! Nici tu nu ești băiatu' ăla. Băiatu' ăla avea vână.

— Vreau la domnu' Rivers!

Am început să hohotesc ca o nebună.

— Păi, tre' să-ți dau o veste. Domnu' Rivers nu-i nici el tocma' un domn, cum ai crezut tu. Domnu' Rivers e un drac împielițat! O lichea!

Charles veni spre mine.

— Ba nu!

— Ba da. A fugit cu domnișoara Maud, a zis la toată lumea că eu sunt ea și m-a băgat la balamuc. Cine-ți închipui că mi-a iscălit ordinul?

— Dacă l-a iscălit, pesemne că era adevărat!

— E un ticălos!

— E o mândrețe de bărbat! Așa zicea toată lumea la Briar.

— Ei nu l-au cunoscut ca mine. E rău și mârsav!

Își încleștă pumnii.

— Nu-mi pasă! îmi strigă.

— Vrei să fii valetul unui drac de om?

— Mai bine așa decât... Ah!

Se așeză pe podea și își ascunse fața.

— Vai! În viața mea nu m-am mai simțit așa de nenorocit. Te urăsc!

— Și eu te urăsc, în mă-ta de fătălău!

Încă mai aveam piatra în mână. Am azvârlit-o spre el. L-am ratat de la o poștă, însă când piatra se izbi de perete și de podea,

se iscă un zgomot îngrozitor. Acuma tremuram aproape la fel de rău ca și el. M-am uitat la cuțitul din mâna mea, apoi l-am lăsat. Mi-am atins fața. Obrazul și fruntea îmi erau scăldate într-o sudoare oribilă. M-am dus la Charles și am îngenuncheat lângă el. A încercat să mă împingă în lături.

— Dă-te de pe mine! țipă. Sau omoară-mă acuma! Nu-mi pasă!

— Charles, ascultă-mă, i-am zis cu un glas ceva mai stăpânit. Nu te urăsc de-adevăratelea. Nici tu nu trebuie să mă urăști. Numai pe mine mă ai. Ți-ai pierdut slujba de la Briar, iar tușa ta nu te mai vrea. Acum nu mai poți să te întorci la țară. Și, în afară de asta, n-o să răzbești prin Southwark fără ajutorul meu. O să te rătăcești și o să te zăpăcești de tot. Iar Londra geme de bădărani fără inimă, care le fac rele de nedescris băieților bălai și zăpăciți ca tine. Poate că te ia vreun căpitan de vas și o să sfârșești pe undeva prin Jamaica. Ți-ar plăcea una ca asta? Nu plânge, pentru Dumnezeu! am spus, căci îl înecau suspinele. Crezi că nu mi-ar plăcea și mie să plâng? Am fost înșelată cumplit, iar omul care m-a înșelat mai rău decât toți stă chiar în clipa asta în patul meu, în brațele mamei mele. E ceva mai presus de înțelegerea ta. E o treabă de viață și de moarte. Am fost nesocotită când am zis că o omor la noapte. Însă mai dă-mi vreo două zile ca să chibzuiesc și îți jur, Charles, că acolo sunt bani de câștigat și mai sunt și oameni care, de cum află că mi s-a făcut o nedreptate, îi vor da orice sumă de bani băiatului care m-a ajutat să mă întorc la ei...

Charles clătină din cap, plângând mai departe, iar acum, într-un sfârșit, am început să plâng și eu. L-am cuprins cu un braț, el s-a sprijinit de umărul meu și am tremurat și am jelit amândoi până când cineva din odaia vecină a început să bată în perete și să urle la noi să încetăm.

— Acuma gata, i-am zis, ștergându-mă la nas. Acum nu-ți mai e frică, nu? O să dormi ca un băiat cuminte?

Mi-a răspuns că așa crede – dacă o să rămân lângă el. Așa că ne-am întins amândoi pe patul umplut cu păr roșcat și el a adormit, cu buzele lui rozalii deschise, răsuflând egal și lin.

Însă eu am rămas trează toată noaptea. Mi-am închipuit-o pe Maud peste drum, întinsă în brațele doamnei Sucksby, răsuflând liniștită, cu gura deschisă în același fel, ca o floare, și cu gâtul întru totul zvelt, întru totul alb și dezgolit.

Până în zori mi se închegase în minte un început de plan. Am stat la fereastră și m-am uitat încă o dată la ușa domnului Ibbs, însă după aceea, cum n-am văzut nici o mișcare, am renunțat.

Putea să mai aştepte. Acum aveam nevoie de bani. Ştiam cum să fac rost de ei. L-am pus pe Charles să se pieptene cu cărare, apoi l-am scos din casă cu fereală, pe uşa din dos. L-am dus în Whitechapel – destul de departe de Borough, m-am gândit eu, încât să cutez să merg fără voal. Am găsit un loc potrivit pe High Street.

— Stai aici, i-am zis, iar el s-a supus. M-a ascultat. Acuma, ţii minte cât ai mai plâns azi-noapte? Ia mai fă-o o dată.

— Ce să fac?

L-am apucat de braţ şi l-am ciupit. A chirăit, apoi a început să se smiorcăie. Mi-am pus mâna pe umărul lui şi am început să mă uit când în josul, când în susul străzii, arătându-mă neliniştită. Câţiva oameni ne aruncară priviri curioase. Le-am făcut semn să se apropie.

— Vă rog, domnu', vă rog, doamna! le-am zis. Tocma' am dat de băiatu' ăsta sărman. A venit de la ţară azi-dimineaţă şi s-a rătăcit de stăpânu' lui. Aţi putea să vă faceţi milă cu vreo două parale, ca să aibă cu ce să se întoarcă? Aţi putea? E singur cuc şi nu cunoaşte pe nimenea, nu ştie nici care-i Chancery Lane şi care-i Woolwich. Şi-a lăsat haina în căruţă, cu stăpânu-său... Dumnezeu să v-ajute, domnu'! Nu mai plânge, flăcău! Ia uite, domnu-ţi dă doi penny. Uite, şi mai mulţi bani! Şi mai zice lumea de la ţară că londonezii au inima de piatră...

Fireşte, numai la gândul că primea bani de la un domn, Charles bocea şi mai dihai. Lacrimile lui erau ca nişte magneţi. În prima zi, am adunat trei şilingi cu care ne-am plătit odaia şi, când am încercat acelaşi matrapazlâc a doua zi, pe altă stradă, am adunat patru. Aşa am avut ce mânca. Banii rămaşi i-am păstrat în gheată, laolaltă cu tichetul surtucului. Până şi-n pat tot în ghete stăteam.

— Îmi vreau haina înapoi, zicea Charles de o sută de ori pe ceas şi de fiecare dată eu îi răspundeam:

— Mâine. Jur. Făgăduiesc. Mai aşteaptă o zi numai...

Apoi stăteam toată ziua în dreptul obloanelor, trăgând cu ochiul prin gaura în formă de inimă. Vegheam casa şi îi învăţam rânduielile. Stăteam la pândă cu o răbdare de spărgător. Am văzut cum intrau borfaşi care-i aduceau marfă domnului Ibbs. Am văzut cum încuie uşa şi trage storul. Când îi vedeam mâinile şi chipul lui de om cinstit, îmi venea să plâng. „De ce nu pot să mă duc la el?" îmi ziceam. Dar după ceva timp îl vedeam pe Domnu şi iarăşi mă apuca frica. Apoi o vedeam pe Maud. O vedeam la fereastră. Îi plăcea să stea acolo, cu faţa sprijinită de cercevea, de parcă ştia că mă uit şi îşi râdea de mine! O vedeam

pe Dainty cum o ajută să se îmbrace dimineața și cum îi pune spelcile în păr. Iar seara o vedeam pe doamna Sucksby scoțându-i-le.

O dată am văzut cum duce o buclă de-a ei la gură și o sărută.

De fiecare dată când vedeam ceva nou, îmi apăsam așa de tare fața de geam, că-l auzeam cum geme în toc. Iar noaptea, când casa era cufundată în beznă, luam lumânarea și mă plimbam când încolo, când încoace, din perete în perete.

— Îi au pe toți în puterea lor, ziceam. Pe Dainty, pe domnu' Ibbs și pe doamna Sucksby – și pun prinsoare că și pe John, ba chiar și pe Phil. Ca niște păianjeni grași, așa și-au țesut pânza. Trebuie să avem mare grijă, Charles! Vai, și-ncă cum! Căci dacă au aflat de la doctorul Christie că am evadat? Pesemne că știu deja! Acuma stau și-așteaptă, Charles. Pe mine mă așteaptă. Ea nu iese deloc din casă. Deșteaptă treabă! Căci, dacă rămâne aici, rămâne și lângă doamna Sucksby. Numai el pleacă. L-am văzut. Și eu tot aștept. Ei nu știu asta. El pleacă. O să facem prima mișcare când pleacă rândul următor. Eu sunt musca pe care vor ei s-o prindă. Dar n-or să pună laba pe mine. O să te trimitem pe tine la ei. Așa ceva nici nu le-a trecut prin cap! Nu, Charles?

Charles nu răspundea niciodată. Atâta îl ținusem în odaia aceea întunecoasă, fără să facă nimic, că i se scursese culoarea din obraji, iar ochii îi sticleau ca la păpuși.

— Vreau haina înapoi, mai zicea el, din când în când cu glas stins și plângăreț, deși cred că aproape uitase la ce anume îi trebuia.

Căci veni și clipa când a spus-o și i-am răspuns:

— Bine. Azi o s-o primești înapoi. Am așteptat destul. Azi e ziua potrivită.

Și, în loc să pară mulțumit, el s-a holbat la mine cu niște ochi speriați.

Poate că i se părea că vede în ochii mei ceva anume, o sclipire înfrigurată. Nu știu. Mie mi se părea că, o dată-n viață, gândeam și eu ca un șuț isteț. L-am dus iarăși pe Watling Street și i-am scos surtucul de la amanet. Însă l-am ținut la mine. Apoi l-am suit într-un omnibuz.

— O mică bucurie, i-am zis. Uită-te pe geam, la prăvălii.

Am găsit două locuri lângă o femeie cu un prunc în brațe. M-am așezat, cu surtucul în poală. Apoi m-am uitat la prunc. Femeia mi-a întâlnit privirea și i-am zâmbit.

— Un băiețel tare frumușel, îmi zise ea. Așa-i? Numai că nu vrea să facă nani când îi zice mămica lui. Îl plimb cu omnibuzu', iar hurducăitul îl adoarme pe dată. Am mers de la Fulham la Bow și acuma ne întoarcem.

— E o scumpete, i-am zis.

M-am aplecat și l-am mângâiat pe obraz.

— Ia uite ce gene are! Or să se înnebunească fetele după el.

— D-apăi cum altfel?

Apoi m-am lăsat pe spate. La următoarea stație i-am zis lui Charles că trebuie să coborâm. Femeia și-a luat rămas-bun și ne-a făcut cu mâna în vreme ce omnibuzul o lua din loc. Însă eu nu i-am răspuns. Căci, la adăpostul hainei lui Charles, îi pipăisem betelia și îi cardisem ceasul. Era un ceas drăguț, de domnișoară. Întocmai ce-mi trebuia. I l-am arătat lui Charles. S-a uitat la el ca la un șarpe gata să-l muște.

— De unde-l ai? m-a întrebat.

— Mi l-a dat cineva.

— Nu te cred. Dă-mi haina!

— Îndată.

— Dă-mi haina!

Mergeam pe Podul Londrei.

— Ori taci, ori ți-l arunc în apă... Așa mai merge. Acum zi-mi: știi să scrii?

N-a vrut să răspundă până nu m-am dus lângă zidul podului și am fluturat haina dincolo de parapet. Atunci s-a pus iarăși pe plâns, însă mi-a zis că știe.

— Bravo! l-am lăudat.

L-am dus mai departe până am dat de un vânzător de stradă cu hârtie și cerneluri. Am cumpărat o foaie simplă și un creion. Apoi l-am adus pe Charles înapoi în odaia noastră și l-am pus să scrie o scrisoare. Am stat cu mâna înfiptă în ceafa lui și l-am privit.

— Scrie *Doamnă Sucksby*, i-am zis.

— Cum se scrie? m-a întrebat.

— Nu știi?

Se încruntă, apoi începu să scrie. Mie mi se părea că se descurcă bine.

— Acuma scrie așa, l-am îndemnat. Scrie: *Am fost vârâtă la balamuc de nemernicul ăla, prietenul dumitale... halal prieten!... Domnu...*

— Vorbești prea repede, îmi spuse el în timp ce scria, înclinând capul. *De nemernicul ăla, prietenul dumitale...*

— *...halal prieten!... Domnu... și de cățeaua aia de Maud Lilly...* Trebuie să faci cumva să se vadă numele de-o șchioapă.

Creionul se mișcă înainte, apoi se opri. Charles se îmbujoră.

— Eu cuvântu' ăla nu-l scriu, îmi spuse.

— Care cuvânt?

— Cuvântu' cu C.

— Ce?

— Înainte de domnişoara Lilly.

L-am ciupit de ceafă.

— Scrie-l! i-am zis. M-ai auzit? Şi după aia scrii frumos, cu litere mari: *GÂSCULIŢĂ PE MĂ-SA! E MAI REA DECÂT EL!*

Charles şovăi, apoi îşi muşcă buza şi scrise.

— Bun. Acum scrie: *Doamnă Sucksby, am evadat şi sunt pe-aproape. Trimite-mi un semn prin băiatul ăsta. E un prieten. El îţi scrie acum. Îl cheamă Charles. Încrede-te în el şi în mine...* vai! Dacă dăm greş, o să mor!... *şi în mine ca într-o fiică mereu ascultătoare şi credincioasă...* Acolo lasă un loc liber.

Făcu întocmai. Am luat hârtia şi mi-am scris numele în josul foii.

— Nu te uita! i-am strigat în vremea asta.

Apoi am sărutat foaia în locul unde scrisesem şi am împăturit hârtia.

— Uite ce ai de facut acuma, i-am zis. Diseară, când Domnu – domnul Rivers – iese din casă, trebuie să mergi acolo la uşă, să baţi şi să zici că-l cauţi pe domnu' Ibbs. Spune că vrei să-i vinzi ceva. O să-l recunoşti pe dată: e înalt şi îşi potriveşte bine favoriţii. O să te-ntrebe dacă te-a urmărit careva. Vezi să-i zici negreşit, când întreabă, că te-ai strecurat nevăzut. Dup-aia o să întrebe ce te-aduce. Zi-i că-l cunoşti pe Phil. Dacă te-ntreabă de unde-l cunoşti, să zici: „Printr-un tovarăş pe care-l cheamă George". Dacă te-ntreabă care George, spui: „George Joslin din Collier's Rents".

— Care George? De unde?

— George Joslin, din...

— Vai, domnişoară! Mai bine fac orice altceva decât una ca asta!

— Mai bine bădăranii cei răi, ticăloşiile de nedescris, Jamaica?

Charles înghiţi cu noduri.

— George Joslin din Collier's Rents, spuse el.

— Bravo. Apoi îi întinzi ceasul. O să-ţi zică un preţ. Însă orice preţ ţi-ar zice – fie şi-o sută de lire, fie şi o mie –, tre' să spui că nu-i destul. Zi că e un ceas bun, meşteşugit la Geneva. Zi... ce ştiu eu...? zi că taică-tău a fost ceasornicar şi că te pricepi. Fă-l să-l cerceteze mai îndeaproape. Cu un dram de noroc, o să-i scoată capacul. Aşa o să ai prilejul să arunci o privire în jur. Uite pe cine cauţi: o doamnă destul de vârstnică şi cu păr argintiu. O să stea într-un balansoar, poate cu un prunc în poală. E doamna Sucksby, cea care m-a crescut pe

mine. O să facă orice pentru mine. Tre' să faci cumva să ajungi lângă ea și să-i dai scrisoarea. Fă-o, Charles, și suntem salvați. Ascultă numa'! Dacă e prin preajmă un băiat oacheș și urâcios, stai departe de el. Ne e dușman. La fel și o fată roșcovană. Și dacă vipera aia de Maud Lilly se arată pe-acolo, să-ți ascunzi fața. M-ai înțeles? Dacă te vede – ea, mai degrabă decât băiatul –, s-a zis cu noi.

Charles înghiți iarăși un nod. Puse foaia pe pat și se așeză, privind-o cu teamă. Repetă ce-avea de făcut. Eu am stat la fereastră, am vegheat și am așteptat. Se lăsă mai întâi amurgul, apoi întunericul nopții, și întunericul îl scoase pe Domnu din casă. Ieși furișat pe ușa domnului Ibbs, cu pălăria pe-o parte și eșarfa stacojie la gât. L-am văzut cum pleacă. Am lăsat să mai treacă o jumătate de ceas, apoi m-am uitat la Charles.

— Pune-ți haina pe tine, i-am zis. A venit vremea.

A pălit. I-am dat șapca și fularul și i-am ridicat gulerul.

— Ai luat scrisoarea? Foarte bine. Fii curajos. Și, vezi, fără șmecherii! O să stau cu ochii pe tine, nu uita!

Nu spuse o vorbă. Porni și după o vreme l-am văzut trecând strada și oprindu-se la ușa domnului Ibbs. Mergea ca la spânzurătoare. Își trase mai bine fularul peste față, apoi aruncă o privire în urmă, spre locul unde știa că stau în dosul storului. *Nu te uita, prostovane!* mi-am zis eu când l-am văzut. Apoi el își mai ridică o dată fularul, după care bătu la ușă. M-am întrebat dacă nu cumva o s-o rupă la fugă din fața ușii. Așa părea că are de gând. Însă n-a apucat, căci i-a deschis ușa Dainty. Vorbiră, iar Dainty îl lăsă să aștepte cât se duse ca să-l cheme pe domnul Ibbs. Apoi se întoarse. Se uită iute pe stradă într-o parte și-n cealaltă. Se uită și el cu ea, ca un prostovan ce era, de parcă era curios să vadă ce caută fata. Apoi Dainty încuviință din cap și se dădu înapoi. Charles intră și ușa se închise după el. Mi-am închipuit cum trage zăvorul cu mâna ei îngrijită și albă. Apoi am așteptat.

Au trecut, să zic așa, vreo cinci minute. Sau poate zece.

Ce-mi închipuisem eu c-o să se-ntâmple? Poate să se deschidă ușa și doamna Sucksby să iasă într-un suflet, cu domnul Ibbs pe urmele ei. Poate doar să se ducă în odaia ei sau poate să arate o lumină, să facă un semn... Nu știu. Însă casa rămase tăcută, iar când, în sfârșit, ușa se deschise, nu ieși decât Charles, tot cu Dainty în spate. Ușa se închise iar. Charles rămase locului, tremurând. De-acum mă învățasem cu tremuratul lui și cred c-am știut, numai uitându-mă la el, că o făcuse de oaie. L-am văzut cum se uită spre fereastra noastră și chibzuiește dacă să

fugă sau nu. *Nu fugi, cutră!* am zis și am tras un pumn în geam. Poate că a auzit, căci și-a plecat capul și a trecut iarăși strada, apoi a urcat. Când a ajuns în odaie, era roșu ca racul și cu fața năclăită de lacrimi și muci.

— Doamne, iartă-mă, n-am vrut să fac asta! zise el, dând buzna înăuntru. Doamne, iartă-mă, ea a dat peste mine și m-a silit!

— Ce te-a silit să faci? l-am întrebat. Ce s-a-ntâmplat? Ce s-a-ntâmplat, păduche ce ești?

L-am înșfăcat și l-am scuturat bine. Își duse mâinile la față.

— Mi-a luat scrisoarea și a citit-o! îmi zise apoi.

— Cine?

— Domnișoara Maud! Domnișoara Maud!

L-am privit cu groază.

— M-a văzut, spuse băiatul. Și m-a recunoscut. Am făcut întocmai cum mi-ai zis. Am dat ceasul, iar lunganul l-a luat și i-a scos capacul. S-a mirat de fularul meu și m-a întrebat dacă mă doare măseaua. Am zis că da. Mi-a arătat niște clești și-a zis că-s numai buni să scoți dinți cu ei. Cred că mă lua peste picior. Oacheșul era acolo. Ardea niște hârtii. M-a facut... fazan. Roșcata nici nu s-a uitat la mine. Însă doamna, mama dumitale, dormea. Am încercat să ajung lângă ea, numai că domnișoara Maud mi-a văzut scrisoarea în mână. Dup-aia s-a uitat la mine și m-a recunoscut. A zis: „Ia vino-ncoace, băiete! Te-ai lovit la mână" și, până să vadă ceilalți, m-a tras spre ea. Jucase cărți la o masă și a ținut scrisoarea acolo, sub tăblie, a citit-o și așa de tare mi-a răsucit degetele...

Vorbele prinseră a i se topi ca sarea în apa lacrimilor.

— Nu mai plânge! i-am strigat. O dată-n viață termină cu plânsul sau îți jur că te pocnesc! Zi-mi, ce-a făcut?

Răsuflă din greu, își vârî mâna în buzunar și scoase ceva.

— N-a făcut nimic, îmi răspunse. Mi-a dat numai asta. A luat-o de pe masa unde stătea. Mi-a dat-o de parc-ar fi fost o taină. Dup-aia lunganul a închis ceasul și domnișoara Maud m-a împins în lături. Lunganul mi-a dat o liră și am luat-o, iar roșcovana m-a dus la ușă. Domnișoara Maud se uita la mine și parcă avea foc în priviri, însă n-a scos o vorbă. Mi-a dat doar asta și cred că e pentru dumneata, numai că... Vai, domnișoară, n-ai decât să spui că sunt greu de cap, dar Dumnezeu să mă ierte dacă știu ce vrea să-nsemne!

Îmi întinse lucrul cu pricina. Era împăturit bine și mi-a luat o vreme să-l desfac și să-mi dau seama ce era. L-am ținut în mână, l-am întors pe toate părțile, apoi am stat și m-am uitat prostită la el.

— Atâta tot? l-am întrebat.

Charles încuviință din cap.

Era o carte de joc. Una din vechile ei cărți de joc franțuzești de la Briar: doiarul de cupă. Acum era soioasă și avea dungi groase acolo unde fusese împăturită, însă tot mai păstra adâncitura aceea cu forma tocului ei de-a curmezișul unei inimioare.

Am ținut-o în mână și mi-am amintit cum am stat cu ea în salon și am împărțit cărțile, ca să-i ghicesc. Purta rochia albastră. Și-a dus mâna la gură. *Acum mă sperii!* mi-a zis.

Cât o mai fi râs de mine după aceea!

— Se joacă cu mine, am zis cu un glas cam tremurător. Mi-a trimis cartea asta... ești sigur că nu-i nici un mesaj pe ea? Nici o urmă, nici un semn? ...mi-a trimis cartea ca să-mi facă în ciudă. Altfel cum?

— Domnișoară, zău că nu știu. A luat-o de pe masă. A luat-o iute și avea privirea cam... rătăcită.

— Cum adică rătăcită?

— Nu știu. Părea altfel decât e. Nu purta mănuși. Avea părul încrețit și ciudat. Mai era și un pahar lângă ea... Nu-mi vine deloc a spune... Cred că era gin.

— *Gin?*

Ne-am uitat unul la celălalt.

— Ce ne facem? mă întrebă.

Nu știam.

— Trebuie să chibzuiesc, i-am răspuns, începând să mă plimb prin odaie. Trebuie să chibzuiesc ce-o să facă. O să-i spună lui Domnu, nu? O să-i arate scrisoarea. Dup-aia el o să dea de noi cât ai clipi. Nu te-au văzut când te întorceai? Se poate totuși să te fi văzut altcineva. Nu putem fi siguri. Până acuma ne-a surâs norocul, dar de-acum s-a dus. Ah, barem dacă nu luam rochia aia de mireasă de la femeie...! Știam eu c-o să-mi poarte ghinion! Norocu' trece ca valu': o ia înapoi tot mai iute și nu-l mai oprește nici naiba.

— Nu mai vorbi așa! țipă Charles.

Își frângea mâinile.

— Nu poți să-i trimiți rochia înapoi doamnei?

— Nu poți să-nșeli norocul așa. Cel mai bine e să-l sfidezi.

— Să-l sfidezi?

M-am dus iarăși la fereastră și m-am uitat la casă.

— Doamna Sucksby e acum acolo, am zis. N-o să fie de-ajuns măcar un cuvânt de la mine? Când m-am lăsat eu înfricoșată de John Vroom? Dainty cred că n-o să-mi facă nimic. Nici domnu' Ibbs. Și se pare că Maud s-a cherchelit cu gin. Charles, a fost o prostie să stau și s-aștept. Dă-mi cuțitul. Mergem la ei.

Charles rămase cu gura căscată și nu făcu nici o mișcare. Mi-am luat singură cuțitul, apoi l-am apucat de braț pe băiat și l-am tras după mine afară din odaie, apoi în jos, pe scările lunecoase. Jos erau un bărbat și o fată care se sfădeau, însă glasurile le pieriră și întoarseră capul după noi când trecurăm pe lângă ei. Poate că mi-au zărit cuțitul. N-aveam unde să-l ascund. Pe stradă se iscau vârtejuri de pulbere și hârtii. Noaptea era caldă încă. Aveam capul descoperit. Oricine m-ar fi văzut acuma, ar fi știut că sunt Susan Trinder. Dar era prea târziu ca să-mi mai pese. M-am dus într-o fugă la ușa domnului Ibbs, cu Charles după mine, am bătut, apoi l-am lăsat în prag, iar eu m-am dat la o parte, cu spatele la zid. Ușa se deschise după câteva clipe, însă numai de-un deget.

— Ați venit prea târziu.

Era glasul lui Dainty.

— Domnu' Ibbs... A! Iarăși tu? Ce mai e? Te-ai răzgândit?

Ușa se deschise un pic mai larg. Charles stătea încremenit locului, lingându-se pe buze și privind-o țintă pe Dainty. Apoi se uită la mine. Când îl văzu, Dainty își iți capul de după ușă și se uită și ea. Apoi scoase un țipăt.

— Doamnă Sucksby! am strigat.

M-am năpustit pe ușă, iar Dainty a tulit-o. L-am prins de mână pe Charles și l-am tras în atelier.

— Doamnă Sucksby! am strigat iarăși.

M-am repezit la perdeaua de aba și am tras-o. Dincolo, pe coridor, era beznă. M-am poticnit și Charles s-a poticnit și el odată cu mine. Apoi am ajuns la ușa din capăt și am deschis-o cu putere. Căldura, fumul și lumina mă izbiră în față, făcându-mă să clipesc. Mai întâi l-am văzut pe domnul Ibbs. O apucase spre ușă când auzise strigătele. Dădu cu ochii de mine, se opri și-și ridică iute mâinile. În spatele lui era John Vroom, în haina lui din blană de câine, iar în spatele lui John Vroom – și când am văzut-o, mi-a venit să plâng ca un copil – era doamna Sucksby. La masă, în scaunul încăpător al doamnei Sucksby, stătea Maud.

Sub scaun era Charlie Wag. Din pricina hărmălaiei, se pusese pe lătrat. Acum, când mă văzu, hămăi și mai dezlănțuit, dând din coadă, apoi veni la mine, se ridică și îmi întinse labele. Și făcuse o larmă îngrozitoare. Domnul Ibbs se întinse și-l apucă pe Charlie Wag de zgardă, trăgându-l iute. Așa de tare l-a tras, că era să-l gâtuie. M-am dat în spate și am ridicat mâinile. Ceilalți mă priveau cu toții. Dacă nu-mi zăriseră cuțitul, acuma sigur nu le-a mai scăpat. Doamna Sucksby deschise gura.

— Sue, ce...? Sue...

Apoi Dainty veni în goană prin spatele meu dinspre atelierul domnului Ibbs.

— Unde-i? țipă.

Își încleștase pumnii. Îl împinse pe Charles, mă văzu și bătu din picior.

— Cum de ai obrazu' să mai calci pe aici?! Câțea ce ești! I-ai frânt inima lu' doamna Sucksby!

— Nu te apropia! i-am zis, fluturând cuțitul.

Îl privi uluită, apoi se dădu înapoi. Mai bine nu se dădea, căci mișcarea aia avea ceva îngrozitor. La urma urmei, era doar Dainty. Cuțitul începu să-mi tremure.

— Doamnă Sucksby, am zis, întorcându-mă spre ea. Te-au mințit. În viața mea n-am... M-au închis – el și cu ea! Și mi-a luat atâta vreme – atâta vreme, din mai! – până să mă întorc la dumneata.

Doamna Sucksby ținea mâna la inimă. Arăta atât de surprinsă și de înfricoșată, de parcă pe ea aș fi amenințat-o cu cuțitul. Se uită la domnul Ibbs, apoi la Maud. După aceea păru să-și vină în fire. Din doi-trei pași sprinteni, străbătu bucătăria și mă îmbrățișă cu putere.

— Fată dragă! îmi zise.

Îmi culcă fața la pieptul ei. Ceva tare mă izbi în obraz. Era broșa cu briliante a lui Maud.

— Ah! am țipat când am simțit-o și m-am zbătut, dând să scap. Cu bijuterii mi te-a luat! Cu bijuterii și cu minciuni!

— Fată dragă, zise iarăși doamna Sucksby.

Însă eu mă uitam la Maud. Ea nu se dăduse înapoi și nici măcar nu tresărise când a dat cu ochii de mine, așa cum făcuseră ceilalți. Doar își dusese mâna la inimă, asemenea doamnei Sucksby. Era îmbrăcată ca o fată din Borough, însă își ferea fața de lumină și avea ochii umbriți. Arăta frumoasă și mândră. Numai mâna îi tremura.

— Așa, i-am zis când am văzut. Tremură!

Maud înghiți în sec.

— Mai bine-ai fi facut dacă n-ai fi venit aici, Sue, îmi spuse ea. Mai bine-ai fi rămas departe.

— Tu spui una ca asta! am țipat.

Vorbise cu un glas limpede și dulce. Mi-am amintit acum că-l auzisem în vise când eram la balamuc.

— Tu spui una ca asta, prefăcuto, șarpe, viperă ce ești!

— Bătaie de fete! țipă John, bătând din palme.

— Hei! hei! sări domnul Ibbs.

Scosese o batistă și își ștergea fruntea. O privi pe doamna Sucksby. Ea mă cuprindea în continuare cu brațele și nu-i vedeam

fața. Însă am simțit cum strânsoarea i se înmoaie când se întinse să-mi ia cuțitul din mână.

— Ei, e ascuțit, nu glumă, așa-i? îmi spuse, râzând tulburată.

Puse ușor cuțitul pe masă. M-am aplecat și l-am înhățat iarăși.

— Nu-l lăsa la îndemână, i-am zis. Să nu pună *ea* mâna pe el! Vai, doamnă Sucksby, nici nu știi ce afurisită e!

— Sue, ascultă-mă, îmi spuse Maud.

— Fată dragă, zise iarăși doamna Sucksby, tăindu-i vorba. Ce ciudățenie uluitoare. Ce... Uită-te numai la tine! Parc-ai fi – ha, ha! – un soldat de pe front.

Se șterse la gură.

— Ce-ar fi să șezi acuma și să te potolești? începu apoi iar. Ce zici s-o trimitem pe domnișoara Lilly sus dacă te supără în halul ăsta s-o vezi? Ei? Mai rămân John și Dainty. Hai să-i rugăm, nu?, să meargă și ei sus.

Și le făcu iute semn amândurora cu bărbia.

— Nu-i lăsa să plece! am țipat când Dainty se mișcă din loc. Nici pe ea, nici pe ei!

Am fluturat cuțitul.

— Tu, John Vroom, rămâi, am zis, apoi, întorcându-mă spre doamna Sucksby și domnul Ibbs, am explicat: Or să se ducă să-l cheme pe Domnu! Nu vă încredeți în ei!

— Și-a pierdut mințile, spuse John Vroom, ridicându-se de pe scaun.

Am dat să-l înșfac de mânecă.

— Ți-am zis să rămâi! am țipat.

John se uită la doamna Sucksby. Doamna Sucksby se uită la domnul Ibbs.

— Șezi, fiule, spuse încet domnul Ibbs.

John se așeză. I-am făcut semn din cap lui Charles.

— Charles, stai în spatele meu, la ușa atelierului. Nu-i lăsa să fugă dacă încearcă vreunul.

Charles își scosese șapca și-i ținea cozorocul în dinți. Se duse la ușă. Era atât de palid la față, că părea să lucească.

John se uită la el și izbucni în râs.

— Să-l lași în pace, i-am zis pe dată. Mi-a fost un prieten mai bun decât ai fost tu vreodată. Doamnă Sucksby, n-aș mai fi ajuns la dumneata dacă nu era el. N-aș mai fi ieșit de la... de la balamuc.

Ea își duse degetele la obraz.

— Așa de mult te-a ajutat, ai? îmi zise, cu ochii la Charles, apoi zâmbi. Atunci ne e drag de el și fără îndoială că o să-l plătim pentru toate câte a făcut. Nu-i așa, domnu' Ibbs?

Domnul Ibbs nu răspunse. Maud se aplecă în scaun.

— Trebuie să pleci, Charles, spuse cu glasul ei limpede și coborât. Trebuie să pleci de-aici.

Se uită la mine. Avea o privire ciudată.

— Trebuie să plecați amândoi, adăugă. Până nu se întoarce Domnu.

M-am strâmbat disprețuitor.

— *Domnu*, am zis. *Domnu*. Ce repede te-ai învățat cu rânduielile din Borough!

Îi năvăli sângele în obraji.

— M-am schimbat, murmură. Nu mai sunt ce eram.

— Nu ești, i-am răspuns.

Își plecă ochii. Își privi mâinile. Și atunci, ca și cum ar fi băgat de seamă că sunt dezgolite – și ca și cum ar fi putut să acopere goliciunea unei mâini cu a celeilalte –, și le puse stângaci una peste alta. Se auzi clinchetul slab al metalului. La încheietură avea vreo două-trei brățări de argint, din cele de care-mi plăcuse și mie să port pe vremuri. Le ținu, ca să nu se mai miște, apoi își ridică fața și-mi întâlni privirea. I-am zis cu asprime, fără să-mi tremure glasul:

— Nu-ți ajungea că ești doamnă? Trebuia să vii în Borough și să pui mâna pe ce era al nostru?

Nu-mi răspunse.

— Ei? am stăruit.

Se apucă să-și scoată brățările de la mână.

— Ia-le, zise. Nu le vreau!

— Și crezi că eu le vreau?

Doamna Sucksby făcu un pas în față și întinse iute mâinile spre mâinile lui Maud.

— Lasă-le la mână! țipă.

Avea glasul spart. Se uită la mine și râse stânjenită.

— Fată dragă, spuse după aceea, dându-se înapoi, ce mare lucru e argintul în casa asta? Ce mare lucru e argintul față de bucuria de a-ți vedea chipul?

Își duse o mână la gât și se sprijini cu cealaltă de spătarul unui scaun. Se așeză greoaie, iar picioarele scaunului scrâșniră pe podea.

— Dainty, zise ea, ia adă-mi un păhărel de coniac. Întorsătura asta m-a cam dat peste cap.

Ca și domnul Ibbs, scoase o batistă și și-o trecu peste față. Dainty îi dădu băutura. Doamna Sucksby sorbi din păhărel și se așeză.

— Vino lângă mine, mă pofti. Nu vrei să lași cuțitul ăla vechi?

Apoi, cum şovăiam, continuă:

— Ce-i? Te temi de domnişoara Lilly? Când ne ai de pază pe mine şi pe domnu' Ibbs – başca prietenul tău, Charles? Haide, şezi.

M-am uitat iarăşi la Maud. O socotisem o viperă, însă când fusese adus şi turnat coniacul, lampa fusese mutată şi am văzut acum, la lumină, ce trasă la faţă, ce palidă şi ce ostenită era. La auzul ţipătului, doamna Sucksby încremenise. Însă tot îi mai tremurau mâinile şi-şi sprijinea capul de speteaza înaltă a scaunului, de parcă şi l-ar fi simţit dureros de greu. Avea faţa umedă. De obraz se lipiseră câteva şuviţe de păr. Avea ochii din cale-afară de întunecaţi, părând a-i licări.

M-am aşezat şi mi-am pus cuţitul în faţa mea, pe masă. Doamna Sucksby îmi luă mâna.

— Mi s-a făcut o mare nedreptate, doamnă Sucksby, i-am zis.

Doamna Sucksby clătină încet din cap.

— Drăguţa mea, încep să pricep asta, îmi spuse.

— Dumnezeu ştie ce minciuni ţi-au turnat! Adevărul e că a fost mână-n mână cu el încă de la început. M-au tras pe sfoară amândoi, de-am ajuns să-i iau locul, şi m-au băgat la balamuc, unde toată lumea credea că sunt ea...

John fluieră.

— Joc dublu, spuse el. Bună treabă. Însă... vai!

Râse.

— Ai picat de fazan!

Ştiusem de la bun început c-o să zică asta, numai că acum nu părea să mai conteze. Doamna Sucksby nu se uita la mine, ci la mâinile noastre împletite. Îmi mângâia degetul mare cu al ei. Eu credeam că vestea îi luase maul.

— Urâtă treabă, zise ea încet.

— Ba chiar şi mai urâtă! am ţipat. Vai, mult, mult mai urâtă! La balamuc, doamnă Sucksby! Cu toate surorile alea care m-au lovit şi m-au lăsat să flămânzesc! O dată m-au lovit atât de tare...! M-au aruncat... m-au aruncat într-o vană cu apă...!

Îşi trase mâna din a mea şi şi-o duse la faţă.

— Gata, fată dragă! Ajunge! Nu îndur să aud.

— Te-au schingiuit cu cleşti? mă întrebă John. Te-au îmbrăcat în cămaşă de forţă?

— M-au îmbrăcat într-o rochie de tartan şi mi-au dat cizme din...

— Din fier?

Am şovăit, apoi m-am uitat iute la Charles.

— Cizme fără şireturi, am zis. Se gândeau că dacă-mi dau şireturi, o să mă spânzur. Iar părul...

— Te-au tuns? mă întrebă Dainty, așezându-se și ducându-și mâna la gură.

Lângă gură avea o vânătaie aproape vindecată – mâna lui John, bănuiesc.

— Te-au ras în cap?

Iarăși am șovăit, apoi am zis:

— Mi l-au cusut de cap.

I se umplură ochii de lacrimi.

— Vai, Sue! spuse. Îți jur, nu vorbeam serios adineauri, când te-am făcut cățea!

— Nu-i nimic, i-am răspuns. N-aveai de unde să știi.

M-am întors iarăși spre doamna Sucksby și mi-am dus o mână la poalele rochiei.

— Rochia asta am furat-o, i-am zis. Și încălțările. Și am mers pe jos aproape tot drumu' până la Londra. Nu mă gândeam decât cum să mă întorc la dumneata. Căci mai rău decât toată cruzimea de care am avut parte la balamuc era gândul că Domnu îți toarnă minciuni despre ce s-a ales de mine. Mi-am închipuit mai întâi că o să-ți spună că am murit.

Doamna Sucksby îmi luă iarăși mâna.

— Se poate să se fi gândit și la asta, zise.

— Însă știam c-o să ceri să-mi vezi trupul.

— Și încă cum! Pe dată!

— Apoi am ghicit ce-o să spună. O să spună c-am fugit cu banii și v-am înșelat pe toți.

— Așa a zis, glăsui John, sugându-și dinții. Dar io am tot zis că n-ai tu atâta tupeu în tine...

Am privit-o pe doamna Sucksby drept în față i-am zis:

— Însă știam că n-o să crezi că tocmai fata ta ți-a făcut una ca asta.

Ea îmi strânse și mai zdravăn mâna.

— Știam c-o să mă cauți până o să mă găsești.

— Fată dragă, am... Of, aș fi dat eu de tine într-o lună! Numa' că, știi, mi-am tăinuit căutările de John și Dainty.

— Zău, doamnă Sucksby? întrebă Dainty.

— Da, drăguță. Am trimis un om în taină.

Se șterse la gură. Se uită la Maud. Însă Maud nu mă scăpa din ochi. Pesemne că lampa care-i lumina chipul mi-l lumina și pe al meu, căci spuse încet și pe neașteptate:

— Pari bolnavă, Sue.

Era a treia oară când îmi rostea numele. L-am auzit și, fără să vreau, m-am gândit de câte ori îl mai spusese, la fel de încetișor, și am simțit că roșesc.

— Chiar arăţi terminată, zise Dainty. Arăţi de parcă n-ai mai fi dormit de-o săptămână.

— Nici n-am dormit, i-am răspuns.

— Atunci ce-ar fi, zise doamna Sucksby, dând să se ridice, ce-ar fi să mergi sus şi să te odihneşti? Şi mâine eu şi cu Dainty o să venim să te înţolim într-o rochie de-a ta şi o să-ţi aranjăm părul...

— Nu te culca aici, Sue! îmi spuse Maud, aplecându-se în scaun şi întinzând o mână spre mine. E primejdios.

Am apucat iar cuţitul şi ea şi-a tras mâna.

— Crezi că nu ştiu ce-i aia primejdie? i-am zis. Crezi că nu văd, când mă uit la tine, cum arată primejdia în carne şi oase: cu chip amăgitor, cu gură de actriţă, cu îmbujorări mincinoase şi doi ochi căprui de trădătoare?

Vorbele mi le simţeam ca zgura pe limbă. Erau îngrozitoare, însă trebuia ori să le scuip, ori să le înghit şi să mă înec. Nu s-a ferit de privirea mea, iar ochii nu-i păreau deloc de trădătoare. Am răsucit cuţitul. Tăişul răsfrânse lumina lămpii şi i-o fulgeră pe obraz.

— Am venit aici ca să te omor, i-am zis.

Doamna Sucksby se foi în scaun. Maud mă pironea în continuare cu ochii ei strălucitori.

— Ai venit la Briar să faci acelaşi lucru... îmi răspunse.

Atunci mi-am întors privirea şi am lăsat cuţitul din mână. Dintr-odată m-am simţit ostenită şi bolnavă. Mă ajunseseră toate drumurile pe care le bătusem, toată veghea încordată. Acum nimic nu mai era cum îmi închipuisem c-o să fie. M-am întors spre doamna Sucksby.

— Poţi să stai liniştită când o auzi cum îşi râde de mine? am întrebat-o. Poţi să afli ce renghi afurisit mi-a jucat şi s-o ţii aici fără să-ţi vină s-o gâtui?

Vorbeam din inimă şi totuşi suna a fanfaronadă deşartă. M-am uitat în jur, prin odaie.

— Domnu' Ibbs, dumneata poţi? l-am întrebat. Dainty, n-ai vrea s-o scarmeni în numele meu până nu mai rămâne nimic din ea?

— Şi-ncă cum! strigă Dainty, arătându-şi pumnul. Aşa deci? Îmi înşeli cea mai bună prietenă? îi zise lui Maud. O închizi la balamuc şi-i coşi păru'?

Maud nu răspunse, ci doar întoarse uşor capul. Dainty îi mai arătă pumnul o dată, apoi îl lăsă moale. Se uită în ochii mei.

— Numa' că pare tare păcat, Sue! Când don'şoara Lilly s-a arătat aşa o fată de ispravă... Şi curajoasă! I-am găurit urechile

săptămâna trecută și n-a scos un țipăt. Și s-a apucat să desfacă broderii de parcă asta a făcut toată viața...

— Bine, Dainty, îi spuse iute doamna Sucksby.

Iarăși m-am uitat la Maud, la urechea ei gingașă, de care atârna – am văzut acum – o bobiță de cleștar prinsă de o sârmă de aur, la zulufii din părul ei bălai și la sprâncenele întunecate. Erau potrivite să se arcuiască frumos. Deasupra scaunului – până atunci n-o văzusem nici pe asta, însă acum părea să se potrivească de minune cu bobițele, zulufii, sprâncenele boltite și brățările de la mână –, deasupra scaunului atârna de o grindă o colivie împletită, cu o pasăre galbenă în ea.

Am simțit că-mi dau lacrimile.

— Mi-ai luat tot ce era al meu, i-am zis. Mi-ai luat totul și l-ai făcut mai de soi.

— Ți-am luat totul tocmai pentru că îți aparținea. Pentru că trebuia!

— De ce trebuia? De ce?

Deschise gura, dând să spună ceva. Apoi se uită la doamna Sucksby și se schimbă la față.

— De păcătoasă ce sunt, rosti sec. De păcătoasă. Pentru că ai avut dreptate: chipul meu e amăgitor, gura mea e o gură de actriță, roșeața din obraji minte, ochii mei... Ochii mei...

Își întoarse privirea. Glasul i se tot înălțase. Și-l înăbuși iarăși.

— Richard a aflat până la urmă că trebuie să răbdăm ceva mai multă vreme decât ne-am așteptat ca să putem să scoatem banii.

Luă paharul în mâini și bău ce mai rămăsese în el.

— Nu ați pus mâna pe bani?

Așeză paharul la loc.

— Încă nu.

— Ei, asta e ceva! am zis. O să-mi vreau și eu partea. O să vreau jumate. Doamna Sucksby, ai auzit? O să-mi dea jumate din avere – pe puțin. Nu trei miare amărâte. Gândește-te câte putem să facem cu atâta bănet!

Însă nu voiam banii și, când am vorbit, propriul meu glas îmi sună și mie nesuferit. Doamna Sucksby nu răspunse.

— Ai să primești cât dorești, zise Maud. Îți dau orice, orice pe lumea asta... doar să pleci de aici acum, înainte să se întoarcă Domnu!

— Să plec? Pentru că așa-mi zici tu? Sunt la mine acasă! Doamnă Sucksby... Doamnă Sucksby, spune-i!

Doamna Sucksby își trecu iarăși mâna peste buze.

— Până la urmă, Susie, îmi zise ea rar, domnișoara Lilly s-ar putea să aibă dreptate. Dacă tot e să te gândești la bani, deocamdată mai bine-ai face să te păzești de Domnu. Lasă-mă să vorbesc eu întâi cu el. O să-i arăt eu de ce sunt în stare la mânie!

A zis-o cumva ciudat, fără tragere de inimă și cu un zâmbet chinuit – cum ar fi zis-o, m-am gândit, dacă tocmai aflase că Domnu o ușurase de doi-trei șilingi la cărți. Bănuiam că se gândește la averea lui Maud și cum să se facă împărțeala. Iar eu îmi doream acum din suflet să nu pună totuși nici un preț pe banii ăia.

— Mă alungi? am întrebat-o.

Vorbele mi se auziră ca o șoaptă. Mi-am întors privirea de la ea și m-am uitat în jur, prin bucătărie, la vechiul ceas olandez de pe poliță și la stampele de pe pereți. Pe podea, lângă ușa ce dădea spre scări, era oala aia de noapte albă, din porțelan, cu ochiul cel întunecat pe ea, oala din odaia mea, care pesemne că fusese adusă la spălat și uitată aici. Eu n-aș fi uitat de ea. Pe masă, sub mâinile mele, era o inimioară: eu o scrijelisem în lemn vara trecută. Pe atunci încă eram tare copilăroasă. Eram ca un prunc... Și iarăși m-am uitat în jur. De ce nu era nici un prunc în odaie? Bucătăria era încremenită. Toată lumea încremenise cu ochii la mine.

— Mă alungi pe mine, i-am zis iarăși doamnei Sucksby, iar ea poate să rămână?

Acum aveam un glas dogit, ca de băiat.

— O să te încrezi că n-au să-l trimită pe doctorul Christie să mă prindă? O să... O s-o dezbraci de rochii, o să-i scoți spelcile din păr, o s-o săruți și o s-o lași să doarmă lângă tine, unde dormeam eu pe vremuri, în vreme ce eu dorm pe un pat... un pat umplut cu păr roșcat?

— S-o las să doarmă lângă mine? întrebă iute doamna Sucksby. Cine ți-a zis?

— Păr roșcat? sări John.

Însă Maud ridicase capul, iar privirea i se înflăcărase.

— Ne-ai urmărit! spuse ea.

Apoi, după ce chibzui o vreme, înțelese:

— Prin oblon!

— V-am urmărit, i-am răspuns ceva mai aprig. Te-am urmărit, păianjen ce ești, cum iei tot ce-i al meu! Ți-e mai pe plac asta – afurisită să fii! – decât să te culci cu bărbatu-tău!

— Să mă culc cu... cu Richard?

Părea de-a dreptul uimită.

— Doar nu crezi... ?

— Susie, începu doamna Sucksby, punând mâna pe mine.

— Sue, zise Maud odată cu ea, aplecându-se peste masă și întinzându-mi la rândul ei mâna. Doar nu socoți că înseamnă ceva pentru mine!? Doar nu socoți că mi-e soț, altfel decât cu numele?! Nu știi că-l urăsc? Nu știi că-l uram la Briar?

— Acum te pomenești c-ai făcut ce-ai făcut din pricină că te-a silit? am întrebat-o cu un soi de dispreț înfrigurat.

— Păi, chiar m-a silit...! Însă nu așa cum crezi tu.

— Adică pretinzi că nu ești o trădătoare și o borfașă?

— Dar tu? mi-o întoarse ea.

Și iarăși mă pironi cu privirea, și iarăși aproape că mi se făcu rușine. Mi-am ferit ochii. Apoi, după o clipă, am zis mai potolit:

— Mă scârbea ce făceam. Nu schimbam zâmbete cu el pe la spatele tău.

— Și crezi că eu schimbam?

— De ce nu? Ești o actriță. Acuma joci teatru!

— Așa să fie?

O spuse tot cu ochii la fața mea și cu mâna întinsă spre a mea, însă fără să mi-o atingă. Lampa ne scălda în lumina ei. Restul bucătăriei era aproape complet cufundat în beznă. I-am privit degetele. Erau pătate sau julite.

— Dacă-l urai, de ce-ai făcut-o? am întrebat-o.

— N-am avut de ales, îmi răspunse. Ai văzut cum trăiam. Aveam nevoie de tine ca să-mi iei locul.

— Iar tu să vii aici și să iei locul meu!

Nu răspunse.

— Am fi putut să-l păcălim, i-am zis. Dacă mi-ai fi spus. Am fi putut să...

— Să ce?

— Ceva. Orice. Nu știu...

Clătină din cap.

— La cât de multe ai fi renunțat? mă întrebă încet.

Avea o privire teribil de întunecată, însă și teribil de neclintită și de sinceră. Dintr-odată însă i-am simțit pe doamna Sucksby, pe John și pe Dainty, pe domnul Ibbs – pe toți – privind tăcuți și curioși și întrebându-se: *Ce-i povestea asta... ?* Și în clipa aceea mi-am citit în inima lașă și am știut că n-aș fi renunțat la nimic de dragul ei, la absolut nimic, și că mai bine muream decât să mă facă ea de râs acum.

Maud întinse iar mâna. Degetele ei îmi atinseră ușor încheietura. Am luat cuțitul și l-am repezit în mâna ei.

— Nu mă atinge! i-am strigat și m-am ridicat. Să nu mă atingă careva!

Glasul mi-era nestăpânit.

— Nici unu'! M-ați auzit? M-am întors aici crezând că vin acasă, iar acum voi vreți să mă alungați din nou. Vă urăsc pe toți! Mai bine rămâneam la țară!

Le-am privit chipurile pe rând. Dainty se pusese pe plâns. John stătea cu gura căscată, uluit. Domnul Ibbs ținea mâna la obraz. Maud își îngrijea degetele sângerânde. Charles tremura ca varga.

— Sue, lasă cuțitul, spuse doamna Sucksby. Să te alungăm? Ce idee! Eu...

Apoi se opri. Charley Wag ridicase capul. Dinspre atelierul domnului Ibbs se auzi o cheie întorcându-se în broască, apoi un tropăit de ghete, apoi fluieratul cuiva.

— Domnu! strigă doamna Sucksby.

Se uită la Maud, la domnul Ibbs și la mine. Se ridică și mă apucă de mână.

— Sue, zise în vremea asta, vorbind aproape în șoaptă. Susie, scumpa mea, vii cu mine sus...?

Însă eu n-am răspuns. Doar am strâns și mai bine cuțitul în mână. Charley Wag lătră stins, iar Domnu îl auzi și îi răspunse tot cu un lătrat. Apoi începu să fluiere iarăși un vals leneș și l-am auzit împleticindu-se pe coridor, apoi l-am văzut deschizând ușa. Cred că era beat. Pălăria îi stătea strâmb, obrazul îi era rumen, iar gura rotunjită într-un O. Rămase locului, clătinându-se ușor, și își plimbă privirea prin odaie, mijindu-și ochii, ca să deslușească umbrele. Apoi fluieratul îi pieri. Își strânse buzele. Și le linse.

— Salutare, zise. Uite-l pe Charles.

Făcu scurt cu ochiul. Apoi se uită la mine și la cuțit.

— Salutare. Uite-o și pe Sue.

Își scoase pălăria și se apucă să-și descolăcească eșarfa stacojie de la gât.

— M-am gândit eu c-ai să vii. De-ai fi lăsat-o pe mâine, aș fi fost pregătit. Tocmai am căpătat o scrisoare de la nătărăul de Christie. Zău că s-a codit o groază de vreme până să-mi dea de știre că ai evadat! Cred că avea de gând să te prindă înainte de a fi silit să-mi scrie. Îți faci un renume prost când îți fug nebunii una-două.

Puse eșarfa stacojie în pălărie și le aruncă pe amândouă. Scoase o țigară.

— Ce dat în mă-ta ești tu! i-am zis.

Tremuram toată.

— Uite, doamna Sucksby și domnul Ibbs știu totul.

— Nu mă miră deloc, răspunse Domnu râzând.

— Domnu! spuse doamna Sucksby. Ascultă-mă! Sue ne-a spus ceva îngrozitor. Vreau să pleci.

— Nu-l lăsa să plece! i-am strigat. O să-l cheme pe doctorul Christie!

Mi-am vânturat cuțitul.

— Charles, oprește-l!

Domnu își aprinsese țigara, însă nu se clintise din loc. Se întoarse și se uită la Charles, care făcuse vreo doi pași șovăielnici spre el. Îl mângâie pe păr.

— Ei, Charles, spuse apoi.

— Vă rog, domnule! răspunse Charles.

— Ai aflat că sunt un ticălos.

Lui Charles începu să-i tremure buza.

— Jur pe ce-am mai sfânt, domnule Rivers, că n-am vrut niciodată să se întâmple așa!

— Gata, gata, îl liniști Domnu.

Îl mângâie pe obraz. Domnul Ibbs pufni din buze. John se ridică și se uită în jur, de parcă nu mai știa de ce-o făcuse. Se aprinse la față.

— Stai jos, John, îi zise doamna Sucksby.

John își încrucișă brațele pe piept.

— Ba o să stau în picioare dacă așa vrea mușchiu' meu.

— Stai jos sau te pocnesc.

— Mă pocnești? zise el cu glas spart. Pocnește-i p-ăia doi de colo!

Îi arătă pe Domnu și pe Charles. Din doi pași, doamna Sucksby ajunse lângă el și-l lovi. Îl lovi zdravăn. John își duse brațele la cap și o privi printre coate.

— Vacă bătrână! îi strigă. Mă tot bruftuluiești de când m-am născut. Dacă mai pui mâna pe mine, o să vezi tu ce pățești!

În vreme ce vorbea, îi ardeau ochii; însă mai apoi i se umplură de lacrimi și John începu să se smiorcăie. Se duse la perete și-i arse un picior. Charles se cutremură și boci și mai amarnic. Domnu își mută privirea de la unul la altul, apoi la Maud, cu o uimire prefăcută.

— Oare din pricina mea plâng băieții? întrebă.

— Te bag în mă-ta! Vezi că nu-s băiețel! îi strigă John.

— Vrei să taci? spuse Maud cu glasul ei coborât și limpede. Charles, ajunge.

Charles se șterse la nas.

— Da, domnișoară.

Domnu se sprijini de tocul ușii, fumând mai departe.

— Așa deci, Suky, îmi zise. Acuma știi totul.

— Știu că ești un șarlatan mizerabil! i-am răspuns. Însă asta o știam și acum șase luni. Numai că am fost o proastă și m-am încrezut în tine, atâta tot.

— Fată dragă, zise iute doamna Sucksby, cu ochii pironiți pe fața lui Domnu. Fată dragă, noi am fost proști, domnu' Ibbs și cu mine, că te-am lăsat.

Domnu își scosese țigara din gură, ca să sufle în jarul de la capăt. Acum, auzind cuvintele doamnei Sucksby și întâlnindu-i privirea, rămase locului o clipă, cu țigara încremenită în dreptul gurii. Apoi își întoarse privirea și râse cumva neîncrezător, clătinând din cap.

— Iisuse, spuse încet.

Îmi închipuiam că se rușinase.

— Bine, zise doamna Sucksby. Bine.

Înălță mâinile. Se ridică precum un plutaș, de parcă se temea să facă vreo mișcare prea grăbită, ca să nu se ducă la fund.

— Acuma gata cu scandalu'. John, nu mai sta bosumflat! Sue, lasă cuțitul, te rog. Te implor! N-o să pățească nimenea nimica. Domnu' Ibbs. Domnișoară Lilly. Dainty. Charles... băiete dragă, tovarășu' lui Sue, stai jos. Domnu. Domnu!

— Doamnă Sucksby, răspunse el.

— N-o să pățească nimenea nimica. Bine?

Domnu îmi aruncă o privire.

— Spune-i-o lui Sue, răspunse el. Se uită la mine de parcă-i gata să-mi facă de petrecanie. Date fiind împrejurările, nu prea-mi place.

— Împrejurările? am zis. Vrei să zici felul cum m-ai închis la balamuc și m-ai lăsat să mor acolo? O să-ți spintec capu' ăla afurisit!

Domnu își îngustă ochii și se strâmbă.

— Știi că ai un ton tare plângăreț câteodată? îmi zise. Nu ți-a mai spus-o nimeni?

M-am repezit la el cu cuțitul, însă adevărul e că eram încă zăpăcită, bolnavă și obosită, iar saltul mi-a fost lipsit de vlagă. Când i-am rezemat de piept vârful lamei, s-a uitat la mine fără să tresară. Apoi m-am temut că o să-mi tremure cuțitul în mână și el o să vadă. L-am lăsat. L-am pus pe masă – pe marginea mesei, dincolo de cercul de lumină împrăștiat de lampă.

— Ei, așa mai vii de-acasă! spuse doamna Sucksby.

Lacrimile lui John se uscaseră, însă tot mai era întunecat la față – cu un obraz mai întunecat decât celălalt, unde-l pălise doamna Sucksby. Se uită la Domnu, însă făcu semn din cap spre mine.

— S-a repezit adineauri la domnişoara Maud, spuse. A zis c-a venit s-o omoare.

Domnu se uită lung la Maud, care-şi legase cu o batistă degetele sângerânde.

— Tare mi-ar fi plăcut s-o văd cu ochii mei, zise el.

John încuviinţă.

— Vrea jumate din averea ta.

— Serios? spuse Domnu rar.

— John, tacă-ţi gura! zise doamna Sucksby. Domnu, nu-l lua în seamă. Caută sămânţă de scandal. Sue a zis jumate, însă vorbea la supărare. Nu-i în apele ei. Nu-i...

Îşi duse mâna la frunte şi se uită un pic ciudat prin odaie – la mine şi la Maud. Îşi apăsă ochii cu degetele.

— De-aş avea măcar câteva clipe, să cuget ca lumea! spuse ea.

— Cugetă cât pofteşti, îi răspunse Domnu nepăsător şi cu acreală. Mor de curiozitate să aflu ce idee o să-ţi vină.

— Şi eu, adăugă domnul Ibbs.

Vorbise încetişor. Domnu îi întâlni privirea şi ridică o sprânceană.

— Spinoasă treabă, nu-i aşa, domnule?

— Cam prea spinoasă, răspunse domnul Ibbs.

— Aşa socoţi dumneata?

Domnul Ibbs încuviinţă.

— Crezi că ar trebui să plec, ca să uşurez treaba? întrebă Domnul.

— Aţi înnebunit? i-am zis. Nu vedeţi că ar fi în stare de orice pentru bani? Nu-l lăsaţi să plece! O să-l cheme pe doctorul Christie!

— Nu-l lăsa să plece, îi spuse Maud doamnei Sucksby.

— Să nu te prind că pleci undeva! îi zise doamna Sucksby lui Domnu.

Domnu dădu din umeri, dar se îmbujoră la faţă.

— Acum două minute voiai să plec!

— M-am răzgândit.

Doamna Sucksby se uită la domnul Ibbs, care-şi feri privirea.

Domnu îşi scoase haina.

— Ei, dă-mă naibii, spuse în vremea asta, apoi râse, însă cumva răutăcios. E prea cald pentru asemenea munci.

— Te bag în mă-ta! i-am zis. În mă-ta de ticălos! Să faci cum îţi spune doamna Sucksby, da?

— Ca tine, îmi răspunse, punându-şi haina pe un scaun.

— Da.

— Căţea amărâtă, pufni el.

— *Richard*! i-o tăie Maud, care se ridicase și se aplecase peste masă. Ascultă-mă. Gândește-te la toate nemerniciile pe care le-ai făcut la viața ta. Asta va fi cea mai afurisită dintre toate și nu vei câștiga nimic din ea.

— Ce tot vorbiți voi acolo? întrebă John.

Însă Domnu pufni iarăși.

— Ia spune-mi, îi zise lui Maud, când te-ai apucat tu să înveți ce-i bunătatea? Ce-ți pasă ție de Sue și de ce știe ea...? Vai de mine, ce te-ai îmbujorat! Iarăși chestia aia? Și te mai uiți la doamna Sucksby? Să nu-mi spui că-ți pasă ce crede! Ei, ești la fel de amărâtă ca Sue! Uite cum tremuri ca varga! Curaj, Maud. Gândește-te la mama ta.

Maud își dusese mâna la inimă. Acum sări de parcă ar fi ciupit-o. Când o văzu, Domnu râse iarăși. Apoi se uită la doamna Sucksby. Și ea tresărise la auzul vorbelor lui și stătea, ca și Maud, cu mâna la sân, sub broșa cu briliante. Apoi a simțit că Maud o privește, s-a uitat iute la ea și a lăsat mâna jos.

Lui Domnu îi pieri râsul. Rămase încremenit.

— Ce-i asta? întrebă.

— Ce să fie? întrebă și John.

— Ei, gata, spuse doamna Sucksby, mișcându-se. Dainty...

— A! făcu Domnu. A!

O urmări cum dă ocol mesei. Apoi se uită când la ea, când la Maud, cumva însuflețit și aprinzându-se la față. Își duse mâna la păr și-l dădu la o parte de pe frunte.

— Acum pricep, spuse și începu să râdă.

Apoi râsul i se frânse.

— Ah, acum pricep!

— Nu pricepi nimic, spuse Maud, făcând un pas spre el, însă uitându-se la mine. Richard, nu vezi nimic.

Domnu clătină din cap.

— Ce prost am fost că nu m-am prins mai devreme! Oho! Minunat, n-am ce spune! De când știi? Nu mă mir c-ai tot dat din picior și ai blestemat! Nu mă mir că te-ai burzuluit! Nu mă mir că te-a lăsat s-o faci! Întotdeauna m-am minunat de asta. Sărmana Maud!

Acum râse de-a binelea.

— Ah, și sărmana de tine, doamnă Sucksby!

— Ajunge! îi strigă doamna Sucksby. M-ai auzit? Nu-ți îngădui să vorbești despre asta!

Făcu și ea un pas spre el.

— Sărmana de tine, zise Domnu iarăși, încă râzând.

Apoi strigă:

— Domnule Ibbs, și dumneata știai?

Domnul Ibbs nu răspunse.

— Ce să știe? întrebă John și se uită la mine, cu ochii ca două gămălii negre. Ce să știe?

— Nu știu, i-am răspuns.

— Nu știa nimic, spuse Maud. Nu știa nimic, nimic!

Încă înainta încet, fără să-și ia ochii – care acum păreau aproape negri și mai strălucitori decât oricând – de la fața lui Domnu. Am văzut-o cum își așază mâna pe marginea întunecată a mesei, ca pentru a se ține de ea. Și doamna Sucksby a văzut-o, cred. Și poate că a mai văzut ceva. Căci tresări și apoi vorbi iute.

— Susie, spuse, vreau să pleci! Ia-ți prietenul și du-te.

— Nu mă duc nicăieri, am zis.

— Nu, Susie, rămâi, zise Domnu cu un glas ghiduș. Nu mai ține seama de ce vrea doamna Sucksby. Prea multă vreme ai ținut seama de ea. Până la urmă, ce-ți pasă ție de ele?

— Richard, spuse Maud cu un glas aproape rugător.

— Domnu, zise și doamna Sucksby, privind-o în continuare pe Maud. Băiete dragă. Taci. Mă tem.

— Te temi? răspunse el. Dumneata? Eu aș spune că nici nu știi ce-i aia teamă. Aș spune că bătrâna dumitale inimă tăbăcită bate cât se poate de liniștit în clipa asta, în spatele sânului ăluia bătrân și tăbăcit.

Auzindu-l, doamna Sucksby tresări. Duse o mână la pieptul rochiei.

— Pune mâna! strigă, mișcându-și degetele. Simte-mi zbaterea din sân și spune-mi dup-aia că nu mă tem!

— Să pun mâna? răspunse Domnu, uitându-se în treacăt la pieptul ei. Nu prea cred.

Apoi zâmbi.

— Dar poți s-o pui pe fiica dumitale s-o facă. E învățată cu așa ceva.

Nu știu precis ce s-a întâmplat după aceea. Știu doar că, auzindu-i vorbele, am făcut un pas spre el, cu gândul să-l pocnesc sau să-i închid gura. Știu că Maud și doamna Sucksby au ajuns la el înaintea mea. Nu știu dacă doamna Sucksby, atunci când s-a năpustit, s-a năpustit la el sau numai la Maud, văzând-o că țâșnește. Știu că s-a văzut ceva lucind puternic și s-au auzit pași târșâiți pe podea, foșnetul taftalei și al mătăsii, o răsuflare zgomotoasă. Cred că un scaun a răcâit podeaua sau s-a răsturnat. Știu că domnul Ibbs a urlat.

— Grace! Grace! a strigat el și până și în hărmălaia aceea mi s-a părut curios că strigă așa ceva[1] – asta până mi-am dat seama că era numele doamnei Sucksby, pe care nu-l mai auzisem rostit niciodată.

Așa că la domnul Ibbs mă uitam când s-a întâmplat. N-am văzut când a început să se clatine Domnu. Însă l-am auzit gemând. Era un geamăt slab.

— M-ai rănit? a întrebat el.

Avea un glas ciudat.

Apoi m-am uitat.

Bănuia că fusese doar pocnit. Cred că și eu am crezut la fel. Își ținea mâinile pe pântec și stătea aplecat în față, ca pentru a-și reveni după lovitură. Maud rămase o clipă în fața lui, apoi se dădu înapoi și, pe când se îndepărta, am auzit căzând ceva – însă dacă a căzut din mâna ei, din a lui sau din a doamnei Sucksby, asta n-aș putea să vă spun. Doamna Sucksby era mai aproape de el. În mod sigur stătea mai aproape. L-a cuprins cu brațul și, pe când Domnu se încovoia, s-a opintit și l-a ținut să nu se prăbușească.

— M-ai rănit? întrebă el iarăși.

— Nu știu, îi răspunse ea.

Nu cred că știa cineva. Purta haine închise la culoare, rochia doamnei Sucksby era neagră și, cum stătea în umbră, greu se zărea ceva. Însă într-un sfârșit Domnu își luă mâna de pe vestă și o ținu în fața ochilor – și atunci am văzut că albeața palmei îi era întunecată de sânge.

— Dumnezeule! zise atunci.

Dainty țipă.

— Aduceți o lumină! strigă doamna Sucksby. Aduceți o lumină!

John luă lampa și o ținu, tremurând. Sângele întunecat se preschimbă dintr-odată în stacojiu. Vesta și pantalonii lui Domnu erau scăldați în sânge, iar rochia de tafta a doamnei Sucksby era roșie și udă acolo unde se lipise de el când îl sprijinea.

Nu mai văzusem vreodată să curgă atâta sânge. Cu un ceas înainte spusesem că o s-o omor pe Maud. Ascuțisem cuțitul. Lăsasem cuțitul pe masă. Acum nu mai era acolo. Nu mai văzusem în viața mea asemenea vărsare de sânge. Mi s-a făcut greață.

— *Nu*! am zis. *Nu, nu*!

Doamna Sucksby îl prinse pe Domnu de braț.

— Ia mâna, îi zise ea.

Domnul încă își mai ținea mâna încleștată pe pântec.

---

1. Substantivul comun *grace* (engl.) înseamnă, în context, milă.

— Nu pot.

— Ia mâna!

Voia să vadă cât de adâncă era rana. Domnu se strâmbă, apoi își retrase degetele. Dintr-o tăietură a vestei se iți o bășică asemeni unei bășici de săpun, numai că roșie, apoi un șuvoi de sânge care se scurse și clipoci pe podea – un clipocit ca oricare altul, ca al apei și al supei.

Dainty țipă iarăși. Lumina pâlpâi.

— *Futu-i! Futu-i!* strigă John.

— Așezați-l pe un scaun, zise doamna Sucksby. Aduceți o cârpă. Pentru tăietură. Aduceți ceva să ștergem sângele. Aduceți ceva, orice...

— Ajutați-mă, zise Domnu. Ajutați-mă! Vai, Doamne!

Îl mutară stângaci, cu gemete și icnete. Îl așezară pe un scaun tare. Eu am stat și m-am uitat la ei – încremenită de groază, îmi închipui, deși acum mi-e rușine că n-am făcut nimic. Domnul Ibbs smulse un prosop dintr-un cârlig din perete, iar doamna Sucksby îngenunche lângă Domnu și-l apăsă pe rană. De câte ori Domnu se mișca sau își lua mâna de pe pântec, sângele țâșnea iarăși.

— Aduceți o găleată sau o oală, spuse ea din nou și până la urmă Dainty dădu fuga la ușă, luă oala de noapte lăsată acolo, o aduse și o puse lângă scaun.

Sunetul sângelui care se izbea de porțelan – laolaltă cu roșeața lui pe albeața oalei și negrul marelui ochi – era mai rău decât orice. Domnu auzi sunetul și se înfricoșă.

— Vai, Doamne! spuse iarăși. Vai, Doamne, mor!

Printre cuvinte i se strecura un geamăt tremurat și întretăiat, pe care nu și-l putea înăbuși.

— Ah, Doamne, scăpați-mă!

— Gata, gata! îl liniști doamna Sucksby, atingându-i fața. Gata! Fii curajos! Am văzut femei care sângerau așa când năsteau și au trăit bine mersi.

— Nu în halul ăsta! îi răspunse Domnu. Nu în halul ăsta! Sunt tăiat. Cât de rău sunt tăiat? Vai, Doamne! Am nevoie de un doctor. Nu?

— Adă-i ceva de băut, îi spuse doamna Sucksby lui Dainty.

Însă Domnu clătină din cap.

— Nu vreau să beau. Vreau totuși o țigară. De-aici, din buzunar.

Își plecă bărbia spre vestă, iar John scotoci prin pliuri și scoase un pachet de țigări și un chibrit. Jumate din țigări șiroiau de sânge, însă John găsi una uscată, o aprinse și i-o puse lui Domnu în gură.

— Bravo, spuse Domnu, tușind.

Însă se strâmbă de durere, iar apoi țigara căzu. John o luă cu degete tremurătoare și i-o puse iarăși între buze. Domnu tuși din nou. Printre mâini i se mai scurse un val de sânge. Doamna Sucksby luă prosopul și îl stoarse – îl stoarse de parcă ar fi fost plin de apă. Domnu începu să tremure.

— Cum de s-a întâmplat așa ceva? întrebă el.

M-am uitat la Maud. Nu se mai mișcase de când se depărtase de el, atunci când era gata să se prăbușească. Rămăsese încremenită, ca și mine, cu ochii pironiți la fața lui.

— Cum se poate una ca asta? zise Domnul, uitându-se înnebunit în jur, la domnul Ibbs, la John, la mine. Aduceți un doctor. Aduceți un chirurg!

Cred că Dainty a facut un pas. Domnul Ibbs a prins-o de braț.

— Fără chirurgi aici! spuse el hotărât. Nu primesc asemenea oameni în casă.

— Asemenea oameni? țipă Domnu.

Țigara îi căzu.

— Ce tot zici acolo? Uită-te la mine! Doamne! Nu știi nici un medic borfaș? Uită-te la mine! Mor! Doamnă Sucksby, dumneata mă iubești. Adu pe cineva, te implor!

— Băiete dragă, nu te mai mișca, îi răspunse ea, încă ținând prosopul pe rană.

Domnu scoase un țipăt de durere și groază.

— Lua-v-ar dracu' pe toți! strigă. Cutre ce sunteți! John...

John puse lampa jos și-și duse mâna la ochi. Plângea și încerca să-și ascundă lacrimile.

— John, du-te după un chirurg! Johnny! Te plătesc! *Futu-i!*

Sângele țâșni iarăși. Acum Domnu era alb la față, cu favoriții lui negri năclăiți ici-colo cu roșu și cu obrazul lucindu-i ca osânza.

John clătină din cap.

— Nu pot! Nu-mi cere asta!

Domnu se întoarse spre mine.

— Suky! spuse. Suky, m-au omorât...

— Fără chirurgi, zise iarăși domnul Ibbs când m-am uitat la el. Dacă aducem un om ca ăsta, s-a zis cu noi.

— Duceți-l în stradă, am zis. Nu puteți? Chemați un doctor în stradă.

— E rănit prea rău. Uită-te la el. O să-i îndrume încoace. E prea mult sânge.

Era. Aproape că umpluse oala de porțelan. Gemetele lui Domnu începuseră să se stingă.

— Blestemaților! spuse el încet.

Începuse să plângă.

— Cine de-aici vrea să m-ajute? Am bani, jur! Cine? Maud?

Ea era aproape la fel de palidă ca și el. Avea buzele albe.

— Maud? Maud? o strigă el iarăși.

Maud clătină din cap. Apoi spuse în șoaptă:

— Îmi pare rău. Îmi pare rău.

— Afurisito! Ajută-mă! Ah!

Tuși. În scuipat se ivi un fir stacojiu, apoi, după o clipă, un șuvoi de sânge. Ridică fără vlagă o mână, văzu roșul proaspăt pe degete și se uită în jur cu o privire rătăcită. Întinse mâna, scoțând-o din cercul de lumină, și începu să se smucească, de parcă voia să se ridice de pe scaun. Se întinse să-l apuce pe Charles.

— Charley? îi spuse, cu sângele bolborosindu-i și țâșnindu-i din gură.

Se agăță de haina lui Charles, vrând să-l tragă mai aproape. Însă Charles nu se dădea dus. Stătuse toată vremea în umbră, cu fața încremenită într-o expresie de groază cumplită. Acum văzu bulbucii de sânge de pe buzele și favoriții lui Domnu, mâna roșie și alunecoasă ce-l înșfăca de gulerul albastru și aspru al surtucului și zvâcni ca un iepure. Se întoarse și fugi. Fugi pe unde-l adusesem – prin coridorul ce ducea la atelierul domnului Ibbs. Și, înainte să apucăm să-l strigăm sau să mergem după el ca să-l oprim, l-am auzit deschizând iute ușa și țipând ascuțit, ca o fată, pe Lant Street:

— Omor! Ajutor! Ajutor! Omor!

Auzindu-l, am sărit cu toții în lături, în afară de doamna Sucksby și de Maud. John o luă spre atelier.

— Prea târziu! strigă domnul Ibbs. Prea târziu!

Ridică mâna. John îl ascultă și se ridică. Prin ușa deschisă a atelierului pătrunsese o rafală vijelioasă și caldă, aducând cu ea ceva ce am crezut mai întâi că ar fi ecoul țipătului lui Charles. Apoi sunetul se auzi mai tare și am înțeles că era un strigăt de răspuns – poate de la fereastra vreunei case învecinate. După o clipă i se alătură încă unul. Apoi i se alătură următorul sunet, pentru noi cel mai cumplit dintre toate, cel al unei pârâitori[1], ce se înălța și cobora purtat de vânt, apropiindu-se.

— Sticleții! strigă John.

Se întoarse și se duse la Dainty.

— Dainty, fugi! îi zise.

Dainty rămase o clipă locului, apoi se duse prin spate, smulgând zăvoarele.

---

1. La începutul secolului al XIX-lea polițiștii britanici se foloseau de pârâitori ca să-și anunțe prezența.

— Haide! îi strigă John când Dainty se uită în urmă.

Însă el nu porni după ea. În schimb, se duse lângă Domnu.

— Am putea să-l luăm, îi zise el doamnei Sucksby.

Se uită la mine, apoi la Maud.

— Îl putem lua mai mulţi dacă ne mişcăm iute.

Doamna Sucksby clătină din cap. Lui Domnu i se prăvăli capul pe piept. Sângele încă îi năvălea în bulbuci pe buze. Bulbucii se spărgeau şi apăreau iarăşi.

— Salvează-te, îi spuse el lui John. Ia-o şi pe Sue.

Însă John nu s-a dus şi ştiam – o ştiu şi acum – că nu aş fi plecat cu el dacă ar fi făcut asta. Eram ţintuită locului, ca sub o vrajă. M-am uitat la domnul Ibbs. Se repezi la peretele de lângă vatră şi, sub ochii mei, scoase una din cărămizi. De-abia mai târziu am aflat că ţinea acolo, într-o cutie veche de ţigări, nişte bani de care ştia numai el. Îşi vârî cutia în vestă. Apoi începu să se uite în jur, la porţelanuri, la cuţite şi furculiţe, la bibelourile de pe policioare. Se uita să vadă dacă era ceva pentru care ar fi putut da de belea. Nu se uită nici la Domnu, nici la doamna Sucksby. Nu se uită nici la mine. Veni o dată lângă mine şi mă împinse în lături, ca să se întindă după un vas de porţelan. Când îl apucă, îl şi izbi de podea. Iar când Charley Wag se ridică şi lătră gâtuit, îi arse un picior.

Între timp zgomotul, strigătele şi pârâitorile se apropiară. Domnu îşi săltă capul. Avea sânge în barbă, pe obraz şi la colţurile ochilor.

— Auzi? întrebă stins.

— Băiete dragă, aud, îi răspunse doamna Sucksby.

Era încă îngenuncheată lângă el.

— Ce sunet e ăsta?

Ea îşi puse mâinile roşii peste ale lui.

— Sunetul sorţii, îi spuse.

Se uită la mine, apoi la Maud.

— Aţi putea să fugiţi.

N-am spus nimic. Maud a clătinat din cap.

— Nu de aşa ceva, răspunse ea. Nu acum.

— Ştii ce urmează?

Maud încuviinţă. Doamna Sucksby se uită iarăşi la mine, după aceea la Maud, apoi închise ochii. Oftă, parcă ostenită.

— Să te pierd o dată, fată dragă... spuse ea. Iar acum să te pierd iarăşi...

— N-o să mă pierzi! am strigat.

Ochii i se deschiseră iute şi doamna Sucksby mă privi o clipă, de parcă nu înţelegea. Apoi se uită la John. El stătea aşa, încremenit locului, cu capul înclinat.

— Vin! zise John.

Domnul Ibbs îl auzi și fugi, însă nu ajunse decât în curtea aceea întunecoasă și strâmtă din spate, căci un polițai îl prinse și îl aduse înapoi, iar între timp alți doi polițai ajunseseră în bucătărie, prin atelier. Se uitară la Domnu, la oala de noapte plină de sânge și la un lucru pe care nu ne dăduse prin cap să-l căutăm și să-l ascundem – cuțitul, care fusese împins cu piciorul în umbră și era plin de sânge. Clătinară din cap, așa cum obișnuiesc să facă polițaii când văd asemenea lucruri prin Borough.

— Urâtă treabă, nu? spuseră ei. Urâtă de tot. Ia să vedem cât de urâtă.

Îl prinseră pe Domnu de păr și-i ridicară capul din piept, pipăindu-i pulsul la gât. Apoi ziseră:

— E o crimă murdară. Acum să vedem. Cine a făcut-o?

Maud se mișcă sau făcu un pas. Însă John se mișcă mai iute.

— Ea a făcut-o, spuse fără șovăire.

Era mai vânăt ca oricând la față, acolo unde încasase lovitura mai devreme. Ridică brațul și arătă cu degetul:

— Ea a făcut-o. Am văzut-o.

O arăta pe doamna Sucksby.

L-am văzut și l-am auzit, însă n-am fost în stare de nimic. N-am zis decât un „Ce...?", iar Maud cred că a strigat și ea „Ce...?" sau „Stați...!".

Însă doamna Sucksby se ridică de lângă Domnu. Rochia de tafta îi era îmbibată de sângele lui, iar broșa cu briliante de la piept i se preschimbase într-o broșă cu rubine. Avea mâinile stacojii de la încheieturi până-n vârful degetelor. Arăta ca poza unei criminale din paginile unei fițuici de doi bani.

— Eu am făcut-o, zise ea. Dumnezeu știe că acum îmi pare rău. Dar am făcut-o. Iar fetele astea de-aicea sunt nevinovate și nu știu nimica. Ele n-au făcut rău la nimenea.

Capitolul șaptesprezece

În vremurile acelea mă chema Susan Trinder. Acum vremurile acelea s-au sfârșit.

Polițiștii ne-au luat pe toți, în afară de Dainty. Ne-au luat și ne-au ținut la pușcărie câtă vreme răscoleau bucătăria din Lant

Street, căutând urme, bani și marfă ascunsă. Ne-au ținut în celule separate, iar în fiecare zi veneau și ne puneau aceleași întrebări.

— De unde îl știai pe bărbatul omorât?

Am zis că era un prieten de-al doamnei Sucksby.

— Locuiești de mult în Lant Street?

Am zis că aici m-am născut.

— Ce-ai văzut în noaptea crimei?

Aici însă mă poticneam mereu. Uneori mi se părea c-o văzusem pe Maud luând cuțitul. Alteori parcă îmi aminteam chiar că o văzusem lovind. Știu că am văzut-o cu mâinile pe tăblia mesei și știu că am zărit lucirea tăișului. Știu că s-a tras în spate când Domnu a început să se clatine. Însă fusese și doamna Sucksby acolo și se mișcase deopotrivă de iute, iar uneori mi se părea că mâna ei mi-o aminteam repezindu-se iute ca fulgerul... Până la urmă am zis adevărul gol-goluț: că nu știam ce-am văzut. Oricum nu conta. Aveau mărturia lui John Vroom și mărturisirea doamnei Sucksby. N-aveau nevoie de mine. În a patra zi de când ne-au săltat mi-au și dat drumul.

Pe ceilalți i-au mai ținut.

Domnul Ibbs a fost adus primul în fața magistratului. Procesul lui a ținut jumătate de ceas. Până la urmă nu marfa împrăștiată prin bucătărie l-a nenorocit – se pricepea prea bine să scoată pecețile și însemnele –, ci unele bancnote din cutia lui de țigări. Erau însemnate. Se pare că poliția ținea sub ochi învârtelile din atelierul domnului Ibbs de mai bine de o lună, iar până la urmă l-au pus pe Phil – care poate că vă amintiți cum se jurase să nu mai stea la pușcărie cu nici un preț – să-i strecoare bancnotele însemnate. Domnul Ibbs a fost găsit vinovat de negoț cu bunuri de furat. A fost trimis la Pentonville. De bună seamă, cunoștea multă lume acolo și se putea bănui că avea să-i fie mai ușor printre ei, numai că să vezi ciudățenie: șuții și spărgătorii care afară se arătaseră atât de bucuroși să primească un șiling în plus de la el acuma s-au întors împotriva lui. Și cred că a avut parte de multe necazuri. M-am dus la el la o săptămână după ce l-au închis. Când m-a văzut, și-a dus mâinile la față și, în totului tot, era așa de schimbat și de abătut și mă privea așa de ciudat, că nu înduram să-l văd. Nu m-am mai dus după aceea la el.

Sora lui, sărmana, a fost găsită de polițai în patul ei din Lant Street pe când răscoleau casa. Uitaserăm cu toții de ea. A fost trimisă în salonul unui spital parohial. Mutarea însă a zguduit-o prea tare și femeia a murit.

John Vroom nu putea fi găsit vinovat pentru nici o nelegiuire, în afară de vechea sa îndeletnicire – furtul de câini pentru haina lui de blană. A scăpat doar cu şase nopţi în Tothill Fields şi nişte bice pe spinare. Se spune că era atât de urât în închisoare, încât paznicii hotărau la jocul de cărţi care din ei să-l biciuie, că au mai pus de la ei un bici, două pe lângă alea douăsprezece, ca să se mai distreze un pic şi că după ce-a ieşit a plâns ca un prunc. Dainty l-a aşteptat la poarta închisorii şi el a pocnit-o, învineţindu-i ochiul. Însă mulţumită lui reuşise ea s-o şteargă din Lant Street.

N-am mai vorbit niciodată cu el. A luat o odaie pentru el şi Dainty într-o altă casă şi s-a ţinut departe de mine. L-am mai văzut doar o dată: la tribunal, la procesul doamnei Sucksby.

Procesul veni foarte iute. În noaptea dinainte am stat trează în vechiul meu pat din Lant Street. Dainty se întorcea uneori ca să doarmă lângă mine şi să-mi ţină tovărăşie. Dintre toţi vechii mei prieteni, era singura care făcea aşa ceva, căci, fireşte, toţi ceilalţi credeau – judecând după povestea răspândită prin târg – că eram o trădătoare. S-a aflat că închiriasem odaia aceea din casa de peste drum de domnul Ibbs şi că am locuit acolo, ascunzându-mă, se pare, aproape o săptămână. De ce făcusem una ca asta? Apoi cineva a zis că în noaptea omorului mă văzuse alergând şi cu privirea rătăcită. Vorbeau de mama şi de sângele rău care-mi curgea prin vine. Acuma nu mai ziceau că sunt neînfricată. Ziceau că sunt neobrăzată. Ziceau că, la urma urmei, nu i-ar fi mirat să fi fost eu cea care înfipsese cuţitul, iar doamna Sucksby – care încă mă iubea ca pe o fiică, măcar că ajunsesem o secătură – ieşise la înaintare şi luase vina asupra ei...

Când mergeam prin Borough, oamenii mă înjurau. O dată o fată a aruncat cu o piatră înspre mine...

Altădată mi s-ar fi rupt inima. Acuma nu-mi mai păsa. Nu mă gândeam decât cum s-o văd pe doamna Sucksby cât de des se putea. O închiseseră la puşcăria din Horsemonger Lane şi îmi petreceam toate zilele acolo, fie stând pe scara din faţa porţii când era prea devreme să intru, fie vorbind cu temnicerele sau cu omul care urma s-o apere la tribunal. Un amic de-al domnului Ibbs ni-l găsise şi se zicea că îi scăpase de la spânzurătoare pe cei mai înrăiţi răufăcători. Însă omul mi-a spus deschis că era un caz foarte urât.

— Tot ce putem spera, mi-a zis el, e ca judecătorul să se gândească la vârsta ei şi să se arate milos.

De multe ori ziceam:

— Şi dacă s-ar putea dovedi că n-a făcut-o ea?

Clătina din cap.

— Unde-i dovada? zicea. Şi, în afară de asta, a recunoscut singură. De ce-a făcut asta?

Nu ştiam şi nu puteam să-i răspund. Atunci mă lăsa la poarta închisorii, depărtându-se iute, ieşea în stradă şi chema un birjar, iar eu îl priveam cum pleacă şi mă ţineam cu mâinile de cap, căci strigătul său, larma copitelor şi a roţilor, zarva oamenilor şi chiar şi pietrele de sub picioare îmi zgâriau nervii. Atunci totul mi se părea tăios, zgomotos, mai aspru şi mai iute decât era firesc. Adesea mă opream şi-mi aminteam de Domnu, de felul cum se ţinea de pântec şi se uita neîncrezător la feţele noastre neîncrezătoare. „Cum de s-a întâmplat aşa ceva?" întrebase el. Acum îmi venea să întreb şi eu la fel pe oricine vedeam: *Cum de s-a întâmplat aşa ceva? Cum se poate? De ce staţi acolo şi vă uitaţi la mine...?*

Aş fi scris scrisori de-aş fi ştiut să scriu şi cui să le trimit. M-aş fi dus la casa omului care urma să-i fie judecător de-aş fi ştiut cum s-o găsesc. Însă n-am facut nimic de felul ăsta. Singura mea mângâiere, oricât de mică ar fi fost ea, o aflam lângă doamna Sucksby. Iar la închisoare, deşi era atât de înfiorător – atât de întunecat şi de mohorât –, măcar era linişte. Prin bunăvoinţa temnicerelor am ajuns să petrec acolo mai multă vreme decât ar fi fost permis. Bănuiesc că ele mă credeau mai tânără şi mai cinstită decât eram.

— Ţi-a venit fata, ziceau, descuind uşa de la celula doamnei Sucksby, şi de fiecare dată ea ridica iute capul şi-mi cerceta chipul sau se uita în spatele meu cu o privire tulbure – ca şi cum, îmi închipuiam eu, nu-i venea să creadă că mă lăsaseră să vin iar şi că aveau de gând să-mi îngăduie să rămân.

Apoi clipea şi încerca să zâmbească.

— Fată dragă. Eşti singurică?

— Singurică, îi răspundeam.

— E bine aşa, spunea ea după o clipă, luându-mi mâna. Nu? Numa' noi două. E bine.

Îi plăcea să stea şi să mă ţină de mână. Nu-i plăcea să vorbească. La început, când plângeam şi blestemam şi-i spuneam să-şi retragă mărturisirea, vorbele mele o mâhneau într-atâta, că mă temeam să nu se îmbolnăvească.

— Ajunge, spunea, foarte palidă la faţă şi cu buzele strânse. Am făcut-o şi cu asta basta. Acu nu mai vreau să aud nimica.

Aşa că-mi aminteam ce furii puteau s-o apuce şi tăceam, mângâindu-i doar degetele. Parcă se subţiau de fiecare dată când o vedeam. Temnicerele spuneau că nici nu se atingea de

mâncare. Mă mâhnea peste poate să văd cum se veştejesc mâinile acelea zdravene. Mi se părea că toate relele ar fi îndreptate dacă mâinile doamnei Sucksby ar putea deveni iarăşi frumoase. Cheltuisem cu avocatul toţi banii pe care-i găsisem în Lant Street, însă tot ce obţineam acum – din împrumuturi şi amanetări – dădeam pe feluri de mâncare cu care încercam s-o momesc: creveţi, cârnaţi uscaţi şi budinci cu seu. O dată i-am dus un şoarece de zahăr, gândindu-mă că şi-ar putea aminti de seara aceea când mă culcase în patul ei şi-mi zisese de Nancy din *Oliver Twist*. Nu cred să-şi fi amintit totuşi. L-a luat doar şi l-a pus neatentă deoparte, zicând că o să guste mai încolo, aşa cum zicea la toate. Până la urmă femnicerele mi-au zis să nu-mi mai cheltuiesc banii. Le dăduse lor toate mâncărurile.

Deseori îmi ţinea faţa în mâini. Deseori mă săruta. De vreo două ori m-a strâns zdravăn de mână, părând gata să vorbească despre nu ştiu ce grozăvie, însă de fiecare dată lăsa până la urmă deoparte povestea şi se pierdea în gânduri. Şi chiar dacă aveam şi eu s-o întreb ceva, dacă mă tulburau năluciri şi îndoieli ciudate, am rămas la fel de tăcută ca ea. Şi-aşa era rău. De ce să mai zgândăr şi eu rana? În schimb, am vorbit despre mine, despre cum o să mă descurc acum şi pe viitor.

— O să ţii vechea casă din Lant Street? întreba ea.

— Cum să nu?! îi răspundeam.

— N-o să-ţi vină să pleci?

— Să plec? Ei, eu mă gândesc s-o ţin pregătită pentru ziua când or să-ţi dea drumul...

Nu i-am zis ce schimbată era casa acum, că ea, domnul Ibbs şi sora domnului Ibbs nu mai erau acolo. Nu i-am zis că vecinii nu mai veneau pe la noi, că o fată a aruncat cu o piatră după mine, că tot felul de oameni – de străini – veneau şi stăteau ceasuri în şir la uşi şi ferestre, sperând să zărească o clipă locul unde murise Domnu. N-am zis cât ne spetiserăm eu şi Dainty să scoatem pata de sânge de pe podea, cât mai spălaserăm, câte găleţi cu apă stacojii de sânge căraserăm şi cum a trebuit până la urmă să ne lăsăm păgubaşe, pentru că tot frecuşul acela sălta scândurile podelei, iar lemnul palid de dedesubt prindea un rozaliu îngrozitor. Nu i-am zis de toate locurile – uşile, tavanul – şi lucrurile – stampele de pe pereţi, bibelourile de pe poliţa căminului, farfuriile, cuţitele şi furculiţele – pe care le găsiserăm însemnate cu dâre şi picuri din sângele lui Domnu.

Şi nu i-am zis nici că, în vreme ce măturam şi curăţam bucătăria, am dat peste mii de amintiri mărunte din vechea mea viaţă – păr de câine, cioburi de căni, parale calpe, cărţi de joc,

tăieturile de pe tocul ușii, făcute de cuțitul domnului Ibbs ca să însemneze cât am mai crescut – nici cum îmi acopeream fața și plângeam de fiecare dată.

Noaptea, dacă dormeam, visam omoruri. Am visat că am omorât un om și că trebuia să merg pe străzile Londrei cu leșul lui, pus într-un sac prea mic. L-am visat pe Domnu. Am visat că-l întâlnesc printre morminte, la micuța capelă roșiatică de la Briar, și că el îmi arată mormântul mamei sale. Mormântul avea o încuietoare, iar eu aveam o cheie oarbă și o pilă și trebuia să tai cheia ca să fie pe potrivă și în fiece noapte mă puneam pe treabă, știind că trebuie să lucrez iute de tot, dar de fiecare dată, tocmai când eram aproape gata, se întâmpla vreo nenorocire stranie – cheia se micșora sau se mărea prea tare, pila mi se înmuia în mână, era o tăietură – ultima tăietură – pe care nu o puteam face, n-o puteam face niciodată la vreme...

Prea târziu, spunea Domnu.

O dată s-a auzit și glasul lui Maud.

Prea târziu.

M-am uitat, însă nu am văzut-o.

N-o mai văzusem din noaptea în care a murit Domnu. Nu știam unde e. Știam că poliția o ținuse mai mult decât pe mine, căci le-a zis cum o cheamă și a ajuns în ziare – și, firește, a văzut și doctorul Christie. Mi-au povestit temnicerele. S-a aflat totul: că era soția lui Domnu, că se bănuia că stătuse la balamuc și apoi evadase, că poliția nu știa ce să facă cu ea – să-i dea drumul, să o închidă la nebuni sau altceva. Doctorul Christie a spus că numai el putea hotărî, așa că l-au chemat s-o examineze. Mai s-o iau razna când am auzit. Nici acum nu mă puteam apropia de vanele cu apă. Dar s-a întâmplat astfel: el i-a aruncat o privire, a părut să se clatine și să se albească la față, după care s-a declarat doar copleșit de emoție la vederea faptului că se vindecase atât de bine. A zis că asta dovedește ce metode bune practică. A pomenit în ziare detalii despre ospiciul lui. Socot că s-a ales cu o mulțime de doamne și a dat lovitura.

Atunci, Maud a fost eliberată, iar după aceea parcă a intrat în pământ. Bănuiam că s-a întors acasă, la Briar. Știu că în Lant Street n-a venit. Mi-am închipuit că se temea prea tare! Căci, de bună seamă, aș fi gâtuit-o dacă ar fi venit.

Însă m-am întrebat dacă totuși n-o să vină cumva. M-am întrebat în fiecare zi. „Poate că azi“, îmi ziceam în fiece

dimineață. „Azi e ziua când vine". Apoi, în fiece seară, „Poate că mâine..."

Dar, după cum am zis, n-a venit nicicând. În schimb, a venit ziua judecății. A venit pe la mijlocul lui august. Soarele a ars cu tărie toată vara aceea cumplită, iar aerul din sala de judecată – ticsită cu privitori – era tare închis. Ceas de ceas era chemat un om să azvârle apă pe podele, ca să le mai răcorească. Am stat cu Dainty. Nădăjduisem să stau în boxă cu doamna Sucksby și s-o țin de mână, însă polițaii mi-au râs în nas când i-am rugat așa ceva. Au pus-o să stea singură, iar când o aduceau și o scoteau din sală, o prindeau în cătușe. Purta o rochie cenușie, de pușcăriașă, din pricina căreia părea aproape galbenă la față, însă părul ei alb strălucea puternic, căci în jur pereții sălii erau îmbrăcați în lambriuri negre. A tresărit când au adus-o prima oară și a văzut mulțimea de străini veniți la procesul ei. Apoi mi-a văzut chipul printre ei și s-a mai liniștit, cred. După aceea ochii ei mă tot căutau pe măsură ce ziua trecea, deși i-am văzut privirea rătăcind prin sală, de parcă ar fi căutat pe altcineva. Dar la sfârșit își lăsa de fiecare dată privirea în jos.

Când vorbea, avea glasul stins. A zis că l-a înjunghiat pe Domnu la mânie, în toiul unei certe în privința banilor pe care i-i datora pentru că închiriase o odaie la ea.

— Își câștiga traiul din închiriatul odăilor? o întrebă procurorul.

— Da, răspunse ea.

Nu din negoț cu lucruri furate sau din îngrijirea necurată – ceea ce se cheamă îndeobște crescătorie – a pruncilor orfani?

— Nu.

Apoi au adus oameni să spună că o văzuseră când și când cu mărfuri furate de tot soiul. Mai rău, au găsit femei care au jurat că i-au dat pe mână prunci ce au murit nu după multă vreme...

Apoi a vorbit John Vroom. Îl îmbrăcaseră într-un costum de amploaiat, îi pieptănaseră și-i dăduseră părul cu pomadă. Arăta mai mult ca oricând ca un mucos. A zis că a văzut tot ce se petrecuse în bucătăria din Lant Street în noaptea fatală. Văzuse când doamna Sucksby înfipsese cuțitul. Strigase: „Na, lichea ce ești!". Și o văzuse cu cuțitul în mână vreun minut și mai bine înainte să facă asta.

— Cel puțin un minut? a întrebat avocatul. Ești sigur? Știi cât ține un minut? Ia uită-te la ceasul acela. Urmărește-i limba...

Ne-am uitat cu toții cum se rotește limba. În vremea asta sala a încremenit. N-am mai trăit de când sunt un minut atât de lung. Apoi avocatul s-a întors iarăși spre John.

— Atâta a durat? îl întrebă.

John începu să plângă.

— Da, domnule, răspunse el printre lacrimi.

Apoi aduseră cuţitul, ca să-l recunoască. Dintr-odată, când îl văzu, gloata începu să şuşotească, iar când John se şterse la ochi, se uită şi încuviinţă din cap, o doamnă leşină. Cuţitul le-a fost arătat bărbaţilor din juriu, pe rând, iar avocatul le spuse să observe negreşit că lama fusese ascuţită mai bine decât se obişnuieşte la soiul ăsta de cuţite şi că tocmai ascuţirea ei pricinuise rana atât de gravă a lui Domnu. Zise că asta făcea praf povestea doamnei Sucksby cu cearta, căci dovedea că plănuise totul...

Mai să sar din scaun când am auzit. Apoi am întâlnit privirea doamnei Sucksby. Clătină din cap şi se uită atât de rugător la mine, dându-mi de înţeles să tac, încât m-am prăbuşit la loc. Aşa că nu s-a aflat niciodată că lama fusese de ascuţită nu de doamna Sucksby, ci de mine. Pe mine nici nu m-au chemat să depun mărturie. Nu i-a lăsat doamna Sucksby. L-au chemat pe Charles, însă el a plâns în aşa hal şi a tremurat atât de rău, că judecătorul l-a declarat nepotrivit. A fost trimis înapoi la mătuşa lui.

Nimeni n-a aflat de mine şi de Maud. Nimeni n-a pomenit de Briar şi de bătrânul domn Lilly. Nimeni n-a depus mărturie că Domnu era un ticălos, că încercase să jefuiască de avere tot soiul de moştenitoare sau că nenorocise o mulţime de oameni vânzându-le acţiuni plastografiate. L-au declarat un tânăr cinstit, cu un viitor promiţător. Au zis că doamna Sucksby îl lipsise de viitorul lui doar din lăcomie. I-au găsit şi familia şi i-au adus părinţii la proces – şi n-o să vă vină să credeţi, însă s-a aflat că toate poveştile lui cum că ar fi fost fiu de gentleman erau praf în ochi. Tatăl şi mama lui ţineau o prăvălie de pânzeturi pe o stradă, cum iei colţul din Holloway Road. Sora lui dădea lecţii de pian. Nu-l chema Richard Rivers, nici măcar Richard Wells – ci Frederick Bunt.

I-au dat portretul la ziar. Se spunea că fete din toată Anglia îl decupaseră şi îl purtau la inimă.

Însă când mă uitam la poza aceea şi auzeam oamenii vorbind despre cum fusese omorât cu sânge rece domnul Bunt, precum şi despre vicii şi despre învârteli mizere, mi se părea că vorbesc despre altceva, cu totul altceva, nu despre felul cum Domnu fusese rănit din greşeală în bucătăria mea, cu ai mei în jur. Chiar şi atunci când judecătorul a trimis juraţii să hotărască şi am rămas să aştept, uitându-mă cum se pregăteau gazetarii să fugă să dea de ştire verdictul de cum se pronunţa, chiar şi când

juraţii se întoarseră după un ceas, iar unul din ei se ridică şi vesti hotărârea într-un cuvânt, chiar şi când judecătorul şi-a acoperit peruca din păr de cal cu o pânză neagră, anunţând că nădăjduieşte ca Domnul să se îndure de sufletul doamnei Sucksby – chiar şi atunci nu am simţit ce se cuvenea să simt, fiindcă, pesemne, nu puteam să cred că atâţia domni sumbri şi solemni, ce rosteau atâtea cuvinte severe şi monotone, ar putea face să piară vlaga, căldura şi culoarea din vieţile unor oameni ca mine şi ca doamna Sucksby.

Apoi m-am uitat la faţa ei şi am văzut că vlaga, căldura şi culoarea se scurseseră deja pe jumătate din ea. Privea pierdută în jur, se uita la mulţimea care murmura, iar eu m-am gândit că pe mine mă caută, aşa că m-am ridicat şi am înălţat mâna. Mi-a întâlnit privirea, dar ochii ei, aşa cum se mai întâmplase, şi-au continuat rătăcirea. Am văzut-o cum cercetează toată sala, căutând parcă ceva sau pe cineva, şi într-un sfârşit privirea i s-a oprit, părând să i se limpezească. I-am urmărit ochii şi am desluşit în spatele rândurilor de privitori o fată îmbrăcată în negru de sus până jos, cu un văl pe care tocmai şi-l lăsa. Era Maud. Am văzut-o fără să mă aştept să o văd – şi, vă zic, inima mi s-a deschis parcă într-o clipă. Apoi mi-am amintit totul şi inima mi s-a închis la loc. Maud părea nenorocită. Asta e ceva, mi-am zis. Stătea singură. Nu a făcut nici un soi de semn spre mine. Şi nici spre doamna Sucksby.

Apoi avocatul nostru m-a chemat să-mi strângă mâna şi să-mi spună că îi pare rău. Dainty bocea şi trebuia să se sprijine de braţul meu ca să poată merge. Când m-am uitat iarăşi la doamna Sucksby, capul i se afundase în piept şi, când am căutat-o din priviri pe Maud, deja plecase.

Săptămâna ce a urmat mi-o amintesc acum nu ca pe o săptămână, ci ca pe o singură zi nesfârşită. O zi fără somn – căci cum puteam să dorm când somnul îmi putea răpi gândurile la doamna Sucksby, care avea să moară curând? A fost o zi aproape fără strop de întuneric, căci în celula ei ţineau lumânări care ardeau toată noaptea, iar în ceasurile când nu puteam să fiu cu ea am ţinut lumânări aprinse în Lant Street – toate pe care le-am găsit în casă şi toate lumânările pe care le-am putut împrumuta. Am stat singură, cu ochii aprinşi de-atâta lumină. Am stat şi am vegheat, de parcă doamna Sucksby zăcea bolnavă lângă mine. Abia dacă mă atingeam de mâncare. Abia dacă-mi primeneam hainele. Când ieşeam, o făceam doar ca să ajung iute în Horsemonger Lane şi să fiu cu ea sau ca să mă întorc iute, lăsând-o iar acolo.

Acum o ţineau, de bună seamă, în celula condamnaţilor la moarte şi două temnicere o păzeau cu rândul fără încetare. Erau destul de blajine, cred eu, însă erau femei mătăhăloase şi îndesate, ca surorile din ospiciul doctorului Christie, şi purtau şorţuri de pânză groasă şi legături de chei aidoma. Le întâlneam privirea şi tresăream, iar toate vânătăile mele vechi parcă se porneau să mă doară din nou. Şi, oricum, n-am reuşit să le privesc niciodată cu ochi buni pentru ceea ce erau – căci, fireşte, dacă ar fi meritat într-adevăr să le am la inimă, ar fi deschis uşa şi ar fi lăsat-o pe doamna Sucksby să plece, nu? În loc de asta, o ţineau acolo, ca mai apoi să fie luată şi dusă la spânzurătoare.

Am încercat totuşi să nu mă gândesc la asta sau, mai degrabă, cum mi se mai întâmplase, mi-am dat seama că *nu puteam* să mă gândesc la asta. Nu-mi venea a crede. Câte gânduri rele îşi făcea doamna Sucksby în privinţa asta, n-aş putea spune. Ştiu că i l-au trimis pe preotul închisorii şi că a stat ceasuri întregi cu el, însă nu mi-a spus nicicând ce-i zisese sau dacă îi adusese vreun strop de mângâiere. Acum, mai mult ca niciodată, părea să nu-i mai placă deloc să vorbească, ci doar să-mi simtă mâna în a ei – deşi privirea ei, pironită asupra mea, părea să se tulbure uneori mai mult ca niciodată, iar atunci se aprindea la faţă şi parcă se lupta cu povara îngrozitoare a unor vorbe nespuse...

Însă nu mi-a zis decât un singur lucru, un lucru pe care voia să îl ţin minte. S-a întâmplat în ajunul ultimei zile – ultima oară când am văzut-o. M-am dus la ea, cu inima gata să mi se frângă, şi am crezut c-am s-o găsesc plimbându-se prin celulă sau agăţându-se de gratiile ferestrei. Dar ea era liniştită. În schimb, eu am plâns şi ea a stat în scaunul de închisoare, m-a lăsat să îngenunchez, să-mi pun capul în poala ei şi şi-a trecut degetele prin părul meu, scoţându-mi spelcile şi lăsându-l să i se reverse pe genunchi. Nu avusesem tragere de inimă să-l încreţesc. Mi se părea că n-o să mai am în veci tragere de inimă pentru nimic.

— Ce-o să mă fac fără dumneata, doamnă Sucksby? am întrebat.

Am simţit cum o străbate un fior. Apoi mi-a răspuns:

— O să-ţi fie mai bine decât cu mine, fată dragă.

— Nu!

— Mult, mult mai bine, spuse ea iarăşi, dând din cap a încuviinţare.

— Cum poţi să zici una ca asta? Când dac-aş fi rămas cu dumneata, dacă n-aş fi plecat niciodată cu Domnu la Briar... Vai, n-ar fi trebuit să plec de lângă dumneata!

Mi-am ascuns faţa în poalele rochiei ei şi am plâns iarăşi.

— Gata, liniștește-te, mi-a zis ea mângâindu-mă pe păr. Gata...

Îi simțeam asprimea rochiei pe obraz și apăsarea scaunului de închisoare în coastă. Însă am stat și am lăsat-o să mă alinte ca pe un copil. Și, într-un sfârșit, am tăcut amândouă. Era o ferestruică sus de tot, într-un perete al celulei, prin care pătrundeau două-trei raze de soare. Ne uitam cum se lungesc pe dalele de piatră ale podelei. Nu știam că lumina se poate strecura în felul ăsta. Se întindea ca niște degete. Și când s-a întins aproape de la un perete la celălalt, am auzit pași, apoi am simțit-o pe temniceră aplecându-se și punându-mi mâna pe umăr.

— A venit vremea, îmi murmură. Luați-vă rămas-bun acum, bine?

Ne-am ridicat. M-am uitat la doamna Sucksby. Privirea îi era încă limpede, însă într-o clipă obrazul i se schimbase: era cenușiu și umed, ca lutul. Începu să tremure.

— Dragă Sue, îmi spuse, ai fost tare bună cu mine.

Mă trase spre ea și își lipi gura de urechea mea. Era deja rece ca o gură de cadavru, însă îi zvâcnea, de parcă o apucaseră spasmele.

— Fată dragă... începu ea, într-o șoaptă întretăiată.

Aproape că m-am dat înapoi. *N-o spune!* mi-am zis. Deși nu știu dac-aș fi putut să zic ce anume îmi doream să nu spună. Știam doar că mă apucase deodată teama. *N-o spune!* M-a strâns mai tare.

— Fată dragă...

Apoi șoapta îi deveni aprigă.

— Uită-te la mine mâine, îmi spuse. Uită-te. Nu-ți acoperi ochii. Și apoi, de-o fi să auzi vreodată lucruri rele despre mine după ce eu nu mai sunt, amintește-ți...

— O să mă uit! i-am zis, pe jumătate îngrozită, pe jumătate ușurată. O să mă uit!

Au fost ultimele vorbe pe care i le-am spus. Apoi bănuiesc că temnicera mi-a pus iarăși mâna pe umăr. Cred că după aia am fost condusă, împleticindu-mă, pe coridorul de dincolo de ușă. Nu-mi mai amintesc. Țin minte că treceam prin curtea închisorii, simțeam soarele pe obraz și atunci am țipat și am întors capul, gândindu-mă cât de ciudat, de aiurea și de îngrozitor era că soarele încă mai strălucea, până și acum, până și acolo...

Se auzi glasul unui paznic. Îi auzeam murmurul, însă nu și vorbele. O întreba ceva pe temnicera de lângă mine. Ea încuviință din cap.

— Una din ele, zise, uitându-se iute la mine. Cealaltă a venit de dimineață.

De-abia mai târziu m-am întrebat ce-a vrut să spună. Atunci eram încă prea amețită și prea nenorocită să mă întreb. M-am întors ca în transă în Lant Street, căutând numai să mă ațin, pe cât puteam, pe la umbră, să mă feresc de soarele arzător. La ușa atelierului domnului Ibbs am văzut niște băieți care desenau cu creta lațuri pe scară. M-au văzut că mă apropii și au fugit țipând. Doar că eu mă învățasem cu așa ceva și i-am lăsat să fugă, însă am șters cu piciorul lațurile. Ajunsă înăuntru, am stat locului câteva clipe, cât să-mi trag sufletul și să mă uit în jur – la tejgheaua de lăcătușerie cu dâre de praf pe ea, la scule și la cheile oarbe, care-și pierduseră luciul, la perdeaua de aba, care se desfăcuse din șnururi și atârna. Când m-am dus spre bucătărie, am auzit un crăntănit sub pași, căci la un moment dat – nu știu când anume – vatra fusese răsturnată de la locul ei, iar pe jos erau încă împrăștiați cărbuni și zgură. Părea ceva prea firesc să-i mătur și să pun vatra la locul ei și, oricum, podeaua era distrusă, ruptă și găurită în locurile unde polițaii smulseseră scândurile. Sub podea era întuneric până aduceai o lumină. Atunci, la două picioare mai jos, vedeai pământul – pământ umed, cu oase și scoici, gâze și râme presărate în el.

Masa fusese împinsă în colțul odăii. M-am dus și m-am așezat la ea, pe vechiul scaun al doamnei Sucksby. Charley Wag stătea întins dedesubt. Sărmanul Charley Wag! Nu mai lătrase de când domnul Ibbs îl trăsese atât de tare de curea! Acum mă văzu, dădu din coadă, veni și mă lăsă să-l trag de urechi, însă apoi plecă pe furiș de lângă mine și se întinse cu botul pe labe.

Am stat la fel de nemișcată și de tăcută ca și el aproape un ceas. Apoi veni Dainty. Adusese mâncare pentru cină. Nu voiam să mănânc. Nici ea. Însă furase o geantă ca să cumpere de-ale gurii, așa că am scos vase și linguri și am mâncat încet, în tăcere, uitându-ne mereu la ceas, la vechiul ornic olandez de pe polița căminului, care știam că măsoară, ticăind neîncetat, ultimele ceasuri din viața doamnei Sucksby... Voiam să le simt, dacă puteam. Voiam să simt fiece minut, fiece secundă.

— De ce nu vrei să rămân? mă întrebă Dainty când veni vremea să plece. Nu-i deloc bine să stai aici singură-singurică.

Însă am zis că așa vreau eu și într-un târziu Dainty mă sărută pe obraz și se duse, iar eu am rămas iarăși singură, cu Charley Wag și cu casa tot mai întunecată în jurul nostru. Am mai aprins niște lumânări. M-am gândit cum stă doamna Sucksby în celula ei luminată. M-am gândit la ea, la toate felurile în care o văzusem, dar nu acolo, ci aici, în bucătăria ei: doftoricind prunci, bând ceai, întinzându-și obrazul ca să i-l sărut. Mi-am

amintit cum tăia carnea la masă, cum se ştergea la gură şi cum căsca... Ornicul ticăia înainte şi părea că se face mai iute şi mai zgomotos decât ticăise vreodată. Mi-am lăsat capul pe masă, rezemat pe braţe. Ce obosită eram! Am închis ochii. Nu aveam ce-i face. Voiam să rămân trează. Însă am închis ochii şi am adormit.

Am dormit şi de astă dată n-am visat nimic. M-a trezit un zgomot ciudat; tropăit şi târşâit de picioare, glasuri care se înălţau şi coborau afară, în stradă. Mi-am zis, pe jumătate adormită: „Pesemne că-i sărbătoare, e bâlci. Ce zi e azi?". Apoi am deschis ochii. Lumânările pe care le aprinsesem se topiseră, devenind băltoace de ceară, iar flăcările lor erau ca nişte stafii, însă, văzându-le, mi-am amintit unde eram. Era ora şapte dimineaţa. Doamna Sucksby urma să fie spânzurată peste trei ceasuri. Oamenii pe care-i auzeam se îndreptau spre Horsemonger Lane, ca să-şi ocupe locuri şi să privească. Veniseră întâi în Lant Street, ca să vadă casa.

De-a lungul dimineţii au sosit şi mai mulţi. „Aici a fost?" îi auzeam. Apoi: „E chiar locul unde s-a întâmplat. Se zice că sângele a curs atât de iute şi atât de mult, că a acoperit toţi pereţii". „Se zice că flăcăul ucis l-a blestemat pe Cel de Sus." „Se zice că femeia gâtuia prunci." „Se zice că a fraierit-o cu chiria." „Te trece cu răcori, aşa-i?" „Aşa i-a trebuit." „Se zice..."

Veneau şi stăteau o vreme, apoi treceau mai departe. Unii şi-au croit drum până-n spatele casei şi au zgâlţâit uşa bucătăriei, s-au oprit la fereastră şi s-au chinuit să zărească ceva printre storuri. Însă eu ferecasem bine totul. Nu ştiu dacă aveau habar că sunt înăuntru. Când şi când câte un băiat striga „Lasă-ne să intrăm! Ai un şiling dacă ne arăţi odaia!" şi „Uhuu! Sunt stafia ăluia de l-au înjunghiat, m-am întors din morţi să vă bântui!", însă cred că o făcea ca să-şi necăjească prietenii, nu pe mine. Doar că nu-mi plăcea deloc să-i aud, iar Charley Wag, săracul, stătea lipit de mine, tremura, tresărea şi încerca să latre ori de câte ori cei de-afară strigau şi zgâlţâiau uşa. Până la urmă l-am dus sus, unde zgomotele se auzeau înăbuşit.

Însă după o vreme se auziră tot mai înăbuşit, ceea ce era şi mai rău, căci însemna că toţi oamenii trecuseră, îşi găsiseră locurile de unde să privească şi aproape că venise vremea. L-am lăsat atunci pe Charley şi am urcat scările următoare singură – le-am urcat încet, ca o fată cu mădulare de plumb – apoi am stat la uşa podului, temându-mă să intru. Acolo era patul în care mă născusem. Acolo erau lavoarul şi peticul de muşama bătut în ţinte pe perete. Ultima oară când venisem aici Domnu era în

viață, era afumat și dansa jos cu Dainty și John. Stătusem la fereastră și îmi lipisem degetul mare de geam, preschimbând promoroaca în zoaie. Doamna Sucksby venise și mă mângâiase pe păr... Acum m-am dus la fereastră. M-am dus, m-am uitat și era să leșin, căci străzile din Borough, de obicei întunecate și pustii, erau luminate și ticsite de lume – o grămadă de lume! –, cu oameni care stăteau pe drum, încurcând căruțele, și, lângă ei, oameni cățărați pe ziduri, pe pervazuri, atârnați de stâlpi, de copaci și de hornuri. Unii își ridicau copiii în brațe, iar alții își lungeau gâturile, ca să vadă mai bine. Cei mai mulți își țineau mâinile streașină la ochi, să se păzească de soare. Toți stăteau cu fața într-o singură direcție.

Se uitau la acoperișul porții de la închisoare. Spânzurătoarea era înălțată, cu lațul deja legat. Un bărbat se învârtea pe acolo și cerceta funia.

L-am văzut că face asta și m-am simțit un pic liniștită și un pic îngrețoșată. Mi-am amintit ce îmi ceruse cu limbă de moarte doamna Sucksby: să o privesc. Îi spusesem că așa o să fac. Mă gândisem că o să fiu în stare să îndur. Părea o suferință atât de măruntă față de toate câte le îndura ea... Acum omul luase frânghia în mâini și îi cerceta lungimea. Oamenii din mulțime își întinseră și mai mult gâturile, să vadă mai bine. Am început să mă tem. Însă îmi ziceam în continuare că o să privesc până la sfârșit. Îmi ziceam în continuare: „O să mă *uit*. O să *privesc*. Ea a privit-o pe mama, iar eu o să fac la fel pentru ea. Ce altceva pot să mai fac pentru ea *acum*?".

Însă doar am zis-o. Apoi, lent, măsurat, bătu ora zece. Omul de la spânzurătoare coborî, ușa dinspre scara închisorii se deschise larg, pe acoperiș se arătă preotul, apoi și primul paznic... Nu puteam. M-am sprijinit cu spatele de fereastră și mi-am acoperit fața cu mâinile.

Am știut ce se întâmplă în continuare după glasurile care s-au înălțat pe străzi. Când bătuse ceasul și venise preotul, oamenii amuțiseră. Acum i-am auzit însuflețindu-se, fluierând și huiduind – zgomote cu care știam că întâmpinau călăul. Am auzit cum se răspândea zarva prin mulțime ca uleiul în apă. Când vuietele sporiră și mai mult, am știut că omul acela, călăul, făcuse un semn sau o plecăciune. Apoi, într-o clipă, sunetul se înălță iarăși, se mișcă mai iute, ca un tremur, ca un fior pe străzi, se strigă spre mulțime „Jos pălăriile!", iar îndemnul se auzi amestecat cu niște râsete înfiorătoare. Pesemne că apăruse doamna Sucksby. Toți se străduiau s-o zărească. M-am simțit mai rău ca oricând când mi-am închipuit toți ochii aceia străini

ieşiţi din găvane ca să vadă cum se arată ea, fără să fiu în stare să mă uit cu ochii mei. Însă nu puteam, nu puteam... Nu puteam să mă întorc sau să-mi smulg mâinile asudate de pe faţă. Nu puteam decât să ascult. Am auzit cum râsul se preschimbă în murmur şi cum se strigă să se facă linişte. Asta însemna că preotul spunea rugăciuni. Liniştea aia nu se mai termina. Părea umplută cu bătăile inimii mele. Apoi se spuse „Amin" şi chiar în vreme ce cuvântul încă se mai mişca pe străzi, alte părţi din mulţime – cele care se aflau cel mai aproape de închisoare şi vedeau cel mai bine – izbucniră în murmure tulburate. Murmurul crescu, purtat de fiece gâtlej, apoi se preschimbă în ceva ce aducea cu un geamăt sau un vaier... Şi am ştiut că asta însemna că o duceau spre eşafod, că îi legau mâinile, îi acopereau faţa şi îi puneau ştreangul la gât...

Apoi, apoi veni o clipă – doar o clipă, mult mai puţin decât îţi ia s-o spui – de încremenire deplină şi cumplită: amuţirea plânsului pruncilor, răsuflarea tăiată, încleştarea mâinilor pe inimi şi pe gurile căscate, încetinirea sângelui în vine, pieirea gândurilor... *Nu* se poate, *n-o* să se întâmple, *n-or* s-o facă, *nu* pot... Iar apoi, mult prea curând, prea iute, zornăitul chepengului, ţipetele din clipa când trupul căzu, geamătul icnit când frânghia se întinse pe deplin, ca şi cum mulţimea ar fi avut un singur pântec, iar o mână gigantică l-ar fi izbit.

Acum am deschis ochii de-adevăratelea, însă doar o clipă. I-am deschis, m-am întors şi am văzut ceva... Nu era doamna Sucksby, nu era deloc doamna Sucksby, ci ceva atârnat, ceva ce-ar fi putut să fie un manechin de croitorie îmbrăcat în femeie, în corset şi rochie, însă cu nişte braţe fără viaţă şi cu un cap ce-i atârna ca un săculeţ de pânză umplut cu paie...

M-am îndepărtat. Nu am plâns. M-am dus la pat şi m-am întins. Zarva deveni altfel, pe măsură ce oamenii îşi recăpătau suflul şi glasul, îşi luau mâinile de la gură, îşi ţineau bebeluşii mai moale, îşi târşâiau picioarele şi ţopăiau de colo colo. Se auziră alte huiduieli, alte ţipete, alte râsete cumplite şi, într-un sfârşit, urale. Cred că şi eu chiuisem când fuseseră spânzuraţi alţi oameni. Nu mă gândisem niciodată ce însemnau chiotele. Acum ascultam cum uralele se înălţă la cer şi, chiar şi potopită de jale cum eram, mi se părea că înţeleg. *A murit*, parcă ziceau. Gândul se înălţa, mai iute decât sângele, în fiecare inimă. *Ea a murit şi noi trăim.*

Dainty a venit iarăşi în seara aceea să-mi aducă mâncare. Nu ne-am atins de ea. Doar am plâns laolaltă şi am vorbit

despre ce văzuserăm. Se uitase cu Phil și cu alți nepoți de-ai domnului Ibbs dintr-un loc de lângă închisoare. John spusese că numai porumbeii se uită de acolo. El cunoștea pe cineva care avea un acoperiș și se dusese să se suie pe el. Mă întrebam dacă se uitase vreun pic, însă nu i-am zis nimic lui Dainty. Ea văzuse totul, mai puțin căderea de la sfârșit. Phil, care văzuse și asta, a zis că fusese o cădere curată. Bănuia că, până la urmă, era adevărat ce zicea lumea – călăul aranja lațul cumva când era vorba de femei. Oricum, toată lumea era de acord că doamna Sucksby se arătase foarte curajoasă și murise cu fruntea sus.

Mi-am amintit de manechinul acela strâns în corset și rochie și m-am întrebat dacă am fi putut să știm dacă a tremurat sau a dat din picioare.

Însă nu era cazul să chibzuiești la așa ceva. Erau alte lucruri care trebuiau aranjate. Acum eram iarăși orfană și, așa cum sunt nevoiți să facă toți orfanii de pretutindeni, în următoarele două-trei săptămâni am început să mă uit în jur cu inima grea și am înțeles că lumea era aspră și întunecată și că trebuia să-mi croiesc drum prin ea de una singură. Nu aveam bani. Chiria atelierului și cea a casei trebuiau plătite în august. Venise un om care bătuse la ușă și plecase doar pentru că Dainty își suflecase mânecile și îi spusese că o să-l pocnească. De atunci ne lăsase în pace. Pesemne casa avea renumele ăsta de loc al crimei și nu voia nimeni s-o închirieze. Însă știam că după o vreme or să vrea. Știam că omul acela o să se întoarcă într-o zi cu un altul și că or să spargă ușa. Unde-o să mai trăiesc eu atunci? Cum o să mă descurc singură? Mi-am zis că aș fi putut să-mi fac rost de o slujbă obișnuită într-o lăptărie, o vopsitorie, o blănărie... Însă numai când mă gândeam la asta, simțeam că-mi vine să-mi vărs mațele. Toți cei din lumea mea știau că munca obișnuită înseamnă să fii jecmănit și să mori de plictiseală. Mai bine rămâneam borfașă. Dainty îmi zisese că știa ea trei fete care munceau într-o bandă, ca palmagioaice de stradă, pe Woolwich, și le trebuia o a patra... Însă o zisese fără să-mi întâlnească privirea, căci amândouă știam că furtișagurile de stradă erau o muncă tare mizeră față de îndeletnicirile mele trecute.

Însă altceva nu aveam. Mi-am zis că era bine și-așa. Nu aveam deloc chef să-mi găsesc ceva mai de soi. Nu aveam chef și nici vlagă să fac nimic. Tot ce mai rămăsese în Lant Street se dusese bucată cu bucată, amanetat sau vândut. Încă mai purtam rochia pastelată, cu imprimeu, pe care o furasem de la țărancă,

iar acum îmi stătea mai rău ca oricând, căci la ospiciul doctorului Christie slăbisem, apoi mă uscasem și mai tare. Dainty mi-a zis că mă ascuțisem în așa hal, că de-ai fi găsit pe unde să vâri ața, ai fi putut să coși cu mine.

Așa se face că, atunci când am adunat mărunțișurile pe care voiam să le iau cu mine în Woolwich, nu mai rămăsese mai nimic. Și când m-am gândit la cine-aș fi putut să merg să-mi iau rămas-bun, nu mi-a venit în minte nimeni. Mai era un singur lucru pe care știam că trebuie să-l fac înainte să plec, și anume să ridic lucrurile doamnei Sucksby de pe Horsemonger Lane.

Am luat-o pe Dainty cu mine. Nu credeam că voi fi în stare să îndur totul singură. Am mers într-o zi din septembrie – la mai bine de o lună după proces. Între timp Londra se schimbase. Vara trecuse, iar zilele erau în sfârșit mai reci. Străzile erau pline de praf, de paie și de frunze uscate. Închisoarea părea mai întunecată ca oricând. Însă portarul mă știa și mi-a dat drumul. M-a privit cu milă – sau așa mi-a părut. La fel și temnicerele. Îmi pregătiseră lucrurile doamnei Sucksby. Erau într-un pachet învelit în hârtie cerată, legat cu sfoară. „Eliberat fiicei", au zis și au scris într-un catastif, apoi m-au pus să-mi trec numele acolo, sub înscris. De când cu doctorul Christie, puteam să-mi scriu numele iute ca săgeata... Apoi m-au dus înapoi prin curte, prin cimitirul cenușiu al închisorii, unde știam că era îngropată doamna Sucksby – fără lespede la mormânt, ca să nu vină nimeni s-o jelească – și m-au condus afară, pe poarta cu acoperișul ei jos și turtit, unde văzusem ultima dată eșafodul. Ei intrau pe poarta aceea în fiecare zi din viață și pentru ei nu mai însemna nimic. Când au venit să-și ia rămas-bun, au dat să-mi ia mâna. N-am putut să le-o întind.

Pachetul era ușor. L-am dus acasă, copleșită însă de un soi de groază, iar din pricina groazei mi se părea că atârnă greu. Când am ajuns în Lant Street, aproape că mă clătinam. L-am dus iute în bucătărie, l-am pus pe masă, mi-am tras sufletul și mi-am frecat brațele. Ce-mi stârnea groaza era că trebuia să-l deschid și să mă uit la lucrurile ei. M-am gândit ce anume putea să fie înăuntru. Încălțările ei, ciorapii purtând încă, poate, forma degetelor și călcâielor ei, jupoanele ei, pieptenele ei, poate cu câteva fire din părul ei... *N-o face!* mi-am zis. *Lasă-l! Deschide-l altă dată, nu azi, nu acum...*

M-am așezat și m-am uitat la Dainty.

— Dainty, am zis, nu cred că pot.

Ea își puse mâna peste a mea.

— Cre' că se cuvine s-o faci, îmi zise. Și cu mine și soră-mea a fost la fel când am luat lucrurile lu' maică-mea de la morgă.

Am lăsat pachetul într-un sertar și nu ne-am mai uitat la el aproape un an, iar când Judy l-a deschis, rochia putrezise de tot, iar din încălțări și din bonetă nu mai rămăsese mai nimic, din pricină că stătuseră atâta vreme murate de apa fluviului. Și-atunci nu ne-a mai rămas nici o amintire de la mama, nimica-nimicuța, doar un lănțug de-l purta ea mereu... Pe care până la urmă l-a amanetat tata, ca să-și ia gin...

Am văzut că începea să-i tremure buza. N-aș fi îndurat s-o văd cum plânge.

— Bine, am zis. Bine. O s-o fac.

Dar mâinile tot îmi tremurau, iar când am tras pachetul spre mine și am încercat să-i desfac sforile, mi-am dat seama că temnicerele strânseseră nodurile prea tare. Așa că a încercat și Dainty. Nici ea n-a izbutit să-l desfacă.

— Avem nevoie de un cuțit, am zis, de un foarfece...

Însă o vreme, după moartea lui Domnu, n-am mai fost în stare să văd nici un tăiș, de orice fel ar fi fost, fără să tresar și o pusesem pe Dainty să le ia de acolo. În toată casa nu mai era nimic ascuțit – în afară de mine. Am tot tras și m-am moșmondit să desfac nodurile, însă de-acum eram din cale-afară de nervoasă și mi se umeziseră mâinile. Până la urmă am dus pachetul la gură, am apucat nodurile cu dinții și în sfârșit sforile se desfăcură și hârtia se despăturí iute. M-am dat înapoi. Încălțările doamnei Sucksby, jupoanele și pieptenele se rostogoliră pe masă, arătând întocmai cum mă temusem. Iar deasupra lor, întunecată și lățită ca smoala, se întindea vechea rochie neagră de tafta.

La asta nu mă gândisem. De ce oare? Era cel mai rău lucru dintre toate. Părea că însăși doamna Sucksby era întinsă pe masă, într-un soi de leșin. Rochia avea încă broșa lui Maud prinsă la piept. Cineva scosese briliantele... dar de asta nu mi-a păsat... numai că găvanele de argint care rămăseseră aveau sânge în ele, sânge cafeniu și atât de uscat, că aproape se preschimbase în pulbere. Taftaua era țeapănă. Parcă ruginise de la sânge. Ruginiul era străbătut de linii albe: avocații arătaseră rochia la proces și trasaseră cu creta fiecare pată de sânge.

Mie mi se părea că însemnaseră chiar trupul doamnei Sucksby.

— Vai, Dainty, am zis, nu pot răbda așa ceva! Adu-mi o cârpă și niște apă, bine? Vai! Ce îngrozitor arată...!

Am început să frec. Și Dainty a frecat. Frecam amândouă la fel de mohorâte și de înfiorate cum frecaserăm și podeaua din bucătărie. Hainele se năclăiră, ca acoperite de nămol. Răsuflam

iute. Am început cu poalele. Apoi am luat la rând gulerul, am tras piepții rochiei spre mine și am început să-i frec.

Iar când am făcut asta, rochia a scos un zgomot curios – un scârțâit sau un foșnet.

Dainty lăsă cârpa jos.

— Ce-i asta? întrebă.

Nu știam. Am tras rochia mai aproape, iar zgomotul se auzi iar.

— O fi vreo molie? își dădu Dainty cu părerea. S-o zbate acolo, înăuntru?

Am clătinat din cap.

— Nu cred. Pare să fie o hârtie. Poate că temnicerele au pus ceva acolo.

Însă când am ridicat rochia, am scuturat-o și m-am uitat înăuntru nu era nimic, absolut nimic. Și când am întins rochia înapoi, foșnetul se auzi iar. Mi s-a părut că vine din pieptarul rochiei – din acea parte a pieptarului care trebuie să fi stat chiar sub inima doamnei Sucksby. Am dus mâna acolo și am pipăit. Taftaua era țeapănă – nu numai de la sângele lui Domnu, ci și de la altceva, ceva care se prinsese sau fusese pus dedesubt, între tafta și căptușeala de satin a rochiei. Ce era? Nu-mi dădeam seama numai după pipăit. Așa că am întors pieptarul rochiei pe dos și m-am uitat la croială. Cusătura era deschisă. Satinul era desfăcut, însă fusese tivit, ca să nu se deșire. M-am uitat la Dainty, apoi am vârât mâna acolo. Iarăși se auzi un foșnet, iar Dainty se dădu în spate.

— Ești sigură că nu-i o molie? Sau un liliac?

Însă era o scrisoare. Doamna Sucksby o ținuse ascunsă acolo... câtă vreme? N-aveam de unde să știu. Mai întâi am crezut că o pusese acolo pentru mine, că o scrisese la pușcărie, că era un răvaș pe care trebuia să-l găsesc după ce o spânzurau. La gândul ăsta m-am tulburat. Însă scrisoarea era pătată de sângele lui Domnu, așa că stătuse în sânul rochiei cel puțin din noaptea în care el murise. Însă mie mi se părea că stătuse acolo mult mai multă vreme, căci, uitându-mă mai îndeaproape, am văzut cât de veche era. Marginile erau moi. Cerneala era ștearsă. Hârtia era îndoită acolo unde pieptarul de tafta o presase peste corsetul doamnei Sucksby. Pecetea...

M-am uitat la Dainty. Pecetea nu era ruptă.

— Neatinsă! am zis. Cum așa? Cum de-a purtat o scrisoare atât de îndeaproape, cu atâta grijă și atâta vreme fără s-o citească?

Am întors-o în mâini de pe o parte pe cealaltă. M-am zgâit la înscrisul de pe ea.

— Ce nume e scris aici? am întrebat. Pricepi?

Dainty se uită, apoi clătină din cap.

— Tu nu pricepi? mă întrebă și ea.

Însă nu pricepeam. Scrisul de mână mi se părea mult mai încâlcit decât cel de tipar, iar scrisul acesta era mărunt și înclinat și – cum am spus deja – era întinat și stropit ici-colo cu pete cumplite. M-am dus la lampă și am ținut scrisoarea lângă feștilă. Mi-am încordat privirea. M-am uitat și m-am tot uitat... Și până la urmă mi s-a părut că, dacă era un nume scris acolo, pe hârtia împăturită, apoi al meu era. Eram încredințată că deslușesc un *S*, apoi un *u* după el și înc-un *s*...

Iarăși m-am tulburat.

— Ce-i? m-a întrebat Dainty, văzându-mi chipul.

— Nu știu. Cred că-i o scrisoare pentru mine.

Dainty își duse mâna la gură. Apoi:

— De la mama ta!

— De la mama?

— De la cine altcineva? Vai, Sue! Tre' s-o deschizi.

— Știu și eu?

— Da' dacă îți zice... Dacă îți zice unde se ascunde vreo comoară? Dacă-i o hartă?

Nu credeam că e o hartă. Am simțit că mi se strânge stomacul de teamă. M-am uitat iarăși la scrisoare, la *S*, la *u*...

— Deschide-o tu, am zis.

Dainty se linse pe buze, apoi o luă, o întoarse încet și rupse binișor pecetea. În odaie era așa de liniște, încât cred c-am auzit cum solzii de ceară cad de pe hârtie pe podea. Despături foaia. Apoi se încruntă.

— Numa' cuvinte, zise Dainty.

M-am dus lângă ea. Am văzut rânduri de cerneală – îngrămădite, mărunte, năucitoare. Cu cât mă uitam mai dihai, cu atât mă năuceau mai rău. Și, deși eram atât de tulburată și de temătoare – atât de încredințată că scrisoarea era pentru mine, însă că în ea se afla cheia vreunui lucru îngrozitor și tăinuit, pe care mai bine-ar fi fost să nu-l știu –, totuși s-o am deschisă în fața mea și să nu înțeleg ce scria era mai rău decât orice.

— Vino, i-am zis lui Dainty.

I-am luat boneta și am găsit-o și pe a mea.

— Să ieșim în stradă și să găsim pe cineva care să ne-o citească.

Am luat-o prin spate. Nu voiam să întreb nici un cunoscut, pe nimeni din cei care mă blestemaseră. Voiam un străin. Așa că am mers spre nord. Am luat-o iute spre fabricile de bere de

pe malul fluviului. Era acolo un om care stătea la un colţ de stradă. Avea atârnată pe după gât o tavă plină cu răzătoare pentru nucşoară şi degetare. Însă purta ochelari şi avea... ceva anume... Un aer isteţ.

— El e potrivit, am zis.

Omul ne văzu apropiindu-ne şi ne salută.

— Vreţi o răzătoare, fetelor?

Am clătinat din cap.

— Ascultă, i-am zis – sau am încercat să-i zic, căci drumul, starea mea şi frica îmi tăiaseră răsuflarea cu totul.

Mi-am dus mâna la inimă.

— Ştii să citeşti? l-am întrebat într-un sfârşit.

— Să citesc? zise el.

— Scrisori cu scris de doamnă? Adică nu cărţi.

Apoi el văzu hârtia din mâna mea, îşi potrivi mai bine ochelarii şi-şi înclină capul.

— *A se deschide*, citi omul, *la cea de-a optsprezecea aniversare...*

Când am auzit, am început să tremur ca varga. Nu a băgat de seamă. În schimb, a înălţat capul şi a pufnit.

— Nu mă îndeletnicesc cu aşa ceva, a zis. N-are rost să-mi irosesc vremea citind scrisori. Aşa nu fac nici o treabă cu degetarele astea, nu?

Unii oameni îţi cer bani şi ca să încaseze un pumn. Mi-am vârât mâna tremurătoare în buzunar şi am scos tot ce-aveam acolo. La fel şi Dainty.

— Şapte penny, am zis după ce ne-am adunat mărunţişul.

Întoarse monedele pe toate părţile.

— Sunt bune?

— Destul de bune, i-am răspuns.

Pufni iarăşi.

— Bine.

Le luă şi le puse bine. Apoi îşi scoase ochelarii de după urechi şi îi lustrui.

— Ei, acu' să vedem, spuse omul. Dar ţine-o sus. Pare un document. Am mai avut eu de-a face cu legea. S-ar putea să n-am chef să se afle mai încolo că m-am atins de ea...

Îşi puse ochelarii la loc şi se pregăti să citească.

— Toate cuvintele de pe foaie, i-am zis. Fiecare cuvinţel. Auzi?

Încuviinţă şi începu.

— *A se deschide la cea de-a optsprezecea aniversare a fiicei mele, Susan Lilly...*

Am lăsat hârtia.

— Susan Trinder, am spus. Vrei să zici Susan Trinder. Nu citeşti bine.

— *Susan Lilly*. Aşa scrie, îmi răspunse el. Acuma ridic-o şi întoarce-o.

— Ce rost mai are, i-am zis, dacă tot nu citeşti ce scrie acolo...?

Însă îmi cam pierise glasul. Parcă începuse să mi se încolăcească un şarpe în jurul inimii şi mi-o strângea tot mai tare.

— Haide, zise omul.

Se schimbase la faţă.

— Interesant. Ce e? Un testament, o diată? *Ultima mărturisire* – aşa deci – *a lui Marianne Lilly, întocmită în Lant Street, Southwark, în ziua de 18 septembrie 1844, în prezenţa doamnei Grace Sucksby din...*

Omul se opri şi se schimbă iarăşi la faţă.

— Grace Sucksby? întrebă el cu un glas cutremurat. Cine, ucigaşa? E o treabă urâtă, aşa-i?

N-am răspuns. Se uită iarăşi la hârtie şi la pete. Poate că înainte le socotise cerneală sau vopsea. Acum zise:

— Nu ştiu dacă se face să...

Apoi pesemne că îmi zări faţa.

— Bine, bine, zise. Ia să vedem. Ce scrie aici?

Trase hârtia mai aproape.

— *Eu, Marianne Lilly din* – ce-i asta? Bear? Briar? – *din Briar, Buckinghamshire... Eu, Marianne Lilly, în deplinătatea facultăţilor mele mintale, deşi slăbită la trup, o las pe fiica mea nou-născută SUSAN...* Mai ai de gând s-o bâţâi mult aşa? Bun... *o las...* hmm, hmm... *o las sub tutela doamnei Grace Sucksby şi doresc să fie crescută de dânsa fără să-şi cunoască adevărata obârşie. De acea obârşie trebuie să fie încunoştinţată în ziua celei de-a optsprezecea aniversări, pe 3 august 1862, zi în care doresc, de asemenea, să i se încredinţeze jumătate din averea mea personală. În schimb, Grace Sucksby îmi lasă în grijă pe scumpa ei fiică MAUD...* Ei, fir-aş al naibii dacă n-o faci iară! Ţine-o bine! Poţi?... *scumpa ei fiică MAUD şi doreşte să fie crescută la fel, fără să-şi cunoască numele sau obârşia, până la data mai sus menţionată, dată la care doresc să i se încredinţeze restul averii mele... Această hârtie e menită a fi o declaraţie adevărată şi legală a dorinţelor mele, un contract între mine şi Grace Sucksby, împotriva voinţei tatălui şi fratelui meu, şi trebuie recunoscută în faţa legii. Susan Lilly să nu ştie nimic despre nefericita sa mamă, decât că a luptat ca să o păstreze... Maud Sucksby să fie crescută într-o familie de vază şi să ştie că i-a fost mai dragă mamei sale decât propria viaţă.* Ei!

Omul se îndreptă de spate.

— Acuma ziceţi-mi dacă nu face şapte penny! De-ar fi fost să ţin şi hârtia, ar fi făcut şi mai mult... Ei, da' ce ciudat arăţi! N-o să leşini pe-aici, nu?

Mă clătinasem şi mă agăţasem de tipsia lui. Răzătoarele lunecară pe metal.

— Acum ia vezi! îmi spuse el arţăgos. Am aici toată marfa şi, uite, o să cadă pe jos şi-o să se noroiască...

Dainty veni lângă mine şi mă prinse.

— Îmi pare rău, am zis. Îmi pare rău.

— Te simţi bine? mă întrebă omul, aranjându-şi răzătoarele.

— Da.

— Te-a cam zguduit, aşa-i?

Am clătinat din cap – sau poate că am încuviinţat, nu ţin minte –, apoi am înşfăcat scrisoarea şi m-am dus, împleticindu-mă.

— Dainty, am zis. Dainty...

Fata m-a ajutat să mă aşez, rezemându-se de un zid.

— Ce-i? întrebă ea. Vai, Sue, ce-nseamnă toate astea?

Omul ăla încă se mai uita la noi.

— Ar trebui să-ţi aduc nişte apă.

Însă nu voiam apă şi nu voiam să-i dau drumul lui Dainty. Am tras-o spre mine şi mi-am lipit faţa de mâneca ei. Am început să tremur. Am început să tremur ca o broască ruginită atunci când zăvorul e împins şi apasă arcurile scârţâitoare, iar balamaua zboară afară.

— Mama mea... am zis.

N-am putut să termin. Era prea de tot să zici aşa ceva – prea de tot până şi să o ştii! *Mama mea, mama lui Maud!* Nu-mi venea să cred. M-am gândit la portretul doamnei frumoase pe care-l văzusem în cutia de la Briar. M-am gândit la mormântul pe care îl lustruia şi îl curăţa Maud. M-am gândit la Maud şi la doamna Sucksby, iar apoi la Domnu. „A, acum pricep!" spusese el. Acum pricepeam şi eu. Acum ştiam ce dorise să-mi spună doamna Sucksby la închisoare, însă se temuse. „De-o fi să auzi lucruri rele despre mine..." De ce-a ţinut taina atâta vreme? De ce-a minţit în privinţa mamei? Mama nu era o ucigaşă. Era o doamnă. Era o doamnă cu avere, pe care o voia împărţită...

„De-o fi să auzi lucruri rele despre mine, aminteşte-ţi..."

M-am gândit şi m-am tot gândit. A început să mi se facă rău. Mi-am dus scrisoarea la ochi şi am gemut. Omul cu degetarele stătea în continuare mai la o parte, cu ochii la mine; curând se strânseră şi alţii să caşte gura. „E beată, ai?" l-am auzit pe careva spunând. Apoi „Au apucat-o pandaliile?" „A lovit-o damblaua?

Tovarăşa ei ar trebui să-i vâre o lingură în gură, altfel o să-şi înghită limba." Nu suportam să le aud glasurile, nici să le simt privirile. I-am întins mâna lui Dainty şi m-am ridicat în picioare. Ea m-a cuprins cu braţul şi m-a ajutat să mă târâi până acasă. Mi-a dat să beau coniac. M-a aşezat la masă. Rochia doamnei Sucksby era încă întinsă pe ea. Am ridicat-o, am ţinut-o în pumni şi mi-am ascuns faţa în pliurile ei. Apoi am urlat ca o fiară şi am azvârlit-o pe podea. Am întins scrisoarea şi m-am uitat încă o dată la rândurile de cerneală. *SUSAN LILLY*... Am gemut iar. Apoi m-am ridicat şi am început să mă preumblu prin odaie.

— Dainty, am zis gâfâind. Dainty, pesemne că a ştiut. Pesemne că a ştiut de la bun început. Pesemne m-a trimis acolo, lângă Domnu, ştiind că la sfârşit avea de gând să mă... Vai!

Glasul mi se sparse.

— M-a trimis acolo pentru ca Domnu să mă lase în locul ăla şi să i-o aducă pe Maud. Numai pe Maud a vrut-o. M-a păzit şi m-a dat pentru ca Maud, pentru ca Maud...

Însă atunci am înlemnit. Mă gândeam cum tresărise Maud când văzuse cuţitul. Mă gândeam cum mă lăsase Maud s-o urăsc. Mă gândeam cum mă făcuse Maud să cred că mă rănise, ca să nu ştiu cine mă rănise cel mai crunt...

Mi-am dus mâna la gură şi am izbucnit în lacrimi. S-a pus şi Dainty pe bocit.

— Ce-i? mă întrebă ea. Vai, Sue, arăţi aşa de ciudat! Ce-i?

— Cel mai rău lucru cu putinţă! am zis printre lacrimi. Cel mai rău lucru cu putinţă!

Am văzut totul desluşit, ca un fulger pe un cer negru. Maud încercase să mă salveze şi eu nu ştiusem. Voisem s-o omor, când în tot timpul ăsta...

— Şi am lăsat-o să plece! am strigat, ridicându-mă şi învârtindu-mă prin odaie. Unde-o fi acum?

— *Cine* să fie? mă întrebă Dainty, gata să ţipe.

— Maud! am răspuns. Vai, Maud!

— Domnişoara Lilly?

— Zi-i domnişoara Sucksby! Vai! O să-mi pierd minţile! Când mă gândesc c-o socoteam un păianjen care vă prinsese pe toţi în plasă! Când mă gândesc c-a fost o vreme când îi prindeam spelci în păr! Dac-aş fi zis... Dacă s-ar fi întors... Dac-aş fi ştiut... Aş fi sărutat-o...

— Ai fi sărutat-o?

— Aş fi sărutat-o! am repetat. Vai, Dainty, şi tu ai fi sărutat-o! Oricine ar fi făcut-o! Era o perlă, o perlă!... Iar acuma, acuma am pierdut-o, am aruncat-o cât colo...!

Şi am ţinut-o tot aşa. Dainty a încercat să mă liniştească, însă n-a reuşit. Nu făceam decât să mă preumblu prin odaie, să-mi frâng mâinile şi să-mi smulg părul din cap. Sau mă lăsam pe podea şi zăceam acolo, gemând. Până la urmă m-am prăbuşit şi n-am mai vrut să mă ridic. Dainty a bocit şi s-a rugat de mine, a luat apă şi mi-a aruncat-o în faţă, a dat fuga la casa unui vecin, după o sticluţă cu săruri – însă eu zăceam ca moartă. Mă îmbolnăvisem. Mă îmbolnăvisem într-o clipă. Pur şi simplu. Dainty m-a cărat în odaia mea şi m-a culcat în patul meu. Din câte zicea ea, când am deschis iarăşi ochii, m-am uitat la ea şi n-am recunoscut-o, m-am luptat cu ea când a vrut să-mi scoată rochia şi am vorbit ca o nebună despre tartan, cizme de cauciuc şi mai ales despre ceva pe care am spus că mi-l luase şi fără de care aveam să mor. „Unde e?" spune Dainty că am ţipat. „Unde e? Vai!" Zice că după aceea m-am tânguit atât de jalnic după lucrul ăla că mi-a adus toate câte le aveam şi mi le-a ţinut pe rând în faţă, iar până la urmă a găsit în buzunarul rochiei o mănuşă veche din piele de viţel, grozav de boţită, de înnegrită şi de muşcată, iar atunci când a ridicat-o i-am luat-o din mână şi am tot plâns cu ea la buze, de parcă mi s-ar fi frânt inima.

Eu nu-mi amintesc. Am avut febră aproape o săptămână, iar după aceea am fost atât de slăbită, că la fel de bine puteam să fiu în continuare bolnavă. Dainty m-a îngrijit în toată vremea asta, m-a hrănit cu ceai, supă şi terci, m-a ţinut ca să mă uşurez în oala de noapte, mi-a şters valurile de sudoare de pe faţă. Încă mai plângeam, blestemam şi mă zvârcoleam când mă gândeam la doamna Sucksby şi la felul cum mă păcălise, însă mai amarnic plângeam când mă gândeam la Maud. Căci în tot acest timp avusesem un soi de zăgaz în inimă, ce-mi stăvilise dragostea. Acum pereţii zăgazului cedaseră, inima mi-era potopită şi îmi închipuiam c-o să mă înec... Însă iubirea mea s-a aşezat în matcă pe măsură ce mă însănătoşeam. S-a liniştit, iar până la urmă mi s-a părut că în viaţa mea nu mai fusesem atât de potolită. „Am pierdut-o", îi spuneam eu lui Dainty. I-o spuneam iar şi iar. Însă o ziceam cu un glas stăpânit – mai întâi în şoaptă, iar apoi, pe măsură ce zilele treceau şi eu mă întremam, într-un murmur şi, în cele din urma, cu glasul meu obişnuit.

— Am pierdut-o, ziceam. Însă am de gând s-o regăsesc. Nu-mi pasă dac-o să-mi ia toată viaţa. O s-o găsesc şi o să-i spun ce ştiu. Poate că a plecat de tot. Ar putea fi la capătul pământului. Ar putea fi măritată! Nu-mi pasă. O s-o găsesc şi o să-i spun totul...

Numai la asta mă gândeam. Aşteptam doar să mă însănătoşesc îndeajuns încât să mă apuc de treabă. Şi într-un sfârşit

mi se păru că aşteptasem destul. M-am ridicat din pat, iar odaia – care păruse că se înclină şi se răstoarnă ori de câte ori ridicam capul – rămase la locul ei. M-am spălat, m-am îmbrăcat şi am luat geanta cu lucrurile pe care îmi pusesem în gând să le car cu mine în Woolwich. Am luat şi scrisoarea şi mi-am vârât-o în rochie. Pesemne că Dainty a crezut că mă apucaseră iarăşi frigurile. Apoi am sărutat-o pe obraz, iar faţa nu-mi ardea.

— Ţine-mi-l tu pe Charley Wag, i-am zis.

A văzut cât de gravă şi de serioasă eram şi a început să plângă.

— Cum ai să faci? m-a întrebat.

Am zis că aveam de gând să-mi încep căutările de la Briar.

— Da' cum o s-ajungi acolo? Cu ce-o să plăteşti?

— O să merg pe jos, am zis.

Când m-a auzit, s-a şters la ochi şi şi-a muşcat buza.

— Aşteaptă aicea, mi-a spus.

A ieşit fuga din casă. A fost plecată douăzeci de minute. Când s-a întors, ţinea strâns în mână o liră. Era lira pe care o vârâse cu atâta amar de vreme în urmă în zidul călcătoriei, lira cu care ne spusese s-o îngropăm când moare. M-a silit s-o iau. Am sărutat-o iarăşi.

— O să te mai întorci vreodată? m-a întrebat.

I-am răspuns că nu ştiu...

Şi aşa am plecat a doua oară din Borough şi am făcut iarăşi călătoria până la Briar. De data asta nu era ceaţă. Trenul a mers lin. La Marlow acelaşi impiegat care râsese de mine când voisem să iau o birjă a venit să mă ajute să mă dau jos din vagon. Nu-şi amintea de mine. Şi chiar dacă şi-ar fi amintit, tot nu m-ar fi recunoscut. Eram atât de slabă, că pesemne m-a crezut invalidă.

— Ai venit din Londra să schimbi aeru', aşa-i? zise el cu blândeţe.

Se uită la gentuţa mea.

— Te descurci?

Apoi zise, ca şi data trecută:

— N-a venit nimeni să te-aştepte?

I-am spus că o să merg pe jos. Şi am mers – cale de vreo două mile. Apoi m-am oprit să mă odihnesc pe un pârleaz şi pe lângă mine trecură un bărbat şi o fată, cu o căruţă trasă de un cal. S-au uitat la mine şi pesemne că m-au crezut şi ei invalidă, căci au oprit şi m-au luat în căruţă. M-au lăsat să stau pe capră. Bărbatul îmi puse haina lui pe umeri.

— Mergi departe? m-a întrebat.

I-am spus ca mergeam la Briar. Mă puteau lăsa unde voiau, în apropiere de conac...

— La Briar! ziseră ei când mă auziră. Dar de ce Dumnezeu te duci acolo? De când a murit bătrânul, acolo nu mai e nimeni. Nu ştiai?

Nimeni? Am clătinat din cap. Am zis că, din câte ştiam, domnul Lilly fusese bolnav. Că îşi pierduse vlaga din mâini şi glasul şi că trebuia hrănit cu lingura. Încuviinţară. Sărmanul domn! ziseră ei. A rămas aşa, în starea aia de plâns, toată vara, în căldura aceea îngrozitoare...

— Se zice că la sfârşit puţea, spuseră ei, coborând glasul. Însă cu toate că nepoată-sa... fata aia nerușinată care a fugit cu un domn... ai mai auzit de una ca asta?

N-am răspuns.

— ...Ei, cu toate că fata aia s-a întors să-l îngrijească, a murit acu' o lună. De-atunci conacu' e închis.

Deci Maud venise şi plecase! De-aş fi ştiut...! Am întors capul. Când am vorbit, glasul îmi tremura. Speram să pună asta pe seama hurducăturilor căruţei.

— Şi nepoata, Maud Lilly? am întrebat. Ce s-a întâmplat... ce s-a întâmplat cu ea?

Însă ei ridicară din umeri. Nu ştiau. Unii ziceau că se dusese înapoi la bărbatul ei. Alţii ziceau că a plecat în Franţa...

— Aveai de gând să mergi la unul din servitori, nu? m-au întrebat, uitându-se la rochia mea cu imprimeu. Şi servitorii au plecat cu toţii... Toţi în afară de unul, care păzeşte casa de hoţi. Nu mi-ar plăcea deloc să am slujba lui. Se zice că acuma conacul e bântuit.

Asta da lovitură! Însă mă aşteptasem la lovituri şi eram gata să le îndur. Când m-au întrebat dacă să mă ducă înapoi în Marlow, am zis că nu, o să merg mai departe. Mă gândeam că servitorul era, pesemne, domnul Way. „O să-l găsesc", mi-am zis. „O să mă recunoască. Şi, ah!, el a văzut-o pe Maud. O să-mi spună unde-a plecat..."

Aşa că m-au lăsat unde începea zidul parcului de la Briar, iar de acolo am luat-o iarăşi pe jos. Zgomotul copitelor se depărtă. Drumul era pustiu, iar ziua mohorâtă. Nu era decât vreo două sau trei după-masa, însă amurgul părea să se fi adunat deja în umbre, aşteptând clipa potrivită ca să se furişeze şi să coboare. Zidul mi se păru mai lung decât pe vremea când am trecut pe lângă el în brişca domnului William Inker. Mi s-a părut că am mers cam vreun ceas până să văd bolta porţii şi acoperişul casei de dincolo de ea. Am iuţit pasul... Însă îmi simţeam inima grea.

Casa era închisă și întunecată. Porțile erau ferecate cu lacăt și lanț și potopite de frunze moarte. Vântul izbea grilajul de fier cu un soi de geamăt. Iar când am ajuns la porți și le-am împins, au scârțâit și au huruit.

— Domnu' Way! am strigat. Domnu' Way! E careva?

La auzul glasului meu, vreo zece ciori au țâșnit din tufișuri și și-au luat zborul, croncănind. Era un zgomot îngrozitor. *Acum cu siguranță o să vină cineva*, mi-am zis. Însă nu s-a întâmplat așa: păsările au croncănit mai departe, vântul a gemut și mai tare prin grilaj, eu am mai strigat o dată, dar n-a venit nici naiba. Atunci m-am uitat la lanț și la lacăt. Lanțul era lung. Îl puseseră doar ca să nu intre vacile și băieții din sat. Însă acum eram mai slabă decât un băiat. *Nu e împotriva legii*, mi-am zis. *Doar am lucrat aici. Încă aș mai putea să lucrez aici...* Am împins iarăși porțile cât am putut de mult și s-au căscat îndeajuns ca să mă strecor printre ele.

Apoi se închiseră la loc în urma mea, izbindu-se cumplit una de alta. Păsările se înălțară iarăși la cer. Și totuși nu veni nimeni.

Am mai stat câteva clipe, apoi am început să merg.

Înăuntrul zidurilor părea mai liniște decât înainte – mai liniște și mai ciudat. Am ținut drumul drept. Copacii păreau să șoptească și să ofteze în vânt. Crengile le erau desfrunzite. Frunzele zăceau în maldăre pe pământ. Se umeziseră și mi se lipeau de poalele rochiei. Ici-colo se vedeau băltoace de apă murdară. Altundeva tufele năpădiseră în legea lor. Iarba din parc crescuse și ea prea înaltă și era pârjolită de arșița verii și bătută de ploi. Se preschimba în mâzgă la vârf și mirosea ciudat. Cred că mișunau șoareci prin ea. Poate chiar șobolani. Îi auzeam furișându-se prin dreptul meu.

Am luat-o mai iute la picior. Drumul se afunda, apoi începea să se înalțe. Mi-am amintit cum trecusem cu William Inker prin beznă. Știam ce urma, știam unde venea o cotitură și ce aveam să văd atunci... Știam, însă tot am tresărit când am avut dintr-odată casa în fața ochilor. Părea să se înalțe din pământ, cenușie și sumbră. M-am oprit la marginea aleii cu pietriș. Aproape că mi se făcuse frică. Totul era cu desăvârșire tăcut și întunecat. Ferestrele erau oblonite. Pe acoperiș stăteau și mai multe ciori. Iedera de pe ziduri se desprinsese și atârna ca niște plete. Marea ușă de la intrare – dintotdeauna umflată de la ploaie – era acum mai umflată ca oricând. Veranda era plină și ea cu frunze ude. Părea o casă unde nu stau oameni, ci stafii. Mi-am amintit dintr-odată ce spuseseră bărbatul și fata, că locul era bântuit...

M-a trecut un fior. M-am uitat în jur, apoi în urmă, spre drumul pe care venisem, iar apoi spre pajişti. Se pierdeau în pâlcuri întunecate şi încâlcite de copaci. Cărările pe care mersesem odinioară cu Maud dispăruseră. Mi-am înălţat privirea. Cerul era cenuşiu şi arunca stropi de ploaie. Vântul tot şoptea şi ofta în copaci. M-am înfiorat iar. Casa părea să mă privească. *De l-aş găsi pe domnul Way!* mi-am zis. *Unde poate să fie?* Şi am luat-o spre dosul casei, spre grajduri şi curţi. Am călcat cu grijă, căci paşii îmi răsunau zgomotos. Însă şi aici era linişte şi pustiu, ca peste tot. Nici un câine nu s-a pus pe lătrat. Uşile grajdurilor erau deschise, iar caii dispăruseră. Marele orologiu alb era la locul lui, însă limbile – şi asta m-a cutremurat mai zdravăn decât orice altceva – limbile îi erau înţepenite şi nu arătau cât era cu-adevărat ceasul. Orologiul nu bătuse deloc în toată vremea cât mersesem pe-aici. De-aia liniştea mi se păruse atât de ciudată, m-am gândit eu.

— Domnu' Way! am strigat, dar nu prea tare.

În locul acesta nu părea în regulă să strigi.

— Domnu' Way! Domnu' Way!

Apoi am văzut cum dintr-un horn se înalţă un singur fuior de fum. Mi-a mai venit inima la loc. M-am dus la uşa bucătăriei şi am ciocănit. Nici un răspuns. Am încercat clanţa. Era încuiată. Apoi m-am dus la uşa dinspre grădină – uşa pe care fugisem în noaptea aceea cu Maud. Tot încuiată. Atunci m-am dus iarăşi în faţă. M-am apropiat de o fereastră, am tras un oblon şi m-am uitat înăuntru. Nu zăream nimic. Mi-am lipit mâinile şi faţa de geam, iar când am apăsat, fereastra păru să cedeze... Am mai şovăit aproape un minut. Apoi începu să plouă cu picuri mari, ca boabele de grindină. M-am împins în fereastră. Ivărul sări din şuruburi şi fereastra se deschise spre înlăuntru. M-am căţărat pe pervaz şi am sărit în odaie.

Apoi am rămas o vreme nemişcată. Probabil că zgomotul făcut de ivărul rupt fusese infernal. Dacă îl auzise domnul Way şi venea cu o puşcă, luându-mă drept un spărgător? Acum chiar mă simţeam ca un spărgător. M-am gândit la mama... Numai că mama n-a fost niciodată borfaşă. Mama era o doamnă. Mama era stăpâna acestui mare conac... Am clătinat din cap. N-o să pot crede în veci una ca asta. Am început să păşesc încetişor. În odaie era întuneric. Bănuiam că aici era sufrageria. Nu mai fusesem niciodată în locul ăsta. Însă pe vremuri încercasem să mi-o închipui pe Maud luând cina cu unchiul ei. Îmi închipuiam cum ciugulea carnea din farfurie... M-am apropiat de masă. Era încă pusă. Avea pe ea sfeşnice, un cuţit, o furculiţă şi o farfurie

cu mere, însă era plină de păianjeni și colbuită, iar merele putreziseră. Aerul era greu. Pe podea zăcea o oglindă de cristal spartă, cu ramă aurită.

Ușa era închisă. Nu cred că mai fusese deschisă de săptămâni bune. Însă când am apăsat clanța și am împins-o, s-a mișcat fără să scoată un sunet. În casa asta toate ușile erau mute. Pe podea era un covor prăfuit, care înăbușea zgomotul pașilor.

Așa că, deși mergeam, mă mișcam fără nici un sunet, de parcă lunecam – de parcă *eu* aș fi fost o stafie. Era un gând straniu. În față mai era o ușă: ușa dinspre salon. Nici acolo nu fusesem vreodată, așa că m-am dus și am aruncat o privire înăuntru. Odaia aceea era tot întunecată și plină de pânze de păianjen. Din cămin se revărsa cenușa. Lângă șemineu, acolo unde mi-am închipuit că stătuseră odinioară domnul Lilly cu Domnu și o ascultaseră pe Maud citind, erau niște scaune. Se mai vedea și o sofa tare, cu o lampă lângă ea, lampă care bănuiesc că fusese a ei. Mi-am închipuit-o acum stând acolo. Mi-am amintit glasul ei blând.

Când mi-am amintit asta, am uitat să mă mai gândesc la domnul Way. Am uitat să mă gândesc și la mama. Ce însemna ea pentru mine? Eu la Maud mă gândeam. Avusesem de gând să cobor la bucătărie. În loc de asta, m-am dus încet în holul de la intrare, trecând pe lângă ușa umflată. Am urcat pe scări. Voiam să merg în odăile ei. Voiam să stau unde stătuse cândva ea – la fereastră, la oglindă. Voiam să mă întind pe patul ei. Voiam să mă gândesc cum o sărutasem și o pierdusem...

Mergeam, cum am zis, asemenea unei stafii, iar când am plâns, am plâns ca o stafie – în tăcere, fără să iau în seamă lacrimile care îmi curgeau pe obraji, de parcă știam că am lacrimi să-mi ajungă un veac și cu vremea să le vărs pe toate. Am ajuns în galerie. Ușa bibliotecii era acolo, întredeschisă. Capul jivinei tot mai atârna lângă ea, cu singurul lui ochi de sticlă și cu colții lui ascuțiți. Mi-am amintit cum îl atinsesem cu degetele prima oară când am venit s-o iau pe Maud. Așteptasem la ușă. O auzisem citind... Mi-am amintit iarăși glasul ei. Mi l-am amintit atât de aprig, încât până la urmă mi s-a părut că îl aud cumva. Îl auzeam, în încremenirea casei, ca pe o șoaptă, ca pe un murmur.

Mi-am ținut răsuflarea. Murmurul încetă, apoi se porni iar. Nu era în capul meu. Îl auzeam sigur – și venea din bibliotecă... Am început să tremur. Poate că până la urmă casa chiar era bântuită. Sau poate că, poate că... M-am dus la ușă, am atins-o cu o mână tremurândă și am împins-o. Apoi am stat locului și

am clipit. Odaia era altfel. Vopseaua fusese răzuită de pe geamuri, iar degetul de bronz era scos din podea. Rafturile erau aproape goale. În cămin ardea un foc mic. Am deschis ușa mai larg. Am văzut vechiul birou al domnului Lilly. Lampa era aprinsă.

Iar în lumina ei stătea Maud.

Stătea și scria. Ținea un cot pe birou și își rezema obrazul în palma întoarsă, cu degetele ușor îndoite spre ochi. Am văzut-o limpede, mulțumită luminii. Sprâncenele îi erau încruntate. Avea mâinile dezgolite, mânecile suflecate și degetele pătate de cerneală. Am privit-o cum așterne un rând. Pagina era deja înțesată de litere. Apoi ea a ridicat condeiul și l-a tot răsucit între degete, ca și cum nu știa sigur cum să continue. Iarăși a mormăit ceva ca pentru sine. Apoi și-a mușcat buza.

După aceea a început iar să scrie. S-a întins ca să înmoaie condeiul într-o călimară. Iar când a făcut asta, și-a luat degetele de la ochi, și-a înălțat fața și m-a văzut cum o privesc.

Nu tresări. Încremeni. Nu țipă. La început nu spuse nimic. Mă privi doar în ochi, cu o față uluită. Apoi eu am înaintat un pas. Atunci se ridică în picioare, lăsând condeiul muiat în cerneală să se rostogolească peste hârtii și pe birou și să cadă pe covor. Se albise la față. Se prinse de speteaza scaunului, de parcă, dacă-și desprindea mâna de ea, s-ar fi prăbușit sau ar fi leșinat. Când am mai făcut un pas, s-a agățat și mai zdravăn de ea.

— Ai venit să mă omori? m-a întrebat.

A spus-o cu un soi de șoaptă îngrozitoare. Am auzit-o și am văzut că era albă la față nu doar de uimire, ci și de frică. Era un gând cumplit. M-am întors și mi-am ascuns chipul în mâini. Mi-era încă ud de la lacrimile care mi se prelinseseră pe obraji. Acum se prelinseră alte lacrimi, care mi-l udară și mai tare.

— Vai, Maud! am zis. Vai, Maud!

Nu-i mai rostisem numele până atunci. Îi spusesem doar „domnișoară"; și până și acum, până și aici, după tot ce se întâmplase, tot mi s-a părut ciudat. Mi-am apăsat degetele pe pleoape. Mă gândisem adineauri cât de mult o iubesc. O crezusem pierdută. Voisem s-o găsesc după ani de căutări. Să dau de ea acum – atât de caldă, atât de reală –, când tânjisem atâta după ea... Era prea de tot.

— Nu... am zis. Nu pot...

Nu s-a apropiat. A stat locului, încă palidă, încă agățându-se de speteaza scaunului. Atunci mi-am șters fața cu mâneca și am vorbit mai potolit.

— Era o hârtie, am zis. Am găsit o hârtie ascunsă în rochia doamnei Sucksby...

Cum vorbeam, simţeam hârtia ţeapănă la pieptul meu. Dar ea nu mi-a răspuns şi am ghicit din asta – am văzut în privirea ei – că ştia ce hârtie e şi ce scria în ea. Fără să vreau, am urât-o o clipă – doar o clipă –, iar când mi-a trecut eram stoarsă de puteri. M-am dus la fereastră şi m-am aşezat pe pervaz.

— Am plătit un om să mi-o citească, am zis. Apoi m-am îmbolnăvit.

— Îmi pare rău, a răspuns ea. Îmi pare rău, Sue!

Dar tot nu s-a apropiat de mine. Mi-am şters iarăşi faţa.

— M-au adus un bărbat şi o fată. Au spus că unchiul tău a murit. Au zis că nu mai e nimeni aici, în afară de domnul Way...

— Domnul Way? se încruntă ea. Domnul Way a plecat.

— Un servitor, aşa au zis.

— Pesemne vorbeau de William Inker. Locuieşte cu mine. Soţia lui îmi găteşte. Asta-i tot.

— Doar ei şi cu tine? În ditamai căsoaia... ?

M-am uitat în jur şi m-am înfiorat.

— Nu te apucă teama?

Ridică din umeri şi privi în jos, la mâinile ei. I se întunecă privirea.

— De ce mai am a mă teme acum?

Cuvintele – şi felul în care le rostise – spuneau atât de multe, încât n-am răspuns îndată. Când am vorbit iarăşi, aveam un glas mai potolit.

— Când ai aflat? am întrebat-o. Când ai aflat totul despre noi, despre...? Ai ştiut de la bun început?

Clătină din cap. Vorbi şi ea încet.

— Nu atunci, zise. N-am ştiut până nu m-a dus Richard la Londra. Apoi ea...

A roşit, însă a ridicat capul.

— Atunci mi s-a zis.

— Nu înainte? am întrebat.

— Nu înainte.

— Atunci te-au păcălit şi pe tine.

Altădată gândul ăsta m-ar fi bucurat. Acum, după toate lucrurile sumbre şi îngrozitoare pe care le îndurasem şi le aflasem în ultimele nouă luni, îmi era totuna. O vreme n-am mai spus nimic. M-am lăsat moale în pervazul ferestrei şi mi-am sprijinit obrazul de geam. Sticla era rece. Ploua cu găleata. Picurii se izbeau de pietrişul din faţa casei şi parcă fierbeau. Pajiştea părea vânătă. Printre crengile golaşe şi ude ale păduricii dese desluşeam tufişurile de tisă şi acoperişul ţuguiat al micii capele roşiatice.

— Mama mea e îngropată acolo, am zis. Odinioară mă uitam la mormântul ei fără să-mi pese. Credeam că mama a fost o ucigașă.

— Eu am crezut că mama a fost nebună, îmi răspunse ea. În schimb...

Nu putea s-o spună. Nici eu. Nu încă. Însă m-am întors, m-am uitat iarăși la ea, am înghițit în sec și am spus:

— Ai fost s-o vezi la închisoare.

Îmi amintisem cuvintele temnicerei.

— A vorbit de tine, îmi răspunse ea, încuviințând.

— De mine? Ce-a spus?

— Că trăgea nădejde să nu afli niciodată. Că mai bine o spânzurau de zece ori decât să afli. Că ea și mama ta s-au înșelat. Că voiau să te facă o fată de rând. Că era ca și cum ai lua o nestemată și ai ascunde-o în praf. Praful se risipește...

Am închis ochii. Când m-am uitat iarăși, venise în sfârșit mai aproape.

— Sue, spuse ea. Casa asta îți aparține.

— N-o vreau, i-am răspuns.

— Banii sunt ai tăi. Jumătate din banii mamei tale. Toți, dacă dorești. N-am cerut nimic din ei. O să fii bogată.

— Nu vreau să fiu bogată. N-am vrut niciodată să fiu bogată. Nu vreau decât...

Însă am șovăit. Aveam inima prea plină. Mă privea prea de aproape, prea limpede. M-am gândit cum o văzusem ultima oară – nu la proces, ci în noaptea în care murise Domnu. Îi străluceau ochii. Acum nu-i mai străluceau. Părul îi era ondulat. Acum era lins, fără spelci, doar că și-l legase la spate cu o panglică simplă. Nu-i tremurau mâinile. Erau goale și, cum am spus, presărate cu pete și stropi de cerneală. Avea cerneală și pe frunte, unde își sprijinise capul în palmă. Purta o rochie lungă și închisă la culoare, care nu ajungea chiar până la podea. Era din mătase, dar se încheia în față. Ultima copcă era desfăcută. Am văzut cum i se zbate o venă acolo. Mi-am ferit privirea.

Apoi m-am uitat iarăși în ochii ei.

— Nu te vreau decât pe tine, am zis.

Sângele îi năvăli în obraji. Își desfăcu mâinile, făcu încă un pas spre mine și aproape-aproape că mă atinse. Însă apoi se întoarse și-și plecă privirea. Se duse la birou. Atinse hârtia și condeiul.

— Nu mă cunoști, zise ea cu un glas ciudat, sec. Nu m-ai cunoscut niciodată. Au fost niște lucruri...

A tras aer în piept și n-a mai izbutit să continue.

— Ce lucruri? am întrebat-o.

Nu mi-a răspuns. M-am ridicat și m-am apropiat de ea.

— Ce lucruri?

— Unchiul... începu, ridicând temătoare privirea. Cărțile unchiului... M-ai crezut bună. Nu? Dar eu nu am fost niciodată așa. Am fost...

O clipă îmi dădu impresia că se luptă cumva cu ea însăși. Apoi se porni iarăși, se duse la rafturile din dosul biroului și luă de acolo o carte. O ținu strâns la piept. Apoi se întoarse și mi-o aduse. O deschise. Mâinile cred că îi tremurau.

— Aici, zise ea, privind pagina. Sau aici.

Am văzut-o pironindu-și privirea asupra unui rând. Apoi, cu același glas sec cu care vorbise înainte, începu să citească:

— *Cât de delicioasă era rumeneala gâtului ei nurliu și a umerilor ei goi, ca de fildeș, cum o împingeam pe spate pe sofa. Cât de opulent i se ridicau rotunjimile albe ca zăpada, lipindu-se de pieptul meu în tulburarea ei nestăpânită...*

— Ce? am zis.

Nu răspunse, nu înălță privirea, ci doar întoarse pagina și citi de altundeva.

— *Nici nu știam limpede ce voiam să fac. Acum totul pornise să zvâcnească – limbile, buzele, pântecele, brațele, coapsele, picioarele, fundurile, fiece părticică a trupului era prinsă într-o mișcare voluptuoasă.*

Acum m-am aprins eu la față.

— Ce? am spus iarăși, dar în șoaptă.

Ea mai întoarse niște pagini, apoi citi iarăși:

— *Iute, mâna mea îndrăzneață îi înhăță comoara cea mai tăinuită, fără să ia seama la plângerile ei slabe, pe care sărutările mele arzătoare le preschimbară în murmure surde, în vreme ce degetele mele pătrunseră prin poarta cea bine adăpostită a dragostei...*

Se opri. Inima îi bătea mai tare, cu toate că își stăpânea glasul, ca să sune sec. Și inima mea bătea zdravăn. Am spus, încă nelămurită pe deplin:

— Cărțile unchiului tău?

Încuviință.

— Toate-s așa?

Încuviință iarăși.

— Absolut toate-s așa? Ești sigură?

— Foarte sigură.

I-am luat cartea din mâini și m-am uitat la rândurile tipărite. Mie mi se părea la fel ca orice altă carte. Așa că am lăsat-o,

m-am dus la rafturi și am luat alta. Și aceasta arăta la fel. Apoi am luat încă una. Asta avea desene. Niște desene nemaivăzute. Unul era cu două fete despuiate. M-am uitat la Maud și mi s-a strâns inima.

— Știai tot, i-am zis.

A fost primul lucru care mi-a venit în minte.

— Spuneai că nu știi nimic, când în toată vremea asta...

— Chiar nu știam nimic, îmi răspunse.

— Știai totul! M-ai făcut să te sărut. M-ai făcut să-mi doresc să te sărut iarăși! Când, de fapt, în toată vremea asta veneai aici și...

Glasul mi se frânse. Maud îmi urmărea chipul. M-am gândit de câte ori venisem la ușa bibliotecii și auzisem înăbușit înălțarea și coborârea glasului ei. M-am gândit cum le citea domnilor – lui Domnu! – în vreme ce eu stăteam și mâncam tarte și prăjituri cu doamna Stiles și domnul Way. Mi-am dus mâna la inimă. Mi se strânsese în așa hal că mă durea.

— O, Maud! am zis. De-aș fi știut! Când mă gândesc că tu...

Am început să plâng.

— Când mă gândesc că unchiul tău... Vai! mi-am dus eu iute mâna la gură. Unchiul *meu*!

Era un gând mai ciudat decât orice altceva.

— O! Încă mai țineam cartea în mâini. Acum m-am uitat la ea și am azvârlit-o, de parcă m-ar fi ars.

— Vai!

Altceva nu eram în stare să spun. Maud stătea încremenită, cu mâna pe birou. M-am șters la ochi. Apoi m-am uitat iarăși la petele de cerneală de pe degetele ei.

— Cum de-nduri?

Nu îmi răspunse.

— Când mă gândesc la el! am zis. Nemernicul ăla! Vai, să-i zic jegos e prea puțin!

Mi-am frământat mâinile.

— Iar acum, am zis, acum mă uit la tine și te văd aici, tot aici, cu cărțile lui în jur...!

M-am uitat la rafturi și mi-a venit să le fac praf. M-am dus la ea și am dat s-o trag spre mine. Dar s-a ferit. Și-a mișcat cumva capul cu un soi de mândrie.

— Nu mă căina din pricina lui, îmi zise ea. A murit. Însă eu sunt tot creația lui. Așa o să fiu întotdeauna. Jumătate din cărți sunt distruse sau vândute. Însă eu sunt aici. Și... uite. Trebuie să știi totul. Uite cum îmi câștig pâinea.

Luă o hârtie de pe birou – foaia pe care văzusem că scrie. Cerneala era încă umedă.

— L-am întrebat odată pe un prieten de-al unchiului, zise Maud, dac-aş putea să scriu pentru el. M-a trimis la un cămin pentru doamne scăpătate, zâmbi ea amărâtă. Se zice că doamnele nu scriu asemenea lucruri. Însă eu nu sunt o doamnă.

M-am uitat la ea fără să pricep. M-am uitat şi la hârtia din mâna ei. Apoi parcă mi-a stat inima-n loc.

— Scrii asemenea cărţi! am zis.

Încuviinţă tăcută. Avea o faţă gravă. Nu ştiu cum arăta faţa mea. Cred că-mi ardea.

— Asemenea cărţi! am zis. Nu-mi vine să cred. Din toate locurile unde mi-am închipuit că o să te găsesc... Şi după aceea să te descopăr aici, singură, în casa asta mare...

— Nu sunt singură, răspunse ea. Ţi-am zis: îi am pe William Inker şi pe soţia lui, care se îngrijesc de mine.

— Să te găsesc aici singură, scriind *asemenea cărţi*?

Iarăşi păru aproape mândră.

— De ce să nu scriu? mă întrebă.

Nu ştiam.

— Nu pare potrivit, atâta tot, i-am răspuns. O fată ca tine...

— Ca mine? Nu mai există nici o fată ca mine.

O clipă n-am răspuns. M-am uitat iarăşi la hârtia din mâna ei. Apoi am întrebat-o încet:

— Câştigi destui bani din asta?

Maud roşi.

— Nu foarte mulţi, zise. Destui – dacă scriu iute.

— Şi îţi... Şi îţi place?

Se înroşi mai tare.

— Îmi dau seama că mă pricep la aşa ceva...

Îşi muşcă buza. Îmi scruta în continuare chipul.

— Mă urăşti din pricina asta?

— Să te urăsc?! am zis. Când deja am cincizeci de motive întemeiate să te urăsc şi totuşi te...

Şi totuşi te iubesc – mi-a venit să spun. Însă nu am spus-o. Ce pot să vă zic? Dacă ea se mai putea ţine mândră, puteam şi eu... deocamdată. Şi, oricum, nu a fost nevoie s-o spun: îmi citea cuvintele pe chip. S-a schimbat la faţă, iar privirea i s-a mai limpezit. Şi-a dus o mână la ochi. Degetele îi lăsară mai multe pete negre pe piele. Nu înduram să văd aşa ceva. Am întins repede mâna şi am apucat-o de încheietură. Apoi mi-am umezit degetul şi m-am apucat să-i frec fruntea. Am făcut-o gândindu-mă doar la cerneală şi la pielea ei albă, însă ea îmi simţi

mâna și încremeni. Degetul mi se mișcă mai încet. Îi coborî pe obraz. Apoi m-am trezit că-i cuprinsesem obrazul în palmă. Ea închise ochii. Avea obrazul neted – nu ca o perlă, ci mai cald decât perlele. Întoarse capul și-și lipi gura de palma mea. Avea buzele moi. Pata de cerneală rămase așa, întunecată, pe fruntea ei, dar, la urma urmei, m-am gândit eu, era doar cerneală.

Când am sărutat-o, s-a înfiorat. Mi-am amintit atunci cum era când o înfioram sărutând-o. M-am înfiorat și eu. Fusesem bolnavă. Am crezut că o să leșin! Ne-am depărtat una de alta. Ea își duse mâna la inimă. Încă mai ținea hârtia. Acum foaia căzu la podea. M-am aplecat, am ridicat-o și am netezit-o.

— Ce scrie? am întrebat-o apoi.

— E plină de cuvinte prin care spun cât de mult te doresc... Uite.

Luă lampa. În odaie se lăsa bezna, iar ploaia încă mai bătea în geam. Însă Maud mă duse lângă foc, mă îndemnă să șed și se așeză și ea lângă mine. Poalele rochiei de mătase i se ridicară iute, apoi se lăsară. Maud puse lampa pe podea, întinse hârtia, după care începu să-mi arate cuvintele pe care le scrisese, unul câte unul.

Nota autoarei

Multe cărţi mi-au furnizat detalii istorice şi m-au inspirat. Le sunt îndatorată în special lucrării lui V.A.C. Gatrell, *The Hanging Tree: Execution and the English People, 1770-1868* (Oxford, 1994) şi celei a Marciei Hamilcar, *Legally Dead: Experiences During Seven Weeks' Detention in a Private Asylum* (Londra, 1910).

Catalogul la care lucrează Christopher Lilly are la bază trei bibliografii adnotate publicate de Henry Spencer Ashbee sub pseudonimul Pisanus Fraxi: *Index Librorum Prohibitorum: being Notes Bio- Biblio- Icono- graphical and Critical, on Curious and Uncommon Books* (Londra, 1877), *Centuria Librorum Absconditorum: being Notes Bio- Biblio- Icono- graphical and Critical, on Curious and Uncommon Books* (Londra, 1879) şi *Catena Librorum Tacendorum: being Notes Bio- Biblio- Icono- graphical and Critical, on Curious and Uncommon Books* (Londra, 1885). Remarcile domnului Lilly pe tema bibliotecilor sunt un ecou al celor aparţinându-i lui Ashbee, însă în toate celelalte privinţe el este un personaj fictiv.

Toate textele citate de Maud sunt reale. Printre ele se numără *The Festival of the Passions, Memoirs of a Woman of Pleasure, The Curtain Drawn Up, The Bagnio Miscellany, The Birchen Bouquet* şi *The Lustful Turk*. Pentru date legate de publicarea lor poate fi consultat Ashbee, *op. cit., supra.*

La Editura POLIROM

au apărut:

Tracy Chevalier – *Simetria de temut*
J.M.G. Le Clézio – *Ritornela foamei*
F. Scott Fitzgerald – *Strania poveste a lui Benjamin Button și alte întâmplări din epoca jazzului*
Kazuo Ishiguro – *Nocturne. Cinci povești despre muzică și amurg*
Irvine Welsh – *Dacă ți-a plăcut școala, munca o să-ți placă și mai mult*
Julio Cortázar – *Bestiar*
Graham Swift – *Ultima comandă*
Ryū Murakami – *Piercing*
Julio Cortázar – *Cât de mult o iubim pe Glenda*
Sylvia Plath – *Johnny Panic și Biblia Viselor*
Giovanni Papini – *Gog*
Sarah Waters – *Din vârful degetelor*

în pregătire:

Aldous Huxley – *Orb prin Gaza*

www.polirom.ro

Redactor: Radu Pavel Gheo
Coperta: Laurențiu Midvichi
Tehnoredactor: Daniel Scurtu

Bun de tipar: iulie 2009. Apărut: 2009
Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 • P.O. Box 266
700506, Iași, Tel. & Fax (0232) 21.41.00; (0232) 21.41.11;
(0232)21.74.40 (difuzare); E-mail: office@polirom.ro
București, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33,
O.P. 37 • P.O. Box 1-728, 030174
Tel.: (021) 313.89.78; E-mail: office.bucuresti@polirom.ro

Tiparul executat la S.C. LUMINA TIPO S.R.L.
Str. Luigi Galvani nr. 20 bis, sect. 2, București
Tel./Fax: 211.32.60, 212.29.27, E-mail: office@luminatipo.com

Contravaloarea timbrului literar se depune în contul
Uniunii Scriitorilor din România
Nr. RO44RNCB5101000001710001 BCR UNIREA